

Sprawozdanie z konsultacji projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw przeprowadzonych na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Lp.	Treść uwag	Odpowiedź na uwagi/Sposób uwzględnienia uwagi
1	<u>Pan K. U., wiadomość e-mail z dnia 13 stycznia 2017 r.</u> Witam Powiedźcie mi drodzy Państwo - dlaczego projekt napisano tak że nie ma w nim poruszonego ogrzewania domu/mieszkania/CWU energią elektryczną (kotłem lub pompą ciepła lub klimatyzatorami itp) ? Ja projekt zrozumiałem tak że albo mam ciepło systemowe albo gaz (bo tylko to wymieniacie w stosownym punkcie) i EWENTUALNIE kocioł klasy 5 na paliwo stałe jeśli nie mogę mieć dwóch poprzednich lub jest to nieopłacalne (np koszty przyłącza) A gdzie kocioł elektryczny czy też inne rozwiązania oparte o tzw. „prąd” np pompa ciepła ?	Uwaga nie uwzględniona. Zgodnie z art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska sejmik województwa może, w drodze uchwały, w celu zapobieżenia negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi lub na środowisko, wprowadzić ograniczenia lub zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. W związku z powyższym projekt uchwały w żaden sposób nie ogranicza stosowania energii elektrycznej oraz innych niskoemisyjnych źródeł ciepła.
2	<u>Pan R. M., mieszkaniec m. Tychy, wiadomość e-mail z dnia 16 stycznia 2017 r.</u> Dzień dobry, chciałbym przedstawić kilka uwag i wątpliwości związanych z nowym projektem. Opalam dom jednorodzinny węglem w kotle zasypowym i od lat z wytęsknieniem czekam na zmianę sposobu ogrzewania na czystszy i wygodniejszy, na przeszkodzie jednak stoi jak zwykle brak środków. Mam kilka wątpliwości do zapisów projektu. W artykule na stronie śląskie.pl w streszczeniu projektu jest informacja: „Przypomnijmy: przyjęty niedawno przez Zarząd Województwa projekt zakłada trzy daty graniczne wymiany starych kotłów w zależności od ich wieku. Użytkownicy urządzeń powyżej 10 lat od daty produkcji będą je musieli wymienić na klasę 5 do końca 2021 roku.” Tymczasem par. 4 projektu mówi: W instalacjach wskazanych w § 2 dopuszcza się stosowanie paliwa stałego, pod warunkiem: 1) braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej, 2) spalania paliwa w instalacjach z automatycznym sposobem zasilania paliwa bez rusztu awaryjnego, które	Uwaga uwzględniona. Kategoryzacja według technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia do sieci może być niezgodna z art. 32. Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Ponadto warunek „braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej” nie mieści się w ustawowym zakresie regulacji określonym w art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.

	spełniają minimum standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń normy PN-EN 303-5:2012 dla urządzeń z automatycznym sposobem zasilania paliwem[...] ad. 1. Czy skoro pod moją posesją jest sieć gazowa, to będzie mi narzucony obowiązek instalacji kotła gazowego i kocioł 5 klasy jest niedozwolony, czy jednak jest? Nie mam instalacji gazowej w domu, mam instalację CO o dużej pojemności wodnej, trudną do sterowania kotłem gazowym, nie mam wymaganego wkładu kominowego, co w przypadku spalania gazu może skutkować zniszczeniem komina. Dostosowanie domu do ogrzewania gazem to są ogromne koszty, nawet jeżeli sam kocioł będzie dofinansowany. Dodatkowo jestem w kolejce na ten rok do uzyskania dotacji na kocioł podajnikowy 5 klasy (dotacje Tychach). Jak się mają dotychczasowe programy wymiany kotłów do nowego projektu? ad. 2. Na rynku pojawiają się zasypowe kotły dolnego spalania z 5 klasą emisji spalin w połączeniu z buforem ciepła jak np. MPM DS 12-14 kW. Taki wariant dotychczas rozważałem, jednak par. 4 pkt. 2 mówi o automatycznym sposobie zasilania paliwa, więc mam wątpliwości, czy ww. kocioł będzie mógł być stosowany. Spalanie węgla typu orzech kl. 31.1 lub 31.2 z buforem jest czyste (kl. 5), a przy tym dużo tańsze niż opalanie domu kotłem podajnikowym 5 klasy ekogroszkiem, który jest droższy od orzecha, nie wspominając już o gazie. Ogrzewanie gazem jest bardzo czyste i wygodne, jednak codzienny koszt paliwa jest trudny do udźwignięcia dla przeciętnego Kowalskiego. Rozwiązaniem byłaby obniżka akcyzy czy innych obciążeń fiskalnych m3 gazu.	
3	<u>Pani M. K., mieszkanka m. Rybnika, wiadomość e-mail z dnia 16 stycznia 2017 r.</u> Dzień dobry, Bardzo się ciesze, ze wreszcie będzie uchwała antysmogowa! Może wreszcie dzieci nie będą chorować i będzie można wyjść na spacer także wieczorem. Dwie uwagi: - może lepiej scharakteryzować normy na opał, a nie zakazywać np. mialu, bo sprzedawcy nazwą go inaczej i ludzie nadal będą tym palić - skrócić termin wymiany pieców Jestem z dzielnicy Rybnika. U nas jest dramatycznie.	Uwagi nie uwzględnione. Wymagania jakościowe dla paliw stałych określa projekt Rozporządzenia z dnia 27 stycznia 2017 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych. Ze względów technicznych i finansowych niemożliwa jest wymiana wszystkich urządzeń w krótkim czasie na klasę 5, dlatego wprowadzono wymóg w sposób stopniowy określając 3 daty graniczne w zależności od wieku użytkowanego kotła.
4	<u>Pani K. T., mieszkanka m. Rybnika, wiadomość e-mail z dnia 16 stycznia 2017 r.</u> Błagam: wprowadzajcie jak najszybciej! Tylko czas na wymianę pieców krotszy (a montaz w nowych domach natychmiast!), bo się udusimy!	Uwagi nie uwzględnione. Ze względów technicznych i finansowych niemożliwa jest wymiana wszystkich urządzeń w krótkim czasie na klasę 5, dlatego wprowadzono wymóg w sposób stopniowy określając 3 daty graniczne w zależności od wieku użytkowanego kotła.

		W przypadku instalacji, których pierwsze uruchomienie nastąpi 1 września 2017 r. obowiązuje kocioł klasy 5. Termin ten podyktowany jest tym, aby w pierwszej kolejności ograniczyć powstawanie nowych źródeł emisji.
5	<u>Pan G. M., mieszkaniec m. Rybnika, wiadomość e-mail z dnia 17 stycznia 2017 r.</u> Witam Chciałbym odnieść się do zapisu § 4 pkt 1. W instalacjach wskazanych w § 2 dopuszcza się stosowanie paliwa stałego, pod warunkiem: 1) braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej, To bardzo szerokie pojęcie, bo jak określić kiedy coś jest technicznie/ekonomicznie możliwe lub nie? Poza tym, kto ma o tym decydować? Inwestor czy Urząd Miasta? PEC? Słyszałem na ostatniej sesji Rady Miasta w Rybniku, że na jednej z ulic znajdującej się 50 m od ciepłociągu czterdziestu odbiorców zgłosiło chęć przyłączenia do instalacji, a PEC uznał, że inwestycja jest nieopłacalna. Może warto ten punkt zawęzić? Narzucić, że ten punkt jest aktualny jeśli sieć jest dalej niż x metrów. Inwestorzy prywatni mogą mieć średnie chęci do podłączenia do sieci. Dokument nie określa na kim ciąży obowiązek „promocji”, zachęcania do podłączenia. Jeśli coś jest z punktu widzenia inwestora lub PEC nieopłacalne, to miasto/gmina powinna partycypować w kosztach aby takie połączenie stworzyć. Każdy użytkownik indywidualny mniej to konkretna, policzalna emisja spalin w atmosferę. Czy warunki techniczne mogą zawierać również np. budownictwo sprzed któregoś roku? Ze względu np. na zły stan techniczny budynku, etc.? Widzę z okna „bloki” dwu-trzypiętrowe, w których każde mieszkanie jest ogrzewane osobno za pomocą tzw. pieców kaflowych. Ułożenie w nich instalacji CO można pewnie wykazać „brakiem technicznych możliwości”. Pytanie czy wykazano by w tym momencie wystarczająco dużo chęci do podłączenia? Dokument moim zdaniem powinien narzucać właściwemu podmiotowi terytorialnemu (miasto, gmina, itp) dążenie do podłączania jak największej liczby odbiorców, którzy są blisko sieci ciepłowniczej. Z naciskiem na bloki gdzie ilość odbiorców w jednym miejscu jest duża i gwarantuje szybszy zwrot poniesionych kosztów. Dokument powinien zawierać wskazania, by nowo powstałe osiedla zabudowy indywidualnej wraz z budową mediów podłączyć do sieci CO, lub przynajmniej narzucić przygotowanie infrastruktury do tego typu działań, by w przyszłości w trakcie rozbudowy danego terenu podłączyć do sieci. Dokument narzuca/zakazuje w odniesieniu do podmiotów, natomiast w żaden sposób nie mobilizuje stosownych władz lub PECów do inicjatyw na rzecz promocji sieci zbiorowego ogrzewania. A powinien narzucić jednostką terytorialnym do pozyskania środków finansowych i działania na rzecz poprawy powietrza. W takim Rybniku, Żywcu, Katowicach, Gliwicach powinien wręcz znaleźć się wymóg, by miasta w ciągu np. 5 lat podłączyły do sieci dajmy na to 10% odbiorców znajdujących się na terenie miasta. W tej chwili widzę, że władze miasta (na przykładzie miasta Rybnik) rzucają ogólnikami: „trzeba by zrobić to,	Uwaga rozpatrzona. Zapis dotyczący podłączenia do sieci ciepłowniczej został usunięty z zapisów uchwały. Kategorizacja według technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia do sieci może być niezgodna z art. 32. Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Ponadto warunek „braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej” nie mieści się w ustawowym zakresie regulacji określonym w art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.

	należałoby wprowadzić tamto”, ale nie widać jakiegokolwiek chęci wyłożenia własnych środków (miasta) w kierunku poszerzenia sieci CO i zlikwidowaniu uciążliwych spalin. Wracając jeszcze do ekonomicznych aspektów - na pewno da się wyliczyć jakie zaludnienie na km kwadratowy gwarantuje zwrot inwestycji. Dokument powinien narzucać, że jeśli zagęszczenie wynosi x ludzi na km2 to miasto jest zobowiązane do zapewnienia w tym rejonie sieci CO. Nie wiem co decydowało w miastach o podłączeniu do kanalizacji, ale zapewne da się odnieść do podobnych danych. Zakazanie stosowania przestarzałych pieców to jedna sprawa - to jest kij. W dokumencie natomiast brakuje marchewki. Nie odniosłem wrażenia, aby był „represyjny” wobec tych, od których najczęściej zależy - władz miasta i PECów. W takim Rybniku, gdzie energia ciepła jest dostarczana przez outsourcing, jednostką tym może całkowicie nie zależeć, aby ich sieć się powiększała bo to dla nich tylko kłopot - więcej kosztów związanych z konserwacją, dodatkowe etaty itp. Jedynie właściwe władze mogą poprzez odpowiednie zapisy narzucać poszerzanie się sieci. Dlatego raz jeszcze podkreślam, że miasta powinny mieć narzucone np. by na przełomie x lat zmniejszyć emisję szkodliwych związków do atmosfery o y % oraz o wymogu sukcesywnego podłączaniu nowych odbiorców (w zależności od gęstości zabudowy, odległości od istniejących sieci). I wtedy z całą pewnością znajdą się środki na nowe sieci jak to ma miejsce z kanalizacją sanitarną - gdzie straszy się potencjalnych odbiorców karami za brak przyłącza do sieci. W miejscu, w którym mieszkam energię ciepłą dostarcza mi zakład oddalony o ~4 km. Natomiast obiekty w odległości ~500 m są pozbawione rur i możliwości przyłączenia. Choć jest to technicznie możliwe. Jeśli PEC nie chce na danym terenie inwestować w nowe przyłącza to miasto powinno zrobić to samodzielnie w interesie mieszkańców. Proszę o uwzględnienie moich uwag i dołączenie stosownych zapisów wywierających nacisk na podmioty odpowiedzialne za dostarczenie energii ciepłej na danym terenie.	
6	<u>Pan P. W., wiadomość e-mail z dnia 17 stycznia 2017 r.</u> witam: wiem jak rozwiązać problem (jakie podjąć działania) aby obniżyć ilość emisji dymu z pieców węglowych.. posiadam 30 letnie doświadczenie w obsłudze tych pieców wynik mówi sam za siebie 200m2 powierzchni ogrzewanej przez 6 miesięcy ciągłego grzania tj. od listopada do końca kwietnia spalana ilość węgla 3 tony temp. min w pomieszczeniu 24 stopnie przeważnie powyżej. Czyli sam wynik mówi sam za siebie gdzie przeważnie inni spalają na poziomo 5 ton czyli ilość emisji prawie jeszcze raz taka.....nigdy z mojego komina nie „wali” czarny dym.	Uwaga nie uwzględniona. Uwaga nie odnosi się do zapisów uchwały.
7	<u>Pan S. P., mieszkaniec gm. Kroczyce, wiadomość e-mail z dnia 17 stycznia 2017 r.</u> Witam W zapisach w tematycznym projekcie uchwały brakuje wpisu dotyczącego rozbudowy sieci gazowej w woj. śląskim. Brak sieci gazowej na terenie Jury Krakowsko-Częstochowskiej w okolicach Kroczyce szczególnie wpływa na jakość powietrza na tym terenie. Miejscowości położone na tym terenie często są kotlinami gdzie nie ma jakiegokolwiek nawiewu świeżego powietrza. Problem ten występuje również w okresie letnim kiedy mieszkańcy kopcą podgrzewając wodę użytkową. Innym tematem jest brak stacji pomiarowej jakości powietrza na terenie jury od strony Zawiercia. Jest co prawda stacja w Żłotym Potoku (w lesie), ale pomiary	Uwaga nie uwzględniona. Zgodnie z art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska, uchwała może określać: granice obszaru, na którym wprowadza się ograniczenia lub zakazy, rodzaje podmiotów lub instalacji, dla których wprowadza się ograniczenia lub zakazy, rodzaje lub jakość paliw dopuszczonych do

	z tej stacji raczej nie wiele wnoszą ze względu na usytuowanie.	stosowania lub których stosowanie jest zakazane, lub parametry techniczne lub rozwiązania techniczne lub parametry emisji instalacji, w których następuje spalanie paliw, dopuszczonych do stosowania na tym obszarze. Uchwała może także określać sposób lub cel wykorzystania paliw, który jest objęty ograniczeniami określonymi w uchwale, okres obowiązywania ograniczeń lub zakazów w ciągu roku, obowiązki podmiotów objętych uchwałą w zakresie niezbędnym do kontroli realizacji uchwały. Rozbudowa sieci gazowej wykracza poza zakres możliwych zapisów uchwały.
8	<u>Pan M. D., mieszkaniec m. Rybnika, wiadomość e-mail z dnia 17 stycznia 2017 r.</u> witam Dwie propozycje: - zakaz SPRZEDAŻY oraz POSIADANIA takich paliw jak: muł, flot, miał - wysokie kary za posiadanie=spalanie (od 5000zł)	Uwagi nie uwzględnione. Zgodnie z art. 96 ust. 6 ustawy Prawo ochrony środowiska, uchwała może określać rodzaje lub jakość paliw dopuszczonych do stosowania lub których stosowanie jest zakazane. Zakaz sprzedaży jakiegokolwiek paliwa nie wchodzi w zakres możliwych zapisów uchwały. Wysokość grzywny za nie przestrzeganie ograniczeń, nakazów lub zakazów, określonych w uchwale sejmiku województwa określa art. 24 Kodeksu wykroczeń oraz art. 96 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia.
9	<u>Pan Z. W., wiadomość e-mail z dnia 17 stycznia 2017 r.</u> Szanowni Państwo, tak jak wielu innych mieszkańców woj. Śląskiego nie za bardzo rozumiem sensu konsultacji społecznych uchwały, która ma wyeliminować spalanie śmiecia węglowego. Chcą Państwo pytać czy zakazać spalania tego w piecach domowych czy nie? To może również zorganizujemy społeczne konsultacje przepisów ruchu drogowego lub czy karać przestępców czy nie?	Uwaga nie uwzględniona. Uwaga nie odnosi się do zapisów uchwały. Zgodnie z art. 30 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, organy administracji właściwe do wydania decyzji lub

		opracowania projektów dokumentów, w przypadku których przepisy niniejszej ustawy lub innych ustaw wymagają zapewnienia możliwości udziału społeczeństwa, zapewniają możliwość udziału społeczeństwa odpowiednio przed wydaniem tych decyzji lub ich zmianą oraz przed przyjęciem tych dokumentów lub ich zmianą. W związku z powyższym Zarząd Województwa Śląskiego skierował do konsultacji społecznych projekt uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.
10	<u>Pan J. C., wiadomość e-mail z dnia 17 stycznia 2017 r.</u> Szanowni Państwo, uważam, że zapisy ustawy nie idą wystarczająco daleko. Po pierwsze, tak jak w Krakowie, powinno się zakazać spalania wszystkich paliw stałych a po drugie przewidziane okresy na wymianę pieców różnych kategorii są zdecydowanie zbyt długie. W ten sposób jeszcze przez lata będziemy truci. To brak odpowiedzialności.	Uwaga nie uwzględniona. Z wielu względów, głównie społecznych, technicznych, ekonomicznych oraz wynikających ze specyfiki obszaru Śląska nie jest możliwa eliminacja spalania węgla w sektorze komunalno-bytowym. Ze względów technicznych i finansowych niemożliwa jest wymiana wszystkich urządzeń w krótkim czasie na klasę 5, dlatego wprowadzono wymóg w sposób stopniowy określając 3 daty graniczne w zależności od wieku użytkowanego kotła.
11	<u>Mieszkaniec m. Rybnika, wiadomość e-mail z dnia 17 stycznia 2017 r.</u> W związku z konsultacjami społecznymi w sprawie tzw. Ustawy Antysmogowej. Jestem jak najbardziej za ochroną środowiska i zmniejszeniu tzw. niskiej emisji. Wydaje mi się jednak że tu nie chodzi o to czy pali się flotem czy węglem (muł to faktycznie kiepski opał) ale o kocioł w którym jest to spalane. Osobiście pale flotem z KWK Marcel gdzie zawartość siarki jest bardzo mała, sąsiad obok pali węglem i nie wiem nie jestem specjalistą co tam się komu może z komina wydobywać ale u mnie paląc flotem dym jest jak z kominka u sąsiada palącego węglem jak z „ruszającej lokomotywy” Osobiście kocioł sobie trochę przerobiłem doprowadzając powietrze wtórne do paleniska sąsiad z tego co wiem ma kocioł starego typu i nie wiem ale wydaje mi się z tych dwóch przypadków palenie flotem jest czystsze-kwestia odpowiedniego kotła. Po drugie od trzech lat staram się o doprowadzenie gazociągu (mieszkam w Rybniku dzielnica Kłokocin) choć do	Uwagi nie uwzględnione. Zapisy uchwały dotyczące zakazu stosowania w instalacjach grzewczych mułu i flotokoncentratu są zgodne z projektem Rozporządzenia Ministra Energii z dnia 27 stycznia 2017 w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych, gdzie muł i flotokoncentrat węglowy został przeznaczony do spalania w instalacjach o nominalnej mocy cieplnej nie mniejszej

	części dzielnicy gdzie wraz z ok. 20 sąsiadami złożyliśmy wnioski do gazowni o podłączenie gazu w celach opałowych. Ostatnie wnioski zostały złożone w lipcu 2016r do chwili obecnej zero odzewu. W tej części dzielnicy większość budynków koło 70% jest wybudowana w nowej technologii i gwarantuje że po wprowadzeniu takiej Ustawy dużo więcej ludzi by się podłączyło (czy to aż taki problem by gazownie w walce z smogiem brały udział?) Może by tak ludziom dać alternatywę bo osobiście bez wahania podłączyłbym się do gazu nawet nie korzystając z dofinansowania. Z góry dziękuję za wsparcie w kwestii gazociągu a co do Ustawy wprowadzić jak najszybciej tylko trzeba by ludzie ją jeszcze respektowali a tu będzie duży problem bo większość ludzi ma to gdzieś, nie od dziś się rozmawia o tym problemie i szczerze ok. 60% ludzi tą ustawę ma za nic bo jak się słyszy i tak nikogo nie wpuszczają na plac... Z taką świadomością społeczeństwa tylko restrykcyjne przepisy i konsekwentne ich egzekwowanie a na chwile obecną częste kontrole bo palą czym popadnie a czują się z tego powodu bezkarni. POWODZENIA...	niż 1 MW, w związku z czym nie został dopuszczony do stosowania w sektorze komunalno-bytowym. Zapis dotyczący podłączenia do sieci gazowej został usunięty z zapisów uchwały. Kategoryzacja według technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia do sieci może być niezgodna z art. 32. Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Ponadto warunek „braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej” nie mieści się w ustawowym zakresie regulacji określonym w art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.
12	<u>Pani A. Ż., mieszkanka gm. Pszczyna, wiadomość e-mail z dnia 17 stycznia 2017 r.</u> Witam Jestem mieszkanką województwa śląskiego, a konkretnie mieszkam w gminie Pszczyna, sołectwo Łąka. Zgodnie z artykułami znalezionymi na stronach internetowych na temat wprowadzenia uchwały antysmogowej zakazującej paleniem mułem i folotem i węglem brunatnym, chciałam wyrazić swój sprzeciw tej uchwale. Jestem wdową od 2013 roku. Sama wychowuję dwójkę małych dzieci (11 lat i 6 lat). Mieszkam w domu wybudowanym w latach 70-tych. Jest to piętrowy budynek pokryty betonowym dachem. Do tej pory ogrzewałam dom mułem. W tym roku pierwszy raz ogrzewam dom flotem. Z palenia flotem jest dużo mniej popiołu niż wcześniej. Wprowadzenie tej uchwały spowoduje brak możliwości ogrzania mojego domu. Nie stać mnie na to po prostu. Uchwała ta skaże mnie i moje dzieci na zamarznięcie. pozdrawiam Wyrażam mój sprzeciw przeciwko tej uchwale. Pograży ona moją rodzinę i innych ludzi w podobnej sytuacji.	Uwaga nie uwzględniona. Zapisy uchwały dotyczące zakazu stosowania w instalacjach grzewczych mułu i flotokoncentratu są zgodne z projektem Rozporządzenia Ministra Energii z dnia 27 stycznia 2017 w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych, gdzie muł i flotokoncentrat węglowy został przeznaczony do spalania w instalacjach o nominalnej mocy cieplnej nie mniejszej niż 1 MW, w związku z czym nie został dopuszczony do stosowania w sektorze komunalno-bytowym.
13	<u>Pani H. D., wiadomość e-mail z dnia 17 stycznia 2017 r.</u> Witam Państw serdecznie ! Jestem całym sercem za tym , aby ta ustawa została uchwalona. Jednakże do niej należy dodać wytyczne odnośnie kar !!! I oby kary ściągano. To nie mają być symboliczne 500 zł. tylko 5000 zł i więcej. Myślę też , że dla najuboższych Miasto lub Państwo powinno ustalić jakąś konkretną pomoc - ale comiesięczną, a nie jednorazową , jak to ma miejsce obecnie.	Uwaga nie uwzględniona. Wysokość grzywny za nie przestrzeganie ograniczeń, nakazów lub zakazów, określonych w uchwale sejmiku województwa określa art. 24 Kodeksu wykroczeń oraz art. 96 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia.

	Jestem ciekawa czy w obecnej sytuacji, gdy Rybnik doczekał się niechlubnego 1 miejsca w Polsce, a myślę, że też w Europie !!! Były przeprowadzane kontrole ??? Chyba nie !!! Moi sąsiedzi kopcą i nie było u nich żadnej kontroli - mieszkamy w domu 3-rodzinnym.. Czekam na odpowiedź ile mandatów i kontroli zostało przeprowadzonych w Rybniku od początku roku.	
14	<u>Pan Ł. P., wiadomość e-mail z dnia 18 stycznia 2017 r.</u> Witam, odnosząc się do proponowanej uchwały w sprawie: wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw pragnę zauważyć konieczność określenia terminu zużycia zakupionych już paliw niższej jakości. Niejednokrotnie obywatele kupują większą ilość paliw, których zapas pozostaje na następny sezon - nie można karać obywateli i zakazywać im spożytkowania już raz wydanych środków. Ponadto warto przy tej okazji unormować system dotacji do zakupu kotła. Na dzień dzisiejszy system ten jest różny dla każdej z gmin, dotyczy to nie tylko wysokości dotacji, jak również i wymaganej dokumentacji. Często uzyskanie dotacji jest ściśle powiązane z zakupem nie tylko pieca ale też jednoczesnym obowiązkiem montowania solarów. Ponadto program dotowania rozpisywany jest na kilka lat co powoduje odwlekanie decyzji o wymianie w związku z brakiem dotacji. Pragnę również zauważyć, na przykładzie Gminy Lyski, że wysokość dotacji (max 2.500PLN) jest niewspółmierna do ilości formalności jakie obywatel musi spełnić i przedstawić do jej osiągnięcia. Dlatego wnoszę o uwzględnienie i ujednolicenie całego systemu w ww uchwale tak by uzyskanie dotacji było łatwe, przejrzyste i możliwe do osiągnięcia na tym samym poziomie dla wszystkich obywateli. Wymagając odpowiedniego poziomu dbania o środowisko przez obywateli po przez przymuszanie ich do stosowania odpowiedniej jakości paliw i kotłów wymagamy też czegoś w zamian.	Uwagi nie uwzględnione. Zakaz stosowania węgla brunatnego, mułów i flotokonzentratów oraz biomasy o wilgotności powyżej 20% obowiązuje od 1 września 2017 r., aby w pierwszej kolejności wyeliminować spalanie paliw złej jakości generujących emisję zanieczyszczeń do powietrza. Zapis dotyczący uregulowania systemu dotacji do zmiany ogrzewania wykracza poza zakres możliwych zapisów uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.
15	<u>Pani J. S., wiadomość e-mail z dnia 18 stycznia 2017 r.</u> Witam, Cieszę się że w końcu zaczyna się coś dziać w związku ze smogiem, ale sądzę że to jednak za mało. Jeżeli ma wejść zakaz palenia mułem czy flotem, to również powinno się zakazać ich sprzedaży tak jak to jest w Czechach. Za nieprzestrzeganie przepisów powinny być wysokie kary. Powinno się również zakazać sprzedaży niewłaściwego węgla do palenia w przydomowych kotłach. Niestety obecnie każdy może kupić jakiegokolwiek węgiel, nie ważne czy jest przeznaczony do przydomowych kotłów czy nie. Ludzie często kupują węgiel który nie jest przeznaczony do przydomowych kotłowni i nawet o tym nie wiedzą, sprzedawcy nie informują a ludzie nie pytają bo nie wiedzą. Co do wymiany kotłów to w sprzedaży powinny zostać tylko te 5 klasy, a wszystkie gorsze powinny zostać wycofane ze sprzedaży. Należy nakazać wymianę wszystkich gorszych kotłowni przydomowych. Co do palenia smociami, to straż miejska powinna patrolować ulice w godzinach porannych i popołudniowych kiedy właśnie ludzi najczęściej rozpala w kotłach. Jeżeli dym wyda się strażnikom podejrzany to powinni mieć możliwość skontrolowania czym w danym domu się pali. Póki co mam wrażenie że strażnicy niechętnie przyjmują zgłoszenia o podejrzeniu palenia smociami, i niechętnie do takich zgłoszeń jedzą. Nie ma możliwości żeby wyposażyc strażników w przenośne urządzenia do analizy dymu (powietrza)?	Uwagi uwzględnione częściowo. Regulacje dotyczące sprzedaży, bądź obrotu paliwami oraz urządzeniami grzewczymi wykraczają poza zakres możliwych zapisów uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska. Zapisy dotyczące kontroli przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska w zakresie objętym właściwością organów reguluje art. 379 ustawy Prawo ochrony środowiska, w myśl których podmioty eksploatujące instalacje są zobowiązane do okazania na żądanie organów uprawnionych do przeprowadzenia kontroli, dokumentów potwierdzających spełnienie wymagań

	Poza tym nie daloby sie wprowadzic jakichs kontroli kotlow w domach? Jest wiele domow ze starymi kotlami, i ludzie badz nie wiedza ze jest mozliwosc starania sie o dofinansowanie wymiany na nowy, badz wyraznie ignoruja taka mozliwosc skoro stary kocioł ciagle działa.	określonych w niniejszej uchwale dla użytkowanej instalacji.
16	<u>Pani T. Ć., mieszkanka m. Racibórz, wiadomość e-mail z dnia 18 stycznia 2017 r.</u> Uważam, że same ograniczenia zawatre w projekcie niewiele dadzą, oprócz rozgoryczenia właścicieli domkow. Słyszałam, że w Czechach jest zakaz sprzedaży paliw złej jakości np flotu czy mułu. Jezeli w naszym państwie nadal będzie można kupować takie zanieczyszczone paliwo to ludzie nadal będą kombinować jak najtaniej ogrzewać swoje domy.	Uwaga nie uwzględniona. Regulacje dotyczące sprzedaży, bądź obrotu paliwami wykraczają poza zakres możliwych zapisów uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.
17	<u>Pan M. J., wiadomość e-mail z dnia 18 stycznia 2017 r.</u> Witam. Jezeli chodzi o sposoby walki ze smogiem oraz sprawę spalania śmieci, warto by było zastanowić się nad zmianą ustawy śmieciowej w kwestii opakowań typu pet wprowadzając kaucję za tego typu opakowania. Klient odnosi opakowanie do sklepu gdzie w uproszczeniu, dostaje zwrot za nie. Rozwiązanie, które istnieje w Niemczech jest proste i skuteczne. Tak w ogóle to dawniej takich opakowań na półkach sklepów było więcej. Nawet taka marka jak coca-cola posiadała kiedyś w ofercie butelki zwrotne (plastikowe) o pojemności 1,5 lub 2 litry (dokładnie nie pamiętam).	Uwaga nie uwzględniona. Regulacje dotyczące gospodarki odpadami wykraczają poza zakres możliwych zapisów uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.
18	<u>Pan R., wiadomość e-mail z dnia 18 stycznia 2017 r.</u> Dzień dobry Chciałbym spytać dla czego miałby być zakaz palenia flotu? jak niektóre rodzaje są lepsze od węgla. Z mojego punktu widzenia kto miałby ponosić koszty zakupu węgla? wiadomo że większość ludzi nie stać, a te różne dotacje które sugerujecie to jakaś kpina, gdyż kilka lat temu jak założyło się solary na własną rękę to koszt całej instalacji to ok 6 tyś, a jak z dotacją to 15 tyś. pytam się gdzie tu sens? Kolejną rzeczą którą chce poruszyć to fakt iż skoro tak chcecie dbać o zdrowie ludzi to czemu nie instaluje się systemów solarnych różnego rodzaju na budynkach z urzędu miasta (czy wsi) starostwach powiatowych? Można zainstalować tam solary produkujące prąd i wprowadzić tą energię w obieg, zyskało by środowisko i kasa miasta czy wsi. Jak będziecie się zasłaniać odp ustawami to pora je zmienić...	Uwaga nie uwzględniona. Zapisy uchwały dotyczące zakazu stosowania w instalacjach grzewczych mułu i flotokonzentratu są zgodne z projektem Rozporządzenia Ministra Energii z dnia 27 stycznia 2017 w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych, gdzie muł i flotokonzentrat węglowy został przeznaczony do spalania w instalacjach o nominalnej mocy cieplnej nie mniejszej niż 1 MW, w związku z czym nie został dopuszczony do stosowania w sektorze komunalno-bytowym.
19	<u>Pan M. P., wiadomość e-mail z dnia 18 stycznia 2017 r.</u> Dzień Dobry Chciałbym zapytać: Dlaczego w projekcie śląskiej uchwały anty-smogowej brakuje zakazu montowania nieekologicznych kominków oraz nałożenia obowiązku wyposażenia tych już użytkowanych w urządzenie redukujące emisję pyłu o skuteczności co najmniej 80% (np. elektrofiltr) ? Używane kominki lub kominki nowo instalowane (również tzw. ogrzewacze pomieszczeń, piece kaflowe czy popularne „kozy”) powinny spełniać wymagania eko-projektu lub ich sprawność cieplna wynosić powinna co	Uwaga uwzględniona. Nie uwzględnienie w projekcie uchwały instalacji w postaci kominków może być traktowane jako nierówne traktowanie mieszkańców i może być sprzeczne z art. 32 Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze

	najmniej 80% Nieekologiczne kominki także służą do normalnego i stałego ogrzewania -nawet w blokach mieszkalnych- a często wrzucane są do nich niestety plastikowe butelki czy śmieci. Kominki emitują ponadto jeszcze więcej pyłów niż stare piece węglowe i powinny być z nimi na równi zakazane. W uchwale po prostu brakuje równości dla obu tych źródeł ogrzewania. Przypomnę, że pierwsza uchwała anty-smogowa dla Krakowa nie obejmowała kominków i została później zaskarżona a następnie przez Wojewódzki Sąd Administracyjny unieważniona. Powoływano się tam na wspomniany wyżej brak równości dla obu źródeł ogrzewania. Dopiero przy drugiej uchwale anty-smogowej dla Krakowa ten błąd został naprawiony i regulacje na temat kominków zostały w niej zawarte. Podobnie jak ma to miejsce w uchwale anty-smogowej przygotowanej dla całego województwa Małopolskiego.	publiczne.” Istotne jest także to, że kominki są prostymi instalacjami, w których oprócz drewna można spalić także inne rodzaje paliwa, a także odpady. Według danych publikowanych przez EMEP/EEA wielkość emisji generowanej przez standardowy kominek, zakładając, że jest w nim spalane drewno, dedykowane do tego typu instalacji, jest porównywalna do emisji powodowanej przez zwykły piec kaflowy. Brak regulacji w zakresie kominków spowoduje pozostawienie poza kontrolą istotnego źródła emisji do powietrza oraz będzie stanowiło ryzyko zwiększenia oddziaływania tych źródeł na jakość powietrza poprzez wzrost wykorzystania kominków jako źródła ogrzewania budynków. Uchwała dopuści użytkowanie kominków pod warunkiem, że spełnią one parametry techniczne określone w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe.
20	<u>Pan J. P., wiadomość e-mail z dnia 18 stycznia 2017 r.</u> Witam Zakaz - od września 2017 r. - spalania flotokoncentratu nie ma sensu. Kotły jakie ludzie mają do spalania flotokoncentratu nie nadają się do spalania węgla - ani metodą tradycyjną ani „od góry”. A ponieważ kaloryczność flotokoncentratu jest taka jak węgla lub nawet lepsza, a zawartość popiołu i innych zanieczyszczeń też taka jak węgla lub mniejsza - to efekt będzie odwrotny od zamierzonego. Proponuję odstąpić od tego pomysłu, pozostawić zakaz palenia mułem a poszczególne terminy koniecznej wymiany starych kotłów na kotły klasy 5 wydłużyć o 2 - 3 lata, bo nie ma nic gorszego dla gospodarza domu, jak wyrzucanie dobrych, działających rzeczy, żeby o kwestii finansowej nie wspominać. Umiejętne palenie flotem - nawet w starym kotle - powoduje naprawdę umiarkowaną emisję - widać to po tym co wylatuje z komina - nawet przy rozpalaniu oraz po bardzo małej ilości pozostałego po spalaniu popiołu i mówię tu o kotle bez wentylatora, który by to wydmuchiwał do komina.	Uwagi nie uwzględnione. Zapisy uchwały dotyczące zakazu stosowania w instalacjach grzewczych mułu i flotokoncentratu są zgodne z projektem Rozporządzenia Ministra Energii z dnia 27 stycznia 2017 w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych, gdzie muł i flotokoncentrat węglowy został przeznaczony do spalania w instalacjach o nominalnej mocy cieplnej nie mniejszej niż 1 MW, w związku z czym nie został dopuszczony do stosowania w sektorze

		komunalno-bytowym. Terminy wejścia w życie obowiązku wymiany instalacji grzewczych na spełniające minimum standard emisyjny zgodny z 5 klasą kotła, podzielono w zależności od wieku instalacji. Dla przykładu - dla instalacji, których wiek od daty produkcji przekracza 10 lat lub które nie posiadają tabliczki znamionowej, obowiązek taki wchodzi z dniem 1 stycznia 2022. Żywotność kotła szacuje się średnio na 10 lat. Wraz z wiekiem kotła obniża się jego sprawność, która i tak nie jest wysoka z powodu braku regulacji procesu spalania w kotle pozaklasowym. Różne terminy obowiązywania omawianego zapisu uchwały pozwolą na stopniowe i realne wymiany starych instalacji grzewczych.
21	<u>Pani K. T., wiadomość e-mail z dnia 18 stycznia 2017 r.</u> Całkowity zakaz stosowania pirotechniki w celach swietowania w tym Sylwester i światełko do nieba.	Uwaga nie uwzględniona. Proponowany zapis wykracza poza zakres uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.
22	<u>Pan R. P., wiadomość e-mail z dnia 18 stycznia 2017 r.</u> Witam jeśli zostanie mi opału na przyszły okres grzewczy czy będę mógł zużyć go do końca. W mediach ukazują się wyliczenia co do kosztów piecy klasy 5 żędu 6do 8 tyś zł a realnie takie piece kosztują od 9.5 do 14 tyś zależy od wielkości kotła czy przewidujecie dopłaty do piecy.	Uwaga rozpatrzona. Zgodnie z zapisami uchwały zakaz stosowania: mułów i flotokoncentratów oraz paliw stałych produkowanych z ich wykorzystaniem, węgla brunatnego lub paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla, paliw, w których udział masowy węgla kamiennego o uziarnieniu poniżej 3 mm wynosi więcej niż 15%, obowiązuje od 1 września 2017. Zapis dotyczący uregulowania systemu dotacji do zmiany ogrzewania wykracza poza zakres możliwych zapisów uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.

23	<u>Pan M. M., mieszkaniec Szczekowic koło Rybnika, wiadomość e-mail z dnia 19 stycznia 2017 r.</u> Witam uchwaliłicie Państwo uchwałę typową dla mieszkańców którzy mają duże dochody, nowoczesne budynki ogrzewane gazem i budynki które są podłączone do ogrzewania z elektrociepłowni a co poza miastem tzn WSIE gdzie część społeczeństwa żyje na skraju bankructwa, dają Państwo gwarancje że węgiel którym będzie można palić będzie w cenie mułu albo flotu? czyli około 300-350 zł? kogo stać a opał za 700 zł tona? prosze popatrzeć na tą wieś a nie tylko kupować aparaturę pomiarową i mierzyć smog i robić sobie różne tabelki. Jeżeli jest problem ze smogiem kto odpowiada za dopuszczenie flotu, mułu do sprzedaży? W moim rozumieniu jeżeli można to kupić legalnie to można tym legalnie palić. Dlaczego ogólne media podają iż cena węgla eksportowego jest w granicy 350-400 zł tona a do sprzedaży na składzie 700-800, kto na tym zarabia.	Uwaga nie uwzględniona. Zapisy uchwały dotyczące zakazu stosowania w instalacjach grzewczych mułu i flotokonzentratu są zgodne z projektem Rozporządzenia Ministra Energii z dnia 27 stycznia 2017 w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych, gdzie muł i flotokonzentrat węglowy został przeznaczony do spalania w instalacjach o nominalnej mocy cieplnej nie mniejszej niż 1 MW, w związku z czym nie został dopuszczony do stosowania w sektorze komunalno-bytowym.
24	<u>Pan I. G., wiadomość e-mail z dnia 19 stycznia 2017 r.</u> Szanowni Państwo Po przeczytaniu projektu uchwały i rozmowie z innymi osobami na temat tego dokumentu, mam następujące uwagi: • Co oznacza brak technicznych i ekonomicznych możliwości podłączenia z par. 4 pkt. 1) ? Kto będzie weryfikował te sprawy? Czy ze strony inwestorów jest konieczne występowanie o wydanie warunków przyłączenia do PSG, ewentualnie lokalnej ciepłowni? Co w sytuacji, gdy z warunków technicznych będzie wynikało, że np. jest możliwe przyłączenie ale inwestor musi pokryć wysoką opłatę przyłączeniową (np. 20.000 zł) z uwagi na odległość oraz - co oczywiste - musi zmienić instalację u siebie w domu? Czy jest ekonomiczna możliwość podłączenia czy nie? Czy „ekonomika” ma być oceniana z punktu widzenia podmiotu przyłączającego czy przyłączanego? • Dzisiejsza redakcja par. 4 oznacza, że można stosować paliwo stałe wyłącznie, w przypadku spełnienia OBU wskazanych tam warunków. W przypadku typowej, małej miejscowości na Śląsku oznacza to, że wszyscy będą musieli zmienić ogrzewanie na gazowe, bo gaz jest niemal wszędzie. Czy taki jest zamysł uchwały? • Dla podmiotów wskazanych w par. 7 obowiązek stosowania nowych kotłów powstaje od 2028 roku. A jeżeli jest możliwość techniczna i ekonomiczna podłączenia np. nitki ciepłowniczej to obowiązek przełączenia powstaje od kiedy? Od terminów wskazanych w par. 9? • Proszę przeredagować par. 9 tak, aby był czytelny dla zwykłego zjadacza chleba czyli np. właściciele pieców mogą je eksploatować do	Uwaga rozpatrzona. Zapis dotyczący podłączenia do sieci ciepłowniczej został usunięty z zapisów uchwały. Kategoryzacja według technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia do sieci może być niezgodna z art. 32. Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Ponadto warunek „braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej” nie mieści się w ustawowym zakresie regulacji określonym w art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska..
25	<u>Pani K. M., wiadomość e-mail z dnia 19 stycznia 2017 r.</u> Dzień Dobry Uprzejmie proszę o doprowadzenie do skrócenia poniższych bardzo długich terminów na wymianę starych, rakotwórczych pieców węglowych, które zapisane są w projekcie uchwały. a) „Użytkownicy urządzeń powyżej 10 lat od daty produkcji będą je musieli wymienić na klasę 5 do końca	Uwaga nie uwzględniona. Ze względów technicznych i finansowych niemożliwa jest wymiana wszystkich urządzeń w krótkim czasie na klasę 5, dlatego wprowadzono wymóg w sposób

	2021 roku.” Czy nie można wprowadzić nakazu wymiany tych pieców maksymalnie do roku 2021 lub nawet szybciej? b) „Ci, którzy użytkują kotły od 5-10 lat, powinni wymienić je do końca 2023 roku” Czy nie można wprowadzić nakazu wymiany maksymalnie do roku 2023 lub nawet szybciej? c) „Użytkownicy najmłodszych kotłów mają czas do końca 2025 roku.” Czy nie można wprowadzić nakazu wymiany maksymalnie do roku 2025 albo nawet szybciej ? d) „Użytkownicy kotłów klasy 3 i 4 czas na wymianę mają do końca roku 2027.” Czy nie można wprowadzić nakazu wymiany maksymalnie do końca 2026 roku?	stopniowy określając 3 daty graniczne w zależności od wieku użytkowanego kotła. Wskazane terminy obowiązywania omawianego zapisu uchwały pozwolą na stopniowe i realne wymiany starych instalacji grzewczych.
26	<u>Pan J. C., mieszkaniec m. Rybnika, wiadomość e-mail z dnia 19 stycznia 2017 r.</u> Szanowni Państwo, Popieram w całości projekt uchwały! Niech wejdzie w życie jak najprędzej! Proszę się nie ugiąć pod faktem, że ludzie mają zapasy mułu i żeby w związku z tym przedłużyć czas jego stosowania - nakupia nowego i problem będzie się przedłużał w nieskończoność. To trzeba uciąć natychmiast! Druga rzecz: proszę nie wierzyć w rzekome ubóstwo dymiących - oczywiście i takie przypadki się zdarzają, ale w większości to zwykła chytrość. Na moje ulicy w jednym z domów mieszka uboga pani, reszta kopających ma po 2-3 samochody, drogie ubrania i sprzęty i otwarcie mówią, że mają inne priorytety: po co wydawać na opał, skoro można na wakacje za granicą. I co chwile słyszę: jak się nie podoba, to się wyprowadz. Marzy mi się oddychanie czystym powietrzem w moim mieście, bez konieczności uciekania	Uwaga uwzględniona.
27	<u>Pan D. R., mieszkaniec m. Radlin, wiadomość e-mail z dnia 19 stycznia 2017 r.</u> Dzień dobry. Moim zdaniem: 1. Należy wprowadzić zakaz sprzedaży osobom fizycznym paliw niskiej jakości tj. węgiel niskiej jakości, muł. 2. Nie należy zakazywać sprzedaży flotokoncentratu (jest to dobre paliwo, właściwie palone jest nie mniej ekologiczne od węgla dobrej jakości). 3. Nie należy narzucać terminu, po którym nie można użytkować już zakupionego kotła (jeżeli kocioł zakupiono przed wprowadzeniem uchwały antysmogowej). Kotły kupowane przed wejściem uchwały będą zamieniane na ekologiczne po ich zużyciu. 4. Kotły kupowane po wprowadzeniu uchwały antysmogowej powinny odpowiadać 5 klasie. 5. W nowo budowanych domach można instalować jedynie kotły min. 5 klasy. 6. W nowo budowanych domach możliwość wyboru ogrzewania pomiędzy gazem, olejem, siecią miejską CO, kotłem klasy 5 należy pozostawić do wyboru inwestorowi. Należy dopuścić jedynie w/w możliwości ogrzewania w nowo budowanych domach. 7. Należy wprowadzić strefy ograniczonego ruchu dla pojazdów mechanicznych o silnikach poniżej Euro5. (za smog w dużej mierze odpowiadają pojazdy napędzane silnikami spalinowymi). 8. Należy promować komunikację zbiorową. Jeżeli to tylko możliwe komunikacja ta powinna być bezpłatna, bądź bilety powinny być płatne symbolicznie. Jedynie po spełnieniu wszystkich powyższych punktów można ograniczyć zanieczyszczenie środowiska w naszych miastach. Obrót flotokoncentratem dopuściłem ze względu na to, że w naszym kraju jest jeszcze duża grupa osób	Uwagi nie uwzględnione. Regulacje dotyczące sprzedaży, bądź obrotu paliwami wykraczają poza zakres możliwych zapisów uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska. Zapisy uchwały dotyczące zakazu stosowania w instalacjach grzewczych mułu i flotokoncentratu są zgodne z projektem Rozporządzenia Ministra Energii z dnia 27 stycznia 2017 w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych, gdzie muł i flotokoncentrat węglowy został przeznaczony do spalania w instalacjach o nominalnej mocy cieplnej nie mniejszej niż 1 MW, w związku z czym nie został dopuszczony do stosowania w sektorze komunalno-bytowym. Terminy wejścia w życie obowiązku wymiany instalacji grzewczych na spełniające minimum standard emisyjny

	o bardzo niskich dochodach. Paliwo to może pomóc przetrwać najbiedniejszej grupie osób (oceniam to na 30% społeczeństwa). Oceniam, że za ok. 10 lat poziom życia tej grupy poprawi się na tyle, że nie będą palić tym paliwem, kotły które użytkują zostaną wymienione na kotły klasy 5. Polacy zarabiają ok 25-50% tego co mieszkańcy Europy Zachodniej, dlatego nie można zmuszać ich do ogrzewania domów gazem i olejem, które to stanowią podstawę ogrzewania w bogatej części Europy.	zgodny z 5 klasą kotła, podzielono w zależności od wieku instalacji. Dla przykładu - dla instalacji, których wiek od daty produkcji przekracza 10 lat lub które nie posiadają tabliczki znamionowej, obowiązek taki wchodzi z dniem 1 stycznia 2022. Żywotność kotła szacuje się średnio na 10 lat. Wraz z wiekiem kotła obniża się jego sprawność, która i tak nie jest wysoka z powodu braku regulacji procesu spalania w kotle pozaklasowym. Różne terminy obowiązywania omawianego zapisu uchwały pozwolą na stopniowe i realne wymiany starych instalacji grzewczych. W przypadku instalacji, których pierwsze uruchomienie nastąpi 1 września 2017 r. obowiązuje kocioł klasy 5. Termin ten podyktowany jest tym, aby w pierwszej kolejności ograniczyć powstawanie nowych źródeł emisji. Proponowane zapisy w punkcie 7 i 8 uwagi wykraczają poza zakres uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.
28	<u>Pan J. O., mieszkaniec m. Rybnika, wiadomość e-mail z dnia 19 stycznia 2017 r.</u> Dlaczego w propozycji uchwały nie ma zakazu sprzedaży paliw, o których mowa osobom fizycznym. Przecież łatwiej zakazać (i egzekwować) ich sprzedaży, niż egzekwować zakaz ich spalania. Jeżeli niedopuszczalne paliwa będą w sprzedaży, to ich spalanie nadal będzie się odbywać.	Uwaga nie uwzględniona. Regulacje dotyczące sprzedaży, bądź obrotu paliwami wykraczają poza zakres uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.
29	<u>Pan K. Ł., mieszkaniec m. Bielska-Białej, pismo z dnia 19 stycznia 2017 r.</u> W odpowiedzi na artykuł „Ustawą w smog” w tygodniku Kronika Beskidzka z dn. 19.01.2017 r. (str. 3.) chcę się podzielić z moimi doświadczeniami w tym temacie. Zawsze kiedy paliłem w kotle CO w swoim domu – mieszkam w Bielsku-Białej, w dzielnicy Komorowie Krakowskie – to ze zgrozą patrzyłem na ciemne spaliny wydobywające się z komina, wiedząc czym są, szukałem rozwiązania i jedyne rozwiązanie jakie znajdowałem, to była wymiana pieca, na piec klasy 5. Wiązało się to ze sporym wydatkiem, na który mnie nie było stać, tym bardziej, że było mi żal wyrzucić „dobry” i jeszcze sprawny kilkuletni piec – kocioł Firmy SAS – NWT 1.5 17 kW z tylko dolnym spalaniem. Jesienią 2016 r. w październiku przeglądając internet, na You Tube przypadkowo wpadłem na film w tym temacie: KWIDZYN.TV: PALNIK DO SPALANIA DYMU „WERY” – PRZEŁOMOWY WYNALAZEK (ok. 12	Uwaga nie uwzględniona. Uwaga wykracza poza zakres uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.

	min.) Link do tego filmu: https://www.youtube.com/watch?v=LkGbZplupco Przeglądałem jeszcze kilka innych filmów o tym wynalazku, zainteresowało mnie to bardzo !!! Nawiązałem kontakt z Panem M. S. – właścicielem Firmy WERA i właścicielem Patentu „Palnik WERY”. Zakupiłem u nich „Palnik”, który po kilku konsultacjach internetowych z Panem M. P. – (ich dystrybutorem) zabudowałem w moim piecu. Jestem emerytowanym górnikiem, umiem wiele rzeczy zrobić sam i.... co się okazało ????: 1. Od początku listopada 2016 r. nie truję już ŚRODOWISKA czarnym dymem z mojego komina, bo w wyniku tej prostej i łatwej przeróbki mojego pieca nie widać absolutnie żadnego dymu z komina, ani przy rozpalaniu, ani przy paleniu. 2. Następuje kompletne spalanie wszystkich cząstek stałych i gazów ze spalania (od dłuższego czasu szukam urządzenia pomiarowego, lub kogoś z takim urządzeniem do pomiarów spalin z komina, aby naocznie udowodnić efekty tej przeróbki. 3. Nastąpiło zmniejszenie zużycia paliwa – węgla wg, mnie ok. 30%. 4. Przy próbie 18.01.2017 r. czyszczenia płomienic i wnętrza pieca, nie było co czyścić !!!!! 5. Przy próbie czyszczenia przewodu kominowego nie było co czyścić – nie było sadzy (w lutym 2016 r. komin był uszczelniony przez szlamowanie). 6. Koszt zastosowania „Palnika WERY” w moim przypadku to 220 zł (które już się zwróciły za zaoszczędzone paliwo), plus kilka godzin pracy. 7. Z czystym sumieniem mogę dzisiaj rozmawiać z każdym o zagrożeniu smogiem i ekologicznym paleniu w piecach CO. Proponuję: Nagłośnić sprawę i nawiązać kontakt z Panem M. S. właścicielem Firmy WERA, aby na zadymionym i zatrutym smogiem Śląsku, Podbeskidziu, Podtatrzu i w wielu regionach w Polsce zagrożonych smogiem, rozpropagować ten system nowych pieców z „Palnikiem WERA” i czym prędzej rozpocząć modyfikowanie używanych starych nie ekologicznych, ale jeszcze sprawnych pieców opalanych węglem, bo wszyscy „na raz” nie wymienią pieców – kotłów CO na nowe !!!.	
30	<u>Pan B. W., mieszkaniec Szczyrku, wiadomość e-mail z dnia 20 stycznia 2017 r.</u> Nawiązując do przygotowywanej Uchwały o zakazie palenia mułem i flotem w paleniskach domowych i innych, pragnę zwrócić uwagę na mały albo żaden efekt takiej uchwały. Moim zdaniem pozostanie on tylko na papierze. Kto jest w stanie na bieżąco kontrolować przestrzegania takiej uchwały ?. Jedynym skutecznym środkiem do zrealizowania tego zamierzenia jest wprowadzenie zakazu handlu tym paliwem w składach opałowych, składach węglowych i częściowo w składach materiałów budowlanych. Paliwa takie jak muł węglowy czy flot winny być spalane w kotłach przemysłowych posiadających instalacje odpylania i odsiarczania spalin. Kolejną sprawą która moim zdaniem wymaga rozwiązania jest spalanie w paleniskach domowych opakowań z polichlorku winylu tj. wszelkiego rodzaju butelek po napojach (wód mineralnych, stołowych, napoju energetycznych itp). Efektem spalania tych opakowań jest wprowadzanie do atmosfery bardzo groźnych dioksyn bardziej trujących niż cyjanek. Uważam, że drogą rozwiązania tego problemu było by wprowadzenie w handlu kaucji za zwrot opakowań z polichlorku winylu a przynajmniej butelek. Takie rozwiązania funkcjonują w wielu ościennych krajach. Kolejną sprawą, która również ma związek z zamiarem ograniczenia	Uwagi nie uwzględnione. Uwagi wykraczają poza zakres możliwych zapisów uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.

	smogu mógłby być przykład Szczyrku – miejscowości wypoczynkowej Zrealizowana w latach osiemdziesiątych gazyfikacja Szczyrku i okolicznych gmin górskich pod hasłem zapewnienia świeżego powietrza tym miejscowościom spełzła na niczym. Realizacja tej inwestycji z inicjatywy byłego Wojewody Bielskiego Stanisława Łuczkiewicza wymagała sporo zabiegów u władz centralnych, poczynając od uzyskania środków finansowych, zapewnienia dostawy gazu, uzyskania zbiorowego zezwolenia dla odbiorców gazu na wykorzystanie tego paliwa do celów grzewczych, zapewnienia wykonawstwa, załatwienia spraw terenowych związanych z wejściem gazociągiem na tereny prywatne. Zrealizowana z wielkimi trudnościami inwestycja jak się okazało po kilku latach przyniosła tylko częściowo zamierzony cel. W pierwotnym zamierzeniu była nadzieja, że użytkownicy gazu do celów grzewczych otrzymają jakąś rekompensatę. Myśl ta nie była do końca sprecyzowana. Co się okazało, po okresie około 2-3 lat, właściciele domów w dużej większości wrócili do pierwotnego systemu ogrzewania, gdyż z ostrożności pozostawiali dotychczasowe kotły węglowe.. Na dzień dzisiejszy do wyjątków należą właściciele domów, którzy do celów grzewczych wykorzystują paliwo gazowe. Sygnalizuję ten problem pomimo, że nie mam pomysłu jak go rozwiązać z korzyścią dla środowiska.	
31	<u>Pani M. M., mieszkanka m. Wodzisławia Śląskiego, wiadomość e-mail z dnia 20 stycznia 2017 r.</u> Dzień dobry, Cala nasza rodzina ma problemy zdrowotne spowodowane fatalnym powietrzem. Mieszkam na Śląsku od urodzenia i tak źle jak teraz nie było nigdy. Na pewno pogorszyło się od czasu zezwolenia spalania odpadów węglowych w domach prywatnych - dlatego czym prędzej należy to zlikwidować! Inaczej nie podzwigniemy się z chorób - także ci, którzy teraz tak zajadle bronią „prawa” do trucia, bo kupując najtańszy opał mają pieniądze na 3 razy większe zakupy niż ja.. Proszę o jak najszybsze wprowadzenie zakazów, bo edukacja niewiele daje, ci ludzie są zaciętrzewieni i uparci. A sytuację trzeba ratować JUŻ. Dzisiaj znowu fatalne przekroczenia, nikt w Europie nie wyobraża sobie takich steżeń z jakimi my musimy się zmagać. Są ferie, a nasze dzieci nie powinny wychodzić z domu. Bardzo smutne	Uwaga rozpatrzona.
32	<u>Pan R. K., wiadomość e-mail z dnia 20 stycznia 2017 r.</u> Szanowni Państwo! Uważam, że dobrze byłoby, w razie przekroczenia norm zanieczyszczenia, - oprócz darmowych Kolei Śląskich - aby darmowa była komunikacja miejska KZK GOP bądź inne MPK. Pociągami dojedziemy tylko do wybranych miejsc, natomiast autobusy i tramwaje pokrywają większą część województwa. Popieram ustawę i liczę na jej wprowadzenie!	Uwaga nie uwzględniona. Uwaga wykracza poza zakres uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.
33	<u>Pan J. K., wiadomość e-mail z dnia 20 stycznia 2017 r.</u> Dzień Dobry Ja chciałbym dowiedzieć się jak pomysłodawcy uchwały antysmogowej wyobrażają sobie sfinansowanie wymiany źródła energii wymuszonej tą ustawą oraz jej późniejsze użytkowanie. Niejednokrotnie nie jest to sam koszt pieca ale również modernizacji istniejącej instalacji C.O. oraz ciągu kominowego. Dodatkowo sama inwestycja skutkuje radykalnym zwiększeniem miesięcznych opłat związanych z ogrzewaniem.	Uwaga nie uwzględniona. Zapisy dotyczące finansowania wykraczają poza zakres uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.

	Jak wyobrażacie sobie wyegzekwowanie zapisów w/w ustawy na obywatelach, których dochody najzwyczajniej na świecie nie pozwalają nie tyle na jednostkowe sfinansowanie danej inwestycji co na przyszłe jej użytkowanie. (Nie wystarczy, że zimą przy niskich temperaturach zamarzają bezdomni, trzeba teraz jeszcze wymrozić tych mniej zamożnych ?)	
34	<u>Pan A. T., mieszkaniec Ustronia, wiadomość e-mail z dnia 20 stycznia 2017 r.</u> Był już kiedyś projekt „atomowego” przetwórstwa węgla przez L.K./niestety kaczką wyborczą/ w którym węgiel miał być przetwarzany na gaz, paliwa itp. Wróćcie do tego i dajcie ludziom tanie i ekologiczne paliwo /prąd/, bo węgla jest dużo.	Uwaga nie uwzględniona. Proponowany zapis wykracza poza zakres uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.
35	<u>Pan T. W., mieszkaniec m. Ustroniu, wiadomość e-mail z dnia 20 stycznia 2017 r.</u> W temacie: konsultacji społecznych projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw Jak dacie emerytom i rencistom godziwe świadczenia to i „gazem” będą palić , na który dzisiaj ich nie stać. Należy popatrzeć ile przybyło , aut – smrodzących , a nie czepiać się biednych ludzi , jak się ma dietę radnego i zarabia kilkanaście tysięcy złotych to się można mądrzyć - odp.....,cie się od ludzi , którym nie dajecie godnie żyć, na Śląsku /który węglem stoi/ zawsze paliło się węglem i jego pochodnymi , przestańcie małpować „warszawkę”, a zadbajcie o własnych ludzi. Przeciwny durnym decyzjom z pozdrowieniem – rozsądnych decyzji !	Uwaga nie uwzględniona. Uwaga nie odnosi się do zapisów uchwały.
36	<u>Pani A. W., wiadomość e-mail z dnia 21 stycznia 2017 r.</u> Witam, w związku z rozpoczęciem konsultacji społecznych dotyczących uchwały antysmogowej, wnioskuję o wprowadzenie nie tylko zakazu palenia mułem i flotem ale również ich sprzedaży detalicznej. Ograniczając mieszkańcom dostęp do tych materiałów ograniczymy ich kupowanie a zatem możliwość ich bezprawnego spalania. Zakazując jedynie spalania będziemy musieli liczyć na uczciwość mieszkańców a nie da się skontrolować wszystkich czy dostosują się do nowych przepisów, tym bardziej że straż miejska jeśli nie zostanie wpuszczona na teren posesji to nie ma możliwości wejść do domu i sporządzić kontrolę, a do punktu sprzedaży zawsze jest dostęp aby go skontrolować, no i takich punktów jest mniej niż użytkowników zatem jest większa szansa skutecznej kontroli zakazów.	Uwaga nie uwzględniona. Regulacje dotyczące sprzedaży, bądź obrotu paliwami wykraczają poza zakres uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska
37	<u>Pan M. B., mieszkaniec m. Gliwice, wiadomość e-mail z dnia 21 stycznia 2017 r.</u> Witam, Jako mieszkaniec Gliwic popieram projekt ustawy w całości. Proszę też o wzięcie pod uwagę wprowadzenia zakazu SPRZEDAŻY i OBROTU (w tym darowizn) mułem i flotokonsentratami węglowymi dla klientów detalicznych. Moim zdaniem sam zakaz spalania będzie trudny w egzekucji. Dziękuję za troskę o czystość powietrza.	Uwaga nie uwzględniona. Regulacje dotyczące sprzedaży, bądź obrotu paliwami wykraczają poza zakres uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.

38	<u>Pan S. R., mieszkaniec powiatu bielskiego, wiadomość e-mail z dnia 21 stycznia 2017 r.</u> W pierwszej kolejności należy wprowadzić /i to pilne/ zakaz sprzedaży mułu, flotu, miału . Wcale nie jest tak że ludzie nie stać na lepszy węgiel, palą tym również ludzie bardzo dobrze sytuowani. W szkołach wprowadzić obowiązek nauczania dzieci o skutkach zdrowotnych zanieczyszczenia powietrza. Niektórzy palą w piecach m/innymi cienkie reklamówki /folijki/, nie oddając w ogóle odpadów niesegregowanych, Gminy chyba tego nie kontrolują. W okolicznych składach opałowych brak lepszych gatunków węgla, brak jest również informacji o parametrach węgla na składach.	Uwagi nie uwzględnione. Uwagi wykraczają poza zakres uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.
39	<u>Pani A. P., wiadomość e-mail z dnia 21 stycznia 2017 r.</u> Dobry wieczór, Sama odczułam na własnej skórze że wystarczy jeden sąsiad który pali śmieciami i śmierdzi wszędzie, smród wchodzi też do domu a w domu mieszkają małe dzieci. Ludzie tacy jak ja nie chcą donosić na swoich sąsiadów, mimo że widzą i czują że to co, któryś sąsiad wkłada do pieca nie ma nic wspólnego z węglem. Proszę pomyślcie Państwo jak skutecznie odstraszyć ludzi przed wrzucaniem czegoś do pieca: - mandaty - może drony które sprawdzają, co spłonęło w piecu - niczym fotoradar – na adres winowajcy wysyłany jest mandat. - może zakaz produkcji pieców poniżej pewnej klasy W domu mam zamontowaną wentylację w której filtry wymieniam co 3 tygodnie bo są czarne jak smoła i jeśli tego nie zrobię w domu po prostu śmierdzi. Dodam tylko że producent urządzenia przewiduje wymianę filtrów co 3 – 6 miesięcy. Jednocześnie bardzo proszę, nie zapominajcie o mieszkańcach mniejszych miejscowości, województwa Śląskiego, bo wszystkich nas ten problem dotyka tak samo.	Uwagi nie uwzględnione. Zapisy dotyczące kontroli przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska w zakresie objętym właściwością organów reguluje art. 379 ustawy Prawo ochrony środowiska. Wysokość grzywny za nie przestrzeganie ograniczeń, nakazów lub zakazów, określonych w uchwale sejmiku województwa określa art. 24 Kodeksu wykroczeń oraz art. 96 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia. Regulacje w zakresie zakazu produkcji określonych urządzeń grzewczych wykraczają poza zakres uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.
40	<u>Pan W. S., wiadomość e-mail z dnia 22 stycznia 2017 r.</u> Odnosząc się w ramach konsultacji społecznych do projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, mogę wyrazić zadowolenie z zapisów dotyczących zakazu stosowania wymienionych w §5 paliw. Kwestia konieczności instalacji kotłów klasy 5 i związanych z tym przepisów przejściowych (terminy w poszczególnych przypadkach) też jest zrozumiała. Nie dyskutując już jakie to są terminy też z takimi zasadami należałoby się zgodzić. Natomiast zupełnie inaczej ma się sprawa z zapisami §4. Z kimkolwiek się rozmawia narzuca się od razu pytanie kto stoi za tym „genialnym” pomysłem... osoby dużo zarabiające, ich dzieci, może osoby mieszkające na osiedlach, w dużych miastach gdzie zarobki są wyższe...do końca nie wiadomo, w każdym bądź razie jest to ktoś kto nie ma żadnego pojęcia o sytuacji mieszkańców, ekonomicznej, mieszkaniowej i o skali tej sytuacji. Wystarczy porównać sytuację z kimś z rodziny mieszkającej w innym miejscu, ze znajomymi, wszędzie tak samo. Kiedy nitka gazowa przebiega „w drodze” to w budynkach jest gaz wykorzystywany jedynie do kuchenek gazowych. Kogo stać na ogrzewanie sieciowe? Na moment ktoś się nad tym zastanowił? Bez żadnych okresów przejściowych!	Uwaga rozpatrzona. Zapis dotyczący podłączenia do sieci ciepłowniczej został usunięty z zapisów uchwały. Kategorizacja według technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia do sieci może być niezgodna z art. 32. Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Ponadto warunek „braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej”

Ogromna większość budynków wybudowana wiele lat temu, nieliczne ocieplone. Jeśli budynek nie jest przyłączony a sieć przebiega „w drodze” koszt przyłącza. Trzeba wymienić całą instalację, często rozpoczynając od przebudowy pomieszczenia gdzie kocioł jest zainstalowany. Budynek trzeba koniecznie ocieplić, zarówno elewację jak i dach (co niejednokrotnie wiąże się ze zmianą jego konstrukcji). Jeśli ktoś nie ma wymienionych okien, drzwi to ma jeszcze dodatkowy koszt. Każda osoba zajmująca się zawodowo budownictwem, co nie dziwi nawet laików w tej tematyce, potwierdzi, że ogrzewanie sieciowe bez wykonania w/w inwestycji nie ma żadnego sensu ekonomicznego. Nawet przy uzyskaniu dotacji taka inwestycja dla wielu jest nierealna. Tym bardziej, że najczęściej najpierw trzeba wydatkować z własnych środków, a po wykonaniu inwestycji otrzymuje się zwrot części poniesionych kosztów kwalifikowanych. A po wykonaniu na dobiecie bieżące koszty wykorzystywania tych nośników ciepła/energii zdecydowanie wyższe niż przy wykorzystaniu kotłów węglowych i to nie byle jakich. To nie są żadne wymysły a życie. Wystarczy wyjść w teren, zwłaszcza do mniejszych miejscowości, czy wysłuchać w urzędach/innych instytucjach osób ubiegających się o dotacje. W trakcie szybkiego przekazywania informacji o uchwale pomiędzy ludźmi można zaobserwować dwie reakcje - wściekłość na jej twórców albo załamanie. Tak po ludzku ciekawi jesteśmy gdyby dochodziło do kontroli wymaganych podłączeń co nastąpi pierwsze zawały części mieszkańców czy nawzajem przysłowiowo się pozabijają. Jeśli się czegoś wymaga to trzeba to robić rozsądnie, realistycznie do tego podchodzić, a nie jakby się nie żyło na tej planecie. Chyba nikt rozsądny nie zaprzeczy, że trzeba podejmować konkretne kroki dotyczące zanieczyszczenia powietrza, ale powtórzę się raz jeszcze - realnie. Niestety jesteśmy jeszcze biednym społeczeństwem i osób zarabiających poniżej średniej krajowej jest ogromna ilość. I nie są to slogany, przykłady z życia wzięte można mnożyć. Właściciele posesji to często osoby będące na emeryturach, jeśli młodzi którym przepisano je w spadkach to „na dorobku” nie mają szans spełnić obowiązku zapisanego w uchwale w §4. Kredyty mają brać? Młodzi mają już przeważnie na inne cele kredyty udzielone, osoby starsze...kto im je udzieli, na jakich zasadach i z czego mają je spłacać? A jak w domu tylko jedna osoba pracuje lub w ogóle mieszka tylko jedna lub dwie osoby? Przy założeniu §4 już mogą zająć się sprzedażą swojego domu i szukaniem mieszkania bo nie mają szans wytrzymać takich obciążeń. A to tylko jedno z obciążeń, co z całą resztą, wszelkimi podatkami i opłatami? Kompletnie science fiction. Nieruchomości nie do utrzymania z powodu jednego, krótko zapisanego pomysłu sejmiku województwa. Kolejny przykład z mojej okolicy... nitka gazowa „w drodze”, część budynków podłączona i gaz wykorzystywanych w kuchenkach, a do tego silne wstrząsy związane z eksploatacją górniczą. Jeśli Państwo myślą, że obecnie podłączeni mieszkańcy nie mają obaw w takiej sytuacji to duży błąd. A co dopiero gdy wszyscy będą musieli się podłączyć i ogrzewać budynki. Tutaj każdy kiedyś miał wykonywane prace w ramach tzw. szkód górniczych. Dalej...budynki zlokalizowane na nieruchomościach położonych na peryferiach miast (w przypadku miasta, w którym pracuję są to całe trzy dzielnice) gdzie przeważnie nie ma sieci gazowej i ciepłowniczej często są budowane przez osoby bardziej zamożne i tu sejmik chce dopuścić eksploatację kotłów na paliwo stałe. Mniej zamożni mieszkający bliżej centrum miejscowości, gdzie niegdyś sieć wybudowano już nie. To z całą pewnością nie jest sprawiedliwe. Ustalenie konieczności eksploatacji kotłów klasy 5 (w określonych terminach przejściowych) powinno dotyczyć wszystkich. Tam gdzie nie ma możliwości podłączenia do sieci obowiązkowo, tam gdzie jest któraś z sieci albo podłączenie do niej albo kocioł klasy piątej. Dla wielu to i tak ogromny wydatek (zarówno instalacja jak i cena paliwa, która z pewnością wzrośnie jeśli zmiany wejdą w życie), a przy tym poprawa jakości wykorzystywanego urządzenia (co za tym idzie zmniejszenie emisji zanieczyszczeń) wyraźna. Większą

nie mieści się w ustawowym zakresie regulacji określonym w art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska..

	kwotą datacji można mieszkańca zachęcić do podłączenia do sieci, a nie zainstalowania kotła klasy 5, ale nie przymuszać, nie dawać żadnego wyboru! Od przeciętnego obywatela bardzo dużo się wymaga, nakłada się kolejne obciążenia, ale żeby ktoś wspomniał na poziomach wyższych czyli wojewódzkim a przede wszystkim krajowym o uregulowaniach rozbudowy sieci, zwłaszcza ciepłowniczej. Problem zanieczyszczenia powietrza od dawno jest już na skalę krajową i to państwo w głównej mierze powinno się tym zająć w taki sposób, aby właścicielom sieci opłacała się ich rozbudowa, a na przyłączenie i bieżące opłaty podczas eksploatacji stać było przeciętnego Kowalskiego. A tak to kończy się w taki sposób jak w mojej okolicy – 1 budynek (co tu dużo mówić będący własnością bogatych ludzi) ogrzewany jest gazem sieciowym. Koszty zużycia gazu dla mieszkańców z sąsiedztwa (włącznie ze mną gdy usłyszałem kwotę) są absurdalnie wysokie. Natomiast w tych miejscowościach gdzie obowiązuje Program ochrony powietrza dla terenu województwa śląskiego, w którym na pierwszych miejscach jako priorytet ustalono dotowanie przez urzędy miast i gmin wymianę źródeł ciepła na sieciowe, zapis ten bardzo często odnosi odwrotny skutek od zamierzonego przez Państwa. Mieszkańcy występujący do urzędów o dotację do wymiany kotła na klasę 5 dowiadując się, że w przypadku możliwości podłączenia do sieci jej nie otrzymają, oburzeni ponieważ chcieli dobrze, ale rezygnują z jego zakupu nie na rzecz podłączenia do sieci i dotacji w tym przypadku, ale na rzecz taniego kotła na paliwo stałe. Problem zawsze ten sam - koszty. Zdaje się, że nie o to sejmikowi chodziło?	
41	<u>Pan I. G., wiadomość e-mail z dnia 23 stycznia 2017 r.</u> Dzień dobry W nawiązaniu do przesłanych wcześniej uwag chciałbym zgłosić jeszcze jedno zastrzeżenie do projektu uchwały a mianowicie brak sankcji za nieprzestrzeganie zakazów oraz brak praktycznej możliwości weryfikacji stosowania się do tych zakazów w wielu (większości?) miejscowości naszego województwa. Ponadto, warto mieć na uwadze, że problem starych kotłów wiąże się nierozzerwalnie z problemem spalania śmieci, co jest w dalszym ciągu powszechnym procederem. W miastach, w których istnieje straż miejska, zdarza się, że jest wykorzystywana do kontroli i wlepiania mandatów. W pozostałych miejscowościach jest to proceder całkowicie bezkarny ponieważ nie ma instytucji, która mogłaby takich kontroli dokonywać. Dodajmy, że w mniejszych gminach urzędnicy z wydziału odpowiedzialnego za środowisko często znają się osobiście z mieszkańcami palącymi śmieci i jest im po prostu głupio robić kontrole palenisk (poza tym, kto ma wykonać kontrolę np. o 20.00 wieczorem?). Z tego względu poddaję pod rozważenie propozycję, żeby albo w przedmiotowej uchwale albo w osobnej uchwale: - powtórzyć zakaz palenia odpadów, który już obowiązuje - jeżeli jest to możliwe dodać sankcję podania na publicznym, gminnym wykazie adresów nieruchomości, w których stwierdzono palenie śmieci - wyznaczyć służbę powiatową lub wojewódzką do kontroli zakazu, tak, aby nawet w małych gminach było to teoretycznie wykonalne - zobowiązanie jednostki odbierającej odpady lub gminy do przekazywania ww. służbie adresów nieruchomości, w których odbierane są zaniżone ilości odpadów plastikowych lub nie odbiera się ich w ogóle (tak właśnie jest w domach, gdzie pali się plastik) Niezależnie od zakresu faktycznych kontroli, jestem przekonany, że szeroka kampania informująca o zakazie palenia śmieci wprowadzonym przez samorząd województwa, wyznaczeniu służby, która będzie to	Uwagi nie uwzględnione. Zapisy dotyczące zakazu spalania odpadów oraz gospodarki odpadami wykraczają poza zakres możliwych zapisów uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska. Zapisy te reguluje ustawa o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r. Zapisy dotyczące kontroli przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska w zakresie objętym właściwością organów reguluje art. 379 ustawy Prawo ochrony środowiska, w myśl których podmioty eksploatujące instalacje są zobowiązane do okazania na żądanie organów uprawnionych do przeprowadzenia kontroli, dokumentów potwierdzających spełnienie wymagań określonych w niniejszej uchwale dla użytkowanej instalacji.

	kontrolowała oraz o tym, że w pierwszej kolejności będą kontrolowane gospodarstwa opisane w lit. d) powyżej, skłoni palących śmieci do zaprzestania tego procederu.	
42	<u>Pan M. M., wiadomość e-mail z dnia 23 stycznia 2017 r.</u> Witam Jestem przeciwko uchwaleniu ustawy antysmogowej w tej formie. Najpierw niech Pan marszałek zadba o to żeby ludzi było stać na wymianę pieców i na późniejszy zakup opału a dopiero potem ustalać uchwały zakazujące. ktoś co zarabia kilkanaście najniższych pensji żyje w innym świecie. Kogo stać na węgiel zarabiając lub otrzymując najniższe wynagrodzenia lub emerytury. Proponuję żeby Rząd dopłacał do każdej tony węgla różnicę pomiędzy ceną flotu a ceną węgla albo każde gospodarstwo domowe otrzymywało co roku minimum 3 tony węgla za darmo. Do tego dopłata na zakup nowego pieca i to nie 10% tylko z 80 - 100%. Jeśli cena wydobycia jednej tony węgla wynosi około 200 zł to skąd na składach cena najgorszego sortu węgla wynosi ponad 600 a dobrego ekogroszku dochodzi do 1000 zł. Ten sam węgiel eksportowany jest o połowę tańszy więc dlaczego obywatele się łupi a teraz jeszcze chce się ich dobić, żeby nie było ich stać na jedzenie, ubiory, lekarzy bo w zimie zamarzną bez opału. Jeszcze raz nie dla zakazu palenia tańszymi opałami jeśli nie dostosuje się cen węgla do realnych zarobków poprzez obniżenie cen węgla, dopłat do opału, dofinansowania zakupu pieców, ewentualnie pomp ciepła , solarów i itp w celu zapewnienia godziwych warunków mieszkalnych biedniejszym czyli większości mieszkańców wsi, małych miasteczek bo mieszkańcy blokowisk mają znikome pojęcie.	Uwaga nie uwzględniona. Zapisy dotyczące finansowania wykraczają poza zakres uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.
43	<u>Pani M. K., wiadomość e-mail z dnia 23 stycznia 2017 r.</u> Szanowni Państwo, Chciałabym wyrazić poparcie całej mojej rodziny dla wprowadzenia ustawy antysmogowej w woj. śląskim. Jestem matką dwójki małych dzieci i problem ten jest dla mnie szczególnie dotkliwy. Staram się dbać o zdrowie moich dzieci poprzez zdrowy tryb życia i odpowiednią dietę- niestety nie mam wpływu na powietrze, które nas otacza. Liczę na wprowadzenie tej ustawy i stopniową poprawę sytuacji. Szczególnie, że dostęp do niskiej jakości węgla czyni nas obecnie na Śląsku dodatkowo pokrzywdzonymi. Mieszkam w mieście uzdrowiskowym Ustroń, a w sezonie grzewczym bardzo często muszę się przedzierać przez żółty dym idąc na spacer. Wierzę, że nasze województwo jest dobrze zarządzane i wybierze lepszą przyszłość dla naszych dzieci. Z góry za to dziękuję.	Uwaga uwzględniona.
44	<u>Pan T. F., wiadomość e-mail z dnia 23 stycznia 2017 r.</u> Witam Poniżej moje uwagi do projektu n/t wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw 1) Teś ma gospodarstwo rolne oraz ok. 2 hektarów lasu, od wielu lat pali na potrzeby C.O. tylko i wyłącznie drewnem, twarde (głównie buk) wysezonowane, jak najbardziej ekologiczne i przede wszystkim darmowe! (kocioł Ogniowo - klasyczny 1-komora paleniskowa). Gaz ma, ale tylko na potrzeby gotowania i ciepłej wody.	Uwagi uwzględnione częściowo. Obecne zapisy uchwały dopuszczają do użytkowania kotły klasy 5 zgazowujące paliwo, z uwagi, że charakteryzują się one niską emisją zanieczyszczeń i możliwością stosowania drewna kawałkowego. Ze względów technicznych w kotłach

	Na terenach Wisły, Ustronia, Brennej, Górek itd. jest sporo osób, które mają swój las i ogrzewają dom tylko lub w znacznej mierze drewnem (dodatkowo dokupując węgiel na silniejsze mrozy). Proszę pamiętać, że do większości tych budynków jest doprowadzona sieć gazowa. § 4. mówi: W instalacjach wskazanych w § 2 dopuszcza się stosowanie paliwa stałego, pod warunkiem: 1) braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej! - czy to oznacza, że osoby te będą musiały zlikwidować posiadane klasyczne kotły 1-paleniskowe. Zamiana takiego kotła na gazowy lub kocioł z podajnikiem 5-klasy przy jednoczesnej likwidacji obecnego kotła całkowicie uniemożliwi tym osobom wykorzystanie drewna opałowego z własnego lasu! 2) Dwa lata temu założyłem gazowy kocioł kondensacyjny jednocześnie zostawiając stary węglowy - tak na wypadek braku gazu lub prądu, i nastawiłem się na ogrzewanie domu już tylko gazem. Niestety po otrzymaniu pierwszych rachunków - musiałem „przeprosić się” z węglem i przy silniejszych mrozach ogrzewać dom węglem, gdyż okazało się na ogrzewanie domu przez całą zimę tylko gazem mnie nie stać - konkluzja: zamiast wprowadzać cały system zakazów i nakazów lepiej obniżyć ceny gazu lub wprowadzić dopłaty dla ogrzewających dom gazem. Większość ludzi widząc, że ogrzewanie domu gazem nie jest droższe lub jest niewiele droższe niż ogrzewanie węglem, sami chętnie przejdą na ogrzewanie gazem - zwłaszcza, gdy wszystkie gminy będą prowadziły system dopłat do wymiany kotła (tam gdzie mieszkam niestety nie było takiej możliwości, podczas gdy w sąsiedniej gminie był program dopłat) 3) Trochę dalszy sąsiad - zarabiający jak przypuszczam najniższą krajową, na utrzymaniu żona + dwoje dzieci. Ogrzewa dom mułem. Na moje pytanie dlaczego nie przejdzie na węgiel odpowiedział, że ledwo mu starczy, żeby kupić muł za ok. 300-350 zł/tonę. Na droższy (dla niego za drogi) węgiel go nie stać. Jak państwo sobie wyobrażają - czy takie osoby będzie stać wydać kilkanaście tysięcy na modernizację kotłowni oraz w późniejszym okresie na ogrzewanie domu 3-krotnie droższym eko-groszkiem lub gazem? Jak więc Radni Sejmiku Województwa Śląskiego zamierzają pomóc takim osobom po wprowadzeniu programu, który dla najbardziej potrzebującej części społeczeństwa jest nie do spełnienia.	automatycznych klasy 5 nie ma możliwości stosowania tego typu paliwa. Drewno jest istotnym surowcem energetycznym dla wielu mieszkańców województwa śląskiego. Regulacje dotyczące cen nośników energii wykraczają poza zakres uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska. Zapisy dotyczące finansowania wykraczają poza zakres uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.
45	<u>Pani E. P., mieszkanka Wrocławia i Ślemienia, wiadomość e-mail z dnia 23 stycznia 2017 r.</u> Witam Mam dom we wsi Ślemień (trasa między Żywcem a Suchą Beskidzką). Od Października do maja nie ma tam czym oddychać. Wioska położona w dolinie. Ludzie palą głównie mułem, flotem, mokrym drzewem iglastym z lasów i innymi paskudztwami bo jak twierdzą to ich na porządną węgiel nie stać! O jakości pieców nawet nie ma co dyskutować !!! Jak się wyjdzie nad domy na wzniesienia to nad domami wisi ruda zawieszina pyłów. Nie da się ludziom wytłumaczyć, że trują siebie, innych a zwłaszcza dzieci!!!! Po wojnie była to miejscowość letniskowa, ludzie przyjeżdżali tam na wypoczynek ze Śląska i Krakowa. Teraz tylko turystyka jest szansą dla takich miejscowości. Ale jak przyjechać kiedy nie ma czym oddychać? trzeba wprowadzić koniecznie zakaz sprzedaży różnych kopalnianych odpadów -bo to nas truje. Zwracać część kosztów tym, którzy zrezygnują z ogrzewania piecowego lub wymienią piec na bardziej ekologiczny. Ja Przyjeżdżam do swojego domu od maja do początków października bo potem nie ma po co. Nie ma świeżego powietrza !!! Nie da się pójść na spacer o od smrodu głowa boli.	Uwaga nie uwzględniona. Regulacje dotyczące sprzedaży, bądź obrotu paliwami wykraczają poza zakres uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.
46	<u>Pan P. G., mieszkaniec m. Wodzisławia Śląskiego, wiadomość e-mail z dnia 23 stycznia 2017 r.</u>	Uwag uwzględniona.

	Nie rozumie jak można się zastanawiać i rozmyślać nad tym aby było czyste powietrze. Obowiązkiem rządzących jest zapewnić nam abyśmy mogli normalnie żyć i oddychać a nie się dusić. Zdrowie to najwyższy nasz skarb i nie da się przeliczyć na żadne pieniądze. Dawno już powinny zapisać decyzję o zakazie palenia mułem flotemni gorszej jakości węglem. Wcałej Polsce nie jest tak jak na Śląsku. A odpowiedzialność spoczywa na władzy wybranej przez ludzi. Wiadomo że nie wszyscy będą się zgadzać na tego typu rozwiązania bo im nie zależy na społeczeństwie. Chca palić najgorszymi smieciami bo tanio. Te ograniczenia powinny już być zatwierdzone kilka lat temu i nie wiem dlaczego tego nie zrobiono. Na Śląsku powietrze jest najgorsze w całej Europie. Jak nie będzie poprawy i z tym coś nie zrobicie to będzie musiał się wyprowadzić. Takiego smogu nie można tolerować i ciekawe co robią władze wojewódzkie. Wiem jak minie okres grzewczy to wszystko będzie po staremu do następnej zimy. Trzeba podjąć stanowcze decyzje jak ostatnio zrobiono to w woj. małopolskim.	
47	<u>Pan D. S., wiadomość e-mail z dnia 23 stycznia 2017 r.</u> Dzień Dobry, Do uchwały będącej przedmiotem konsultacji mam jedną zasadniczą uwagę dotyczącą: „§ 5. W instalacjach wskazanych w §2 zakazuje się stosowania: 1) węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla, 2) mułów i flotokoncentratów węglowych, tj. paliw o uziarnieniu mniejszym niż 3mm, 3) paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem mułów lub flotokoncentratów węglowych, 4) paliw stałych produkowanych z węgla kamiennego, w których zawartość frakcji o uziarnieniu mniejszym niż 3mm jest większa niż 15%, 5) drewna, którego wilgotność w stanie roboczym przekracza 20%.” Dlaczego „zakazuje się stosowania”. Według mnie powinno być „zakazuje się sprzedaży i obrotu” Jeżeli to paliwo będzie w obrocie to i tak część użytkowników wybierze tańszy wariant pomimo kar.	Uwaga nie uwzględniona. Regulacje dotyczące sprzedaży, bądź obrotu paliwami wykraczają poza zakres uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.
48	<u>Pan W. K., wiadomość e-mail z dnia 23 stycznia 2017 r.</u> Szanowni Państwo, przekazuję dwie uwagi, które uznaję za ważne, w kontekście lektury projektu uchwały wraz z uzasadnieniem: 1) proponuję wprowadzenie prawnego obowiązku podłączenia się do sieci ciepłowniczej lub do sieci gazowej w przypadku możliwości technicznej oraz uzasadnienia ekonomicznego; dodatkowo, warto zdefiniować niejasne pojęcie uzasadnienia ekonomicznego; 2) w paragrafie 9, pkt. 1), podpunkty a), b), c), proponuję wprowadzić daty graniczne dla podpunktu a) 1 stycznia 2019 roku, dla podpunktu b) 1 stycznia 2020 roku, dla podpunktu c) 1 stycznia 2021 roku. Smog stanowi zagrożenie życia i zdrowia niemal wszystkich mieszkańców naszego województwa. Z uzasadnienia do uchwały wynika skala tego zjawiska. Poważne problemy wymagają zdecydowanych i drastycznych zmian. Jednocześnie proponuję, aby Sejmik WSL przyjął projekt uchwały z apelem do rządu RP w sprawie walki z niską emisją na terytorium całej Polski, wraz z dopłatami dla najuboższych.	Uwagi nie uwzględnione. Zapis dotyczący podłączenia do sieci ciepłowniczej został usunięty z zapisów uchwały. Kategoryzacja według technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia do sieci może być niezgodna z art. 32. Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Ponadto warunek „braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej”

		nie mieści się w ustawowym zakresie regulacji określonym w art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska. Ze względów technicznych i finansowych niemożliwa jest wymiana wszystkich urządzeń w krótkim czasie na klasę 5, dlatego wprowadzono wymóg w sposób stopniowy określając 3 daty graniczne w zależności od wieku użytkowanego kotła. Wskazane terminy obowiązywania omawianego zapisu uchwały pozwolą na stopniowe i realne wymiany starych instalacji grzewczych.
49	<u>Pan P. S., pismo z dnia 23 stycznia 2017 r.</u> Szanowny Panie Marszałku. Niektóre miasta Województwa śląskiego w ostatnim czasie padły ofiarą smogu, szczególnie okresie bardzo niskich temperatur. Zanieczyszczone powietrze smogiem szczególnie dało się w znaki mieszkańcom Rybnika, Wodzisławia Śląskiego i kilku innych miast naszego regionu. Po przez przekazy medialne mieszkańcy Województwa Śląskiego zostali poinformowani, iż Sejmik wojewódzki przygotowuje uchwałę antysmogową. Jako Ruch Narodowy nie ukrywamy, iż sprawa dotycząca smogu i jego szkodliwości dla mieszkańców Śląska nie może być bagatelizowana. Jednak też jesteśmy zdania, iż w kwestii smogu ciągle nie powstała żadna dogłębna analiza naukowa, która pozwalałaby skutecznie walczyć z tym zjawiskiem. Dlatego apelujemy, aby działania prawne i administracyjne w tej sprawie były przeprowadzone w sposób racjonalny oraz, żeby brać pod uwagę także skutki ekonomiczne, jakie mogą dotknąć społeczność naszego województwa w związku wprowadzeniem uchwały w życie. W mediach podano, że w treści uchwały pojawi się zakaz palenia mułem, flotem, węglem brunatnym i innymi koncentratami węglowymi. Trzeba jednak pamiętać, iż cena flotu wynosi około 320 zł za tonę, a węgla już około 550-600 zł. Wiele gospodarstw domowych korzysta z tańszych paliw, gdyż węgiel jest dla nich za drogi. Uśredniając jeżeli w sezonie grzewczym jakieś gospodarstwo spala 5 ton flotu, a od września 2017 roku zostanie zmuszone do palenia węglem, to koszty ogrzewania domu mogą nawet wzrosnąć o 1100 zł. Nie można też przecież wykluczyć, że jest duża ilość domostw, które spala nawet do 8-10 ton określonego paliwa w sezonie grzewczym, czyli koszty wzrosną jeszcze bardziej, nawet do 2000 zł. W uchwale też się ma pojawić zapis o wymianie starych kotłów na kotły klasy 5. W związku z powyższym proszę o odpowiedzi na następujące pytania: 1. Czy wprowadzenie zakazu palenia flotem, mułem i węglem brunatnym będzie podparte odpowiednią analizą ekonomiczną? Tak, aby uchwała nie uderzyła w najbiedniejszych mieszkańców Województwa śląskiego? 2. Czy mieszkańcy o niskich lub najniższych dochodach na jednego członka gospodarstwa domowego będą mogli dalej używać tańszych paliw od Węgla?	Uwagi nie uwzględnione. Zapisy uchwały dotyczące zakazu stosowania w instalacjach grzewczych mułu i flotokoncentratu są zgodne z projektem Rozporządzenia Ministra Energii z dnia 27 stycznia 2017 w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych, gdzie muł i flotokoncentrat węglowy został przeznaczony do spalania w instalacjach o nominalnej mocy cieplnej nie mniejszej niż 1 MW, w związku z czym nie został dopuszczony do stosowania w sektorze komunalno-bytowym. Zapisy dotyczące dofinansowania wykraczają poza zakres uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska. Jednocześnie Zarząd Województwa Śląskiego zdaje sobie sprawę, że ze względu na ubóstwo energetyczne niezbędna będzie pomoc gmin, WFOŚiGW, a także uruchomienie dotacji z poziomu rządowego zgodnie z zapowiedziami ze strony rządowej.

	3. Ile będzie wynosić dofinansowanie do wymiany starych kotłów na kotły klasy 5? Czy będzie one określone w uchwale czy będzie to zależne od decyzji władz danego miasta lub gminy?	
50	<u>Stowarzyszenie Sprawiedliwość i Prawda, Stowarzyszenie Nasz Wspólny Śląski Dom, wiadomość e-mail z dnia 23 stycznia 2017 r.</u> W załączeniu przesyłamy w ramach konsultacji jak wyżej ,opracowanie pod tytułem „Smogowe igrzyska”. Dokument ten , jest uzupełnieniem naszych następujących opracowań , uprzednio już przekazanych wielu adresatom według właściwości : 1. Polskie górnictwo węgla kamiennego , wczoraj, dziś i jutro . Zapoznać się z nim można w czasopiśmie „Wspólne sprawy” nr 2 / 2015 r. wydawanym przez Zarząd Główny Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Górnictwa w Katowicach oraz na stronie internetowej www.nwsd.pl 2. Smog, a kompleksowy program ograniczenia zanieczyszczeń. Z treścią można zapoznać również na stronie internetowej www.nwsd.pl Usilnie i gorąco prosimy o zapoznanie się z wszystkimi trzema opracowaniami wyszczególnionymi powyżej , ponieważ ich treści wiążą się dość ściśle w jedną całość. Kompleksowe rozpatrywanie spraw przez nas przedstawionych , może być gwarancją wydania uregulowań prawnych związanych z zwalczaniem smogu w sposób profesjonalny z uwzględnieniem aspektów społecznych. Jako Stowarzyszenia zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym , nie prowadzimy jakiegokolwiek działalności gospodarczej , jak również nie korzystaliśmy ze sponsoringu pod żadną postacią. W Zarządach zasiadają osoby kompetentne różnych profesji ,co potwierdzają wielokrotnie wyróżniane i odznaczania państwowe, za pracę zawodową. Wydatki pokrywamy wyłącznie z budżetów rodzinnych, na które składają się generalnie tylko emerytury. Posiadana przez to niezależność i nie poddawanie się naciskom oraz oczekiwaniom władz oraz lobbystów, pozwala nam pisać w sposób sprawiedliwy i zgodny z prawdą. Wyrażamy nadzieję , że podane informacje spowodują dogłębne zapoznanie się z naszymi opracowaniami , które przyczynią się do wydania aktów normatywnych wysokiej jakości z korzyścią dla ogółu społeczeństwa, z zagwarantowaniem polskiej racji stanu . Niniejsze opracowanie wykonano w ramach konsultacji społecznych dotyczących zwalczania smogu , w tym Projektu Uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia ... / bez daty/ w sprawie: wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji , w których następuje spalanie paliw. Smogowe igrzyska. 1. Uwarunkowania historyczne. Kto nie zna przeszłości , nie może prawidłowo zrozumieć teraźniejszości , a tym bardziej wpłynąć pozytywnie na przyszłość. A problem nasilonego smogu na Górnym Śląsku i w Zagłębiu istnieje około dwieście lat .Spowodowane to było rozwojem przemysłu , kolejnictwa ,wysokim przyrostem ludności , polepszonymi standardami mieszkań i powszechnym przejściem na opalanie domów węglem. Przekroczone w szczególnie wysoki sposób w ostatnich dniach , normy zanieczyszczenia powietrza wyzwoliły niebywały wzrost tej problematyki w mediach . Wszędzie smog w : powietrzu, telewizji, gazetach ,internecie w rozmowach prywatnych . Ogólne utyskiwanie na smog i jego skutki przybrało rozmiary epidemii. Dobre kierownictwo cechuje zdolność do przewidywania . Brak naszym elitom myślenia w aspekcie skutków swoich decyzji. Czy trudno było przewidzieć, że zabranie /	Uwagi nie uwzględnione. § 1 stanowi wstęp do uchwały wskazując na cel jej wprowadzenia. Rozszerzenie jego treści, jak i pozostałych paragrafów znajduje się w uzasadnieniu do uchwały. Zapisy uchwały dotyczące zakazu stosowania w instalacjach grzewczych mułu i flotokoncentratu są zgodne z projektem Rozporządzenia Ministra Energii z dnia 27 stycznia 2017 w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych, gdzie muł i flotokoncentrat węglowy został przeznaczony do spalania w instalacjach o nominalnej mocy cieplnej nie mniejszej niż 1 MW, w związku z czym nie został dopuszczony do stosowania w sektorze komunalno-bytowym. W ostatnim czasie pojawiają się różne rozwiązania, które w sposób łatwy i bezinwestycyjny mają istotnie ograniczyć zjawisko smogu. Do takich metod należy koncepcja tzw. „górnego spalania”. Na podstawie przeprowadzonej przez Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla w Zabrzu (IChPW), analizy zagadnienia, a także wykonanych wielu badań na stanowiskach testowych w laboratorium akredytowanym oraz w warunkach poligonowych, należy stwierdzić, że spalanie z zastosowaniem techniki rozpału złoża paliwa stałego „od góry” (tak zwane „górnego spalania”): - <u>nie zawsze jest wykonalne technicznie</u>: to znaczy możliwe do przeprowadzenia w każdym pozaklasowym urządzeniu grzewczym, np. ze względu na rozwiązania konstrukcyjne i wymiary elementów

ukradzenie/ emerytom, rencistom i wdowom węgla deputatowego w naturze o najlepszych parametrach jakościowych wpłynie na zasadnicze pogorszenie się stanu powietrza w województwie śląskim . W samym Rybniku szacować można tę bezprawną kradzież węgla ze względu na prawa nabyte na około 25 000 ton. Licząc zużycie w sezonie / rok / na 6 ton w każdym piecu / kotle grzewczym/ pozbawiono paliwa dla około 4200 pieców. Oczywiście brakujące zabrane paliwo zastąpiono generalnie paliwem o gorszych parametrach jakościowych / dających mniej ciepła i więcej zanieczyszczeń powietrza / za to tańszych . Aby zapewnić ciepło w mieszkaniach, jak w poprzednich latach trzeba spalić tego gorszego paliwa w zwiększonej ilości . Skoro trzeba spalić więcej ton takiego opału to stopień zanieczyszczenia powietrza musi być mniej lub bardziej proporcjonalnie wyższy . Pamiętać należy , że zdecydowana większość domów jednorodzinnych ma co najmniej 30 lat. Wybudowano je z dostępnych w tym czasie materiałów, przy skromnych zazwyczaj środkach finansowych . Wpłynęło to negatywnie na stan termoizolacji i wybraną technikę grzewczą, zazwyczaj w postaci opalania węglem , w tym mułem i flotokoncentratem. W praktyce pomoc państwa w zakresie budownictwa jednorodzinnego była wtedy symboliczna , a dla większości budujących żadna. Zaszłości minionych lat , przy obecnym niskim stopniu zamożności znaczącej części właścicieli domów jednorodzinnych ,są zasadniczym uwarunkowaniem wpływającym na trudność uzyskania znaczących efektów w walce ze smogiem. Niezrozumienie tego prowadzi do nieefektywnych działań , w aspekcie efektów związanych z wydatkowaniem pieniędzy z dotacji na walkę ze smogiem. Na domiar złego preferuje się kosztowne rozwiązania wykluczające z dotacji tych , którzy w sposób decydujący wpływają na rozmiary smogu. Dotyczy to w szczególności wymogu podłączenia się do ciepła systemowego lub przejścia na opalanie gazem. Wiele nieporozumień wynikających z braku znajomości uwarunkowań prowadzi do zbyt małego ograniczania smogu w stosunku do dotacji ze środków publicznych. Przerzucanie odpowiedzialności za smog na mniej zamożną część społeczeństwa jest obrzydliwe. Wiadomo, że palenie w piecu w miarę poprawnie to co najmniej dwie godziny pracy w ciągu dnia , czyli więcej niż ćwierć etatu – po uwzględnieniu palenia w soboty i niedziele. Należy podkreślić, że praca palacza to zwiększony czas przebywania w środowisku szkodliwym dla zdrowia / dym głównie w czasie załadunku paliwa , pył przy usuwaniu popiołu / . Czy człowiek względnie zamożny nie przejdzie na mniej uciążliwy sposób opalania / gaz, olej/ lub ciepło systemowe, jeśli może osiągnąć wysoki stopień wygody. Oczywiście , że zafunduje sobie wygodne ogrzewanie. Co pozostaje mniej zamożnym , dla których ogrzewanie domu stanowi wydatek rzędu 2500 – 3000 zł , wliczając transport i wrzucenie do piwnicy, przy dochodach rzędu 11 .000 zł – 18 . 000 zł/ rok . Pozostaje skromne życie, bo na ogrzewanie z uwzględnieniem amortyzacji idzie około 20 procent dochodów rocznych. Należy bowiem uwzględnić konieczność gromadzenia oszczędności na nowy podobny prymitywny piec w wysokości co najmniej 500 zł/ rok , czyli tyle musi wynieść odpis amortyzacyjny . Wiadomo również, że rząd nie uwzględnia potrzeby podniesienia kwoty wolnej od podatku dla tej w gruncie biednej grupy obywateli, co zrekompensowało by im w sposób odczuwalny wzrost kosztów utrzymania wynikający z inflacji . W ramach toczącej się konsultacji , zachodzi konieczności ustosunkowania się do porad przeróżnych „fachowców” . Najczęściej to porada w zakresie celowości i konieczności ocieplenia budynku . A jak ten	urządzenia, - <u>nie zawsze jest bezpieczne dla użytkownika</u>: co wynika zarówno z konstrukcji urządzenia grzewczego, jak i specyfiki układu kominowego (wartość i stabilizacja ciągu w czasie). Potwierdzają to wyniki przeprowadzonych testów badawczych na stanowisku wyposażonym w sprzęt pomiarowy i układy monitoringu, podczas badań prowadzonych przez doświadczonych pracowników zajmujących się na co dzień badaniem procesów spalania paliw stałych, - <u>nie zawsze prowadzi do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń</u>: co wykazano w testach spalania zarówno różnych węgli jak i biomasy przeprowadzonych w IChPW w ostatnich 2 latach, - <u>nie zawsze będzie możliwe do powszechnego wdrożenia</u>: głównie z uwagi na stan świadomości i przyzwyczajenia osób ogrzewających przez lata swoje mieszkania węglem. Należy podkreślić, że górne spalanie jest bardziej czasochłonne, a więc mniej wygodne w praktycznym codziennym stosowaniu (prawidłowo realizowane za każdym razem wymaga ponownego rozpalamia kotła). Górne spalanie prowadzi ponadto w wielu przypadkach do obniżenia mocy kotła – a więc do zmniejszenia komfortu cieplnego użytkownika. Idea „górnego spalania”, czyli spalania współprądowego, nie jest niczym nowym. Jej stosowanie (w większości przypadków, gdzie jest to możliwe i bezpieczne) przynosi pozytywny efekt, ale należy pamiętać, że nie jest to efekt, który pozwoli na dotrzymanie standardów jakości powietrza. Nawet jeśli przyjąć, że wszystkie zainstalowane obecnie
---	---

problem wygląda w rzeczywistości , przedstawił jeden z internautów mniej więcej tak, w postaci stosownego wyliczenia . Zakładając dom 200 metrów kwadratowych powierzchni składający się z parteru i piętra. Obrys 4 murów o długości 10 mb = 40 mb x 8 metrów wysokości = 320 metrów kwadratowych ścian budynku. Powierzchnia okien i drzwi zewnętrznych 70 metrów zewnętrznych. Czyli ociepleniem należy objąć 250 metrów kwadratowych murów . Zastosowanie najprostszego rozwiązania w postaci użycia styropianu to wydatek rzędu 60 – 100 złotych za metr kwadratowy ocieplonych murów . Mamy więc 250 metrów kwadratowych x co najmniej 60 zł / metr kwadratowych = 15 000 złotych. Z praktyki wiadomo, że spowoduje to mniejsze zużycie dobrego węgla rzędu 1, 5 ton w ciągu roku, co przy cenie 500 zł/ tonę daje oszczędność 750 złotych. Oznacza to w uproszczeniu , że nakłady poprzez oszczędności zostaną zwrócone w ciągu 20 lat. Z kolei inny internauta obwieścił odkrywczo , że 750 zł : 15 000 zł stanowi pięć procent zysku od wyłożonych pieniędzy. Jest to nieprawda i być może celowa manipulacja , bo zysku nie osiągamy, a jedynie zwrot poniesionych kosztów inwestycji . Zapomina się o zasadniczej sprawie - ludzie generalnie tych pieniędzy na proekologiczne działania nie mają . Pozostaje możliwość zaciągnięcia kredytu bankowego . Z kolei wiadomo, że roczna efektywna stopa oprocentowania kredytu wynosi rzędu 8 – 18 procent . W podobny sposób można wykazać , że wszystkie alternatywne rozwiązania odejścia od opalania węglem są ekonomicznie nieefektywne w odniesieniu do typowego budownictwa starszych domów jednorodzinnych. Wzrost kosztów paliwa lub opłat za ciepło systemowe to zwiększony wydatek co najmniej 30 procent w skali roku, a maksymalnie 80 procent. Żadne zakazy i nakazy nie rozwiążą problemu odczuwalnego ograniczenia smogu bez wsparcia ludzi mniej zamożnych . Walka ze smogiem to głównie batalia o ośrodki finansowe dla ludzi biedniejszych i starych . Ostatecznie można wymusić bankructwo tych ludzi lub zmusić ich do przebywania w zimnych izbach . Skutki społeczne będą żałosne : alienacja , wykluczenie społeczne , depresje w ostateczności prowadzące do samobójstw lub nasilenie się lawinowo chorób ze wszystkimi jej konsekwencjami kosztowymi i przedwczesnej śmierci / ukryta eutanazja/ . Starsi ludzie potrzebują cieplejszych pomieszczeń , o temperaturze rzędu 24 stopni. Polacy , jako społeczeństwo mniej zamożne, zwłaszcza w odniesieniu do Niemców / czterokrotnie niższe są nasze dochody w przeciętnej rodzinie /, Francuzów , Brytyjczyków nie są w stanie dostosować się do rozwiązań grzewczych tam występujących, tym bardziej ,że średnie temperatury w zimie są u nas znacznie niższe. Panuje moda na żądania usunięcia z handlu flotokoncentratu co jest kolejnym przypadkiem zabierania głosu przez nie fachowców. Wystarczy zapoznać się z ofertą sprzedaży flotokoncentratu i dowiedzieć się, że podawane jego podstawowe parametry jakościowe : wartość opałowa , zawartość siarki, popiół , są niekiedy korzystniejsze od miałów węglowych. 2. „Kopciuch” , jako główny sprawca smogu. Słowo piec zasypowy „kopciuch” to obecnie synonim głównego sprawcy smogu. Jest to częściowa prawda. Już piec zasypowy klasy trzeciej obsługiwany przez świadomego i fachowego palacza nie ustępuje w sposób widoczny piecom z mechanicznym podajnikiem paliwa nawet klasy piątej. Ma to miejsce , gdy spełnione są następujące główne działania : - gdy budowa pieca pozwala, rozpalanie sposobem górnym to jest opał na dole , a podpałka u góry . Alternatywnym rozwiązaniem jest stałe utrzymywanie ognia w piecu.	pozaklasowe kotły komorowe i piece będą od tej pory użytkowane metodą „górnego spalania”, biorąc pod uwagę najlepsze wyniki jakie uzyskano w laboratorium IChPW, które przeprowadziło liczne serie badawcze, nie jest możliwe osiągnięcie kryteriów emisji nawet 3 klasy wg. PN-EN 303-5:2012. Wprowadzenie dla wszystkich paliw stałych dopuszczalnej zawartości frakcji <3 mm (czyli większego, niż graniczne uziarnienie dla mułów i flotokoncentratów, wynikającego z zapisów krajowych norm). na poziomie 15% zabezpieczy przed procederem dodawania mułów i flotokoncentratów do miałów węglowych. Zgodnie z art. 3 ust. 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach każda substancja lub przedmiot, których posiadacz pozbyswa się, zamierza się pozbyć lub do których pozbycia się jest obowiązany, rozumiana jest jako odpad. W związku z tym, gdy 1 września 2017 r. w gospodarstwach domowych pozostaną zapasy węgla nie spełniającego wymagań określonych w § 6, należy zwrócić się do gminy celem odebrania przez nią zgłoszonego odpadu. Uchwała dopuszcza użytkowanie kotła minimum klasy 5, co wynika z faktu, że bardzo zła jakość powietrza w województwie śląskim wymusza ograniczenie emisji do poziomu możliwie najniższego. Potwierdza to analiza efektów dla wariantów regulacji ograniczających emisję z sektora indywidualnego ogrzewania przeprowadzona dla województwa małopolskiego. Wykazała ona, że zarówno kontynuacja prowadzenia dotychczasowych działań bez
---	--

- nakładanie tyle opału, aby natychmiast lub po kilku minutach płomień był dobrze widoczny . Silnie kopące kominy to wynik zdecydowanie nadmiernej ilości paliwa wrzuconego do pieca , a nie mankament konstrukcyjny pieca . - rusztowanie pieca zapewniające dopływ niezbędnej ilości powietrza . Praktyczną oznaką dobrego usunięcia popiołu z rusztu jest blask ognia w popielniku, - stosowanie środków chemicznych poprawiających jakość spalin oraz wydajność cieplną pieca – koszt rzędu 100 - 120 zł / rok , - oczywista rezygnacja ze spalania plastyków, odpadów żywnościowych itp. Powyższe działania są proste , możliwe do wykonania przez każdego palacza. Brak fachowości w obsłudze pieców to wina zarówno danej osoby palącej , jak i władz , które nie przeprowadziły stosownej edukacji. Wystarczyła by nawet minimalistyczna wiedza o prawidłowej obsłudze pieca podana powyżej. Zakładanie z góry złej woli ogółu ludzi jest nadużyciem. Powszechna edukacja dotycząca czystego spalania nie może być realizowana tylko przez świadomych obywateli - hobbystów. Władza wszystkich szczebli musi włączyć się we wspomaganie edukacji czystego spalania bo jest to , nieinwestycyjny , najbardziej skuteczny i tani sposób na walkę z niską emisją. Zastanawiające jest, dlaczego w programach telewizyjnych przeróżnych stacji telewizyjnych często są programy dotyczące gotowania, zdrowej żywności , odpowiedniego odżywiania, sportowego trybu życia oraz na temat zdrowia . Brak w niemal w ogóle audycji wskazujących co trzeba robić , w trakcie zakupu opału i obsługi pieca , by ograniczyć do minimum emisję zanieczyszczeń. Straszanie ludzi smogiem i jego skutkami , a nie sposobami jego zwalczania jest nieracjonalne .Stan ten należy niezwłocznie zmienić. W pierwszej kolejności gruntownej edukacji powinny być poddane osoby „mądre inaczej”. Z autopsji wiadomo, że grupa prymitywnych palaczy szacowana na około 5 procent , jest producentem rzędu 20 procent zanieczyszczeń . To ich kominy są obiektem sesji zdjęciowej wydobywających się z komina kłębow dymu oraz niekiedy wyczuwalnego spalania plastyków. Identyfikacja producentów nadmiernej ilości zanieczyszczeń powietrza jest łatwa, bo wizualna i organoleptyczna. Brak ich reakcji na ostrzeżenia i uporczywe , nadmierne zanieczyszczanie powietrza ,niechaj skutkuje mandatami karnymi .Wpływy z mandatów należy przeznaczyć na stosowną edukację złych palaczy lub pomoc w zakupie środków chemicznych ograniczających smog lub zakup lepszego paliwa dla najuboższych. Trzeba zwiększyć produkcję „błękitnego paliwa” z węgla przeznaczając go do miejscowości z najbardziej zanieczyszczonym powietrzem wraz z wyasygnowaniem środków finansowych na wsparcie zakupów. Paliwo to mogłoby być przeznaczane dla najbardziej ubogich w ramach pomocy społecznej . Szacuje się, że w Polsce w użyciu jest 5 milionów pieców. W tym 1,5 miliona „kopciuchów” . Liczba ta oddaje skalę problemów przed jakimi stoją właściciele tych pieców, ich producenci oraz władze. Rocznie instaluje się około 140 tysięcy pieców uniwersalnych co do możliwości używania wszelkich sortymentów węgla i nie tylko ... Producenci tych pieców i handel mają ich w ofercie handlowej. Kto pokryje straty z tytułu niemożności ich sprzedaży ? Co z miejscami pracy osób trudniących się ich produkcją. Kto pokryje podobno niesłychanie wysokie opłaty związane z uzyskaniem atestów na wyższą klasę pieca. Charakterystyka smogu w sposób zmanipulowany dotyczy w zasadzie zanieczyszczeń spowodowanych niską emisją palenisk domowych . Pomija się , jakże istotny problem zanieczyszczeń powietrza spowodowanych przez transport samochodowy. Oszukańcza praktyka Volkswagena dotycząca zaniżania rzeczywistego osiągania wielkości parametrów spalin , prawdopodobnie stosowana jest również przez	uregulowania emisji z kotłów na poziomie województwa, jak również regulacje które wprowadzą łagodniejsze wymagania na poziomie klasy 3 lub 4 według normy PN-EN 303-5:2012, nie przyniosą wystarczającego efektu w postaci dotrzymania norm jakości powietrza. Zapisy dotyczące dofinansowania wykraczają poza zakres uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska. Jednocześnie Zarząd Województwa Śląskiego zdaje sobie sprawę, że ze względu na ubóstwo energetyczne niezbędna będzie pomoc gmin, WFOŚiGW, a także uruchomienie dotacji z poziomu rządowego zgodnie z zapowiedziami ze strony rządowej.
---	--

innych producentów. Walka ze smogiem powinna dotyczyć wszystkich źródeł powstawania zanieczyszczeń. 3. Koszty ogrzewania w zależności od rodzaju źródła ciepła. Roczne koszty ogrzewania w zależności od rodzaju źródła ciepła w warunkach porównywalnych w opracowaniach fachowych zawsze wskazują , że najtańszym paliwem jest węgiel i drewno. Nie kwestionując negatywnego wpływu węgla na jednostkowe wskaźniki emisji zanieczyszczeń , podkreśla się , że eliminacja niewłaściwego jego spalania może być podstawowym , chyba najtańszym sposobem na ograniczenie smogu. Lobby : gazowe, olejowe, wiatrakowe , fotowoltaiki, ciepła systemowego itd. chyba za mało uwzględnia kosztów , jakie należy ponieść , zanim stworzone zostaną techniczne warunki do ogrzewania domu przez te źródła ciepła . W ten sposób same koszty związane z użytkowaniem domu zostają obniżone i nie odpowiadają rzeczywistości , bo nie uwzględniają nakładów wcześniejszych. Wszelkie dotacje nie mogą być traktowane , jako niebyłe w rachunku indywidualnym kosztów. Co więcej powinny być wyeksponowane bo ich pierwotnym źródłem są podatki ogółu społeczeństwa. Istotnym , możliwym alternatywnym źródłem ciepła jest energia elektryczna , której sprzedaż cechuje wysoka zyskowność za sprawą niskiej ceny węgla zużywanego do jej produkcji oraz nieuzasadnionych wysokich cen przesyłu i dystrybucji. Jest to sprawa bulwersująca , zwłaszcza dla ludności oglądającej na co dzień kominy elektrowni. Cena prądu powinna być niższa dla odbiorców w miejscowości gdzie znajduje się elektrownia. Przemawiają za takim rozwiązaniem : małe koszty przesyłu energii oraz negatywne oddziaływanie elektrowni na miejscowe środowisko. Pikanterii w tym zakresie dostarcza aktualny zamiar budowy w Rybniku nowej kopalni węgla „Paruszowiec” wraz elektrociepłownią , jako przedsięwzięcia wpisującego się doskonale w gospodarkę wolnorynkową. Studium wykonywalności inwestycji , jednoznacznie wykazało rentowność przedsięwzięcia i względnie szybki zwrot poniesionych nakładów inwestycyjnych. Koncepcja występowania w jednym podmiocie gospodarczym kopalń : Jankowice i Chwałowice oraz Elektrowni Rybnik ; była z determinacją lansowana w momencie podjęcia decyzji o budowie tej elektrowni; przez Dyрекcję Rybnickiego Zjednoczenia Przemysłu Węglowego . Kopalnie rozbudowano z powodu bliskości do elektrowni , stworzono Zakład Transportu Kolejowego ... oraz wybudowano górniczą linię kolejową łączącą kopalnie z elektrownią. Rachunek ekonomiczny związany z budową nowej kopalni „Paruszowiec” obala lub co najmniej zasadniczo ogranicza mit o deficytowości produkcji węgla kamiennego . Deficyt górnictwa węglowego i względnie wysoka cena węgla są spowodowane uwarunkowaniami stworzonymi przez państwo . Każda tona sprzedanego węgla jest obciążona kosztem „państwowym” w wysokości około 100 złotych . W kwocie tej główne pozycje to podatek : VAT, od wynagrodzeń ; akcyza / dla firm / oraz podatki i opłaty publiczno – prawne. Szczegółowo problem ten został omówiony w naszym opracowaniu „Polskie górnictwo węgla kamiennego wczoraj , dziś i jutro” przesłanym zarówno w formie papierowej jak i drogą elektroniczną do wielu adresatów, według właściwości. Aktualnie obszerny ten dokument jest do pobrania ze strony www.nwsd.pl . W kontekście powyższych informacji zdumiewa , wiele mogące lobby gazowe ,szukające zbytu na gaz rosyjski i muzułmański .Każdy pretekst jest dobry , chociaż stoi w sprzeczności z polską racją stanu. Szermowanie smogiem, jako zjawiskiem ze wszech miar szkodliwym i wymagającym radykalnego	
---	--

ograniczenia jest w pełni zrozumiałe . Wskaźniki „smogowe” są alarmujące . Dlaczego szeroka opinia publiczna dopiero teraz jest poinformowana o tym, z takim nasileniem? Przecież zjawisko to ciągnie się przez dziesięciolecia , a stopień zanieczyszczenia powietrza w wielu miejscowościach zwłaszcza na Górnym Śląsku w minionym okresie był większy.

Przykładowo w Rybniku , opad pyłu w tonach na kilometr kwadratowy w latach 1976 – 1980 wynosił: Śródmieście 325, Chwałowice 303, Paruszowice 319, przy normie 250 .

Obszar ponad 10 – krotnych przekroczeń średniorocznych stężeń pyłu zwieszonego obejmował rozległe tereny województwa ciągnące się szerokim pasem od granicy z Czechosłowacją aż do Zawiercia, Olkusza i Trzebini.

W tym kontekście obecne zanieczyszczenia powietrza znacznie niższe niż w minionych latach, może być w sposób ciągły zwalczane w sposób efektywny ekonomicznie , przy wykorzystaniu wielu środków prowadzących do celu. Zasadnicza eliminacja smogu niemal wyłącznie poprzez restrykcyjne ograniczenia zużycia węgla budzi uzasadnione zastrzeżenia.

Prowadzi to nieodparcie do twierdzenia , że walka ze smogiem jest w istocie walką z wydobywaniem węgla w Polsce, a celem zasadniczym jest ograniczenie suwerenności gospodarczej Polski za wszelką cenę. Polska wydobywająca uprzednio 200 milionów ton węgla o gorszych parametrach jakościowych ,obniżyła wydobycie do rzędu 70 milionów ton węgla dobrze wzbogaconego. Jak to się przekłada na wzrost globalnego ocieplenia ?!

4. Projekt Uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego.

Aktualny „Projekt Uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji ... , w których następuje spalanie paliw”, wychodzi naprzeciw żądaniom władz Unii Europejskiej , przy względnie biernej postawie władz polskich.

Poniżej ustosunkowano się do niektórych zapisów tego „Projektu Uchwały ...” .

Treść Projektu Uchwały napisano w sposób niezrozumiały dla większości społeczeństwa mającego realizować jej postanowienia .

Wielokrotne odsyłanie z treści jednego paragrafu do innego jest trudną do ogarnięcia łamigłówką. Odsyłamy do sposobu pisania aktów prawnych , jakie na Górnym Śląsku pięćset lat temu stosował książę Jan II Dobry – patrz Ordunek Górny, demokratyczna Konstytucja Górnego Śląska w postaci Przywileju Ziemskiego

Postanowienia Jego uregulowań prawnych były zrozumiałe dla każdego mieszkańca księstwa .

Teś paragrafu 1 proponuje się ująć precyzyjniej - o jakie / czemu ?/ ... zapobieżenie negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi... chodzi.

W paragrafie 5 powyższej Uchwały znajdują się wyszczególnione zakazy stosowania , i tak przykładowo:

pkt 2/ , mułów i flotokoncentratów węglowych tj paliw o uziarnieniu mniejszym niż 3 mmm,

pkt 3/ paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem mułów lub flotokoncentratów węglowych ,

pkt 4/ paliw stałych produkowanych z węgla kamiennego , w których zawartość frakcji o uziarnieniu mniejszym niż 3 mm jest większa niż 15 %.

Postanowienia te , zwłaszcza na Górnym Śląsku budzą zażenowanie i niedowierzanie. Upatrywanie w flotokoncentratkach będących w swojej istocie wyłącznymi cząstkami węgla oraz frakcjach węgla o uziarnieniu mniejszym niż 3 mm - najistotniejszych przyczyn smogu , musi budzić ostry sprzeciw.

Wystarczy zapoznać się z aktualnymi ofertami sprzedaży Polskiej Grupy Energetycznej i innych podmiotów

górnictwa , dokonać stosownej analizy i dojść do odpowiednich wniosków, w tym następujących : 1/ o jakości węgla i jego walorach użytkowych decydują głównie takie parametry jak: wartość opałowa, uziarnienie, popiół , siarka , spiekalność . Ten ostatni parametr jest istotny przy piecach domowych z automatycznym podajnikiem. 2/ wartość opałowa wskazująca ile można z paliwa uzyskać ciepła , jest ściśle powiązana z ceną węgla. Im wyższa wartość opałowa tym droższy węgiel. 3 / uziarnienie od 0,0 mm występuje w: mule, flotokoncentracie, miałe, węglu drobnym , 4/ zawartość siarki w zasadzie jest taka sama we wszystkich sortymentach węgla oferowanych przez kopalnię. Najwyższa wartość opałowa mułu oscyluje wokół 18 MJ/kg . Flotokoncentrat ma niekiedy wartość opałową wyższą od miał węgłowych . Uziarnienie nie wpływa w sposób determinujący na wartość opałową. Powyższa uproszczona analiza wykazuje, że założenia cytowanego powyżej projektu Uchwały nie uwzględniają tych oczywistych faktów. W szczególności rażą restrykcyjne wymogi , nieuzasadnionej eliminacji z paliwa węglowego uziarnienia poniżej 3 mm. Z samego punktu procesu wzbogacania węgla jest to możliwe. Problem polega prawdopodobnie na tym, że nie wszystkie kopalnie te nowe zwiększone wymagania są w stanie zrealizować , przy obecnych posiadanych urządzeniach . Proponuje się , wykreślić w & 5 umówione powyżej punkty 2/,3/,4/ , a wprowadzić zapis zakazujący stosowania „węgla kamiennego o wartości opałowej mniejszej niż 20 MJ/kg , zawartości siarki ponad 0.8 procent , zawartości popiołu powyżej 24 procent”. Powyższy zapis można zmodyfikować w oparciu o szczegółową analizę parametrów sprzedawanego węgla w kopalniach. Pod pojęciem węgla kamiennego rozumie się również produkt będący mieszanką różnych sortymentów węgla, w tym mułu oraz flotokoncentratu, oczywiście przy założeniu spełnienia żądanych parametrów jakościowych . Mieszanki produkowano by i sprzedawano wyłącznie na terenie kopalń. Paragraf 9 stanowiący, że Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 września 2017 roku jest nieżyciowy i w praktyce niemożliwy do wykonania. Nawet znikoma znajomość problemu: zakupu , magazynowania i spalania paliwa węglowego powoduje, że wiadomą jest sytuacja , że po danym sezonie grzewczym pozostaje nieużyte paliwo. Oznacza to, że przed nowym sezonem grzewczym w jesieni 2017 roku w gospodarstwach domowych pozostaną stare zapasy węgla nie spełniające nowych wymogów dla węgla określonych w paragrafie 4. Czy ustawodawca przewiduje odbiór własny tego paliwa znajdującego się zazwyczaj w piwnicach ; w tym czasie już zakazanego odpadu, celem utylizacji?! W odniesieniu do postanowień paragrafu 4 , proponuje się przesunąć termin wejścia w życie postanowień Uchwały na dzień 1 stycznia 2018 roku. Do tego czasu resztki zapasów zostaną spalane bez narażanie uboższych ludzi na straty finansowe i dodatkową robociznę. Wobec faktu , że kotły klasy 4 /czwartej/ spełniają unijne normy , a w odniesieniu do kotłów klasy 5 / piątej/ cechują się : stosunkowo niewielką różnicą parametrów pyłowo – gazowych , łatwiejszą obsługą , niższą ceną zakupu ; powinny być traktowane w sposób podobny jak kotły klasy 5. Dotowanie zakupów i instalacji pieców klasy 4 jest więc zasadne, zwłaszcza dla ludzi starszych o niskich dochodach , nie mających	
--	--

	predyspozycji do obsługi bardziej skomplikowanych pieców klasy 5 . 5. Podsumowanie Walka ze smogiem oraz jego negatywnym oddziaływaniem na człowieka musi być prowadzona wszystkimi dostępnymi środkami na odcinkach wskazanych w naszych opracowaniach oraz innych przez nas nie wykazanych, a możliwych do stosowania z uwzględnieniem ekonomicznego rachunku efektywnościowego . Za najważniejsze kierunki działania uważamy: 1. szeroką i nasiloną edukację społeczeństwa w zakresie czystego spalania węgla, gdzie tkwią największe i najtańsze możliwości ograniczenia smogu - teoretycznie o około 30 procent, 2. wyrobienie wśród palaczy przekonania, że wymiana pieców na lepsze o wyższej klasie „powoduje wzrost efektywności spalania , która w okresie jego użytkowania pozwala zaoszczędzić na paliwie, środki finansowe w wysokości rekompensującej w pełni wyższą cenę zakupu, 3. finansowe wsparcie mniej zamożnych właścicieli domów , którzy nie są w stanie ponieść ciężarów związanych zarówno z wymianą pieca jak i wymuszoną koniecznością przejścia na lepsze, droższe paliwo, 4. wypracowanie mądrych przepisów prawnych w zakresie zwalczania smogu , ściśle dostosowanych do przeciętnych możliwości finansowych obywateli , 5. dotacje związane z proekologicznymi działaniami muszą dawać maksimum efektów w aspekcie obniżenia zanieczyszczenia powietrza. 6. dotacji nie mogą być pozbawione osoby , które ze względów finansowych / niskie dochody połączone z wysokim wzrostem kosztów ogrzewania z tytułu ewentualnego zaprzestania opalania węglem / nie podłączą się do sieci ciepłowniczej lub nie przejdą na ogrzewanie gazem. Tekst do wykorzystania Z szacunków Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami wynika, że 53 proc. pyłów zawieszonych w Polsce pochodzi z gospodarstw domowych. Wg danych Polskiego Alarmu Smogowego (z 2015 r.) w kraju użytkowano ponad 5 mln pieców i kotłów węglowych. Rocznie sprzedaje się u nas ok. 200 tys. kotłów węglowych, z czego 140 tys. to tzw. kopciuchy, czyli piece, w których można spalić wszystko, co tylko ogień może strawić. Ta „zaleta” oraz stosunkowo niska cena (ok. 2-3 tys zł) kreują popyt na takie urządzenia. I nie należy się dziwić, że w Polsce używa się ok. 1,5 mln kopciuchów.	
51	<u>Pani K. T., wiadomość e-mail z dnia 23 stycznia 2017 r.</u> Dzień dobry, jako mieszkanka Śląska chcę dołożyć swój głos w konsultacjach społecznych na temat ustawy antysmogowej. Moim głosem jest treść tego artykułu: http://www.niepoddawajsie.pl/sposob-na-smog/ Proszę o przesłanie go do marszałka.	Uwaga pozostaje bez rozpatrzenia.
52	<u>Pan Ł. J., mieszkaniec m. Tychy, wiadomość e-mail z dnia 24 stycznia 2017 r.</u> Witam, Z uwagą przeczytałem projekt uchwały i chce się krzyknąć NARESZNIE i jednocześnie CZEMU TAK PÓŹNO!!!! Proponowana Uchwała to absolutne minimum i w pełni popieram cały jej projekt jako Mieszkaniec Śląska, miasta Tychy dzielnica Czułów. Mam nadzieję, że nie pozwolicie jej w żaden sposób „zmiękczyć” bo sytuacja jest już DRAMATYCZNA! Tu już nie chodzi o SMOG na zewnątrz uniemożliwiający otwarcie okien od listopada do maja, ale o skalę tego	Uwagi nie uwzględnione. Zapisy dotyczące kontroli przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska w zakresie objętym właściwością organów reguluje art. 379 ustawy Prawo ochrony środowiska, w myśl których podmioty eksploatujące instalacje są zobowiązane do okazania na żądanie

	smogu i sytuację WENĄTRZ DOMÓW!! – to przerasta ludzkie pojęcie. Proszę zerknąć w załączone materiały, które przesyłałem w styczniu do Urzędu Miasta Tychy i koła ekologicznego Tychy. Gdybym mógł to bym zaostriął proponowane terminy restrykcyjne. Inne uwagi: - Proszę się zastanowić nad powołaniem dla całego śląska specjalnego EKO PATROLU, który od września będzie na bieżąco kontrolował przydomowe paleniska, bo palenie tym odpadem węglowym dalej będzie uprawiane jeżeli nie będzie kontroli i mandatów. Ludzie muszą poczuć, że za palenie tym syfem grożą surowe konsekwencje. - Gdzie będą określone konsekwencje za palenie niedozwolonym paliwem? - Dla całego Śląska konieczny jest kompleksowy system monitoringu pyłu PM2,5 oraz PM10 na wzór tego, które stworzyło miasto Kraków, proszę zerknąć pomiary na bieżąco: https://map.airly.eu/ My mieszkańcy Śląska chcemy mieć taki sam system, chcemy wiedzieć kiedy i gdzie możemy bezpiecznie wyjść na spacer!!! Obecnych kilkanaście stacji pomiarowych dla śląska nie daje nam takiej możliwości jak system krakowski. Z tego co się orientowałem to rozwiązanie nie jest drogie. Taki system czujników dla całego śląska kosztowałby tyle co jedna stacja pomiarowa. Proszę to rozważyć.	organów uprawnionych do przeprowadzenia kontroli, dokumentów potwierdzających spełnienie wymagań określonych w niniejszej uchwale dla użytkowanej instalacji. Wysokość grzywny za nie przestrzeganie ograniczeń, nakazów lub zakazów, określonych w uchwale sejmiku województwa określa art. 24 Kodeksu wykroczeń oraz art. 96 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia. Monitoring jakości powietrza jest prowadzony w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska i należy do zadań wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska. Koordynowanie i organizowanie monitoringu jakości powietrza na obszarze województwa śląskiego należy do zadań i kompetencji Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach.
53	<u>Pan J. M., wiadomość e-mail z dnia 24 stycznia 2017 r.</u> Witam Zapoznałem się z projektem ustawy i nasuwa mi się pytanie odnośnie interpretacji jej zapisu dot. &4 w kontekście okresów przejściowych dotyczących wymagań co do pieca. A mianowicie: mieszkam w domu który jest podłączony do instalacji gazowej (z związku z czym nie spełniam pierwszego warunku co do możliwości palenia w piecu węglowym również nie spełniam warunku drugiego ale ze względu na okresy przejściowe to jeszcze mogę palić przez parę lat mam nowy piec 2lata temu zamontowany). Moje pytanie brzmi czy &4 obowiązuje jeżeli są spełnione oba warunki czy wystarczy że jest spełniony chociażby jeden warunek bo to by oznaczało że od dnia wejścia ustawy nie będę mógł już palić w piecu ponieważ jestem podłączony do instalacji gazowej. Myślę że w tej ustawie powinno się znaleźć słowo pod koniec punktu 1) "oraz" aby było jasne że dopiero spełnienie tych dwóch warunków łącznie pozwala mi palić paliwami stałymi.	Uwaga rozpatrzona. Zapis dotyczący podłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej został usunięty z zapisów uchwały. Kategoryzacja według technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia do sieci może być niezgodna z art. 32. Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Ponadto warunek „braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej” nie mieści się w ustawowym zakresie regulacji określonym w art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.

54	<u>Pani D. B., wiadomość e-mail z dnia 24 stycznia 2017 r.</u> Szanowni Państwo Jak najbardziej za wprowadzeniem zakazu używania paliw, których stosowanie powoduje wysoką emisję trujących substancji do atmosfery ale: 1. trzeba dać jakąś alternatywę dla osób, których w obecnej chwili stać tylko na zakup tego typu opału, aby nie paliły w późniejszym czasie śmieciami- bo tak to się może skończyć. 2. może warto zastanowić się nad wybudowaniem dla wsi/gmin elektrociepłowni na wzór tych które są w miastach? Jedno ogrzewanie dla mieszkańców danej gminy czy wsi byłoby świetnym rozwiązaniem nie tylko dla środowiska ale również dla nas mieszkańców.	Uwagi nie uwzględnione. Uwagi wykraczają poza zakres uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.
55	<u>Pan K. W., wiadomość e-mail z dnia 24 stycznia 2017 r.</u> Dzień dobry. Podstawową uwagą do uchwały z mojej strony jest totalny brak podejścia merytorycznego do sprawy. Mieszkam w małej miejscowości w górach i nie bardzo widzę możliwość szybkiej zmiany w dotychczasowym sposobie ogrzewania. Na ile to możliwe stosuję metodę górnego spalania, która moim zdaniem nie powoduje takiego obciążenia dla otoczenia. Dla przykładu: ostatnio rozpałałem i z mojego komina pojawił się dym stosownie do tego co robiłem, lecz po krótkim czasie przestało dymić. Mój sąsiad, „szczęśliwy” posiadacz kominka, nie tylko, że raczył „dziwnym” dymem pół okolicy to jeszcze robił to o wiele dłużej niż ja. Chciałbym zauważyć, że odpady mieszane są odbierane od osób opłacających w nieograniczonych ilościach. Kolejnym faktem, jest to, że na dzień dzisiejszy ani mnie ani większości moich sąsiadów nie stać na zmianę rodzaju palenia (pieca, paliwa). Tak więc, przy Państwa proponowanych zmianach obawiam się, że faktycznie zniknie niska emisja, ale na rzecz coraz częściej spotykanych „dziwnego” koloru dymków. Zmniejszenie spalania paliw o najniższej jakości jest jakimś rozwiązaniem, ale ekonomia polskich gospodarstw domowych przemawia za poszukiwaniem najtańszych źródeł. Zmieniłem sposób palenia po przeczytaniu informacji na serwisie www.czysteogrzewanie.pl Zwiększenie świadomości ludzi ogrzewających domy i mieszkania w „stary” sposób, na pewno zmniejszyło by problem. Proszę o zapoznanie się z zdaniem portalu: http://czysteogrzewanie.pl/2017/01/konsultacje-uchwały-antysmogowej-dla-województwa-slaskiego/ Kolejna uwaga - jaki wpływ na powietrze w naszym regionie ma przemysł? W projekcie nie ma o tym mowy.	Uwagi nie uwzględnione. W ostatnim czasie pojawiają się różne rozwiązania, które w sposób łatwy i bezinwestycyjny mają istotnie ograniczyć zjawisko smogu. Do takich metod należy koncepcja tzw. „górnego spalania”. Na podstawie przeprowadzonej przez Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla w Zabrzu (ICHPW), analizy zagadnienia, a także wykonanych wielu badań na stanowiskach testowych w laboratorium akredytowanym oraz w warunkach poligonowych, należy stwierdzić, że spalanie z zastosowaniem techniki rozpału złoża paliwa stałego „od góry” (tak zwane „górne spalanie”): - <u>nie zawsze jest wykonalne technicznie</u>: to znaczy możliwe do przeprowadzenia w każdym pozaklasowym urządzeniu grzewczym, np. ze względu na rozwiązania konstrukcyjne i wymiary elementów urządzenia, - <u>nie zawsze jest bezpieczne dla użytkownika</u>: co wynika zarówno z konstrukcji urządzenia grzewczego, jak i specyfiki układu kominowego (wartość i stabilizacja ciągu w czasie). Potwierdzają to wyniki przeprowadzonych testów badawczych na stanowisku wyposażonym w sprzęt pomiarowy i układy monitoringu,

		podczas badań prowadzonych przez doświadczonych pracowników zajmujących się na co dzień badaniem procesów spalania paliw stałych, - <u>nie zawsze prowadzi do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń</u>: co wykazano w testach spalania zarówno różnych węgla jak i biomasy przeprowadzonych w IChPW w ostatnich 2 latach, - <u>nie zawsze będzie możliwe do powszechnego wdrożenia</u>: głównie z uwagi na stan świadomości i przyzwyczajenia osób ogrzewających przez lata swoje mieszkania węglem. Należy podkreślić, że górne spalanie jest bardziej czasochłonne, a więc mniej wygodne w praktycznym codziennym stosowaniu (prawidłowo realizowane za każdym razem wymaga ponownego rozpalania kotła). Górne spalanie prowadzi ponadto w wielu przypadkach do obniżenia mocy kotła – a więc do zmniejszenia komfortu cieplnego użytkownika. Idea „górnego spalania”, czyli spalania współprądowego, nie jest niczym nowym. Jej stosowanie (w większości przypadków, gdzie jest to możliwe i bezpieczne) przynosi pozytywny efekt, ale należy pamiętać, że nie jest to efekt, który pozwoli na dotrzymanie standardów jakości powietrza. Nawet jeśli przyjąć, że wszystkie zainstalowane obecnie pozaklasowe kotły komorowe i piece będą od tej pory użytkowane metodą „górnego spalania”, biorąc pod uwagę najlepsze wyniki jakie uzyskano w laboratorium IChPW, które przeprowadziło liczne serie badawcze, nie jest możliwe osiągnięcie kryteriów emisji nawet 3 klasy wg. PN-EN 303-5:2012. Zapisy uchwały obejmują instalacje o mocy
--	--	--

		do 1 MW, w związku z czym dotyczą także kotłów o mocy w przedziale 500 kW – 1 MW, dla których nie ma żadnych przepisów prawnych odnośnie norm emisyjnych jakie powinny spełniać. Według danych Krajowego Ośrodka Bilansowania Źródeł Emisji na terenie województwa śląskiego znajduje się 52 takich instalacji, w których spalany jest węgiel kamienny. W przypadku tych instalacji będzie obowiązywał także zakaz stosowania paliw wskazanych w § 6.
56	<u>Pan A. G., mieszkaniec m. Cieszyn, wiadomość e-mail z dnia 24 stycznia 2017 r.</u> Dzień dobry Niniejszym wnoszę uwagi do uchwały antysmogowej dla województwa śląskiego: Projekt bardzo potrzebnej uchwały jest moim zdaniem przygotowany właściwie, zawiera racjonalne i realne rozwiązania możliwe do wdrożenia w rozsądnych ramach czasowych. Brak natomiast jest uregulowań w zakresie kominków. Łatwo mi sobie wyobrazić sytuację, w której piece np. kaflowe, stanowiące główne źródło ciepła w wielu mieszkaniach, są zamieniane na kominki, które to nie są objęte regulacją w obecnej propozycji uchwały. Proponuje podobnie jak w rozwiązaniach małopolskich wymagać kominków o sprawności min. 80%, z zastrzeżeniem że kominki te NIE są głównym źródłem ciepła w obiekcie. Po drugie brak uregulowań w zakresie piecy posiadających wartości zabytkowe. Proponuję konieczność wyłączenia ich z użytkowania bez rozbierania. Pozostaje sprawa elektrofiltrów, które po zastosowaniu w kotłach automatycznych na paliwa stałe klasy 3, 4 mogą doprowadzić spaliny do standardów kotłów klasy 5. Proponuję dać taką możliwość. Mam nadzieję, że uwagi moje są jasno sformułowane i przyczynią się do merytorycznej dyskusji.	Uwagi uwzględnione częściowo. Uchwała dopuszcza użytkowanie kominków pod warunkiem, że spełnią one parametry techniczne określone w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe. Nie uwzględnienie w projekcie uchwały instalacji w postaci kominków może być traktowane jako nierówne traktowanie mieszkańców i może być sprzeczne z art. 32 Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Istotne jest także to, że kominki są prostymi instalacjami, w których oprócz drewna można spalić także inne rodzaje paliwa, a także odpady. Według danych publikowanych przez EMEP/EEA wielkość emisji generowanej przez standardowy kominek, zakładając, że jest w nim spalane drewno, dedykowane do tego typu instalacji, jest porównywalna do emisji

		powodowanej przez zwykły piec kaflowy. Brak regulacji w zakresie kominków spowoduje pozostawienie poza kontrolą istotnego źródła emisji do powietrza oraz będzie stanowiło ryzyko zwiększenia oddziaływania tych źródeł na jakość powietrza poprzez wzrost wykorzystania kominków jako źródła ogrzewania budynków. Zapisy uchwały określają regulacje w zakresie eksploatacji instalacji, a nie demontażu. Dostępne na rynku kotły otrzymują certyfikację na klasę 5 zgodnie z normą PN-EN 303-5:2012 bez elektrofiltru. Zgodnie z zapisami uchwały tylko takie kotły zostały dopuszczone do użytkowania.
57	<u>Pan A. S., wiadomość e-mail z dnia 24 stycznia 2017 r.</u> Dzień Dobry, W myśl projektu śląskiej uchwały przeciw smogowej: „każdy, kto buduje nowy dom i zamierza ogrzewać go węglem lub drewnem, ma obowiązek zainstalować od razu kocioł klasy 5.” Ta regulacja choć bardzo słuszna i potrzebna będzie miała zastosowanie 1 września 2018 aż po roku od wejścia śląskiej uchwały w życie. W Małopolsce natomiast identyczny przepis wejdzie w życie w tym roku bo od 1 lipca 2017. Chciałbym zapytać dlaczego taka sama regulacja w Małopolsce wejdzie w życie już w lipcu 2017 roku a na Śląsku dopiero 1 września 2018 roku? Dodam też, że w uchwale anty smogowej dla Małopolski (23 stycznia 2017 r. przyjął ją tamtejszy sejmik wojewódzki) oprócz zakazu montażu w nowym budownictwie pieców-kopciuchów jest jeszcze zakaz montażu nieekologicznych tzw. kominków-kopciuchów.	Uwagi uwzględnione. W przypadku instalacji, których pierwsze uruchomienie nastąpi 1 września 2017 r. obowiązuje kocioł klasy 5. Termin ten podyktowany jest tym, aby w pierwszej kolejności ograniczyć powstawanie nowych źródeł emisji. Uchwała dopuszcza użytkowanie kominków pod warunkiem, że spełnią one parametry techniczne określone w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe. Nie uwzględnienie w projekcie uchwały instalacji w postaci kominków może być traktowane jako nierówne traktowanie mieszkańców i może być sprzeczne z art. 32 Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze

		publiczne.” Istotne jest także to, że kominki są prostymi instalacjami, w których oprócz drewna można spalić także inne rodzaje paliwa, a także odpady. Według danych publikowanych przez EMEP/EEA wielkość emisji generowanej przez standardowy kominek, zakładając, że jest w nim spalane drewno, dedykowane do tego typu instalacji, jest porównywalna do emisji powodowanej przez zwykły piec kaflowy. Brak regulacji w zakresie kominków spowoduje pozostawienie poza kontrolą istotnego źródła emisji do powietrza oraz będzie stanowiło ryzyko zwiększenia oddziaływania tych źródeł na jakość powietrza poprzez wzrost wykorzystania kominków jako źródła ogrzewania budynków.
58	<u>Pan Z. W., wiadomość e-mail z dnia 24 stycznia 2017 r.</u> Szanowni Państwo, przede wszystkim gratuluję - lepiej późno niż wcale. Szkoda jedynie, że władze zamiast kierować i przewidywać reagują jak już muszą, przyciśnięte do ściany ogólnym oburzeniem na katastrofalny stan środowiska. To wy jesteście temu winni, że przez lata nic w tym temacie nie zrobiono. I władze powinny być pociągnięte do odpowiedzialności za tysiące ofiar smogu co roku.	Uwaga nie uwzględniona. Uwaga nie odnosi się do treści projektu uchwały.
59	<u>Pan K. Ł., mieszkaniec gm. Brenna, pismo z dnia 24 stycznia 2017 r.</u> Pragnę poinformować Wasz urząd, że na chwile obecną nie stać mnie na opalanie domu gazem i eko-groszkiem. Posiadam piec na eko-groszek ale go prawie nie używam bo nie stać mnie na zakup eko-groszku za 800 zł/tona. Zarabiam 1475,24 „na rękę”, dostaję jeszcze 500+ i z tego muszę utrzymać trzysobową rodzinę i dom. Kiedy montowałem piec na eko-groszek marki Zębiec w 2006 roku tona eko-groszku kosztowała 400 zł/tona. Również kiedy na początku lat 90 mieliśmy piec na gaz, koszty były duże. Piec wywieźliśmy na złom. Gdyby w Polsce były lepsze zarobki to by więcej ludzi paliło eko-groszkiem i gazem.	Uwaga nie uwzględniona. Uwaga nie odnosi się do treści projektu uchwały.
60	<u>Pani U. M., mieszkanka m. Rybnika, pismo z dnia 24 stycznia 2017 r.</u> W związku z możliwością wzięcia udziału i złożenia wniosku do projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń dotyczącej tzw. uchwały	Uwaga nie uwzględniona. Projekt uchwały zakłada wymianę pozaklasowych instalacji grzewczych oraz

	antysmogowej chcemy wyrazić swoje stanowisko. Mieszkamy w Rybniku gdzie jak pokazały badania zostały przekroczone w dużym stopniu wszelkie dopuszczalne normy, wnioskujemy o wprowadzenie zakazu palenia w piecach centralnego i ogrzewania w okresie letnim wody. Dużo domów jednorodzinnych ma możliwość i wykorzystuje przełączanie na piecu centralnego ogrzewania do ogrzewania wody w okresie letnim i dlatego smog towarzyszy nam przez cały rok. W okresie zimowym czas spędzony na wolnym powietrzu jest ograniczony nie to co latem. Nadmieniamy że my jako wnioskodawcy również mieszkamy w domu jednorodzinnym i korzystamy ze względów oszczędnościowych w okresie zimowym z ogrzewania wody z centralnego ogrzewania zaś w okresie letnim korzystamy z bojlera – ogrzewacza elektrycznego.	wprowadza ograniczenia w zakresie stosowania paliw stałych obejmujących cały rok kalendarzowy, w związku z czym oczekiwana poprawa jakości powietrza będzie dotyczyła także sezonu niegrzewczego. Ponadto, wprowadzenie proponowanego zakazu spowodowałoby brak możliwości przygotowania c.w.u. w budynkach, w których jedynym źródłem ciepła jest instalacja przeznaczona do spalania węgla kamiennego.
61	<u>Pan M. S., wiadomość e-mail z dnia 25 stycznia 2017 r.</u> Napisać projekt zakazujący spalania paliw najgorszej jakości (muł, flot, miały węglowe oziarnistości mniejszej niż 3mm i wprowadzić go w życie to nie jest żaden problem. Problemem jest wyegzekwowanie zapisów w projekcie uchwały kiedy ceny paliw lepszej jakości są bardzo wysokie, ceny pieców CO 5 klasy również wysokie, ceny montażu tych urządzeń też wygórowane. Zapisy w projekcie o karaniu mieszkańców też niewiele dadzą, bo mieszkańców w większości nie stać na to. Palą tym na co ich stać. Dochody mieszkańców są zaniskie i bez pomocy Państwa(samorządów) będą bardzo niskie. Pomoc ta powinna być dofinansowana przy termomodernizacjach domów ,mieszkań, stropów ale także przy wymianach urządzeń grzewczych. Mieszkam w gminie, która praktycznie nie wprowadza takich projektów a jeżeli już to niewielu z tego korzysta, bo ich nie stać. Projekty te powinny być stale dostępne tzn. nie na zasadzie zapisów w urzędach na dany rok ,bo część tych, którzy się zapisali wycofują z deklaracji skorzystania, bo się przeliczyli w dochodach i pieniądze przepadają. To powinno być rozwiązane w ten sposób, że dany mieszkaniec dzisiaj zgłasza gotowość przystąpienia do programu, wykazuje się, że dany program realizuje to już powinien otrzymać dofinansowanie. Znam przypadki, że mieszkaniec przystąpił np.do wymiany poszycia dachowego(eternit),dokończył a nie otrzymał dofinansowania do tego, bo nie był zapisany na dany okres i musiał wszystko pokryć sam. Także bez pomocy Państwa(samorządów) jakiegokolwiek projekty ekologiczne będą tylko projektami na papierze i o niskiej efektywności.	Uwaga rozpatrzona.
62	<u>Pan M. C., mieszkaniec gm. Buczkowice, wiadomość e-mail z dnia 25 stycznia 2017 r.</u> witam zgłaszam następującą uwagę proszę o wpisanie szybszego terminu wymiany piecy na piece 5 generacji na rok 2022 a pozostałe ustalenia uważam za dobre jeszcze tylko pytanie w jaki sposób będzie egzekwowany zakaz palenia mułami i miałem jak to ma funkcjonować w praktyce	Uwaga nie uwzględniona. Ze względów technicznych i finansowych niemożliwa jest wymiana wszystkich urządzeń w krótkim czasie na klasę 5, dlatego wprowadzono wymóg w sposób stopniowy określając 3 daty graniczne w zależności od wieku użytkowanego kotła. Wskazane terminy obowiązywania omawianego zapisu uchwały pozwolą na stopniowe i realne wymiany starych instalacji grzewczych.

63	<u>Pan M. J. S., wiadomość e-mail z dnia 25 stycznia 2017 r.</u> Witam serdecznie. Szanowni Państwo! - Zapoznałem się z ogólnymi założeniami Państwa programu wymiany starych i in. pieców na ekologiczne w ramach walki z zagrożeniem smogowym. Być może to umknęło mojej uwadze, ale nie znalazłem nic na temat finansowania tego programu. Z grubsza koszt pieca 5-tej klasy to ok. 10000zł (pewnie zdrożeją jak program ruszy), do tego konieczna jest wymiana przewodu kominowego (gdyż spalanie jest niskotemperaturowe co generuje możliwość wydzielania pary wodnej, a ta w połączeniu z CO2 powoduje korozję zaprawy wapiennej przewodu kominowego). Wkład nierdzewny przewodu kominowego to też ok. 10000zł. Razem z robocizną i in. materiałami może to dać ok. 25 tys. zł. - Na taki wydatek z pewnością nie będzie stać wielu mieszkańców województwa. - Uprzejmie proszę o odpowiedź na tę kwestię, będę wdzięczny za odpowiedź.	Uwaga nie uwzględniona. Zapisy dotyczące dofinansowania wykraczają poza zakres uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.
64	<u>Pan K. W., wiadomość e-mail z dnia 25 stycznia 2017 r.</u> Ja jestem ciekawy kto wymyślił taką durną uchwałę antysmogową. Zakaz kotłów zasypowych to jakiś durnogród, że niby co śmieci można spalać, a w podajnikowcu się nie da zmielonych śmieci razem z ekogroszkiem spalać. Kocioł zasypowy górnego spalania kopci podobnie jak kominek rozpalonu od dołu. A zakaz kotłów zgazowujących to jakieś jaja i durnogrud. W kotle zgazowującym można spalić bez dymu sadzy i smrodu każde śmieci i odpady oraz zwykły opał wszelkiego rodzaju, tu link https://m.youtube.com/watch?v=TLxU56VcU6w. A że w większości w Polsce są kotły górnego kopczenia w, których nie da się spalać bezdymu węgla ani drewna tylko koks. Bo te kotły są tylko do koksu. A mnie ciekawi dlaczego nie można będzie spalić mokrego drewna. Ja spalam mokre liści i mokre drewno w moim kotle DS z szamotową komorą spalania w kominie szary pył, sadzy, smołu, dymu i smrodu brak. A w kominkach będzie można robić zasłony dymne z suchego drewna tak to są jakieś jaja i durnogrud. Kotły w pierwszej kolejności należy wymienić na kotły zgazowujące i dolnego spalania a nie od razu kotły automatyczne. Każde paliwo da się spalić czysto (czy to węgiel drewno czy opona). „Nie ma paliw, które dymia po prostu nie ma są tylko złe techniki spalania.” Cytat ze strony www.czysteogrzewanie.pl W kotle dolnego spalania i hg można bez dymu smrodu i sadzy spalić opony.	Uwaga rozpatrzona. Sankcje za niewłaściwe gospodarowanie odpadami regulują odrębne przepisy.
65	<u>Pan A. K., mieszkaniec m. Katowice, wiadomość e-mail z dnia 25 stycznia 2017 r.</u> Szanowni państwo, Z związku z przeprowadzeniem konsultacji społecznych w sprawie projektu uchwały antysmogowej przesyłam pismo. Tłó Problem smogu jest największym problem Śląska. W naszym województwie po prostu nie da się normalnie żyć, nie można zimą wyjść na zewnątrz, człowiek czuje się jak w zamkniętej klatce. Moja dwuletnia córka nieustannie kaszle, często choruje. Lekarze jednoznacznie podkreślają, że to ma związek ze smogiem.	Uwaga uwzględniona. Uchwała dopuszcza użytkowanie kominków pod warunkiem, że spełnią one parametry techniczne określone w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE

	Przeprowadziłem się do Katowic z Mazur ze względu na żonę (moja matka przeplakała noc jak usłyszała, że chcę w Katowicach się osiedlić, na „brudnym” Śląsku). Jestem przedsiębiorcą w branży IT i obiecuję jak się nic w tym województwie nie zmieni w walce z zanieczyszczeniami powietrza, sprzedaje dom i przenoszę firmę na północ Polski, bo mam już tych zanieczyszczeń i smogu dosyć. Ocena projektu Projekt jest bardzo dobry i w pełni go popieram. Trzy daty graniczne wymiany starych kotłów podanych w projekcie jak również zakaz używania do palenia węgla brunatnego, mułów i flotokoncentratów oraz wilgotnego drewna są w pełni zasadne. Jak zwykle można powiedzieć, że wymiana powinna nastąpić szybciej, ale projekt jest pewnie wynikiem jakiegoś konsensu. Powinno się dodatkowo wprowadzić zasady dotyczące kominków. Kominki powinny mieć sprawność cieplną na poziomie co najmniej 80 proc. Nie trzeba by było wymieniać kominków już zamontowanych. Żeby spełniały wskazane poziomy sprawności, wystarczy doposażyć je w specjalne urządzenia np. elektrofiltry dostępne już na polskim rynku. Podobne zasady zostały wprowadzone w małopolsce. Kibicuję tej uchwale i mam nadzieję, że nie skończy się na obietnicach. Ludzie w dzielnicach Katowic w których się obracam jak Kostuchna, Piotrowice, Podlesie są już tak sfrustrowani smogiem, że będą uważnie przyglądać się co władza centralna, ale również wojewódzka robi by walczyć ze smogiem. Pamiętajmy że niedługo wybory, więc ta uchwała jest dobrą okazją by się wykazać przed społeczeństwem.	w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe. Nie uwzględnienie w projekcie uchwały instalacji w postaci kominków może być traktowane jako nierówne traktowanie mieszkańców i może być sprzeczne z art. 32 Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Istotne jest także to, że kominki są prostymi instalacjami, w których oprócz drewna można spalić także inne rodzaje paliwa, a także odpady. Według danych publikowanych przez EMEP/EEA wielkość emisji generowanej przez standardowy kominek, zakładając, że jest w nim spalane drewno, dedykowane do tego typu instalacji, jest porównywalna do emisji powodowanej przez zwykły piec kaflowy. Brak regulacji w zakresie kominków spowoduje pozostawienie poza kontrolą istotnego źródła emisji do powietrza oraz będzie stanowiło ryzyko zwiększenia oddziaływania tych źródeł na jakość powietrza poprzez wzrost wykorzystania kominków jako źródła ogrzewania budynków.
66	<u>Pani T. W., wiadomość e-mail z dnia 25 stycznia 2017 r.</u> Od ok.15 lat nie przyczyniam się do zanieczyszczania powietrza, gdyż ogrzewam dom olejem opałowym z firmy „PETROL”. Gdy decydowaliśmy się ze ś.p. mężem na ten rodzaj opału , koszty wynosiły 60 gr, był czas że i 4.00 zł, dziś 3.10 zł - mam f-ry, jako potwierdzenie. Uchwała antysmogowa Marszałka Woj.Śl. przewiduje pomoc dla zanieczyszczających powietrze, a co z dofinansowaniem / nagrodzeniem dla tych podobnych do nas - obciążanych 23% Vat i akcyzą za olej opałowy? Oczekuję rozważenia formy rekompensaty dla nas i PILNEJ ODPOWIEDZI	Uwaga nie uwzględniona. Uwaga nie odnosi się do treści projektu uchwały.
67	<u>Pan M. W., mieszkaniec m. Mikołów, wiadomość e-mail z dnia 25 stycznia 2017 r.</u> Szanowni Państwo W ramach konsultacje projektu przesyłam moje zapytania/wątpliwości, o których wyjaśnienie/skomentowanie	Uwagi nie uwzględnione. Zgodnie z art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska sejmik województwa może,

uprzejmie proszę Odnosnie § 4. Pkt.1 W instalacjach wskazanych w § 2 dopuszcza się stosowanie paliwa stałego, pod warunkiem: 1) braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej, 1. Dlaczego wyobrażenia urzędników ogranicza się tylko do centralnej sieci ciepłowniczej lub sieci gazowej ? - przecież można grzać także prądem (najczystszy sposób) „Gazownia” nie ma obowiązku doprowadzenia rurociągu do budynku, jest to na koszt inwestora (mój) Tauron doprowadza kabel do budynku na swój koszt (ja płacę jedynie za przyłącze) Každy ma prąd w domu ! 2. Jakie są te ekonomiczne możliwości ? (może Wojewoda by się dołożył i już możliwości by były) a) jaka to kwota = ... PLN ? b) % rocznych dochodów z PIT ? 3. Jak się mają ekonomiczne możliwości do Państwa wielostronicowego uzasadnienia tj. krótszego życia, zawału serca, wizyt lekarskich itd. ? Jeśli nie będę wydawał na lekarza i tabletki to będę miał więcej na prąd/lepszy kocioł i paliwo Może nie trzeba się bać wprowadzić energię elektryczną do grzania ? (Zamiast wydawać na lekarza to płacić więcej za prąd), a i jakieś zniżki dla ogrzewających prądem Pkt.2 1. Gdy palę w kotle (5) kiedy na zewnątrz jest smog - pobieram powietrze do spalania zapyłone - to moja emisja pyłu z kotła będzie doczyszczala/rozrzedzała ten smog. Wtedy ta wartość dopuszczalna nie powinna być inna ? tj. wyższa Czyli co ze związkami których zawartość w spalinach ma być w zakresie wartości dopuszczalnej, a ich zawartość w paliwie jest tak duża, że wiadomym jest że w spalinach zawartość będzie przekroczona ? Odnosnie § 5. 1,2,3,4 Czy nie wystarczy zakazać sprzedaży tych paliw ? (kontrolować kopalnie i składy opału czym handlują) 5. wilgotność drewna w stanie roboczym nie przekracza 20%. Jak mam zmierzyć tę wilgotność gdy wytnę dzisiaj np. brzozę i chcę spalić w kominku ? (jaką ma dzisiaj wilgotność ?) Mogę ją spalić czy nie mogę ? a za 1 miesiąc jaką będzie miała wilgotność ? Doczytałem: 2 lata sezonowania – a co jak kupię i sprzedawca wmówi mi że sezonował już 2 lata – a tak naprawdę to np.1 rok Odnosnie § 7. Dlaczego urzędnicy nie myślą jeszcze bardziej pro-ekologicznie ? Nie będzie od roku 2020 standardu 6 ? a od 2025 standardu 7 ? Nie lepiej wpisać że od 2028 nie będzie można palić węglem WCALE ? Odnosnie: UZASADNIENIA 1. Kary	w drodze uchwały, w celu zapobieżenia negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi lub na środowisko, wprowadzić ograniczenia lub zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. W związku z powyższym projekt uchwały w żaden sposób nie ogranicza stosowania energii elektrycznej oraz innych niskoemisyjnych źródeł ciepła. Regulacje dotyczące sprzedaży, bądź obrotu paliwami wykraczają poza zakres możliwych zapisów uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska. Do sprawdzenia wilgotności drewna stosuje się urządzenia elektroniczne tzw. wilgotnościomierze do drewna. Użytkownicy, którzy spalają drewno powinni zwrócić przede wszystkim uwagę na czas jego suszenia. Przyjmuje się, że sezonowanie drewna przez okres 2 lat daje możliwość uzyskania parametrów wilgotności drewna, które spełnią wymagania uchwały. Z wielu względów, głównie społecznych, technicznych, ekonomicznych oraz wynikających ze specyfiki obszaru Śląska nie jest możliwa eliminacja spalania węgla w sektorze komunalno-bytowym.
---	--

	Palę mułem, sąsiad nasłał na mnie kontrolę. Nałożono na mnie 20 zł albo 5.000 zł i co dalej ? Ja dalej palę mułem bo mnie nie stać na inny kocioł ani paliwo, a kary też nie zapłaciłem. Wsadzają mnie do więzienia ? dostanę kolejną karę ? a może zlikwidują mi ten kocioł na muł i będę marzył ? INNE 1. Nie mam internetu, nie czytam gazet, nie interesuję się tematyką ekologii i nie znam się na kotłach który mam w domu – palę czym popadnie Czy przyjdzie ktoś do mnie i uświadomi mnie że mam taki a taki system ogrzewania, który w związku z uchwałą nie nadaje się albo nie będzie się nadawał do dalszego użytkowania od dnia ... i zobowiąże mnie to jego wymiany/modernizacji ? 2. Czy mój Burmistrz zrobi wykaz zastanego stanu faktycznego np. ulicami: Domów z kotłem 3 = ... Szt (= ...%) – do wymiany do Domów z kotłem 4 = ... szt. (= ...%)- do wymiany do Domów z kotłem 5 = ... szt. (= ...%) Domów/mieszkań ogrzewanych gazem =.... szt. (= ...%) Domów/mieszkań ogrzewanych z sieci ciepłowniczej = ... szt. (= ...%) Domów ogrzewanych prądem (pompą ciepła) = ... szt. (= ...%) i będę mógł się zapoznać jak się sprawy mają w różnych miejscach naszego województwa ? 3. Może warto jakoś docenić tych, którzy mają ekologiczne sposoby ogrzewania. W tej chwili nikogo to nie interesuje - np. zniżki na coś miejskiego (podobnie jak karta dużej rodziny) - np. eko 500+ (500 zł w gotówce na sezon grzewczy) - zniżka na prąd w Tauronie (gaz w PGNiG) - DYPLOM uznania od Wojewody (jak już Wojewodzie nie starczy finansów) z parametrami – podaną ilością emisji zanieczyszczeń do środowiska	
68	<u>Pan K. U., wiadomość e-mail z dnia 26 stycznia 2017 r.</u> Witam, Czy osoby piszące tą uchwałę miały cokolwiek kiedyś wspólnego z paleniem w piecu ? Czy mogą państwo wysłać mi link lub pdf do analizy jakie i dlaczego wybrali państwo takie kotły ? Czy wymiana kotłów będzie na koszt urzędników ? I jakie inne formy wsparcia przewidujecie ?	Uwaga nie uwzględniona. Uwaga nie odnosi się do treści projektu uchwały.
69	<u>Pani A. M., wiadomość e-mail z dnia 26 stycznia 2017 r.</u> Szanowni Państwo, zapoznałam się z treścią uchwały antysmogowej i niestety ale wg mnie przepis dotyczący zakazu używania mułu etc będzie martwy tak długo, jak długo będzie istniała możliwość zakupu oraz sprzedaży tego typu paliw stałych. Kompletnie nic to nie zmieni w obecnej sytuacji, ponieważ udowodnienie komuś że używa (nielegalne) kupiony (legalne) muł jest prawie niemożliwe, a nie taki ma być przecież skutek. Dodatkowo, chciałam jeszcze zwrócić uwagę, że Państwa BIP jest niezwykle nieczytelny. Znalezienie projektu uchwały zajęło mi sporo czasu - a wystarczyło podać link w komunikacie. Pozdrawiam i mam nadzieję, że w tej sprawie uda się wypracować rozwiązanie, które będzie odpowiedzią na	Uwaga nie uwzględniona. Regulacje dotyczące sprzedaży, bądź obrotu paliwami wykraczają poza zakres możliwych zapisów uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.

	problem a nie tylko kolejnym papierem.	
70	<u>Pan M. K., wiadomość e-mail z dnia 26 stycznia 2017 r.</u> Witam Państwa. W ramach trwających konsultacji społecznych pragnę wyrazić swoją opinię na temat projektu tzw "Uchwały antysmogowej". Nie ulega żadnej wątpliwości, że działania zmierzające do poprawy jakości powietrza są niezbędne, jednak to co Państwo proponujecie w przedmiotowym projekcie uchwały jest w moim przekonaniu działaniem nie na korzyść a na szkodę mieszkańców Województwa Śląskiego. Przez kilkadziesiąt lat żadna władza nie podjęła systemowych rozwiązań służących poprawie jakości powietrza w Polsce (np. poprzez stopniowe ograniczanie produkcji i sprzedaży kotłów niskiej jakości aż do ich całkowitego wyeliminowania), a nagle stosuje się restrykcje wobec obywateli, które w ciągu kilku lat mają sprawić, że pod względem ogrzewania osiągniemy poziom krajów zachodnich. Należy jednak pamiętać, że w naszym województwie jest bardzo wiele budynków z lat 60 i starszych, w których mieszkają ludzie mniej zasobni. Nie ma wątpliwości co do tego, że nie będzie stać tych osób na udźwignięcie kosztów ogrzewania gazowego lub z sieci ciepłowniczej, gdyż niejednokrotnie będą to koszty kilkunastu tysięcy złotych na sezon grzewczy biorąc pod uwagę, że budynki nie posiadają odpowiedniego docieplenia ścian. Jednak w myśl uchwały ludzie ci nie będą mogli ogrzewać swoich domów czy mieszkań żadnymi urządzeniami na paliwa stałe. Czy pomyśleliście Państwo o ludziach mających jeszcze piece kaflowe i kuchnie węglowe? Czy będą zmuszeni do likwidacji tych pieców i montażu instalacji CO np. z kotłem gazowym?? Jest rzeczą pewną, że tego nie zrobią bo nie będzie ich stać ani na montaż instalacji ani na późniejszą eksploatację. Polepszenie jakości powietrza jest niezmiernie istotne, ale nie może odbywać się kosztem marznięcia obywateli, którym przyszło mieszkać w naszym kraju i zarabiają średnio około 2400zł/mc netto (taka jest obecnie mediana zarobków w Polsce). Ponadto, jeżeli chcecie Państwo wprowadzać zakazy i ograniczenia to dlaczego kominkom nie stawia się żadnych wymagań?? Dlaczego te urządzenia grzewcze, które są piecami, a kiedy posiadają płaszcz wodny pełnią funkcję kotłów, są dopuszczone? Jedyne co przychodzi na myśl to fakt, że bardziej zasobna część społeczeństwa posiada w swoich domach kominki i dla nich należy zrobić wyjątek, bo są ponad prawem. I wreszcie sprawa chyba najbardziej bulwersująca to zakaz stosowania kotłów zasypowych np. na drewno czy węgiel, które spełniają kryteria 5 klasy. Czy zdajecie sobie Państwo sprawę z faktu, że w przypadku stosowania tylko kotłów automatycznych na „ekogroszek” paliwo w tym sortymencie może osiągnąć ceny znacznie wyższe niż obecnie biorąc pod uwagę fakt, że będzie większy popyt niż podaż? Kocioł zasypowy 5 klasy spala równie czysto co kocioł automatyczny a przystosowany jest do spalania najbardziej popularnego węgla w sortymencie „orzech”. Jeżeli chodzi o możliwość spalania odpadów to jak nie trudno się domyślić, że można to zrobić zarówno w kotle zasypowym jak i w kominku. Dlaczego zakazuje się spalania drewna w kotłach 5 klasy a można to robić w kominkach nie spełniających żadnych norm??? Mam nadzieję, że projekt uchwały zostanie dopracowany w taki sposób, że przyczyni się do poprawy jakości powietrza ale jednocześnie nie skaże osób starszych jak i mniej zamożnej części społeczeństwa na mieszkanie w zimnych domach. Niestety historia pokazuje, że wprowadzanie tak wielkich restrykcji	Uwagi uwzględnione. Uchwała dopuszcza użytkowanie kominków pod warunkiem, że spełnią one parametry techniczne określone w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe. Nie uwzględnienie w projekcie uchwały instalacji w postaci kominków może być traktowane jako nierówne traktowanie mieszkańców i może być sprzeczne z art. 32 Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Istotne jest także to, że kominki są prostymi instalacjami, w których oprócz drewna można spalić także inne rodzaje paliwa, a także odpady. Według danych publikowanych przez EMEP/EEA wielkość emisji generowanej przez standardowy kominek, zakładając, że jest w nim spalane drewno, dedykowane do tego typu instalacji, jest porównywalna do emisji powodowanej przez zwykły piec kaflowy. Brak regulacji w zakresie kominków spowoduje pozostawienie poza kontrolą istotnego źródła emisji do powietrza oraz będzie stanowiło ryzyko zwiększenia oddziaływania tych źródeł na jakość powietrza poprzez wzrost wykorzystania kominków jako źródła ogrzewania budynków. Uchwała dopuszcza do eksploatacji kotły z ręcznym załadunkiem paliwa, z uwagi na

	w dłuższej perspektywie nie przynosi porządanych efektów.	fakt, że obecnie na rynku dostępne są kotły zasypowe spełniające standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń według normy PN-EN 303-5:2012. Zgodnie z tą normą graniczne wartości emisji zanieczyszczeń w kotle z ręcznym sposobem zasilania paliwem są niewiele większe. W przypadku pyłu różnica ta wynosi 20 mg/m^3, podczas gdy kocioł pozaklasowy emituje kilkaset razy więcej tego zanieczyszczenia. Kotły tego typu wskazane są także w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe. Dopuszczenie do użytku jedynie kotłów automatycznych niesie ryzyko naruszenia zasady równego traktowania producentów kotłów, tym samym zasady stosowania uczciwej konkurencji.
71	<u>Pan Ł. F., wiadomość e-mail z dnia 26 stycznia 2017 r.</u> Witam Moim zdaniem zapis § 9 pozwala na eksploatację „nowych kopciuchów” aż do 2026 roku, a nie o to chyba chodziło. Proszę zauważyć iż obecny zapis brzmi : Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego i wchodzi w życie z dniem 1 września 2017 roku, za wyjątkiem: 1) § 4 pkt 2, który w odniesieniu do instalacji wskazanych w § 2 i eksploatowanych w okresie: a) 10 lat od daty produkcji lub nieposiadających tabliczki znamionowej, wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022r., b) od 5 do 10 lat od daty produkcji, wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024r., c) poniżej 5 lat od daty produkcji, wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026r., Czyli nowe kotły do 5 lat należy wymienić do 31.12.2025 roku. A zatem jeżeli mam obecnie starego kopciucha i kupię sobie nowego kopciucha za własne pieniądze (o ile nie wejdzie zakaz sprzedaży o którym coś tam wspominał rząd) to będę się właśnie znajdował w podpunkcie c). I jeżeli ten manewr powtórzę co 5 lat (kupując za każdym razem za grosze jakieś najgorsze źródło ciepła) to tym sposobem do 2026 roku	Uwaga nie uwzględniona. Ze względów technicznych i finansowych niemożliwa jest wymiana wszystkich urządzeń w krótkim czasie na klasę 5, dlatego wprowadzono wymóg w sposób stopniowy określając 3 daty graniczne w zależności od wieku użytkowanego kotła.

	mogę kopcić. Chyba coś trzeba zmienić w tych zapisach.	
72	<u>Pani K. M., wiadomość e-mail z dnia 26 stycznia 2017 r.</u> Dzień Dobry Uprzejmie proszę o doprowadzenie do skrócenia poniższych bardzo długich terminów na wymianę starych, rakotwórczych pieców węglowych, które zapisane są w projekcie uchwały. a) „Użytkownicy urządzeń powyżej 10 lat od daty produkcji będą je musieli wymienić na klasę 5 do końca 2021 roku.” Czy nie można wprowadzić nakazu wymiany tych pieców maksymalnie do roku 2021 lub nawet szybciej ? b) „Ci, którzy użytkują kotły od 5-10 lat, powinni wymienić je do końca 2023 roku” Czy nie można wprowadzić nakazu wymiany maksymalnie do roku 2023 lub nawet szybciej? c) „Użytkownicy najmłodszych kotłów mają czas do końca 2025 roku.” Czy nie można wprowadzić nakazu wymiany maksymalnie do roku 2025 albo nawet szybciej ? d) „Użytkownicy kotłów klasy 3 i 4 czas na wymianę mają do końca roku 2027.” Czy nie można wprowadzić nakazu wymiany maksymalnie do końca 2026 roku? Przeczytałam właśnie tekst przyjętej już przez sąsiednią Małopolskę uchwały anty-smogowej i tam w identycznym nakazie wymianie pieców 3 i 4 klasy (także dotowanych do 2016 roku) jest termin do końca 2026 roku. Czemu więc województwo śląskie niepotrzebnie rzecz wydłuża ?	Uwaga nie uwzględniona. Ze względów technicznych i finansowych niemożliwa jest wymiana wszystkich urządzeń w krótkim czasie na klasę 5, dlatego wprowadzono wymóg w sposób stopniowy określając 3 daty graniczne w zależności od wieku użytkowanego kotła.
73	<u>Pan J. G., mieszkaniec m. Zabrze, wiadomość e-mail z dnia 26 stycznia 2017 r.</u> W imieniu mojej rodziny pragnę zgłosić następujące uwagi do uchwały antysmogowej : 1. Zbyt długie okresy przejściowe, 2. Brak wyraźnie określonych sankcji za niestosowanie się do jej treści jak również brak wskazania organów kontrolnych – chodzi o to by nie był to kolejny martwy przepis 3. Należy wg mnie objąć nią również drobny biznes zlokalizowany na terenach mieszkaniowych i wykorzystujących paliwa stałe do procesów technologicznych (chodzi na przykład o piekarnię kopcającą przez cały rok) . Myślę że w przypadku działalności gospodarczej okresy przejściowe powinny być absolutnie minimalne – max 1 rok.	Uwagi uwzględnione częściowo. Ze względów technicznych i finansowych niemożliwa jest wymiana wszystkich urządzeń w krótkim czasie na klasę 5, dlatego wprowadzono wymóg w sposób stopniowy określając 3 daty graniczne w zależności od wieku użytkowanego kotła. Zapisy dotyczące kontroli przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska w zakresie objętym właściwością organów reguluje art. 379 ustawy Prawo ochrony środowiska, w myśl których podmioty eksploatujące instalacje są zobowiązane do okazania na żądanie organów uprawnionych do przeprowadzenia kontroli, dokumentów potwierdzających spełnienie wymagań określonych w niniejszej uchwale dla użytkowanej instalacji.

		Wysokość grzywny za nie przestrzeganie ograniczeń, nakazów lub zakazów, określonych w uchwale sejmiku województwa określa art. 24 Kodeksu wykroczeń oraz art. 96 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia. Treść § 2 uchwały została zmieniona, aby ograniczenia lub zakazy dotyczyły wszystkich instalacji poniżej 1 MW na paliwa stałe, w tym także wykorzystywanych w procesach produkcyjnych lub technologicznych.
74	<u>Pan J. D., wiadomość e-mail z dnia 26 stycznia 2017 r.</u> Do Sejmiku Województwa Śląskiego W związku z konsultacjami społecznymi projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, chciałbym wnieść następującą uwagę i przedłożyć następujący wniosek: W § 4 pt. 2 projekt uchwały mówi o dopuszczaniu „spalania paliwa w instalacjach z automatycznym sposobem zasilania paliwa bez rusztu awaryjnego, które spełniają minimum standard emisyjny zgodny z 5 klasą [...]” Zapis o możliwości używania wyłącznie pieców z automatycznym sposobem zasilania paliwa nie znajduje żadnego uzasadnienia z punktu widzenia poziomu emisji zanieczyszczeń. Czy piec będzie zasilony ręcznie czy automatycznie poziom zanieczyszczeń będzie taki sam. Różnica polega na tym, że zarówno piec automatyczny jak i stosowane w nim specjalnie przystosowane paliwo jest droższe od pieca bez automatyki i węgla nie przeznaczonego do podajników (cena takiego węgla jest niższa). Czynnik ekonomiczny ma kolosalne znaczenie dla mieszkańców. Projekt ten formułując nakazy i zakazy dla mieszkańców całkowicie pomija czynnik ekonomiczny i w żaden nie bierze pod uwagę możliwości finansowych mieszkańców. Wszelkie władze państwowe tworząc prawo mają obowiązek uwzględniać sytuację ubogich mieszkańców i nie mogą zmuszać ich do stosowania nie mających merytorycznego uzasadnienia droższych rozwiązań technicznych. Proszę zatem o zostawienie mieszkańcom wyboru: czy stać ich na droższy automatyczny piec i droższe paliwo do niego, czy też wolą obsługiwany tradycyjnie piec i paliwo, za które zapłacą mniej. Efekt emisyjny pozostanie taki sam, a mieszkańcy będą ponosić mniejsze koszty ogrzewania. W związku z tym wnioskuję o: Wykreślenie z § 4 pt. 2 projekt uchwały słów „z automatycznym sposobem zasilania paliwa”.	Uwaga uwzględniona. Uchwała dopuszcza do eksploatacji kotły z ręcznym załadunkiem paliwa, z uwagi na fakt, że obecnie na rynku dostępne są kotły zasypowe spełniające standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń według normy PN-EN 303-5:2012. Zgodnie z tą normą graniczne wartości emisji zanieczyszczeń w kotle z ręcznym sposobem zasilania paliwem są niewiele większe. W przypadku pyłu różnica ta wynosi 20 mg/m³, podczas gdy kocioł pozaklasowy emituje kilkaset razy więcej tego zanieczyszczenia. Kotły tego typu wskazane są także w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe. Dopuszczenie do użytku jedynie kotłów automatycznych niesie ryzyko naruszenia zasady równego traktowania producentów kotłów, tym samym zasady stosowania uczciwej konkurencji.

75	<u>Pan J. D., wiadomość e-mail z dnia 26 stycznia 2017 r.</u> Do Sejmiku Województwa Śląskiego. W związku z konsultacjami społecznymi projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, chciałbym wnieść następującą uwagę i przedłożyć następujący wniosek: Projekt ten formułując nakazy i zakazy dla mieszkańców niemal całkowicie pomija czynnik ekonomiczny i w żaden nie bierze pod uwagę możliwości finansowych mieszkańców. Nie określa żadnego udziału samorządów lub innych podmiotów we wsparciu finansowym mieszkańców w wymianie pieców i ekologicznym ogrzewaniu domów, całość kosztów związanych z wprowadzeniem nakazów i zakazów przerzucając na mieszkańców. Jeśli władze samorządowe doszły do wniosku, że powinniśmy stosować jedno z najbardziej rygorystycznych norm emisyjnych w Europie - przy średnim poziomie dochodów kilkakrotnie niższym niż na Zachodzie Europy - to mają obowiązek również brać pod uwagę, iż sporej części mieszkańców na to po prostu nie będzie stać. Oczekiwaniem mieszkańców jest to, że samorządy wezmą w takiej sytuacji na siebie część związanych wprowadzeniem w życie przepisów tej uchwały kosztów i będą finansowo wspierać mieszkańców, tak żeby mogli godnie żyć i jednocześnie byli w stanie wypełniać narzucone przez samorządy normy ekologiczne. Brak w uchwale jakichkolwiek regulacji dotyczących wsparcia mieszkańców jest powodem niepokoju mojego i wielu innych mieszkańców. Wszelkie władze państwowe tworząc prawo mają obowiązek uwzględniać sytuację ubogich mieszkańców, oraz ich konstytucyjne prawo do ochrony godnego życia i zdrowia. Zaproponowany projekt uchwały wydaje się być „prawem dla bogatych” oderwanym od realiów dochodowych wielu mieszkańców, w żaden sposób nie uwzględniającym możliwości finansowych uboższej części społeczeństwa. I nie mam tutaj na myśli osób najuboższych, które spełniają kryteria dochodowe uprawniające do otrzymywania zasiłków z pomocy społecznej, ponieważ tacy ludzie najpewniej i tak już otrzymują i otrzymają w przyszłości dotacje z pomocy społecznej na ogrzewanie domów, lecz osób które tych kryteriów nie spełniają ponieważ ich dochody są wyższe od przyjętych kryteriów lecz na tyle niskie, że pozwalają na przeżycie, a nie na inwestycje i drastyczne zwiększenie kosztów utrzymania z dnia na dzień. Jeśli Państwo prawnie zamierzacie nakazać wymianę pieca na automatyczny o standardzie emisyjnym 5 - którego koszt wynosi ok 8-10 tys zł, a wraz z podłączeniem, zbiornikiem na wodę, przeróbkami instalacji całość może kosztować kilkanaście tysięcy zł - to taki wydatek dalece przekracza moje (i wielu mieszkańców) możliwości finansowe. Dodatkowo coroczny koszt paliwa do ogrzewania zwiększy się dla mnie z 330 zł za tonę flotu do 800 zł za tonę ekogroszku (plus koszty pracy urządzeń sterujących automatyką), czyli o ok 130%. Dla porównania to tak jakby kazać wszystkim mieszkańcom bloków nakazać wpłacić jednorazową opłatę w wysokości ok.12 tys złotych od mieszkania i zwiększyć im z dnia na dzień wysokość czynszu za mieszkanie o ok. 60%. Przyjęcie uchwały w zaproponowanej formie może moim zdaniem doprowadzić wielu ludzi do dramatycznych wyborów pomiędzy koniecznością sfinansowania swoich podstawowych życiowych potrzeb takich jak jedzenie, lub też finansowaniem ekologicznego ogrzewania domów. Prawo do ochrony godnego życia i zdrowia jest gwarantowane konstytucyjnie (art. 30, art. 38, art. 68 Konstytucji RP) i żadna uchwała nie	Uwagi nie uwzględnione. Uwagi wykraczają poza zakres możliwych zapisów uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.
----	--	--

może tego prawa ludziom odbierać, stawiając przed nimi niemożliwe do realizacji wymagania, których spełnienie może za sobą pociągać zagrożenie dla ich życia lub/i zdrowia. Wskutek tak sformułowanego prawa mieszkańcy mogą stanąć przed wyborem: albo przeznaczenia pieniędzy ze swoich dochodów na jedzenie i inne podstawowe potrzeby, lecz wówczas nie będą w stanie sfinansować wymiany pieca i zwiększonych kosztów ogrzewania, będą więc musieli mieszkać w nieogrzewanym domu, narażając się na utratę zdrowia i/lub życia oraz utratę godności życia, lub też przeznaczenia pieniędzy ze swoich dochodów na sfinansowanie wymiany pieca i zwiększonych kosztów ogrzewania, lecz wówczas nie wystarczy im na jedzenie i inne podstawowe potrzeby, co w podobnym stopniu naraża ich będzie na utratę zdrowia i/lub życia oraz utratę godności życia. Zatem projekt tej uchwały ograniczając emisję przyczynia się z jednej strony do poprawy zdrowia społeczeństwa, jednak nie zapewniając żadnych mechanizmów osłonowych dla ubogich mieszkańców, stawia ich w sytuacji dużo bardziej realnego zagrożenia zdrowia i życia lub perspektywy odebrania godności życia. Kwestia ta została również podjęta przez Rzecznika Praw Obywatelskich, który w piśmie z 2016 r. wzywającym władze do podjęcia działań zmierzających do zapewnienia mieszkańcom powietrza o odpowiedniej jakości sformułował także jasno postulat jednoczesnej konieczności wprowadzenia mechanizmów osłonowych dla mieszkańców, którzy mogą zostać dotknięci ekonomicznie wprowadzanymi ograniczeniami w spalaniu określonych paliw. Wprawdzie wspomina Państwo w uzasadnieniu ogólnikowo o konieczności dofinansowania wymiany pieców, jednakże taka wzmianka jest dalece niewystarczająca, ponieważ w takiej formie jest niewiążąca i nikogo do wsparcia mieszkańców nie obliuguje, w przeciwieństwie do treści uchwały. W miejscu w którym ja mieszkam miejscowy samorząd wykazuje całkowitą bierność i niemoc w kwestiach wspierania potrzeb mieszkańców, które nie są na władze samorządowe odgórnie przepisami prawa narzucone jako ich obowiązki, tłumacząc się brakiem środków, brakiem możliwości, brakiem kompetencji, itd. Programy o jakich Państwo wspomina w uzasadnieniu (lub podobne) działają już od pewnego czasu, niestety nasz lokalny samorząd na jakiekolwiek pytania dotyczące dofinansowania wymiany pieców, ocieplenia domów itp. odpowiada, że oni takich dofinansowań nie oferują, „proszę pytać później”. Trwa to od lat. Niestety nic nie daje podstaw do przyjmowania założeń, że ta sytuacja może się zmienić w tym konkretnym przypadku jeśli samorządy nie zostaną do wsparcia mieszkańców prawnie zobligowane. Z punktu widzenia mieszkańca brak prawnie uregulowanych mechanizmów osłonowych wsparcia mieszkańców może skutkować tym, że mieszkańcy zostaną pozostawieni z problemem sami sobie, ponieważ samorząd nie będąc zobowiązany do ich wsparcia nie będzie tego robił, znajdując do tego różnorodne uzasadnienia, tak jak to ma wielokrotnie miejsce dzisiaj. W związku z tym wnioskuję o: Poszerzenie uchwały o prawne zobowiązanie samorządów do wsparcia finansowego mieszkańców poprzez dofinansowanie im wymiany pieców na zgodne ze standardami jakie określa uchwała oraz o prawne zobowiązanie samorządów do wsparcia ubogich mieszkańców poprzez dofinansowanie im zwiększonych kosztów ekologicznego ogrzewania domów. W ten sposób uchwała będzie kompleksowo, a nie połowicznie, regulować zagadnienie.	
--	--

	W przypadku braku możliwości wprowadzenia przez Sejmik Województwa Śląskiego do uchwały zobowiązania samorządów do wsparcia mieszkańców wnosząc o: Powstrzymanie się z przyjęciem uchwały do czasu przyjęcia przez Rząd RP ogólnopolskich regulacji dotyczących wprowadzenia mechanizmów osłonowych dla mieszkańców, którzy mogą zostać dotknięci ekonomicznie wprowadzanymi ograniczeniami w spalaniu określonych paliw. Z zapowiedzi medialnych można wnosić, że Rząd RP rozpoczął prace nad takimi regulacjami.	
76	<u>Pan J. D., wiadomość e-mail z dnia 26 stycznia 2017 r.</u> Do Sejmiku Województwa Śląskiego W związku z konsultacjami społecznymi projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, chciałbym wnieść następującą uwagę i przedłożyć następujący wniosek: W § 4 pt. 2 projekt uchwały mówi o dopuszczaniu „spalania paliwa w instalacjach z automatycznym sposobem zasilania paliwa bez rusztu awaryjnego, które spełniają minimum standard emisyjny zgodny z 5 klasą [...]” Ruszt awaryjny, jak sama nazwa wskazuje, ma być stosowany w sytuacjach awaryjnych. Zamknięcie możliwości stosowania takiego rusztu może spowodować, że w przypadku awarii podajnika (co się nierzadko zdarza) mieszkańcy nie będą w stanie ogrzać domu, narażając tym samym swoje zdrowie i życie, np. jeśli taka sytuacja wydarzy się w okresie występowania silnych mrozów, nie mając żadnego rozwiązania awaryjnego w takiej sytuacji. Dodatkowo jak podają producenci ruszt awaryjny służy do krótkotrwałego spalania drewna, którego spalanie jest dopuszczalne uchwałą. Wielu mieszkańców wsi, szczególnie w rejonach górskich, ma swoje rodzinne lasy z których w ramach oczyszczania ich z uschniętych konarów, gałęzi i drzew pozyskują prawie bezkosztowo drewno, która po wysuszeniu spalają w piecach jako paliwo uzupełniające w stosunku do węgla. Zamknięcie im takiej możliwości spowoduje po pierwsze wzrost kosztów ogrzewania dla tych mieszkańców, po drugie przerwanie naturalnego procesu oczyszczania lasów przez mieszkańców, gdyż nie będą tego robić nie mogąc spalić drewna. Jak rozumiem twórcy uchwały wpisując w jej treści zakaz stosowania rusztów awaryjnych chcieli uniknąć sytuacji, w której mieszkańcy na tych rusztach będą spalać odpady. Jednakże według informacji producentów pieców, w piecu o standardzie emisyjnym 5 nie ma możliwości spalania odpadów, ponieważ w takim piecu odpady po prostu nie będą się palić, może się w nich palić tylko wysokiej jakości paliwo. Wobec tego zablokowanie możliwości spalania odpadów jest już realizowane poprzez wymuszenie stosowania pieca klasy 5 i nie wymaga dodatkowo zakazywania używania rusztów awaryjnych, potrzebnych mieszkańcom w ww. przypadkach. Czynnik ekonomiczny ma kolosalne znaczenie dla mieszkańców. Projekt ten formułując nakazy i zakazy dla mieszkańców całkowicie pomija czynnik ekonomiczny i w żaden nie bierze pod uwagę możliwości finansowych mieszkańców. Wszelkie władze państwowe tworząc prawo mają obowiązek uwzględniać sytuację ubogich mieszkańców i nie mogą zmuszać ich do stosowania nie mających merytorycznego uzasadnienia droższych rozwiązań technicznych. Proszę zatem o zostawienie mieszkańcom rozwiązania awaryjnego w przypadku awarii podajnika oraz możliwość krótkotrwałego spalania drewna w piecach na tzw. ruszcie awaryjnym.	Uwaga uwzględniona. Pomimo, że w uchwale brakuje zapisu o zakazie instalacji rusztu awaryjnego, nie powinien być on stosowany w instalacjach grzewczych. Certyfikacja kotłów udzielana zgodnie z normą PN-EN 303-5:2012 nie obejmuje urządzeń typu ruszt awaryjny. Urządzenia te umożliwiają niekontrolowane wykorzystanie paliw nie przeznaczonych do spalania w kotłach danego typu (w tym odpadów), na które kocioł nie został certyfikowany. Jednocześnie zapis zakazujący instalacji rusztu awaryjnego w konstrukcji kotłów znajduje się w projekcie z dnia 17 lutego 2017 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe.

	W związku z tym wnioskuję o: Wykreślenie z § 4 pt. 2 projekt uchwały słów „bez rusztu awaryjnego”.	
77	<u>Pani G. K., wiadomość e-mail z dnia 26 stycznia 2017 r.</u> Szanowny Państwo, Chciałabym zgłosić uwagi do planowanej ustawy antysmogowej. Absolutnie nie dopuszczalne jest aby narzucać mieszkańcom wymóg wymiany kotła węglowego, chyba że czas jego eksploatacji dobiegnie końca, a różnica kosztów pomiędzy zakupem kotła klasy 4 a 5 będzie pokryta z budżetu województwa/państwa. Niejednokrotnie inwestorzy wydawali wysokie kwoty pieniężne na żeliwne kotły na ekogroszek o długiej trwałości, kto miałby to zrekomensować? Osoby palące starymi kotłami klasy 1-3, które faktycznie powodują zapylenie powinny wymienić kotły, ale po ich wyeksploatowaniu, pozostałe kotły klasy 4 powinny być użytkowane dłużej, co najmniej do 2035 roku. Zamiast planowanych zmian można również zakazać sprzedaży nowych kotłów w klasie poniżej 5, to też rozwiązanie. Dodatkowo trzeba wziąć pod uwagę termoizolacyjność budynku, który dany kocioł ogrzewa. W przypadku budynku dobrze ocieplonego data wymiany kotła również powinna być przedłużona. Trzeba również wziąć pod uwagę fakt, że niejednokrotnie w budynkach ogrzewanych węglem z zastosowaniem starych kotłów mieszkają starsi, samotni ludzie utrzymujący się z niskich emerytur lub rent, skąd tacy ludzie mają wziąć środki na ten cel?	Uwagi nie uwzględnione. Terminy wejścia w życie obowiązku wymiany instalacji grzewczych na spełniających minimum standardu emisyjnego zgodnego z 5 klasą kotła, podzielono w zależności od wieku instalacji. Dla przykładu - dla instalacji, których wiek od daty produkcji przekracza 10 lat lub które nie posiadają tabliczki znamionowej, obowiązek taki wchodzi z dniem 1 stycznia 2022. Żywotność kotła szacuje się średnio na 10 lat. Wraz z wiekiem kotła obniża się jego sprawność, która i tak nie jest wysoka z powodu braku regulacji procesu spalania w kotle pozaklasowym. Różne terminy obowiązywania omawianego zapisu uchwały pozwolą na stopniowe i realne wymiany starych instalacji grzewczych. Regulacje dotyczące sprzedaży, bądź obrotu urządzeniami grzewczymi wykraczają poza zakres możliwych zapisów uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.
78	<u>Pan Ł. S., wiadomość e-mail z dnia 26 stycznia 2017 r.</u> Dzień Dobry Czytam ostatnio założenia projektu uchwały antysmogowej i nasuwa mi się kilka sugestii. Obecnie ogrzewam dom, podobnie jak większość mieszkańców, paliwem stałym w kotle zasypowym. Dotychczas był to muł, flot, które kopały niemiłosiernie i w dodatku ciężko się paliły. W tym sezonie, zmęczony już tą ciągłą walką z opałem, zacząłem szukać innych, lepszych rozwiązań. Wertowałem w wolnych chwilach internet i natknąłem się na pojęcie „palenia od góry”, i to w zasadzie wystarczyło, żebym po zakupie węgla zaczął nareszcie palić bez dymu i smrodu. I tak się teraz zastanawiam, czy zamiast nakazywać ludziom wymianę kotłów, których koszt to nierzadko 10.000 zł jest potrzebny? Może lepiej edukować, pokazywać że można inaczej? Zresztą, co pomoże zakaz palenia mułem, jeśli mentalność w społeczeństwie jest taka, że co da się spalić, to spalę i w ten sposób w piecach lądują gumowce, zużyte oleje silnikowe i wszystko, co jest palne a idąc ulicą wdychamy całą tablicę Mendelegiewa.	Uwaga nie uwzględniona. W ostatnim czasie pojawiają się różne rozwiązania, które w sposób łatwy i bezinwestycyjny mają istotnie ograniczyć zjawisko smogu. Do takich metod należy koncepcja tzw. „górnego spalania”. Na podstawie przeprowadzonej przez Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla w Zabrze (IChPW), analizy zagadnienia, a także wykonanych wielu badań na stanowiskach testowych w laboratorium akredytowanym oraz w warunkach poligonowych, należy stwierdzić, że

	Zacznijmy od edukacji, zmieńmy nawyki, bo zwykłym „kopciuchem” także można palić ekologicznie	spalanie z zastosowaniem techniki rozpału złoża paliwa stałego „od góry” (tak zwane „górne spalanie”): - <u>nie zawsze jest wykonalne technicznie</u>: to znaczy możliwe do przeprowadzenia w każdym pozaklasowym urządzeniu grzewczym, np. ze względu na rozwiązania konstrukcyjne i wymiary elementów urządzenia, - <u>nie zawsze jest bezpieczne dla użytkownika</u>: co wynika zarówno z konstrukcji urządzenia grzewczego, jak i specyfiki układu kominowego (wartość i stabilizacja ciągu w czasie). Potwierdzają to wyniki przeprowadzonych testów badawczych na stanowisku wyposażonym w sprzęt pomiarowy i układy monitoringu, podczas badań prowadzonych przez doświadczonych pracowników zajmujących się na co dzień badaniem procesów spalania paliw stałych, - <u>nie zawsze prowadzi do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń</u>: co wykazano w testach spalania zarówno różnych węgli jak i biomasy przeprowadzonych w IChPW w ostatnich 2 latach, - <u>nie zawsze będzie możliwe do powszechnego wdrożenia</u>: głównie z uwagi na stan świadomości i przyzwyczajenia osób ogrzewających przez lata swoje mieszkania węglem. Należy podkreślić, że górne spalanie jest bardziej czasochłonne, a więc mniej wygodne w praktycznym codziennym stosowaniu (prawidłowo realizowane za każdym razem wymaga ponownego rozpalania kotła). Górne spalanie prowadzi ponadto w wielu przypadkach do obniżenia mocy kotła – a więc do zmniejszenia komfortu cieplnego użytkownika. Idea „górnego spalania”, czyli spalania
--	--	--

		współprądowego, nie jest niczym nowym. Jej stosowanie (w większości przypadków, gdzie jest to możliwe i bezpieczne) przynosi pozytywny efekt, ale należy pamiętać, że nie jest to efekt, który pozwoli na dotrzymanie standardów jakości powietrza. Nawet jeśli przyjąć, że wszystkie zainstalowane obecnie pozaklasowe kotły komorowe i piece będą od tej pory użytkowane metodą „górnego spalania”, biorąc pod uwagę najlepsze wyniki jakie uzyskano w laboratorium IChPW, które przeprowadziło liczne serie badawcze, nie jest możliwe osiągnięcie kryteriów emisji nawet 3 klasy wg. PN-EN 303-5:2012.
79	<u>Pan J. P., wiadomość e-mail z dnia 26 stycznia 2017 r.</u> Dzień dobry. W związku z otwartą formą konsultacji społecznych chciałem poinformować, że w mojej opinii ustawa została przygotowana w sposób bardzo nierzetelny. Ponieważ sądzę, że informacje zawarte w tym materiale mogą rzucić więcej światła na temat będący podstawą poruszanego problemu, proponuję zapoznanie się z artykułem dostępnym na stronie http://czysteogrzewanie.pl/2017/01/konsultacje-uchwały-antysmogowej-dla-województwa-slaskiego/	Uwaga nie rozpatrzona.
80	<u>Konsorcjum Producentów Kotłów „EKO-ENERGIA” wiadomość e-mail z dnia 26 stycznia 2017 r.</u> Zarząd Konsorcjum zgłasza uwagę do projektu uchwały dotyczącej treści zapisu w 4§ pkt. 2, który promuje kotły 5 klasy z automatycznym załadunkiem paliwa jako jedyne kotły, które mogą ograniczyć niską emisję. Zapis pomija kotły zasypowe z ręcznym załadunkiem paliwa, które spełniają wymogi normy PN EN303-5:2012 w zakresie 5 klasy, osiągając ten cel nawet z lepszym skutkiem ekologicznym, ekonomicznym oraz społecznym niż te pierwsze. Informujemy, że przyjęcie uchwały w obecnym kształcie będzie miało negatywne skutki w wymiarze: 1. Ekologicznym – małe zainteresowanie mieszkańców wymianą kotłów na kotły z automatycznym podawaniem paliwa z uwagi na ich wysoką cenę zakupu oraz wysokie koszty eksploatacyjne wynikające z rodzaju stosowanego paliwa / eko-groszek, pelet .../ co będzie skutkowało śladową poprawą jakości powietrza na Śląsku; 2. Gospodarczym – zmniejszenie rynku zbytu węgla dla kopalń w asortymencie miałów, groszków, orzecha, kostki oraz kotłów z ręcznym zasypem paliwa dla firm produkujących te kotły; 3. Społecznym – wzrost kosztów produkcji energii cieplnej w gospodarstwach domowych, spowodowane wyższymi kosztami eksploatacyjnymi kotłów z automatycznym podawaniem paliwa; protesty górnicze; wzrost	Uwaga uwzględniona. Uchwała dopuszcza do eksploatacji kotły z ręcznym załadunkiem paliwa, z uwagi na fakt, że obecnie na rynku dostępne są kotły zasypowe spełniające standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń według normy PN-EN 303-5:2012. Zgodnie z tą normą graniczne wartości emisji zanieczyszczeń w kotle z ręcznym sposobem zasilania paliwem są niewiele większe. W przypadku pyłu różnica ta wynosi 20 mg/m ³ , podczas gdy kocioł pozaklasowy emituje kilkaset razy więcej tego zanieczyszczenia. Kotły tego

	bezrobocia. Żeby przeciwstawić się takim negatywnym skutkom, Zarząd naszego Konsorcjum proponuje w projekcie uchwały poszerzyć katalog kotłów dopuszczonych przy wymianie kotłów wysokoemisyjnych o kotły zasypowe z ręcznym zasypem paliwa, które będą spełniały wymogi normy PN EN303-5:2012 w zakresie 5 klasy. Nadmieniamy, że firmy naszego Konsorcjum są producentami kotłów wodnych MICHAŁ 25, opalanych paliwem stałym z załadunkiem ręcznym spełniającym wymogi 5 klasy wg kryteriów zawartych w normie PN EN303-5:2012. Kotły te w grudniu 2016r. przeszły pozytywne badania laboratoryjne w Akredytowanym Laboratorium Badawczym Kotłów i Urządzeń Grzewczych Instytutu Energetyki w Łodzi i uzyskały ŚWIADECTWO Nr OS/351/CUE/16, potwierdzające spełnienie wymogów w/w normy. Informujemy ponadto, że kotły wodne MICHAŁ 25 są obecnie na rynku najbardziej efektywnymi kotłami na paliwo stałe pod względem: 1. Emisji spalin – emisja jest dużo poniżej normy 5 klasy dla kotłów z automatycznym załadunkiem paliwa; 2. Kosztów eksploatacyjnych – możliwość spalania tańszych paliw stałych, takich jak: węgiel, drewno, brykiety oraz innych; 3. Nakładów inwestycyjnych – kotły z ręcznym zasypem są tańsze od kotłów z załadunkiem automatycznym. Kotły te ze względu na sposób spalania paliwa są przyjaznym dla środowiska naturalnego źródłem produkcji energii cieplnej, nawet w sytuacji gdy nieświadomy użytkownik wrzuci do niego odpady. W komorze spalania tych kotłów wykorzystywane jest zjawisko pirolizy, charakteryzujące się znikomym zużyciem tlenu i wysoką temperaturą wynoszącą ponad 1 200 °C podczas procesu spalania. Spaliny powstające w wyniku procesu spalania paliwa wolno przepływają przez żar, gdzie następuje całkowite dopalenie się wszystkich toksycznych związków, znajdujących w spalinach. Efektem tego jest znikoma emisja spalin (brak dymu z komina). Nadmieniamy, że kotły z automatycznym zasypem paliwa klasy 5 w sytuacji, gdy nieświadomy użytkownik wrzuci do niego odpady, nie osiągną takich parametrów emisyjnych jak kotły wodne MICHAŁ 25 z ręcznym zasypem paliwa.	typu wskazane są także w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe. Dopuszczenie do użytku jedynie kotłów automatycznych niesie ryzyko naruszenia zasady równego traktowania producentów kotłów, tym samym zasady stosowania uczciwej konkurencji.
81	<u>Pan M. R., wiadomość e-mail z dnia 27 stycznia 2017 r.</u> Szanowni Państwo niniejszym przedstawiam moje uwagi do w/w uchwały. W uzasadnieniu uchwały przedstawiono ,iż spalanie węgla brunatnego jest źródłem emisji dużej ilości pyłu i węglowodorów aromatycznych, natomiast spalanie mułów i flotokoncentratów węglowych jest źródłem emisji dużej ilości pyłu. Powyższe wnioski zostały wysnute w oparciu o testy spalania przeprowadzone w kotłach o zasypowym sposobie podawania paliwa. Tak więc wprowadzenie zakazu stosowania w/w źródeł ciepła dla kotłów zasypowych jest uzasadnione. W instalacjach z automatycznym sposobem zasilania paliwem proces spalania jest zupełnie inny niż w kotłach zasypowych i emisja pyłów oraz innych szkodliwych substancji jest zdecydowanie niższa. Tak więc wprowadzenie zakazu stosowania tych paliw w piecach podajnikowych jest nieuzasadnione. Zakaz taki można by ewentualnie wprowadzić po wykonaniu odpowiednich badań laboratoryjnych ,które wykazałyby ,iż spalanie w/w paliw w piecach podajnikowych rzeczywiście jest źródłem nadmiernej emisji szkodliwych substancji. Bardzo ważnym powodem spalania tanich, szkodliwych paliw są kwestie ekonomiczne. Wielu mieszkańców	Uwaga nie uwzględniona. Zapisy uchwały dotyczące zakazu stosowania w instalacjach grzewczych mułu i flotokoncentratu są zgodne z projektem Rozporządzenia Ministra Energii z dnia 27 stycznia 2017 w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych, gdzie muł i flotokoncentrat węglowy został przeznaczony do spalania w instalacjach o nominalnej mocy cieplnej nie mniejszej niż 1 MW, w związku z czym nie został dopuszczony do stosowania w sektorze komunalno-bytowym.

	naszego województwa nie będzie stać na dostosowanie się do wymogów proponowanej uchwały. Bez wsparcia finansowego na zakup odpowiednich pieców i właściwego paliwa zapisy uchwały w znacznym zakresie pozostaną martwe, tym bardziej, że z dużym prawdopodobieństwem nastąpi wzrost cen pieców i paliw, które dopuszcza uchwała.	
82	<u>Pan O. W., wiadomość e-mail z dnia 27 stycznia 2017 r.</u> To jest niedopuszczalne, aby: - w przygotowaniu uchwały brały udział osoby niekompetentne i nie potrafiące przestudiować tematu PRZED rozpoczęciem prac, zwykli ignoranci; - przygotować uchwałę bez tzw. "big picture", czyli szerokiego spojrzenia na zagadnienie - znowu ktoś posadził przy ważnym temacie ludzi o wąskich horyzontach, nie mających za grosz samodyscypliny i świadomości konieczności doksztalcenia się, a przede wszystkim - nie wykazujących chęci samodoskonalenia się; - brakowało danych i analiz - to jest szczególnie niedopuszczalne - ponieważ pod spodem tej uchwały NIE MA ŻADNEJ NAUKI, są tylko płytkie spostrzeżenia bazujące na empiryzmie niedostatecznie wykształconych jednostek; - treść uchwały gwałciła logikę oraz zdrowy rozsądek, tym samym uwłaczając mojej godności. Oświadczam również, że nie po to utrzymuję ze swojej krwawicy państwo polskie i jego urzędników, aby kompromitować je teraz za pomocą takiej popeliny, jaką jest omawiana uchwała.	Uwaga nie uwzględniona. Uwaga nie odnosi się do zapisów uchwały.
83	<u>Pan M. O., wiadomość e-mail z dnia 27 stycznia 2017 r.</u> Witam Państwa, tak jak wielu moich znajomych uważam, że proponowana uchwała nie idzie wystarczająco daleko. Biorąc pod uwagę straszliwe zanieczyszczenie Śląska jedynym rozwiązaniem jest całkowity zakaz spalania paliw stałych na terenie woj. Śląskiego, dokładnie tak jak przewiduje to uchwała w Krakowie. Proszę o odpowiednie zaostreżenie zapisów uchwały.	Uwaga nie uwzględniona. Z wielu względów, głównie społecznych, technicznych, ekonomicznych oraz wynikających ze specyfiki obszaru Śląska nie jest możliwa eliminacja spalania węgla w sektorze komunalno-bytowym.
84	<u>Pan A. P., wiadomość e-mail z dnia 28 stycznia 2017 r.</u> Witam Chciałbym zgłosić swoją uwagę do projektu Uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie wprowadzenia ograniczeń do instalacji Centralnego ogrzewania, w których następuje spalanie paliw. Projekt i konsultacje są ogłoszone na stronie http://www.slaskie.pl/strona_n.php?jezyk=pl&grupa=24&dzi=33&id=85432&id_menu=600 Moja uwaga dotyczy zapisu zakazującego stosowanie rusztów awaryjnych w kotłach CO. Pomijam fakt, że - jak podaje uzasadnienie - normy dopuszczają stosowanie rusztu w nowoczesnych kotłach. Natomiast zakazanie stosowania takiego rusztu byłoby tożsame ze stwierdzeniem, że aby zapobiec morderstwom, należy zakazać sprzedaży noży kuchennych, siekier i stalowych prętów. Absurd ! Dodakowo ten przepis spowoduje zakaz sprzedaży i montażu kotłów żeliwnych. Kocioł żeliwny składa się w środku z żeliwnej rury, która otacza komorę spalania i tworzy płaszcz wodny.	Uwaga ropatrzona. Pomimo, że w uchwale brakuje zapisu o zakazie instalacji rusztu awaryjnego, nie powinien być on stosowany w instalacjach grzewczych. Certyfikacja kotłów udzielana zgodnie z normą PN-EN 303-5:2012 nie obejmuje urządzeń typu ruszt awaryjny. Urządzenia te umożliwiają niekontrolowane wykorzystanie paliw nie przeznaczonych do spalania w kotłach danego typu (w tym odpadów), na które kocioł nie został certyfikowany. Jednocześnie zapis zakazujący instalacji rusztu awaryjnego w konstrukcji kotłów

	Rura jest na całej długości pokryta żeberkami. Jednak w jej dolnej części tworzy się coś na wzór rusztu wodnego. Ot taka jest konstrukcja kotła żeliwnego. Te modele tak mają. Bezmyślny zapis uchwały wyeliminuje ten rodzaj kotłów, a trzeba wiedzieć, że kocioł żeliwny jest pod wieloma względami lepszy od stalowego - ma dwukrotnie większą żywotność. Ma też większą sprawność, co oznacza mniejsze zużycie paliwa i mniejsze zanieczyszczenie. Generalnie doceniam ideę ograniczenia niskiej emisji i oczyszczenia atmosfery podczas sezonu grzewczego. Jednak nie popadajmy w skrajność i nie twórzmy absurdałnego prawa !	znajduje się w projekcie z dnia 17 lutego 2017 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe.
85	<u>Pani J. M., mieszkanka m. Pszczyna, wiadomość e-mail z dnia 28 stycznia 2017 r.</u> Szanowni Państwo, W ramach konsultacji społecznych Uchwały antysmogowej dla Województwa Śląskiego, pozwolę sobie zgłosić swoje uwagi. Zapoznałam się z jej treścią i uważam, że jest to dokument, który trzeba bezwzględnie jak najszybciej wdrożyć w życie. Wdrożenie zakazu palenia niskiej jakości węglem od 1 września 2017r. jest zdecydowanie krokiem w dobrym kierunku i termin ten musi zostać dochowany. Uważam jednak, że terminy w ramach których należy wymienić piece niskiej jakości są zdecydowanie zbyt odległe. Mieszkam w Pszczynie gdzie jakość powietrza jest tak niska, że wielokrotnie zwłaszcza w godzinach porannych i wieczornych dosłownie nie mogę z synem wyjść z domu ponieważ nie mamy czym oddychać. Nie możemy się zgodzić na to abyśmy żyli w takim środowisku przez kolejne lata, żeby w takim środowisku dorastały nasze dzieci. W samej uchwale odnoszą się Państwo do tego jak taki stan powietrza ma wpływ na nasze życie i zdrowie – nie muszę więc o tym pisać. Wnoszę o to aby podjęto szybsze i bardziej radykalne kroki w Województwie Śląskim ponieważ sytuacja jest dramatyczna, zwłaszcza w niektórych miastach. Zakaz montowania pieców kategorii niższej niż 5-ta powinien dotyczyć nowych budów już od 1 września 2017 r. Pozostałe terminy również powinny zostać skrócone o połowę. Wymiana pieców niskiej jakości nie może trwać do 2028 r. czyli przez kolejne 11 lat ponieważ obecna jakość powietrza zagraża naszemu życiu i zdrowiu. Dodam, że nie jest dla mnie zrozumiałe dlaczego Województwo Małopolskie zdołało już przyjąć uchwałę antysmogową a w naszym województwie trwają konsultacje społeczne.	Uwagi uwzględnione częściowo. W przypadku instalacji, których pierwsze uruchomienie nastąpi 1 września 2017 r. obowiązuje kocioł klasy 5. Termin ten podyktowany jest tym, aby w pierwszej kolejności ograniczyć powstawanie nowych źródeł emisji. Ze względów technicznych i finansowych niemożliwa jest wymiana wszystkich urządzeń w krótkim czasie na klasę 5, dlatego wprowadzono wymóg w sposób stopniowy określając 3 daty graniczne w zależności od wieku użytkowanego kotła.
86	<u>Pani E. R., wiadomość e-mail z dnia 29 stycznia 2017 r.</u> Czytałam wzór ustawy antysmogowej i powiem szczerze że naprawdę jest ona zbędna, nie ze względu ustawy ale dlatego że wcześniejsze ustawy nie są tak kontrolowane jak powinny i właśnie dlatego jest smog. W mojej miejscowości w lato każdy ma około 10 worków odpawków (papier, plastik) teraz w lato coniektórzy mają jeden i to ze szkłem bo tego nie da się spalić. Ja mam nowy piec z podajnikiem na ekogroszek i w zimie wystawiam jako jedna z nielicznych na naszej drodze około 9 worków. I to jest najgorszy problem , śmieci, niedaleko to palą nawet starymi ciuchami czy innymi gorszymi rzeczami, nikt tego nie kontroluje i bardziej powinno się myśleć jak poprzednie ustawy kontrolować a nie mnożyć bezsensownie kolejne. Może za parę lat ale najpierw uporać się z jednym....	Uwaga nie uwzględniona. Uwaga nie odnosi się do zapisów uchwały.
87	<u>Pan E. P., mieszkaniec m. Tychy, wiadomość e-mail z dnia 29 stycznia 2017 r.</u> Witam,	Uwaga nie uwzględniona. Z wielu względów, głównie społecznych,

	Mieszkam w Tychach i Jestem ZA całkowitą zakazanie palenie węgla na Śląsku. Domy których mogą być polaczone do sieci gazowej, po prostu powinni być połączeni i usunąć kopciuchy. Ja mam ogrzewanie gazowe a sąsiad pali węglem, to znaczy, że można ich też połączyć di sieci. Wszystkie piece węglowe powinny być zarejestrowane w systemie i monitorowane. Proszę działać ostro i radykalnie przeciwko smogowi.	technicznych, ekonomicznych oraz wynikających ze specyfiki obszaru Śląska nie jest możliwa eliminacja spalania węgla w sektorze komunalno-bytowym.
88	<u>Pan W. T., mieszkaniec m. Rybnika, wiadomość e-mail z dnia 29 stycznia 2017 r.</u> Dzień dobry, generalnie to krok w dobrym kierunku. Nie jest dla mnie jasne, dlaczego w §2 wyłączono kominki, ponieważ w ten sposób nie będzie zakazane stosowanie w nich wilgotnego drewna (w §5 pkt 5 wymieniono takie drewno, ale zakaz dotyczy stosowania go w kotłach i piecach). Ponadto okresy wejścia w życie §4 pkt 2 wydają się długie. Uzasadnienie dla takich okresów można zrozumieć, jednakże uzależnienie ich jedynie od daty produkcji, bez odniesienia do klasy zainstalowanego kotła, wydaje się nieco dziwne - osoba, która zainstalowała kocioł pozaklasowy wyprodukowany 4 lata temu będzie miała więcej czasu na jego wymianę, niż ta, która zainstalowała kocioł klasy 3 (przykładowo - nie wiem, kiedy takie kotły pojawiły się w sprzedaży) wyprodukowany 6 lat temu. Niezależnie od powyższych uwag popieram oczywiście tę uchwałę.	Uwagi uwzględnione częściowo. Uchwała dopuszcza użytkowanie kominków pod warunkiem, że spełnią one parametry techniczne określone w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe. Nie uwzględnienie w projekcie uchwały instalacji w postaci kominków może być traktowane jako nierówne traktowanie mieszkańców i może być sprzeczne z art. 32 Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Istotne jest także to, że kominki są prostymi instalacjami, w których oprócz drewna można spalić także inne rodzaje paliwa, a także odpady. Według danych publikowanych przez EMEP/EEA wielkość emisji generowanej przez standardowy kominek, zakładając, że jest w nim spalane drewno, dedykowane do tego typu instalacji, jest porównywalna do emisji powodowanej przez zwykły piec kaflowy. Brak regulacji w zakresie kominków spowoduje pozostawienie poza kontrolą istotnego źródła emisji do powietrza oraz będzie stanowiło ryzyko zwiększenia oddziaływania tych źródeł na jakość powietrza poprzez wzrost wykorzystania

		kominków jako źródła ogrzewania budynków. Ze względów technicznych i finansowych niemożliwa jest wymiana wszystkich urządzeń w krótkim czasie na klasę 5, dlatego wprowadzono wymóg w sposób stopniowy określając 3 daty graniczne w zależności od wieku użytkowanego kotła.
89	<u>Pan S. L., mieszkaniec m. Wodzisławia Śląskiego, wiadomość e-mail z dnia 29 stycznia 2017 r.</u> W punktach będzie łatwiej: 1. budynek w którym mieszkam ma zapotrzebowanie na ciepło przy -20stC, 6 kW, nie ma kotłów w piątej klasie o tak niskiej mocy, najniższy to 14 kW, a taki piec pracujący np z mocą 1-2kW wytwarza więcej szkodliwych substancji, niż wytwarza mój piec teraz (piec 3 klasy na biomasę czyli zrębki ale zasypowy z akumulatorem ciepła) - w moim przypadku zwiększy się ilość zanieczyszczeń 2. węgiel dobrej jakości, to nie węgiel który ma więcej MJ/kg bo im więcej MJ, to tym więcej substancji smolistych (benzopirenu, co, sadzy, substancji smolistych), węgiel brunatny spala się w większości pieców czyściej niż węgiel kamienny - węgiel ma być odpowiedni do pieca 3. np szwagier ma piec zasypowy do zgazowania drewna, popiół z tego pieca to właściwie nawóz, spalanie bardzo efektywne (skoro małe zużycie drewna) – ma przejść na węgiel i uwalniać kilogramy siarki do atmosfery 4. jeśli ktoś kupił piec żeliwny za 5 i więcej tysięcy, to z nadzieją, że wytrzyma mu 50lat i nie będzie musiał wymieniać go co 10 lat, jak zwykły piec z blachy, czyli inwestycja zwróci się po, co najmniej 20lat, a potem będzie niejako na niej zarabiał - zgodnie z projektem uchwały, po 10 latach musi wyrzucić dobry piec, co jest bardzo nie ekonomiczne, nie ekologiczne i wzbudzi w ludziach uczucie, że zostali oszukani. 5. dlaczego kominki nie są objęte tą uchwałą? - w nich spalanie przebiega w sposób niekontrolowany i wytwarzają więcej zanieczyszczeń niż piec zasypowy. 6. nie każdego stać na takie luksusy jak ogrzewanie gazowe, ludziom jak będzie zimno to i meble spalą, nie będzie można kupić mułu za 200 tylko węgiel za 1000 a mu będzie zimno, to co zrobi? 7. kogoś nie stać na piec centralnego ogrzewania i ma stary piec kaflowy, w kuchni piec węglowy do gotowania, wszystkie możliwe zasiłki sumując dostaje 1500 na rodzinę, to mimo, że mu piec za 10000 postawicie, to nie będzie go stać na paliwo - jakie kary czy restrykcje wystosujecie względem takich ludzi? W więzieniach miejsc zabraknie, będzie ich więcej niż alimenciarzy.	Uwagi uwzględnione częściowo. Uchwała dopuszcza do użytkowania kotły klasy 5 zgazowujące paliwo, z uwagi, że charakteryzują się one niską emisją zanieczyszczeń i możliwością stosowania drewna kawałkowego. Ze względów technicznych w kotłach automatycznych klasy 5 nie ma możliwości stosowania tego typu paliwa. Drewno jest istotnym surowcem energetycznym dla wielu mieszkańców województwa śląskiego. Uchwała dopuszcza użytkowanie kominków pod warunkiem, że spełnią one parametry techniczne określone w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe. Nie uwzględnienie w projekcie uchwały instalacji w postaci kominków może być traktowane jako nierówne traktowanie mieszkańców i może być sprzeczne z art. 32 Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Istotne jest także to, że kominki są

		prostymi instalacjami, w których oprócz drewna można spalić także inne rodzaje paliwa, a także odpady. Według danych publikowanych przez EMEP/EEA wielkość emisji generowanej przez standardowy kominek, zakładając, że jest w nim spalane drewno, dedykowane do tego typu instalacji, jest porównywalna do emisji powodowanej przez zwykły piec kaflowy. Brak regulacji w zakresie kominków spowoduje pozostawienie poza kontrolą istotnego źródła emisji do powietrza oraz będzie stanowiło ryzyko zwiększenia oddziaływania tych źródeł na jakość powietrza poprzez wzrost wykorzystania kominków jako źródła ogrzewania budynków.
90	<u>Pan Ł. D., wiadomość e-mail z dnia 29 stycznia 2017 r.</u> Witam, Utwórzcie ostrzejszą uchwałę antysmogową ponieważ wszyscy się trujemy aktualnie.	Uwaga rozpatrzona.
91	<u>Pani E. P., wiadomość e-mail z dnia 29 stycznia 2017 r.</u> Szanowny Panie Marszałku. Dowiedziałam się z prasy że Zarząd Województwa będzie opracowywał Uchwałę antysmogową. Chciałabym Panu zwrócić uwagę na pewien fakt. Proszę aby Zarządy Spółdzielni Mieszkaniowych były zobligowane przez Uchwałę do przyłączania budynków które są w ich zasobach do sieci centralnego ogrzewania , wykorzystując na ten cel wszystkie środki pomocowe z funduszy. Obecnie mieszkam na osiedlu które obejmuje 6 budynków mieszkalnych z czego 2 z nich nie są podłączone do sieci co. Przyłącze do sieci jest w odległości paru metrów od bloku, trwa to już około 40 lat. Jeden blok to 20 mieszkań, w każdym są po ok, 3 piece / kaflowe, kozy/ co daje łącznie 60 pieców w których się pali - zważywszy na niskie temperatury. Nie rozumiem dlaczego żadna uchwała jeszcze tego nie uregłowała!!!!. Ile zapewne jest takich bloków w całym województwie!! Postawiana została teza iż sprawcą smogu są mieszkańcy, ich piece i materiał którym opalają - oczywiście trzeba ich za to ukarać. Mam nadzieję ze powyższy problem będzie miał odzwierciedlenie w opracowanej przez Zarząd Uchwale. , dbając o nasze wspólne środowisko, włączając do walki Spółdzielnie Mieszkaniowe.	Uwaga nie uwzględniona. Obligatoryjne podłączenie do sieci wykracza poza zakres możliwych zapisów uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.
92	<u>Pan S. P., wiadomość e-mail z dnia 29 stycznia 2017 r.</u> Witam,	Uwagi uwzględnione częściowo. Zapis dotyczący podłączenia do sieci

Poniżej znajduje się lista zastrzeżeń i uwag do uchwały antysmogowej dla województwa Śląskiego: http://bip.slaskie.pl/index.php?grupa=40&id=85433&dzi=&id_menu=202 1. Dlaczego zabrania się kotłów automatycznych 5 klasy w nowych budynkach posiadających dostęp do gazu? Obywatel może mieć możliwości techniczne i finansowe instalacji gazu ale może nie mieć możliwości finansowych na pokrycie rachunków za zużyty gaz. Takie ograniczenie może zmusić obywateli do sprowadzenia kominka do roli głównego źródła ciepła a pieca gazowego do roli awaryjnego źródła. Dlaczego kotły automatyczne na biomase (pellet) również są wykluczone w takich przypadkach? 2. Dlaczego zabrania się kotłów z podajnikiem posiadających ruszt awaryjny? Jak nazwa wskazuje jest to ruszt który służy wyłącznie w sytuacjach awarii kotła, może pozwolić użytkownikowi przetrwać okres awarii. Sytuacja w której obywatel pali śmieci na ruszcie awaryjnym powinna podlegać mandatowi a sam proceder nie powinien odbierać takiej możliwości pozostałym obywatelom w przypadku awarii. 3. Dlaczego regulacje nie obejmują kominków które podobnie jak kotły zasypowe emitują duże ilości szkodliwych substancji? Praktyka pokazuje, że sporo osób posiadających ogrzewanie gazowe mimo wszystko dogrzewa spalając drewno w kominkach, co nie jest ekologiczne. W Krakowie całkowicie zabroniono ogrzewania w kominkach ze względu na niską emisję. 4. Dlaczego wyklucza się instalacje kotłów zgazowujących drewno 5 klasy? Czy nie lepiej pozwolić tanio i ekologicznie ogrzewać dom drewnem w kotle zgazowującym zamiast 'kopcić' w kominku? Kocioł zgazowujący drewno może być awaryjnym źródłem ciepła lub też najtańszym i zarazem ekologicznym źródłem ciepła. Proceder spalania śmieci czy innego paliwa w takim kotle musi być karalny. 5. Jak będzie kontrolowana wilgotność drewna spalanego w kominkach? Jak obywatel ma skontrolować wilgotność żeby nie narazić się podczas kontroli? 6. Uchwała w żaden sposób nie zabezpiecza osób najbiedniejszych które nie będą w stanie pokryć kosztów paliwa do nowoczesnych kotłów. Ustawa antysmogowa dla Małopolski uwzględnia ten aspekt, czy w województwie Śląskim nie mamy biednych obywateli? Moja osobista sytuacja przedstawia się następująco: W bieżącym roku przystąpię do projektowania i realizacji budowy budynku jednorodzinnego. Założenia tej inwestycji wyglądają następująco: - Łatwa dostępność instalacji gazowej - na działce - Brak instalacji sieci ciepłowniczej - Główne ogrzewanie kocioł automatyczny na ekogroszek 5 klasy - Kocioł gazowy jako awaryjne źródło ciepła w okresie grzewczym oraz źródło ciepłej wody użytkowej w okresie letnim - Opcjonalnie awaryjnym źródłem ciepła mógłby być kominek lub kocioł zgazowujący drewno W świetle zapisów uchwały zostanie pozbawiony możliwości ekologicznego i taniego ogrzewania domu przy pomocy: - kotła automatycznego na ekogroszek 5 klasy - kotła automatycznego na biomase (pellet) 5 klasy - kotła zgazowującego drewno 5 klasy W świetle uchwały jestem zmuszony do zainstalowania kotła gazowego oraz kominka. Pompą ciepła lub ogrzewanie prądem nie wchodzi w rachubę ze względu na koszty instalacji (pompa) czy kosztów ogrzewania (prąd).	ciepłowniczej lub gazowej został usunięty z zapisów uchwały. Kategoryzacja według technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia do sieci może być niezgodna z art. 32. Konstytucji RP „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Ponadto warunek „braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej” nie mieści się w ustawowym zakresie regulacji określonym w art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska. Pomimo, że w uchwale brakuje zapisu o zakazie instalacji rusztu awaryjnego, nie powinien być on stosowany w instalacjach grzewczych. Certyfikacja kotłów udzielana zgodnie z normą PN-EN 303-5:2012 nie obejmuje urządzeń typu ruszt awaryjny. Urządzenia te umożliwiają niekontrolowane wykorzystanie paliw nie przeznaczonych do spalania w kotłach danego typu (w tym odpadów), na które kocioł nie został certyfikowany. Jednocześnie zapis zakazujący instalacji rusztu awaryjnego w konstrukcji kotłów znajduje się w projekcie z dnia 17 lutego 2017 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe. Uchwała dopuszcza użytkowanie kominków pod warunkiem, że spełnią one parametry techniczne określone w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących
--	--

	W przypadku kotłów gazowych duża część osób dogrzewa domy drewnem spalonym w kominkach. Obawiam się że spora część osób w świetle nowych przepisów może nie posiadać środków finansowych na rachunki związane z ogrzewaniem gazowym. Tak więc kominek może stać się głównym, zarazem tanim źródłem ciepła niestety szkodliwym dla środowiska a to nie jest celem uchwały. Wyrażam nadzieję, że ustawodawca nie będzie zmuszał do rezygnacji z ekologicznych kotłów piątej klasy na ekogroszek, pellet czy drewno tych którzy mają możliwość podłączenia do instalacji gazowej. Liczę również na to, że województwo znajdzie środki na zapewnienie środków finansowych na opał dla najbiedniejszych.	ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe. Nie uwzględnienie w projekcie uchwały instalacji w postaci kominków może być traktowane jako nierówne traktowanie mieszkańców i może być sprzeczne z art. 32 Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Istotne jest także to, że kominki są prostymi instalacjami, w których oprócz drewna można spalić także inne rodzaje paliwa, a także odpady. Według danych publikowanych przez EMEP/EEA wielkość emisji generowanej przez standardowy kominek, zakładając, że jest w nim spalane drewno, dedykowane do tego typu instalacji, jest porównywalna do emisji powodowanej przez zwykły piec kaflowy. Brak regulacji w zakresie kominków spowoduje pozostawienie poza kontrolą istotnego źródła emisji do powietrza oraz będzie stanowiło ryzyko zwiększenia oddziaływania tych źródeł na jakość powietrza poprzez wzrost wykorzystania kominków jako źródła ogrzewania budynków. Uchwała dopuszcza do użytkowania kotły klasy 5 zgazowujące paliwo, z uwagi, że charakteryzują się one niską emisją zanieczyszczeń i możliwością stosowania drewna kawałkowego. Ze względów technicznych w kotłach automatycznych klasy 5 nie ma możliwości stosowania tego typu paliwa. Drewno jest istotnym surowcem energetycznym dla wielu mieszkańców województwa śląskiego. Do sprawdzenia wilgotności drewna stosuje się urządzenia elektroniczne tzw.
--	---	--

		wilgotnościomierze do drewna. Mieszkańcy, którzy spalają drewno powinni zwrócić przede wszystkim uwagę na czas jego suszenia. Przyjmuje się, że sezonowanie drewna przez okres 2 lat daje możliwość uzyskania parametrów wilgotności drewna, które spełnią wymagania uchwały. Zarząd Województwa Śląskiego zdaje sobie sprawę, że ze względu na ubóstwo energetyczne niezbędna będzie pomoc gmin, WFOŚiGW, a także uruchomienie dotacji z poziomu rządowego zgodnie z zapowiedziami ze strony rządowej.
93	<u>Pan R. L., mieszkaniec gm. Godów, wiadomość e-mail z dnia 29 stycznia 2017 r.</u> Witam Mieszkam na śląsku od urodzenia, obserwuję mieszkańców, rozmawiam z nimi, znam ich. Na śląsku było zawsze zanieczyszczone powietrze – każdy to odczuwał i odczuwa. Pierwszą myślą, jaka się mi nasuwa na temat smogu jest: - spalanie śmieci w picach – starszym ludziom po prostu się nie da tego wytłumaczyć -jedynie karać mandataми - spalanie złej, jakości mułami po byłych kopalniach - Spalanie flotami nie jest już takie złe, – ale obserwując wytwórców tego koncentratu, to mieszaą to z mułami, dlatego są złej, jakości - spalanie węgla brunatnego – powinien być zakaz dla odbiorców indywidualnych – a w marketach sprzedają - węgiel złej, jakości z zagranicy powinien być przebadany i nałożony na niego odpowiednie cło - nieumiejętność obsługi nowoczesnych kotłów – dużo ludzi ma nowe kotły (nie mówię tu o 5 generacji), ale palą jak w starych "kopciuchach" za mała temperatura lub za mało tlenu jest ustawione na komputerze i czadzi - budynki coraz częściej są ocieplone a posiadają stare kotły, które mają za dużą moc grzewczą i po prostu nie da się nimi grzać na niskich temperaturach – z stąd czad - bezsensu jest nakaz wymiany kotłów na kategorię 5 – te kotły kosztują około 10tyś zł, mało, kogo stać na ich wymianę. Wystarczyłoby wymienić stare do 3 kategorii zlikwidować złej, jakości paliwa i nauczyć społeczeństwo prawidłowego palenia w piecu odpowiednim paliwem, a w pewnym okresie stare piece umarły by śmiercią naturalną zastępując je piecami 5 generacji lub nowszymi. - w miastach, w centrach powinno się kamienice i domy podłączać obowiązkowo do ciepła systemowego lub gazu. - transport samochodowy ograniczyć w centrach miast stosując parkingi na obrzeżach miast, a zastępując nimi komunikację zastępczą autobusy, metro tramwaje	Uwagi nie uwzględnione. Uchwała dopuszcza użytkowanie kotła minimum klasy 5 docelowo we wszystkich instalacjach użytkowanych w ogrzewnictwie indywidualnym, co wynika z faktu, że bardzo zła jakość powietrza w województwie śląskim wymusza ograniczenie emisji do poziomu możliwie najniższego. Potwierdza to analiza efektów dla wariantów regulacji ograniczających emisję z sektora indywidualnego ogrzewania przeprowadzona dla województwa małopolskiego. Wykazała ona, że zarówno kontynuacja prowadzenia dotychczasowych działań bez uregulowania emisji z kotłów na poziomie województwa, jak również regulacje które wprowadzą łagodniejsze wymagania na poziomie klasy 3 lub 4 według normy PN-EN 303-5:2012, nie przyniosą wystarczającego efektu w postaci dotrzymania norm jakości powietrza. Obligatoryjne podłączenie do sieci wykracza poza zakres możliwych zapisów uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.

94	<u>Pan J. J., mieszkaniec m. Tychy, wiadomość e-mail z dnia 29 stycznia 2017 r.</u> Proszę wziąć pod uwagę jakość węgla. Nic nie pomogą najlepsze piece węglowe klasy 5 jeśli będzie w nich spalany byle jaki węgiel. 12 lat temu kupowałem piec węglowy „retortowy” na ekogroszek. (brak sieci gazowej w tym rejonie) Otrzymałem instrukcje do pieca, a w niej parametry jaki węgiel powinien być w nim spalany -granulacja, zawartość popiołu, zawartość siarki, wilgotność kaloryczność ,itp. Wówczas tylko dwie kopalnie spełniały ten warunek - Kazimierz Juliusz -Sosnowiec i Julian -Piekary. Kazimierza Juliusza już nie ma. Dziś każda kopalnia produkuje ekogroszek - który nie spełnia parametrów podanych w instrukcji - nikt nie bada jakości sprzedawanego węgla. Nawet węgiel brunatny sprzedawany jest w postaci ekogroszku. Próbowałem palić różnymi węglami min. z kopalni Piast. Ziemowit. Wesoła, Staszic, Bobrek i kilku innych. Tak naprawdę to wszystko są mieszanki węgla z różnych kopalń.(również z węglem brunatnym) Żadna z nich nie spełnia parametrów węgla którym należałoby palić. Nic nie da najlepszy piec jeśli kupujemy na składzie miał węglowy który skład kupił na kopalni po 300zł za tonę odsiał go i sprzedaje jako ekogroszek po 900zł za tonę. Nigdzie nie można kupić dobrego ekogroszku.(masa popiołu i smród siarki w całej okolicy) Po kilku latach złych doświadczeń z węglem ostatnio kupuję tylko Ekogroszek Skarbek z Piekar - najlepszy węgiel. A tak naprawdę to mam już dość węgla, kombinacji, oszustw na składach węglowych - chcę przejść na gaz. Przy tonie dobrego węgla ok. 950zł razy 5-6 ton na sezon, ogrzewanie gazem wychodzi w porównywalnej cenie.	Uwaga nie uwzględniona. Monitoring jakości paliw wykracza poza zakres możliwych zapisów uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska. Zadanie to należy do kompetencji organów na szczeblu rządowym.
95	<u>Pani K. P., mieszkanka m. Rybnika, pismo z dnia 30 stycznia 2017 r.</u> W odniesieniu do konsultowanej uchwały antysmogowej wnoszę o wprowadzenie zakazu rejestrowania starych samochodów. Na ochronę powietrza ma duży wpływ wyeliminowanie starych samochodów z rynku. Jest to równorzędna sprawa, co eliminacja smogu z systemów grzewczych.	Uwaga nie uwzględniona. Uwaga wykracza poza zakres możliwych zapisów uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.
96	<u>Pan A. C., wiadomość e-mail z dnia 30 stycznia 2017 r.</u> Uwagi do projektu uchwały Sejmiku Wojewódzkiego Śląskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw Jako mieszkaniec Województwa Śląskiego, który ma w trosce dbałość o stan powietrza, ale i jednocześnie o sytuację ekonomiczną rodzin śląskich zamieszkujących w budynkach posiadających instalacje grzewcze, wnoszę uwagi do projektu w/w uchwały: 1. do §4 pkt. 1: Zapis:... „braku ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu..” nie daje jednoznacznego określenia , co do jakich przypadków będzie zastosowanie owego zapisu. Jego bardzo ogólnikowe stwierdzenie da możliwość omijania obowiązku wynikającego z zapisu w/w paragrafu , tym samym nie będzie skutecznie oddziaływał na obszar wskazany w projekcie uchwały. W uzasadnieniu nie znajduję wyraźnego doprecyzowania tego zapisu.	Uwagi uwzględnione częściowo. Zapis dotyczący podłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej został usunięty z zapisów uchwały. Kategoryzacja według technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia do sieci może być niezgodna z art. 32. Konstytucji RP -„Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Ponadto warunek „braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia

2. do §4 pkt. 2: Pierwsza uwaga do tego pkt dotyczy nakazu spalania w piecach z automatycznym sposobem zasilania paliwa zgodnych z 5 klasą pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń normy PN-EN 303-5:2012 zwanych dalej piecami „automatycznymi”. Chce pokreślić, że na rynku urządzeń do spalania paliw (popularnie pieców CO), są dostępne oprócz pieców „automatycznych” piece zasypowe, piece na drewno, które też mają stosowną klasę 5. Ograniczenie wyłącznie do pieców „automatycznych” zastosowane w projekcie uchwały narusza znacząco zasadę równego traktowania podmiotów wytwarzających w/w urządzenia, tym samym zasadę stosowania uczciwej konkurencji. Druga uwaga dotycząca zapisu z której treści wynika zakaz instalowania pieców „automatycznych” z rusztem awaryjnym, jak i również pieców zasypowych, a mającego swoje odzwierciedlenie w uzasadnieniu projektu uchwały. Czytając w uzasadnieniu: „powodem takiej regulacji jest możliwość spalania odpadów w kotłach bez automatycznego załadunku paliwa. Z tej przyczyny uchwała zakazuje użytkowania kotłów wyposażonych w ruszt awaryjny „, odnoszę wrażenie, że uchwałodawca zastosował tutaj przypadek zbiorowej odpowiedzialności!. Odpowiedzialność za czyn zabroniony ponosi jedynie sam sprawca, a wszelkie okoliczności wpływające na odpowiedzialność karną odnoszą się jedynie do osoby której dotyczą. Tak należy zrozumieć czyn który popełnia osoba spalająca w piecu „przysłowiowe śmieci”. Dlaczego podejmuje się próbę zmuszającą Ślązaka do zakupu pieca dwukrotnie droższego od innego pieca mającego dopuszczenia w klasie 5?. Chcę jednocześnie nadmienić, że zastosowanie tego przepisu nie zablokuje sprawy spalania śmieci w piecach CO. Stosując zasadę „dla chcącego nic trudnego” spalanie śmieci jest możliwe nawet w piecach „automatycznych” bez rusztu awaryjnego! 3. do §9 : Wykazując tak rygorystyczne terminy wymiany pieców, w których to jako pierwszy wskazano datę 01.01.2022 roku uchwałodawca winien mieć wypracowany model dofinansowania zmian tych instalacji. Jest wręcz nietaktowne wskazywanie tak szybkich terminów przy wpisaniu w uzasadnieniu jednego zadania adresowanego do użytkowników pieców, które będą musiały być wymienione na wskazane w §4pkt 2. Cytuję: „przewiduje się możliwość wsparcia projektów w formule „słonecznej gminy” (np. niskoemisyjne gminy)- realizowanych głównie na obszarze gmin o rozproszonej zabudowie jednorodzinnej na terenach gdzie nie ma ekonomicznego uzasadnienia dla budowy/podłączenia do sieci ciepłej”. Chcę nadmienić, że wymiana pieca na piec 5 klasy pociąga za sobą szereg innych wydatków, od wymiany zasilania, doposażenia w dodatkowe elementy, takie między innymi jak zawory czterodrożne, czy też najważniejsze, o czym się na ogół nie wspomina– zabudowa wkładów ceramicznych do komina. Wszystkie te dodatkowe elementy mogą stanowić wartość równą cenie nowego kotła. W uzasadnieniu nie wskazano w jakim zakresie obejmować będzie w/w cytat! Ilu mieszkańców wiosek (bo to do nich głównie adresowany cytat) będzie objętych nakazem wymiany pieców. Z mojego rozeznania będzie to znaczna ich większość, patrząc z perspektywy mojej gminy. 4.do §5 zapis o zakazie stosowania paliw w instalacjach wskazanych w § 2 winien być poszerzony o instalacje wymienione w § 4 pkt 2. Obecnie stosowane są do takich pieców paliwa stałe z wykorzystywaniem flotokonzentratów, czy też węgla brunatnego, co stanowi tylko potwierdzenie na tezę wskazywaną w pkt 2 mojego pisma. Na rynku stosowane są piece z podajnikiem śrubowym, jak i szufladowym, dla którego jest możliwość palenia prawie każdą frakcją danego paliwa. Piece z podajnikiem	obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej” nie mieści się w ustawowym zakresie regulacji określonym w art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska. Uchwała dopuszcza do eksploatacji kotły z ręcznym załadunkiem paliwa, z uwagi na fakt, że obecnie na rynku dostępne są kotły zasypowe spełniające standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń według normy PN-EN 303-5:2012. Zgodnie z tą normą graniczne wartości emisji zanieczyszczeń w kotle z ręcznym sposobem zasilania paliwem są niewiele większe. W przypadku pyłu różnica ta wynosi 20 mg/m³, podczas gdy kocioł pozaklasowy emituje kilkaset razy więcej tego zanieczyszczenia. Kotły tego typu wskazane są także w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe. Dopuszczenie do użytku jedynie kotłów automatycznych niesie ryzyko naruszenia zasady równego traktowania producentów kotłów, tym samym zasady stosowania uczciwej konkurencji. Pomimo, że w uchwale brakuje zapisu o zakazie instalacji rusztu awaryjnego, nie powinien być on stosowany w instalacjach grzewczych. Certyfikacja kotłów udzielana zgodnie z normą PN-EN 303-5:2012 nie obejmuje urządzeń typu ruszt awaryjny. Urządzenia te umożliwiają niekontrolowane wykorzystanie paliw nie przeznaczonych do spalania w kotłach danego typu (w tym
--	--

	szufladowym mieszczą się w pojęciu Waszej uchwały jako piece „automatyczne” 5. W Uzasadnieniu oprócz bardzo obszernego opisu skutków oddziaływania zapylenia powietrza na organizm człowieka brak jest wyliczeń skutków finansowych wprowadzenia uchwały w życie!, tym szczególnej brak oszacowanej grupy osób, instytucji, która objęła by tą wymianą. Reasumując wnoszę o wzięcie pod uwagę moich spostrzeżeń. Jednocześnie chce podnieść temat odpowiedzialności Państwa w temacie ochrony powietrza i walki z „niską emisją”. Nie obywatel winien się zastanawiać, czy może palić mułem, czy flotokoncentratem, to Państwo winno zakazać obrotem tymi „paliwami” tak jak zrobiono u naszych sąsiadów. Państwo winno wskazać, jakiego typu piece dopuścić na rynek, wspomagać finansowo wymianę tych pieców.	odpadów), na które kocioł nie został certyfikowany. Jednocześnie zapis zakazujący instalacji rusztu awaryjnego w konstrukcji kotłów znajduje się w projekcie z dnia 17 lutego 2017 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe. Zapisy dotyczące dofinansowania wykraczają poza zakres uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska. Zapis dotyczący zakazu stosowania paliw wymienionych w § 6 dotyczy wszystkich instalacji, o których mowa w uchwale.
97	<u>Pani J. R., mieszkanka m. Rybnika, pismo z dnia 30 stycznia 2017 r.</u> Mam następujące uwagi co do w/wym uchwały: 1. Zbyt odległe terminy obowiązku wymiany „kopciuchów” na piece ekologiczne. Nie może znów być ekonomia ważniejsza od ludzkiego życia i zdrowia – bo to co się obecnie dzieje w Rybniku jest horrorem. Nie otaczajcie opieką ludzi niszczących zdrowie innym – w budynkach jednorodzinnych nie mieszkają biedni ludzie. A jeżeli są faktycznie biedni – to niech idą mieszkać do bloku, a nie zatruwają innych. Dlaczego osoby postępujące poprawnie – mają cierpieć z powodu jakiegoś ciemnego przymula kopcającego na całą ulicę. 2. Czy nie warto się zastanowić dlaczego takie niby „wysokie nakłady” na polepszenie jakości powietrza nie przyniosły ŻADNEGO efektu pozytywnego – wręcz przeciwnie – z roku na rok jest gorzej. Może trzeba było dofinansowywać ogrzewania gazowe, olejowe, inwestować w sieci c.o. Jestem pewna, że byłyby lepsze efekty, gdyby dopłatę do rachunku za gaz dostał ktoś dbający o ekologię – a nie ktoś kto kupił trochę lepszy „kopciuch”. No, ale ciągle się dba, żeby kopalnie miały się dobrze – ludzie mogą chorować i umierać. 3. Należy wprowadzić OBOWIĄZEK podłączenia do sieci c.o. jeżeli jest taka możliwość. Nie może tak być, żeby w centrum miasta kamienice dymiły jak z krematorium – podczas gdy w ulicy jest sieć c.o. Jeżeli ktoś nie chce się dostosować do cywilizacji – to niech idzie mieszkać na ścianę wschodnią – tam może sobie kopcić do woli. W Rybniku jest dziesiątki przykładów kopcających kamienic – nawet przy Rynku. Niezależnie od uwag, doceniam że nareszcie coś ruszyło w temacie poprawy jakości powietrza. Życzę powodzenia – żeby tylko „warszawka” tego nie zepsuła – bo to co wygadywał ostatnio na temat „zapylenia na Saharze” wiadomy minister budzi grozę. Jestem Ślązacką od pokoleń i naprawdę płakać mi się chce, kiedy widzę, co się dzieje z moją „małą ojczyzną”.	Uwagi nie uwzględnione. Ze względów technicznych i finansowych niemożliwa jest wymiana wszystkich urządzeń w krótkim czasie na klasę 5, dlatego wprowadzono wymóg w sposób stopniowy określając 3 daty graniczne w zależności od wieku użytkowanego kotła. Obligatoryjne podłączenie do sieci wykracza poza zakres możliwych zapisów uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.
98	<u>Katowicki Holding Węglowy S.A., pismo z dnia 30 stycznia 2017 r.</u> Włączając się w proces konsultacji społecznych projektu uchwały antysmogowej dla Województwa Śląskiego w sprawie: wprowadzenia na obszarze województwa Śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji,	Uwagi uwzględnione częściowo. Poziom emisji zanieczyszczeń do powietrza uwalnianych podczas spalania

w których następuje spalanie paliw pozwalamy sobie w imieniu Katowickiego Holdingu Węglowego SA na wniesienie uwag, których uwzględnienie na etapie projektowania aktu prawa miejscowego umożliwi realizację celów środowiskowych, a jednocześnie zabezpieczy interesy mieszkańców Śląska oraz polskiej branży górniczej. 1) Projekt organów samorządu terytorialnego nie uwzględnia procesów legislacyjnych aktualnie realizowanych na szczeblu centralnym a dotyczących m.in.: - jakości paliw stałych wprowadzanych do obrotu, - wymagań dla kotłów na paliwa stałe, - Ekoprojektu (Dyrektywa ErP – Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE). 2) Projekt nie uwzględnia wpływu wprowadzanych uchwałą antysmogową uregulowań na: - rynek pracy w województwie śląskim, - stopień zamożności społeczności lokalnych, - możliwości zastosowania alternatywnych dla węgla, równie prostych i tanich w użytkowaniu grzewczych rozwiązań technologicznych, - wpływu ograniczenia dostępu do tanich źródeł ciepła na dobrostan mieszkańców Śląska (konsekwencje ubóstwa energetycznego). Dopuszczenie do użytkowania tylko skomplikowanych, drogich kotłów na paliwa stałe będzie dla wielu osób barierą nie do pokonania, pomimo proponowanych dopłat. 3) Projekt pomija kwestię rozwoju technologii paliwowych, kotlarskich i komplementarnych. - wiemy, że aktualnie w kilku ośrodkach trwają prace nad nowymi niskoemisyjnymi paliwami węglowymi możliwymi do zastosowania również w kotłach o mocy 10-25 kW, - firmy kotlarskie już wprowadziły na rynek wysokosprawne kotły „małej mocy” (również zasypowe), w przypadku których poziom emisji wyczerpuje wymagania klasy 5 i nadal pracują nad unowocześnieniem oferowanych urządzeń umożliwiającym dalsze ograniczenie emisji powstających w trakcie ich eksploatacji. Większość z nich to kotły o sprawności około 80%. Państwo w uzasadnieniu wskazuje na sprawność na poziomie 55% (poziom mocno historyczny). - z ogólnodostępnych informacji wiemy, że w województwie Śląskim prowadzone są testy monitorowanych filtrów zainstalowanych w instalacjach grzewczych zasilanych kotłami do 25 kW. - już dziś na rynku dostępne są paliwa węglowe spełniające zaostrzone normy emisyjne (np. określone w Ekoprojekcie, który dopuszcza do stosowania kotły zasypowe). Problemem jest fakt niedostosowania technologii kotlarskich do tych paliw lub nie uwzględnienie tego faktu przez twórców prawa, którzy bezkrytycznie kwalifikują do stosowania kotły automatyczne. 4) Projektodawca proponuje bezwzględny zakaz stosowania w ogrzewnictwie indywidualnym węgla brunatnego, mułów, flotokoncentratów i wilgotnego drewna. KHW SA podobnie jak Państwo takie regulacje uznaje za niezbędne i traktuje je jako minimum konieczne do zastosowania w trybie natychmiastowym. Jednakże wprowadzenie w projekcie uchwały zapisu o treści „zakazuje się stosowania paliw stałych produkowanych z węgla kamiennego, w których zawartość frakcji o uziarnieniu mniejszym niż 3 mm jest większa niż 15%” uznajemy za rozwiązanie szkodliwe, które nie tylko wyeliminuje z rynku paliwa mułowe ale również wysokojakościowe miały. 5) Będące skutkiem proponowanego rozwiązania prawnego dopuszczenie do użytkowania tylko kotłów z automatycznym podawaniem paliwa spowoduje wyeliminowanie z użycia produkowane w ZMPW polskich kopalń węgla sortymentów grubych (kostka, orzech I, orzech II) dedykowanych indywidualnemu	paliwa zależy zarówno od jakości kotła, jak też jakości paliwa. Każdy kocioł spełniający standard emisyjny zgodny z 5 klasą będzie ten standard spełniał wyłącznie wtedy, gdy będzie on pracował na odpowiednich parametrach oraz gdy będzie opalany węglem o parametrach wzorcowych (opisanych w normie PN-EN 303-5). Projekt uchwały dopuści kotły klasy 5 z ręcznym załadunkiem paliwa, które uzyskują certyfikat wyłącznie przy zastosowaniu węgla kamiennego o uziarnieniu minimum 25mm. Jednocześnie konstrukcja tych kotłów umożliwia spalanie innych paliw, w tym np. miałów o uziarnieniu poniżej 3 mm, co będzie skutkowało nie dotrzymaniem przez kocioł standardów emisyjnych. Jednocześnie należy zauważyć, że zapisy uchwały nie eliminują stosowania miałów węglowych o uziarnieniu równym/większym niż 3 mm. Uchwała dopuszcza do eksploatacji kotły z ręcznym załadunkiem paliwa, z uwagi na fakt, że obecnie na rynku dostępne są kotły zasypowe spełniające standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń według normy PN-EN 303-5:2012. Zgodnie z tą normą graniczne wartości emisji zanieczyszczeń w kotle z ręcznym sposobem zasilania paliwem są niewiele większe. W przypadku pyłu różnica ta wynosi 20 mg/m³, podczas gdy kocioł pozaklasowy emituje kilkaset razy więcej tego zanieczyszczenia. Kotły tego typu wskazane są także w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów
--	---

	ogrzewnictwu oraz koksu i błękitnego węgla. - w przypadku braku zmiany struktury zużycia paliw w ogrzewnictwie sytuacja ta spowoduje konieczność zaimportowania do Polski co najmniej kilku milionów ton węgla energetycznego z uwagi na brak możliwości stosowania miałów i sortymentów grubych w samym województwie Śląskim do 1,5 mln ton (całkowite zużycie węgla w śląskim sektorze drobnych odbiorców w roku 2015 wg. GUS) - kotły automatyczne wymagają paliw o określonych parametrach fizykochemicznych, jednym z pomijanych w przypadku samorządowych decyzji antysmogowych jest spiekalność węgla. W oparciu o informacje z rynku z łatwością możemy stwierdzić, że wielkość polskiej produkcji węgla niskospiekanego jest niewystarczająca dla zapewnienia dostatecznej podaży. Sytuacja ta spowoduje, że sektor komunalno-bytowy może zostać całkowicie uzależniony od paliw importowanych (nie tylko importowanego gazu, oleju opałowego ale również od importowanego węgla). Z sytuacją braku dedykowanego paliwa KHW SA zetknął się już w trakcie realizacji jednego z samorządowych (gminnych) PONE, kiedy po zainstalowaniu znacznej liczby kotłów automatycznych na lokalnym rynku zabrakło Kwalifikowanego Paliwa Węglowego. Wówczas problem udało się rozwiązać jednak skala w jakiej działano była stosunkowo niewielka bo dotyczyła jednej gminy. - Odnosząc się do dwóch poprzednich podpunktów warto zadać pytanie o konsekwencje środowiskowe dodatkowego transportu 11 – 13 mln ton węgla rocznie (w skali kraju) tylko w wyniku decyzji o zastąpieniu dobrego węgla węglem o innych parametrach (niekoniecznie wyższych, uwarunkowanych wymogami uchwały). 6) Problemem niezauważonym i niedocenianym przez autorów projektu jest kwestia regionalnych uwarunkowań i wpływu Górnośląskich decyzji na rozstrzygnięcia podejmowane w innych regionach Polski. W opinii KHW SA rozwiązania małopolskie nie mogą stanowić wzoru do naśladowania w innych regionach naszego kraju. Wydaje się, że przygotowanie optymalnego modelu uchwały antysmogowej uwzględniającego jak najszersze spektrum czynników jest śląską powinnością. Zamieszczone powyżej uwagi do projektu nie wyczerpują problematyki nowoczesnego, efektywnego, proekologicznego ogrzewnictwa, są wycinkową prezentacją stanowiska Katowickiego Holdingu Węglowego SA. W naszej ocenie wynikające chociażby z zamieszczonych powyżej uwag punktem wyjścia do wdrożenia optymalnych rozwiązań powinno być znalezienie rozwiązania technologicznego uwzględniającego: - parametry dostępnego na rynku polskiego węgla (głównie spiekalność powyżej RI 10), - określenie parametrów węgla dopuszczonego do użytkowania w ogrzewnictwie indywidualnym (np. wartość opałowa ≥ 25 MJ/kg; zawartość popiołu $A_r < 10\%$), - wprowadzenie na rynek obowiązkowych do stosowania urządzeń ograniczających emisję szkodliwych substancji z indywidualnych źródeł wytwarzania ciepła, Jeśli jednak Zarząd Województwa Śląskiego uzna za stosowne uwzględnienie tych opinii w dalszych pracach nad Śląską koncepcją rozwiązań antysmogowych to Zarząd Katowickiego Holdingu Węglowego wyraża gotowość do włączenia się do takich działań.	dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe. Dopuszczenie do użytku jedynie kotłów automatycznych niesie ryzyko naruszenia zasady równego traktowania producentów kotłów, tym samym zasady stosowania uczciwej konkurencji.
99	<u>Pan (imię i nazwisko nieczytelne), pismo z dnia 30 stycznia 2017 r.</u> W odpowiedzi na konsultację społeczną dotyczącą uchwały antysmogowej, chciałem przekazać kilka uwag. 1) Obecne zadymienie środowiska (smog) jest w ocenie fachowców mniejsze niż przed laty !! 2) Mówienie, że flotokoncentrat jest odpadem jest nieprawdą (w załączeniu przesyłam cennik wraz	Uwagi nie uwzględnione. Zapisy uchwały dotyczące zakazu stosowania w instalacjach grzewczych mułu i flotokoncentratu są zgodne

	z parametrami flotu – sort węgla) 3) Rozmawiałem z mistrzem kominiańskim, który stwierdził, że zanieczyszczenie kominów przy paleniu flotu jest mniejsze niż przy paleniu węgla. 4) Muł jest odpadem !! 5) Dlaczego nikt nieopisze tematu elektrofiltrów zbudowanych przez inż. Politechniki Śląskiej? 6) Dlaczego zniknął temat budowy spalarni śmieci? Jednocześnie zastanawiam się, czy ktoś bierze pod uwagę koszty opału i dostępność ekogroszków (limity – KWK Chwałowice 60 t na dobę). Uważam, że temat smogu zrobił się poprostu nudny, a dyskusję o tym prowadzą osoby, które węgiel znają z obrazka.	z projektem Rozporządzenia Ministra Energii z dnia 27 stycznia 2017 w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych, gdzie muł i flotokonzentrat węglowy został przeznaczony do spalania w instalacjach o nominalnej mocy cieplnej nie mniejszej niż 1 MW, w związku z czym nie został dopuszczony do stosowania w sektorze komunalno-bytowym. Pozostałe uwagi nie odnoszą się do zapisów uchwały.
100	<u>Pan J. P., wiadomość e-mail z dnia 30 stycznia 2017 r.</u> Dzień dobry. Moje uwagi do uchwały w sprawie ograniczeń eksploatacji instalacji grzewczych... 1. Uchwała powinna w pierwszym rzędzie wprowadzić opracowanie zwięzłej i łatwostrawnej broszury edukacyjnej uświadamiającej zagrożenia dla zdrowia i życia powstające podczas eksploatacji domowych palenisk i kotłów. W części poradnikowej powinna zawierać informacje o efektywnym spalaniu różnych paliw nie tylko stałych np. różnicę w kaloryczności drewna wilgotnego i suchego, sposobu łatwego określenia stopnia wilgotności drewna, powodów powstawania sadzy, kalkulacji kosztów uzyskiwania ciepła w zależności od jego źródła, koncentracji, itp., 2. Do powszechnego stosowania powinno być wprowadzone urządzenia wykrywające fakt przepływu przez komin gazów ze spalania niedozwolonych substancji. . Należy określić, kto będzie miał uprawnienia do badania przewodu kominowego, kosztu badania oraz kary w przypadku stwierdzenia niedozwolonego spalania. Metoda ta jest powszechnie stosowana w Szwajcarii. W Szwajcarii komin czyści uprawniony fachowiec który wydobył sadzę zabiera a na końcu bada komin czujnikiem! 3. Należy wprowadzić bezwzględny zakaz sprzedaży oraz spalania mułu i flotu, także jego przywozu z Czech. 4. Zakaz sprzedaży mułu i flotu należy wprowadzić w terminie natychmiastowym!!! 5. Należy rozważyć wprowadzenie preferencji cenowych lub innych sposobów wsparcia dla inwestorów gotowych zamontować na kominie odpylacz multicyklonowy lub inny z odpowiednim certyfikatem. 6. Należy zobowiązać rady gmin do wprowadzenia w regulaminach o utrzymaniu czystości w gminie zakazu spalania odpadów biologicznych (liście, łęty, chwasty itp) dla wszystkich, także rolników!	Uwagi nie uwzględnione. Uwagi wykraczają poza zakres możliwych zapisów uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.
101	<u>Pani D. H., mieszkanka gm. Pszczyna, wiadomość e-mail z dnia 30 stycznia 2017 r.</u> Witam! Mieszkam w Jankowicach (k. Pszczyny) i tutaj nie da się oddychać! PM 10 dochodzi nawet do 815! Trzeba zakazać palenia mułu i flotu, ponieważ to są powody smogu. Dzieci miały teraz ferie, a nawet nie mogły z domu wyjść przez 2 tygodnie. Sytuacja jest dramatyczna i tylko zdecydowane i radykalne kroki mogą pomóc. Jest mnóstwo dobrze sytuowanych ludzi, bogatych domów, które palą najtańszym mułem nie zważając na zatrucie środowiska. Prosimy o uchwałę zakazującą palenia	Uwaga uwzględniona.

	tych substancji.	
102	<u>Pan J. H., mieszkaniec gm. Pszczyna, wiadomość e-mail z dnia 30 stycznia 2017 r.</u> Witam, Proszę o przyjęcie uchwały zakazującej palenia mułu i flotu, ponieważ jest to silnie trujące a ludzie nagminnie palą to w piecach, co doprowadza do silnego smogu. Mieszkam tuż obok Pszczyny (Jankowice), czyli miasta które jest najbardziej zanieczyszczone w Europie. To co się dzieje wieczorami, w nocy i nad ranem to naprawdę trudno opisać. Nie można nawet okna otworzyć. To jest po prostu straszne. Proszę nam zapewnić godziwe warunki do życia zakazując spalania wyżej wymienionych substancji. Nie może być tak, że ludzie trują innych i mają na to przyzwolenie w prawie. To jest, że to ujmę dosadnie, zabijanie drugich. Kilka dni temu średnia dobową pyłu PM 10 wynosiła 438. Mamy stale utrzymujący się stan alarmowy a władze lokalne nie robią w tej sprawie nic.	Uwaga uwzględniona.
103	<u>Pan A. T., wiadomość e-mail z dnia 30 stycznia 2017 r.</u> Szanowni Państwo. Jako zwykły mieszkaniec Naszego województwa uważam, że należałoby pomóc: -emerytom o dochodach poniżej np. 2000zł brutto/osobę i/lub domu do 100m2 dofinansowując w 100% wymianę pieca (kotła) na klasę 5 z osprzętem, bez żadnych warunków np. ocieplenie, wymiana drzwi czy okien na lepsze bo i tak ich nie stać. Tak chyba było niegdyś w Krakowie. Powyżej wymienieni potrzebują dożyć godnej starości w ogrzewanym domu i myć się ciepłą wodą. Na pewno te osoby palą dobrym węglem i wg zasad „palenie od góry”. Nie stać ich na wymianę kotła, bo ledwie starcza im na lekarstwa a syn czy wnuk nawet jak jest zameldowany to zarabia środki na własne utrzymanie i szukanie pracy a mieszka z dziadkami by im robić zakupy. Ewentualny system klasyfikujący osoby do dopłaty nie powinien dyskwalifikować takiej rodziny ze względu na dochód w gospodarstwie, bo ten jeden syn czy wnuk w każdej chwili wyjedzie za pracę i przez jego dochód dziadkowie mogliby nie zakwalifikować się do dotacji. W przeciwnym wypadku najstarsi, najbiedniejsi będą umierać w brudzie i zimnie w XXI wieku.	Uwaga nie uwzględniona. Uwaga wykracza poza zakres możliwych zapisów uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.
104	<u>Pani I. K., mieszkanka m. Rybnika, wiadomość e-mail z dnia 30 stycznia 2017 r.</u> Witam, postanowiłam napisać ponieważ mam już dość powietrza w którym żyję. Nie mogę otworzyć okna bo czuję się jakbym mieszkała koło koksowni. Jestem za szybszym wprowadzeniu wymiany pieców ,kiedy wspomniałam moim sąsiadom o zakazie spalaniu mułu i wymiany pieców (mają je chyba jeszcze z lat 80-siatych) to stwierdzili że poczekają aż będą musieli wymienić, może do tego czasu się rozciekna na dobre , a trzeba natychmiast się zaopatrzyć w muł na przyszłą zimę. Do tych ludzi ,nic nie dociera ,ekologia .własne zdrowie ,dopóki nikt ich nie zmusi sami nic nie robią. Najgorsze jest to że znajomi z mojego rocznika też mają takie podejście, i nie chodzi o to że ich nie stać po prostu ten temat jest im obojętny. Proszę przyspieszyć wszystko bo tu nie chodzi o pieniądze czy kogoś stać czy nie, tu chodzi o podejście do problemu .Wielu ludziom jest to po prostu obojętne. I dopóki nie zachorują nie zrozumieją. Ale wtedy żadne pieniądze mogą nie wystarczyć. Rybnik to najbardziej zanieczyszczone miasto proszę o pomoc dla moich	Uwaga nie uwzględniona. Ze względów technicznych i finansowych niemożliwa jest wymiana wszystkich urządzeń w krótkim czasie na klasę 5, dlatego wprowadzono wymóg w sposób stopniowy określając 3 daty graniczne w zależności od wieku użytkowanego kotła.

	dzieci i wszystkich świadomych obywateli tego miasta. Ponieważ inaczej trzeba będzie stąd uciekać jeżeli chce się trochę pożyć.	
105	<u>Pan M. P., wiadomość e-mail z dnia 30 stycznia 2017 r.</u> Dzień Dobry Chciałbym zapytać: Dlaczego w projekcie śląskiej uchwały anty-smogowej brakuje zakazu montowania nieekologicznych kominków oraz nałożenia obowiązku wyposażenia tych już użytkowanych w urządzenie redukujące emisję pyłu o skuteczności co najmniej 80% (np. elektrofiltr) ? Używane kominki lub kominki nowo instalowane (również tzw. ogrzewacze pomieszczeń, piece kaflowe czy popularne „kozy”) powinny spełniać wymagania eko-projektu lub ich sprawność cieplna wynosić powinna co najmniej 80% Nieekologiczne kominki także służą do normalnego i stałego ogrzewania -nawet w blokach mieszkalnych- a często wrzucane są do nich niestety plastikowe butelki czy śmieci. Kominki emitują ponadto jeszcze więcej pyłów niż stare piece węglowe i powinny być z nimi na równi zakazane. W uchwale po prostu brakuje równości dla obu tych źródeł ogrzewania. Przypomnę, że pierwsza uchwała anty-smogowa dla Krakowa nie obejmowała kominków i została później zaskarżona a następnie przez Wojewódzki Sąd Administracyjny unieważniona. Powoływano się tam na wspomniany wyżej brak równości dla obu źródeł ogrzewania. Dopiero przy drugiej uchwale anty-smogowej dla Krakowa ten błąd został naprawiony i regulacje na temat kominków zostały w niej zawarte a tamtejszy Wojewódzki Sąd Administracyjny uznał ją za zgodną z prawem. Rozwiązania na temat kominków są zawarte również w uchwale anty-smogowej przyjętej już przez radnych sejmiku całego województwa Małopolskiego.	Uwaga uwzględniona. Uchwała dopuszcza użytkowanie kominków pod warunkiem, że spełnią one parametry techniczne określone w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe. Nie uwzględnienie w projekcie uchwały instalacji w postaci kominków może być traktowane jako nierówne traktowanie mieszkańców i może być sprzeczne z art. 32 Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Istotne jest także to, że kominki są prostymi instalacjami, w których oprócz drewna można spalić także inne rodzaje paliwa, a także odpady. Według danych publikowanych przez EMEP/EEA wielkość emisji generowanej przez standardowy kominek, zakładając, że jest w nim spalane drewno, dedykowane do tego typu instalacji, jest porównywalna do emisji powodowanej przez zwykły piec kaflowy. Brak regulacji w zakresie kominków spowoduje pozostawienie poza kontrolą istotnego źródła emisji do powietrza oraz będzie stanowiło ryzyko zwiększenia oddziaływania tych źródeł na jakość powietrza poprzez wzrost wykorzystania kominków jako źródła ogrzewania budynków.
106	<u>Pan J. K., wiadomość e-mail z dnia 30 stycznia 2017 r.</u>	Uwaga rozpatrzona.

	Szanowni Państwo, Na wstępie warto zaznaczyć, że autorzy projektu Uchwały zapomnieli o elementarnych danych ekonomicznych (dane GUS): 1) 2300 zł netto – tyle wynosi mediana wynagrodzenia w Polsce w sektorze przedsiębiorstw, a po wliczeniu firm zatrudniających do 9 pracowników mediana wynagrodzenia jest niższa o kilkaset złotych. 2) Średnia emerytura w Polsce to ok. 2000 zł brutto czyli około 1450 zł netto. 3) Udział żywności w koszyku wydatków w gospodarstwach domowych wynosi w Polsce około 23%. Dla porównania udział żywności w koszyku wydatków w Niemczech to ok. 9% (warto też pamiętać, że ceny żywności są w Polsce niższe niż w Niemczech). W gospodarstwach rolniczych udział żywności w koszyku wydatków w Polsce wynosi ok. 30%. W ekonomii wysoki udział żywności w koszyku wydatków oznacza niskie wynagrodzenia. W projekcie Uchwały m.in. czytamy: „Według danych Głównego Urzędu Statystycznego [2] w roku 2002 szacunkowa liczba pieców na paliwa stałe na obszarze województwa śląskiego wynosiła ponad 285 000, nato-miast kotłów na paliwa stałe oszacowano na ponad 400 000.” Mamy więc około 700 tysięcy gospodarstw domowych, w których zgodnie z projektem należałoby wymienić kotły na klasę 5 lub wymusić na mieszkańcach przyłączenie się do sieci ciepłowniczej. 700 tys. gosp. domowych to około 2,1 mln mieszkańców Śląska, co oznacza znaczną grupę potencjalnie niezadowolonych wyborców. Koszt zakupu kotła 5 klasy wynosi 10000 zł. Do tego dochodzi koszt przebudowy komina, a w starych budynkach będzie to bardzo kosztowna inwestycja, której koszt wyniesie od 3000-10000 zł. Liczmy średnio 6000 zł na przebudowę komina i wymagany wkład ceramiczny. Czyli każde z 700 tysięcy śląskich gospodarstw domowych musi wydać 10000 zł na kocioł + 6000 zł na przebudowę komina. W rezultacie koszty całkowite realizacji projektu wyniosą 11,2 mld złotych. A w projekcie natomiast czytamy: „Na realizację celu związanego ze zwiększeniem efektywności energetycznej w sektorze publicznym i mieszkaniowym przeznaczono 227 255 818 euro.” Jest to niecały 1 mld złotych czyli 10% rzeczywistych kosztów wymiany. Znalezienie nawet 7 mld zł na zakup samych kotłów 5 klasy niewiele zmieni ponieważ wciąż pozostaną ogromne koszty związane z przebudową kominów i wymagany do nich wkładem ceramicznym. Skąd autorzy projektu wezmą dodatkowo 4-5 mld złotych na przebudowę kominów? Co więcej, coroczne koszty ogrzewania peletem, a tylko taki rodzaj paliwa może być wykorzystany w kotłach klasy 5 wynoszą obecnie około 2000-3000 zł za sezon grzewczy. Z jakich środków autorzy projektu zamierzają sfinansować 700 tysiącom gospodarstw domowych na Śląsku coroczne koszty zakupu peletu? Jak widać jesteśmy więc wciąż zbyt biednym społeczeństwem na to, żeby założenia Uchwały zostały przez społeczeństwo zaakceptowane i zrealizowane.	
107	<u>Pan S. Ż., mieszkaniec gm. Kłobuck, wiadomość e-mail z dnia 30 stycznia 2017 r.</u> W związku z prowadzonymi konsultacjami społecznymi uchwały „w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw”	Uwagi nie uwzględnione. Zapisy dotyczące kontroli przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie

chciałbym zwrócić uwagę na niektóre jej aspekty. 1. Uchwała nie precyzuje mechanizmów inwentaryzacji obecnego stanu urządzeń grzewczych używanych na terenie województwa. Konsekwencją tego jest brak możliwości weryfikacji terminu w jakim konkretny podmiot zobowiązany jest do wymiany kotła, a co za tym idzie nie pozwala określić czy taka wymiana w ogóle powinna mieć miejsce i czy nastąpiła. 2. Zapisy uchwały nie określają w jaki sposób będzie weryfikowane wyposażenie nowopowstałych budynków w instalację grzewczą spełniającą wymogi uchwały. Z własnego doświadczenia wiem, że w trakcie odbioru budynku nie wymagane jest przedstawienie dokumentów potwierdzających zakup i montaż konkretnego rodzaju kotła, a zapisy w świadectwie energetycznym nie są wystarczające (nie pozwalają określić stopnia emisji spalin przez urządzenie grzewcze – brak świadectwa homologacji urządzenia grzewczego). 3. W jaki sposób Zarząd Województwa Śląskiego wyobraża sobie egzekwowanie jej zapisów w stosunku do urządzeń grzewczych wykorzystywanych w produkcji rolniczej (czy w ogóle!) np. przy produkcji kwiatów w szklarniach i tunelach foliowych. W północnej części województwa (gmina Mykanów) jest to podstawowe źródło niskiej emisji. Tego typu urządzenia nie są w ogóle inwentaryzowane. Również w zakładach produkcyjnych, w których źródła ciepła są rozproszone na poszczególne budynki produkcyjne i nigdzie nie ewidencjonowane wdrożenie jej zapisów wydaje się niemożliwe bez uprzedniej inwentaryzacji stanu faktycznego w terenie. 4. Uchwała nie uwzględnia możliwości rozwoju ciepłowniczych sieci miejskich i gazyfikacji obszaru województwa pozwalając po 2027 r. na dalszą eksploatację kotłów na paliwa stałe na obszarze, gdzie takie sieci się pojawiły. Warto się zastanowić czy przynajmniej w przypadku budynków, w których prowadzona jest działalność produkcyjna nie egzekwować obowiązku przyłączenia się do sieci ciepłowniczej lub wymiany źródeł ciepła na gazowe – alternatywnie oparte na OZE. 5. Z uzasadnienia uchwały można dowiedzieć się o podmiotach uprawnionych do kontroli obiektów budowlanych w zakresie jakości paliw stosowanych w paleniskach. Stan na dzień dzisiejszy jest taki, że kontrola ta jest tylko i wyłącznie iluzoryczna. Brak zapisów wzmacniających tą kontrolę w uchwale oznacza, że jej zapisy staną się kolejnym martwym przepisem powstałym tylko dla poprawy samopoczucia ją stanowiących. 6. Wydaje mi się zasadne rozszerzenie treści uchwały o zapisy mówiące o monitorowaniu jakości powietrza nie tylko w kilku stacjach WIOŚ na terenie województwa umieszczonych głównie w miastach, ale w każdej gminie (docelowo w dalszej perspektywie czasu sołectwie). Dane aproksymowane w oparciu o odczyty ze stacji bazowych są tylko wrywkowe i mówią o przypuszczalnym pewnym trendzie, który niekoniecznie pokrywa się z warunkami lokalnymi. Już dziś wiadomo, że powietrze poza obszarem miast, lokalnie, jest zanieczyszczone w znacznie większym stopniu. Biorąc powyższe pod uwagę uważam, że uchwała jest pierwszym drobnym krokiem w dobrym kierunku, lecz powinna zostać poszerzona o dodatkowe punkty pozwalające faktycznie realizować jej zapisy i ewaluować w terenie efekty jej wdrażania. Rozszerzenie zapisów o monitoring efektów dodatkowo pełniłby funkcję edukacyjną umożliwiającą dotarcie z informacją o zagrożeniach do jak największej liczby mieszkańców województwa. Pomiary dokonywane lokalnie uświadomiłyby społeczeństwu, że zanieczyszczenie środowiska nie jest wyłącznie problemem dużych miast – de facto to właśnie w małych miejscowościach, pozbawionych sieci ciepłowniczej z rozproszonymi przestarzałymi źródłami ciepła stanowi większy problem.	środowiska w zakresie objętym właściwością organów reguluje art. 379 ustawy Prawo ochrony środowiska, w myśl których podmioty eksploatujące instalacje są zobowiązane do okazania na żądanie organów uprawnionych do przeprowadzenia kontroli, dokumentów potwierdzających spełnienie wymagań określonych w niniejszej uchwale dla użytkowanej instalacji. Pozostałe uwagi wykraczają poza zakres możliwych zapisów uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.
---	---

108

Pan S. P., wiadomość e-mail z dnia 30 stycznia 2017 r.

Nawiązując do informacji z dnia 12.01.2017r, ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO o skierowaniu do konsultacji społecznych projektu uchwały Sejmiku Województwa śląskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw wraz z uzasadnieniem;

Przesyłam pismo Konsorcjum Producentów Kotłów „EKO – ENERGIA” ul. Szpitalna 8 ,44-190 Knurów z dnia 25.01.2017r.,adresowane do Wydziału Ochrony środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Konsorcjum podając uzasadnienie wynikające z załączonego z wynikami badań - Świadectwa nr. OS/351/CUE/16,- występuje do Zarządu Marszałkowskiego z wnioskiem, aby w projekcie Uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw - poszerzyć katalog kotłów dopuszczonych przy wymianie w Programie Ograniczenia Niskiej Emisji istniejących kotłów wysokoemisyjnych o kotły zasypowe z ręcznym zasypem/załadunkiem paliwa stałego, które będą spełniały wymogi techniki spalania BAT (ang. Best Available Technologies) i wymagania emisyjne kotłów klasy 5 analogicznie jak kotły z automatycznym załadunkiem paliw klasy 5, zgodnie z wymaganiami normy PN EN 303-5; 2012.

Uzasadnienie

Wymagania emisyjne dla kotłów opalanych paliwami stałymi o mocy poniżej 0,5 MW wg PN EN303-5:2012 dla sektora komunalno - bytowego w Programie Ograniczenia Niskiej Emisji z automatycznym i ręcznym załadunkiem paliwa stałego przedstawia tabela 1 i 2 dołączonego załącznika.

W oparciu o dołączone wyniki uzyskanych wartości wyemitowanych granicznych emisji określonych w tabeli wyników wykonanych badań przez akredytowane nr AB 087 Laboratorium Badawcze Kotłów i Urządzeń Grzewczych w Łodzi z dnia 20.12.2016 - wydanego ŚWIADECTWA nr OS/351/CUE/16 potwierdzają , że badany kocioł wodny Michał 25 z ręcznym zasypem paliwa zgodnie z wymaganiami normy PN EN 303-5:2012 kwalifikuje się do klasy 5 kotłów.

Wyszczególnione w tabeli badań z 20.12,2012r., dla paliwa - węgiel kamienny sortyment „O II” wyniki emisji dla kotła z ręcznym zasypem wyniosły:

CO - tlenek węgla	- 15 mg/m3
NOx - tlenki azotu	- 148 mg/m3
OGC - lotne związki organiczne	- 10 mg/m3
Pył - PM	- 18 mg/m3

Normatywne wymagania emisyjne dla kotła klasy 5 z automatycznym załadunkiem paliwa wynoszą:

CO - tlenek węgla	- 500 mg/m3
NOx - tlenki azotu	- 350 mg/m3
OGC - lotne związki organiczne	- 20 mg/m3
Pył - PM	- 40 mg/m3

Porównanie wyników emisji jak wyżej dla kotłów- kotła klasy 5 poddanego badaniu j./w. z ręcznym zasypem oraz kotła klasy 5 z automatycznym załadunkiem - potwierdzają uzyskanie korzystniejszych docelowych wyników emisji ekologicznych z eksploatacji kotłów z ręcznym zasypem. Przyjazny efekt ekologiczny w tych

Uwaga uwzględniona.

Uchwała dopuszcza do eksploatacji kotły z ręcznym załadunkiem paliwa, z uwagi na fakt, że obecnie na rynku dostępne są kotły zasypowe spełniające standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń według normy PN-EN 303-5:2012. Zgodnie z tą normą graniczne wartości emisji zanieczyszczeń w kotle z ręcznym sposobem zasilania paliwem są niewiele większe. W przypadku pyłu różnica ta wynosi 20 mg/m³, podczas gdy kocioł pozaklasowy emituje kilkaset razy więcej tego zanieczyszczenia. Kotły tego typu wskazane są także w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe. Dopuszczenie do użytku jedynie kotłów automatycznych niesie ryzyko naruszenia zasady równego traktowania producentów kotłów, tym samym zasady stosowania uczciwej konkurencji.

	kotłach uzyskuje się dzięki wykorzystaniu w komorze spalania zjawiska pirolizy, charakteryzujące się znikomym zużyciem tlenu i wysoką temperaturą wynoszącą ponad 1200 stopni C podczas procesu spalania. Spaliny powstające w wyniku procesu spalania paliwa wolno przepływają przez żar, gdzie następuje całkowite dopalanie się wszystkich toksycznych związków, znajdujących się w spalinach. Efektem tego jest znikoma emisja spalin do atmosfery (charakteryzuje się to znikomym a w zasadzie brakiem dymu z komina). Po analizie uzasadnienia przedstawionego przez Konsorcjum Producentów Kotłów „EKO - ENERGIA” i załączników do pisma z 25.01.2017r., adresowanego do Urzędu Marszałkowskiego, pozytywnie oceniam , merytoryczne zgodne z wymogami techniki spalania typu BAT wystąpienie Konsorcjum i wnioskuję o pozytywne załatwienie wniosku Konsorcjum o wprowadzenie do paragrafu 4 projektu Uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji, w których następuje spalanie paliw - przy wymianie kotłów wysokoemisyjnych – o kotły zasypowe klasy 5 z ręcznym załadunkiem paliwa spełniające wymogi normy PN EN 303-5:2012 analogiczne jak dla kotłów klasy 5 z automatycznym załadunkiem paliwa .	
109	<u>Stowarzyszenie Sprawiedliwość i Prawda, Stowarzyszenie Nasz Wspólny Śląski Dom, wiadomość e-mail z dnia 30 stycznia 2017 r.</u> W związku z trwającymi pracami nad projektami regulującymi powyższe sprawy przesyłamy nasze opracowanie pod tytułem „Smog, a kompleksowy program ograniczenia zanieczyszczeń”, jako uzupełnienie wcześniejszej korespondencji. Prosimy o wykorzystanie tego opracowania w aspekcie : 1. naprowadzenia stosownych zmian w projektach Regulaminu przyznawania dotacji... , 2. spowodowania ujęcia proponowanych rozwiązań i działań, w stopniu możliwie maksymalnym w Miejskich /Gminnych Programach Gospodarki Niskoemisyjnej 3. rozpowszechnienia w mediach / telewizja, radio , prasa niedostatecznie informuje o możliwych działaniach na rzecz ograniczania zanieczyszczeń/ oraz drogą służbową , jako materiału o dużych walorach edukacyjnych wraz z ulotkami prezentowanymi na portalu – Czyste Ogrzewanie.pl 4. wykorzystania we wszelkich działaniach na rzecz pomyślności mieszkańców, głównie tych, które wiążą się z emisją zanieczyszczeń oraz eliminacją lub ograniczeniem jej skutków. W odniesieniu do znanych nam postanowień obowiązujących regulaminów ; postulujemy , co następuje: 1/ nie można eliminować dotacji do nowo instalowanych kotłów retortowych , które są wyższej klasy niż demontowane , w rejonach gdzie jest zinstaltowana sieć gazowa lub ciepło systemowe, 2/ umożliwić dotowanie wymiany kotłów tradycyjnych , gdy następuje podniesienie sprawności spalania co najmniej o 10 / dziesięć / procent w odniesieniu do analogicznej sprawności demontowanego kotła , 3/ dotować instalowanie kotła klasy 4 oraz 5, który zastąpi kocioł niższej klasy . 4/ pierwszeństwo w otrzymaniu dotacji mają osoby , które dotychczas z niej nie korzystały oraz o niższych dochodach , które i tak poniosą główny, finansowy ciężar walki ze smogiem. Niezbędne uzasadnienie powyższych postulatów oraz różnych wniosków zawarte jest w przekazywanym opracowaniu „Smog , a kompleksowy program ograniczenia zanieczyszczeń”, a w szczególności w punkcie 5.2. Rachunek efektywności ekonomicznej przedsięwzięć ... Smog , a kompleksowy program ograniczenia zanieczyszczeń. 1. Wstęp	Uwagi nie uwzględnione. Uwagi wykraczają poza zakres możliwych zapisów uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.

Smog , modny jak dawniej smoking. Stwierdzenie to zaczerpnięto z wpisu pewnego internauty, które dość wiernie oddaje modę na zajmowanie się smogiem , głównie za sprawą środowiska krakowskiego , a na Górnym Śląsku – rybnickiego . I bardzo dobrze , że mamy ludzi wrażliwych na jeden z podstawowych aspektów życia , a mianowicie zapewnienie właściwej temperatury w mieszkaniach, przy jednoczesnym minimalizowaniu ujemnych skutków spalania. Wiele środowisk opiniotwórczych deklaruje , że zdaje sobie sprawę że istnieją także ekonomiczne przyczyny ponadnormatywnego zanieczyszczenia powietrza , zwłaszcza na Śląsku. Piękne deklaracje nijak się mają do mniej zamożnych obywateli ekonomicznie zmuszonych do spalania gorszych gatunków węgla , flotokoncentratu lub mułu oraz zakupu tańszych kotłów wodnych centralnego ogrzewania / zwanych dalej kotłami lub piecami / o gorszych parametrach eksploatacyjnych, a przez to emitujących więcej zanieczyszczeń. Generalne przerzucanie odpowiedzialności za smog na grupę ludzi lekkomyślnych , którzy spalają śmieci, wszelkie palące się odpady oraz przedmioty plastikowe jest manipulacją opinii społecznej. Grupa „debili” spalających produkty zabronione jest marginalna i stosunkowo łatwa do wyeliminowania. Wystarczy wizyta ostrzegawcza pracownika urzędu gminnego lub miejskiego z udziałem członka Rady Dzielnicy. W ostateczności wizyta straży miejskiej lub policji połączona z postępowaniem dyscyplinującym z wręczeniem mandatu włącznie. Zasadniczy problem to znaczące wyjście z biedy oraz ubóstwa kilkudziesięciu procent ludności głównych sprawców niskiej emisji kominowej. Brakuje odpowiedniego poziomu edukacji ekologicznej w zakresie spalania węgla, flotokoncentratu i mułu. Działania Stowarzyszeń: Nasz Wspólny Śląski Dom oraz Sprawiedliwość i Prawda na rzecz przywrócenia zabranych / ukradzionych/ deputatów węglowych w naturze emerytom i rencistom oraz wdowom po nim, spotkały się ze zgodnym milczeniem wszystkich obecnych orędowników walki ze smogiem . Zabranie tych deputatów w wielu przypadkach oznacza obniżenie dochodów o wysokość miesięcznej emerytury lub renty !. Przekłada się to na powstawanie smogu i zaniżanie temperatury w mieszkaniach sprzyjającej zachorowaniom ludzi starych. Obecne wzmożone nagłaśnianie walki ze smogiem i jego negatywnych skutków , poprzez nie zawsze uzasadnione odchodzenie od opalania węglem ,doskonale wpisuje się w działania na rzecz ograniczenia wydobycia węgla kamiennego i jest działaniem antypolskim. Głupi narzeka mądry stara się zaradzić. Środki zaradcze podejmowane przez ostatnie dziesięciolecia były niewystarczające, nieefektywne i wycinkowe. Czas na zmiany poprzez wykorzystanie środków przeznaczonych na ochronę środowiska w sposób najbardziej efektywny. Głównym celem niniejszego opracowania jest dotarcie do jak największej liczby ludzi związanych z paleniem węglem w domowych kotłach centralnego ogrzewania oraz mających wpływ na stan zanieczyszczenia powietrza w jakikolwiek inny sposób. Realizacja tego celu wymusza stosowanie uproszczeń i pominięcie wielu aspektów sprawy , zwłaszcza w odniesieniu do ogrzewania domów jednorodzinnych poprzez ogrzewanie inne niż węglowe. 2. Istota problemu. Smog, czyli mgła wzmocniona przez dym, jest to stan atmosfery polegający na : 1. występowaniu zwiększonych ponad normy zanieczyszczeń powietrza, jako efekt spalania , 2. znacznej wilgotności powietrza, czego optycznym odzwierciedleniem jest zmniejszona widoczność,	
--	--

3. minimalnej prędkości lub braku przepływu powietrza , co powoduje zatrzymanie zanieczyszczeń w pobliżu miejsca spalania. Mgła jest generalnie niezależna od działalności człowieka. Podobnie jest z wiatrem , przy czym rzeźba terenu i zabudowa powinny być uwzględniana w planach architektonicznych. Ich wpływ na powstawanie smogu jest znaczące. Dla przykładu Rybnik /Centrum / położony jest w „dolinie” , a zwarta zabudowa wieżowcami od strony zachodniej , z której wieją najczęściej wiatry, sprzyja powstawaniu smogu. Smog zawiera szkodliwe związki chemiczne, które razem z pyłami i znaczną wilgotnością , bardzo szkodzą zdrowiu.W szczególności może wywołać: choroby układu oddechowego, w tym: astmy , wzrost częstotliwości i zaostrzenia objawów przewlekłego zapalenia oskrzeli, trudności w oddychaniu . Stwierdzono jego negatywny wpływ na układ krwionośny. Smog powoduje także zmniejszenie masy urodzeniowej dzieci i co należy podkreślić - zwiększa częstotliwość zachorowań na raka . Czas występowania smogu , poziom jego negatywnych parametrów zwiększają prawdopodobieństwo wystąpienia wszelakich chorób, zwłaszcza wyżej wymienionych , szczególnie u dzieci. Według szacunków Europejskiej Agencji Środowiska , że 45 000 osób umiera co roku w Polsce z powodu powietrza zanieczyszczonego pyłem zawieszonym. W 2013 roku popełniono w Polsce 8 579 samobójstw , a smog / wywołuje także depresję / niewątpliwie przyczynił się do tych tragicznych zdarzeń . Samobójstw mamy więcej niż ofiar śmiertelnych wypadków komunikacyjnych ! W województwie śląskim przekraczane są normy dobowe w 90 procentach w miesiącach od października do kwietnia, czyli w sezonie grzewczym . Główne źródła smogu to : niska emisja z kominów indywidualnych 55 % procent, emisja przemysłowa i ze środków transportu 35 procent, pylenie z powierzchni ziemi / drogi, pola, zwałowiska /. W świetle powyższych danych zastanawiające jest występowanie 10 procent przypadku przekroczenia norm zanieczyszczenia poza sezonem grzewczym , czyli przy praktycznym braku emisji zanieczyszczeń z tytułu niskiej emisji . Pod koniec grudnia i na początku 2016 r najwyższy poziom stężeń pyłów w skali województwa śląskiego zanotowano w Rybniku. Niektórzy ten fakt wiążą z pozbawieniem emerytów i rencistów deputatów węglowych w naturze bez rekompensaty finansowej co z miejsca przełożyło się na spalanie gorszego paliwa. Rybnik posiada wiele dzielnic o zwartej zabudowie domów jednorodzinnych nie podłączonych do sieci ciepłej. Pamiętać należy, że przełom lat 2015/2016 był stosunkowo ciepłym okresem. 3. Dobór paliwa do spalania oraz wybór sposobu spalania . 3.1 Uwagi ogólne. Dobór ten jest uzależniony od dwóch zasadniczych czynników : 1/ zamożności , 2/ wiedzy ogólnej , w tym stopnia obywatelskiej świadomości. Ludzie zamożni wybierają zazwyczaj ogrzewanie: gazem , olejem opałowym, prądem elektrycznym, pompami ciepła . Wynika to zarówno z chęci posiadania wygody jak i świadomości ekologicznej wynikającej z faktu, że są to ludzie o ponadprzeciętnym wykształceniu. Wydaje się , że tak grupa ludzi stanowi kilkanaście procent ogółu ludzi indywidualnie ogrzewających domy lub mieszkania. Ich wybór mediów grzewczych nie wpływa w sposób istotny na zanieczyszczenie powietrza i dlatego smog powstały za ich przyczyną w dalszej części opracowania nie będzie poruszany. Wśród ludzi mniej zamożnych kryterium wyboru w oparciu o koszty opalania jest najważniejsze. Prowadzi to	
---	--

do decyzji o wyborze węgla jako paliwa zdecydowanie najtańszego. Fakt, że węgiel jest najtańszym źródłem energii potwierdzają stosowne analizy ekonomiczne, których wiarygodność jest pewna. Jakkolwiek występuje różność wyników, nie podważa to jednak podstawowego wniosku, że spalanie węgla jest kilkadziesiąt procent tańsze od najbardziej konkurencyjnego paliwa jakim jest gaz ziemny oraz od ciepła systemowego z centralnych ciepłowni lub elektrociepłowni.

Z autopsji wiadomo, że ogrzewanie węglem to wydatek rzędu 3000 złotych w ciągu sezonu, a gazu około 4500 złotych. Z szacunków wynika, że wydatki na ogrzewanie węglem, a więc najniższym kosztem stanowią w skali roku najczęściej 10- 20 procent wydatków ogółem gospodarstwa domowego. Uwzględniając roczną amortyzację rzędu 500 – 1000 złotych wydatki te w grupie niezamożnych mieszkańców dochodzą do około 25 procent. Jest to wskaźnik bardzo wysoki nakazujący szczególną troskę o tą grupę ludzi.

Koszty zakupu urządzeń grzewczych, ich instalacja, obsługa, serwis, amortyzacja itp. jakkolwiek ważne nie zmieniają priorytetowej roli węgla w ogrzewaniu domów. W krańcowych przypadkach rodziny wybierają najmniej wartościowe sortymenty węgla, zazwyczaj nieświadomi, że cena węgla nierozzerwalnie i silnie powiązana jest z jego wartością opałową.

Ważne są również takie parametry jakościowe, jak zawartość: popiołu, siarki oraz właściwości w czasie procesu spalania.

W praktyce istotne są więc działania na rzecz obniżenia zanieczyszczeń powietrza zwłaszcza ze składników najbardziej szkodliwych wynikających z nadmiernego spalania gorszych gatunków węgla oraz karygodnego spalania plastyków i śmieci.

3.2 Wybór paliwa węglowego.

Wybór poszczególnych sortymentów węgla, flotokoncentratu lub mułów do spalania w kotłach tradycyjnych bez zastosowania podajnika węgla, a więc tych najczęściej zainstalowanych, nie zawsze jest podejmowany z uwzględnieniem istotnych uwarunkowań cenowo – eksploatacyjnych oraz znajomości produktu.

Muł jest to produkt uzyskiwany w procesie wzbogacania węgla w osadzarkach z wodą. Umożliwia to odzyskanie większych ziaren węgla o wymiarach ponad 1 milimetr. Najdrobniejsze cząstki węgla do 1 milimetra są w tej technologii niemożliwe do pozyskania w zasadniczym procesie wzbogacania. Odzyskuje się je wraz z małymi cząsteczkami skały płonnej czyli niepalnej substancji z zawiesiny wodnej na prasach filtracyjnych. Dawniej kierowano tą zawiesinę wodną do osadników / stawów /, gdzie wodę po pewnym czasie spuszczano, a drobiny węgla jako lżejsze od części niepalnych gromadziły się u góry. W tym sposobie wzbogacania węgla, uzyskany muł zawiera węgiel ze znaczną zawartością skalnych cząstek niepalnych, czyli popiołu oraz wody.

W nowszej technologii tak zwanej flotacji możliwym jest osiągnięcie wyższej sprawności w pozyskiwaniu najmniejszych drobin węgla, a tym samym następuje odrzucenie większej ilości materiału niepalnego. Ilość popiołu w flotokoncentracie jest zbliżona lub taka sama, jak przy pozostałych sortymentach węgla to jest miału, groszku, orzechów, kęsów.

Dla przykładu opartego na aktualnych faktycznych ofertach, podajemy cenę brutto bez akcyzy zł/ tonę i parametry jakościowe węgla, flotokoncentratu, mułu:

	uziarnienie	ciepło GJ /t	Popiół %	Siarka %	Zł / t
orzech	/ 25-80 mm /	30	7	0,6	444
flotokoncentrat	/ 0-1 mm/	22	7	0.6	315
muł	/ 0-1 mm /	18	24	0,6	239

Pryncypialnie trzeba dodać, że są muły o kaloryczności 10 GJ / t w cenie zaledwie 53 złote , ale mają one zawartość popiołu 40 procent i siarkę 1,0 % co powinno ich dyskwalifikować w sprzedaży detalicznej dla odbiorców indywidualnych. Należy w pełni zrealizować plany sprzed ponad pół wieku i całość mułów spalić w dużych elektrowniach .

W celu rozprawienia się z poglądem, że zdecydowanie najtaniej wychodzi ogrzewanie domu poprzez spalanie flotokoncentratu powszechnie zwanego flotem oraz mułu poniżej przeprowadzono uproszczoną analizę ekonomiczną i wskazano na niektóre uwarunkowania towarzyszące spalaniu tego paliwa.

Założenia i wyliczenia odnośnie potrzebnego paliwa określonego powyżej :

1/ średnia wieloletnia dla ogrzania w jednym sezonie grzewczym domu jednorodzinnego z przeciętną izolacją termiczną i kotłem tradycyjnym ze sprawnością cieplną 70 – 80 procent potrzeba 6 ton węgla sortymentu kęsy, orzech, groszek; w przeliczeniu stanowi to zapotrzebowanie na 180 GJ / 6 ton x 30 GJ / t / ,

2/ analogiczna ilość ciepła zawarta jest w 8,2 tonie flotu / 180 GJ : 22 GJ/t / ,

3/ to sama wartość ciepła zawarta jest w 10 tonach mułu / 180 GJ/t : 18 GJ/t / .

Cena zakupu opału brutto na cały sezon bez akcyzy w kopalni :

1/ węgiel , sortyment orzech 6 ton x 444 zł/t = 2664 zł ,

2/ flot 8,2 ton x 315 zł/t = 2583 zł,

3/ muł 10 ton x 239 zł/t = 2390 zł

Koszty dodatkowe związane z większym tonażem potrzebnego flotu w wysokości 2,2 tony oraz mułu 4 tony wynoszą : transport 40 zł/ tonę , zładowanie do piwnicy i wrzucenie do pieca 40 zł/t , czyli łącznie 80 zł / t .

Uwzględniając dodatkowy tonaż wydajemy więcej z tytułu zakupu flotu 176 złotych / 2,2 t x 80 zł/t / , a mułu 320 złotych / 4 tony x 80 zł/t . Nie uwzględnienie w rachunku 6 ton zarówno węgla, flotu i mułu w aspekcie transportu i zładowania do piwnicy wynika z chęci uzyskania przejrzystości wyliczeń. Nie wpływa to generalnie na poprawność wnioskowania.

Podsumowując ,z powyższego uproszczonego rachunku wynika , że łączny koszt zakupu potrzebnego w sezonie grzewczym paliwa węglowego , w założonych porównywalnych uwarunkowaniach ekonomicznych , wynosi dla : węgla 2664 zł, flotu 2759 zł, mułu 2710 zł.

Wobec tej samej zawartości siarki w tonie każdego analizowanego sortymentu węgla , oczywistym jest , że spalając flot lub muł emituje się się zdecydowanie więcej związków siarki do powietrza za sprawą większej ilości ton , jaką musimy spalić , aby otrzymać taką samą ilość ciepła. Innym elementem uciążliwości spalania mułu jest niekiedy konieczność pozbawienia go nadmiaru wody już w trakcie spalania. Wiąże się to ze znacznym zużyciem ciepła. W wyniku spalanie mułu mamy do czynienia ze zdecydowanie większą ilością popiołu w odniesieniu do węgla i flotu. W przypadku: węgla mamy 6 ton x 7 % = 0,42 tony popiołu , flotu 8,2 ton x 7% = 0,574 tony , a mułu 10 ton x 24 % = 2,40 tony popiołu . Wyliczony tonaż popiołu jest teoretyczny, w praktyce w wyniku braku idealnego spalania będzie on wyższy.

Dodatkowy balast wynikający ze spalania mułu, wynoszący w stosunku do węgla prawie 2 tony popiołu jest uciążliwy. Usuwanie go z popielnika i wynoszenie do kubłów jest bardzo pracochłonne i towarzyszy mu dodatkowe zapylenie , zwłaszcza w piwnicy.

Powyższa uproszczona analiza ekonomicznej efektywności doboru sortymentów węgla wraz z uwzględnieniem innych uwarunkowań wykazała, że człowiek uświadomiony i odpowiedzialny za zdrowie swoich najbliższych , jak i ludzi w otoczeniu kilkuset metrów spalał będzie w odpowiedni sposób lepsze paliwo. Jest to oczywiste, tym bardziej, że rachunek kosztów wykazał , że spalanie węgla , flotu czy mułu

wiąże się niemal z tym samym wydatkiem pieniędzy. Komfort związany ze spalaniem węgla, przy tym niemal samym wydatku finansowym w całym okresie grzewczym, skłania do jego zakupu, a nie flotu lub mułu. Flot o mniejszej kaloryczności / poniżej 20 GJ/ t oraz muł powinny być spalane w elektrowniach oraz dużych ciepłowniach posiadających urządzenia eliminujące zanieczyszczenie powietrza zarówno z pyłów jak i gazów

3.3 Sposób spalania .

W odniesieniu do spalania węgla, jako powszechnego bo najtańszego paliwa, trzeba dążyć do optymalizacji poniższych działań :

1/ używania najlepszych sortymentów węgla przy jednoczesnym eliminowaniu flotokonzentratu oraz mułów ,
Działania szczegółowe : w kotłach z automatycznym podajnikiem nie dajemy sobie wmówić , że każdy sortyment węgla mający niezbędne wymiary , może nosić nazwę „Ekogroszku” . Ekogroszek, to najbardziej kaloryczny węgiel / oprócz antracytu , którego w Polsce nie wydobywamy / spalający się na palenisku całkowicie , dający drobny popiół bez zbrylania się . W kotłach tradycyjnych można spalać mając na uwadze oszczędności finansowe , mieszanki: orzecha groszku, mialu , flotu i mułu kosztem wzrostu pracochłonności i zanieczyszczenia powietrza.

2/ stosowaniu pieców o wysokich parametrach efektywności spalania i niskiej emisji zanieczyszczeń,
Działania szczegółowe : w przypadku zakończenia żywotności kotła trwającego zazwyczaj 10-12 lat , kupujemy nowy wyższej jakości. Aktualnie są to kotły tak zwanej piątej generacji . Charakteryzują się one podniesioną sprawnością ciepła spalania do ponad 90 procent . Wyższy koszt zakupu zwróci się dzięki zmniejszonej ilości zakupionego węgla zanim kocioł będzie zużyty i trzeba go będzie wymienić. W lutym br w pewnym sklepie oferowano : piec klasy 5 , moc 27 kW o sprawności do 94,7 procent, w cenie 10 600 zł brutto oraz piec klasy 3 , o mocy 25 kW , sprawności 84 procent w cenie około 3200 złotych brutto. Różnica w cenie to równowartość 15-18 ton węgla kamiennego dobrej jakości. Celowym jest podkreślić, że kotły z podajnikiem mają klapę załadunkową na wysokości rzędu 120 centymetrów, co w praktyce uniemożliwia ludziom starym i słabym załadunek węgla . Zmusza to ich do najmowania ludzi do obsługi kotła, skutkiem tego jest postępujące ich ubóstwo. Piec klasy 5 ważył 490 kg i było około 200 kg cięższy to też trzeba uwzględnić w aspekcie rozważań o ochronie środowiska.

Porównanie tych dwóch ofert wskazuje , że modny, lansowany ostatnio przez niektórych biurokratów pogląd na celową i konieczną wymianę kotłów tylko na te z klasą 5 musi budzić zastrzeżenia. Protest wynika z faktu, że głębsza znajomość tematu wyklucza proste diagnozowanie, a tym bardziej zasadnicze zawężanie walki ze smogiem do domniemanego najlepszego rozwiązania jakim jest wymuszone wprowadzenie do ogrzewania węglem tylko kotłów klasy 5. Natura urzędników „czekistów” nakazuje im głośić bzdety o potencjalnym , powszechnym spalaniu w piecach klasy 4 i niższej „paliwa zakazanego”, a zjawisko to będzie występować zawsze, gdy będą w użyciu kotły klasy 4 i niższej . Wiadomo, że tradycyjne kotły / bez podajnika / umożliwiają wkładanie do spalania każdej rzeczy określonej wymiarami drzwiczek. Zakładanie z góry złej woli obywatela jest nadużyciem prawnym. Na domiar złego tego rodzaju decydenci są z dala od realiów życiowych mieszkańców Śląska , a zwłaszcza 20 – 30 procentowej grupy ludzi o najniższym standardzie życia. Sytuacja finansowa górnictwa węgla kamiennego jednoznacznie wskazuje, że postępować będzie spadek stopu życiowej mieszkańców województwa śląskiego.

3/ dobrego stanu przewodów kominowych oraz właściwego dopływu powietrza do komory spalania.
Działania : kominy należy czyścić według potrzeb określonych przez kominarza . Obecnie używane kominy

mają różny przekrój, te o mniejszym przekroju muszą być czyszczone częściej. Dobrze jest, uwzględniając warunki pogodowe palić bez przerwy w piecu. Dzięki temu komin jest nagrany i jest lepszy przepływ powietrza w palenisku. Mamy przez to lepszą możliwość sterowania jego przepływem według potrzeb. Konieczne jest mieć w piwnicy stały otwór w pobliżu pieca, którym płynie w sposób niezakłócony strumień powietrza z dworu do paleniska. Spalanie to łączenie się tlenu z węglem czyli niezbędny dla optymalnego spalania dopływ powietrza / tlenu/ musi być zapewniony.

4/ fachowej obsługi kotłów / pieców / i urządzeń grzewczych,

Działania: ściśle stosować się do instrukcji obsługi, specyficznych dla każdego typu kotła. Podstawą działań musi być bezpieczne palenie. Zwracać uwagę, czy kocioł nadaje się do tak zwanego górnego spalania paliwa. Brak tej możliwości może doprowadzić do wybuchu mieszanki gazowej. Górne spalanie mające zalety w zakresie mniejszej ilości zanieczyszczeń powietrza / mniej dymu / znali już od wieków kowale i przy określonych warunkach warto jest je stosować. Usuwać sadzę w kotle, każdy milimetr osadzonej sadzy to spadek efektywności spalania nawet o kilka procent. Sadza jest dobrym izolatorem cieplnym.

Umiejętnie operować zaworami przy grzejnikach, różnicując temperaturę poszczególnych pomieszczeń według rzeczywistych potrzeb.

Przed wrzuceniem opału oczyścić ruszt z popiołu, tak aby w popielniku widoczny był blask ognia.

Nie dawковать nadmiaru paliwa. Po dosypaniu węgla, w palenisku trzeba widzieć żar lub płomień. Pełne zasypanie paleniska prowadzi do powstawania zwiększonej ilości zanieczyszczeń i gazów. Po kilku minutach od nałożenia nowej porcji paliwa, dym powinien się ustabilizować w postaci niewielkiej strugi. Intensywne dymienie z komina przez kilkanaście, a nawet kilkadziesiąt minut wskazuje na złego palacza. Wystarczy jeśli zwiększy on dokładanie do ognia o dwa – trzy razy na dobę mniejszych ilości węgla to gęsty dym nie będzie wydobywał się z komina w sposób naganny, wywołujący oburzenie.

Nie wstydź się i miej odwagę w życzliwy sposób porozmawiać z sąsiadem będącym kiepskim palaczem, a tym bardziej spalającym paliwo zabronione.

5/ efektywnej termoizolacji ogrzewanych pomieszczeń.

Działania: uszczelnianie okien przed zimą, ocieplanie zewnętrzne budynków styropianem, oklejanie styropianem sufitów w piwnicach co jest czynnością łatwą, instalowanie ekranów izolacyjnych za grzejnikami, stosowanie rolet wewnętrznych i żaluzji na oknach przy zachowaniu właściwej wentylacji pomieszczeń, a gdy ich brak zasłanianie okien firanami i zasłonami przy jednoczesnym odkryciu grzejników; w przypadku nakładania nowej papy zastosować grubszą papę zgrzewalną bo poprzez dach o słabej izolacji termicznej uchodzi najwięcej ciepła.

Powyższe punkty realizować mogą jedynie osoby świadome odpowiedzialności za spalanie oraz posiadające stosowny zasób wiedzy o paliwach i zamianie ich na ciepło.

Postępująca edukacja w tym zakresie chociażby poprzez niniejsze opracowanie napawa umiarkowanym optymizmem.

Stowarzyszenie Nasz Wspólny Śląski Dom wsparte przez Stowarzyszenie Sprawiedliwość i Prawda upatruje walkę ze smogiem głównie poprzez podniesienie stopnia zamożności ogółu obywateli umożliwiającego przejście na opalanie gazem, energią elektryczną, olejem opałowym lub wybranie innych proekologicznych rozwiązań. Świadomi, że pieniądź pierwotny, czyli związany z produkcją dóbr materialnych na terenie Górnego Śląska, a zwłaszcza Rybnika pochodzi głównie ze znacznej liczby względnie dobrze opłacanych górników staraliśmy się tą sytuację utrwalić. Dowodem jest obszerne opracowanie „Polskie górnictwo węgla

kamiennego wczoraj, dziś i jutro „ w którym zawarty jest program naprawczy górnictwa . Z determinacją walczyliśmy o niedopuszczenie do zabrania /kradzieży w związku z prawami nabytymi/ węgla deputatowego emerytom i rencistom. Walka ta zakończyła się połowicznym sukcesem.

Części emerytów zabrany węgiel zostanie wliczony do podstawy świadczeń emerytalnych o ile sami wystąpią ze stosownym wnioskiem.

Pomimo usilnych i wielokrotnych próśb kierowanych do mnóstwa adresatów o wsparcie naszych działań, spotkały się one z minimalnym odzewem.

Smutne to, ale prawdziwe, że stopień wrażliwości i wiedzy obywatelskiej jest znikomy. Szczegółowe informacje na ten temat zawiera nasza strona internetowa www.nwsd.pl oraz Facebook.

Popierając zdecydowanie wszelkie działania na rzecz ograniczenia smogu, wskazujemy na zbyt marginalnie potraktowaną sprawę znaczenia dodatków paliwowych w procesach spalania paliw stałych . Działania z tym związane są proste, nie wymagają dużych nakładów i możliwe są do realizacji od natychmiast. Wystarczy: - zakupić odpowiednią liczbę opakowań takich produktów jak : Sadpal , Nitrolen, Anlen, Carbo Smar , - pouczyć rozprowadzających / wystarczy kierowca z samochodem/ do jakich pieców nadaje się dany produkt , dać im formularze do pokwitowania odbioru . Działania z tym związane są proste, nie wymagają dużych nakładów i możliwe są do realizacji od natychmiast.

Realizacja powyższych prostych przedsięwzięć wymaga :

- zakupu powyższych produktów tanio w sprzedaży hurtowej lub wprowadzić wariant minimalistyczny , to jest zakupić tylko Sadpal najbardziej sprawdzony towar dla kotłów tradycyjnych / bez podajnika/, które wytwarzają najwięcej zanieczyszczeń,

- wydatkowania co najwyżej kilkudziesięciu tysięcy złotych w skali miasta/ gminy , a efekt będzie nieporównywalnie większy niż inne formy wsparcia przedsięwzięć na rzecz obniżki smogu.

Elementy uproszczonego rachunku kosztów na cały sezon grzewczy : 2 kg Sadpalu wystarczy na 1 tonę węgla, cena za kilogram rzędu 10 złotych, na przykład przy pięćset kotłach tradycyjnych w mieście/gminie .

Czyli 6 ton węgla / sezon / x 2 kg/ t x 10 zł/kg x 500 pieców = 60 000 złotych , plus koszty rozprowadzenia.

Wydatek 120 zł z tytułu zakupu Sadpalu na kocioł tradycyjny w domu jednorodzinnym , przy opłatach podatkowych jego właścicieli rzędu 500 – 800 zł/ rok powinno pokryć miasto/ gmina lub Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska . Jest to bardziej efektywne przedsięwzięcie niż zamierzone dopłacanie do kotłów klasy 5, tym bardziej, że jedno działanie nie wyklucza drugiego. Jeśli porównamy publiczny koszt zakupu Sadpalu z kwotą 800 tysięcy złotych jaką WFOŚ .. zapłacił za samo opracowanie zaledwie w 30 gminach Programu Gospodarki Nisko Emisyjnej wyciągnąć można oczywiste wnioski ...

Według producentów wspartych opiniami renomowanych i miarodajnych ośrodków badawczych Sadpal ma mnóstwo zalet , które eliminują lub powodują obniżenie wiele negatywnych zjawisk powstałych w wyniku spalania . Przykładowo Sadpal eliminuje lub obniża :

- nadzwyczaj szkodliwe , wyższe węglowodory aromatyczne WWA typu 3,4 benzopirenu ,
- emisję tlenu węgla do atmosfery,
- osadzanie się sadzy zarówno w w piecu jak i kominie,
- emisję dwutlenku siarki do atmosfery o 12-20% z tytułu oszczędności zużycia węgla,
- zużycie węgla w zależności od jego kaloryczności o 12-20 % ,
- zawartość w spalinach dwutlenku siarki /SO₂/ i NO_x o 10-20 %,
- szybkość korozji stalowych palenisk rusztowych oraz instalacji odprowadzających spaliny. Powyższe jak

również inne właściwości podawane przez producenta powodują , że jest szeroko stosowany w eksploatacji kotłów opalanych węglem, flotem , mułem , koksem, drewnem , węglem brunatnym, we wszelkich rodzajach kotłowni. Z tego względu należy zainwestować w Sadpal, Spalsadz lub inne produkty wpływające na ochronę powietrza i skłonić mieszkańców do dalszych zakupów w przyszłości !. Efektywność ekonomiczna powyższego przedsięwzięcia będzie nadzwyczaj wysoka . 4. Obrona przed smogiem. Najlepszą obroną jest atak , czyli wielokierunkowe działania na rzecz ograniczenia smogu. Generalnie przed smogiem nie da się schować w miejscu jego występowania w sposób w pełni satysfakcjonujący. Ograniczanie jego siły oddziaływania jest możliwe , gdy jesteśmy wyczuleni na spostrzeganie jakości powietrza. Wystarczy nos, który wyczuwa więcej dymu niż zazwyczaj oraz oczy widzące mgłę i niewyraźne zarysy pobliskich budynków. Upoważnia to do stwierdzenia , że w miejscu pobytu mamy smog. Dociekliwi mogą stwierdzić przekroczenie norm zanieczyszczeń na stronach internetowych. Właściciele domów / mieszkań/ opalanych węglem mogą podjąć natychmiastową decyzję ograniczenia temperatury w pomieszczeniach co przełoży się na mniejszą ilość spalonego węgla, flotu, mułu. Dobroczynny skutek takiego działania to mniejsza emisja wszelakich zanieczyszczeń do powietrza. W tych krytycznych dniach dobrze jest posiłkować się w paleniu suchym drewnem z drzew liściastych. Ograniczanie wpływu smogu można osiągnąć przez odpowiedni styl życia , w ramach którego mamy takie działania jak: nie wychodzenie z domu , wietrzenie mieszkań tylko wtedy, gdy występuje małe zanieczyszczenie powietrza na zewnątrz; natychmiastowe leczenie kaszlu i zapalenia dróg oddechowych ,wyjeżdżanie do miejsc gdzie jest lepsze powietrze – góry, lasy ; niestety w obecnych uwarunkowaniach podróżowania koleją w odniesieniu do gór z Rybnika jest to w praktyce niemożliwe , oddychanie przez nos ,unikanie dróg zatłoczonych przez samochody, wybieranie czasu jazdy i tras eliminujące postoje w korkach, załatwianie niezbędnych spraw w czasie gdy nie występuje szczyt komunikacyjny, korzystanie ze środków komunikacji zbiorowej, walka z patologią palenia tytoniu, odżywianie się w sposób optymalny stosownie do swojego stanu zdrowia, zapewnienie organizmowi zestawu niezbędnych witamin ; uprawianie co najmniej gimnastyki rekreacyjnej i odbywanie spacerów po zniknięciu smogu, sen w dobrej atmosferze itd. , itp. 5. Kompleksowy program ograniczenia smogu. 5.1. Problematyka ogólna. Zdziwienie budzi fakt opracowywania w gminach Programów Gospodarki Nisko emisyjnej oraz na szczeblu wojewódzkim „Kompleksowej likwidacji niskiej emisji na terenie konurbacji śląsko – dąbrowskiej „ bez opracowywania Kompleksowych programów ograniczenia zanieczyszczeń. Niska emisja z kominów to 55 procent zanieczyszczeń , a co z pozostałymi bardzo istotnymi źródłami zanieczyszczeń ?!. Kompleksowe programy ... powinny zawierać nie tylko przedsięwzięcia na rzecz ograniczenia całości emisji zanieczyszczeń, w tym poprzez kominy , ale także sferę działań na rzecz poprawy zdrowia i jakości życia . Ograniczając emisję zanieczyszczeń trzeba realizować również przedsięwzięcia wpływające pozytywnie na dotychczasowy obniżony standard życia wynikający z występowania smogu. Tematyka takiego „Kompleksowego programu ograniczania zanieczyszczenia atmosfery i jej skutków” w zarysie powinna obejmować następujące podstawowe problemy:	
---	--

1/ zawarte w dotychczasowych planach gospodarki nisko emisyjnej , obejmujące zadania mają między innymi przyczynić się do osiągnięcia celów określonych w pakiecie klimatyczno - energetycznym do roku 2020, to jest redukcji emisji gazów cieplarnianych oraz zanieczyszczeń powietrza , zwiększenia udziału energii pochodzącej z źródeł odnawialnych, redukcji zużycia energii finalnej. Realizacja powyższego ma nastąpić poprzez podniesienie efektywności energetycznej skutkującej redukcją emisji wszelakich zanieczyszczeń do powietrza w tym: pyłów zawieszonych , benzenopirenu , dwutlenku siarki, tlenków azotu, tlenku węgla) itd. , itp.

2/ obniżenie szkodliwego oddziaływanie przemysłu,

3/ redukcja negatywnego oddziaływania środków transportu ,

4/ zmniejszenie pylenia ze zwałowisk, dróg , pól.

5.2. Rachunek efektywności ekonomicznej przedsięwzięć stymulatorem postępu w walce z zanieczyszczeniami powietrza.

Podstawowym kryterium wyboru przedsięwzięć określonych w „Kompleksowym programie „ musi być efektywność ekonomiczna ujęta w metodologii analiz problemowych. Ponoszone wydatki finansowe powinny generować najlepsze rezultaty.

Za rozwiązanie optymalne uważać należy taką zmianę / obniżkę / istniejącego stanu zużycia węgla w GJ w gospodarstwie , która osiągnięta zostanie , przy wyższej niż dotychczas sprawności kotła.

Preferowane powinny być przedsięwzięcia, w wyniku których różnica pomiędzy sprawnością spalania nowo zainstalowanego kotła a demontowanego będzie najwyższa.

W praktyce oznacza to wyszukanie i uszeregowanie wniosków o dofinansowanie według najwyższych różnic sprawności cieplnej mających być demontowanych kotłów, a nowo zabudowanych, przy jednoczesnym preferowaniu wymiany kotłów o najniższej sprawności cieplnej .

Przykład wyliczeń w przypadku powyższego kryterium przyznawania dotacji, w odniesieniu do dwóch przypadków wymiany kotłów.

1. Kocioł używany o sprawności cieplnej 61 procent , został wymieniony na lepszy o sprawności cieplnej 79 procent , czyli przyrost sprawności wynosi 18 procent.

2. Wymiana kotła dotyczy odpowiednio kotła z 76 procentową sprawnością na kocioł klasy 5 pracujący ze sprawnością 94 procent, czyli również o 18 procent. W powyższym przypadku szczególnym, takiego samego podniesienia sprawności grzewczych kotłów ,wyliczenia w punkcie 1 wskazuje na lepszy efekt w zwalczaniu smogu . W pierwszym przypadku nastąpi większe ograniczenie ilości spalanej węgla przy założeniu analogicznych uwarunkowań bo tamten kocioł, aby ogrzać dom zużywał więcej paliwa / węgla, flotu, mułu/, Istotą dążeń proekologicznych powinno być ograniczenie smogu w sposób efektywny ekonomicznie , a nie wymiana kotłów na osiągające najwyższą sprawność grzewczą , tak zwanej klasy 5

W regulaminie przyznawania dotacji uwzględnić :

1/ dopłatę za podniesienie sprawności / kotła/ pieca o 1 procent w zależności od mocy pieca i tak :

do 10 kW 200 zł,

od 10 kW do 20 kW 250 zł,

od 20 do 30 kW 300 zł,

ponad 30 kW 350 zł

Uzasadnienie : piece o większej mocy są potrzebne dla ogrzewania większych domów i zużywają w sezonie znacznie więcej opału. Moc pieca wpływa w sposób mniej lub bardziej proporcjonalny na wysokość jego

ceny.

Ekonomicznie najefektywniejsza eliminacja smogu nastąpi poprzez wymianę kotłów o „dużej” mocy , przy jak największej różnicy sprawności spalania nowego kotła w odniesieniu do poprzedniego.

Przyjęcie jako jedynego kryterium przyznawania dotacji , wysokiej sprawności kotła klasy 5 bez dodatkowych uwarunkowań prowadzi do nieoptymalnego wydawania pieniędzy.

Lapidarnie można to ująć w sposób jednoznaczny i obrazowy następująco : kotły klasy 5 mają odpowiednik w klasie najlepszych i najdroższych samochodów na przykład Mercedes czy też Porsche . Czy ktoś praktyczny i fachowy będzie wygłaszał poglądy o konieczności zamiany różnych starych samochodów właśnie na te drogie marki o wspaniałych parametrach technicznych . Takie postępowanie wyeliminuje wielu beneficjentów o niższej zamożności, których udział w tworzeniu smogu jest znaczny.

Tylko w teorii można założyć , że będą przypadki wymiany kotłów o najwyższej mocy , przy różnicy sprawności 18 procent i więcej . W tym przypadku / 18 % / dotacja wyniosłaby $18 \times 350 \text{ złotych} = 6\,300 \text{ złotych}$. Można określić wysokość dotacji maksymalnej na przykład na poziomie 7 tysięcy w zależności od możliwości wypłacającego dotację. Z obserwacji rynku wiadomo, że wymiana dotyczyć będzie głównie pieców o mocy 20-30 KW , przy podniesieniu ich sprawności rzędu 12 procent – głównie w przedziale 10 -14 procent , czyli zwrot kosztów / dotacja/ nastąpiłby w wysokości $3600 \text{ złotych} / 300 \text{ zł} \times 12 /$. O przyjęciu poziomu obowiązujących wartości wyjściowych do obliczenia zwrotu poniesionych nakładów na ograniczenie emisji zanieczyszczeń decydować będzie wysokość środków w dyspozycji miasta lub gminy w danym okresie.

Odrębnym problemem jest dofinansowanie przedsięwzięć związanych z odejściem od paliwa węglowego na rzecz : pomp ciepła, gazu : zarówno ziemnego jak i płynnego , oleju opałowego , energii elektrycznej, energii odnawialnej. Generalnie , trzeba zachować dotychczasowe lub podobne uregulowania dotyczące dofinansowania tych inwestycji, traktując je jako swego rodzaju prawa nabyte.

6. Podsumowanie.

1. Wzrost możliwości ochrony środowiska wiąże się w sposób ścisły z poprawą zamożności ogółu społeczeństwa, a w szczególności gospodarstw domowych mających dochody znacznie mniejsze od przeciętnych. Mieszcza się tu ludzie określani , jako żyjący w ubóstwie lub biedzie. Jest to grupa społeczna , której przypisuje się największy , względny udział w tworzeniu zanieczyszczeń powietrza w ramach niskiej emisji.

2. Zwiększyć należy wspieranie osób indywidualnie ogrzewających dom poprzez spalanie węgla , a legitymujących się bardzo niskimi dochodami poprzez zakup dla nich węgla o dobrych parametrach . Regulamin przyznawania dotacji nie może ich wykluczyć jako beneficjentów , tylko z tego powodu, że nie stać ich na zakup kotłów klasy 5. Zakup takiego kotła wraz z kosztami instalacji to wydatek rzędu 14 000 złotych. Kwota ta jest wyższa od rocznych dochodów wielu ludzi, co jednoznacznie wyklucza możliwość ich instalacji.

3. Działaniom na rzecz wzrostu zamożności musi towarzyszyć proces wzmożonej edukacji ekologicznej zarówno młodzieży jak i dorosłych. Priorytetem na tym odcinku działań musi być dotarcie do każdego palacza kotłowego z odpowiednią broszurą uświadamiającą .

4. Powinna nastąpić obniżka cen energii elektrycznej w odniesieniu do odbiorców mieszkających w miastach / gminach na terenie których znajdują elektrownie oraz w miastach i gminach sąsiadujących. Za takim rozwiązaniem przemawiają znacznie niższe od przeciętnych koszty przesyłu energii oraz swoista

rekompensata za życie w bardziej zanieczyszczonym powietrzu. Przyczyni się to do doraźnego wspomagania głównego ogrzewania z kotłów , dogrzewaniem prądem zwłaszcza przy dodatnich temperaturach na dworze oraz w sytuacji nasilenia się smogu.

5. Wprowadzenie atrakcyjnych taryf zużycia prądu w porze nocnej wraz z gwarancją wieloletniego okresu jej zachowania.

6. Środki finansowe w dyspozycji władz wyodrębnione celem poprawy stanu atmosfery , muszą być wydatkowane w sposób efektywny , uwzględniający całokształt uwarunkowań . Koncepcja dofinansowania tylko zakupów kotłów centralnego ogrzewania klasy 5 oraz zasłyszana zapowiedź braku dofinansowania do inwestycji związanych ze spalaniem węgla w sytuacji gdy na danej posesji jest dostęp do gazu ziemnego , uznać należy za rozwiązanie nie do przyjęcia. Wspieranie importu rosyjskiego gazu , przy jednoczesnej eliminacji węgla rodzimego jest sprzeczne z polską racją stanu.

7. Zwiększyć należy inwestycje sprzyjające ograniczeniu negatywnych skutków smogu lub pośrednio likwidujący jego występowanie. Zakres tych działań jest rozległy, określony w punkcie 4 niniejszego opracowania.

Za skandaliczną trzeba uznać sytuację, że od rzędu 25 lat brak możliwości dogodnego dojazdu do gór / Wisła /, z Rybnika . Dawniej dojazd ten w jedną stronę wynosił nieco ponad 1 godzinę , dzisiaj rzędu 3 godzin 40 minut. Jest to skazanie na ciągłe przebywanie w smogu wielu mieszkańców Subregionu Zachodniego województwa śląskiego, a przez to na narażanie ich na utratę zdrowia .

Ograniczenie skutków działania smogu może nastąpić poprzez uruchomienie bezpłatnego Inhalatorium Solankowego na wzór tego działającego w Jastrzębiu Zdroju , gdzie jakość powietrza jest zdecydowanie lepsza. Wykorzystać można wspaniałą miejscową solankę jodową z Zabłocia koło Strumienia. Inhalacje z wykorzystaniem tej solanki leczą lub wspomagają leczenie wielu schorzeń układu oddechowego . W odniesieniu do Rybnika idealnym miejscem na Inhalatorium Solankowe byłby popularny deptak w pobliżu Bazyliki.

8. W miastach i gminach powinny powstać „ Kompleksowe programy ograniczenia zanieczyszczenia atmosfery i jej skutków „. W programach tych należne miejsce musi zająć problem negatywnego oddziaływania środków transportowych na jakość powietrza. W porównaniu z nagłaśnianiem niskiej emisji kominowej problem ten nie jest należycie eksponowany. Aktualnie jeden samochód przypada średnio na dwóch mieszkańców, a jego wiek przeciętny wynosi około 10 lat ! Dopuszczalne wartości emisji spalin w poszczególnych normach EURO zarówno w odniesieniu do pojazdów z silnikiem benzynowym jak i pojazdów z silnikiem wysokoprężnym operują – emisją g/km, oczywiście w warunkach laboratoryjnych , a nie drogowych. Ten stan rzeczy określono dosadnie „wielka ściema z normami emisji spalin”. Pytania zasadnicze : 1/ ile wynosić będzie wartość emisji CO, HC, NOx , PM, oczywiście w g/km ; w rzeczywistej sytuacji drogowej, gdy na jednym kilometrze trasy są dwie sygnalizacje świetlne oraz rondo , gdzie na włączenie się do ruchu okrężnego trzeba czekać średnio kilkanaście sekund. 2/ ile wyemituje zanieczyszczeń samochód osobowy pokonujący trasę Wisła – Rybnik , kiedy czas jazdy w soboty i niedziele wynosi niekiedy 3 godziny za sprawą korków.

Programy te należy w miarę zaistnienia nowych uwarunkowań weryfikować i uaktualniać.

9. Trzeba krytycznie podejść do lansowanej tezy o ociepleniu klimatu , jako nie udowodnionej. Radykalne odejście w najbliższych latach od węgla , jako paliwa podstawowego będzie zgubne dla Polski za sprawą kosztów z tym związanych, w tym społecznych z tytułu bezrobocia. Wzrost średniej temperatury

	w miesiącach grzewczych jest niezwykle korzystny dla Polski , chociażby z takich powodów jak : mniejsze zużycie węgla do celów grzewczych / tej zimy rzędu 20 -25 procent/, mniej spalane go węgla to obniżona emisja zanieczyszczeń, niezakłócone funkcjonowanie komunikacji samochodowej i kolejowej itd., itp. Pozytywne skutki ocieplenia dla Polski to wielomiliardowe oszczędności każdego roku. 10. W trakcie redakcji Regulaminu przyznawania dotacji ... , celowe oraz konieczne jest korzystanie z propozycji i wniosków zawartych w niniejszym opracowaniu .	
110	<u>Pan J. L., mieszkaniec gm. Pszczyna, pismo z dnia 31 stycznia 2017 r.</u> Zwracam się do pana w sprawie opalania domów jednorodzinnych. Nie jestem zwolennikiem kopających kominów, ale jako emeryci jesteśmy w tej chwili za biedni na węgiel nie mówiąc o gazie. Jeżeli ja co drugi rok kupuję 20 ton mułu (chodzi o tani transport) to co miałbym zrobić z tymi dziesięcioma tonami które mam na przyszłą zimę. Panie marszałku czy mam wyciąć wszystkie drzewa i krzewy które mam na działce, czy miałbym nocami palić oponami i śmieciami. Nie stać mnie na drogi węgiel. Dlaczego w Woj. Śląskim za każdą gałązkę którą chciałbym z lasu muszę drogo płacić czego nie ma w całej Polsce. Proszę mi wytłumaczyć dlaczego w Paryżu, Londynie czy Berlinie gdzie nie ma kominków są większe smogi niż w Katowicach. Dlaczego głosicie że Pszczyna jest najbardziej zanieczyszczona a wszystkie bloki są kilkanaście lat opalane gazem. Uważam że to jest wielki kant, ktoś chce na tym dobrze zarobić.	Uwagi rozpatrzone. Zgodnie z art. 3 ust. 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach każda substancja lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć lub do których pozbycia się jest obowiązany, rozumiana jest jako odpad. W związku z tym, gdy 1 września 2017 r. w gospodarstwach domowych pozostaną zapasy węgla nie spełniające wymagań określonych w § 6, należy zwrócić się do gminy celem odebrania przez nią zgłoszonego odpadu.
111	<u>Pan J. F., wiadomość e-mail z dnia 31 stycznia 2017 r.</u> Dzień dobry, Poniżej wysyłam moje uwagi do projektu uchwały antysmogowej. Zwracam się z prośbą o uwzględnienie uwag w dalszej procedurze legislacyjnej. 1. §4 pkt 1 - zwracam uwagę na brak konkretnego zapisu, określenie „brak ekonomicznych możliwości” jest bardzo lakoniczne. 2. §5 - wielu inżynierów górnictwa oraz innych naukowców zabierało ostatnio głos również na temat spalania miałów. Jako niewielka frakcja również przyczynia się do znaczącego zapylenia. Uważam, że powinno się zabronić spalania przynajmniej do frakcji 8 mm. Muł i miał węglowy to produkty o wysokiej zawartości siarki, chloru czy popiołu. W wielu krajach węgiel tego typu jest traktowany jako odpad i nie jest sprzedawany, właśnie ze względu na jego bardzo negatywny wpływ na jakość powietrza. Proponuję zapis pkt 2: „mułów, miałów i flotokoncentratów węglowych, tj. paliw o uziarnieniu mniejszym niż 8mm”. Znam wiele osób, które opalają własne domy kotłami retortowymi z certyfikatami miałem węglowym i kotły te przy tego typu opale nadal emitują bardzo dużo dymu i pyłów. 3. Ponadto nie rozumiem sensu zapisu §5 pkt 3, w którym chcecie zabronić Państwo spalania pali produkowanych z wykorzystaniem mułów i flotokoncentratów. Jeszcze do niedawna paliwa takie jak węgiel Varmo były dotowane przez struktury wojewódzkie. Osobiście testowałem również ten rodzaj opału i nie wykazywał żadnych niekorzystnych efektów przy spalaniu. Uważam, że paliwo, które jest wzbogaconym	Uwagi uwzględnione częściowo. Zapis dotyczący podłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej został usunięty z zapisów uchwały. Kategoryzacja według technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia do sieci może być niezgodna z art. 32. Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Ponadto warunek „braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej” nie mieści się w ustawowym zakresie regulacji określonym w art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska. Zapis - „paliw stałych produkowanych z węgla kamiennego, w których zawartość

	i odpowiednio urobionym materiałem produkowanym przy pomocy mułów i flotokonzentratów powinno być dopuszczone do użytku. Zakaz powinien dotyczyć czystej postaci paliwa tego rodzaju lub paliw bez certyfikacji. 4. Zakazy powinny dotyczyć nie tylko stosowania lecz również sprzedaży osobom fizycznym tego rodzaju paliw na terenie województwa z uwagi na niewielkie możliwości sprawdzania tego, kto jaki opał stosuje. 5. W §6 uważam, iż nie powinno się dopuszczać budowy nowych obiektów budowlanych, w szczególności domów jednorodzinnych opalanych paliwami stałymi, nawet mimo zastosowania w nich kotłów klasy piątej. Jest to bardzo dobry sposób na ograniczenie trendu zabudowy przedmieść wszystkich śląskich miast. Zakaz ten przyczynił by się również do większego wykorzystania istniejącej tkanki miejskiej w celach mieszkaniowych i dogęszczenia struktury miasta w miejscach gdzie jest sieć ciepłownicza i gazowa. Należy w aktach prawnych tego typu zwracać uwagę przede wszystkim na źródło niskiej emisji, jaką jest tylko pośrednio rodzaj posiadanego kotła w obiektach budowlanych. Bardzo często najpoważniejszym powodem występowania niskiej emisji jest namnożenie obszarów o niskiej gęstości zabudowy i dużym udziale wolnostojących domów jednorodzinnych na przedmieściach miast. Problem ten będzie się pogłębiał wraz z powstawaniem nowych domów opalanych kotłami na paliwo stałe.	frakcji o uziarnieniu mniejszym niż 3 mm jest większa niż 15%” pozostaje bez zmian. Wydaje się, że zaproponowane wartości stanowią dobrze wyważony kompromis pomiędzy ochroną środowiska a interesem producentów paliw. Zapis dotyczący zakazu stosowania paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem mułów i flotokonzentratów węglowych został zmieniony na zakaz stosowania mieszanek produkowanych z wykorzystaniem mułów i flotokonzentratów. Regulacje dotyczące sprzedaży, bądź obrotu paliwami wykraczają poza zakres możliwych zapisów uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska. Takie same ograniczenia i zakazy dotyczą zarówno instalacji nowych, których pierwsze uruchomienie nastąpi od 1 września 2017, jak i już eksploatowanych. Zakaz stosowania instalacji na paliwa stałe w pierwszym przypadku może być traktowane jako nierówne traktowanie mieszkańców i może być sprzeczne z art. 32 Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.”
112	<u>Pan M. O., wiadomość e-mail z dnia 31 stycznia 2017 r.</u> Witam Kilka słów odnośnie proponowanej ustawy antysmogowej. Tak ochrona środowiska jest ważna, tak należy podjąć działania. Ale... Nie w sposób nakazowy, najłatwiej jest zabronić. Dlaczego ludzie palą flotem czy mułem piecach? Bo ich nie stać na opalanie węglem! 4 tony flotu z Marcela to 1500, 4 tony węgla z tej samej kopalni to 2750zł. Skąd mam wziąć prawie raz tyle na opał? Dlaczego gaz ziemny nie może być tańszy? Jeśli myślicie, że wprowadzenie ustawy otworzy tajne konta staruszek to się mylicie, one już wszystko wydały na lekarzy...	Uwaga rozpatrzona.

113	<u>Pan J. D., wiadomość e-mail z dnia 31 stycznia 2017 r.</u> W związku z konsultacjami społecznymi projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, chciałbym przedłożyć następujący wniosek. Wnioskuje o: Poszerzenie uchwały o prawne zobowiązanie samorządów do wsparcia finansowego mieszkańców poprzez dofinansowanie im wymiany pieców na zgodne ze standardami jakie określa uchwała oraz o prawne zobowiązanie samorządów do wsparcia ubogich mieszkańców poprzez dofinansowanie im zwiększonych kosztów ekologicznego ogrzewania domów. W przypadku braku możliwości wprowadzenia przez Sejmik Województwa Śląskiego do uchwały zobowiązania samorządów do wsparcia mieszkańców wnioskuję o: Powstrzymanie się z przyjęciem uchwały do czasu przyjęcia przez Rząd RP ogólnopolskich regulacji dotyczących wprowadzenia mechanizmów osłonowych dla mieszkańców, którzy mogą zostać dotknięci ekonomicznie wprowadzanymi ograniczeniami w spalaniu określonych paliw. Uzasadnienie: Projekt ten formułując nakazy i zakazy dla mieszkańców niemal całkowicie pomija czynnik ekonomiczny i w żaden nie bierze pod uwagę możliwości finansowych mieszkańców. Nie określa żadnego udziału samorządów lub innych podmiotów we wsparciu finansowym mieszkańców w wymianie pieców i ekologicznym ogrzewaniu domów, całość kosztów związanych z wprowadzeniem nakazów i zakazów przerzucając na mieszkańców. Jeśli władze samorządowe doszły do wniosku, że powinniśmy stosować jedno z najbardziej rygorystycznych norm emisyjnych w Europie - przy średnim poziomie dochodów kilkakrotnie niższym niż na Zachodzie Europy - to mają obowiązek również brać pod uwagę, iż sporej części mieszkańców na to po prostu nie będzie stać. Oczekiwaniem mieszkańców jest to, że samorządy wezmą w takiej sytuacji na siebie część związanych wprowadzeniem w życie przepisów tej uchwały kosztów i będą finansowo wspierać mieszkańców, tak żeby mogli godnie żyć i jednocześnie byli w stanie wypełniać narzucone przez samorządy normy ekologiczne. Brak w uchwale jakichkolwiek regulacji dotyczących wsparcia mieszkańców jest powodem niepokoju mojego i wielu innych mieszkańców. Wszelkie władze państwowe tworząc prawo mają obowiązek uwzględniać sytuację ubogich mieszkańców, oraz ich konstytucyjne prawo do ochrony godnego życia i zdrowia. Zaproponowany projekt uchwały wydaje się być „prawem dla bogatych”, oderwanym od realiów dochodowych wielu mieszkańców, w żaden sposób nie uwzględniającym możliwości finansowych uboższej części społeczeństwa. I nie mam tutaj na myśli osób najuboższych, które spełniają kryteria dochodowe uprawniające do otrzymywania zasiłków z pomocy społecznej, bo tacy ludzie najpewniej i tak już otrzymują i otrzymają w przyszłości dotacje z pomocy społecznej na ogrzewanie domów, lecz osób które tych kryteriów nie spełniają ponieważ ich dochody są wyższe od przyjętych kryteriów lecz na tyle niskie, że pozwalają na przeżycie, a nie na inwestycje i drastyczne zwiększenie kosztów utrzymania z dnia na dzień. Jeśli Państwo prawnie zamierzacie nakazać wymianę pieca na automatyczny o standardzie emisyjnym 5 - którego koszt wynosi ok 8-10 tys zł, a wraz z podłączeniem, zbiornikiem na wodę, przeróbkami instalacji	Uwagi nie uwzględnione. Uwagi wykraczają poza zakres możliwych zapisów uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.
-----	---	--

całość może kosztować kilkanaście tysięcy zł – to taki wydatek dalece przekracza moje (i wielu mieszkańców) możliwości finansowe. Dodatkowo coroczny koszt paliwa do ogrzewania zwiększy się dla mnie z 330 zł za tonę flotu do 800 zł za tonę ekogroszku (plus koszty pracy urządzeń sterujących automatyką), czyli o ok 130%. Dla porównania to tak jakby kazać wszystkim mieszkańcom bloków nakazać wpłacić jednorazową opłatę w wysokości ok. 12 tys złotych od mieszkania i zwiększyć im z dnia na dzień wysokość czynszu za mieszkanie o ok. 60%.

Przyjęcie uchwały w zaproponowanej formie może moim zdaniem doprowadzić wielu ludzi do dramatycznych wyborów pomiędzy koniecznością sfinansowania swoich podstawowych życiowych potrzeb takich jak np. jedzenie, lub też finansowaniem ekologicznego ogrzewania domów. Prawo do ochrony godnego życia i zdrowia jest gwarantowane konstytucyjnie (art. 30, art. 38, art. 68 Konstytucji RP) i żadna uchwała nie może tego prawa ludziom odbierać, stawiając przed nimi niemożliwe do realizacji wymagania, których spełnienie może za sobą pociągać zagrożenie dla ich życia lub/i zdrowia.

Wskutek tak sformułowanego prawa mieszkańcy mogą stanąć przed wyborem:

albo przeznaczenia pieniędzy ze swoich dochodów na jedzenie i inne podstawowe potrzeby, lecz wówczas nie będą w stanie sfinansować wymiany pieca i zwiększonych kosztów ogrzewania, będą więc musieli mieszkać w nieogrzewanym domu, narażając się na utratę zdrowia i/lub życia oraz utratę godności życia, lub też

przeznaczenia pieniędzy ze swoich dochodów na sfinansowanie wymiany pieca i zwiększonych kosztów ogrzewania, lecz wówczas nie wystarczy mi na jedzenie i inne podstawowe potrzeby, co w podobnym stopniu narażać ich będzie na utratę zdrowia i/lub życia oraz utratę godności życia.

Zatem projekt tej uchwały ograniczając emisję przyczynia się z jednej strony do poprawy zdrowia społeczeństwa, jednak nie zapewniając żadnych mechanizmów osłonowych dla ubogich mieszkańców, stawia ich w sytuacji dużo bardziej realnego zagrożenia zdrowia i życia lub perspektywy odebrania godności życia.

Kwestia ta została również podjęta przez Rzecznika Praw Obywatelskich, który wraz w piśmie z 2016 r. wzywającym władze do podjęcia działań zmierzających do zapewnienia mieszkańcom powietrza o odpowiedniej jakości sformułował także jasno postulat konieczności wprowadzenia mechanizmów osłonowych dla mieszkańców, którzy mogą zostać dotknięci ekonomicznie wprowadzanymi ograniczeniami w spalaniu określonych paliw.

Wprawdzie wspomina Państwo w uzasadnieniu ogólnikowo o konieczności dofinansowania wymiany pieców, jednakże taka wzmianka jest dalece niewystarczająca, ponieważ w takiej formie jest niewiążąca i nikogo do wsparcia mieszkańców nie obliuguje, w przeciwieństwie do treści uchwały.

W miejscu w którym ja mieszkam miejscowy samorząd wykazuje całkowitą bierność i niemoc w kwestiach wspierania potrzeb mieszkańców, które nie są na samorząd odgórnie przepisami prawa narzucone jako ich obowiązki, tłumacząc się brakiem środków, brakiem możliwości, brakiem kompetencji, itd. Programy o jakich Państwo wspomina w uzasadnieniu (lub podobne) działają już od pewnego czasu, niestety lokalny samorząd na jakiegokolwiek pytania dotyczące dofinansowania wymiany pieców, ocieplenia domów itp. odpowiada, że oni takich dofinansowań nie oferują, „proszę pytać później”. Trwa to od lat.

Niestety nic nie daje podstaw do przyjmowania założeń, że ta sytuacja może się zmienić w tym konkretnym przypadku jeśli samorządy nie zostaną do wsparcia mieszkańców prawnie zobligowane. Z punktu widzenia mieszkańca brak prawnie uregulowanych mechanizmów osłonowych wsparcia mieszkańców może

	skutkować tym, że mieszkańcy zostaną pozostawieni z problemem sami sobie, ponieważ samorząd nie będąc zobowiązany do ich wsparcia nie będzie tego robił, znajdując do tego różnorodne uzasadnienia, tak jak to ma wielokrotnie miejsce dzisiaj.	
114	<u>Pan J. D., wiadomość e-mail z dnia 31 stycznia 2017 r.</u> W związku z konsultacjami społecznymi projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, chciałbym przedłożyć następujący wniosek: Wnioskuje o: Wykreślenie z § 4 pt. 2 projekt uchwały słów „z automatycznym sposobem zasilania paliwa”. Uzasadnienie: W § 4 pt. 2 projekt uchwały mówi o dopuszczaniu „spalania paliwa w instalacjach z automatycznym sposobem zasilania paliwa bez rusztu awaryjnego, które spełniają minimum standard emisyjny zgodny z 5 klasą [...]” Zapis o możliwości używania wyłącznie pieców z automatycznym sposobem zasilania paliwa nie znajduje żadnego uzasadnienia z punktu widzenia poziomu emisji zanieczyszczeń. Czy piec będzie zasilony ręcznie czy automatycznie poziom zanieczyszczeń przy określonej klasie pieca będzie taki sam. Różnica polega na tym, że zarówno piec automatyczny jak i stosowane w nim specjalnie przystosowane paliwo o specjalnej granulacji (np. ekogroszek) jest droższe od pieca bez automatyki i węgla nie przeznaczonego do podajników (np. zwykły węgiel). Czynnik ekonomiczny ma kolosalne znaczenie dla mieszkańców. Projekt ten formułując nakazy i zakazy dla mieszkańców całkowicie pomija czynnik ekonomiczny i w żaden nie bierze pod uwagę możliwości finansowych mieszkańców. Wszelkie władze państwowe tworząc prawo mają obowiązek uwzględniać sytuację ubogich mieszkańców i nie mogą zmuszać ich do stosowania droższych rozwiązań technicznych nie mających merytorycznego uzasadnienia. Proszę o zostawienie zostawić mieszkańcom wybór: czy stać ich na droższy automatyczny piec i droższe paliwo do niego, czy też wolą obsługiwany tradycyjnie piec i paliwo, za które zapłacą mniej. Efekt emisyjny pozostanie taki sam, a mieszkańcy będą ponosić mniejsze koszty ogrzewania.	Uwaga uwzględniona. Uchwała dopuszcza do eksploatacji kotły z ręcznym załadunkiem paliwa, z uwagi na fakt, że obecnie na rynku dostępne są kotły zasypowe spełniające standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń według normy PN-EN 303-5:2012. Zgodnie z tą normą graniczne wartości emisji zanieczyszczeń w kotle z ręcznym sposobem zasilania paliwem są niewiele większe. W przypadku pyłu różnica ta wynosi 20 mg/m³, podczas gdy kocioł pozaklasowy emituje kilkaset razy więcej tego zanieczyszczenia. Kotły tego typu wskazane są także w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe. Dopuszczenie do użytku jedynie kotłów automatycznych niesie ryzyko naruszenia zasady równego traktowania producentów kotłów, tym samym zasady stosowania uczciwej konkurencji.
115	<u>Pan J. D., wiadomość e-mail z dnia 31 stycznia 2017 r.</u> W związku z konsultacjami społecznymi projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, chciałbym przedłożyć następujący wniosek: Wnioskuje o: Wykreślenie z § 4 pt. 2 projekt uchwały słów „bez rusztu awaryjnego”. W § 4 pt. 2 projekt uchwały mówi o dopuszczaniu „spalania paliwa w instalacjach z automatycznym sposobem zasilania paliwa bez rusztu awaryjnego, które spełniają minimum standard emisyjny zgodny z 5 klasą [...]”	Uwaga uwzględniona. Pomimo, że w uchwale brakuje zapisu o zakazie instalacji rusztu awaryjnego, nie powinien być on stosowany w instalacjach grzewczych. Certyfikacja kotłów udzielana zgodnie z normą PN-EN 303-5:2012 nie obejmuje urządzeń typu ruszt awaryjny. Urządzenia te umożliwiają niekontrolowane wykorzystanie paliw nie przeznaczonych

	Ruszt awaryjny, jak sama nazwa wskazuje, powinien być stosowany w sytuacjach awaryjnych. Zamknięcie możliwości stosowania takiego rusztu może spowodować, że w przypadku awarii podajnika (co się nierzadko zdarza) mieszkańcy nie będą w stanie ogrzać domu, narażając tym samym swoje zdrowie i życie, np. jeśli taka sytuacja wydarzy się w okresie występowania mrozów, nie mając żadnego rozwiązania awaryjnego w takiej sytuacji. Dodatkowo jak podają producenci ruszt awaryjny służy do krótkotrwałego spalania drewna, którego spalanie jest dopuszczalne uchwałą. Wielu mieszkańców wsi, szczególnie w rejonach górskich, ma swoje rodzinne lasy z których w ramach oczyszczania ich z uschniętych konarów, gałęzi i drzew pozyskują bezkosztowo drewno, która po wysuszeniu spalają w piecach jako paliwo uzupełniające w stosunku do węgla. Zamknięcie im takiej możliwości spowoduje po pierwsze nieuzasadniony wzrost kosztów ogrzewania dla tych mieszkańców, po drugie przerwanie naturalnego procesu oczyszczania lasów przez mieszkańców, gdyż nie będą tego robić nie mogąc spalić drewna. Jak rozumiem twórcy uchwały wpisując w jej treści zakaz stosowania rusztów awaryjnych chcieli uniknąć sytuacji, w której mieszkańcy na tych rusztach będą spalać odpady. Jednakże według informacji producentów pieców, w piecu o standardzie emisyjnym 5 nie ma możliwości spalania odpadów, ponieważ w takim piecu odpady po prostu nie będą się palić, może się w nich palić tylko wysokiej jakości paliwo. Wobec tego zablokowanie możliwości spalania odpadów jest już realizowane poprzez wymuszenie stosowania pieca klasy 5 i nie wymaga dodatkowo zakazywania używania rusztów awaryjnych, potrzebnych mieszkańcom w ww. przypadkach. Czynnik ekonomiczny ma kolosalne znaczenie dla mieszkańców. Projekt ten formułując nakazy i zakazy dla mieszkańców całkowicie pomija czynnik ekonomiczny i w żaden nie bierze pod uwagę możliwości finansowych mieszkańców. Wszelkie władze państwowe tworząc prawo mają obowiązek uwzględniać sytuację ubogich mieszkańców i nie mogą zmuszać ich do stosowania nie mających merytorycznego uzasadnienia droższych rozwiązań technicznych. Proszę o zostawienie mieszkańcom rozwiązania awaryjnego w przypadku awarii podajnika oraz możliwość krótkotrwałego spalania drewna w piecach na tzw. ruszcie awaryjnym.	do spalania w kotłach danego typu (w tym odpadów), na które kocioł nie został certyfikowany. Jednocześnie zapis zakazujący instalacji rusztu awaryjnego w konstrukcji kotłów znajduje się w projekcie z dnia 17 lutego 2017 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe.
116	<u>Pan J. D., wiadomość e-mail z dnia 31 stycznia 2017 r.</u> W związku z konsultacjami społecznymi projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, chciałbym wnieść następującą uwagę. Uwaga do projektu: Projekt ten formułując nakazy i zakazy dla mieszkańców niemal całkowicie pomija czynnik ekonomiczny i w żaden nie bierze pod uwagę możliwości finansowych mieszkańców. Nie określa żadnego udziału samorządów lub innych podmiotów we wsparciu finansowym mieszkańców w wymianie pieców i ekologicznym ogrzewaniu domów, całość kosztów związanych z wprowadzeniem nakazów i zakazów przerzucając na mieszkańców. Jeśli władze samorządowe doszły do wniosku, że powinniśmy stosować jedno z najbardziej rygorystycznych norm emisyjnych w Europie - przy średnim poziomie dochodów kilkakrotnie niższym niż na Zachodzie Europy - to mają obowiązek również brać pod uwagę, iż sporej części mieszkańców na to po prostu nie będzie stać. Oczekiwaniem mieszkańców jest to, że samorządy wezmą w takiej sytuacji na siebie część	Uwagi nie uwzględnione. Uwagi wykraczają poza zakres możliwych zapisów uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.

związanych wprowadzeniem w życie przepisów tej uchwały kosztów i będą finansowo wspierać mieszkańców, tak żeby mogli godnie żyć i jednocześnie byli w stanie wypełniać narzucone przez samorządy normy ekologiczne. Brak w uchwale jakichkolwiek regulacji dotyczących wsparcia mieszkańców jest powodem niepokoju mojego i wielu innych mieszkańców. Wszelkie władze państwowe tworząc prawo mają obowiązek uwzględniać sytuację ubogich mieszkańców, oraz ich konstytucyjne prawo do ochrony godnego życia i zdrowia. Zaproponowany projekt uchwały wydaje się być „prawem dla bogatych”, oderwanym od realiów dochodowych wielu mieszkańców, w żaden sposób nie uwzględniającym możliwości finansowych uboższej części społeczeństwa. I nie mam tutaj na myśli osób najuboższych, które spełniają kryteria dochodowe uprawniające do otrzymywania zasiłków z pomocy społecznej, bo tacy ludzie najpewniej i tak już otrzymują i otrzymają w przyszłości dotacje z pomocy społecznej na ogrzewanie domów, lecz osób które tych kryteriów nie spełniają ponieważ ich dochody są wyższe od przyjętych kryteriów lecz na tyle niskie, że pozwalają na przeżycie, a nie na inwestycje i drastyczne zwiększenie kosztów utrzymania z dnia na dzień. Jeśli Państwo prawnie zamierzacie nakazać wymianę pieca na automatyczny o standardzie emisyjnym 5 - którego koszt wynosi ok 8-10 tys zł, a wraz z podłączeniem, zbiornikiem na wodę, przeróbkami instalacji całość może kosztować kilkanaście tysięcy zł – to taki wydatek dalece przekracza moje (i wielu mieszkańców) możliwości finansowe. Dodatkowo coroczny koszt paliwa do ogrzewania zwiększy się dla mnie z 330 zł za tonę flotu do 800 zł za tonę ekogroszku (plus koszty pracy urządzeń sterujących automatyką), czyli o ok 130%. Dla porównania to tak jakby kazać wszystkim mieszkańcom bloków nakazać wpłacić jednorazową opłatę w wysokości ok.12 tys złotych od mieszkania i zwiększyć im z dnia na dzień wysokość czynszu za mieszkanie o ok. 60%. Przyjęcie uchwały w zaproponowanej formie może moim zdaniem doprowadzić wielu ludzi do dramatycznych wyborów pomiędzy koniecznością sfinansowania swoich podstawowych życiowych potrzeb takich jak jedzenie, lub też finansowaniem ekologicznego ogrzewania domów. Prawo do ochrony godnego życia i zdrowia jest gwarantowane konstytucyjnie (art. 30, art. 38, art. 68 Konstytucji RP) i żadna uchwała nie może tego prawa ludziom odbierać, stawiając przed nimi niemożliwe do realizacji wymagania, których spełnienie może za sobą pociągać zagrożenie dla ich życia lub/i zdrowia. Wskutek tak sformułowanego prawa mieszkańcy mogą stanąć przed wyborem: albo przeznaczenia pieniędzy ze swoich dochodów na jedzenie i inne podstawowe potrzeby, lecz wówczas nie będą w stanie sfinansować wymiany pieca i zwiększonych kosztów ogrzewania, będą więc musieli mieszkać w nieogrzewanym domu, narażając się na utratę zdrowia i/lub życia oraz utratę godności życia, lub też przeznaczenia pieniędzy ze swoich dochodów na sfinansowanie wymiany pieca i zwiększonych kosztów ogrzewania, lecz wówczas nie wystarczy mi na jedzenie i inne podstawowe potrzeby, co w podobnym stopniu narażać ich będzie na utratę zdrowia i/lub życia oraz utratę godności życia. Zatem projekt tej uchwały ograniczając emisję przyczynia się z jednej strony do poprawy zdrowia społeczeństwa, jednak nie zapewniając żadnych mechanizmów osłonowych dla ubogich mieszkańców, stawia ich w sytuacji dużo bardziej realnego zagrożenia zdrowia i życia lub perspektywy odebrania godności życia. Kwestia ta została również podjęta przez Rzecznika Praw Obywatelskich, który wraz w piśmie z 2016 r.	
--	--

	wzywającym władze do podjęcia działań zmierzających do zapewnienia mieszkańcom powietrza o odpowiedniej jakości sformułował także jasno postulat konieczności wprowadzenia mechanizmów osłonowych dla mieszkańców, którzy mogą zostać dotknięci ekonomicznie wprowadzanymi ograniczeniami w spalaniu określonych paliw. Wprawdzie wspomnienie Państwo w uzasadnieniu ogólnikowo o konieczności dofinansowania wymiany pieców, jednakże taka wzmianka jest dalece niewystarczająca, ponieważ w takiej formie jest niewiążąca i nikogo do wsparcia mieszkańców nie obliuguje, w przeciwieństwie do treści uchwały. W miejscu w którym ja mieszkam miejscowy samorząd wykazuje całkowitą bierność i niemoc w kwestiach wspierania potrzeb mieszkańców, które nie są na samorząd odgórnie przepisami prawa narzucone jako ich obowiązki, tłumacząc się brakiem środków, brakiem możliwości, brakiem kompetencji, itd. Programy o jakich Państwo wspomina w uzasadnieniu (lub podobne) działają już od pewnego czasu, niestety lokalny samorząd na jakiekolwiek pytania dotyczące dofinansowania wymiany pieców, ogrzewania domów itp. odpowiada, że oni takich dofinansowań nie oferują, „proszę pytać później”. Trwa to od lat. Niestety nic nie daje podstaw do przyjmowania założeń, że ta sytuacja może się zmienić w tym konkretnym przypadku jeśli samorządy nie zostaną do wsparcia mieszkańców prawnie zobligowane. Z punktu widzenia mieszkańca brak prawnie uregulowanych mechanizmów osłonowych wsparcia mieszkańców może skutkować tym, że mieszkańcy zostaną pozostawieni z problemem sami sobie, ponieważ samorząd nie będąc zobowiązany do ich wsparcia nie będzie tego robił, znajdując do tego różnorodne uzasadnienia, tak jak to ma wielokrotnie miejsce dzisiaj. Jeżeli Sejmik Województwa Śląskiego nie ma możliwości wprowadzenia wprowadzenia prawnych zobowiązań dla samorządów obligujących je do wsparcia finansowego mieszkańców w wymianie pieców i dofinansowania zwiększonych kosztów ogrzewania domów dla ubogich mieszkańców, wówczas wnioskuję by się wstrzymać z przyjmowaniem uchwały do czasu wprowadzenia takich mechanizmów przez Rząd RP, który (wg. doniesień medialnych) pracuje nad rozwiązaniami w tym obszarze.	
117	<u>Pan P. K., wiadomość e-mail z dnia 31 stycznia 2017 r.</u> Dzień Dobry Chciałbym zwrócić uwagę na ważny aspekt uchwały Palenie najgorszym węglem w najgorszym kotle to emisja pyłu 1180 mikrog/m3 Spalanie dobrego węgla w kotle piątej klasy to emisja pyłu 40 mikrog/m3 A jak to wygląda w przypadku kominków? Spalanie w nich mokrego drewna to emisja pyłu aż 2180 mikrog/m3 Suche drewno w kominku emituje natomiast aż 1350 mikrog/m3 a więc więcej niż odpady węglowe spalane w starym bezklasowym kotle. Kominki odpowiadają za zanieczyszczenie śląskiego powietrza tak samo jak stare kotły węglowe. Chciałbym więc zgłosić uwagę by w uchwale anty-smogowej dla województwa śląskiego były zawarte regulacje dotyczące zakazu montowania nie spełniających norm kominków a odnośnie tych już istniejących wprowadzono nakaz doposażenia ich w elektrofiltr.	Uwaga uwzględniona. Uchwała dopuszcza użytkowanie kominków pod warunkiem, że spełnią one parametry techniczne określone w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe. Nie uwzględnienie w projekcie uchwały instalacji w postaci kominków może być traktowane jako nierówne traktowanie mieszkańców i może być sprzeczne z art. 32 Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec

		prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Istotne jest także to, że kominki są prostymi instalacjami, w których oprócz drewna można spalić także inne rodzaje paliwa, a także odpady. Według danych publikowanych przez EMEP/EEA wielkość emisji generowanej przez standardowy kominek, zakładając, że jest w nim spalane drewno, dedykowane do tego typu instalacji, jest porównywalna do emisji powodowanej przez zwykły piec kaflowy. Brak regulacji w zakresie kominków spowoduje pozostawienie poza kontrolą istotnego źródła emisji do powietrza oraz będzie stanowiło ryzyko zwiększenia oddziaływania tych źródeł na jakość powietrza poprzez wzrost wykorzystania kominków jako źródła ogrzewania budynków.
118	<u>Pan M. G., mieszkaniec m. Rybnika, pismo z dnia 31 stycznia 2017 r.</u> Jako mieszkaniec Województwa Śląskiego a zarazem użytkownik instalacji która dostarcza ciepło do systemu centralnego ogrzewania w moim domu, jestem żywo zainteresowany rozwiązaniami które mają być zawarte w uchwale w sprawie: wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Analiza tekstu projektu uchwały, którą uzyskałem ze strony internetowej Sejmiku Województwa Śląskiego i porównanie jej z tekstem tożsamej w znaczeniu uchwały Sejmiku Województwa Małopolskiego nie wyjaśniła moich wątpliwości ani nie dała odpowiedzi na nurtujące mnie kwestie praktyczne a w szczególności: Czy mam szansę dalej spalać biomasę drzewną po dniu wejścia w życie uchwały jeśli posiadam instalację gazową w budynku : -przy obecnej mojej instalacji (kocioł na biomasę drzewną klasy 3 załadowczy) do końca 2023 roku ? -czy przy kotłach klasy 5 z automatycznym podawaniem paliwa zakupionym przed dniem wejścia w życie uchwały ? oraz -czy istnieje dla mnie możliwość zakupu kotła klasy 5 bądź wyższej w przyszłości na sezon grzewczy po 2023 roku przy założeniu, że posiadam instalację gazową w budynku oraz tym że Uchwała nie ulega zmianie w tym czasie przyszłym ? Po wizycie w Urzędzie Miasta Rybnika i rozmowach z urzędnikami na ten temat dochodzę do wniosku, iż jest tyle interpretacji tego projektu ile jest czytających. Utrwalenie takiego stanu rzeczy w przyszłej uchwale byłoby złym rozwiązaniem. Powodowany brakiem odpowiedzi na kwestię dla mnie najbliższą ale	Uwagi uwzględnione częściowo. W § 2 zmieniono podstawę prawną, ponieważ poprzednio przywołany przepis prawa nie obejmował takich paliw jak węgiel brunatny i biomasa. Zapis dotyczący zakazu stosowania paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem mułów i flotokoncentratów węglowych został zmieniony na zakaz stosowania mieszanek produkowanych z wykorzystaniem mułów i flotokoncentratów. Uchwała dopuszcza do użytkowania kotły klasy 5 zgazowujące paliwo, z uwagi, że charakteryzują się one niską emisją zanieczyszczeń i możliwością stosowania drewna kawałkowego. Ze względów technicznych w kotłach automatycznych

dostrzegając także potrzebę ujęcia innych nurtujących aspektów praktycznych w proponowanych ograniczeniach, zabieram głos w ramach konsultacji społecznej nad projektem uchwały . W załączeniu przedstawiam własne wnioski do projektu. Wnioski do projektu uchwały w sprawie: wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Moją wypowiedź podaję w 6 punktach w następującej formie: * tekst zawarty w projekcie uchwały * proponowany nowy zapis powołanego tekstu * uzasadnienie Ponieważ waga zagadnienia jest duża a projekt budzi wątpliwości, dlatego odnoszę się prawie do każdego paragrafu. Na końcu podaję do wykorzystania własną wersję projektu uchwały opartą na pierwowzorze. 1. TEKST § 2. „Rodzaje instalacji, dla których wprowadza się niniejszą uchwałą ograniczenia w zakresie ich eksploatacji, to instalacje, w których - w celu ogrzewania obiektów budowlanych, przygotowywania ciepłej wody użytkowej lub przygotowywania posiłków - następuje spalanie paliw stałych w rozumieniu art. 2 pkt 4a ustawy z dnia 25 sierpnia 2006r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (t.j. Dz. U. 2014 r. poz. 1728 z późn. zm.), w szczególności kocioł i piec za wyjątkiem kominków, jeżeli: 1) dostarczają ciepło do systemu centralnego ogrzewania lub 2) wydzielają ciepło lub 3) wydzielają ciepło i przenoszą je do innego nośnika.” PROPOZYCJA NOWEGO ZAPISU § 2. Rodzaje instalacji, dla których wprowadza się niniejszą uchwałą ograniczenia w zakresie ich eksploatacji, to instalacje, w których - w celu ogrzewania obiektów budowlanych, przygotowywania ciepłej wody użytkowej lub przygotowywania posiłków -następuje spalanie paliw w rozumieniu art. 3 pkt. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (t.j. Dz. U. Z 2012 r. poz. 1059 z późn. zm.) do instalacji tych zalicza się kocioł i piec za wyjątkiem kominków, jeżeli: 1) dostarczają ciepło do systemu centralnego ogrzewania lub 2) wydzielają ciepło lub 3) wydzielają ciepło i przenoszą je do innego nośnika. UZASADNIENIE W § 2 projektu uchwały powołana podstawa prawna tj art. 2 pkt 4a ustawy z dnia 25 sierpnia 2006r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (t.j. Dz. U. 2014 r. poz. 1728 z późn. zm.), mówi o węglu kamiennym i jego przetworach. Tymczasem już w § 5 katalog zostaje rozszerzony o inne paliwa ! Powołana podstawa prawna w projekcie najpierw uściśla zakres stosowania uchwały lecz w następnych paragrafach już o tym zapomina co w sposób oczywisty zaciera jej przejrzystość a nawet wskazuje na wadliwość tego aktu ponieważ jak się wydaje stosowanie jego ma dotyczyć też tych 1 posiadających instalacje na biomasę stałą ale wskazanie w definicji tego nie zawiera.	klasy 5 nie ma możliwości stosowania tego typu paliwa. Drewno jest istotnym surowcem energetycznym dla wielu mieszkańców województwa śląskiego. W § 4 użyto zwrotu „minimum standard emisyjny zgodny z klasą 5 pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń normy PN-EN 303-5:2012”, co wskazuje na możliwość użytkowania kotłów zgodnie z wymogami ekoprojektu. W przypadku instalacji, których pierwsze uruchomienie nastąpi 1 września 2017 r. obowiązuje kocioł klasy 5. Termin ten podyktowany jest tym, aby w pierwszej kolejności ograniczyć powstawanie nowych źródeł emisji. Ze względów technicznych i finansowych niemożliwa jest wymiana wszystkich urządzeń w krótkim czasie na klasę 5, dlatego wprowadzono wymóg w sposób stopniowy określając 3 daty graniczne w zależności od wieku użytkowanego kotła.
--	---

Dlatego byłoby zręczniejszym rozwiązaniem zastosowanie art 3 pkt 3 ustawy Prawo energetyczne, ze względu na jednoznaczną definicję paliw w tym stałych jako nośników energii chemicznej. 2. TEKST § 5. „W instalacjach wskazanych w § 2 zakazuje się stosowania: 1) węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla, 2) mułków i flotokoncentratów węglowych, tj. paliw o uziarnieniu mniejszym niż 3mm, 3) paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem mułków lub flotokoncentratów węglowych, 4) paliw stałych produkowanych z węgla kamiennego, w których zawartość frakcji o uziarnieniu mniejszym niż 3mm jest większa niż 15%, 5) drewna, którego wilgotność w stanie roboczym przekracza 20%.” PROPOZYCJA NOWEGO ZAPISU § 4. W instalacjach wskazanych w § 2 zakazuje się stosowania: 1) węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla, 2) mułków i flotokoncentratów węglowych, tj. paliw o uziarnieniu mniejszym niż 3mm, 3) biomasy stałej której wilgotność w stanie roboczym przekracza 20%. UZASADNIENIE a) Katalog zabronionych paliw stałych wiąże się nierozdzielnie z instalacjami wymienionymi w § 2, dlatego zmiana numeracji wydaje się bardziej chronologiczna. b) O ile stosowanie węgla brunatnego w instalacjach do tego nieprzystosowanych oraz paliw z węgla kamiennego o uziarnieniu mniejszym niż 3 mm spalanych w tradycyjnych piecach zapalanych zwłaszcza od dołu na pewno będzie powodowało znaczną emisję cząstek stałych i gazów do atmosfery, o tyle niezrozumiałym jest dlaczego granulaty naśladujące ekogroszek a wykonane z flotokoncentratu węgla miały by być niedopuszczalne? Czy ktoś przeprowadził w tym kierunku badania że to jest złe? Wydaje się raczej coś przeciwnego. W Radlinie w ostatnich latach powstała za publiczne pieniądze instalacja do prasowania flotokoncentratu węgla z kopalni Marcel, który jest energetycznie lepszym paliwem niż węgiel kamienny. Niestety całe przedsięwzięcie nie ujrzało światła dziennego i zakład po testowej produkcji jest w likwidacji ! Ten fakt jest niezrozumiały. Czy nie należałoby jednak stworzyć możliwości przerobu tego surowca właśnie w oparciu o myśl naukowo-techniczną? W ten sposób można by uzyskać paliwo o wyższych parametrach energetycznych niż węgiel za niższą cenę. Ten aspekt może w niedalekiej przyszłości okazać się kluczowym dla możliwości udźwignięcia przez gospodarstwa domowe obciążeń związanych z proponowanymi zmianami. Poza tym zachęta w postaci tańszego paliwa może w kapitalny sposób obniżyć koszty samorządów wobec tych zmian. Punkt 5 w projekcie a 3 w mojej propozycji są obarczone błędem, ponieważ są niemożliwe do jednoznacznej oceny co jest spalane co do miejsca pomiaru i metody. Jego skuteczność wydaje się zatem wątpliwa. Temat jest ważny ale trudny w weryfikacji. 3. TEKST § 4.	
---	--

„W instalacjach wskazanych w § 2 dopuszcza się stosowanie paliwa stałego, pod warunkiem: 1) braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej, 2) spalania paliwa w instalacjach z automatycznym sposobem zasilania paliwa bez rusztu awaryjnego, które spełniają minimum standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń normy PN-EN 303-5:2012 dla urządzeń z automatycznym sposobem zasilania paliwem, co potwierdza się zaświadczeniem wydanym przez jednostkę posiadającą w tym zakresie akredytację Polskiego Centrum Akredytacji, lub innej jednostki akredytującej w Europie, będącej sygnatariuszem wielostronnego porozumienia o wzajemnym uznawaniu akredytacji EA (European co-operation for Accreditation).” PROPOZYCJA NOWEGO ZAPISU § 5. 1. W instalacjach wskazanych w § 2 można stosować paliwa w rozumieniu art. 3 pkt. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (t.j. Dz. U. Z 2012 r. poz. 1059 z późn. zm.) za wyjątkiem wskazanych w § 4. 2. W przypadku stosowania instalacji wymienionych w § 2 pkt 1 dopuszcza się wyłącznie: a) eksploatacji instalacji z automatycznym sposobem zasilania paliwa bez rusztu awaryjnego, i spełniających wymagania w zakresie sprawności cieplnej i emisji zanieczyszczeń określonych dla klasy 5 wg normy PN-EN 303-5:2012 oraz zgodnych z pkt 1 załącznika II Rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe b) eksploatacji urządzeń do zgazowywania biomasy drzewnej, które spełniają minimum standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń normy PN-EN 303-5:2012 oraz zgodnych z pkt 1 załącznika II Rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe 3. W przypadku stosowania instalacji wymienionych w § 2 pkt 2 albo pkt 3 dopuszcza się wyłącznie: eksploatacji urządzeń zgodnych z pkt 1 załącznika nr II Rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe i spełniających wymagania w zakresie sprawności cieplnej i emisji zanieczyszczeń określone dla klasy 5 wg normy PN-EN 303-5:2012 Instalacje wymienione w ust. 2 i ust. 3 muszą posiadać zaświadczenie wydane przez jednostkę posiadającą w tym zakresie akredytację Polskiego Centrum Akredytacji, lub inną jednostkę akredytującą w Europie, będącą sygnatariuszem wielostronnego porozumienia o wzajemnym uznawaniu akredytacji EA (European co-operation for Accreditation). UZASADNIENIE Refleksja nad zapisami § 4 projektu uchwały skłania do wniosku że mamy do czynienia ze skrótem i kompilacją wraz z adaptacją na potrzeby własne zapisów zaczerpniętych z § 4 Uchwały Nr XVIII/243/16 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO z dnia 15 stycznia 2016 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze Gminy Miejskiej Kraków ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie	
--	--

paliw: oraz z § 4 wcześniej projektu dzisiaj Uchwały Nr XXXII/452/17 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO z dnia 23 stycznia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa małopolskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Próba połączenia kilku spraw w jednym miejscu wprowadza zasadnicze wątpliwości co do interpretacji treści i różnicuje podmioty wobec tego samego prawa. Zabieg ten ma na celu jak się wydaje nowe ograniczenie a mianowicie obok zakazu stosowania pewnych paliw w instalacjach grzewczych wprowadza nowe tj. stosowanie pewnych instalacji w pewnych warunkach. Powoduje to poważne restrykcje wobec podmiotów wymienionych w § 3 (w zasadzie najkosztowniejsze obciążenie dotyczyć może osób fizycznych posiadających budynki mieszkalne zaopatrzone w instalację gazową a niedostosowane do ogrzewania tym sposobem) oraz powoduje nieczytelność zapisów § 4 . W konsekwencji kolejnych szczególnie dotyczących terminów wejścia w życie tej uchwały a zawartych w § 9 . Czytając § 4 ust 1 projektu uchwały nie można zrozumieć czy punkty wymienione kolejno są równoważne czy zależne od siebie, kto o czym decyduje, kto określa możliwości, zasady postępowania, czy sprawy natury ekonomicznej mogą dotyczyć eksploatujących instalacje czy się ich tego pozbawia na rzecz monopolu gazowego czy ciepłowniczego. Czy jeśli ktoś posiada instalację gazową ale ze względów ekonomicznych przez siebie rozumianych nie chce używać kotła na paliwo gazowe , może czy nie może używać/instalować kotła klasy 5 na paliwo stałe ? A jeśli jednak będą takie restrykcje to na jakiej podstawie prawnej, skoro z lektury można wnioskować, że pewnej grupie pozwala się na stosowanie instalacji klasy 5 wg EN 303-5:2012 a innej chce się narzucić jedynie stosowanie gazowej czy ciepłowniczej. Czy to nie narusza art 42 Konstytucji RP ? „Art. 32. Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Biorąc pod uwagę niezaprzeczalną potrzebę poprawy stanu naszej śląskiej atmosfery nie należy zapominać, że proponowane zapisy są zasadniczo spolaryzowane i wprowadzają ograniczenia przede wszystkim wobec właścicieli prywatnych posesji z instalacjami grzewczymi na paliwa stałe starej generacji. To oni poniosą największe koszty tej uchwały. Część obywateli nie poniesie żadnych kosztów . Korzyści będą jednak także po stronie tych drugich. Dlatego właśnie istotnym jest aby w każdej możliwej sytuacji przy planowaniu tak radykalnych zmian widzieć podmiot a nie tylko przedmiot działań. W naszej szerokości geograficznej na pewno przez 6 miesięcy trzeba myśleć o ogrzewaniu pomieszczeń mieszkalnych w celu zapewnienia komfortu zdrowotnego mieszkańców. Katalog ograniczeń w projekcie wydaje się spory. Natomiast nie ma jednego słowa o pomocy i jej formie wobec tych których będzie dotyczyć. Nie trzeba wielkiego doświadczenia aby zrozumieć, że obecny sposób eksploatacji urządzeń grzewczych w domach to efekt niskiego standardu ekonomicznego ich właścicieli. Czy rozwiązaniem wobec niektórych ma być najdroższy gaz w obiektach do tego nieprzystosowanych jeśli kogoś na to nie stać? Wtedy nie będzie chorób ze smogu tylko z zimna. Czy obywatele z tego powodu będą zmuszeni do sprzedaży domów rodzinnych bo nie będzie ich stać na racjonalne ogrzewanie, a w domach będzie się rozwijać chorobotwórcza pleśń która jest rakotwórcza i domy te będą niszczyć z powodu niedogrzenia ? Czy można by wziąć to pod uwagę? Jeśli mają być wprowadzone zmiany nawet etapowo, nie powinno się ograniczać swobody decyzji eksploatujących instalacje opisane w § 2 co do ich wyboru (bo tu zawsze będzie miał znaczenie czynnik	
--	--

ekonomiczny inwestora-konsumenta) i znowu trzeba w tym miejscu wrócić do bilansu kosztów i zysków oraz ich beneficjentów o czym pisałem wyżej.

Rozporządzenie Komisji (UE) 2015/1185 i Rozporządzenie Komisji (UE) 2015/1189 dotyczące ekoprojektu nie zawierają warunków pod którymi mogą być instalowane czy eksploatowane odpowiednio piece grzewcze i kotły grzewcze. Są więc równoprawnymi instalacjami cieplnymi służącymi do ogrzewania budynku. Jednocześnie natomiast muszą spełniać bardzo surowe wymagania techniczne w zakresie emisyjności związków chemicznych określone w normie PN-EN 303-5:2012 a potwierdzone wynikami badań wykonanych przez akredytowane laboratoria badawcze.

To powinno być jedyną przesłanką do narzucenia ograniczeń, prawem równym dla wszystkich. Tak będzie sprawiedliwie.

Co więcej powołane rozporządzenie 2015/1185 daje nawet możliwości stosowania różnych parametrów technicznych takich instalacji, cytat z preambuły:

„(13) Niniejsze rozporządzenie obejmuje produkty o różnych parametrach technicznych. Gdyby zastosowano wobec nich te same wymagania dotyczące efektywności energetycznej, niektóre rozwiązania technologiczne zostałyby objęte zakazem wprowadzania do obrotu, co miałoby negatywne skutki dla konsumentów. Z tego względu powiązanie wymogów dotyczących ekoprojektu z potencjałem poszczególnych technologii sprzyja tworzeniu równych warunków działania na rynku.”

W tym przepisie jest myśl perspektywiczna, można by ją implikować do projektu uchwały.

A kwestia sposobu ogrzewania domów w górach ? Trudno sobie wyobrazić aby górale mający pod dostatkiem drewna, często z własnych działek leśnych (więc prawie za darmo) mieszkający z dala od centrum miejscowości nie mogli go spalać bo wprowadzone zostało ograniczenie bardziej restrykcyjne niż prawo europejskie i nie przewidujące takiej możliwości. Jednak Rozporządzenie Komisji (UE) 2015/1189 daje taką możliwość a w Polsce istnieją firmy, które produkują kotły do zgazowywania drewna zgodne z klasą 5 PN-EN 303-5:2012, w projekcie jest to pominięte a powinno się tam znaleźć.

Nie poruszony jest także temat tych instalacji na paliwa stałe, które świadomością ekologiczną właścicieli zostały zmodernizowane. Dotyczy to przypadków zastosowania zestawów: palnik+podajnik+sterownik+zasobnik paliwa na pelet drzewny a wykorzystujących jako wymiennik ciepła posiadany kocioł grzewczy załadowczy. Takie palniki sprzedawane w naszym kraju przez rodzimych producentów posiadają kwalifikacje techniczne dla nich przewidziane w przepisach europejskich a wydane po badaniach przez akredytowane laboratoria badawcze wg normy PN-EN 15270:2008, która jest bardziej restrykcyjna niż norma PN-EN 303-5:2012 dla kotłów klasy 3. Pozwalają one spalać jedynie paliwo przystosowane a będące w katalogu przewidzianym uchwałą. Często są to technologie nowatorskie, zastrzeżone w Urzędzie Patentowym a palniki te sprzedawane są na rynek austriacki, niemiecki, skandynawski więc najbardziej wymagające rynki w tym zakresie, co jest najlepszą rekomendacją ich jakości. Ci którzy dokonali takiego rozwiązania będą w okresie przejściowym bardzo pozytywnie wpływać na skutki finansowe całego przedsięwzięcia ponieważ już wydali pieniądze na modernizację (cena takiego zestawu waha się między 4 a 8 tys. złotych dla instalacji od 15 do 40 kW) i mogą pomyśleć o trwalszych zmianach za kilka lat. Jest też mało prawdopodobne aby ktoś kto kupił taki zestaw palił po staremu. Taka decyzja o zmianie sposobu ogrzewania za przystępną cenę w okresie przejściowym będzie wpływać na poprawę niskiej emisji i nie obciąży gwałtownie budżetów domowych ale podejrzewam że także gminnych.

Przesłanką do podjęcia działań w celu wprowadzenia uchwały była chęć poprawy jakości powietrza w tym

eliminacja smogu. Społeczne oczekiwanie na poprawę stanu atmosfery powinno iść w parze ze stanowieniem prawa mało restrykcyjnego ale ustanawiającego mechanizmy zachęcające do zmian sposobu myślenia o tym problemie poprzez uruchomienie prostych i tanich rozwiązań. Przede wszystkim pozostawienie decyzji o wyborze źródła ciepła eksploatującemu urządzeniu grzewczemu. I tutaj przydałaby się równie intensywna kampania informacyjna o sposobach ekologicznego spalania paliw stałych oraz o nowoczesnych instalacjach zgodnych z rozporządzeniami (UE)2015/1185 i (UE) 2015/1189 jak ta przedstawiana przez alerty smogowe o zagrożeniach zdrowotnych. Wtedy nastąpi zmiana mentalna w społeczeństwie a poprzez podniesienie zaufania do władz łatwiej będzie o zmiany na lepsze. Mam nadzieję, że mój głos w dyskusji się przyda.

4.

TEKST

§ 6.

„Dopuszcza się montaż instalacji na paliwa stałe w obiektach budowlanych, których budowa nie została zakończona lub dla których nie uzyskano pozwolenia na użytkowanie, pod warunkiem spełnienia przez te instalacje wymogów określonych w § 4.”

PROPOZYCJA NOWEGO ZAPISU

Likwidacja paragrafu 6 w takim brzmieniu.

UZASADNIENIE

§ 6 jak i § 4 wprowadzają kategoryzację obywateli według technicznej infrastruktury lokalnej narzucając im obowiązki określone uchwałą. Uważam to za niezgodne z Art. 32. Konstytucji RP „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Poza tym zapis § 6 zostanie ujęty w innej formie w propozycji nowego zapisu § 9 czyli w § 8.

5.

TEKST

§ 7.

„Dla podmiotów, o których mowa w § 3, eksploatujących kotły bez rusztu awaryjnego, minimum 3 klasy pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń według normy PN-EN 303-5:2012, co potwierdza się zaświadczeniem wydanym przez jednostkę posiadającą w tym zakresie akredytację Polskiego Centrum Akredytacji lub innej jednostki akredytującej w Europie, będącej sygnatariuszem wielostronnego porozumienia o wzajemnym uznawaniu akredytacji EA (European co-operation for Accreditation), obowiązek użytkowania kotła spełniającego standard emisyjny kotła klasy 5 ma zastosowanie od dnia 1 stycznia 2028 roku.

PROPOZYCJA NOWEGO ZAPISU

§ 6.

Dla podmiotów, o których mowa w § 3, eksploatujących kotły na paliwo stałe bez rusztu awaryjnego, minimum 3 klasy pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń według normy PN-EN 303-5:2012, oraz dla podmiotów eksploatujących kotły zasypowe zmodernizowane kompletnymi instalacjami palnika peletowego pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń wg normy PN-EN 15270:2008 co potwierdza się zaświadczeniem wydanym przez jednostkę posiadającą w tym zakresie akredytację Polskiego Centrum Akredytacji lub innej jednostki akredytującej w Europie, będącej sygnatariuszem wielostronnego porozumienia o wzajemnym uznawaniu akredytacji EA (European co-

operation for Accreditation), obowiązek użytkowania kotła spełniającego standard emisyjny kotła klasy 5 i wypełniającego minimalne poziomy sezonowej efektywności energetycznej zawarte w pkt 1 załącznika nr II Rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1189 ma zastosowanie od dnia 1 stycznia 2027 roku.

UZASADNIENIE

Ponieważ założenia dotyczące ekoprojektu a zawarte w art 7 ust 1 Rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1189 mówią że Komisja dokonuje przeglądu niniejszego rozporządzenia w kontekście postępu technicznego i przedstawia wyniki tego przeglądu forum konsultacyjnemu do dnia 1 stycznia 2022 r., można by przyjąć 5 letni okres przejściowy od tej daty dla dostosowania instalacji grzewczych do nowych przepisów. Jest to zbieżne z 5 letnimi okresami dostosowawczymi stosowanymi w prawie unijnym.

Ponadto włączenie do tego paragrafu instalacji modernizujących kotły grzewcze na paliwo stałe jest zabiegiem proekologicznym, ograniczającym zużycie energii i emisje kotłów na paliwo stałe a co warto podkreślić znacznie obniżającym globalne koszty wprowadzenia uchwały, będąc jednocześnie zbieżne z założeniami Rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1189.

6.

TEKST

§ 9.

„Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego i wchodzi w życie z dniem 1 września 2017 roku, za wyjątkiem:

1) § 4 pkt 2, który w odniesieniu do instalacji wskazanych w § 2 i eksploatowanych w okresie:

a) 10 lat od daty produkcji lub nieposiadających tabliczki znamionowej, wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022r.,

b) od 5 do 10 lat od daty produkcji, wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024r.,

c) poniżej 5 lat od daty produkcji, wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026r.,

2) § 6, który wchodzi w życie z dniem 1 września 2018 roku.”

PROPOZYCJA NOWEGO ZAPISU

§ 8.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego i wchodzi w życie z dniem 1 października 2017 roku, za wyjątkiem:

1) § 5 ust. 2 i ust. 3 które zaczynają obowiązywać :

a) dla podmiotów zamierzających eksploatować instalacje określone w § 2 uchwały w nowych obiektach budowlanych zaopatrzonych w takie instalacje, terminem wejścia w życie uchwały jest data uprawomocnienia się decyzji pozwolenia na użytkowanie takiego obiektu budowlanego wydanej przez terenowo właściwego Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego, począwszy od 1 października 2018r.

b) dla podmiotów określonych w § 6 uchwały terminem wejścia w życie uchwały jest data 1 stycznia 2027r.

c) dla pozostałych podmiotów wymienionych w § 3 terminem wejścia w życie uchwały jest data 1 stycznia 2023r.

UZASADNIENIE

Zapis jest prosty ,czytelny i odnosi się do dat granicznych ujętych w powołanych wyżej Rozporządzeniach Komisji oraz adoptuje terminy 5 letnich okresów dostosowawczych przyjętych w prawie unijnym.

Jednocześnie wprowadza prostą definicję terminu wejścia w życie uchwały dla nowych obiektów

budowlanych. Skrócenie okresu dostosowawczego w porównaniu z tym w projekcie jest do spełnienia przy swobodnym wyborze systemu ogrzewania, podjęciu produkcji tańszych paliw z flotokoncentratu węgla, jak również odpowiednim czasie (wydaje się minimum sześciu miesięcznym) vacatio legis. Stąd propozycja takiego zapisu. Własna wersja projektu uchwały § 1. W celu zapobieżenia negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi i na środowisko, w granicach administracyjnych województwa śląskiego wprowadza się ograniczenia i zakazy obejmujące cały rok kalendarzowy określone niniejszą uchwałą. § 2. Rodzaje instalacji, dla których wprowadza się niniejszą uchwałą ograniczenia w zakresie ich eksploatacji, to instalacje, w których - w celu ogrzewania obiektów budowlanych, przygotowywania ciepłej wody użytkowej lub przygotowywania posiłków - następuje spalanie paliw w rozumieniu art. 3 pkt. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (t.j. Dz. U. Z 2012 r. poz. 1059 z późn. zm.) do instalacji tych zalicza się kocioł i piec za wyjątkiem kominków, jeżeli: 1) dostarczają ciepło do systemu centralnego ogrzewania lub 2) wydzielają ciepło lub 3) wydzielają ciepło i przenoszą je do innego nośnika. § 3. Podmiotami, dla których wprowadza się ograniczenia i zakazy są podmioty eksploatujące instalacje wskazane w § 2. § 4. W instalacjach wskazanych w § 2 zakazuje się stosowania: 1) węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla, 2) mułów i flotokoncentratów węglowych, tj. paliw o uziarnieniu mniejszym niż 3mm, 3) biomasy stałej której wilgotność w stanie roboczym przekracza 20%. § 5. 1. W instalacjach wskazanych w § 2 można stosować paliwa w rozumieniu art. 3 pkt. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (t.j. Dz. U. Z 2012 r. poz. 1059 z późn. zm.) za wyjątkiem wskazanych w § 4. 2. W przypadku stosowania instalacji wymienionych w § 2 pkt 1 dopuszcza się wyłącznie: a) eksploatacji instalacji z automatycznym sposobem zasilania paliwa bez rusztu awaryjnego, i spełniających wymagania w zakresie sprawności cieplnej i emisji zanieczyszczeń określonych dla klasy 5 wg normy PN-EN 303-5:2012 oraz zgodnych z pkt 1 załącznika II Rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe b) eksploatacji urządzeń do zgazowywania biomasy drzewnej, które spełniają minimum standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń normy PN-EN 303-5:2012 oraz zgodnych z pkt 1 załącznika II Rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów	
---	--

	dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe 3. W przypadku stosowania instalacji wymienionych w § 2 pkt 2 albo pkt 3 dopuszcza się wyłącznie: eksploatacji urządzeń zgodnych z pkt 1 załącznika nr II Rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe i spełniające wymagania w zakresie sprawności cieplnej i emisji zanieczyszczeń określone dla klasy 5 wg normy PN-EN 303-5:2012 Instalacje wymienione w ust. 2 i ust. 3 muszą posiadać zaświadczenie wydane przez jednostkę posiadającą w tym zakresie akredytację Polskiego Centrum Akredytacji, lub inną jednostkę akredytującą w Europie, będącą sygnatariuszem wielostronnego porozumienia o wzajemnym uznawaniu akredytacji EA (European co-operation for Accreditation). § 6. Dla podmiotów, o których mowa w § 3, eksploatujących kotły na paliwo stałe bez rusztu awaryjnego, minimum 3 klasy pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń według normy PN-EN 303-5:2012, oraz dla podmiotów eksploatujących kotły zasypowe zmodernizowane kompletnymi instalacjami palnika peletowego pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń wg normy PN-EN 15270:2008 co potwierdza się zaświadczeniem wydanym przez jednostkę posiadającą w tym zakresie akredytację Polskiego Centrum Akredytacji lub innej jednostki akredytującej w Europie, będącej sygnatariuszem wielostronnego porozumienia o wzajemnym uznawaniu akredytacji EA (European co-operation for Accreditation), obowiązek użytkowania kotła spełniającego standard emisyjny kotła klasy 5 i wypełniającego minimalne poziomy sezonowej efektywności energetycznej zawarte w pkt 1 załącznika nr II Rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1189 ma zastosowanie od dnia 1 stycznia 2027 roku. § 7. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Śląskiego. § 8. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego i wchodzi w życie z dniem 1 października 2017 roku, za wyjątkiem: 1) § 5 ust. 2 i ust. 3 które zaczynają obowiązywać : a) dla podmiotów zamierzających eksploatować instalacje określone w § 2 uchwały w nowych obiektach budowlanych zaopatrzonych w takie instalacje, terminem wejścia w życie uchwały jest data uprawomocnienia się decyzji pozwolenia na użytkowanie takiego obiektu budowlanego wydanego przez terenowo właściwego Inspektora Nadzoru Budowlanego, począwszy od 1 października 2018r. b) dla podmiotów określonych w § 6 uchwały terminem wejścia w życie uchwały jest data 1 stycznia 2027r. c) dla pozostałych podmiotów wymienionych w § 3 terminem wejścia w życie uchwały jest data 1 stycznia 2023r.	
119	<u>Pani G. Ś., mieszkanka m. Rybnika, pismo z dnia 31 stycznia 2017 r.</u> Jestem mieszkanką Rybnika (peryferii) od jakiegoś czasu czytam w gazecie Rybnickiej, o smogu, zakazu palenia mułem i flotem. Mój syn czeka już rok na podłączenie gazu do budynku. Gaz do posesji miał być doprowadzony do 1 grudnia 2015 r. taka była umowa.	Uwaga rozpatrzona.

	Projekt przyłącza jest zatwierdzony. W mojej obecności Pani z gazowni w Rybniku wydzwaniała do gazownictwa w Zabrze do P. P. i nie mogła się z nim skontaktować, już myślałam że ten Pan figuruje tam fikcyjnie. Na początku grudnia zapadł się chodnik koło naszej posesji tam gdzie jest rura z gazem. Zgłosiłam to przyjechały służby drogowe zabezpieczając ten odcinek. Tydzień czasu trwało zasypywanie i ułożenie kostki. Za parę dni zaczął padać śnieg przyszedł mróz. O dziwo mój syn dodzwonił się do P. P. i usłyszał jak za parę dni zelży mróz od razu go podłączą. (mydlenie oczu)	
120	<u>Pani E. P., wiadomość e-mail z dnia 31 stycznia 2017 r.</u> Dzień dobry Zwracam się do Państwa z prośbą aby w uchwale antysmogowej był zapis mobilizujący Zarządy Spółdzielni Mieszkaniowych do podłączania budynków do sieci centralnego ogrzewania, wykorzystując na ten cel środki pomocowe z funduszy ochrony środowiska. Mieszkam na osiedlu które składa się z 6 bloków , niestety 2 z nich nie są podłączone do sieci co, pomimo iż przyłączy jest w odległości kilku metrów. W jednym bloku znajduje się 20 mieszkań i każde z nich wyposażone jest w 3 piece /kaflowe lub kozy/ co razem stanowi 60 pieców. Tak wygląda niepodłączenie tylko 1 budynku. Pada pytanie jak to wygląda w skali całego województwa? W związku z powyższym napewno mądziej miastami byłoby czyszczenie powietrza gdyby Spółdzielnie się do tego dostosowały. Mam nadzieję że moja sugestia pomoże w przygotowaniu dobrej uchwały dla województwa z wymiernymi skutkami dla zdrowia.	Uwaga nie uwzględniona. Obligatoryjne podłączenie do sieci wykracza poza zakres możliwych zapisów uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.
121	<u>Pani H. K., wiadomość e-mail z dnia 31 stycznia 2017 r.</u> Witam. Chciałabym wyrazić swoją opinię w sprawie projektu tzw. uchwały antysmogowej. Uważam że uchwała ta jest napisana pod dyktando ekologów. Czy Państwo nie zdajecie sobie sprawy z faktu, że większość mieszkańców naszego województwa nie udźwignie ciężaru opłat za ogrzewanie gazem lub z sieci PEC? W starszych domach to będzie nawet kilkanaście tysięcy złotych na sezon. Zachowujecie się tak jakbyście nie wiedzieli ile zarabiają obywatele płacący podatki z których się utrzymujecie. Natomiast dopuszczenie kominków przy wszystkich pozostałych zakazach to jest już naprawdę strzał w dziesiątkę. Czyli matka nie może ugotować obiadu dla swoich dzieci na piecu węglowym ale Pan prezes może popijać koniak przy kominku? BRAWO Widać, że w dalszym ciągu są u nas równi i równiejsi. Mam nadzieję, że uchwała zostanie dopracowana bo dotyczy będzie nawet połowy mieszkańców naszego województwa.	Uwaga rozpatrzona.

122	Związek Pracodawców Porozumienie Producentów Węgla Brunatnego, pismo z dnia 31 stycznia 2017 r. W związku z podjętą uchwałą nr 64/165/V/2017 z dnia 12.01.2017 r. przez Zarząd Województwa Śląskiego o przyjęciu projektu Uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie wprowadzania na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, Związek Pracodawców Porozumienie Producentów Węgla Brunatnego, przedkłada uwagi i zastrzeżenia do w/w uchwały. W projekcie, zgodnie z treścią § 5 ust 1) zakazuje się stosowania węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla w instalacjach służących do ogrzewania obiektów budowlanych, przygotowywania ciepłej wody użytkowej lub przygotowywania posiłków. Prezentowanie poglądów, iż stosowanie węgla brunatnego na potrzeby ogrzewnictwa indywidualnego wiąże się największą emisją pyłu i WWA, odczytujemy jako próbę dyskredytacji tego paliwa mającą na celu doprowadzenie do eliminacji węgla brunatnego z krajowej konkurencji w obrocie węglem. Dodać należy, iż węgiel brunatny jest najtańszym i ogólnie dostępnym źródłem ciepła oraz ważnym czynnikiem stabilizującym ceny węgla. Związek Pracodawców Porozumienia Producentów Węgla Brunatnego widzi potrzebę poprawy jakości powietrza w Polsce, jednakże nie może się to odbywać kosztem wprowadzania ograniczeń tylko względem krajowej branży wydobywającej węgiel brunatny. Proponowane obecnie przez samorządy rozwiązania wprowadzające ograniczenia i zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie węgla brunatnego, jest naszym zdaniem krzywdzące. Węgiel brunatny w przyjętym projekcie uchwały został zestawiony na równi z odpadami tj.: mułami i flotokoncentratami węglowymi. Autorzy uzasadnienia projektu uchwały prezentują porównanie wartości emisji określonych na podstawie testów spalania wykonanych w warunkach laboratoryjnych sortymentowych węgla kamiennych oraz węgla brunatnych przeprowadzonych w kotłach o zasypowym sposobie podawania paliwa. Na tej podstawie stwierdzono, że „przy obecnym stanie infrastruktury grzewczej w sektorze komunalno-bytowym w woj. śląskim, stosowanie węgla brunatnego na potrzeby ogrzewnictwa indywidualnego wiąże się ze zdecydowanie większą emisją pyłu i WWA w porównaniu do spalania węgla kamiennego”. Z uzasadnienia uchwały wynika, że autorzy projektu: - posłużyli się niewłaściwym porównaniem węgla, bowiem nie sposób porównywać sortymentowych węgla kamiennych do niesortowanego węgla brunatnego. Z uzasadnienia uchwały wynika, że do testów laboratoryjnych używano węgla brunatnego zawierającego powyżej 20% popiołów, a to oznacza, że nie porównywano emisji ze spalania sortymentowych węgla kamiennych do emisji ze spalania sortymentowych węgla brunatnych których zawartość popiołów wynosi od 5% do maksymalnie 10%. - zupełnie pominęli fakt, że na rynku są stosowane kotły na węgiel brunatny z automatycznym sposobem zasilania paliwa, które spełniają standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń normy PN-EN 303-5:2012. Istotą uchwały winno być ograniczenie niskiej emisji, a nie lobbowanie wybranych grup przemysłowych (określonych producentów kotłów lub producentów węgla). Eliminując uchwałą stosowanie węgla brunatnego, szczególnie sortymentowego, którego spalanie w odpowiednich kotłach spełnia wymagane standardy emisyjne zgodne z 5 klasą, eliminuje się konkurencję której brak z pewnością „odczują” użytkownicy paliw stałych. Ponadto w prezentowanej treści uzasadnienia projektu uchwały skupiono się na „dobrym wyważeniu	Uwaga nie uwzględniona. Węgla brunatne oferowane indywidualnym odbiorcom posiadają wysoką zawartość wilgoci, dochodzącą do 50%, co przekłada się na ich niską wartość opałową. W praktyce dla uzyskania takiego samego efektu cieplnego należy spalić 2 do ponad 3,5 razy więcej węgla brunatnego niż kwalifikowanych paliw z węgla kamiennego (24 - 31 MJ/kg) rekomendowanych do kotłów retortowych czy też zasypowych. Wysoka zawartość wilgoci i części lotnych oraz niska kaloryczność węgla brunatnego powoduje wzmożoną emisję produktów spalania.
-----	---	--

	kompromisu pomiędzy ochroną środowiska a interesem producentów paliw”. Ustalając graniczną wartość uziarnienia (frakcja <3 mm) wzięto pod uwagę fakt, że zakłady przeróbcze węgla nie będą musiały przeprowadzać żadnych istotnych modyfikacji oraz inwestycji. W świetle zapisów § 5 ust 1) projektu uchwały, pod uwagę (ochronę) wzięte zostały zakłady przeróbcze węgla kamiennego. Nie uwzględniono interesu zakładów przeróbczych węgla brunatnego zlokalizowanych przy kopalniach węgla w których przeprowadzono w ostatnich latach szereg inwestycji w celu produkcji węgla sortymentowych, konfekcjonowania ich i dystrybuowania. Reasumując, Związek Pracodawców Porozumienia Producentów Węgla Brunatnego uważa, iż projekt uchwały w swoim uzasadnieniu zawiera treści wskazujące na próbę nieuzasadnionej eliminacji węgla brunatnego i wnosi o rozważenie zmiany § 5 uchwały nr 64/165/V/2017 z dnia 12.01.2017 r. poprzez nadanie nowego brzmienia o treści: § 5 W instalacjach wskazanych w § 2 zakazuje się stosowania: 1) paliw, w których udział masowy węgla kamiennego lub brunatnego o uziarnieniu 0-3 mm wynosi powyżej 15%, 2) paliw zawierających biomasę o wilgotności w stanie roboczym powyżej 20%. Podobny zapis, eliminujący paliwa charakteryzujące się nadmiernie wysoką emisją zanieczyszczeń, zwłaszcza pyłu w trakcie spalania, przyjął w swojej uchwale nr XXXII/452/17 z dnia 23 stycznia 2017 r. Sejmik Województwa Małopolskiego. Takie rozwiązanie wydaje się być rozsądnym kompromisem.	
123	<u>Pani T. G., mieszkanka m. Skoczowa, pismo z dnia 1 lutego 2017 r.</u> Mam uwagi dotyczące zakazu palenia flotem i mułem węglowym (używam flotokoncentratu kop. Marcel CN 2701 od wielu lat (kiedyś mówiło się tylko flot) 1) Nauczyć odbiorców palenia w piecach CO bo od tego zależy czy się kopci i czy się spala dwutlenek węgla (jest taka reklama w internecie – jak palić węglem od góry prezentuje to kominarz. Ja palę flotem i też mi się nie kopci, mam wprowadzić zamontowany nadmuchi z sterownikiem w piecu typu kopciuch Ogniwo Biecz ale obserwując mój komin i inne jest różnica, tylko nie wiem czym palą i jaką technologią w tych domach gdzie się tak kopci !!!! Słyszałam, że proste regulatory spalania (z łańcuszkiem i termostatem) też dobrze się sprawdzają – regulują proces i temperaturę na piecu. Moim zdaniem dopuścić dobrej jakości flotokoncentraty i nauczyć palenia w CO z zastosowaniem różnego rodzaju regulatory spalania. Przygotowanie flotu też musi być odpowiednie, nie za mokry nie za suchy. Jedynym minusem jest bardzo pylisty popiół ale coś za coś. Mam jeszcze jedną uwagę dot. palenia piec musi być często (co najmniej raz w tygodniu) czyszczony z osiadających w piecu spalin (sądzę nie wiem jak to nazwać) ponieważ one działają jak izolator, ciepło z pieca idzie do komina – pal sobie pal a zimno w domu i tak jest. Do czyszczenia każdy musi sobie dopasować sprzęt w zależności od rodzaju pieca. Ja używam okrągłej szczotki z metalowymi końcami, zgiętego piaskownika i łopatkę małą do wybierania wygrzebanej sadzy - obecnie kupiłam sobie odkurzacz kominkowy (tani za 100 zł) z metalowym pojemnikiem i metalową rurą i teraz nic więcej mi do szczęścia nie potrzeba. W piecu pali się OK i dokładać nie muszę często, bo	Uwagi nie uwzględnione. W ostatnim czasie pojawiają się różne rozwiązania, które w sposób łatwy i bezinwestycyjny mają istotnie ograniczyć zjawisko smogu. Do takich metod należy koncepcja tzw. „górnego spalania”. Na podstawie przeprowadzonej przez Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla w Zabrzu (IChPW), analizy zagadnienia, a także wykonanych wielu badań na stanowiskach testowych w laboratorium akredytowanym oraz w warunkach poligonowych, należy stwierdzić, że spalanie z zastosowaniem techniki rozpału złoża paliwa stałego „od góry” (tak zwane „górnego spalania”): - <u>nie zawsze jest wykonalne technicznie</u>: to znaczy możliwe do przeprowadzenia w każdym pozaklasowym urządzeniu grzewczym, np. ze względu na rozwiązania

	sterownik wszystko kontroluje, a flot nie zalega na hałdach w kopalni. Moim zdaniem palę tanio i ekologicznie. Dochody mam nie za wysokie, i nie wiem jak to będzie z wymianą pieca i przymusem na węgiel ekogroszek ?? Chyba, że będzie można w piecach kl. V palić węglem + flot a do pieców będzie dotacja? Życzę podjęcia trafnej decyzji i dla ludzi i środowiska.	konstrukcyjne i wymiary elementów urządzenia, - <u>nie zawsze jest bezpieczne dla użytkownika</u>: co wynika zarówno z konstrukcji urządzenia grzewczego, jak i specyfiki układu kominowego (wartość i stabilizacja ciągu w czasie). Potwierdzają to wyniki przeprowadzonych testów badawczych na stanowisku wyposażonym w sprzęt pomiarowy i układy monitoringu, podczas badań prowadzonych przez doświadczonych pracowników zajmujących się na co dzień badaniem procesów spalania paliw stałych, - <u>nie zawsze prowadzi do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń</u>: co wykazano w testach spalania zarówno różnych węgli jak i biomasy przeprowadzonych w IChPW w ostatnich 2 latach, - <u>nie zawsze będzie możliwe do powszechnego wdrożenia</u>: głównie z uwagi na stan świadomości i przyzwyczajenia osób ogrzewających przez lata swoje mieszkania węglem. Należy podkreślić, że górne spalanie jest bardziej czasochłonne, a więc mniej wygodne w praktycznym codziennym stosowaniu (prawidłowo realizowane za każdym razem wymaga ponownego rozpalania kotła). Górne spalanie prowadzi ponadto w wielu przypadkach do obniżenia mocy kotła – a więc do zmniejszenia komfortu cieplnego użytkownika. Idea „górnego spalania”, czyli spalania współprądowego, nie jest niczym nowym. Jej stosowanie (w większości przypadków, gdzie jest to możliwe i bezpieczne) przynosi pozytywny efekt, ale należy pamiętać, że nie jest to efekt, który pozwoli na dotrzymanie standardów jakości powietrza. Nawet jeśli przyjąć, że
--	--	---

		wszystkie zainstalowane obecnie pozaklasowe kotły komorowe i piece będą od tej pory użytkowane metodą „górnego spalania”, biorąc pod uwagę najlepsze wyniki jakie uzyskano w laboratorium IChPW, które przeprowadziło liczne serie badawcze, nie jest możliwe osiągnięcie kryteriów emisji nawet 3 klasy wg. PN-EN 303-5:2012. Zapisy uchwały dotyczące zakazu stosowania w instalacjach grzewczych mułu i flotokonzentratu są zgodne z projektem Rozporządzenia Ministra Energii z dnia 27 stycznia 2017 w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych, gdzie muł i flotokonzentrat węglowy został przeznaczony do spalania w instalacjach o nominalnej mocy cieplnej nie mniejszej niż 1 MW, w związku z czym nie został dopuszczony do stosowania w sektorze komunalno-bytowym.
124	<u>Pani M. M., wiadomość e-mail z dnia 1 lutego 2017 r.</u> Szanowni Państwo, projekt Śląskiej uchwały antysmogowej to bardzo ważny dokument. Za jego jedyny minus uważam zbyt długi okres dla wymiany kotłów na te z klasą 5.	Uwaga nie uwzględniona. Ze względów technicznych i finansowych niemożliwa jest wymiana wszystkich urządzeń w krótkim czasie na klasę 5, dlatego wprowadzono wymóg w sposób stopniowy określając 3 daty graniczne w zależności od wieku użytkowanego kotła.
125	<u>Pan M. S., wiadomość e-mail z dnia 1 lutego 2017 r.</u> Witam W związku z uciążliwym smogiem, a chęci poprawienia obecnego stanu proponuję by każdy dom wyposażył się w filtr kominowy zaprojektowany przez Politechnika Śląska. Rozwiązanie to było by stosunkowo tańsze niż inne pomysły. Nie było by potrzeby rezygnacji z tańszych paliw kopalniach, gdyż większość ludzi poprostu na to nie stać i tak będą palić odpadami.	Uwaga nie uwzględniona. Wykorzystanie elektrofiltrów jest rozwiązaniem przejściowym, możliwym do zastosowania do czasu wymiany.
126	<u>Pan A. K., wiadomość e-mail z dnia 1 lutego 2017 r.</u> Szanowni Państwo	Uwagi rozpatrzone. Zapis dotyczący podłączenia do sieci

	W związku z w/w konsultacjami odnośnie projektu ustawy zgłaszam niżej wymienione wątpliwości. - Brak precyzji oraz posługiwanie się źródłami opartymi na szacunkach. Dodatkowo wątpliwe są kwestie oraz motywacje związane z niżej wymienionymi kwestiami: braku technicznej lub ekonomicznej możliwości podłączenia się do sieci ciepłowniczej lub gazowej. — (kto i na jakiej zasadzie stwierdza ów brak, ekonomię przedsięwzięcia w perspektywie eksploatacji? Osoby, których było stać na podłączenie do w/w sieci oraz późniejsze opłaty dawno już to wykonały! Koszt pieca to jedno - co z kosztami paliwa? Dopłata do samego pieca nie rozwiąże żadnego problemu w perspektywie rocznej faktury za gaz. Paliwo oparte na węglu jest szacunkowo k-krotnie tańsze. - Formuła odnośnie oczekiwanej normy wilgotności drewna ponad 20% - Czy obywatele mają rozumieć, że wkrótce każdy kto zgłosi kominek opalany drewnem dostanie profesjonalny wilgotnościomierz oraz instrukcją jak ma mierzyć każdy kawałek drewna? — na takich samych zasadach jak będzie działał wspomniany organ kontrolujący?	ciepłowniczej lub gazowej został usunięty z zapisów uchwały. Kategoryzacja według technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia do sieci może być niezgodna z art. 32. Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Ponadto warunek „braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej” nie mieści się w ustawowym zakresie regulacji określonym w art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska. Do sprawdzenia wilgotności drewna stosuje się urządzenia elektroniczne tzw. wilgotnościomierze do drewna, które każdy mieszkaniec może nabyć we własnym zakresie. Mieszkańcy, którzy spalają drewno powinni zwrócić przede wszystkim uwagę na czas jego suszenia. Przyjmuje się, że sezonowanie drewna przez okres 2 lat daje możliwość uzyskania parametrów wilgotności drewna, które spełnią wymagania uchwały.
127	<u>Pan P. S., wiadomość e-mail z dnia 1 lutego 2017 r.</u> Dzień dobry, Bardzo cieszę się z publicznej dyskusji na temat poprawy powietrza w naszym województwie i kraju. W naszym domu zamontowany mamy rekuperator (urządzenie do odzysku ciepła z powietrza i przy okazji filtrowania powietrza). Producent zaleca wymianę filtrów co 3 miesiące. W załączeniu jako ciekawostka zdjęcie 2 filtrów po 3 miesiącach użytkowania (zdjęcie wykonane w czerwcu 2016 - filtry użytkowane w miesiącach marzec-maj - nie w najgorszym zimowym okresie). Filtry leżą na podłodze. Kwadratowa kostka po lewej - to notes z białymi kartkami dla porównania skali szarości... pozdrawiam i życzę jak najszybszego wprowadzenia zakazu palenia w piecach węglem (najlepiej wszelakim, ale jestem realistą - jak ograniczymy tylko ten najgorszy typ i piece "śmiecuchy" to już będzie duży krok naprzód).	Uwaga rozpatrzona.
128	<u>Pani K. K., mieszkanka gm. Wilkowice, wiadomość e-mail z dnia 1 lutego 2017 r.</u> W odpowiedzi na projekt Uchwały Antysmogowej, opublikowanej w Kronice Beskidzkiej z 18 stycznia 2017	Uwagi rozpatrzone.

	roku, pragnę zabrać głos w tej sprawie. 1.W projekcie uchwały podjętej przez Zarząd Województwa Śląskiego określa się całkowity zakaz palenia flotem i mułem. 2.Wprowadza się harmonogram wymiany pieców starych na nowe. I to wszystko! 3.Nie podejmuje się w ogóle próby rozwiązania problemu. A problem jest i to duży! W jaki sposób społeczeństwo mniej zamożne, np. emeryci i osoby mniej zarabiające będą w stanie te zakazy zrealizować ? Jeżeli piece nowej generacji kształtują się w granicach od kilku do kilkunastu tysięcy, a dobrej jakości węgiel czy groszek opałowy to koszt ok. 800zł za tonę! 4.Nie wspomina się, że można grzać gazem! Dlaczego nie podjęto próby pomocy tym, którzy mając instalację gazową w domach nie ogrzewają gazem, bo ich na to nie stać? Zakładając gaz mieliśmy domy ogrzewać, mieliśmy taką nadzieję, ale realia są inne. Każdy z nas chciałby na pewno ogrzewać swoje domy ekologicznie- bo to i zdrowo i mniej pracy, ale bez pomocy finansowej Państwa czy Samorządów sprawy nie da się rozwiązać, bo na wszelkiego rodzaju modernizacje grzewcze potrzebne są środki finansowe. I to duże.	
129	<u>Pan T. N., mieszkaniec m. Wodzisławia Śląskiego, wiadomość e-mail z dnia 1 lutego 2017 r.</u> Pragnę obiema rękami poprzeć proponowane zapisy projektu ustawy ponieważ jakość powietrza jakim oddychamy w naszym regionie jest bardzo zła i jako odpowiedzialni ludzie mamy obowiązek zrobić porządek z powyższym problemem jeśli już niestety nie dla siebie to dla naszych dzieci.	Uwaga rozpatrzona.
130	<u>Pan P. H., mieszkaniec gm. Lyski, wiadomość e-mail z dnia 1 lutego 2017 r.</u> Dzień dobry, zgłaszam uwagi do „projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw” - proponuję w § 4 pkt 2) uchwały po słowach: „spalania paliwa w instalacjach” wykreślić słowa: „z automatycznym sposobem zasilania paliwa bez rusztu awaryjnego” uzasadnienie: 1) obecnie na rynku są do nabycia nie tylko kotły z automatycznym sposobem zasilania ale także wysoko sprawne zasypowe kotły c.o. również spełniające standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń, których dodatkowym atutem jest cena zakupu co ma bardzo duże znaczenie dla mniej zamożnych obywateli ale także w kwestii dofinansowania przez gminy 2) autorzy uchwały powinni również zastanowić się i wziąć pod uwagę to, iż automatyczny kocioł bez rusztu awaryjnego może stać się bezużyteczny w przypadku braku dostaw energii elektrycznej co niejednokrotnie miało już miejsce i to przez kilka kolejnych dni np. wskutek zerwania linii energetycznych, brak zasilania elektrycznego w okresie zimowym skazuje w tym wypadku mieszkańców na całkowite pozbawienie ogrzewania zaś w dłuższym okresie czasu na zamrożenie i zniszczenie całej instalacji c.o. (zależnie od temperatury zewnętrznej) , użytkownicy powinni mieć zatem swobodę świadomego wyboru kotła z rusztem	Uwagi uwzględnione częściowo. Uchwała dopuszcza do eksploatacji kotły z ręcznym załadunkiem paliwa, z uwagi na fakt, że obecnie na rynku dostępne są kotły zasypowe spełniające standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń według normy PN-EN 303-5:2012. Zgodnie z tą normą graniczne wartości emisji zanieczyszczeń w kotle z ręcznym sposobem zasilania paliwem są niewiele większe. W przypadku pyłu różnica ta wynosi 20 mg/m³, podczas gdy kocioł pozaklasowy emituje kilkaset razy więcej tego zanieczyszczenia. Kotły tego typu wskazane są także w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy

	awaryjnym czy bez rusztu, jedynym warunkiem powinno być spełnienie standardu emisyjnego zgodnego z 5 klasą pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń, istotną sprawą jest kontrola spalania paliwa i to nie tylko w kotłach c.o., mało prawdopodobne jest aby użytkownik posiadający nowoczesny, kosztujący kilka czy kilkanaście tysięcy zł. kocioł niszczył go świadomie spalając w nim śmieci czy plastiki, za wywóz których i tak ponosi stałą miesięczną opłatę	Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe. Dopuszczenie do użytku jedynie kotłów automatycznych niesie ryzyko naruszenia zasady równego traktowania producentów kotłów, tym samym zasady stosowania uczciwej konkurencji. Pomimo, że w uchwale brakuje zapisu o zakazie instalacji rusztu awaryjnego, nie powinien być on stosowany w instalacjach grzewczych. Certyfikacja kotłów udzielana zgodnie z normą PN-EN 303-5:2012 nie obejmuje urządzeń typu ruszt awaryjny. Urządzenia te umożliwiają niekontrolowane wykorzystanie paliw nie przeznaczonych do spalania w kotłach danego typu (w tym odpadów), na które kocioł nie został certyfikowany. Jednocześnie zapis zakazujący instalacji rusztu awaryjnego w konstrukcji kotłów znajduje się w projekcie z dnia 17 lutego 2017 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe.
131	<u>Pani Ż. K., wiadomość e-mail z dnia 1 lutego 2017 r.</u> Witam, Szanowni Państwo kwestia wymiany pieców na 5 kl. jest oczywista. Aktualnie posiadamy piec grzewczy - opalamy dobrej jakości węglem i drewnem kupowanym ze składów. Zmiana ogrzewania wymagałaby, albo podłączenia naszej kamienicy do sieci centralnego ogrzewania, albo pociągnięcia gazu (na co się nie zgodzili lokatorzy) i zmianie instalacji (wkłady kominowe itp). Bardzo chętnie wymienimy piec na ten zgodny z zaleceniami, ale niestety kominy nie są przystosowane (są zbyt małej objętości) do tego typu pieców. Co roku kominarze poruszają ten temat w uwagach po przeprowadzeniu przeglądu. W czyjej gestii będzie przystosowanie budynków (kominów) do pieców wymaganych? Czy jest to w ogóle możliwe. Rozumie, że od nas będziecie czegoś wymagać, ale wymiana pieca to nic w porównaniu z całą otoczką. Mam nadzieję, że formułując przepisy, ktoś nałoży jakieś obowiązki na Spółdzielnię Mieszkaniową, Zarządców budynków.	Uwaga nie uwzględniona. Uwaga wykracza poza zakres możliwych zapisów uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.
132	<u>Pan M. P., wiadomość e-mail z dnia 1 lutego 2017 r.</u> Witam serdecznie,	Uwaga uwzględniona. Zapis dotyczący podłączenia do sieci

	w ramach konsultacji społecznych chciałbym wnieść uwagi do uchwały w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Proponowana przeze mnie poprawka: par. 4 po podpunkcie 1) powinno być LUB podpunkt 2). Uzasadnienie: Nie można nakazać mieszkańcom, który doprowadzono gaz do posesji bezwzględnego jego stosowania. Ogrzewanie gazowe jest dużo droższe niż ogrzewanie węglowe realizowane w kotłach V klasy, co znacząco uderzy w biedniejszych mieszkańców regionu - a takowych jest w naszym regionie bardzo dużo. Odbije się to na kombinowaniu i spalaniu różnego rodzaju plastików i innych łatwo dostępnych odpadów w kotłach samodzielnej konstrukcji tzw samoróbek pochowanych gdzieś w domach. Poza tym Polska nie posiada własnego górnictwa gazowego i nie prowadzi własnego wydobywania gazu, więc zależna jest od importu, co przy różnych sytuacjach zagraża stabilizacji energetycznej naszego kraju, a w tym przypadku może bardzo szybko przenieść się na pojedynczego mieszkańca i problemów w okresie zimowym (np. w razie awarii gazociągów, sieci itd.). Poza tym cena gazu zależy od dostawców zagranicznych, a im przecież nikt nie nakaze, jaką cenę mają nałożyć na 1m3 gazu, a to spowoduje lawinowo biedę w regionie i ponowne spalanie odpadów. Spalanie węgla zaś spowoduje rentowność kopalń, a co za tym idzie utrzymanie miejsc pracy w regionie i brak emigracji mieszkańców z tego regionu do regionów bardziej rozwiniętych i do innych krajów ościennych. Z góry dziękuję za uwzględnienie mojej poprawki	ciepłowniczej lub gazowej został usunięty z zapisów uchwały. Kategoryzacja według technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia do sieci może być niezgodna z art. 32. Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Ponadto warunek „braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej” nie mieści się w ustawowym zakresie regulacji określonym w art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.
133	<u>Pani B. F., wiadomość e-mail z dnia 1 lutego 2017 r.</u> Szanowni Państwo, w związku z trwającymi konsultacjami społecznymi dotyczącymi projektu uchwały w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji w których następuje spalanie paliw, pragnę wnieść kilka uwag. jest dla mnie i dla większości mieszkańców mojej miejscowości nieosiągalny ekonomicznie. Dlatego wnoszę o zmianę powyższego zapisu, na taki, który umożliwiłby obywatelom wybór sposobu ogrzewania domów, zgodny z obowiązującymi normami, kotłami na paliwa stałe lub gazowe. Uważam, że zmuszanie niektórych obywateli czyt. takich, którzy mieszkają w miejscowościach gdzie jest dostęp do sieci gazowej lub ciepłowniczej, do ogrzewania gazowego przeczy zasadzie równości wobec prawa, które gwarantuje Konstytucja RP. Równocześnie wnoszę o zmianę zapisu pkt 2 paragrafu 4 i uwzględnienie kotłów zasypowych klasy 5. Proszę zwrócić uwagę, że w przypadku braku zasilania elektrycznego kotły z automatycznym podajnikiem bez awaryjnego rusztu nie działają, a jak wiadomo w sezonie grzewczym często zdarzają się awarie i przerwy w dostawie prądu. Zapewniam, że jestem zwolenniczką ograniczenia niskiej emisji, ale nie może to odbywać się zbyt wielkim kosztem obywateli. Proszę skalkulować koszt ogrzewania gazem domu dwurodzinnego wybudowanego w latach 60 i 70 ubiegłego wieku, których na Śląsku jest mnóstwo. Mam nadzieję, że wezmą Państwo pod uwagę moje wnioski i rozpatrzą je pozytywnie.	Uwagi uwzględnione. Zapis dotyczący podłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej został usunięty z zapisów uchwały. Kategoryzacja według technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia do sieci może być niezgodna z art. 32. Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Ponadto warunek „braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej” nie mieści się w ustawowym zakresie regulacji określonym w art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska. Uchwała dopuszcza do eksploatacji kotły z ręcznym załadunkiem paliwa, z uwagi na fakt, że obecnie na rynku dostępne są kotły

		zasypowe spełniające standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń według normy PN-EN 303-5:2012. Zgodnie z tą normą graniczne wartości emisji zanieczyszczeń w kotle z ręcznym sposobem zasilania paliwem są niewiele większe. W przypadku pyłu różnica ta wynosi 20 mg/m³, podczas gdy kocioł pozaklasowy emituje kilkaset razy więcej tego zanieczyszczenia. Kotły tego typu wskazane są także w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe. Dopuszczenie do użytku jedynie kotłów automatycznych niesie ryzyko naruszenia zasady równego traktowania producentów kotłów, tym samym zasady stosowania uczciwej konkurencji.
134	<u>Pan A. B., mieszkaniec m. Gliwice, pismo z dnia 1 lutego 2017 r.</u> Długo zastanawiałem się czy powinienem napisać list do Państwa. Doszedłem do wniosku, że tak i już żałuję, że piszę dopiero teraz. Zmobilizowała mnie do tego kampania telewizyjna, która od kilku miesięcy przetacza się przez media - nareszcie! Sprawa dotyczy SMOGU a właściwie powietrza którym oddychamy na co dzień. Nasz region jest niechlubnym liderem w kraju i w Europie - niestety. Pracuję w PKM Gliwice jako kierowca autobusu i wiem, że codziennie ja i tysiące innych kierowców walnie przyczyniamy się do smogu, który truje nas wszystkich, a niektórych nawet zabija. Niestety my kierowcy zostaliśmy do tego niejako przymuszeni, przez decydentów KZK GOP. Mądrzy Panowie z KZK wymyślili, że kierowcy wszystkich autobusów (na Śląsku kilka tysięcy) wykonujący przewozy pasażerów w naszym regionie dla KZK GOP mają obowiązek zatrzymywać autobus na wszystkich przystankach nawet na tych które są puste gdzie nikt nie wsiada i nie wysiada, poza tymi na żądanie, a tych ilość została zredukowana. Nawet jeśli autobus jedzie opóźniony, co w naszej aglomeracji jest częstym przypadkiem, kierowca ma obowiązek zatrzymać autobus na pustym przystanku. Nie wiem komu – czemu ma służyć ten nieżyciowy, nie ekologiczny i nieekonomiczny przepis. Pasażerowie spieszący się, są wściekli kiedy autobus jest opóźniony, i stają na pustych przystankach, posądzają nas kierowców o złośliwość i głupotę. KZK uważa, że nie zatrzymanie autobusu na pustym przystanku jest nie obsłużeniem tegoż i skutkuje nałożeniem kary	Uwaga nie uwzględniona. Uwaga nie odnosi się do zapisów uchwały.

	finansowej na kierowcę. A ja i inni kierowcy uważamy, że jest to bezsensowny przepis rodem z poprzedniej epoki, gdyż autobusem do przewozu ludzi – pasażerów nie da się obsłużyć pustego przystanku. Ale to inny temat. Powodem mojego pisma jest codzienne nie tylko w czasie smogu zanieczyszczenie środowiska. Jest to emisja szkodliwych związków emitowanych w spalinach tysięcy autobusów ruszających z pustych przystanków, emisja hałasu z silników autobusowych oraz emisja mikronowych cząstek pyłu z okładzin hamulcowych uwalniających się w czasie hamowania. W rozmowie z jednym z przewodniczących związków zawodowych przy PKM GLIWICE dowiedziałem się że jakiś czas temu skierował on pismo do KZK w przedmiotowej sprawie. W odpowiedzi usłyszał, że KZK GOP nie jest od ekologii tylko od komunikacji. Widać twarogłowi z KZK nie dostrzegają problemu z za swoich biurów siedząc w klimatyzowanych pomieszczeniach. My mieszkańcy śląskich miast najbardziej odczuwamy smród spalin wydobywających się z autobusów i innych pojazdów poruszających się w autobusach. Intencją moją jest to by Państwo jako urzędnicy Urzędu Marszałkowskiego w Katowicach wyegzekwowali od decydentów KZK zmianę sposobu myślenia, a co za tym idzie rozumowania transportu miejskiego przez pryzmat ekologii i ekonomii, a wtedy na pewno pozytywnie wpłynie to nam wszystkim na zdrowie i poprawi jakość i komfort podróżowania miejskimi autobusami. O ile się nie mylę KZK jest beneficjentem środków pieniężnych z Urzędu Marszałkowskiego i śląskich miast, więc powinni liczyć się z głosem społeczeństwa i urzędników Urzędu Marszałkowskiego.	
135	<u>Pan P. H., mieszkaniec m. Rybnika, pismo z dnia 1 lutego 2017 r.</u> Jestem właścicielem domu jednorodzinnego położonego na terenach objętych szkodami górnictwami około 6 km od centrum Rybnika. Budynek był projektowany w 1998 roku, jest niepodpiwniczony. Jedno pomieszczenie (3,3 x 3,3m) zostało obniżone 1,4m poniżej poziomu parteru, żeby zabudować w nim kocioł c.o., kuchnię węglową, powyżej pieców jest bojler ocieplony na ciepłą wodę, oraz resztę pomieszczenia wykorzystano na kuchnię-pralnię. Kuchnia węglowa jest rozpalana codziennie od 1,5-2 godzin, służy głównie do przygotowywania posiłków dla dwóch rodzin i jednocześnie do ogrzania bojlera na ciepłą wodę. Pytałem w Straży Pożarnej w Rybniku czy mogę w razie ostateczności zabudować do tego pomieszczenia w zamian za kuchnię węglową kuchnię gazową to otrzymałem odpowiedź, że w pomieszczeniach znajdujących się poniżej poziomu terenu nie można używać kuchni gazowych bo wcześniej czy później i tak dojdzie do wybuchu. Gaz z butli jest cięższy od powietrza i zawsze znajdzie gdzieś nisko miejsce (jest tam studzienka). Więc kuchnia gazowa odpada, a piec elektryczny (drogi w użytkowaniu) także odpada. Kuchnia gazowa czy elektryczna musiałyby mieć po minimum 6 palników, żeby ich funkcjonalność dorównywała kuchni węglowej. Pomimo szczyrych chęci co do wymiany kotła c.o., nie mam pojęcia jak fizycznie miałbym zmieścić nowy kocioł z podajnikiem w miejsce starego kotła. Ponieważ drzwi wejściowe do tego pomieszczenia otwierają się będą tylko 30 cm tyle co by przeszło pięcioletnie dziecko. Według producentów kotłów z podajnikiem powinno być około od 0,8-1m odległości od ściany w razie awarii związanej z wymianą ślimaka. Każdy producent zaleca zachowanie minimalnych odległości podanych w instrukcji obsługi kotła. Odstępstwo od tych zaleceń może nawet doprowadzić do konieczności odłączenia kotła od instalacji w razie ewentualnego przeglądu lub naprawy, co znacznie przewyższa koszty usługi. Druga uwaga dotyczy całkowitego braku dostępu do czyszczaków z drzwiczkami, które są zabudowane na spodzie komina z tyłu pieców. A trzeba kilka razy w roku wybierać zanieczyszczenia jakie się tam nagromadzą, a kotły mają coraz większe gabaryty	Uwagi uwzględnione. Uchwała dopuszcza do eksploatacji kotły z ręcznym załadunkiem paliwa, z uwagi na fakt, że obecnie na rynku dostępne są kotły zasypowe spełniające standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń według normy PN-EN 303-5:2012. Zgodnie z tą normą graniczne wartości emisji zanieczyszczeń w kotle z ręcznym sposobem zasilania paliwem są niewiele większe. W przypadku pyłu różnica ta wynosi 20 mg/m³, podczas gdy kocioł pozaklasowy emituje kilkaset razy więcej tego zanieczyszczenia. Kotły tego typu wskazane są także w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe. Dopuszczenie do użytku

	i gdzie to wszystko zmieścić. Mój stary kocioł „ZĘBIEC” ma sprawność powyżej 78% co w porównaniu z nowymi kotłami „eko”, które mają od 82-86% nie jest najgorszym wynikiem, które i tak spalają tyle samo a niektóre nawet więcej węgla co mój „ZĘBIEC” tylko z tą małą różnicą, że mój trochę więcej wypuszcza szarego dymy. Ja do opalania kuchni węglowej i kotła c.o. kupuję węgiel: ORZECH II, ziarno 25-80, o klasie: min. 30MJ/kg z „KWK MARCEL” (tak jest na fakturach). Po trzecie mój „ZĘBIEC” może grzać bez względu czy jest prąd czy go brak, a wszystkie nowe kotły a co dopiero klasy 5 bezwzględnie muszą mieć ciągłe zasilanie elektryczne. A czy wziął to ktoś z autorów projektu uchwały antysmogowej pod uwagę, że w razie większej zimowej awarii napowietrznych linii energetycznych (kilka lat wstecz już takie były) kilkaset domów było bez prądu około tygodnia i jak wtedy rozpalić w kotle c.o., które nie ma nawet rusztu awaryjnego – EPOKA LODOWCOWA. Dlaczego chcecie całkowicie uzależniać ludzi od techniki? Technika ma pomagać człowiekowi a nie szkodzić, a w razie awarii musi być możliwość ręcznej obsługi kotła c.o. Zakazy sprzedaży i używania paliw typu muły i floty itp. miały już obowiązywać 2-3 lata wcześniej, a nie dopiero od 1 września 2017 r. Ciekawe jak właściciele domów mają w tak krótkim czasie zaoszczędzić takie środki aby zakupić i wymienić kocioł oraz dostosowywać istniejącą instalację c.o. w kotłowni do nowego kotła, może to być wydatek od 15.000-20.000 złotych? A co mają zrobić tacy właściciele domów jak mój przypadek, że pomimo dobrych chęci zakupu kotła eko nie ma miejsca aby tak szeroki kocioł tam zabudować? Gdzie bezpieczeństwo jak po wyczyszczeniu komina (wg. przepisów 4 razy w roku) przez kominarza, nie ma możliwości wybrania sadzy i innych brudów z czyszczaków na dnie komina. A na pewno mój przypadek nie jest jedyny, może być ich nawet dziesiątki (tak przypuszczam). To co my mamy w takiej sytuacji począć, jak się ktoś nie podporządkuje tej ustawie to zaraz grzywna do zapłaty jak się Straż Miejska zjawi do kontroli? Może by było dobrym rozwiązaniem dla tych kilku-kilkunastu przypadków obejście tych przepisów co do obowiązku wymiany kotła, a że mają stosować paliwa dobrej jakości, jakie już ja stosuję od kilku lat. Chyba że producenci kotłów będą produkować kocioł + zasobnik od 0,8-1m długości, ale i tak pozostaje brak dostępu do czyszczaków. Napisać ogólną uchwałę i zarazem wrzucając wszystkich użytkowników kotłów c.o. do jednego worka i od razu jakie będą grzywny do zapłaty za niedostosowanie się do obowiązkowej wymiany kotłów c.o. to bardzo proste. Tylko, że nie wszystkich stać na taki duży wydatek i jednocześnie jak zaradzić żeby po przymusowej wymianie na nowy „eko kocioł” c.o. było dalej tak bezpiecznie w kotłowni i ekonomicznie (bo aż tak mało węgla nie spalają, jak wszędzie piszą i mówią, wg opinii sąsiadów i znajomych żeby było ciepło w domu swoje muszą spalić również ciągły pobór prądu, a to oznacza wyższe koszty eksploatacji, bo bez prądu „eko kocioł” klasa 5 ani drgnie). I gdzie tu ekonomia i ekologia, przy tak dużej ilości zamontowanych kotłów klasy 5 wzrośnie zapotrzebowanie na energię elektryczną. A to spowoduje, że elektrownie będą zmuszone dokupić kilka tysięcy ton mialu węglowego więcej żeby wyprodukować więcej energii elektrycznej co spowoduje wzrost cen prądu. A miały być te nowe kotły c.o. tańsze w użytkowaniu od starych „kopciuchów”. Czy po zakończeniu konsultacji projektu uchwały antysmogowej byliby Państwo uprzejmi odpisać na Moje pismo co do moich uwag i obaw dotyczących zabudowy kotła c.o. jak również co do obsługi czyszczaków w kominie, abym miał pewność, że z moimi problemami nie pozostanę sam. Za przychylne zajęcie stanowiska w mojej sprawie serdecznie dziękuję.	jedynie kotłów automatycznych niesie ryzyko naruszenia zasady równego traktowania producentów kotłów, tym samym zasady stosowania uczciwej konkurencji. Pomimo, że w uchwale brakuje zapisu o zakazie instalacji rusztu awaryjnego, nie powinien być on stosowany w instalacjach grzewczych. Certyfikacja kotłów udzielana zgodnie z normą PN-EN 303-5:2012 nie obejmuje urządzeń typu ruszt awaryjny. Urządzenia te umożliwiają niekontrolowane wykorzystanie paliw nie przeznaczonych do spalania w kotłach danego typu (w tym odpadów), na które kocioł nie został certyfikowany. Jednocześnie zapis zakazujący instalacji rusztu awaryjnego w konstrukcji kotłów znajduje się w projekcie z dnia 17 lutego 2017 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe.
136	<u>A. & S. - przedsiębiorcy z Wodzisławia Śląskiego, wiadomość e-mail z dnia 1 lutego 2017 r.</u> Chcemy poprzeć proponowane zapisy projektu ustawy ponieważ jakość powietrza jakim oddychamy	Uwaga uwzględniona.

	w naszym regionie jest bardzo zła i jako odpowiedzialni ludzie mamy obowiązek zrobić porządek z powyższym problemem jeśli już niestety nie dla siebie to dla naszych dzieci. Szkoda że tak późno lecz lepiej późno niż nigdy.	
137	<u>Pan M. S., wiadomość e-mail z dnia 2 lutego 2017 r.</u> Co z kominkami ? Będzie można palić wszystkim ?	Uwaga uwzględniona. Uchwała dopuszcza użytkowanie kominków pod warunkiem, że spełnią one parametry techniczne określone w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe. Nie uwzględnienie w projekcie uchwały instalacji w postaci kominków może być traktowane jako nierówne traktowanie mieszkańców i może być sprzeczne z art. 32 Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Istotne jest także to, że kominki są prostymi instalacjami, w których oprócz drewna można spalić także inne rodzaje paliwa, a także odpady. Według danych publikowanych przez EMEP/EEA wielkość emisji generowanej przez standardowy kominek, zakładając, że jest w nim spalane drewno, dedykowane do tego typu instalacji, jest porównywalna do emisji powodowanej przez zwykły piec kaflowy. Brak regulacji w zakresie kominków spowoduje pozostawienie poza kontrolą istotnego źródła emisji do powietrza oraz będzie stanowiło ryzyko zwiększenia oddziaływania tych źródeł na jakość powietrza poprzez wzrost wykorzystania kominków jako źródła ogrzewania budynków.

138	<u>Pan J. B., wiadomość e-mail z dnia 2 lutego 2017 r.</u> Dzień Dobry Według projektu śląskiej uchwały antysmogowej czas na wymianę pieców 3 i 4 klasy jest do 2028 roku. Identyczny zapis posiadają też Małopolanie ale w ich uchwale czas na wymianę pieców 3 i 4 klasy jest do 2027 roku. Proszę o skrócenie tego terminu o rok i wpisanie także u nas granicznej daty 2027 roku. Uważam, że województwo śląskie niepotrzebnie rzecz przewleka ze szkodą dla środowiska.	Uwaga nie uwzględniona.
139	<u>Pan E. C., mieszkaniec gm. Wilamowice, wiadomość e-mail z dnia 2 lutego 2017 r.</u> Witam, Uchwałą antysmogowa dla Śląska jest bardziej rygorystyczna niż dla województwa Małopolskiego pod kilkoma względami. Tekst uchwały antysmogowej dla Małopolski: http://bip.malopolska.pl/umwm,a,1283900,uchwala-nr-xxxii45217-sejmiku-województwa-malopolskiego-z-dnia-23-stycznia-2017-r-w-sprawie-wprowadze.html Zastrzeżenia: 1) Uchwała dla Śląska zabrania instalacji kotłów na paliwo stałe 5 klasy w nowych budynkach gdy istnieją techniczne możliwości podłączenia do sieci gazowej. - Śląska uchwałą odbiera wielu osobom planującym budowę domu możliwość taniego i czystego spalania paliwa stałego, podczas gdy w całym województwie wymusza się wymianę kotłów na 5 klasę. Dlaczego w nowych budynkach obywatele są zmuszani do drogiej eksploatacji instalacji gazowej? - Śląska uchwała w żaden sposób nie uzasadnia takiej decyzji. - Uchwała dla Małopolski nie wymusza ogrzewania gazowego w nowych budynkach gdy istnieją warunki techniczne do podłączenia do sieci gazowej. Nakazuje jedynie instalację kotła 5 klasy. 2) Uchwała dla Śląska zabrania kotłów zgazowujących drewno bez uzasadnienia. - Uchwała dla Małopolski pozwala instalować kotły zgazowujące drewno, w uzasadnieniu czytamy: „Ręczne podawanie paliwa dopuszczone jest jedynie w przypadku kotłów zgazowujących paliwo, gdyż charakteryzują się bardzo niską emisją zanieczyszczeń. Kotły te umożliwiają stosowania drewna kawałkowego w postaci polan.” - Jak jest uzasadnienie zakazu używania kotłów zgazowujących w uchwale dla Śląska? - Drewno może być bardzo tanim i ekologicznym paliwem dla wielu ludzi. - Kocioł zgazowujący drewno bardzo usprawnia ogrzewanie domu w porównaniu do kominka.	Uwagi uwzględnione. Zapis dotyczący podłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej został usunięty z zapisów uchwały. Kategoryzacja według technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia do sieci może być niezgodna z art. 32. Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Ponadto warunek „braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej” nie mieści się w ustawowym zakresie regulacji określonym w art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska. Uchwała dopuszcza do użytkowania kotły klasy 5 zgazowujące paliwo, z uwagi, że charakteryzują się one niską emisją zanieczyszczeń i możliwością stosowania drewna kawałkowego. Ze względów technicznych w kotłach automatycznych klasy 5 nie ma możliwości stosowania tego typu paliwa. Drewno jest istotnym surowcem energetycznym dla wielu mieszkańców województwa śląskiego.
140	<u>Pan D. P., mieszkaniec m. Czerwionka-Leszczyny, wiadomość e-mail z dnia 2 lutego 2017 r.</u> Szanowni Państwo, Pragnę zwrócić uwagę na pewien niepokojący proceder. Gminy zwracają część kwoty za zakup pieca/ocieplenia pod warunkiem, że nie ma możliwości podpięcia się do sieci gazowej lub centralnego	Uwaga ropatrzona. Zapis dotyczący podłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej został usunięty z zapisów uchwały.

	ogrzewania. Często zdarza się, że istnieje taka możliwość, ale koszty tej usługi są zbyt wysokie. Sam koszt podpięcia to około 10kpln, a opłaty roczne za ciepło-w przypadku mojej nieruchomości- to ponad 6kpln. Obecnie rocznie zużywam 5 ton węgla, czyli płacę połowę taniej. Równie zasadne może być zapytanie, czy istnieje możliwość ogrzewania prądem. Oczywiście istnieje, ale także jest to zbyt drogie. Zatem konieczne byłyby dopłaty do bieżącej eksploatacji. Proszę więc, by w przypadku ustalania systemowych rozwiązań nie dyskwalifikować osób, które teoretycznie mają możliwość podpięcia do ciepłowni, lub ewentualnie uwzględnić dofinansowanie do tego typu ogrzewania.	Kategoryzacja według technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia do sieci może być niezgodna z art. 32. Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Ponadto warunek „braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej” nie mieści się w ustawowym zakresie regulacji określonym w art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.
141	<u>Pan S. Ł., mieszkaniec m. Katowice, wiadomość e-mail z dnia 2 lutego 2017 r.</u> Szanowni Państwo, Chciałbym zgłosić uwagę dot. przedstawionego projektu. Bazując na danych dot. województwa małopolskiego ilość kominków jest tego samego rzędu wielkości co ilość kotłów na paliwa stałe. Natomiast emisja pyłu pochodząca ze spalania drewna (zwłaszcza wilgotnego) jest znacznie większa niż emisja ze spalania węgla. Uchwała w proponowanym kształcie wyłącza zawarte regulacje (również dotyczące wymaganej maksymalnej wilgotności drewna) w stosunku do kominków. Mając na uwadze możliwości techniczne (wyposażanie kominków w płaszcze wodne), przyjęcie projektu w proponowanym kształcie może spowodować zastępowanie kotłów na paliwa stałe kominkami. Za słuszne można przyjąć częściowe wyłączenie regulacji dot. kominków w przypadku wyposażenia budynku także w inne główne źródło ciepła spełniające wymagania określone w uchwale, jednakże całkowite wyłączenie ich z regulacji należy uznać za niesłuszne. W związku z powyższym proponuję: - objęcie paliw spalanych w kominkach ograniczeniami wyrażonymi w § 5 projektu uchwały - wprowadzenia czasowego zakazu eksploatacji kominków opalanych paliwami stałymi w czasie przekroczenia norm określonych przez WHO lub Unię Europejską - zakaz instalacji nowych kominków spalających paliwa stałe	Uwagi nie uwzględnione. Uchwała dopuszcza użytkowanie kominków pod warunkiem, że spełnią one parametry techniczne określone w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe. Nie uwzględnienie w projekcie uchwały instalacji w postaci kominków może być traktowane jako nierówne traktowanie mieszkańców i może być sprzeczne z art. 32 Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Istotne jest także to, że kominki są prostymi instalacjami, w których oprócz drewna można spalić także inne rodzaje paliwa, a także odpady. Według danych publikowanych przez EMEP/EEA wielkość emisji generowanej przez standardowy kominek, zakładając, że jest w nim spalane drewno, dedykowane do tego typu

		instalacji, jest porównywalna do emisji powodowanej przez zwykły piec kaflowy. Brak regulacji w zakresie kominków spowoduje pozostawienie poza kontrolą istotnego źródła emisji do powietrza oraz będzie stanowiło ryzyko zwiększenia oddziaływania tych źródeł na jakość powietrza poprzez wzrost wykorzystania kominków jako źródła ogrzewania budynków.
142	<u>Pan M. G., wiadomość e-mail z dnia 2 lutego 2017 r.</u> Witam, Oto moje uwagi dotyczące projektu tzw. uchwały antysmogowej: 1. Dlaczego kominki są uprzywilejowane? Również trują i można w nich spalać śmieci, na dodatek są coraz popularniejsze. 2. Zakaz spalania wymienionych w dokumencie paliw bez zakazu ich sprzedaży będzie zakazem martwym. Zawsze ktoś może powiedzieć, że kupił muł lub flotokoncentrat „do celów kolekcjonerskich”. Dopóki będzie to można kupić, dopóty będą tym palić. 3. Kto będzie sprawdzał czy drewno ma wilgotność do 20 %? 4. W dokumencie nie ma słowa o spalaniu węgla przemysłowych (typ 34), które są trudne do spalania w warunkach domowych . 5. Zakaz używania kotła z rusztem awaryjnym jest bzdurą. Równie dobrze można zakazać używania noża lub samochodu, ponieważ za ich pomocą można zabić człowieka. Kocioł bez rusztu awaryjnego jest BEZUŻYTECZNY. W przypadku braku zasilania lub awarii np. podajnika w kotle brak rusztu awaryjnego skazuje mieszkańców na marznięcie w domu nawet przez kilka dni (tyle czasami trwa usunięcie awarii sieci elektroenergetycznej lub kotła). Nie należy zabraniać posiadania kotła z rusztem awaryjnym tylko surowo karać za spalanie w nim niewłaściwego opału. 6. Brak możliwości używania kotła zasypowego klasy 5 gdy będzie można używać automatyczny tej klasy. j. w. Ogólnie projekt wygląda jak by był pisany przez osobę nie mającą zielonego pojęcia na temat, o którym pisze.	Uwagi uwzględnione częściowo. Uchwała dopuszcza użytkowanie kominków pod warunkiem, że spełnią one parametry techniczne określone w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe. Nie uwzględnienie w projekcie uchwały instalacji w postaci kominków może być traktowane jako nierówne traktowanie mieszkańców i może być sprzeczne z art. 32 Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Istotne jest także to, że kominki są prostymi instalacjami, w których oprócz drewna można spalić także inne rodzaje paliwa, a także odpady. Według danych publikowanych przez EMEP/EEA wielkość emisji generowanej przez standardowy kominek, zakładając, że jest w nim spalane drewno, dedykowane do tego typu instalacji, jest porównywalna do emisji powodowanej przez zwykły piec kaflowy. Brak regulacji w zakresie kominków

		spowoduje pozostawienie poza kontrolą istotnego źródła emisji do powietrza oraz będzie stanowiło ryzyko zwiększenia oddziaływania tych źródeł na jakość powietrza poprzez wzrost wykorzystania kominków jako źródła ogrzewania budynków. Regulacje dotyczące sprzedaży, bądź obrotu paliwami wykraczają poza zakres możliwych zapisów uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska. Do sprawdzenia wilgotności drewna stosuje się urządzenia elektroniczne tzw. wilgotnościomierze do drewna. Mieszkańcy, którzy spalają drewno powinni zwrócić przede wszystkim uwagę na czas jego suszenia. Przyjmuje się, że sezonowanie drewna przez okres 2 lat daje możliwość uzyskania parametrów wilgotności drewna, które spełnią wymagania uchwały. Z uwagi na trudność spalania w warunkach domowych węgla przeznaczonego do instalacji o dużej mocy, użytkownik kotła o małej mocy nie będzie takiego paliwa stosował. Pomimo, że w uchwale brakuje zapisu o zakazie instalacji rusztu awaryjnego, nie powinien być on stosowany w instalacjach grzewczych. Certyfikacja kotłów udzielana zgodnie z normą PN-EN 303-5:2012 nie obejmuje urządzeń typu ruszt awaryjny. Urządzenia te umożliwiają niekontrolowane wykorzystanie paliw nie przeznaczonych do spalania w kotłach danego typu (w tym odpadów), na które kocioł nie został certyfikowany. Jednocześnie zapis zakazujący instalacji rusztu awaryjnego w konstrukcji kotłów
--	--	--

		znajduje się w projekcie z dnia 17 lutego 2017 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe. Uchwała dopuszcza do eksploatacji kotły z ręcznym załadunkiem paliwa, z uwagi na fakt, że obecnie na rynku dostępne są kotły zasypowe spełniające standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń według normy PN-EN 303-5:2012. Zgodnie z tą normą graniczne wartości emisji zanieczyszczeń w kotle z ręcznym sposobem zasilania paliwem są niewiele większe. W przypadku pyłu różnica ta wynosi 20 mg/m³, podczas gdy kocioł pozaklasowy emituje kilkaset razy więcej tego zanieczyszczenia. Kotły tego typu wskazane są także w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe. Dopuszczenie do użytku jedynie kotłów automatycznych niesie ryzyko naruszenia zasady równego traktowania producentów kotłów, tym samym zasady stosowania uczciwej konkurencji.
143	<u>Pan M. K., wiadomość e-mail z dnia 2 lutego 2017 r.</u> Witam. Odnosnie przedstawionego projektu uchwały antysmogowej. W zasadzie trudno nie zgodzić się z przedstawionymi założeniami. Przypominam jednak o rzeczach (mam nadzieję) oczywistych. Koszt ogrzewania to nie tylko wymiana kotła i ewentualna przebudowa instalacji grzewczej - do czego zwykle sprowadzają problem tzw. aktywiści. W budynkach jednorodzinnych, w przypadku typowych kotłów o mocach 15-25 kW kocioł gazowy może być nawet tańszy niż węglowy kl. 5. Porównywałem ceny i wynoszą one minimalnie odpowiednio ok. 5000 i 8000 zł. Proszę jednak pamiętać o kosztach paliwa. Najbliższy cenowo gaz to wzrost o 50-100 %.	Uwaga uwzględniona. Zapis dotyczący podłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej został usunięty z zapisów uchwały. Kategoryzacja według technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia do sieci może być niezgodna z art. 32. Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.”

	Ja np. przy zarobkach ok. 2000 zł./mies (od lat w rzekomo potrzebnej i cenionej branży technicznej) i to płaconych nieregularnie oraz (od niedawna) poważnej i długiej choroby - nie wyobrażam sobie takiej podwyżki. Podobnie jest w wielu gospodarstwach domowych. Mogłaby to więc być prosta droga do zamiany rzeszy chorych z powodu zanieczyszczeń do chorych z przeziębieniami i wynikającymi z nich komplikacjami. Nie mówiąc o możliwych krokach w rodzaju samobójstw z przyczyn ekonomicznych, które zdarzały się w latach 90. Z tych też powodów niedopuszczalne jest zmuszanie do stosowania gazu. A ewentualne dopłaty do modernizacji nie mogą wynieść 1000-2000 zł (w 2007 r. otrzymaliśmy właśnie 1200 zł. dopłaty na kocioł kl. 3 15 kW co stanowiło niecałe 1/3 kosztów) ale nawet 80-90 % wymaganej sumy, być może uzależnionej od oceny możliwości obywatela. Zakładam, że są to rzeczy znane, jednak uważam za konieczne bardzo mocno je podkreślić	Ponadto warunek „braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej” nie mieści się w ustawowym zakresie regulacji określonym w art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.
144	<u>Pan W. Ś., wiadomość e-mail z dnia 2 lutego 2017 r.</u> Dzień dobry, Poniżej przedstawiam kilka uwag/przemysłów/spostrzeżeń dotyczących tzw. ustawy antysmogowej. 1. Bez wątpienia wszyscy zgadzamy się z tym, że obecnie smog stanowi coraz większy problem, który będzie tylko narastał, jeśli nie podejmie się odpowiednich środków zaradczych. 2. Problemem nie jest to, czy wprowadzimy zakaz używania najgorszej jakości paliw, ale to DLACZEGO większość ludzi z nich korzysta? Odpowiedź jest prosta: EKONOMIA. Ludzie w większości przypadków chcieliby ogrzewać domy ekologicznie, ale zwyczajnie ich na to nie stać, gdyż w Polsce w dalszym ciągu ekologia w ogrzewaniu to w większości luksus. 3. Wiele mówi się o konieczności wymiany kotłów grzewczych i dopłatach na ten cel. Trzeba jednak zauważyć, że często za wymianą pieca, będzie musiała iść konieczność modernizacji CAŁEJ infrastruktury grzewczej (nowoczesne grzejniki z regulatorami, miedziane orurowanie itd.). 4. Konieczne jest stworzenie systemu kompleksowej informacji w miastach i gminach dotyczącej dopłat. Obywatele muszą jasno wiedzieć jakie będą dopłaty, z jakich środków mogą skorzystać, jak się o nie starać, gdzie złożyć wnioski, jak je wypełnić itd. Wiedza ta musi być przekazana kompetentnie i jasno. Warto pomyśleć o przeszkoleniu osób w gminach i miastach (nie jest konieczne tworzenie nowych stanowisk!), by obywatele taką informację dostali i by za nią szła pomoc w uzyskaniu dofinansowania. 5. Koszty ogrzewania ekologicznego na pewno będą wyższe, więc warto rozważyć np. dopłaty w pierwszych latach, by choć w części obywatele mieli rekompensatę poniesionych nakładów. 6. Zakazując palenia najgorszej jakości paliwem (muły itd.) zakażmy również obrotu nimi! 7. Kroki które teraz podejmujemy, można było i należało podjąć już kilka, kilkanaście lat temu. Przyniosłyby one bez wątpienia większe korzyści niż dotowanie nierentownych kopalń, w które „pompowano” publiczne pieniądze. Środki można było już wtedy przeznaczać na modernizację kotłowni i palenisk – widać zabrakło długofalowego myślenia. 8. Nie zapominajmy o przemyśle, mimo, że wiele się zmieniło, trzeba dalej monitorować to co „wychodzi” z kominów zakładów przemysłowych, hut itd.	Uwagi rozpatrzone. Regulacje dotyczące sprzedaży, bądź obrotu paliwami wykraczają poza zakres możliwych zapisów uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.
145	<u>KWK Wspólnota, wiadomość e-mail z dnia 2 lutego 2017 r.</u> W nawiązaniu do trwających obecnie konsultacji społecznych dotyczących likwidacji zjawiska smogu,	Uwaga uwzględniona. Zgodnie z art. 96 ustawy Prawo ochrony

	proponujemy zbudowanie pilotażowej instalacji do produkcji pra - koksiku - paliwa bezdymnego, które realnie likwiduje zjawisko smogu. Zasadne jest by patronat nad tą inwestycją objęło Ministerstwo Energii, Ministerstwo Ochrony Środowiska oraz Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego. Do współpracy zamierzamy zaprosić Wydział Chemiczny Politechniki Śląskiej. Proponujemy, aby instalacja powstała ponad podziałami politycznymi, a jako lokalizację wyznaczamy miasto Knurów, gdzie istnieje dogodny teren po byłej koksowni z uwagi na istniejącą tam infrastrukturę, która w znaczny sposób obniży koszt budowy. Również lokalizacja może być dowolnie wskazana przez lokalne Samorządy lub na terenie zdekapitalizowanych elektrociepłowni, które muszą ponieść olbrzymie nakłady na dostosowanie do Dyrektywy IED itp. Czas realizacji to ok. 2-3 miesiące od uzyskania pozwolenia na budowę. Zakładana produkcja to: ok. 80 tys. do 150. tys. ton paliwa bezdymnego na bazie węgla, 10 MW energii elektrycznej i ciepło za 1/2 obecnej ceny dla ludności. Doskonale nadaje się ona dla stref ekonomicznych ze względu na produkowanie dużej ilości pary technologicznej. Ujawnione czyste technologie węglowe: -metoda pierwotna, dozowanie sorbentów do spalanego materiału dla ciepłowni i elektrociepłowni likwiduje NOx, SOx i trwale metale ciężkie, -metoda wtórna oczyszczania spalin za źródłem wytwarzania energii dla dużych zakładów energetycznych -paliwo bezdymne, -cyklon fizyko-chemiczny dla małych źródeł emisji i zakładów przemysłowych - uzdatniony sorbentami miał energetyczny jako doskonały produkt eksportowy. Zmieniają szkodliwy obraz węgla postrzeganego jako surowiec i tworzą z węgla gotowy produkt, spełniający Dyrektywę IED UE. Za wymienionymi technologiami stoją wyniki badań w skali przemysłowej, poparte Sprawozdaniami firm atestowanymi przez PCA - Polskiego Centrum Akredytacji. Dyrektywa IED oprócz Norm emisyjnych wymaga od wytwarzających energię na bazie węgla kamiennego rozpoczęcia w 2016 roku inwestycji IOS – Instalacji Oczyszczania Spalin co pociąga za sobą ogromne koszty. Jeżeli zakład nie rozpocznie inwestycji od daty wejścia w życie w/w Dyrektywy, po 17,5 tys. godzin pracy MUSI kotłownie węglowe zlikwidować !!! Obecnie spalanie tradycyjne węgla w piecach przypomina spalanie żywej gotówki. Uważamy, że węgiel obok geotermii jest jedynym sensownym rozwiązaniem dla Polskiej gospodarki. Propagowane i wprowadzane przez KWK Wspólnota polskie technologie węglowe, przyczynią się do likwidacji smogu w Polsce, a wprowadzana technologia sorbentowa polegająca na uzdatnianiu węgla otworzy rynek zbytu polskiego węgla do wszystkich krajów Europy! Dyrektywa otwiera również nowe możliwości dla górnictwa i energetyki w oparciu o technologię termicznej przeróbki węgla, produkcji paliwa bezdymnego przewyższającego normy bardzo drogiego „błękitnego paliwa,,. W czasie jego wytwarzania powstaje również prąd i ciepło, które w niskiej cenie może być sprzedawane społeczeństwu. Jest to technologia, która oprócz likwidacji pyłów szkodliwej emisji SO2 i NOx, likwiduje emisję metali ciężkich do atmosfery w tym rtęci, w trwały sposób zamyka w swoich strukturach metale ciężkie co likwiduje przedostawanie się metali ciężkich do środowiska. Ponadto są ograniczone emisje lotnych związków organicznych - LZO, benzopirenów-BTEX, oraz związków pierścieniowych. Rozwój w/w technologii pozwoli zlikwidować import węgla, który jest młodym węglem i zawiera bardzo duże ilości azotu wewnątrz struktur atomowych oraz znaczne ilości metali ciężkich i pierwiastków radioaktywnych !	środowiska uchwała antysmogowa określa rodzaje lub jakość paliw dopuszczonych do stosowania lub których stosowanie jest zakazane. Projekt uchwały wskazuje paliwa, których stosowanie jest zakazane, w związku z czym wszystkie paliwa stałe nie wymienione w projekcie dopuszczone są do stosowania.
146	Pan M. J., mieszkaniec gm. Chybie, wiadomość e-mail z dnia 2 lutego 2017 r.	Uwagi uwzględnione.

W wyniku zapoznania się z treścią projektu przedmiotowej uchwały wraz z dołączonym do niej uzasadnieniem, którą planuje podjąć Sejmik Województwa Śląskiego, mam szereg zapytań, niejasności oraz uwag w aspekcie przyszłej praktycznej realizacji oraz egzekwowania zawartych w niej zapisów. Nie wątpię, iż ustawodawca ma na celu jak największe dobro pro zdrowotne dla swoich mieszkańców. Każda taka ingerencja w sposób życia mieszkańców generuje dwa aspekty: - pozytywny, poprzez poprawę środowiska (powietrze, woda, gleba), w którym żyjemy i jego zmniejszenie szkodliwego oddziaływania na organizm ludzki, - negatywny, poprzez znaczny wzrost kosztów bytowych mieszkańców, tj.: a) konieczne koszty nakładów inwestycyjnych przez właścicieli budynków (wymiany kotłów, konieczność docieplania budynków, wykonanie nie planowanych przyłączy, przebudowa instalacji niezbędnych w procesie spalania paliw i inne), b) ograniczenie rodzaju paliwa do zakupu tylko dozwolonego przez uchwałodawcę oraz wymaganego przez producenta nowo eksploatowanej instalacji (bardzo drogi opał), co w konsekwencji grozi monopolizacją rynku sektora paliwowego. Przepraszam jeśli w swoim piśmie będę powtarzać spostrzeżenia oraz uwagi, którymi inni mieszkańcy Naszej Gminy lub Mieszkańcy innych miejscowości lub miast już przedstawili. Swoje uwagi formułowałem samodzielnie i teraz zebrałem je w całość. Wyjaśnienie pojęć piec i kocioł. Różnica pomiędzy piecami a kotłami polega na sposobie dostarczania ciepła: - piece produkują je jedynie w miejscu w którym się znajdują (oddają za pomocą promieniowania), - kotły wytwarzają nośnik ciepła, który można wykorzystać do ogrzania innych oddalonych pomieszczeń poprzez instalację z grzejnikami. Uwaga nr 1 Ustawodawca wprowadza w § 4 zapis, § 4. W instalacjach wskazanych w § 2 dopuszcza się stosowanie paliwa stałego, pod warunkiem: 1) braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej, 2) spalania paliwa w instalacjach z automatycznym sposobem zasilania paliwa bez rusztu awaryjnego, które spełniają minimum standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń normy PN-EN 303-5:2012 dla urządzeń z automatycznym sposobem zasilania paliwem, co potwierdza się zaświadczeniem wydanym przez jednostkę posiadającą w tym zakresie akredytację Polskiego Centrum Akredytacji, lub innej jednostki akredytującej w Europie, będącej sygnatariuszem wielostronnego porozumienia o wzajemnym uznawaniu akredytacji EA (European co-operation for Accreditation). Pytania do ustawodawcy. Jeśli dom ma doprowadzoną instalację gazową, która służy tylko do sporządzania posiłków (1 lub 2 piece gazowe), to w myśl zapisu w § 4 pkt. 1: - nie dopuszcza się już właściciela takiego domu do możliwości eksploatacji nowo zakupionego w dniu 01.09.2017r kotła na instalację z automatycznym sposobem zasilania paliwa bez rusztu awaryjnego klasy 5	Zapis dotyczący podłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej został usunięty z zapisów uchwały. Kategoryzacja według technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia do sieci może być niezgodna z art. 32. Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Ponadto warunek „braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej” nie mieści się w ustawowym zakresie regulacji określonym w art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska. Dokument wystawiony przez sprzedawcę paliwa, który potwierdza spełnienie wymogu dotyczącego jakości stosowanego paliwa jest wystarczającym dowodem wskazującym na dostosowanie się użytkownika do obowiązujących przepisów. Uchwała dopuszcza użytkowanie kominków pod warunkiem, że spełnią one parametry techniczne określone w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe. Nie uwzględnienie w projekcie uchwały instalacji w postaci kominków może być traktowane jako nierówne traktowanie mieszkańców i może być sprzeczne z art. 32 Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do
--	---

(kocioł na groszek z podajnikiem) a zgodnie z terminem koniecznej wymiany dotychczasowego eksploatowanego kotła zawartym w § 9 pkt. 1 projektu ustawy jest on zobowiązany tylko do wymiany i eksploatacji na kocioł gazowy, - właściciel takiego budynku posiada i eksploatuje już kocioł na instalację z automatycznym sposobem zasilania paliwa bez rusztu awaryjnego klasy 5 (kocioł na groszek z podajnikiem), to w okresie wyznaczonym w § 9 pkt. 1, będzie musiał go zmienić tylko na ogrzewanie gazowe, gdyż zastosowanie ma bowiem połączenie wcześniejszych zapisów z § 2 z § 4 oraz § 9, - właściciel nowobudowanego budynku posiada zezwolenie na przyłączyć do instalacji gazowej lub już doprowadził instalację do budynku (lecz planował jej eksploatację tylko w zakresie sporządzania posiłków) natomiast okres zakończenia budowy wraz z uzyskaniem pozwolenia na użytkowanie nastąpi po dniu 1 września 2018r., to właściciel ten automatycznie jest zobligowany do instalacji i eksploatacji tylko kotła gazowego nawet gdy już posiada zainstalowany kocioł na instalację z automatycznym sposobem zasilania paliwa bez rusztu awaryjnego klasy 5 (kocioł na groszek z podajnikiem) – zastosowanie bowiem ma połączenie zapisów § 9 pkt. 2 oraz § 4 pkt. 1. § 2 Cytat: Rodzaje instalacji, dla których wprowadza się niniejszą uchwałą ograniczenia w zakresie ich eksploatacji, to instalacje, w których - w celu ogrzewania obiektów budowlanych, przygotowywania ciepłej wody użytkowej lub przygotowywania posiłków - następuje spalanie paliw stałych w rozumieniu art. 2 pkt 4a ustawy z dnia 25 sierpnia 2006r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (t.j. Dz. U. 2014 r. poz. 1728 z późn. zm.), w szczególności kocioł i piec za wyjątkiem kominków, jeżeli: 1) dostarczają ciepło do systemu centralnego ogrzewania lub 2) wydzielają ciepło lub 3) wydzielają ciepło i przenoszą je do innego nośnika. § 4 Cytat: W instalacjach wskazanych w § 2 dopuszcza się stosowanie paliwa stałego, pod warunkiem: 1) braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej, § 6 Cytat: Dopuszcza się montaż instalacji na paliwa stałe w obiektach budowlanych, których budowa nie została zakończona lub dla których nie uzyskano pozwolenia na użytkowanie, pod warunkiem spełnienia przez te instalacje wymogów określonych w § 4. § 9 Cytat: Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego i wchodzi w życie z dniem 1 września 2017 roku, za wyjątkiem: 1) § 4 pkt 2, który w odniesieniu do instalacji wskazanych w § 2 i eksploatowanych w okresie: a) 10 lat od daty produkcji lub nieposiadających tabliczki znamionowej, wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022r., b) od 5 do 10 lat od daty produkcji, wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024r., c) poniżej 5 lat od daty produkcji, wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026r., 2) § 6, który wchodzi w życie z dniem 1 września 2018 roku. Interpretując zapis (interpretacja własna) § 4 pkt. 1 w połączeniu wraz z pozostałymi § 2, § 6 oraz § 9:	równego traktowania przez władze publiczne.” Istotne jest także to, że kominki są prostymi instalacjami, w których oprócz drewna można spalić także inne rodzaje paliwa, a także odpady. Według danych publikowanych przez EMEP/EEA wielkość emisji generowanej przez standardowy kominek, zakładając, że jest w nim spalane drewno, dedykowane do tego typu instalacji, jest porównywalna do emisji powodowanej przez zwykły piec kaflowy. Brak regulacji w zakresie kominków spowoduje pozostawienie poza kontrolą istotnego źródła emisji do powietrza oraz będzie stanowiło ryzyko zwiększenia oddziaływania tych źródeł na jakość powietrza poprzez wzrost wykorzystania kominków jako źródła ogrzewania budynków.
--	---

- właściciel takiego budynku lub nowo budowanego posiada techniczne oraz ekonomiczne możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci gazowej, gdy on jest już podłączony lub ma możliwość wykonania takiego podłączenia a tym samym właściciela takiego budynku zobowiązuje się (czytaj musi) zainstalować tylko kocioł gazowy w myśl projektu uchwały, - jeśli właściciel takiego budynku posiada kocioł na instalację z automatycznym sposobem zasilania paliwa bez rusztu awaryjnego klasy 5 (kocioł na groszek z podajnikiem) i eksploatuje, to zobowiązany jest go zmienić w przyszłości na ogrzewanie gazowe w terminach zgodnie z § 9 pkt1. Prawdopodobne praktyczne zastosowanie zapisu: Każdy właściciel: - budynku, który ma zainstalowany gaz w domu (czytaj obiekt budowlany jest podłączony do sieci gazowej lub posiada tak możliwość), - nowobudowanego budynku posiadający zezwolenie na przyłącze do instalacji gazowej lub już doprowadził instalację do budynku a uzyska pozwolenie na użytkowanie po dniu 1 września 2018r., jeśli zacznie po terminie określonym w § 9 eksploatować kocioł na instalację z automatycznym sposobem zasilania paliwa bez rusztu awaryjnego klasy 5 (kocioł na groszek z podajnikiem), może zostać pociągnięty do odpowiedzialności karnej, gdyż nie dostosował się do wymogów prawnych proponowanej uchwały. Każdy właściciel: - zobowiązany jest do pilnowania terminu wymiany swojego dotychczasowego kotła w terminie określonym w § 9 oraz § 7 lecz prawdopodobnie tylko na kocioł gazowy łącznie z poniesieniem wszelkich kosztów z tym związanych – czytamy w uzasadnieniu, iż jest to priorytet zgodnie z § 4. W zamieszczonym uzasadnieniu do uchwały czytamy o możliwości dotacji lecz tylko działań w ramach PRO WSL na lata 2014 – 2020 – kwota 67 913 372 euro, a w ramach realizacji celu związanego ze zwiększeniem efektywności energetycznej w sektorze publicznym i mieszkaniowym - kwota 227 255 818 euro dotyczy prawdopodobnie całego kraju bez wydzielenia kwoty dla województwa śląskiego. Dodatkowym wymogiem dla pozyskania tej dotacji jest wykonanie koniecznych inwestycji oprócz wymiany kotła (ale tylko na gazowy lub biomasę), w ramach których należy wykonać lub mieć już wykonane ocieplenie budynku, lecz nie jest określone jakie i o jakich parametrach. Wnioski do Urzędu Gminy Wniosek nr 1 Proszę o udostępnienie w formie pisemnej, jak dużo w Naszej Gminie jest: - budynków, które posiadają doprowadzoną instalację gazową (w tym odrębnie ilość budynków wielorodzinnych), - nowobudowanych budynków, które posiadają doprowadzoną instalację gazową (w tym odrębnie ilość budynków wielorodzinnych), - budynków, które posiadają doprowadzoną instalację gazową i wymieniły kocioł na klasy 5 (wzięła udział w programie niskiej emisji) (w tym odrębnie ilość budynków wielorodzinnych), dla których w wyniku zastosowania § 4 pkt. 1 – priorytetowy w myśl uchwałodawcy, może lub będzie zabroniony do eksploatacji kocioł na instalację z automatycznym sposobem zasilania paliwa bez rusztu awaryjnego klasy 5 (kocioł na groszek z podajnikiem) - czytaj wszyscy właściciele takich budynków będą musieli prędzej czy później zainstalować do eksploatacji tylko kotły gazowe w wyznaczonych § 9 pkt. 1 terminach. Wniosek nr 2	
--	--

Proszę o udostępnienie w formie pisemnej, potwierdzonej przez prawnego właściciela istniejącej na terenie Gminy Chybie sieci dostarczającej paliwo gazowe, w aspekcie: - istniejącej sieci (czas powstania, zakres i stan techniczny głównych ciągów wraz z podłączeniami do budynków, dotychczasowego poziomu jej wykorzystania oraz ewentualnych rezerw umożliwiających wzrost przesyłu paliwa gazowego, parametrach technicznych jakie jest w stanie utrzymać w sposób ciągły i nieprzerwany przy maksymalnej ciągłej możliwości poboru paliwa gazowego dla obecnie istniejącej sieci z podziałem terytorialnym), - konieczności niezbędnego zmodernizowania istniejącej sieci oraz budowy nowych ciągów, w przypadku restrykcyjnego zastosowania § 4 pkt. 1, tj. priorytetowego w myśl uchwałodawcy, skutkującego koniecznością masowego zasilania coraz większej liczby kotłów na paliwo gazowe, którym należy zapewnić 24 godzinną ciągłość dostaw o wymaganych parametrach tak by nie dochodziło do samoczynnego wyłączania w skutek zasilania zbyt słabym ciśnieniem lub stężeniem paliwa gazowego, szczególnie zimą w nocy gdy pobór będzie największy a mieszkańcy będą spali. Wniosek nr 3 Proszę o udostępnienie w formie pisemnej, poprzez zwrócenie się bezpośrednio do uchwałodawcy, w celu pełnej, rzetelnej i jednoznacznej interpretacji pojęć w projekcie uchwały, tj.: - braku technicznej możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci gazowej istniejącej na terenie Naszej Gminy (sieci ciepłowniczej nie posiadamy i jest ona ekonomicznie nie zasadna przy takim rozproszonym budownictwie), - braku ekonomicznej możliwości podłączenia właściciela obiektu budowlanego do sieci gazowej istniejącej na terenie Naszej Gminy – jak wg, uchwałodawcy należy rozumieć to pojęcie, - czy można będzie przyjąć jako brak technicznej możliwości dla właściciela danego obiektu budowlanego, pismo, pisemne oświadczenie lub inny rodzaj prawnie usankcjonowanego poświadczenia przez prawnego właściciela istniejącej na terenie Gminy Chybie sieci dostarczającej paliwo gazowe o braku technicznej możliwości zwiększenia dostawy i zapewnienia jej stabilnej ciągłości zasilania w przypadku zwiększenia poboru i zapotrzebowania wynikającego w skutek instalacji kotła gazowego dla tego konkretnego przyłącza. - czy można będzie przyjąć jako brak technicznej możliwości dla właścicieli danych obiektów budowlanych zasilanych z jednego ciągu sieci (jeden rurociąg zasilający kilka budynków), pismo, pisemne oświadczenie lub inny rodzaj prawnie usankcjonowanego poświadczenia przez prawnego właściciela istniejącej na terenie Gminy Chybie sieci dostarczającej paliwo gazowe o braku technicznej możliwości zwiększenia dostawy i zapewnienia jej stabilnej ciągłości zasilania w przypadku zwiększenia poboru i zapotrzebowania wynikającego w skutek dodatkowego zasilania instalacji kotłów gazowych na odcinku tego rurociągu. Jest to istotne w przypadku gdy wszyscy już są podłączeni do sieci gazowej i eksploatują ją lecz za pomocą pieców gazowych do sporządzania posiłków, a w myśl § 4 pkt. 1 projektu ustawy, zostaną zobligowani do eksploatacji kotłów gazowych w skutek czego instalacja nie będzie technicznie w stanie dostarczyć wszystkim właścicielom obiektów budowlanych lecz np. 20% -tom z całości dotychczas korzystających tak by nie pogorszyć dostaw pozostałym, którzy gotują posiłki. - jak wielki będzie nacisk i restrykcje na realizację zapisu z § 4 pkt. 1 projektu ustawy, w przypadku jego uprawomocnienia, czy zgodnie z uzasadnieniem będzie dążył do eliminacji paliwa stałego na rzecz gazowego oraz przyłączy do sieci ciepłowniczej, - czy rzeczywiście właściciele posiadający dostęp do sieci gazowej, a którzy dotychczas eksploatują kotły na	
---	--

instalację z automatycznym sposobem zasilania paliwa bez rusztu awaryjnego klasy 5 (kocioł na groszek z podajnikiem), w przyszłości będą również musieli wymienić takie kotły tylko na kotły gazowe lub biomasę, czy ponownie będą mogli zainstalować na paliwo stałe jak obecnie. Uzasadnienie do przedstawionych wniosków Projekt uchwały a tym samym uchwałodawca, § 4 pkt. 1, traktuje jako priorytetowy (zawarł to stwierdzenie w swoim uzasadnieniu do projektu uchwały). Wobec powyższego, należy się szczegółowo zapoznać z pełną rzetelną i jednoznaczną interpretacją tego zapisu, który stopniowo może zmusić wszystkich właścicieli budynków do montażu i eksploatacji kotłów gazowych. Projekt uchwały stawia właścicielowi obiektu budowlanego (budynku mieszkalnego, budynku wielorodzinnego) szereg ograniczeń, warunków oraz zakazów, natomiast nie stawia żadnych wymogów w zakresie parametrów istniejącej sieci dostarczającej paliwo gazowe oraz jej konieczności dostosowania i modernizacji tak by mogła sprostać wzrastającemu zapotrzebowaniu na przesył i użytkowanie gazu. Stawiane jest jako priorytet zmniejszanie zużycia paliwa stałego na rzecz gazowego co wygeneruje od roku 2022 skokowe i gwałtowne wzrosty zapotrzebowania na dostawę coraz większej ilości zużywanego paliwa gazowego. Rurociągi („drogi” transportu paliwa gazowego), obecnie są przestarzałe sprzed kilkunastu - kilkudziesięciu lat i nie są z przysłowiowej gumy, żeby samoistnie się dostosować do zwiększającego się zapotrzebowaniu poprzez powiększenie swoich średnic – dodatkowo podlegają korozji w skutek długotrwałej eksploatacji. Znaczny wzrost zapotrzebowania na to paliwo spowoduje, iż właściciele obiektów budowlanych (budynków mieszkalnych) na końcowym odcinku instalacji nie dość, że nie będą mieli możliwości ugotowania obiadu, to zostaną w myśl tej uchwały całkowicie pozbawieni alternatywnej metody ogrzewania budynku za pomocą kotła na instalację z automatycznym sposobem zasilania paliwa bez rusztu awaryjnego klasy 5 (kocioł na groszek z podajnikiem), ponieważ posiadają już techniczne podłączenie. Lecz czy jest ono w stanie zasilić w wymaganą ilość oraz jakość do prawidłowego procesu ogrzewania ten kocioł w budynku, to jest już problem właściciela – projekt uchwały nie reguluje w żaden sposób tego problemu i zrzuca całościowo odpowiedzialność na właściciela. Tym samym taki właściciel będzie skazany zwłaszcza w zimie przy mrozie pilnować nocą, żeby kocioł który samoistnie zacznie się wyłączać w skutek nieprawidłowego zasilania lub złej jakości paliwa, każdorazowo ponownie uruchomić po zadziałaniu zabezpieczeń. Tak więc w myśl uzdrawiania miast ze smogu, mieszkańcy na wsiach mają słono płacić za wątpliwą możliwość ogrzewania gazem i ciągle czujnie spać lub często budzić się aby sprawdzić czy kocioł gazowy nie wyłączył się bo chwilowo nastąpiło przeciążenie sieci - spadło ciśnienie w sieci i zadziałały zabezpieczenia bezpieczeństwa pracy urządzenia-kotła gazowego. Czy by uchwałodawca chciał nam zafundować powtórkę z lat 80-tych, gdzie kto sięgnie pamięcią może sobie przypomnieć jak szybko odłączano po paromiesięcznej eksploatacji nowo zakupione i zainstalowane piece gazowe. Istniała jednak alternatywa i każdy mógł swobodnie powrócić do pierwotnego sposobu ogrzewania budynku. Teraz nie będzie takiej możliwości a dodatkowo każą podłączać się do tej samej instalacji, która była już nie wydolna w latach 80-tych, a dodatkowo posiada już kilkudziesięcioletni okres eksploatacji. Przy takiej perspektywie brak zasilania (prądu) do działania podajnika wraz z pompą wymuszającą obieg jest przysłowiowym „pryszczem” a nie problemem bo wystarczy zwykły agregat prądowłórczy i dobry elektryk, który zmontuje taki alternatywny układ zasilający z agregatem lub najtaniej sam właściciel jednorazowo w nocy odpali taki agregat i podłączy do niego piec, a rano wyłączy gdy ponownie będzie zasilanie. W przypadku braku wymaganej ilości lub częstych wahań ilości dostarczanego paliwa gazowego lub jego jakości, nie słyszałem o możliwościach	
--	--

przeciwdziałania tego typu zjawiskom na skalę domu jednorodzinnego (brak zbiorników do gromadzenia gazu, możliwość dodatkowego zasilania butlą). Tak więc masz problem i rozwiąż go sobie sam lub nie śpij nocami i marznij całą rodziną. Uwaga nr 2 Ustawodawca wprowadza w § 5 zapis, § 5. W instalacjach wskazanych w § 2 zakazuje się stosowania: 1) węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla, 2) mułów i flotokoncentratów węglowych, tj. paliw o uziarnieniu mniejszym niż 3mm, 3) paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem mułów lub flotokoncentratów węglowych, 4) paliw stałych produkowanych z węgla kamiennego, w których zawartość frakcji o uziarnieniu mniejszym niż 3mm jest większa niż 15%, 5) drewna, którego wilgotność w stanie roboczym przekracza 20%. Pytania do ustawodawcy. Jeśli zakupiłem paliwo stałe i mam czarno na białym wpisane od autoryzowanego sprzedawcy, że zakupione paliwo stałe posiada zawartość frakcji o uziarnieniu mniejszym niż 3mm, która jest mniejsza lub równa 15%, to jestem całkowicie zwolniony od odpowiedzialności karnej w przypadku kontroli i sytuacji gdy w wyniku tej kontroli okaże się że mam 15,5% lub jeszcze więcej. Praktycznie rzecz biorąc, każdy producent będzie trzymał się jak najbliżej wartości 15%, natomiast jest szereg czynników, które mają bezpośredni wpływ na zawartość frakcji o uziarnieniu mniejszym niż 3mm. Do takich czynników zaliczy należy: - długość i rodzaj drogi transportu tego paliwa stałego, - ilość cykli rozładunku i załadunku, jakie przeprowadzono z tym produktem nim trafił do docelowego odbiorcy czyli właściciel eksploatujący kocioł na instalację z automatycznym sposobem zasilania paliwa bez rusztu awaryjnego klasy 5 (kocioł na groszek z podajnikiem), - czas składowania tego produktu oraz warunki atmosferyczne w jakich był składowany, - miejsce z którego zostało pobrane paliwo stałe po składowaniu w składzie opału (podstawa stożka, środek stożka czy szczyt stożka – uzależnione jest metodą załadunku np. fadroma, cyklop) szczególnie po opadach atmosferycznych, - sposób załadunku i miejsce docelowego przechowywania przez samego właściciela, który ten produkt zakupił (i tylko na ten czynnik mam jako kupujący wpływ). Każda z ww. czynność, ma bezpośredni wpływ na ilość (%) zawartość frakcji o uziarnieniu mniejszym niż 3mm w całościowej masie zakupionego paliwa stałego. Śmiem sądzić, iż żaden kupujący nie posiada technicznych możliwości sprawdzenia ile tych procentów rzeczywiście ma w zakupionym paliwie stałym. Nie będzie również przeprowadzał kosztownych badań. Zawierzy dokumentacji, którą otrzyma od sprzedającego to paliwo stałe. Podobna sytuacja czeka sprzedawców końcowych, tj. właścicieli składów opału stałego od którego będzie właściciel kupował paliwo stałe do swojego kotła, a którzy handlują już znacznymi ilościami w których 15% zawartość frakcji o uziarnieniu mniejszym niż 3mm wynosi 150 kg w każdej tonie produktu i nie generuje żadnych konsekwencji karnych. Jeśli właścicieli składów opału stałego nie będzie miał technicznych możliwości szybkiego zbadania dostarczonej partii opału a dostawca okaże się uczciwy lecz dostarczać	
---	--

będzie opał zawierający 16% w wyniku ww. czynników, to właściciel docelowego składu opału stałego będzie miał na każdej tonie dodatkowe 10 kg, które przy dostawie jednorazowo 25 ton, da mu nad stan frakcji, którą nie powinien sprzedawać w ilości 250 kg. Jeśli dostawy będą prowadzone w sposób cykliczny 2 razy na dobę w sześciu dniach tygodnia oraz w porę się nie zorientuje, to jego problem urośnie do 13,5 tony w okresie 1 m-ca sprzedaży a w całym okresie sprzedaży paliwa stałego – węgla, będzie to co najmniej rząd wielkości ok.40,5 ton. Uchwała w ogóle nie reguluje i nie pozwala sprzedawać tego powstałego nad stanu frakcji. Powoduje to sytuację, w której nawet gdyby właściciel docelowego składu opału stałego chciał by być uczciwy, to będzie musiał ten nad stan jako „upchnąć - sprzedać” lub sukcesywnie i z premedytacją „upychać - sprzedawać” przez cały cykl sprzedaży, ponieważ zapłacił wcześniej za te 40,5 tony jak za pełnoprawny produkt handlowy a brak jego sprzedaży wygeneruje mu stratę ok. 20 tys zł. Rozwiązaniem takiego problemu, jest: - jak najprostsza droga opału stałego - węgla od producenta do właścicieli eksploatujących kotły, - rzetelne prowadzenie pełnego monitoringu w postaci dokumentacji obiegu cyklu dla danej partii opału stałego (rodzaj transportu, odległość, ilość procesów przeładunkowych czas i warunki składowania itp.), - obowiązkowe wydawanie potwierdzonej kopii monitoringu, przy zakupie przez właściciela eksploatującego kocioł opału z danej partii wyprodukowanej przez producenta. Przykłady innych możliwości rozwiązania problemu. Przykład 1 - zaostrenie jakościowe dla producenta opału. - prawne uregulowanie i uproszczenie cyklu do postaci producenta wytwarzającego produkt o zawartości frakcji o uziarnieniu mniejszym niż 3mm, która jest mniejsza lub równa 14%, głównego akredytowanego handlowca opałem od którego właściciel docelowego składu opału stałego kupuje lub zamawia produkt handlowy o zawartości frakcji o uziarnieniu mniejszym niż 3mm, która jest mniejsza lub równa 14,5%, tak by ostatni w tym ogniwie czyli właściciel eksploatujący kocioł na instalację z automatycznym sposobem zasilania paliwa bez rusztu awaryjnego klasy 5 (kocioł na groszek z podajnikiem), kupował prawdziwy i zgodny z dokumentacją opał o zawartości frakcji o uziarnieniu mniejszym niż 3mm, która jest mniejsza lub równa 15%, Przykład 2 - złagodzenie jakościowe dla właścicieli eksploatujących kotły. - prawne uregulowanie i uproszczenie cyklu do postaci producenta wytwarzającego produkt o zawartości frakcji o uziarnieniu mniejszym niż 3mm, która jest mniejsza lub równa 15%, głównego akredytowanego handlowca opałem od którego właściciel docelowego składu opału stałego kupuje lub zamawia produkt handlowy o zawartości frakcji o uziarnieniu mniejszym niż 3mm, która jest mniejsza lub równa 15,5%, tak by ostatni w tym ogniwie czyli właściciel eksploatujący kocioł na instalację z automatycznym sposobem zasilania paliwa bez rusztu awaryjnego klasy 5 (kocioł na groszek z podajnikiem), kupował prawdziwy i zgodny z dokumentacją opał o zawartości frakcji o uziarnieniu mniejszym niż 3mm, która jest mniejsza lub równa 16%, Przykład 3 – rekompensaty (poprzez odpisy lub ulgi podatkowe) dla sprzedawców opału, którzy usuwają nad stan zakazany do obrotu handlowego odpadu z paliwa stałego o zawartości frakcji o uziarnieniu mniejszym niż 3mm, która pozwala na dotrzymanie jakości określonej uchwałą dla właścicieli eksploatujących kotły. - prawnie uregulowana możliwość rekompensaty dla głównego akredytowanego handlowca opałem, oraz	
---	--

właściciela docelowego składu opału stałego, którzy rzetelnie monitorować będą cały cykl sprzedaży paliwa i powstałego w wyniku opisanych ww. czynników nad stanu zakazanego do obrotu handlowego odpadu z paliwa stałego o zawartości frakcji o uziarnieniu mniejszym niż 3mm, wraz z zapewnieniem jego odbioru do utylizacji lub obróbki innego typu procesem technicznym tak by nie trafiał do bezpośredniego spalania w domowych kotłach. Przykład 4 – złagodzenie jakościowe obejmujące producenta opału oraz właścicieli eksploatujących kotły, gdy cykl obrotu opalem stałym odbywa się tylko pomiędzy nimi. - prawne uregulowanie i uproszczenie cyklu do postaci producenta wytwarzającego produkt o zawartości frakcji o uziarnieniu mniejszym niż 3mm, która jest mniejsza lub równa 15.5%, tak by właściciel eksploatujący kocioł na instalację z automatycznym sposobem zasilania paliwa bez rusztu awaryjnego klasy 5 (kocioł na groszek z podajnikiem), kupował opał o zawartości frakcji o uziarnieniu mniejszym niż 3mm, która jest mniejsza lub równa 16% (0,5% wzrost dopuszczalny w wyniku drogi transportu oraz rozładunku do bezpośredniego właściciela eksploatującego kocioł). Uwaga nr 3 Ustawodawca wprowadza w § 2 zapis, Rodzaje instalacji, dla których wprowadza się niniejszą uchwałą ograniczenia w zakresie ich eksploatacji, to instalacje, w których - w celu ogrzewania obiektów budowlanych, przygotowywania ciepłej wody użytkowej lub przygotowywania posiłków - następuje spalanie paliw stałych w rozumieniu art. 2 pkt 4a ustawy z dnia 25 sierpnia 2006r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (t.j. Dz. U. 2014 r. poz. 1728 z późn. zm.), w szczególności kocioł i piec za wyjątkiem kominków, jeżeli: 1) dostarczają ciepło do systemu centralnego ogrzewania lub 2) wydzielają ciepło lub 3) wydzielają ciepło i przenoszą je do innego nośnika. Pytania do ustawodawcy. Czym kierował się uchłodawca, stawiając właścicieli kominków w tak uprzywilejowanej pozycji, gdyż właściciel posiada jedyny zakaz dotyczący zakazu spalania drewna, którego wilgotność w stanie roboczym przekracza 20%, lecz jest to dowolne drewno (nie reguluje się gatunkowo drewna). Tak więc co do kominka włoży właściciel, zależy tylko od niego. Drewno o takich parametrach roboczych jest drogie w związku z koniecznością sezonowania albo specjalnego suszenia dla uzyskania tych parametrów, natomiast drewno świeże potrafi być nawet o 30% tańsze na 1 m³. Przy gęstej zabudowie i małym areale działki budowlanej nie ma fizycznej możliwości sezonowania kilkunastu m³ (ok. 8-12 m³) drewna dla całego sezonu grzewczego nie licząc, iż sezonowanie wynosi 2 lata co powoduje coroczne składowanie takiej ilości razy 2. Fizycznie zapis taki jest martwy, gdyż nikt nie kupi drogiego drewna do natychmiastowego użytku, tj. spełniającego wymóg zgodnie z § 5 pkt. 5 projektu uchwały, lecz kupi tańsze mokre i takie spali. Praktycznie może dochodzić to absurdalnych sytuacji, gdy ścina się drzewo, tnie się go na kawałki i w tym samym dniu ustawia się przy kominku oraz pali nim. W sytuacji kontroli zawsze można będzie się tłumaczyć tym, iż to drewno sezonuj się i suszy a spalane będzie dopiero za np. 2 lata. Uwaga ta jest tak oczywista, iż podejrzewam, że wiele osób zwróciło na to uwagę i nie chce się dalej rozpisywać w tym temacie. Uzasadnienie dla całości przedstawionej problematyki.	
--	--

	Uważam, iż przedstawiony projekt uchwały, jest tak ważny dla wszystkich mieszkańców województwa śląskiego w tym Naszej Gminy Chybie, iż należy szczegółowo przeanalizować, wystosować zapytania i uwagi oraz prosić o szczegółowe wyjaśnienia dla przedstawionych zapisów, które mogą stać się w przyszłości obowiązującym prawem. Wprowadzenie przez uchwałodawcę tak daleko posuniętych ograniczeń, warunkowych dopuszczeń oraz zakazów, skutkować będzie gwałtownym pogorszeniem się warunków socjalnobytowych znaczek ilości mieszkańców w całym województwie śląskim w tym w Naszej Gminie Chybie. Proces ten zagraża nam już od jesieni tego roku, gdy okaże się, że będziemy mogli tylko eksploatować - czytaj palić bardzo drogim paliwem stałym, czytaj węgiel kamienny o wysokiej klasie i sprecyzowanym normami uziarnieniu. Pomimo tego, iż może spowodować to znaczne podwyżki już tak drogiego tego rodzaju opału, to może się okazać, że będzie ciężko go kupić, gdyż wszyscy jednocześnie będą musieli go kupić. Podsumowując, grozi nam w najbliższych miesiącach tego roku gwałtowne pogorszenie warunków socjalnobytowych mieszkańców – okres jesienno-zimowy (budynki słabo ogrzewane poprzez bardzo drogie paliwo-opał), wzrost zgłoszeń do GOPS w związku z zadłużeniem się mieszkańców zmuszonych kupić drogi opał na zakup którego musieli zaciągnąć znaczne kredyty bankowe, których okres spłaty nie zakończy się przed kolejnym sezonem grzewczym (nakręca się spirala zadłużania się tego mieszkańca). Przysłowiowym gwoździem do trumny będzie zbliżająca się konieczność wymiany kotłów na zasilane paliwem gazowym, gdyż takie są priorytetem uchwałodawcy, a uzyskanie dotacji wymaga dodatkowych olbrzymich nakładów finansowych własnych dla wymaganych inwestycji – czytaj konieczność ocieplenia domu wraz z wymianą pieca na paliwo gazowe lub biomasę.	
147	<u>Pan J. N., mieszkaniec m. Jaworzna, wiadomość e-mail z dnia 3 lutego 2017 r.</u> Witam . Nie mogę zrozumieć dlaczego kocioł z podajnikiem na ekogroszek który posiadam jest kotłem ekologicznym a według nowego projektu już nie jest. Według mnie jak ktoś będzie chciał palić smieci to będzie to robił jeżeli nie wsadzi całego gumiaka to go potnie na takie kawałki że go spali a to czy jest ruszt awaryjny czy go nie ma, to też go sobie dorobią więc nie tedy droga żeby wymienić kotły ekologiczne na ekologiczne. Takie moje skromne zdanie	Uwaga rozpatrzona. Pomimo, że w uchwale brakuje zapisu o zakazie instalacji rusztu awaryjnego, nie powinien być on stosowany w instalacjach grzewczych. Certyfikacja kotłów udzielana zgodnie z normą PN-EN 303-5:2012 nie obejmuje urządzeń typu ruszt awaryjny. Urządzenia te umożliwiają niekontrolowane wykorzystanie paliw nie przeznaczonych do spalania w kotłach danego typu (w tym odpadów), na które kocioł nie został certyfikowany. Jednocześnie zapis zakazujący instalacji rusztu awaryjnego w konstrukcji kotłów znajduje się w projekcie z dnia 17 lutego 2017 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe.

148	<u>Pan J. i pani A. M., mieszkańcy gm. Brenna, wiadomość e-mail z dnia 3 lutego 2017 r.</u> Uwagi i wnioski do projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw 1. Wnosimy o włączenie kominków pod postanowienia uchwały. Uzasadnienie Rozpowszechnione kominki są istotnym źródłem niskiej emisji, w których można spalać dosłownie wszystko, w tym mokre dymiące drewno, śmieci, kartony, papiery, plastiki. Bardzo często kominki służą w domach jako kompletne kotły centralnego ogrzewania, i posiadają dużą moc grzewczą. Dlatego kominki powinny obowiązkowo zostać objęte postanowieniami uchwały. Natomiast dopuszczalność dalszej eksploatacji kominka mogłaby następować po zainstalowaniu urządzenia odpylającego (np. elektrofiltra), oraz objęcia paliw spalanych w kominku takimi samymi wymogami jak dla kotłów, oraz możliwością kontroli. 2. Wnosimy o radykalne skrócenie terminów na wymianę kotłów, a zwłaszcza likwidację prostych kotłów tzw. kopciuchów w ciągu maksymalnie 2 lat. Uzasadnienie Śmierdzące i zadymione powietrze powoduje nie tylko choroby, ale nie pozwala na normalne funkcjonowanie i korzystanie z życia - nie pozwala choćby na otwarcie okna i przewietrzenie mieszkania, wyjście z domu z dziećmi, czy normalny wypoczynek na zewnątrz. Dlatego brak jest uzasadnienia dla tolerowania eksploatacji najgorszych kotłów, tzw. kopciuchów, przez tak długi okres jeszcze do 10 lat, jak wynika z projektu uchwały. Nie widzimy żadnego powodu aby rodzina miała przyplacać swoim zdrowiem za bezmyślność innych ludzi, w dodatku za przyzwoleniem prawa. Dlatego ta coroczna smogowa mordęga musi zostać definitywnie skrócona jak najszybciej. W związku z tym proponujemy okres na likwidację „kopciuchów” maksymalnie 2 lata. 3. Wnosimy o wyłączenie spod postanowień uchwały pieców kuchennych przeznaczonych wyłącznie do przygotowania posiłków. Uzasadnienie Dopuszczalność użytkowania takich pieców, zwłaszcza służących do gotowania, a nie do ogrzewania pomieszczeń, powinna zostać umożliwiona, np. w sytuacji awarii zasilania prądem lub zasilania gazem. Dlatego powinna być dopuszczona możliwość eksploatacji w jednym gospodarstwie domowym jednego pieca kuchennego przeznaczonego wyłącznie do przygotowania posiłków, o mocy nie większej niż 6 kW, i przy zachowaniu jakości paliw, o których mowa w uchwale, oraz dopuszczalności kontroli.	Uwagi uwzględnione częściowo. Uchwała dopuszcza użytkowanie kominków pod warunkiem, że spełnią one parametry techniczne określone w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe. Nie uwzględnienie w projekcie uchwały instalacji w postaci kominków może być traktowane jako nierówne traktowanie mieszkańców i może być sprzeczne z art. 32 Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Istotne jest także to, że kominki są prostymi instalacjami, w których oprócz drewna można spalić także inne rodzaje paliwa, a także odpady. Według danych publikowanych przez EMEP/EEA wielkość emisji generowanej przez standardowy kominek, zakładając, że jest w nim spalane drewno, dedykowane do tego typu instalacji, jest porównywalna do emisji powodowanej przez zwykły piec kaflowy. Brak regulacji w zakresie kominków spowoduje pozostawienie poza kontrolą istotnego źródła emisji do powietrza oraz będzie stanowiło ryzyko zwiększenia oddziaływania tych źródeł na jakość powietrza poprzez wzrost wykorzystania kominków jako źródła ogrzewania budynków. Ze względów technicznych i finansowych niemożliwa jest wymiana wszystkich urządzeń w krótkim czasie na klasę 5,
-----	---	--

		dlatego wprowadzono wymóg w sposób stopniowy określając 3 daty graniczne w zależności od wieku użytkowanego kotła. W województwie śląskim, ze względu na szerokie zjawisko ubóstwa energetycznego oraz duży udział starej struktury zabudowy, piece, czy pieco-kuchnie są wciąż użytkowane, zwłaszcza w centrach miast. Należy mieć jednak na uwadze, że ich konstrukcja, podobnie jak w przypadku kominków, pozwala na spalanie każdego rodzaju paliwa, a także odpadów. Według danych EMEP/EEA urządzenia te charakteryzują się niską efektywnością energetyczną od 40 -50%, co skutkuje znaczącą wielkością emitowanych zanieczyszczeń (głównie pył i B(a)P) w wyniku niepełnego procesu spalania. Ponadto brak podstaw do wyłączenia spod zakresu uchwały tego typu instalacji, które byłoby sprzeczne z zasadą równości wyrażoną w art. 32 Konstytucji RP. Jednocześnie Zarząd Województwa Śląskiego zdaje sobie sprawę, że ze względu na ubóstwo energetyczne niezbędna będzie pomoc gmin, WFOŚiGW, a także uruchomienie dotacji z poziomu rządowego zgodnie z zapowiedziami ze strony rządowej.
149	<u>Pani A. R., mieszkanka m. Katowice, wiadomość e-mail z dnia 3 lutego 2017 r.</u> Szanowni Państwo Pragnę wyrazić opinię przeciętnego mieszkańca Katowic, dla którego problem smogu i walka z nim jest sprawą życia i śmierci. Kieruję wręcz dramatyczną prośbę o natychmiastowe podjęcie działań zmierzających do całkowitego wyeliminowania możliwości korzystania ze starych pieców grzewczych i palenia w nich najniższej jakości materiałami, a czasami wręcz substancjami toksycznymi. Mieszkam w dzielnicy Podlesie aspirującej do miana „zielonych płuc” Katowic a codziennie spotykam się z ludzką bezmyślnością lub bezduszością wyrażającą się w nagminnym ignorowaniu apelów o wymianę pieców i korzystanie z odpowiednich paliw grzewczych.	Uwaga nie uwzględniona. Ze względów technicznych i finansowych niemożliwa jest wymiana wszystkich urządzeń w krótkim czasie na klasę 5, dlatego wprowadzono wymóg w sposób stopniowy określając 3 daty graniczne w zależności od wieku użytkowanego kotła.

	To właśnie w centrum tej „zielonej” dzielnicy unoszą się kłębiaste, czarne dymy, a nozdrza atakuje smród palonych, lakierowanych ram okiennych, jednorazowych pieluch i najobrzydliwszych miałów. Wśród moich sąsiadów jest wielu takich, którzy nie odczuwają żadnych zahamowań przed ogrzewaniem swoich pomieszczeń w ten barbarzyński sposób. Wielokrotnie moi bliscy i ja interweniowaliśmy dzwoniąc do Straży Miejskiej, ale nie dawało to żadnych rezultatów. Odnoszę wrażenie, że środki jakimi dysponują służby miejskie są zbyt liberalne, a to skutkuje ich minimalną skutecznością. Ponadto częstotliwość tych interwencji jest boleśnie niewystarczająca. Informacja o skontrolowaniu w ostatnim czasie jedynie 800 domów jednorodzinnych, w tej wielkości mieście co Katowice, to fakt, który nie nastraja optymizmem, choć przez władze miasta, zupełnie niezrozumiale, był odnotowany jako sukces. Zapoznałam się z propozycjami postanowień uchwały antysmogowej i z mojej strony mogę powiedzieć, że obawą napawa mnie to, że te wszystkie rozwiązania są tak pobłażliwie dla trucicieli rozłożone w czasie. Dla mnie oznacza to, że „zabójcza” działalność smogu na Śląsku nadal będzie miała miejsce. Kończąc chciałabym nadmienić, iż obecna „katastrofa ekologiczna” to nie jest sprawa, która zaczęła w tym sezonie grzewczym, to moim zdaniem narastające od wielu lat ogromne zaniedbania systemowe i porażająca indolencja wielu przedstawicieli władz samorządowych i administracji państwowej.	
150	<u>Pan M. M., wiadomość e-mail z dnia 3 lutego 2017 r.</u> Szanowni Państwo, Cieszymy się, że lata naszego zaangażowania w poprawę jakości powietrza na Śląsku przyczyniły się do wzrostu świadomości obywateli naszego województwa i że Marszałek podjął decyzję o walkę z ogromnym zanieczyszczeniem naszego powietrza. Wspieramy wprowadzenie „uchwały antysmogowej”. Niniejszym chcielibyśmy jednak przedstawić nasze uwagi i komentarze w tej sprawie: 1. Apelujemy do skrócenia okresów przejściowych, zwłaszcza dotyczących instalacji pozaklasowych. Proponujemy ustalić maksymalny termin eksploatacji kotłów pozaklasowych nie dłużej niż do roku 2020. a. W obszarach miejskich ten termin powinien zostać obniżony do 2019r. 2. Za zakazem stosowania określonych paliw powinien iść również zakaz obrotu tymi paliwami, aby uniemożliwić nabycie (celowe lub nieświadome) złych paliw. 3. Każda uchwała może być tylko taka dobra, jak sposób jest egzekucji. Apelujemy zatem do: a. Wprowadzenia dotkliwych kar, dla osób niestosujących się do przedstawionych przepisów, b. Wdrożenia skutecznego i regularnego systemu kontroli wszystkich palenisk. 4. Apelujemy do określenia maksymalnej ilości siarki, którą może zawierać paliwo stałe. Wartość graniczna nie powinna być większa, niż 1% siarki w odniesieniu do masy całkowitej paliwa.	Uwagi nie uwzględnione. Ze względów technicznych i finansowych niemożliwa jest wymiana wszystkich urządzeń w krótkim czasie na klasę 5, dlatego wprowadzono wymóg w sposób stopniowy określając 3 daty graniczne w zależności od wieku użytkowanego kotła. Regulacje dotyczące sprzedaży, bądź obrotu paliwami wykraczają poza zakres możliwych zapisów uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska. Zapisy dotyczące kontroli przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska w zakresie objętym właściwością organów reguluje art. 379 ustawy Prawo ochrony środowiska, w myśl których podmioty eksploatujące instalacje są zobowiązane do okazania na żądanie organów uprawnionych do przeprowadzenia kontroli, dokumentów potwierdzających spełnienie wymagań określonych w niniejszej uchwale dla

		użytkowanej instalacji. Wysokość grzywny za nie przestrzeganie ograniczeń, nakazów lub zakazów, określonych w uchwale sejmiku województwa określa art. 24 Kodeksu wykroczeń oraz art. 96 Kodeksu postępowania w sprawach. Wymagania jakościowe dla paliw stałych określa projekt Rozporządzenia z dnia 27 stycznia 2017 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych.
151	<u>Pan R. S., mieszkaniec m. Rybnika, wiadomość e-mail z dnia 3 lutego 2017 r.</u> Witam. Zgłaszam uwagi do projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw Nie zgadzam się z § 4 tego projektu mówiącym o tym , że : W instalacjach wskazanych w § 2 dopuszcza się stosowanie paliwa stałego, pod warunkiem: - braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej. Uważam , że o wyborze źródła ciepła wymienionych tym projekcie powinien decydować właściciel obiektu budowlanego. Pomimo ,iż występują warunki techniczne czy też ekonomiczne do wykonania podłączenia do sieci gazowe czy ciepłowniczej. Konieczne było by też jasne określenie terminu warunki ekonomiczne tj jakie zarobki czy dochód mieszkańców, właścicieli obiektów budowlanych miały by decydować o konieczności stosowania danej instalacji grzewczej w razie wprowadzenia uchwały w obecnej formie.	Uwaga uwzględniona. Zapis dotyczący podłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej został usunięty z zapisów uchwały. Kategoryzacja według technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia do sieci może być niezgodna z art. 32. Konstytucji RP -„Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Ponadto warunek „braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej” nie mieści się w ustawowym zakresie regulacji określonym w art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.
152	<u>Katowicki Alarm Smogowy, Raciborski Alarm Smogowy, Stowarzyszenie Rybnicki Alarm Smogowy, Inicjatywa Wyjście Smoga, Zabrzeński Alarm Smogowy, Zagłębiowski Alarm Smogowy; pismo z dnia 3 lutego 2017 r.</u> W trybie art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 353 z późn. zm.), zgłaszam następujące uwagi do projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw wraz z uzasadnieniem, wnosimy o: 1. skrócenie i ujednolicenie terminu wejścia w życie przepisów § 9. Pkt 1) ust. b) c) i d) Uważamy, że zgodnie z celem uchwały, jakim jest zapobieżenie negatywnemu oddziaływaniu niskiej emisji na zdrowie ludzi i na środowisko, w granicach administracyjnych województwa śląskiego, wprowadzenie	Uwagi uwzględnione częściowo. Ze względów technicznych i finansowych niemożliwa jest wymiana wszystkich urządzeń w krótkim czasie na klasę 5, dlatego wprowadzono wymóg w sposób stopniowy określając 3 daty graniczne w zależności od wieku użytkowanego kotła. Uchwała dopuszcza użytkowanie kominków pod warunkiem, że spełnią one

	ograniczenia i zakazów obejmujących cały rok kalendarzowy, powinno zostać wprowadzone w najkrótszym możliwym terminie. Wydaje się, że termin 1 stycznia 2022 roku jest terminem optymalnym zarówno dla konsumentów, jak i producentów urządzeń grzewczych. 2. uwzględnienie w § 2. kominków Również kominki są wykorzystywane w celu ogrzewania obiektów budowlanych i następuje w nich spalanie paliw stałych w rozumieniu art. 2 pkt 4a ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (t.j. Dz. U. 2014 r. poz. 1728 z późn. zm.). Dostarczają ciepło do systemu centralnego ogrzewania, wydzielają ciepło oraz wydzielają ciepło i przenoszą je do innego nośnika. Wnosimy o uwzględnienie ograniczeń dla tych urządzeń, jako sugerowane zapisy wnioskujemy o zastosowanie zapisów występującej w analogicznej uchwale dla województwa Małopolskiego. Równocześnie deklarujemy gotowość współpracy przy opracowaniu montażu finansowego dla realizacji uchwały (konsultacje programów Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w Katowicach oraz przeglądu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020) oraz opracowania systemu kontroli realizacji przepisów uchwały antysmogowej.	parametry techniczne określone w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe. Nie uwzględnienie w projekcie uchwały instalacji w postaci kominków może być traktowane jako nierówne traktowanie mieszkańców i może być sprzeczne z art. 32 Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Istotne jest także to, że kominki są prostymi instalacjami, w których oprócz drewna można spalić także inne rodzaje paliwa, a także odpady. Według danych publikowanych przez EMEP/EEA wielkość emisji generowanej przez standardowy kominek, zakładając, że jest w nim spalane drewno, dedykowane do tego typu instalacji, jest porównywalna do emisji powodowanej przez zwykły piec kaflowy. Brak regulacji w zakresie kominków spowoduje pozostawienie poza kontrolą istotnego źródła emisji do powietrza oraz będzie stanowiło ryzyko zwiększenia oddziaływania tych źródeł na jakość powietrza poprzez wzrost wykorzystania kominków jako źródła ogrzewania budynków.
153	<u>Pan T. S., wiadomość e-mail z dnia 3 lutego 2017 r.</u> Wniosek do projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie: wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw W związku z podjętymi konsultacjami społecznymi do w/w uchwały wnoszę o umożliwienie spalania brykietów węglowych produkowanych z węgla oraz flotokoncentratu węglowego, tym samym wnoszę	Uwagi uwzględnione częściowo. Zapisy uchwały dotyczące zakazu stosowania w instalacjach grzewczych mułu i flotokoncentratu są zgodne z projektem Rozporządzenia Ministra Energii z dnia 27 stycznia 2017 w sprawie

	o usunięcie z § 5 pkt. 3 i 4 uchwały zapisów o zakazie stosowania paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem flotokoncentratów węglowych oraz paliw stałych produkowanych z węgla kamiennego, w których zawartość frakcji o uziarnieniu mniejszym niż 3 mm jest większa niż 15%. W uzasadnieniu podaję, iż brykiet węglowy wytworzony z wysoce energetycznego węgla o wartości opałowej 30 MJ/kg czy też flotokoncentratów węglowych o wartości opałowej 22 MJ/kg i niskiej zawartości popiołów ok. 7%, co jest wartością zbliżoną do zawartości popiołów w węglu kamiennym (ok.6%), nie będzie odbiegał wartością energetyczną od brykietu drzewnego, którego spalanie nie zostało zabronione. Wartość opałowa brykietu drzewnego zawiera się w granicach 16- 20 MJ/kg, a dodatkowo do jego produkcji używane są nie tylko zrębki drzewne czy trociny, ale również pyły drzewne o granulacji poniżej 3mm, odpadowe płyty MDF i często lepiszcza nieznanego pochodzenia oraz zanieczyszczenia. Spalanie tego rodzaju brykietu drzewnego o niewiadomym pochodzeniu nie koniecznie musi być przyjazne środowisku. Z tego też względu uważam, iż należy dopuścić do sprzedaży brykiet oraz pellet węglowy jako paliwo zarówno do kotłów klasy 5 jak również obecnie użytkowanych kotłów zasypowych. Kolejną nieścisłością jest zapis w § 4, który mówi, że "W instalacjach wskazanych w § 2 dopuszcza się stosowanie paliwa stałego, pod warunkiem: braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej". Uchwalodawca nie precyzuje kogo będzie dotyczył wskazany brak technicznych i ekonomicznych możliwości podłączenia do sieci gazowej lub ciepłowniczej, nie wskazano czy adresatem tego zapisu jest mieszkaniowiec i właściciel nieruchomości czy też gestor danej sieci? Tym samym jeśli powyższe zapisy będą dotyczyły możliwości technicznych i ekonomicznych danego przedsiębiorstwa gazowniczego czy też ciepłowniczego, to wówczas mieszkaniowiec zostaje postawiony w trudnej sytuacji, w szczególności w gminach, gdzie w latach 90-tych XX wieku przeprowadzono gazyfikację praktycznie wszystkich budynków istniejących i poziom zgazyfikowania jest bardzo duży i sięga niemal 100%. Jednakże, mieszkańcy niechętnie korzystali z możliwości zakupu paliwa gazowego, a nawet na dzień dzisiejszy nie przekracza on 10% budynków włączonych do sieci gazowej, ze względu na fakt, iż są to najczęściej budynki z lat 70-tych ubiegłego wieku a często i starsze, w których nie przeprowadzono termomodernizacji, koszt ogrzewania gazowego nierzadko przekracza możliwości budżetowe właścicieli. Ponadto przystosowanie budynku z lat 70-tych XX wieku o powierzchni ok. 200 m² do ogrzewania gazowego, tak aby nie było zbyt wielkim obciążeniem dla budżetu przeciętnego gospodarstwa domowego, wymaga zainwestowania ok. 50-70 tys. zł. w jego termomodernizację. Jedynym sensownym rozwiązaniem jest montaż kotła węglowego klasy 5 jako źródła ciepła, ponieważ nie wymaga, aż tak dalece idących modernizacji budynku, a efekt ekologiczny zostanie osiągnięty w bardzo dużym stopniu. Reasumując, jeśli w uchwale dopuszcza się możliwość spalania paliw stałych w kotłach klasy 5, to moim zdaniem nie powinno się ograniczać prawa wyboru właścicieli nieruchomości pomiędzy paliwem gazowym czy też stałym, gdyż w uchwale oraz uzasadnieniu do uchwały, oba paliwa wykazano jako przyjazne środowisku pod warunkiem spalania ich w instalacjach i urządzeniach z zachowaniem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń normy PN-EN 303-5:2012 dla urządzeń z automatycznym zasilaniem paliwem stałym.	wymagań jakościowych dla paliw stałych, gdzie muł i flotokoncentrat węglowy został przeznaczony do spalania w instalacjach o nominalnej mocy cieplnej nie mniejszej niż 1 MW, w związku z czym nie został dopuszczony do stosowania w sektorze komunalno-bytowym. Zapis dotyczący podłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej został usunięty z zapisów uchwały. Kategoryzacja według technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia do sieci może być niezgodna z art. 32. Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Ponadto warunek „braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej” nie mieści się w ustawowym zakresie regulacji określonym w art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.
154	<u>Pan M. T., wiadomość e-mail z dnia 3 lutego 2017 r.</u> Dzień dobry.	Uwaga rozpatrzona. Zgodnie z art. 96 ustawy Prawo ochrony

	Z przykrością muszę stwierdzić, że autorzy projektu uchwały zapomnieli o jednym i to na dodatek ekologicznym paliwie stałym jakim jest koks. Od kilku lat zrezygnowałem z opalania pieca CO węglem na rzecz koksu. Od tej pory zniknęły problemy z zanieczyszczeniem pieca, którego wnętrze jest aktualnie białe, bez śladów sadzy i smoły. Podobnie rzecz ma się z kominem, nie zdarzają się problemy z przypadkami zapalania się sadzy i smoły w kominie, bo po prostu ich tam nie ma. Emisja pyłów jest minimalna, praktycznie piec (VIADRUS U22) - poza przypadkami rozpalania z użyciem niewielkiej ilości węgla - nie dymi. Z pewnością piec starego typu opalany koksem emituje mniej szkodliwych zanieczyszczeń od pieca klasy 5 opalanego ekogroszkiem. Po wprowadzeniu Uchwały antysmogowej w jej aktualnej wersji, wszyscy użytkownicy koksu zostaną zmuszeni do stosowania znacznie mniej ekologicznego ekogroszku lub peletów, jako że na dzień dzisiejszy na rynku nie ma pieca CO opalanego koksem i spełniającego wymagania klasy 5. Ponownie pojawią się problemy z zanieczyszczeniem komina i przechodzeniem do wewnątrz zanieczyszczeń powodowanych znaczną wilgotnością ekogroszku (ok. 15%). Do tego dojdą dodatkowe koszty – konieczne będzie zmodernizowanie ceglanego komina poprzez założenie stalowego wkładu. Tak na marginesie, czy tego typu modernizacje będą uwzględniane w dofinansowaniu ? Proszę o rozważenie możliwości uzupełnienia projektu uchwały o możliwość stosowania koksu w piecach nie spełniających wymagań klasy 5. Trudno zakładać, że wszyscy posiadacze pieców umożliwiających spalanie również odpadów korzystają z tej możliwości. Nie można zakładać, że każdy mieszkaniec naszego kraju jest potencjalnym trucicielem, który spala w piecu śmieci i odpady. Biorąc pod uwagę, że spalanie koksu nie powoduje emisji większości szkodliwych substancji powstających podczas spalania węgla, całkowite wyeliminowanie tego paliwa na rzecz węgla i drewna (pelety) nie jest posunięciem właściwym.	środowiska uchwała antysmogowa określa rodzaje lub jakość paliw dopuszczonych do stosowania lub których stosowanie jest zakazane. Projekt uchwały wskazuje paliwa, których stosowanie jest zakazane, w związku z czym wszystkie paliwa stałe nie wymienione w projekcie dopuszczone są do stosowania.
155	<u>Pani J. B., wiadomość e-mail z dnia 3 lutego 2017 r.</u> Dzień Dobry W śląskiej uchwale antysmogowej brakuje uregulowań dotyczących kominków. Nie tylko odnośnie tych już istniejących ale także tych, które będą dopiero instalowane. Proszę o objęcie regulacjami także kwestii kominków, ponieważ są one normalnym źródłem ogrzewania na równi z piecami węglowymi.	Uwaga uwzględniona. Uchwała dopuszcza użytkowanie kominków pod warunkiem, że spełnią one parametry techniczne określone w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe. Nie uwzględnienie w projekcie uchwały

		instalacji w postaci kominków może być traktowane jako nierówne traktowanie mieszkańców i może być sprzeczne z art. 32 Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Istotne jest także to, że kominki są prostymi instalacjami, w których oprócz drewna można spalić także inne rodzaje paliwa, a także odpady. Według danych publikowanych przez EMEP/EEA wielkość emisji generowanej przez standardowy kominek, zakładając, że jest w nim spalane drewno, dedykowane do tego typu instalacji, jest porównywalna do emisji powodowanej przez zwykły piec kaflowy. Brak regulacji w zakresie kominków spowoduje pozostawienie poza kontrolą istotnego źródła emisji do powietrza oraz będzie stanowiło ryzyko zwiększenia oddziaływania tych źródeł na jakość powietrza poprzez wzrost wykorzystania kominków jako źródła ogrzewania budynków.
156	<u>Pan B. K., mieszkaniec m. Pszów, wiadomość e-mail z dnia 3 lutego 2017 r.</u> Jako, że jestem mieszkańcem woj. śląskiego mam kilka uwag do Projektu Uchwały Antysmogowej Sejmiku Województwa Śląskiego. Swoje uwagi przedstawię w punktach. 1. Uchwała dotyczy pieców i kotłów- nie dotyczy kominków. Przecież kominek emituje tyle pyłów co najgorszy śmieciuch. Kocioł zasypowy piątej generacji na węgiel, a nawet na drewno, według tej uchwały jest zakazany. Kocioł piątej generacji emituje według danych podanych w projekcie 40 mg/m3, śmieciuch 400mg/m3. Na dodatek do kominka również można wrzucić kalosz. Więc osądzanie w ten sposób, że ludzie wrzucą kalosz do kotła zasypowego piątej generacji, a do kominka nie, jest nielogiczne. Na dotatek w projekcie uchwały wszystkich tych, którzy mają kotły zasypowe i palą w nich zgodnie z instrukcją stawiać w jednej linii z oszustami, których można kontrolować i karać. Ja np już dziesięć lat rozpalam węgiel w kotle górnospalającym i nie wrzucam śmieci!!! 2. W projekcie uchwały mówi się, że nie zakazuje się palenia drewnem, a jednocześnie nakazuje się wymianę kotłów na retorowe i gazowe. Drewna kawałkowego już nikt nie spali ekologicznie (no chyba, że uznać kominek kotłem piątej generacji), bo kotły retorowe tego nie potrafią. Brak jakiegokolwiek logiki.	Uwagi uwzględnione częściowo. Uchwała dopuszcza użytkowanie kominków pod warunkiem, że spełnią one parametry techniczne określone w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe. Nie uwzględnienie w projekcie uchwały instalacji w postaci kominków może być traktowane jako nierówne traktowanie mieszkańców i może być sprzeczne z art.

3. Projekt uchwały paragraf 4 punkt 1. Wynika z niego że właściciele budynków nie będą mogli wybrać ekologicznego paliwa odpowiednio do swoich możliwości ekonomicznych-zostaną skazani na gaz lub ciepłownię. Proszę zauważyć, że według badań strukturalnych około 10% społeczeństwa w Polsce zaliczona jest do tzw ubóstwa energetycznego. Większość budynków w woj. śląskim to stare budynki z lat 60-80 ubiegłego stulecia. Są w nich w 90% niedocieplone stropy i ściany. W tych budynkach również są stare instalacje grawitacyjne wymagające wymiany, jeżeli ogrzewać ma się w nich gazem tak jak np u mnie w domu. Ratując ludzi od smogu co jest słuszne, wrzuca się jednocześnie nową grupę społeczeństwa w ubóstwo energetyczn. Prawdopodobnie również ja tam zostanę zaliczony. Jak pokazują dane ubóstwo energetyczne wiąże się z negatywnym wpływem na zdrowie fizyczne i psychiczne, degradacją budynków, nadmiernym zadłużeniem.

W uchwale podano kwotę 227 255 818 euro. na dofinansowanie wymiany kotłów i termomodernizacji, która jest śmiesznie mała biorąc pod uwagę ilość budynków, kotłów i pieców w woj. śląskim.

Chcę powiedzieć, że nie dam rady udźwignąć finansowo modernizacji termicznej mojego budynku, wymiany w nim instalacji i kotła na gaz i późniejszym opłacaniu rachunków za gaz. O dofinansowywaniu do gazu dla odbiorców indywidualnych w uchwale nie ma nawet słowa. O dotowaniu gazu dla odbiorców indywidualnych nie mówi się nawet na poziomie władzy państwowej, a przecież wiemy, które miasta czy regiony są najbardziej narażone na smog. Na Słowacji gaz jest dotowany przez państwo, a indywidualni odbiorcy płacą za gaz trzy razy mniej niż w Polsce.

Zwracam się z prośbą o wykreślenie paragrafu 4 projektu uchwały punkt 1. Nie jestem mieszkańcem innej kategorii i dlatego powinienem mieć możliwość używania ekologicznego paliwa stałego typu ekogroszek i kotła retorowego.

Nie zgadzam się na to że zwalczanie smogu odbędzie się tylko moim kosztem, kosztem którego nie jestem w stanie udźwignąć!!!

4. Podany termin wymiany tzw kopciuchów jest zbyt krótki! Uchwała jeżeli wejdzie w życie 01.09.2017 nakazuje że od 01.01.2022 tzw kopciuchy mają być wymienione. Jeżeli potrafię liczyć, to praktycznie zostają na wymianę trzy sezony (sezon grzewczy trwa praktycznie od października do marca, a czasem kwietnia i nikt nie będzie wymieniał w tym czasie instalacji i kotła). Co robi np gdy mu zostanie węgiel, w kotle retorowym go nie spali. Jest technicznie i ekonomicznie niemożliwa wymiana setek tysięcy pieców i kotłów w tak krótkim terminie. Na dodatek tak naprawdę bez dotacji, a ludzie muszą zaoszczędzić pieniądze na dodatkowy, jednak niespodziewany wydatek.

5. Uchwała zakazuje spalania flotu i mułu od 01.09.2017. To co zrobić ma właściciel budynku któremu zostanie np flot w piwnicy po sezonie grzewczym 16/17? Najpierw państwo powinno zakazać sprzedaży mułu i flotu!!!!

Jeżeli nie robiono nic np przez 50 lat, żeby zlikwidować niską emisję, to nie robi się tego w parę lat, nawet nakazami. Walka ze smogiem powinna być stała, kompleksowa, dotowana przez państwo i nie robiona na łapę capu kosztem biednej części społeczeństwa. Czy za zlikwidowanie smogu mają zapłacić tylko właściciele domów? A co z elektrowniami i elektrociepłowniami na węgiel? Za niską emisję odpowiadają też np samochody w дизлу i benzynie, co z nimi? Nakazać im jeździć na gazie? Może zakazać w ogóle jazdy samochodami? To są pytania na które trzeba sobie logicznie odpowiedzieć.

32 Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.”

Istotne jest także to, że kominki są prostymi instalacjami, w których oprócz drewna można spalić także inne rodzaje paliwa, a także odpady. Według danych publikowanych przez EMEP/EEA wielkość emisji generowanej przez standardowy kominek, zakładając, że jest w nim spalane drewno, dedykowane do tego typu instalacji, jest porównywalna do emisji powodowanej przez zwykły piec kaflowy. Brak regulacji w zakresie kominków spowoduje pozostawienie poza kontrolą istotnego źródła emisji do powietrza oraz będzie stanowiło ryzyko zwiększenia oddziaływania tych źródeł na jakość powietrza poprzez wzrost wykorzystania kominków jako źródła ogrzewania budynków.

Uchwała dopuszcza do eksploatacji kotły z ręcznym załadunkiem paliwa, z uwagi na fakt, że obecnie na rynku dostępne są kotły zasypowe spełniające standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń według normy PN-EN 303-5:2012. Zgodnie z tą normą graniczne wartości emisji zanieczyszczeń w kotle z ręcznym sposobem zasilania paliwem są niewiele większe. W przypadku pyłu różnica ta wynosi 20 mg/m³, podczas gdy kocioł pozaklasowy emituje kilkaset razy więcej tego zanieczyszczenia. Kotły tego typu wskazane są także w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów

		dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe. Dopuszczenie do użytku jedynie kotłów automatycznych niesie ryzyko naruszenia zasady równego traktowania producentów kotłów, tym samym zasady stosowania uczciwej konkurencji. Zapis dotyczący podłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej został usunięty z zapisów uchwały. Kategoryzacja według technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia do sieci może być niezgodna z art. 32. Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Ponadto warunek „braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej” nie mieści się w ustawowym zakresie regulacji określonym w art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska. Terminy wejścia w życie obowiązku wymiany instalacji grzewczych na spełniających minimum standardu emisyjnego zgodnego z 5 klasą kotła, podzielono w zależności od wieku instalacji. Dla przykładu - dla instalacji, których wiek od daty produkcji przekracza 10 lat lub które nie posiadają tabliczki znamionowej, obowiązek taki wchodzi z dniem 1 stycznia 2022. Żywotność kotła szacuje się średnio na 10 lat. Wraz z wiekiem kotła obniża się jego sprawność, która i tak nie jest wysoka z powodu braku regulacji procesu spalania w kotle pozaklasowym. Różne terminy obowiązywania omawianego zapisu uchwały pozwolą na stopniowe i realne
--	--	---

		wymiany starych instalacji grzewczych. Zgodnie z art. 3 ust. 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach każda substancja lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć lub do których pozbycia się jest obowiązany, rozumiana jest jako odpad. W związku z tym, gdy 1 września 2017 r. w gospodarstwach domowych pozostaną zapasy węgla nie spełniającego wymagań określonych w § 6, należy zwrócić się do gminy celem odebrania przez nią zgłoszonego odpadu.
157	<u>Pani J. K., mieszkanka gm. Czernichów, wiadomość e-mail z dnia 3 lutego 2017 r.</u> Szanowni Państwo, chciałam zgłosić swoje uwagi i pytania w sprawie ogrzewania naszych domów. Pytam kto mi zasponsoruje wymianę (czyli robociznę) oraz zakup nowego pieca, a później kto co roku będzie sponsorował mój zakup węgla? Ponieważ teraz opalając flotem i drewnem to koszt 4.000,- tys. – 4.500,- zł i co roku biorę pożyczkę na zakup opału bo przy kwocie 850,- zł dochodu to ani żyć ani umrzeć! Ja też bym chciała mieć luksus ciepła w domu cały czas a o tym ile mnie to kosztuje pracy i marznięcia przy wnoszeniu tego do domu, brudzenia się to już nie wspomnę. Okres grzewczy od wielu już lat trwa 8-em m-cy. Tylko przy większych mrozach palę przez cały dzień. Szanowni Państwo poza tym to nie jest kwestia kilku domów tylko tysięcy ludzi którzy są w takiej sytuacji, a czasami gorszej. Paragrafy, ustawy i przepisy to nie wszystko NAJPIERW CZŁOWIEK a Wy macie prawie zawsze na uwadze własne dobro i ludzi których stać na takie inwestycje i ogrzewanie a co z nami! Ludźmi żyjącymi z grosza. Mamy coraz więcej rachunków do płacenia a nikt nie pyta skąd mamy na to wszystko brać! Czy ja umrę z powodu zamarznięcia, głodu lub smogu (do którego przyczyniają się również miliony samochodów) to już jest mi to obojętne. Ale kto bogatemu zabroni. Proszę o odpowiedź i to konkretną. Przybywa nam lat i też chcielibyśmy wygodniej żyć. Kto będzie nam to robił? Z opalem. Polska to kraj absurdów. Mamy własny węgiel na który nas nie stać!	Uwaga rozpatrzona.
158	<u>Rejonowy Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych w Bielsku-Białej, pismo z dnia 3 lutego 2017 r.</u> W imieniu działaczy, Rady i Zarządu Rejonowego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych w Bielsku-Białej przekazujemy kilka uwag i wniosków do przyjętego przez Sejmik projektu uchwały „antysmogowej”. Po dokładnym przeanalizowaniu przez naszych członków (Kółka Rolnicze, Koła Gospodyń Wiejskich, rolnicy, mieszkańcy i działacze obszarów wiejskich) treści w/w uchwały wraz z uzasadnieniem, przychylamy się całkowicie do konieczności podjęcia działań zmierzających do ograniczenia emisji zanieczyszczeń w wyniku	Uwagi uwzględnione częściowo. W województwie śląskim, ze względu na szerokie zjawisko ubóstwa energetycznego oraz duży udział starej struktury zabudowy, piece, czy pieco-kuchnie są wciąż użytkowane, zwłaszcza w centrach miast. Należy mieć jednak na uwadze, że ich

spalania. Jednak nie możemy się zgodzić na wszystkie zaproponowane rozwiązania, ponieważ znając realia obszarów wiejskich, zwłaszcza Podbeskidzia, wiemy, że bardzo wiele gospodarstw domowych i rolnych, a także drobnych przedsiębiorców, zostanie postawionych przed dylematem wyboru: ogrzewać mieszkanie/zakład zgodnie z prawem czy kupić jedzenie/lekarstwa czy zbankrutować? Uchwała w takim kształcie doprowadziłaby do wielu kuriozalnych, absurdalnych rozwiązań zupełnie paraliżujących życie wielu gospodarstw domowych, czyniąc z wielu osób „przestępców”. Uchwała pisana jest raczej z punktu widzenia zamożniejszych mieszkańców miast czy nowych osiedli domów jednorodzinnych, bez uwzględnienia innych dostępnych, stosowanych w praktyce ekologicznych metod ogrzewania. Nie przystaje zupełnie do realiów wsi, zwłaszcza na Podbeskidziu, w tym do: rozproszonej zabudowy obszarów wiejskich; do starszych, dominujących piętrowych budynków z lat 70-90 ze starym systemem c.o. (ale też i wielu dużo starszych małych często drewnianych, bez c.o.); do znacznie niższych dochodów mieszkańców – często osób starszych, emerytów: do wysokiej lesistości terenu i dużej produkcji drewna opałowego; do realiów gospodarstw rolnych, ogrodniczych, agroturystycznych i leśnych, w których zgodnie z zasadą gospodarności również pozyskuje się i stosuje powszechnie drewno opałowe. Nie uwzględniono też drobnych przedsiębiorców, w tym licznych restauracji, pizzerii czy zakładów drzewnych, stolarni, stosujących piece opalane drewnem i jest to na rynku ich przewaga konkurencyjna. Nie uwzględniono też sytuacji osób najbiedniejszych, których sytuacja materialna nie pozwoli na wymianę instalacji, ogrzewanie prądem, gazem czy „ekogroszkiem”, a obecne istniejące programy pomocy publicznej nie gwarantują we wszystkich gminach pomocy w tym zakresie dla budynków jednorodzinnych. Tym bardziej, że ekonomicznym skutkiem ograniczenia ilości stosowanych paliw stałych będzie z pewnością podwyżka cen dopuszczonego opału, czyli i tak bardzo drogiego węgla. W związku z powyższym proponujemy następujące rozwiązania: 1. W §2 usunięcie stwierdzenia w 3 wierszu „lub przygotowywania posiłków” oraz dodania w wierszu 6 po słowach „za wyjątkiem kominków” słów „pieców kaflowych i kuchni węglowych”. – Wynika to stąd, że w bardzo wielu domach nadal do codziennego przygotowywania potraw, ale też ogrzewania kuchni i przyległych pomieszczeń stosuje się piece kaflowe z blachą czy kuchnie węglowe. Spala się w nich drewno i węgiel. Stosowane są głównie przez starsze, samotne osoby, rodziny zwykle o trudnej sytuacji materialnej, których zdolności dostosowawcze do nowych wymogów są znacznie ograniczone, ich życie najczęściej przebiega w jednym pomieszczeniu – kuchni. Ewentualnym rozwiązaniem problemu ekonomicznego może być dopisanie w § 3 stwierdzenia: „z wyjątkiem gospodarstw domowych, o najniższych dochodach” z podaniem kwoty granicznej w przeliczeniu na osobę. Wprowadzenie uchwały bez uwzględnienia sytuacji materialnej rodzin spowoduje zmuszenie najbiedniejszych osób do łamania prawa i narażenia się na kary, jeszcze bardziej pogarszających ich trudną sytuację materialną. O ile potencjalnie możliwe jest stosowanie przez te osoby jako opału drewna i węgla, o tyle z pewnością nie udźwigną one kosztów zakupu, instalacji i dostosowania swoich budynków do nowych wymogów. 2. W § 4 w pkt. 1 powinno się dopisać „oraz braku ekonomicznych możliwości korzystania z nich” – dotychczas tylko tu mowa o braku technicznych czy ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu do sieci ciepłowniczej centralnej lub gazowej, natomiast jest bardzo wiele obiektów, które takie techniczne możliwości podłączenia mają, czy wręcz są już podłączone, jednak ze względu na brak środków musiały zrezygnować z ogrzewania gazem czy korzystania z ciepłowni. Trzeba jasno powiedzieć, że samo podłączenie nie rozwiązuje problemu, jeśli użytkownika nie będzie stać na płacenie rachunków za gaz czy ciepło.	konstrukcja, podobnie jak w przypadku kominków, pozwala na spalenie każdego rodzaju paliwa, a także odpadów. Według danych EMEP/EEA urządzenia te charakteryzują się niską efektywnością energetyczną od 40 -50%, co skutkuje znaczącą wielkością emitowanych zanieczyszczeń (głównie pył i B(a)P) w wyniku niepełnego procesu spalania. Ponadto brak podstaw do wyłączania spod zakresu uchwały tego typu instalacji, które byłoby sprzeczne z zasadą równości wyrażoną w art. 32 Konstytucji RP. Jednocześnie Zarząd Województwa Śląskiego zdaje sobie sprawę, że ze względu na ubóstwo energetyczne niezbędna będzie pomoc gmin, WFOŚiGW, a także uruchomienie dotacji z poziomu rządowego zgodnie z zapowiedziami ze strony rządowej. Zapis dotyczący podłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej został usunięty z zapisów uchwały. Kategoryzacja według technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia do sieci może być niezgodna z art. 32. Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Ponadto warunek „braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej” nie mieści się w ustawowym zakresie regulacji określonym w art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska. Uchwała dopuszcza do eksploatacji kotły z ręcznym załadunkiem paliwa, z uwagi na fakt, że obecnie na rynku dostępne są kotły zasypowe spełniające standard emisyjny
--	--

3. W § 4 w pkt. 2 należy usunąć stwierdzenie „z automatycznym sposobem zasilania paliwa bez rusztu awaryjnego” – rozumiemy, że ten zapis miał zapobiec spalaniu odpadów, ale nie można traktować wszystkich jako potencjalnych „przestępców”, utrudniając im życie. Przecież wprowadzenie takiego zapisu wyeliminuje praktycznie możliwość ogrzewania drewnem – oprócz kominków (których nie da się wszędzie ustawić), bo nie ma pieców z automatycznym podajnikiem na drewno. W terenach podgórskich i górskich o dużej lesistości, gdzie wiele gospodarstw domowych jest właścicielami lasów prywatnych, gdzie prawie w każdym gospodarstwie rolnym, agroturystycznym, ogrodniczym pozyskuje się własne drewno opałowe, gdzie funkcjonuje wiele tartaków i zakładów przetwórstwa drzewnego – jawną niegospodarnością byłoby marnowanie rodzimego i taniego materiału opałowego, który zgodnie z najnowszymi technologiami również można spalać w sposób „czysty” ekologicznie, ale nie w piecach z automatycznymi podajnikami a w nowoczesnych piecach zasypowych. Należy pozostawić kotły zasypowe dobrego spalania i zgazowujące, ponieważ spełniają normy emisji i sprawność porównywalną z kotłami automatycznymi. Doprowadzenie do zakazu spalania drewna w piecach zasypowych w naszym regionie wzbudza silny opór społeczny, doprowadzi do dużej podwyżki cen węgla, a ponadto zrodzi się problem zagospodarowania drewna z koniecznych cięć pielęgnacyjnych czy gospodarczych sadów, zadrzewień czy lasów. Ponadto wymaganie instalacji bez rusztu awaryjnego narazi mieszkańców na zupełny brak ogrzewania, w przypadku jakiegokolwiek awarii instalacji czy braku prądu, co niestety często się zdarza i trwa nawet kilka dni. Kolejnym problemem przy piecach z automatycznym podajnikiem na bardzo drogi „ekogroszek” jest: - wymagana znacznie większa ilość miejsca w kotłowni, - konieczność przebudowy lub ceramicznej izolacji wewnętrznej kominów, - konieczność nawet całkowitej wymiany rur i grzejników c.o., wskazane docieplenie ścian zewnętrznych, wymiana okien i drzwi – z uwagi na efektywność ekonomiczną takiego ogrzewania (ten czynnik również pojawia się przy instalacji gazowej). Są to wymogi pociągające za sobą bardzo wysokie, kilkudziesięciotysięczne koszty, których nie będą w stanie ponieść gospodarstwa domowe o niższych dochodach. Stąd należy pozostawić możliwość dalszej eksploatacji pieców zasypowych, wprowadzając wymogi efektywności i sprawności spalania. 4. W § 5 w pkt. 5 proponuje się wprowadzenie kilkuprocentowych granic tolerancji np. 5%, bez konsekwencji kary, ponieważ w warunkach domowych trudno ustalić dokładną wilgotność drewna, a różne gatunki drewna wysychają podczas sezonowania z różnym skutkiem. 5. W § 7 w wierszu 1. proponujemy usunąć stwierdzenie „bez rusztu awaryjnego” – z powodów, o których wspomniano powyżej. Ponadto wprowadzając uchwałę należy pamiętać o fakcie szerokiej kampanii informacyjnej i edukacyjnej – dzieci, młodzieży i dorosłych na temat szkodliwości spalania odpadów i paliw mocno obciążających środowisko naturalne. System zakazów i nakazów będzie nieefektywny bez informacji i edukacji. Ważna jest też edukacja o technologii palenia w różnych piecach, np. podkreślanie korzyści spalania „od góry do dołu”. Uważamy, że należy wystosować stosowne petycje o rozwiązania rządowe w zakresie np.: - zakazu sprzedaży opału niskiej jakości (np. mułów, flotów, węgla przemysłowego do celów nieprzemysłowych); - przywrócenia dopłat do wymiany pieców w domach jednorodzinnych (dawny program „KAWKA”), - wprowadzenia systemowych dopłat czy obniżek akcyz do gazu, oleju opałowego (jak to uczyniono na Słowacji);	zgodny z 5 klasą pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń według normy PN-EN 303-5:2012. Zgodnie z tą normą graniczne wartości emisji zanieczyszczeń w kotle z ręcznym sposobem zasilania paliwem są niewiele większe. W przypadku pyłu różnica ta wynosi 20 mg/m³, podczas gdy kocioł pozaklasowy emituje kilkaset razy więcej tego zanieczyszczenia. Kotły tego typu wskazane są także w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe. Dopuszczenie do użytku jedynie kotłów automatycznych niesie ryzyko naruszenia zasady równego traktowania producentów kotłów, tym samym zasady stosowania uczciwej konkurencji. Do sprawdzenia wilgotności drewna stosuje się urządzenia elektroniczne tzw. wilgotnościomierze do drewna, w których określona jest granica błędu pomiarowego. Mieszkańcy, którzy spalają drewno powinni zwrócić przede wszystkim uwagę na czas jego suszenia. Przyjmuje się, że sezonowanie drewna przez okres 2 lat daje możliwość uzyskania parametrów wilgotności drewna, które spełnią wymagania uchwały. Pomimo, że w uchwale brakuje zapisu o zakazie instalacji rusztu awaryjnego, nie powinien być on stosowany w instalacjach grzewczych. Certyfikacja kotłów udzielana zgodnie z normą PN-EN 303-5:2012 nie obejmuje urządzeń typu ruszt awaryjny. Urządzenia te umożliwiają niekontrolowane
---	---

	- wprowadzenia systemu ulg i zwolnień podatkowych dla osób dokonujących inwestycji w zakresie ochrony powietrza. Tylko całościowe podejście do problemu ochrony powietrza pomoże poprawić jego jakość, dla dobra nas wszystkich.	wykorzystanie paliw nie przeznaczonych do spalania w kotłach danego typu (w tym odpadów), na które kocioł nie został certyfikowany. Jednocześnie zapis zakazujący instalacji rusztu awaryjnego w konstrukcji kotłów znajduje się w projekcie z dnia 17 lutego 2017 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe.
159	<u>Pan Z. M., wiadomość e-mail z dnia 4 lutego 2017 r.</u> wnoszę o uwzględnienie w ustawie możliwości stosowania filtrów kominowych opracowanych przez naukowców politechniki śląskiej redukujących emisję zanieczyszczeń o 90 procent a także możliwość stosowania kotłów zasypowych 5 klasy	Uwagi uwzględnione częściowo. Zgodnie z zapisami projektu uchwały, obowiązek wymiany kotła na kocioł minimum klasy 5 wchodzi z dniem: od 1 stycznia 2022 r. w przypadku instalacji eksploatowanych w okresie powyżej 10 lat od daty ich produkcji lub nieposiadających tabliczki znamionowej, od 1 stycznia 2024 r. w przypadku instalacji eksploatowanych w okresie od 5 do 10 lat od daty ich produkcji, od 1 stycznia 2026 r. w przypadku instalacji eksploatowanych w okresie poniżej 5 lat od daty ich produkcji, od 1 stycznia 2028 r. w przypadku instalacji spełniających wymagania w zakresie emisji zanieczyszczeń określonych dla klasy 3 lub klasy 4 według normy PN-EN 303-5:2012. Wykorzystanie elektrofiltrów jest rozwiązaniem przejściowym, możliwym do zastosowania do czasu wymiany. Uchwała dopuszcza do eksploatacji kotły z ręcznym załadunkiem paliwa, z uwagi na fakt, że obecnie na rynku dostępne są kotły zasypowe spełniające standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń według normy PN-EN 303-5:2012. Zgodnie z tą normą graniczne wartości emisji zanieczyszczeń w kotle

		z ręcznym sposobem zasilania paliwem są niewiele większe. W przypadku pyłu różnica ta wynosi 20 mg/m³, podczas gdy kocioł pozaklasowy emituje kilkaset razy więcej tego zanieczyszczenia. Kotły tego typu wskazane są także w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe. Dopuszczenie do użytku jedynie kotłów automatycznych niesie ryzyko naruszenia zasady równego traktowania producentów kotłów, tym samym zasady stosowania uczciwej konkurencji.
160	<u>Pan K. M., wiadomość e-mail z dnia 4 lutego 2017 r.</u> Dzień dobry, Chciałbym przedstawić swoją opinię w odpowiedzi na skierowanie do konsultacji społecznych projektu uchwały w sprawie ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Zaproponowany projekt uchwały oprócz niewątpliwie negatywnego wpływu ekonomicznego godzi w poczucie wolności mieszkańców. Niewątpliwie działania mające na celu ograniczenie zanieczyszczenia powietrza są w naszym województwie konieczne. Jednak przerzucenie całego ciężaru rozwiązania problemu na mieszkańców, pod rygiem kar finansowych wzbudza skrajnie negatywne emocje i sprzeciw. Wydaje się, że projekt uchwały przygotowany został przez osoby niekompetentne, w zupełnym oderwaniu od realiów życia w naszym województwie - a szczególnie w jego biedniejszych rejonach oddalonych od dużych miast. Poniżej przedstawiam swój komentarz do zapisów szczególnie bulwersujących: Dot. § 4., punkt 1 - narzucanie mieszkańcom korzystania ze wskazanego (odgórnie narzuconego) źródła ciepła, zablokuje działanie naturalnych mechanizmów rynkowych regulujących ceny energii. Jest to działanie wysoce szkodliwe ekonomicznie - z punktu widzenia mieszkańca województwa, jak i przedsiębiorstw działających w sektorze energetycznym. Dot § 7 oraz § 9. - Zakładając, że przeciętny okres eksploatacji kotła CO wynosi 10-15 lat, po czym nastąpić musi jego wymiana, lepszym rozwiązaniem będzie stopniowe ograniczanie dostępności nowych kotłów o niskiej klasie emisji na rynku pierwotnym, niż zmuszanie mieszkańców do wymiany sprawnego źródła ciepła wbrew ich woli. Dlatego też uważam, że w zaproponowanej formie, projekt uchwały „antysmogowej” jest nie do zaakceptowania.	Uwagi uwzględnione częściowo. Zapis dotyczący podłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej został usunięty z zapisów uchwały. Kategoryzacja według technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia do sieci może być niezgodna z art. 32. Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Ponadto warunek „braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej” nie mieści się w ustawowym zakresie regulacji określonym w art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska. Regulacje dotyczące sprzedaży, bądź obrotu urządzeniami grzewczymi wykraczają poza zakres możliwych zapisów uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.

161	<u>Pan J. K., mieszkaniec gm. Hażlach, wiadomość e-mail z dnia 4 lutego 2017 r.</u> Szanowni Państwo, Z uznaniem odnoszę się do próby ograniczenia niskiej emisji poprzez uchwałę Sejmiku. Chciałbym podnieść następujące kwestie: 1. Istnieje sporo instalacji w rolnictwie do osuszania produktów rolniczych (zboże, rzepak, kukurydza) i czy określone w § 2 instalacje także ich obejmują? 2. W § 5 wskazano rodzaje paliw, których zakazuje się stosowania. Między innymi wpisano „3) paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem mułów lub flotokoncentratów węglowych”. Z kolei z treści projektu uchwały wynika, iż od 1 stycznia 2022 lub 2024 lub też od 2026 roku można będzie stosować w przypadku spalania paliw stałych – drewno lub też w kotłach spełniających wymagania (klasy 5) ekogroszek. Jest pytanie czy przemysł górniczy jest przygotowany na taką „rewolucję” i czy nie będzie potrzeby „produkowania” ekogroszku nie tylko korzystając wprost z wydobywanego węgla energetycznego (mielenie, przesiewanie), ale także produkowania z wykorzystaniem właśnie odpowiednich flotokoncentratów węglowych z dodatkiem np. lepszycy. 3. Podobny problem dostrzegam z dostępnością na rynku kotłów klasy 5. Czy wszystko załatwi niewidzialna ręka rynku i czy cena tych kotłów nie pogrąży idei uchwały. Dziękuję za uwagę	Uwagi rozpatrzone. Treść § 2 projektu uchwały została zmieniona, aby ograniczenia lub zakazy dotyczyły wszystkich instalacji poniżej 1 MW na paliwa stałe, w tym także wykorzystywanych w procesach produkcyjnych lub technologicznych.
162	<u>Pani J. F., mieszkanka m. Rybnika, wiadomość e-mail z dnia 4 lutego 2017 r.</u> Uwagi do projektu uchwały antysmogowej Sejmiku Województwa Śląskiego. 1. Nie zgadzam się z § 4 punkt 1 projektu uchwały. Przepis ten nie może dotyczyć budynków już istniejących. Powinna mieć również prawo ogrzewania domu ekologicznym paliwem typu np. ekogroszek czy innym i używania kotła retorowego. Nieprzemyślane i właściwie bezprawne narzucanie niektórym mieszkańcom podłączenia się do sieci ciepłowniczej lub co gorsza do gazociągu, skazuje tysiące ludzi na na bardzo wysokie koszty. Nie może być również tak, że nawet jak mam gaz podłączony do domu i używam go do ogrzewania ciepłej wody i gotowania, zmusi mnie się do ogrzewania domu gazem. Domy w woj. śląskim są w 80% niedocieplone. Istnieją w nich stare instalacje grawitacyjne, które nie nadają się do ogrzewania gazem. Koszt ocieplenia przeciętnego domu to około 50 tys. zł, wymiany instalacji z grubsza licząc 35 tys. zł. Licząc te koszty i późniejsze koszty ogrzewania, tylko nieliczna część mieszkańców woj. śląskiego jest w stanie to udźwignąć. Pieniądze podane w projekcie uchwały są bardzo małe. Kotłów i budynków są setki tysięcy. Na dodatek nie ma w niej mowy o jakiegokolwiek dotacji do gazu. Na Słowacji ceny gazu dla odbiorców indywidualnych są dotowane przez państwo. Gaz ten jest trzy razy tańszy niż w Polsce. W Republice Czeskiej, w morawsko-sleskim kraju nie ma przymusu przyłączenia budynku do gazu i ogrzewania nim domu. To właściciel budynku ma prawo wyboru jak będzie ekologicznie ogrzewał swój dom. Zwracam się z prośbą o wykreślenie § 4 punkt 1. Powinien być wybór ekologicznego ogrzewania. Nie można w tym względzie różnicować mieszkańców woj. śląskiego. 2. Nie zgadzam się z zakazem stosowania kotłów zasypowych piątej generacji. Przekonanie o tym, że wszyscy spalają smęci, jest błędne. Robi to garstka cwaniaków, których można łatwo wykryć i karać. Można przyjąć wzór czeski tam w morawsko-sleskim kraju kotły zasypowe piątej generacji są dopuszczone, dopuszczone są również kontrole.	Uwagi uwzględnione częściowo. Zapis dotyczący podłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej został usunięty z zapisów uchwały. Kategoryzacja według technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia do sieci może być niezgodna z art. 32. Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Ponadto warunek „braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej” nie mieści się w ustawowym zakresie regulacji określonym w art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska. Uchwała dopuszcza do eksploatacji kotły z ręcznym załadunkiem paliwa, z uwagi na fakt, że obecnie na rynku dostępne są kotły zasypowe spełniające standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem

	Kotły zasypowe 5 generacji powinny być dopuszczone. 3. Używanie kominków powinno być zakazane ponieważ nie spełniają norm, o których jest mowa w projekcie. Zakazuje się używania kotłów zasypowych 5 generacji, a zostawia kominki. To jest co najmniej nieporozumienie. 4. Najpierw zakazać sprzedaży flotów i mułów, od tego jest Rząd RP, a potem dopiero zakazać spalania!	granicznych wartości emisji zanieczyszczeń według normy PN-EN 303-5:2012. Zgodnie z tą normą graniczne wartości emisji zanieczyszczeń w kotle z ręcznym sposobem zasilania paliwem są niewiele większe. W przypadku pyłu różnica ta wynosi 20 mg/m^3, podczas gdy kocioł pozaklasowy emituje kilkaset razy więcej tego zanieczyszczenia. Kotły tego typu wskazane są także w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe. Dopuszczenie do użytku jedynie kotłów automatycznych niesie ryzyko naruszenia zasady równego traktowania producentów kotłów, tym samym zasady stosowania uczciwej konkurencji. Uchwała dopuszcza użytkowanie kominków pod warunkiem, że spełnią one parametry techniczne określone w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe. Nie uwzględnienie w projekcie uchwały instalacji w postaci kominków może być traktowane jako nierówne traktowanie mieszkańców i może być sprzeczne z art. 32 Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Istotne jest także to, że kominki są prostymi instalacjami, w których oprócz
--	--	---

		drewna można spalić także inne rodzaje paliwa, a także odpady. Według danych publikowanych przez EMEP/EEA wielkość emisji generowanej przez standardowy kominek, zakładając, że jest w nim spalane drewno, dedykowane do tego typu instalacji, jest porównywalna do emisji powodowanej przez zwykły piec kaflowy. Brak regulacji w zakresie kominków spowoduje pozostawienie poza kontrolą istotnego źródła emisji do powietrza oraz będzie stanowiło ryzyko zwiększenia oddziaływania tych źródeł na jakość powietrza poprzez wzrost wykorzystania kominków jako źródła ogrzewania budynków. Zapisy uchwały dotyczące zakazu stosowania w instalacjach grzewczych mułu i flotokoncentratu są zgodne z projektem Rozporządzenia Ministra Energii z dnia 27 stycznia 2017 w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych, gdzie muł i flotokoncentrat węglowy został przeznaczony do spalania w instalacjach o nominalnej mocy cieplnej nie mniejszej niż 1 MW, w związku z czym nie został dopuszczony do stosowania w sektorze komunalno-bytowym.
163	<u>Pan P. H., wiadomość e-mail z dnia 4 lutego 2017 r.</u> Moim zdaniem projekt ten nie ma nic wspólnego z ochroną środowiska i ludzi. Spowoduje jeszcze większe zubożenie społeczeństwa i w dużej mierze ludzie będą się zastanawiać czy kupić chleb, lekarstwa czy drogi węgiel do „ekologicznych drogich przepłaconych pieców klasy 5” Czy nie lepiej stosować dobre piece spełniające polskie normy różnych rodzajów a obniżyć cenę lepszych gatunków węgla? i wtedy można by zabraniać spalania gorszych gatunków opału. Moim zdaniem wygląda to na lobbowanie drogich paliw i pieców.	Uwaga rozpatrzona.
164	<u>Pan M. S., wiadomość e-mail z dnia 5 lutego 2017 r.</u> Witam! Proponowana uchwała jest niebezpieczna zarówno dla mieszkańców województwa, jak i ... dla władz województwa!	Uwagi rozpatrzone.

	Dla wielu osób opał niskiej jakości (muł, flot, węgiel brunatny), to szczyt możliwości finansowych. Uniemożliwienie im zakupu taniego opału zmusi takich ludzi do opalania domów czymkolwiek się da, czyli zaczną spalać to co jest najniebezpieczniejsze dla zdrowia, a mianowicie: śmieci i plastik. Mając do wyboru śmierdzące ciepło lub czysty mróz i groźbę zamarznięcia, to proszę się zastanowić: co wybiorą? Zatem konsekwencją będzie pogorszenie, a nie polepszenie jakości powietrza! Pokrzywdzeni w ten sposób mieszkańcy, będący wyborcami, napewno w odpowiedni sposób podziękują obecnym władzom podczas najbliższych wyborów. Poddając się lobby ekologicznemu można łatwo wylać dziecko z kąpielą. Nikt nie marzy o babraniu się w brudnych piwnicach. Każdy chciałby mieć czyste ogrzewanie ale do tego ludzie musi być na takie ogrzewanie stać. Albo społeczeństwo musi osiągać znacznie większe dochody albo paliwa zaliczane do ekologicznych powinny być tak tanie aby stały się alternatywą dla obecnych mułów i flotów. Samo dofinansowywanie zakupu pieców nic nie da, bo koszt ich montażu a później koszt eksploatacji skutecznie zniechęca. Mam nadzieję, że władze się opamiętają, bo wyborcy im tego nie zapomną.	
165	<u>Pani N. K., wiadomość e-mail z dnia 5 lutego 2017 r.</u> Dzień dobry, Proszę o uwzględnienie następujących uwag do uchwały anty-smogowej. 1) Regulacje na temat pieców węglowych i wyeliminowania wszystkich pieców poniżej 5 klasy oraz takich w których można palić śmieci (zasypowych oraz z awaryjnymi rusztami) są jak najbardziej słuszne i potrzebne. Nie uwzględnienie jednak w uchwale kominków, które są także używane do ogrzewania może spowodować, że cała uchwała zostanie zaskarżona i skutecznie unieważniona w Sądzie. 2.) Proszę by nakaz montażu w nowych lub remontowanych domach ekologicznych źródeł ogrzewania (piece 5 klasy, ekologiczne kotły i kominki itd) wszedł w życie już w 2017 roku we wrześniu wraz z wejściem w życie śląskiej uchwały anty-smogowej. Czekanie z tym ponad rok będzie szkodliwe środowisko i trudne do zrozumienia społecznie. 3) Proszę też o wprowadzenie ograniczenia w stosowaniu węgla typu wyższego niż 33. Na Śląsku powszechnie spala się węgle typu 34. Są to węgle koksujące, niezdatne do spalania w domowych kotłach, ponieważ przy spalaniu skleją się, pęcznieją ale przede wszystkim produkują wielkie ilości trudnopalnych smolistych gazów. Powinny być potraktowane na równi z mułami, flotami i mokrym drewnem.	Uwagi uwzględnione częściowo. Uchwała dopuszcza użytkowanie kominków pod warunkiem, że spełnią one parametry techniczne określone w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe. Nie uwzględnienie w projekcie uchwały instalacji w postaci kominków może być traktowane jako nierówne traktowanie mieszkańców i może być sprzeczne z art. 32 Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Istotne jest także to, że kominki są prostymi instalacjami, w których oprócz drewna można spalić także inne rodzaje paliwa, a także odpady. Według danych publikowanych przez EMEP/EEA wielkość emisji generowanej przez standardowy kominek, zakładając, że jest w nim spalane

		drewno, dedykowane do tego typu instalacji, jest porównywalna do emisji powodowanej przez zwykły piec kaflowy. Brak regulacji w zakresie kominków spowoduje pozostawienie poza kontrolą istotnego źródła emisji do powietrza oraz będzie stanowiło ryzyko zwiększenia oddziaływania tych źródeł na jakość powietrza poprzez wzrost wykorzystania kominków jako źródła ogrzewania budynków. W przypadku instalacji, których pierwsze uruchomienie nastąpi 1 września 2017 r. obowiązuje kocioł klasy 5. Termin ten podyktowany jest tym, aby w pierwszej kolejności ograniczyć powstawanie nowych źródeł emisji. Z uwagi na trudność spalania w warunkach domowych węgla przeznaczonego do instalacji o dużej mocy, użytkownik kotła o małej mocy nie będzie takiego paliwa stosował.
166	<u>Stowarzyszenie Forum Obywateli Rybnika, wiadomość e-mail z dnia 5 lutego 2017 r.</u> Jako stowarzyszenie Forum Obywateli Rybnika pragniemy wyrazić poparcie dla podjętych przez Państwo działań, mających na celu poprawę jakości powietrza w naszym regionie. Czytając projekt uchwały można jednak wyciągnąć wniosek, że całą odpowiedzialność za obecny stan powietrza ponoszą, a co za tym idzie konsekwencjami związanymi z próbą naprawy sytuacji zostali obarczeni - obywatele. Jakkolwiek mamy świadomość, że głównym źródłem smogu są przestarzałe źródła ogrzewania w domach prywatnych, to chcielibyśmy zauważyć, że stan ten wynika m.in. z braku lub niewystarczających działań polityków prowadzących do tworzenia warunków sprzyjających ich wymianie na źródła czystsze. Rozumiejac konieczność pilnego wprowadzenia rozwiązań zaproponowanych w projekcie, chcielibyśmy zwrócić uwagę, że zawarty w nim system ograniczeń i zakazów bez stworzenia alternatywy może prowadzić do nasilenia zjawiska ubóstwa energetycznego. W projekcie jako priorytetowe wskazano podłączenie do sieci ciepłowniczej, „jeśli istnieją możliwości realizacji takiej inwestycji, a podłączenie jest technicznie możliwe i ekonomicznie uzasadnione. Ten sam element dotyczy sieci gazowej.” W związku z tym chcemy zaproponować następujące rozwiązania: 1. Przeprowadzenie audytu dostępności ciepła sieciowego na najbardziej zurbanizowanych terenach województwa;	Uwaga nie uwzględniona. Zapis dotyczący podłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej został usunięty z zapisów uchwały. Kategoryzacja według technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia do sieci może być niezgodna z art. 32. Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Ponadto warunek „braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej” nie mieści się w ustawowym zakresie regulacji określonym w art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.

	2. Przeprowadzenie audytu wymagań ekonomicznych koniecznych do spełnienia w celu podłączenia do sieci na terenach, na których sieć występuje; 3. Kontroli działań monopolistycznych podmiotów dostarczających ciepło w miastach naszego województwa oraz podjęcia kroków je ograniczających; 4. Na podstawie powyższych stworzenie planu rozwoju i wsparcia przez samorządy uzasadnionych ekonomicznie rozwiązań pozwalających na korzystanie z ciepła systemowego jak największej liczbie obywateli; 5. Wsparcia samorządów miejskich w budowaniu nowych źródeł ciepła systemowego (ciepłowni, spalarni, OZE); 6. Stworzenie systemu doradztwa energetycznego skupionego na pomocy obywatelom w planowaniu i realizacji inwestycji termomodernizacyjnych. Wierzimy, że mocą swojego urzędu są Państwo w stanie podjąć kroki lub wywołać działania umożliwiające realizację powyższych punktów.	
167	<u>Pan M. G., mieszkaniec m. Rudy Śląskiej, wiadomość e-mail z dnia 5 lutego 2017 r.</u> W związku z konsultacjami społecznymi w ramach planowanego projektu ustawy antysmogowej przesyłam kilka uwag dotyczących treści planowanych przepisów oraz konsekwencji planowanych zmian prawnych. Od wielu lat zajmuje się rozwiązaniami energetycznymi dla przemysłu szklarniowego i w rolnictwie, oraz interesuje się technologiami spalania węgla kamiennego, który jest podstawowym paliwem dla większości zakładów przemysłowych w Polsce. W związku z licznymi doświadczeniami z podnoszeniem efektywności energetycznej kotłów węglowych, procesem spalania węgla oraz usuwaniem pyłów ze spalin, który ogranicza dostęp światła do szklarni i powoduje uszkodzenia materiałowe i oczywiście ma niebagatelny wpływ dla zdrowia ludzi pragnę wnieść kilka uwag do projektu. Z góry pragnę podziękować za zajęcie się tak istotnym problemem jak jakość powietrza w Województwie Śląskiem. Nie trzeba nikogo przekonywać, że zdrowie ludzkie jest bardzo ważne i należy o nie troszczyć się w jak największym stopniu. Wpływ zanieczyszczeń atmosferycznych jest również istotny ze względu na środowisko naturalne. Jednak zapisy planowanej ustawy są co najmniej niepokojące ze względu na znaczenie gospodarcze i ekonomiczne, a ustawa pod wieloma względami jest nie jasna i argumentowana założeniami, a nie faktami i rzetelnymi badaniami. 1. Zapisy projektu zobowiązują do przyłączenia do sieci ciepłowniczej lub zastosowanie gazu do ogrzewania budynków w przypadku takiej możliwości. Zapis ten jest kompletnie niezrozumiały z punktu widzenia gospodarczego. Koszty przyłączy ciepłowniczych i generowanych w czasie eksploatacji strat przesyłowych są kompletnie nie do zaakceptowania. Podobną sytuacja dotyczy gazu. Niejednokrotnie obliczałem koszty wymiany ogrzewania na gazowe i eksploatacji takiej instalacji. O ile koszt wymiany kotła węglowego na gazowy nie powinien stanowić problemów dla przeciętnego domowego budżetu, nawet bez dotacji o tyle już koszty zakupu nowego paliwa są trudne do przejścia. Koszt zakupu gazu w porównaniu do węgla dobrej jakości jest wyższy o około 100%. Nie mówiąc już o znaczeni wyższych cenach energii z sieci ciepłowniczej. Dla wielu domowych budżetów jest to ciężar nie do udźwignięcia. 2. Jednocześnie niepokoi fakt marginalizacji węgla w województwie słynącym z jego wydobywania i przetwarzania, czerpiącym znaczne przychody z tej działalności. Wiele opinii jakoby węgiel był tylko	Uwagi uwzględnione częściowo. Zapis dotyczący podłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej został usunięty z zapisów uchwały. Kategoryzacja według technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia do sieci może być niezgodna z art. 32. Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Ponadto warunek „braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej” nie mieści się w ustawowym zakresie regulacji określonym w art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska. Uchwała dopuszcza użytkowanie kominków pod warunkiem, że spełnią one parametry techniczne określone w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe.

źródłem smogu i problemów jest mocno przesadzonych i rozpowszechnianych przez osoby o nikłej wiedzy na temat spalania paliw, energetyki i oddziaływania produktów spalania na otoczenie. Już od dawna istnieją technologie pozwalające na efektywne i czyste spalanie węgla oraz pozostałych paliw stałych. Wymienione paleniska retortowe nie są jedyną technologią pozwalającą na użytkowanie paliw węglowych oraz drewna. 3. Projektu ustawy zakazuje użytkowania drewna w kotłach, natomiast nie uwzględniono kominków. Zapis ten jest również trudny do przyjęcia. Osoby posiadające kocioł grzewczy oraz kominek nie będą mogły użytkować drewna w pierwszym urządzeniu, ale w drugim już tak mimo że proces spalania przebiega w obu identycznie. Podobnie jak węgiel drewno również można spalać czysto i efektywnie z minimalną ilością szkodliwych substancji. Dodatkowo drewno i jego pochodne są paliwem odnawialnym, użytkowanym na całym świecie i wspieranym jako alternatywa dla paliw kopalnych. Zwłaszcza w wielu krajach Unii Europejskiej jest promowane jako źródło czystej energii dla potrzeb ogrzewnictwa oraz przemysłu. Zastosowanie odpowiednich kotłów i techniki spalania pozwala na otrzymanie minimalnej ilości zanieczyszczeń nawet z drewna o wilgotności przekraczającej 20%. Przykładem mogą być np. kotły do zgazowywania drewna lub kotły na zrębkę i odpady drzewne, które dzięki zastosowaniu komory ceramicznej mogą dosuszać drewno i dopalać węglowodory ulatniające się z biopaliwa. 4. Projekt przewiduje wymianę wszystkich kotłów na paliwa stałe na urządzenia spełniające wymogi 5 klasy. Pierwsze jednostki spełniające te restrykcyjne przepisy pojawiły się zaledwie w 2015 roku. Już po pierwszym roku eksploatacji pojawiły się sygnały o problemach z eksploatacją tego typu kotłów, ze względu na pośpiech przy projektowaniu i nie dopracowanie konstrukcji. Inwestowanie w niesprawdzone urządzenia, spełniające często normy emisyjne na granicy faulu, w warunkach kontrolnych nie oznacza, że wszystko będzie w stu procentach sprawne u przeciętnego użytkownika takiego kotła. Znaczą poprawę jakości powietrza zapewnia już przejście z starych kotłów górnego spalania i piecyków na kotły trzeciej i czwartej klasy. Pozwoli to na kilkakrotną poprawę jakości powietrza w sezonie grzewczym, oraz zapewni ludności eksploatacje wygodnych w użytkowaniu, sprawnych i ekologicznych źródeł ciepła. Przy zróżnicowanej strukturze paliw co złagodzi skoki cenowe paliw do kotłów automatycznych. 5. Wytyczne dotyczące wymiany kotłów wyznaczane są dla tak zwanych „małych” czyli do 500 kW. Projekt ustawy narzuca instalację kotłów tylko 5 klasy co w wielu przypadkach będzie nie możliwe. Oprócz domów jedno i wielorodzinnych ustawa obejmie również szkoły, szpitale, budynki użyteczności publicznej, firmy prywatne, magazyny, biurowce, obiekty rolnicze takie jak hale produkcyjne, kurniki, chlewnie, szklarnie i wiele innych. Większość tych obiektów wymaga znaczenie większych ilości ciepła niż przeciętny domek ze względu na swoje gabaryty i większe straty ciepła wynikające ze specyfikacji technicznej budynków. Aktualnie na rynku maksymalne moce kotłów 5 klasy nie przekraczają 50 kW co oznacza, że właściciele takich obiektów nie będą mogli wyposażyć się w najbliższym czasie w urządzenia spełniające wymagania ustawy. Problem ten można jednak łatwo rozwiązać poprzez dopuszczenie możliwości instalacji filtrów pyłowych do kotłów niższych klas w celu spełnienia norm emisyjnych. 6. Projekt ustawy odwołuje się głównie do węgla i drewna jako głównych winowajców smogu. Nie jest w żadnym stopniu ujęta rola transportu oraz silników spalinowych. Standardowy kocioł węglowy oczywiście produkuje znacznie więcej pyłów i innych zanieczyszczeń niż samochód. Jednakże liczba użytkowanych pojazdów wielokrotnie przekracza ilość kotłów na paliwa stałe, a mimo to nie zostały objęte żadnymi przepisami, regulującymi. W zakresie transportu na pewno dobrym krokiem byłaby wymiana taboru komunikacji miejskich na pojazdy hybrydowe, elektryczne lub przynajmniej nowocześniejsze. Dodatkowo	Nie uwzględnienie w projekcie uchwały instalacji w postaci kominków może być traktowane jako nierówne traktowanie mieszkańców i może być sprzeczne z art. 32 Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Istotne jest także to, że kominki są prostymi instalacjami, w których oprócz drewna można spalić także inne rodzaje paliwa, a także odpady. Według danych publikowanych przez EMEP/EEA wielkość emisji generowanej przez standardowy kominek, zakładając, że jest w nim spalane drewno, dedykowane do tego typu instalacji, jest porównywalna do emisji powodowanej przez zwykły piec kaflowy. Brak regulacji w zakresie kominków spowoduje pozostawienie poza kontrolą istotnego źródła emisji do powietrza oraz będzie stanowiło ryzyko zwiększenia oddziaływania tych źródeł na jakość powietrza poprzez wzrost wykorzystania kominków jako źródła ogrzewania budynków. Uchwała dopuszcza użytkowanie kotła minimum klasy 5 docelowo we wszystkich instalacjach użytkowanych w ogrzewnictwie indywidualnym, co wynika z faktu, że bardzo zła jakość powietrza w województwie śląskim wymusza ograniczenie emisji do poziomu możliwie najniższego. Potwierdza to analiza efektów dla wariantów regulacji ograniczających emisję z sektora indywidualnego ogrzewania przeprowadzona dla województwa małopolskiego. Wykazała ona, że zarówno kontynuacja prowadzenia dotychczasowych działań bez uregulowania emisji z kotłów na poziomie
---	--

	dobrym krokiem byłaby promocja i wspieranie transportu publicznego i zachęcanie ludzi do inwestowania w nowoczesne pojazdy elektryczne, hybrydowe lub oparte o ogniwa paliwowe. Takie działanie poprzez wprowadzanie ulg podatkowych dla posiadaczy tego typu pojazdów byłoby dobrze odebrane przez społeczeństwo i innowacyjne nawet na arenie między narodowej. 7. Wyrażam duże poparcie dla użytkowania w tradycyjnych kotłach odpadów z procesów przeróbki węgla takich jak flotokoncentraty i muły oraz węgiel brunatny. Tego typu paliwa powinny być wykorzystywane tylko w specjalistycznych kotłach energetycznych oraz przemysłowych wykorzystujących technologie spalania pyłowego i fluidacyjnego z zastosowaniem zaawansowanych technik oczyszczania spalin. 8. Mimo dużego znaczenia węgla zarówno w Województwie Śląskim jak i gospodarce krajowej wsparcie dla nowoczesnych technologii opartych na wykorzystaniu rodzimego paliwa są mało widoczne i mają znaczenie marginalne. Jako kraj z największymi zasobami węgla kamiennego w Europie powinniśmy być wzorem do naśladowania w nowoczesnych technologiach węglowych, które sprzyjają zarówno środowisku oraz zdrowiu ludzi, jak i gospodarce poprzez wykorzystanie taniego nośnika energii. Wsparcie dla rozwoju nowoczesnych kotłów węglowych nawet bardziej ekologicznych niż 5 klasa na pewno pozwoliłoby na szybki rozwój tego sektora oraz skutecznie rozwiązałyby problem smogu w miastach nie tylko województwa śląskiego. Innowacyjne technologie węglowe powinny być priorytetem dla naszego regionu. Wymienione uwagi są bardzo istotne szczególnie dla właścicieli firm i przedsiębiorstw wykorzystujących kotły na paliwa stałe w celach ogrzewniczych oraz technologicznych. W wielu przypadkach kształt ustawy może mieć wpływ na znaczący wzrost kosztów prowadzonej działalności co może ograniczyć konkurencyjność firm z Województwa Śląskiego na rynku krajowym jak i międzynarodowym. Śląskie firmy zawsze starają się dbać o środowisko i dobre imię naszego województwa, jednak spełnienie warunków projektu ustawy może wiązać się z brakiem opłacalności prowadzonej działalności lub konieczności przeniesienia firm w inne region o korzystniejszych uwarunkowaniach prawnych.	województwa, jak również regulacje które wprowadzą łagodniejsze wymagania na poziomie klasy 3 lub 4 według normy PN-EN 303-5:2012, nie przyniosą wystarczającego efektu w postaci dotrzymania norm jakości powietrza. Zapisy uchwały obejmują instalacje o mocy do 1 MW, w związku z czym dotyczą także kotłów o mocy w przedziale 500 kW – 1 MW, dla których nie ma żadnych przepisów prawnych odnośnie norm emisyjnych jakie powinny spełniać. Według danych Krajowego Ośrodka Bilansowania Źródeł Emisji na terenie województwa śląskiego znajduje się 52 takich instalacji, w których spalany jest węgiel kamienny. W przypadku tych instalacji będzie obowiązywał także zakaz stosowania paliw wskazanych w § 6.
168	<u>Pan M. G., wiadomość e-mail z dnia 5 lutego 2017 r.</u> Od ponad 20 lat prowadzę niewielką firmę zajmującą się montażem i sprzedażą kominków. W związku czym śledzę prace nad uchwałą „antysmogową” dla woj. Śląskiego. Teoretycznie obecny projekt powinien mnie satysfakcjonować, jednak tak nie jest. Uważam, że nie można zezwolić na sprzedaż i montaż kominków i pieców nie spełniających żadnych norm emisji zanieczyszczeń. Na rynku dostępne są urządzenia spełniające najwyższe normy emisji (np. Niemiecką BImSchV2.Stufe 2015) oraz takie, których nikt nie badał i certyfikował. Uważam, że w § 2. projektu ustawy należy dodatkowo wprowadzić zapis: A. Za wyjątkiem kominków z zamkniętą komorą spalania (wkładem kominkowym), które spełniają minimalne poziomy sezonowej efektywności energetycznej i normy emisji zanieczyszczeń dla sezonowego ogrzewania pomieszczeń określone w punkcie 1 i 2 załącznika II do Rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących Ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe. B. Kominków wykonanych przez osobę posiadającą dyplom złożenia państwowego egzaminu mistrzowskiego w zawodzie zdun ujętego w wykazie prowadzonym przez Izbę Rzemieślniczą. Proponowane rozwiązanie wprowadza regulacje zapewniające określoną w uchwale emisję dla kominków	Uwaga uwzględniona częściowo. Uchwała dopuszcza użytkowanie kominków pod warunkiem, że spełnią one parametry techniczne określone w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe. Nie uwzględnienie w projekcie uchwały instalacji w postaci kominków może być traktowane jako nierówne traktowanie mieszkańców i może być sprzeczne z art. 32 Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do

	z zamkniętym wkładem kominkowym. Chciałbym podkreślić, że zduni posiadający potwierdzone kwalifikacje zawodowe, mogą zagwarantować i zadeklarować właściwe i ekologiczne funkcjonowanie tych urządzeń. Proponowane rozwiązanie zabezpiecza skutecznie przed niewłaściwym wykonaniem instalacji kominkowej, uniemożliwia dostęp do ich wykonania przez przypadkowych i nieuprawnionych montażystów, którzy nie będą w stanie zagwarantować prawidłowego montażu oraz funkcjonowania.	równego traktowania przez władze publiczne.” Istotne jest także to, że kominki są prostymi instalacjami, w których oprócz drewna można spalić także inne rodzaje paliwa, a także odpady. Według danych publikowanych przez EMEP/EEA wielkość emisji generowanej przez standardowy kominek, zakładając, że jest w nim spalane drewno, dedykowane do tego typu instalacji, jest porównywalna do emisji powodowanej przez zwykły piec kaflowy. Brak regulacji w zakresie kominków spowoduje pozostawienie poza kontrolą istotnego źródła emisji do powietrza oraz będzie stanowiło ryzyko zwiększenia oddziaływania tych źródeł na jakość powietrza poprzez wzrost wykorzystania kominków jako źródła ogrzewania budynków.
169	<u>Pan B. B., wiadomość e-mail z dnia 5 lutego 2017 r.</u> Uwagi i wniosek dotyczący projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw Przedmiotowy projekt jest nie do przyjęcia, przez wzgląd na poniższe uwagi: 1. Nieadekwatność przyjętych rozwiązań do zidentyfikowanych problemów i zbyt daleko posunięta represyjność wobec mieszkańców województwa. Niska emisja powierzchniowa jest tylko jednym z czynników wpływających na stan powietrza w województwie śląskim, obok m.in. emisji przemysłowej i transportowej, a także zanieczyszczeń pochodzących spoza województwa. Tymczasem w myśl projektu uchwały jedynie wobec podmiotów eksploatujących wybrane emitery niskiej emisji podejmuje się działania regulacyjne, co jest sprzeczne z podstawową zasadą sprawiedliwości społecznej. Również nadmierna represyjność postulowanych w projekcie rozwiązań budzi zastrzeżenia i może być podstawą do snucia przypuszczeń, że być może nie ochrona powietrza, a co za tym idzie życia i zdrowia ludności, jest głównym celem proponowanej uchwały, ale raczej dalsze osłabienie polskiego sektora węglowego, czy preferowanie innych sektorów energetycznych. Tymczasem rozwijają się techniki i technologie spalania węgla przy radykalnie ograniczonej emisji zanieczyszczeń, których promocja i wsparcie byłaby znacznie lepszym rozwiązaniem, niż działania proponowane w projekcie uchwały, restrykcyjne wobec ludności regionu. 2. Sprowadzenie zagrożenia życia i zdrowia na mieszkańców regionu poprzez pozbawienie ich awaryjnego	Uwagi rozpatrzone.

	źródła ciepła. Pozbawienie mieszkańców energetycznego bezpieczeństwa i niezależności poprzez zakaz posiadania rusztu awaryjnego jest działaniem wymierzonym wprost przeciwko życiu i zdrowiu mieszkańców. Jest to posunięcie krótkowzroczne, nieprzemyślane i cechujące się co najmniej daleko posuniętym brakiem rozsądku, o ile słuszne jest moje założenie, że nie jest to działanie z premedytacją. W regionie o niskim poziomie zabezpieczenia dostaw energii elektrycznej, w kraju o fatalnym położeniu z punktu widzenia geopolityki, nietrudno przewidzieć konsekwencje wyłączenia prądu i gazu w wyniku awarii lub sabotażu. Nie można także wykluczyć, że dojdzie w przyszłości do permanentnego braku dostaw zarówno prądu, jak i gazu. W efekcie zastosowania tej uchwały część ludzi pozamarzy w swoich domach, a ogrzewania zostaną pozbawieni wszyscy. Wskazane powyżej wady projektu uchwały są w mojej ocenie bezdyskusyjne. Dalsze jego procedowanie w tym kształcie uznaję za umyślne działanie przeciwko życiu i zdrowiu mieszkańców regionu. Biorąc powyższe pod uwagę, wnoszę o odstąpienie od dalszego procedowania przedmiotowego projektu uchwały.	
170	<u>Pan J. F., mieszkaniec gm. Skoczów, wiadomość e-mail z dnia 5 lutego 2017 r.</u> Szanowni Państwo Zdecydowanie popieram działania mające na celu ograniczenie niskiej emisji. Uważam że docelowo przepisy powinny być jeszcze bardziej rygorystyczne. Powietrze jakim oddychamy jest fatalnej jakości a to ma znaczny wpływ na nasze zdrowie. Proszę także zwrócić uwagę na szczegółowe określenie paliw niskiej jakości którymi palenie będzie zabronione gdyż na rynku jest tego bardzo dużo. Z niecierpliwością czekam na wejście uchwały w życie i możliwość oddychania czystszy powietrzem.	Uwaga rozpatrzona.
171	<u>Pani A. U., wiadomość e-mail z dnia 5 lutego 2017 r.</u> W związku z projektem uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw konieczne jest natychmiastowe ograniczenie niskiej emisji. Warunki klęski ekologicznej w których teraz żyjemy, muszą ulec radykalnej zmianie. Z wymianą pieców nie można zwlekać do 2028 roku, gdyż zagrożenie zdrowotne i spustoszenie powodowane przez pyły jest nieodwracalne. W ustawie zabrakło terminu całkowitego zakazu palenia paliwami stałymi. Nie ma również całkowitego zakazu palenia w piecach węglowych w okresie letnim, kiedy więcej czasu spędza się na dworze a powietrze pozostawia wiele do życzenia. Wymiana tzw. kopciuchów powinna nastąpić najpóźniej do 2019 roku. Całkowity zakaz palenia paliw stałych powinien w moim mniemaniu zostać wprowadzony do 2020 roku. Nie można w tej kwestii posługiwać się półśrodkami, gdyż chodzi o zdrowie nasze i naszych dzieci. Względny bezpieczeństwa obywateli i ich prawo do życia w nieszkodliwych warunkach powinny być priorytetem we wszystkich działaniach politycznych i ekonomicznych. W chwili obecnej na oczyszczanie powietrza nad Śląskiem powinny być skierowane maksymalne środki finansowe. Bardzo ważne jest również wskazanie w ustawie narzędzia wykonawczego, gdyż każdy martwy przepis nie spełnia swojej funkcji. Muszą być określone wysokie kary i sposób ich egzekwowania oraz cały mechanizm edukacyjny. Na Śląsku nie przeprowadzono do tej pory żadnego przeglądu i spisu instalacji grzewczych. Wszystkie	Uwagi nie uwzględnione. Ze względów technicznych i finansowych niemożliwa jest wymiana wszystkich urządzeń w krótkim czasie na klasę 5, dlatego wprowadzono wymóg w sposób stopniowy określając 3 daty graniczne w zależności od wieku użytkowanego kotła. Projekt uchwały zakłada wymianę pozaklasowych instalacji grzewczych oraz wprowadza ograniczenia w zakresie stosowania paliw stałych obejmujących cały rok kalendarzowy, w związku z czym oczekiwana poprawa jakości powietrza będzie dotyczyła także sezonu niegrzewczego. Ponadto, wprowadzenie proponowanego zakazu spowodowałoby

	obliczenia są szacunkowe a Miasto podejmuje jakieś kroki naprawcze nie mając w ogóle poglądu na skalę problemu. Nie chcemy być już dłużej truci. Bardzo proszę o zaostrzenie planowanej ustawy, ponieważ za 10 lat może się okazać że całe życie na Śląsku wyginęło.	brak możliwości przygotowania c.w.u. w budynkach, w których jedynym źródłem ciepła jest instalacja przeznaczona do spalania węgla kamiennego. Z wielu względów, głównie społecznych, technicznych, ekonomicznych oraz wynikających ze specyfiki obszaru Śląska nie jest możliwa eliminacja spalania węgla w sektorze komunalno-bytowym.
172	<u>Pan R. K., mieszkaniec gm. Pawłowice, wiadomość e-mail z dnia 5 lutego 2017 r.</u> Uwagi do uchwały Uchwała jest dobra ale dla osób bardzo bogatych Uchwała przerzuca wszystkie obowiązki na użytkowników instalacji a żadnych na samorząd, państwo i dostawcę energii elektrycznej. dlaczego lobby działa? Smog zlikwidujemy przez obniżenie ceny gazu ziemnego do celów grzewczych np. o 35% i problem zniknie w ciągu roku dlaczego tego nie ma. Dlaczego składy węgla sprzedają węgiel brunatny albo kamienny zanieczyszczony drobną frakcją i nikt tego nie kontroluje a tego nie ma w uchwale a za zakup dostaje się paragon i płaci podatek a w uchwale pisze że nie wolno palić węglem brunatnym, mułem ale czemu jest sprzedawany a węgiel kamienny posiada dużo frakcji drobnej co powoduje, że wentylator jak dmucha w kotle to przepływ powietrza jest utrudniony i spalanie jest również utrudnione. Obecnie buduję dom systemem gospodarczym i nie mam niestety 100tys. zł żeby ten dom oddać do użytku przed 1-11-18r. a mam już kupiony kocioł u lokalnego producenta Tekla draco versa II 6w żeliwny z podajnikiem klasy 3 i z dodatkową komorą spalania za 10500zł netto i składam sprzeciw dlaczego prawo działa wstecz bo rozumiem, że w dniu 1-11-18r. ten kocioł stanie złomem i co wtedy ten kocioł mam wyciągnąć z kotłowni (waży 675kg) i wmontować inny klasy 5 a ten wyrzucić czy Katowice zapłacą mi za ten kocioł i go sobie zabiorą prosiłbym o wpisanie tego do uchwały bo ja w projekcie domu mam wpisane, że dom będzie ogrzewany kotłem na paliwo stałe bez klasy i ja teraz robię instalację bardzo dużym kosztem ok. 30000. Ten kocioł ma dodatkową komorę spalania jaka odpowiedzialność spadnie na tauron dostawcę energii elektrycznej w przypadku braku prądu przy dodatkowym ruszcie mogę napalić a przy braku dodatkowego rusztu trzeba się wyprowadzić z domu bo nie będzie ogrzewania jaka odpowiedzialność spada na dostawcę energii elektrycznej jak zabraknie prądu. Dlaczego to jest nieuwzględnione w uchwale przy użyciu kotła klasy 5. Taka sytuacja była w Golasowicach w gminie Pawłowice gdzie mieszkam jak prądu nie było 56h to musiałem się wyprowadzić do rodziców do jastrzębia a mam kocioł bez dodatkowego rusztu. Proszę wpisać do uchwały, że w przypadku braku prądu można palić na dodatkowym ruszcie i że można stosować kocioł z dodatkowym rusztem i proszę wpisać że domy w budowie mają mieć kocioł taki jak w projekcie domu natomiast dla nowowydanych pozwoleń na budowę można stosować wymagania zapisów w uchwale antysmogowej dlaczego prawo działa wstecz i proszę wpisać do uchwały że dla domów budowanych nie ma okresu do którego muszą być oddane do użytkowania z kotłem klasy poniżej 5 bo obecny zapis jest dla bogaczy którzy się nie budują a stawiają w 6 miesięcy ja buduję dom od 2010r. i jeszcze to potrwa około 3 lat. Sugerowanie w uchwale że jak mam podajnik to będę spalał paliwo na dodatkowym ruszcie i pilnował tego kotła jest nieuczciwe a jeżeli się mylę to proszę Katowice o odkupienie ode mnie tego kotła w cenie	Uwagi nie uwzględnione. Terminy wejścia w życie obowiązku wymiany instalacji grzewczych na spełniających minimum standardu emisyjnego zgodnego z 5 klasą kotła, podzielono w zależności od wieku instalacji. Dla przykładu - dla instalacji, których wiek od daty produkcji przekracza 10 lat lub które nie posiadają tabliczki znamionowej, obowiązek taki wchodzi z dniem 1 stycznia 2022. Żywotność kotła szacuje się średnio na 10 lat. Wraz z wiekiem kotła obniża się jego sprawność, która i tak nie jest wysoka z powodu braku regulacji procesu spalania w kotle pozaklasowym. Różne terminy obowiązywania omawianego zapisu uchwały pozwolą na stopniowe i realne wymiany starych instalacji grzewczych. Pozostałe uwagi wykraczają poza zakres możliwych zapisów uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.

	12000 zł brutto i ja do odbioru zamontuję inny. Proszę wpisać do uchwały o konieczności prawidłowego spalania w kotłach zasypowych tj. o spalaniu górnym czego ludzie nie robią dlaczego tego nie ma? Proszę o wpisanie do uchwały, że prawo nie działa wstecz do budowanych już budynków a jeżeli działa wstecz i ludzie którzy budują dom a już kupili kocioł klasy 3 lub 4 to Katowice go odkupią i pokryją koszty demontażu i montażu nowego klasy 5, jak ogrzewać budynki przy braku prądu kotłem klasy 5 i proszę wydłużyć te okresy do kiedy mają być zastosowane te kotły klasy 5 bo np. w firmie tekla gdzie ja kupowałem jest tylko 1 model do 24kW.	
173	<u>Pan D. J., wiadomość e-mail z dnia 5 lutego 2017 r.</u> Szanowni Państwo, w związku z barbarzyńskim sposobem siłowego i bezmyślnego przepychania projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, oraz w związku z trwającymi konsultacjami społecznymi przedmiotowego projektu, chciałbym podkreślić, iż rzeczony projekt jest nie do przyjęcia, przez wzgląd na poniższe uwagi: 1. Nieadekwatność przyjętych rozwiązań do zidentyfikowanych problemów i zbyt daleko posunięta represyjność wobec mieszkańców województwa. Niska emisja powierzchniowa jest tylko jednym z czynników wpływających na stan powietrza w województwie śląskim, obok m.in. emisji przemysłowej i transportowej, a także zanieczyszczeń pochodzących spoza województwa. Tymczasem w myśl projektu uchwały jedynie wobec podmiotów eksploatujących wybrane emitery niskiej emisji podejmuje się działania regulacyjne, co jest sprzeczne z podstawową zasadą sprawiedliwości społecznej. Również nadmierna represyjność postulowanych w projekcie rozwiązań budzi zastrzeżenia i może być podstawą do snucia przypuszczeń, że być może nie ochrona powietrza, a co za tym idzie życia i zdrowia ludności, jest głównym celem proponowanej uchwały, ale raczej dalsze osłabienie polskiego sektora węglowego, czy preferowanie innych sektorów energetycznych. Tymczasem rozwijają się techniki i technologie spalania węgla przy radykalnie ograniczonej emisji zanieczyszczeń, których promocja i wsparcie byłaby znacznie lepszym rozwiązaniem, niż działania proponowane w projekcie uchwały, które są restrykcyjne przede wszystkim wobec uboższej części ludności regionu. 2. Sprowadzenie zagrożenia życia i zdrowia na mieszkańców regionu poprzez pozbawienie ich awaryjnego źródła ciepła. Pozbawienie mieszkańców energetycznego bezpieczeństwa i niezależności poprzez zakaz posiadania rusztu awaryjnego jest działaniem wymierzonym wprost przeciwko życiu i zdrowiu mieszkańców. Jest to posunięcie krótkowzroczne, nieprzemyślane i cechujące się co najmniej daleko posuniętym brakiem rozsądku, o ile słuszne jest moje założenie, że nie jest to działanie z premedytacją, które byłoby wręcz karygodne. W regionie o niskim poziomie zabezpieczenia dostaw energii elektrycznej, w kraju o fatalnym położeniu z punktu widzenia geopolityki, nietrudno przewidzieć konsekwencje wyłączenia prądu i gazu w wyniku awarii lub sabotażu. Nie można także wykluczyć, że dojdzie w przyszłości do permanentnego braku dostaw zarówno prądu, jak i gazu. W efekcie zastosowania tej uchwały ludzie zwyczajnie pozamarzają w swoich domach, a ogrzewania zostaną pozbawieni wszyscy.	Uwagi uwzględnione częściowo. Zgodnie z art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska, uchwała może określać: granice obszaru, na którym wprowadza się ograniczenia lub zakazy, rodzaje podmiotów lub instalacji, dla których wprowadza się ograniczenia lub zakazy, rodzaje lub jakość paliw dopuszczonych do stosowania lub których stosowanie jest zakazane, lub parametry techniczne lub rozwiązania techniczne lub parametry emisji instalacji, w których następuje spalanie paliw, dopuszczonych do stosowania na tym obszarze. Uchwała może także określać sposób lub cel wykorzystania paliw, który jest objęty ograniczeniami określonymi w uchwale, okres obowiązywania ograniczeń lub zakazów w ciągu roku, obowiązki podmiotów objętych uchwałą w zakresie niezbędnym do kontroli realizacji uchwały. Wszelkie inne regulacje wykraczają poza zakres możliwych zapisów uchwały. Pomimo, że w uchwale brakuje zapisu o zakazie instalacji rusztu awaryjnego, nie powinien być on stosowany w instalacjach grzewczych. Certyfikacja kotłów udzielana zgodnie z normą PN-EN 303-5:2012 nie obejmuje urządzeń typu ruszt awaryjny. Urządzenia te umożliwiają niekontrolowane wykorzystanie paliw nie przeznaczonych do spalania w kotłach danego typu (w tym

	Wskazane powyżej wady projektu uchwały są w mojej ocenie bezdyskusyjne. Dalsze jego procedowanie w tym kształcie uznaję za umyślne działanie przeciwko życiu i zdrowiu mieszkańców regionu. Biorąc powyższe pod uwagę, wnoszę o odstąpienie od dalszego procedowania przedmiotowego projektu uchwały.	odpadów), na które kocioł nie został certyfikowany. Jednocześnie zapis zakazujący instalacji rusztu awaryjnego w konstrukcji kotłów znajduje się w projekcie z dnia 17 lutego 2017 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe.
174	<u>Pan J. D., wiadomość e-mail z dnia 5 lutego 2017 r.</u> W związku z konsultacjami społecznymi projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, chciałbym wnieść następującą uwagę. Uwaga do projektu: Według oficjalnych danych GUS za lata 2012-2015, średnio ok 40% Polaków żyje w tzw. sferze niedostatku. Można z dużym prawdopodobieństwem założyć, że przygotowana w obecnym kształcie uchwała będzie się wiązać dla osób żyjących w takiej sferze z trudnym lub niemożliwym do udźwignięcia obciążeniem finansowym. Nietrudno zgadnąć, że pierwotną przyczyną ogrzewania domów przez część mieszkańców złej jakości paliwem i używania starych pieców jest w głównej mierze ich niedobra sytuacja materialna i przynależność właśnie do tej sfery. Czytając przygotowany projekt uchwały można odnieść wrażenie, że pracując nad nim radni nie pochyłili się nad pierwotną przyczyną spalania złej jakości paliwa przez mieszkańców woj. śląskiego i w konsekwencji nie uwzględnili tej przyczyny w projekcie. Bez wątpienia wszyscy ludzie chcieliby oddychać świeżym powietrzem i nie chcieliby przyczyniać się do jego zanieczyszczania. Trudno przypuszczać żeby ktokolwiek z mieszkańców spalał złej jakości paliwo po to, żeby zatruwać siebie i innych. Jeżeli takowego paliwa mieszkańcy używają, to głównie dlatego, że sytuacja materialna nie pozwala im na stosowanie lepszego pieca i lepszego paliwa. Gdyby mieszkańców było na to stać, już zapewne dawno wszyscy mieliby nowoczesne, automatyczne, praktycznie bezobsługowe piece z podajnikami opalane wysokiej jakości paliwem. Niestety, projekt uchwały wydaje się tej kluczowej kwestii zupełnie nie zauważać, a obciążając mieszkańców dodatkowo znacznymi kosztami wprowadzenia zmian żadną miarą nie poprawia lecz pogłębia problem tych ludzi, których według danych GUS jest w społeczeństwie znaczny odsetek. W takiej formie projekt może przyczyniać się do poszerzenia sfer niedostatku i ubóstwa oraz tworzenia kolejnej grupy ludzi wykluczonych społecznie - tych, których nie stać na ogrzewanie domów. Projekt nie proponuje żadnego rozwiązania tego kluczowego problemu, żadnych mechanizmów osłonowych dla osób żyjących w sferze niedostatku, przez co jest niekompletny i oderwany od realiów życia. Taki projekt należy przyjąć wraz z mechanizmami osłonowymi dla ludzi żyjących w sferze niedostatku społecznego.	Uwaga nie uwzględniona. Zapisy dotyczące dofinansowania wykraczają poza zakres uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska. Jednocześnie Zarząd Województwa Śląskiego zdaje sobie sprawę, że ze względu na ubóstwo energetyczne niezbędna będzie pomoc gmin, WFOŚiGW, a także uruchomienie dotacji z poziomu rządowego zgodnie z zapowiedziami ze strony rządowej.
175	<u>Pani J. K., wiadomość e-mail z dnia 5 lutego 2017 r.</u> W ramach konsultacji społecznych odnośnie uchwały antysmogowej chciałabym przedstawić następujące uwagi:	Uwaga uwzględniona. Uchwała dopuszcza do użytkowania kotły klasy 5 zgazowujące paliwo, z uwagi, że

	-jestem wdową, utrzymuję się z emerytury w wysokości 2200zł, mieszkam w domu jednorodzinnym, który ogrzewam za pomocą pieca centralnego ogrzewania -kotła gazującego na drewno firmy Atmos. Producent wymaga stosowania drewna o wilgotności do 20% tj. 2-letniego. Mój piec ma ponad 10 lat więc zmuszona będę do jego wymiany mimo regularnego serwisowania i znakomitego stanu. Projekt uchwały przewiduje jednak tylko piece z automatycznym zasilaniem co nie jest możliwe w przypadku palenia drewnem. Dopuszczacie Państwo używanie tego opału równocześnie wprowadzając powyższy nierealny zapis. Jak więc zastosować się do uchwały? -ze względów ekonomicznych nie mam żadnej możliwości stosowania innego opału niż drewno, -nie wyobrażam sobie realnych możliwości masowej wymiany kotłów na klasę 5 (nowy kocioł taki jak mój to koszt 10000zł) więc z całą pewnością okres na wymianę powinien być wydłużony, jak również powinny zostać przewidziane dopłaty -uważam, że projekt uchwały powinien zostać jeszcze przeanalizowany	charakteryzują się one niską emisją zanieczyszczeń i możliwością stosowania drewna kawałkowego. Ze względów technicznych w kotłach automatycznych klasy 5 nie ma możliwości stosowania tego typu paliwa. Drewno jest istotnym surowcem energetycznym dla wielu mieszkańców województwa śląskiego.
176	<u>Pan J. P., wiadomość e-mail z dnia 5 lutego 2017 r.</u> Dzień dobry. Przesyłam poprawione i uzupełnione uwagi do projektu uchwały przesłane wcześniej. 1. Uchwała powinna w pierwszym rzędzie wprowadzić opracowanie zwięzłej i łatwostrawnej broszury edukacyjnej uświadamiającej zagrożenia dla zdrowia i życia powstające podczas eksploatacji domowych palenisk i kotłów. W części poradnikowej powinna zawierać informacje o efektywnym spalaniu różnych paliw nie tylko stałych np. różnicę w kaloryczności drewna wilgotnego i suchego, sposobu łatwego określenia stopnia wilgotności drewna, powodów powstawania sadzy, kalkulacji kosztów uzyskiwania ciepła w zależności od jego źródła, koncentracji, itp., 2. Do powszechnego stosowania powinne być wprowadzone urządzenia wykrywające fakt przepływu przez komin gazów ze spalania niedozwolonych substancji. . Należy określić, kto będzie miał uprawnienia do badania przewodu kominowego, kosztu badania oraz kary w przypadku stwierdzenia niedozwolonego spalania. Metoda ta jest powszechnie stosowana w Szwajcarii. W Szwajcarii komin czyści uprawniony fachowiec który wydobytą sadzę zabiera a na końcu bada komin czujnikiem! 3. Należy wprowadzić bezwzględny zakaz sprzedaży oraz spalania mułu i flotu, także jego przywozu z Czech. 4. Zakaz sprzedaży mułu i flotu należy wprowadzić w terminie natychmiastowym!!! Jeśli przepis wejdzie w życie dopiero we wrześniu, będziemy mieć niebywały wiosenno-letni boom na muł i flot! 5. Należy rozważyć wprowadzenie preferencji cenowych lub innych sposobów wsparcia dla inwestorów gotowych zamontować na kominie odpylacz multicyklonowy lub inny z odpowiednim certyfikatem. 6. Należy zobowiązać rady gmin do wprowadzenia w regulaminach o utrzymaniu czystości w gminie zakazu spalania odpadów biologicznych (liście, łęty, chwasty itp) dla wszystkich, także rolników! 7. Wprowadzić zakaz rozpalania i podtrzymywania ognia w kotłach w okresie letnim w godzinach od 12.00 do 21.00. Wielu użytkowników rozpala kocioł latem, przy wysokich temperaturach zewnętrznych , aby podgrzać wodę do wieczornych kąpiei. Niektórzy mają piece retortowe włączone non stop! Dochodzi do sytuacji, że w ciepłe letnie popołudnie trzeba zamykać okna gdyż sąsiedzi uruchamiają swoje „krematoria”. Jeśli zainstaluje się odpowiednio izolowany i pojemny zbiornik na ciepłą wodę, jej zapas wystarcza na co najmniej kilkanaście	Uwagi nie uwzględnione. Projekt uchwały zakłada wymianę pozaklasowych instalacji grzewczych oraz wprowadza ograniczenia w zakresie stosowania paliw stałych obejmujących cały rok kalendarzowy, w związku z czym oczekiwana poprawa jakości powietrza będzie dotyczyła także sezonu niegrzewczego. Ponadto, wprowadzenie proponowanego zakazu spowodowałoby brak możliwości przygotowania c.w.u. w budynkach, w których jedynym źródłem ciepła jest instalacja przeznaczona do spalania węgla kamiennego. Pozostałe uwagi wykraczają poza zakres możliwych zapisów uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.

	godzin a do jej podgrzania potrzeba relatywnie mniej paliwa. 8. Wprowadzić całkowity zakaz spalania odpadów biologicznych także dla rolników. Nie ma żadnego racjonalnego powodu do spalania resztek poźniwnych na polach. Można je kompostować (albo talerzować) zmniejszając tym samym zapotrzebowanie na nawozy sztuczne. Późnym latem i wczesną jesienią całe okolice w rejonach upraw zasnuwają kłęby dymu ze spalania wilgotnych chwastów i resztek poźniwnych. Taki przepis obowiązuje w Szwajcarii i jest rygorystycznie egzekwowany przez władze gminy.	
177	<u>Pani K. P., wiadomość e-mail z dnia 5 lutego 2017 r.</u> Witam, zgłaszam swój sprzeciw wobec projektu zakazu spalania mułu i flotu oraz drewna. Projekt jest skandaliczny, gdyż niestety ale nasze (mojej rodziny) możliwości finansowe nie pozwalają na opalenie domu tylko i wyłącznie węglem kamiennym, o gazie nawet nie wspominając! Proszę zwrócić uwagę na miejsca gdzie korkują się samochody, tj. światła związane z wjazdem do niepotrzebnie usytuowanych sklepów wielkopowierzchniowych!! albo stacji benzynowych!!!	Uwagi uwzględnione częściowo. Zapisy uchwały dotyczące zakazu stosowania w instalacjach grzewczych mułu i flotokonzentratu są zgodne z projektem Rozporządzenia Ministra Energii z dnia 27 stycznia 2017 w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych, gdzie muł i flotokonzentrat węglowy został przeznaczony do spalania w instalacjach o nominalnej mocy cieplnej nie mniejszej niż 1 MW, w związku z czym nie został dopuszczony do stosowania w sektorze komunalno-bytowym. Uchwała dopuszcza do eksploatacji kotły z ręcznym załadunkiem paliwa, w tym kotły zgazowujące paliwo, z uwagi na fakt, że obecnie na rynku dostępne są kotły zasypowe spełniające standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń według normy PN-EN 303-5:2012. Zgodnie z tą normą graniczne wartości emisji zanieczyszczeń w kotle z ręcznym sposobem zasilania paliwem są niewiele większe. W przypadku pyłu różnica ta wynosi 20 mg/m³, podczas gdy kocioł pozaklasowy emituje kilkaset razy więcej tego zanieczyszczenia. Kotły tego typu wskazane są także w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na

		paliwo stałe. Ponadto, ze względów technicznych w kotłach automatycznych klasy 5 nie ma możliwości stosowania jako paliwa drewna, które jest istotnym surowcem energetycznym dla wielu mieszkańców województwa śląskiego.
178	<u>Pan M. S., mieszkaniec m. Pszczyna, wiadomość e-mail z dnia 5 lutego 2017 r.</u> Witam Uważam że sam nakaz wymiany kotłów na 5 klasę nie spowoduje drastycznej poprawy jakości powietrza w naszym regionie. Dobrej klasy urządzenie grzewcze jakim niewątpliwie jest kocioł 5 klasy bez odpowiedniej obsługi i odpowiedniego paliwa nie jest i nie będzie urządzeniem lepszym od kotła klasy 4 który jest znacznie tańszy w każdym przypadku. Różnica w emisji dla porównywanych klas jest niewielka i trzeba pamiętać że wyniki laboratoryjne niewiele mają wspólnego z normalną paroletnią eksploatacją kotła na paliwo stałe. Każdy kocioł na paliwo stałe wymaga odpowiedniej obsługi i przynajmniej na razie się to nie zmieni. Kocioł po już 1 miesięcznym okresie użytkowania praktycznie nie wiele ma wspólnego z normami jakie osiągał w czasie badań i wszyscy inteligentni ludzie o tym wiedzą. Tak więc uważam że walka ze smogiem jest konieczna ale metody przyjęte są nieefektywne, drogie i mało prawdopodobne że możliwe do wyegzekwowania od biedniejszej części społeczeństwa. Podsumowując klasa kotła to jedno a w kryteriach musi być określone że musi być to kocioł automatyczny z adaptacyjnym sterownikiem-sam ustawia parametry (podajnikowy) bo na rynku występują kotły zasypowe w 5 klasie. Następnie uważam że obecnie użytkowane kotły automatyczne w 4 klasie są wystarczającym kryterium do jakiego powinniśmy się starać dojść i realnie rozwiązać problem (kotły automatyczne obecne- bezsensowna wymiana- mniejszy sprzeciw społeczny). Dodatkowo kotły 5 klasy wymagają wkładów kominowych z powodu niskiej temperatury spalin co jeszcze podraża inwestycje i jest często nie możliwe w starym budownictwie, w którym powinna być możliwość stosowania kotła automatycznego 4 klasy. Tak więc jestem za natychmiastowym zakazem spalania (sprzedaży) mułów i flotów . Jestem też Za wprowadzeniem zapisu, że konieczne trzeba stosować kocioł automatyczny w starym budownictwie w klasie co najmniej 4, w nowych 5. (chociaż jak osiągniemy wszędzie 4 klasę to i tak będzie znacznie lepiej).	Uwaga nie uwzględniona. Uchwała dopuszcza użytkowanie kotła minimum klasy 5, co wynika z faktu, że bardzo zła jakość powietrza w województwie śląskim wymusza ograniczenie emisji do poziomu możliwie najniższego. Potwierdza to analiza efektów dla wariantów regulacji ograniczających emisję z sektora indywidualnego ogrzewania przeprowadzona dla województwa małopolskiego. Wykazała ona, że zarówno kontynuacja prowadzenia dotychczasowych działań bez uregulowania emisji z kotłów na poziomie województwa, jak również regulacje które wprowadzą łagodniejsze wymagania na poziomie klasy 3 lub 4 według normy PN-EN 303-5:2012, nie przyniosą wystarczającego efektu w postaci dotrzymania norm jakości powietrza.
179	<u>Pan J. B., mieszkaniec m. Rybnika, wiadomość e-mail z dnia 5 lutego 2017 r.</u> W wyniku analizy „Projektu uchwały w sprawie ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji w których następuje spalanie paliw stałych” oraz 16 letniej obserwacji wdrożeń programów ograniczenia niskiej emisji na Śląsku, osiągniętych skutków, publikacji ukazujących się w mediach, konferencjach i sympozjach poświęconych tej tematyce, oraz będąc sam uczestnikiem w praktycznym realizowaniu tego tematu, przedstawiam państwu swoje uwagi do w/w uchwały oraz skróconą propozycję „skutecznej” walki z niską emisją. 1. Uchwałę należałoby napisać w sposób bardziej zrozumiały dla prostego obywatela, bez odnoszenia się do zapisów ujętych w punktach z opisanymi merytorycznymi treściami. Tak zwane przeskoki myślowe dla użytkownika kotła „kopciucha” nie zawsze są zrozumiałe. 2. Wobec różnego sposobu spalania się węgla, a co za tym idzie jego emisyjności i efektywności np.: węgla	Uwagi uwzględnione częściowo. Wymagania jakościowe dla paliw stałych określa projekt Rozporządzenia z dnia 27 stycznia 2017 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych. Uchwała dopuszcza użytkowanie kotła minimum klasy 5 docelowo we wszystkich instalacjach użytkowanych w ogrzewnictwie indywidualnym, co wynika z faktu, że bardzo zła jakość powietrza

typu energetycznego, koksowo-energetycznych oraz koksowych należy uściślić w uchwale jakie typy węgla dopuszcza się spalania w kotłach węglowych. 3. Dla instalacji w obiektach budowlanych, których budowa nie została zakończona lub dla których nie wydano pozwolenia na użytkowanie, należałoby już od 1 stycznia 2018r. dopuścić do instalowania kotły tylko z górnym spalaniem, określonym w instrukcji użytkowania, podtrzymując jednocześnie zapis, że od 1 września 2018r. można instalować kotły o klasie określonej w proponowanej uchwale dopuszczając jednak klasę IV do końca 2019r. 4. Należałoby w ostatecznej wersji uchwały skorzystać z doświadczeń naszych południowych sąsiadów – Czechów, którzy od wielu lat wprowadzają w sposób bardziej elastyczny (terminy) programy likwidacji niskiej emisji. Realizacja tych programów wspierana jest dotacjami (tzw. „kotlikowe dotacje”), również unijnymi, które wynoszą ok. 9 mld koron. W okresie intensywnej wymiany starych kotłów tzw. „kopciuchów” należy dopuścić i przedłużyć okres montażu kotłów klasy IV spalających węgiel do końca 2019r. Klasa IV kotłów retortowych, oczywiście bez dodatkowego rusztu, posiada emisyjność pyłowo - gazową określoną w znormalizowanej normie PN-EN 303-5:2012. Natomiast dopiero od 2020r. będą obowiązywały wymagania energetyczno emisyjne, w odniesieniu do kotłów o mocy $\leq 500\text{kW}$ na paliwo stałe, wg Rozporządzenia Komisji UE 2015/1189 z dn. 18 kwietnia 2015r., które narzucają wymóg emisji zanieczyszczeń, którą mogą spełnić tylko kotły V klasy (dane z konferencji „Paliwa stałe w programach PONE w świetle tzw. ustawy antysmogowej” – dr inż. K. K.). Za powyższym przemawiają głównie racje ekonomiczne, gdyż kotły IV klasy są tańsze w zakupie o kilka tysięcy złotych jak również łatwiejsza jest ich obsługa, co nie bez znaczenia jest dla mniej zamożnych i starszych ludzi. 5. Nie ma żadnego uzasadnienia dla zablokowania udzielenia dotacji do montażu kotłów klasy V na paliwa stałe w obszarach gdzie funkcjonuje sieć gazowa lub ciepła systemowego, a tak obecnie funkcjonują programy pomocowego wsparcia dla wymiany starych kotłów węglowych. Tego typu ograniczenia tworzą w w/w obszarach rejony wzmożonego zagrożenia smogowego, szczególnie jeżeli ich położenie jest niekorzystne w topografii obszaru (obniżenie, brak przewiewu). 6. Priorytetowo należy potraktować w udzielanych preferencjach montaż kotłów na paliwa stałe, oczywiście spełniających krajowe i unijne dyrektywy – dlatego, że jest to najbardziej skuteczny sposób likwidacji niskiej emisji. Uzasadnienie dla powyższych pkt. 4, 5 i 6. Przeprowadzone badania w lutym 2016r., które były częścią Omnibusa, czyli wielotematycznego sondażu w domach respondentów, wskazały na najważniejsze czynniki mogące skłonić użytkowników tradycyjnych kotłów na paliwa stałe do zmiany tego źródła na inne ekologiczne źródło: 1) gdy koszty bieżące będą nie większe (49%), 2) gdy poprawi się sytuacja finansowa gospodarstwa (40%) na pewno nie dotyczy emerytów oraz rodzin z tzw. ubóstwa energetycznego, 3) zachęty finansowe do wymiany urządzenia (40%), 4) dopiero na czwartym miejscu znalazły się argumenty pozafinansowe tj.: świadomość ekologiczna – 23%. Aspekty ekologiczne przekonałyby osoby młode do 30 roku życia, z wyższym wykształceniem o dochodach 2.500+.	w województwie śląskim wymusza ograniczenie emisji do poziomu możliwie najniższego. Potwierdza to analiza efektów dla wariantów regulacji ograniczających emisję z sektora indywidualnego ogrzewania przeprowadzona dla województwa małopolskiego. Wykazała ona, że zarówno kontynuacja prowadzenia dotychczasowych działań bez uregulowania emisji z kotłów na poziomie województwa, jak również regulacje które wprowadzą łagodniejsze wymagania na poziomie klasy 3 lub 4 według normy PN-EN 303-5:2012, nie przyniosą wystarczającego efektu w postaci dotrzymania norm jakości powietrza. W przypadku instalacji, których pierwsze uruchomienie nastąpi 1 września 2017 r. obowiązuje kocioł klasy 5. Termin ten podyktowany jest tym, aby w pierwszej kolejności ograniczyć powstawanie nowych źródeł emisji. Zapis dotyczący podłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej został usunięty z zapisów uchwały. Kategoryzacja według technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia do sieci może być niezgodna z art. 32. Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Ponadto warunek „braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej” nie mieści się w ustawowym zakresie regulacji określonym w art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.
---	---

Alternatywą dla podmiany kotła zasypowego, tzw. „kopciucha”, jest kocioł retortowy bez dodatkowego rusztu na ekogroszek, który ma koszty bieżącego ogrzewania niższe od kosztów wytworzenia ciepła w kotłach starej konstrukcji o około 10%. Kotły retortowe IV i V klasy są najbardziej ekonomiczną i społecznie akceptowaną podmianną „kopciuchów”, ponoszących w około 60% odpowiedzialność za niską emisję. Średni koszt wytworzenia 1GJ w kotle retortowym wynosi około 40,00 zł/GJ, w kotle starej generacji to ok. 46,00 zł/GJ, w przypadku ogrzewania gazowego wartość ta waha się od 68,00 do 70,00 zł/GJ, a przy ciepłocie systemowej od 70,00 do 80,00 zł/GJ. Z tych powodów tylko 10% gospodarstw domowych mających zainstalowane przyłącze gazowe korzysta z gazu do ogrzewania, podobnie jest z ciepłem systemowym. W przyjętym przez śląskich radnych w 2014 r. Programie ochrony powietrza stwierdzono, że mniejsze korzyści dawały termomodernizacje i docieplenia, praktycznie żadnych instalacje solarne. Te ostatnie źródła nie zastępują bowiem kotłów węglowych. Podobnie WFOŚiGW w Katowicach zauważył, że choć od kilku lat rosną nakłady, to jednocześnie maleją efekty programów ograniczenia niskiej emisji. Przeanalizowano tę zależność i okazało się że najwięcej pieniędzy pochłonęły modne solary i ocieplenia budynków. Nie oczyściło to powietrza nad Śląskiem, bo ocieplanych budynków nie ogrzewano węglem, a solarów nie używa się do ogrzewania budynków w zimie (publikacja z „Kalejdoskopu ekologicznego” – Trybuna Górnicza). Podobne stwierdzenie zapisano w raporcie NIKu przedstawionego 13 stycznia 2017r., z którego wynika, że antysmogowa krucjata powinna być prowadzona na podstawie ekonomicznych, a nie tzw. ideologicznych przesłanek. Nowoczesne kotły, kwalifikowane paliwo i edukacja to najlepszy sposób na skuteczną walkę z niską emisją. Rozproszenie środków i ich chaotyczne wykorzystanie powoduje, że pomimo wielu lat wysiłków wyniki w postaci osiągnięcia odpowiedniej jakości powietrza nie są widoczne. 7. Dotacją winne być objęte ekonomicznie i ekologicznie efektywne źródła energii odnawialnej tj. pompy ciepła, natomiast nie solary. 8. W uchwale winne znaleźć się zapisy do szczególnego promowania bezinwestycyjnych, ekologicznych form walki z niską emisją, jako etapy w jej realizacji. Przy braku dostatecznego wsparcia finansowego prowadzona akcja „górnego spalania w kotłach węglowych” (prezentowana w Internecie i np.: na Targach ekologicznych w Katowicach) powinna uzyskać wsparcie w działaniach samorządów. Trzeba uczyć mieszkańców jak prawidłowo palić w kotłach. Robią to znacznie bogatsze od nas kraje np. Austria, Szwajcaria. W kotle „kopciuchu” też można palić ekologiczniej rozpalając od góry i oszczędzając do 30% paliwa. Nauka palenia w kotle dałaby na obecnym etapie chyba największe szanse na bezkosztową poprawę sytuacji, może nie do oczekiwanego przez UE poziomu, ale na pewno przyniosłaby mieszkańcom ulgę. 9. Uchwała antysmogowa winna zawierać również zapisy zobowiązujące władze samorządowe do równoległych działań w zakresie: - edukacji ekologicznej od przedszkola do seniora poprzez szkoły, szeroko pojęte środowisko społeczności lokalnej (rady dzielnic, parafie, stowarzyszenia itp.) uświadamiające ludziom, że walka ze smogiem jest konieczna, propagacji pozytywnych działań w zakresie wdrożeń czystych technologii i innych promujących	
--	--

	likwidację niskiej emisji – przykłady ekologicznej i dobrej praktyki stosowania czystych technologii ogrzewania w skuteczny sposób wspomagają realizację walki z niską emisją, - wdrażania programów finansowego wsparcia działań motywujących likwidację niskiej emisji, bez których walka ze smogiem będzie nieskuteczna - dotacje w głównej mierze winne być pozyskiwane ze środków poza budżetowych miast i gmin. 10. Jak należy interpretować zapis paragrafu 4 pkt.1-brak technicznej lub ekonomicznej możliwości ... Przecież ogrzewając dom kotłem 5 klasy bez dodatkowego rusztu spełnia się wymagania emisyjno-gazowe określone w unijnych dyrektywach. Zapis paragrafu 4 pkt.1 jest niezrozumiały nie tylko dla prawników – jak należy rozumieć ekonomiczne możliwości podłączenia budynku do sieci ciepłowniczej lub sieci gazowej. Powyższe i inne działania szczegółowo opisałem w „Propozycjach ograniczenia poziomu zanieczyszczenia powietrza spowodowanego niską emisją w mieście, gminie X” Jeżeli Urząd Marszałkowski wyrazi chęć skorzystania z w/w materiału chętny jestem do współpracy. Życzę stworzenia skutecznej i życzliwej dla obywateli uchwały do walki z niską emisją.	
180	<u>Pan G. G., wiadomość e-mail z dnia 5 lutego 2017 r.</u> Szanowni Państwo! Pragnę odnieść się do projektu uchwały antysmogowej i przedstawić moje uwagi. 1. Począwszy od 1 stycznia 2028r. jedynymi dopuszczonymi do użytku kotłami mają być kotły retortowe 5 klasy bez możliwości instalacji rusztu awaryjnego. Ruszt awaryjny jak sama nazwa wskazuje, jest potrzebny w sytuacji uszkodzenia mechanizmu podawania paliwa do paleniska retortowego, awarii elektroniki sterującej, braku zasilania z sieci elektrycznej itp. Co w sytuacji, gdy do takiej awarii dojdzie w okresie silnych mrozów? Część osób posiada już kotły z podajnikiem automatycznym wyposażone dodatkowo w ruszt awaryjny. Kotły te pracując w trybie automatycznym, emitują do atmosfery tyle samo spalin co kotły klasy 5 bez opcji rusztu awaryjnego. Należało by również wydłużyć prawny okres możliwości eksploatacji kotłów klasy 4 (z podajnikiem oraz zasypowe). Kotły na drewno kawałkowe są to kotły zasypowe dolnego spalania, spełniające wymogi czystości spalin przewidziane dla kotłów klasy 5. Niestety projekt uchwały zakłada zakaz użytkowania jakichkolwiek kotłów zasypowych. 2. Przejście na kotły retortowe z podajnikami spowoduje znaczący wzrost popytu na tzw. eko-groszek, którego podaż na rynku już obecnie jest za mała, przez co jego cena wzrośnie do absurdu. Eko-groszek produkuje się z węgla typu 31 oraz 32, których zasoby w Polsce są niewielkie, przeważają węgle typu 33 oraz 34 o wysokiej spiekalności (niekorzystnej w procesach spalania). Kopalnie będą zmuszone kruszyć grubsze sortymenty węgla co podniesie nieco koszty produkcji. Jeszcze do niedawna JSW Polski Koks miał w ofercie paliwo „kompozytowe” Varmo do stosowania w kotłach z podajnikiem. Tak naprawdę był to sprasowany i wysuszony flotokoncentrat węgla typu 34, ale spełniał wymagania dotyczące zawartości siarki. Uchwała zakazuje stosowania tego typu paliw pomimo tego, że produkty jego spalania spełniają normy czystości. 3. Zwiększy się liczba osób dotkniętych tzw. „ubóstwem energetycznym”, gdyż koszty ogrzewania przerosną	Uwagi uwzględnione częściowo. Pomimo, że w uchwale brakuje zapisu o zakazie instalacji rusztu awaryjnego, nie powinien być on stosowany w instalacjach grzewczych. Certyfikacja kotłów udzielana zgodnie z normą PN-EN 303-5:2012 nie obejmuje urządzeń typu ruszt awaryjny. Urządzenia te umożliwiają niekontrolowane wykorzystanie paliw nie przeznaczonych do spalania w kotłach danego typu (w tym odpadów), na które kocioł nie został certyfikowany. Jednocześnie zapis zakazujący instalacji rusztu awaryjnego w konstrukcji kotłów znajduje się w projekcie z dnia 17 lutego 2017 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe. Terminy wejścia w życie obowiązku wymiany instalacji grzewczych na spełniających minimum standardu emisyjnego zgodnego z 5 klasą kotła, podzielono w zależności od wieku instalacji. Dla przykładu - dla instalacji, których wiek od daty produkcji przekracza 10 lat lub które nie posiadają tabliczki

	ich możliwości finansowe. Wzrost popytu na kotły 5 klasy oraz dopłaty do ich zakupu spowoduje wzrost cen. Dofinansowanie zostanie pochłonięte przez zwiększoną marżę producentów i dystrybutorów kotłów, a za wszystko w końcowym rozrachunku zapłaci konsument – podatnik. 4. Proponuję prowadzić akcję informacyjną o prawidłowym sposobie palenia w piecach górnego spalania, ponieważ większość pali w nich tak jak w piecach dolnego spalania. W użytku są również piece górno-dolne, które należy przerobić na np. kocioł górnego spalania poprzez zatkanie dolnego wylotu szamotem. 5. Niewielki smog unosi się nad przemysłową częścią Górnego Śląska także latem, tak więc niska emisja z palenisk domowych nie jest jego jedyną przyczyną. 6. Sporo danych zawartych w uzasadnieniu nie ma twardego oparcia w badaniach, mimo że można by je zmierzyć np. Szacuje się, że podczas spalania mułów węglowych i flotokoncentratów, ilość uwalnianego do atmosfery pyłu jest 10-50-krotnie większa, niż podczas spalania węgla kawałkowego. Tego nie trzeba szacować, to można zmierzyć!	znamionowej, obowiązek taki wchodzi z dniem 1 stycznia 2022. Żywotność kotła szacuje się średnio na 10 lat. Wraz z wiekiem kotła obniża się jego sprawność, która i tak nie jest wysoka z powodu braku regulacji procesu spalania w kotle pozaklasowym. Różne terminy obowiązywania omawianego zapisu uchwały pozwolą na stopniowe i realne wymiany starych instalacji grzewczych. Uchwała dopuszcza do eksploatacji kotły z ręcznym załadunkiem paliwa, z uwagi na fakt, że obecnie na rynku dostępne są kotły zasypowe spełniające standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń według normy PN-EN 303-5:2012. Zgodnie z tą normą graniczne wartości emisji zanieczyszczeń w kotle z ręcznym sposobem zasilania paliwem są niewiele większe. W przypadku pyłu różnica ta wynosi 20 mg/m³, podczas gdy kocioł pozaklasowy emituje kilkaset razy więcej tego zanieczyszczenia. Kotły tego typu wskazane są także w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe. Dopuszczenie do użytku jedynie kotłów automatycznych niesie ryzyko naruszenia zasady równego traktowania producentów kotłów, tym samym zasady stosowania uczciwej konkurencji.
181	<u>Pan M. S., mieszkaniec gm. Pszczyna, wiadomość e-mail z dnia 5 lutego 2017 r.</u> Proszę Państwa o przeanalizowanie całej sytuacji jeszcze raz?! Czy nie lepiej taniej poradzić sobie ze smogiem szkoląc ludzi jak palić w piecach ? Sposób od góry lub palenie kroczące. Sam pale od kilku lat sposobem kroczącym i nie kopczę. Palę tylko flotem .Mam dom ok. 140 mkw. Spalam 4 tony na rok!	Uwagi uwzględnione częściowo. W ostatnim czasie pojawiają się różne rozwiązania, które w sposób łatwy i bezinwestycyjny mają istotnie ograniczyć

Po niżej sposób jak palić w piecach zasypowych - najpopularniejszych na śląsku http://czysteogrzewanie.pl/jak-palic-w-piecu/palenie-kroczone/ Bardzo pomógł mi portal czysteogrzewania .pl . Myślę ,że powinni państwo go przejrzeć gdyż zawiera dużo wartościowych informacji które trzeba uwzględnić w poprawionej uchwale antysmogowej ! Owszem jestem za tym aby palić lepszymi paliwami które nie pylą . Ale ceny za węgiel i gaz to masakra. Co mają zrobić ludzie którzy mają ciężko z finansami ? Samotni emeryci , renciści , rodziny wielodzietne- którym teraz się poszczęściło i mają 500 +, znów im to odbierzecie ? Proszę dopuścić kotły dolnego spalania klasy 5 ! Przecież mają certyfikaty ! Czym się różnią wyziewy z kotłów automatycznych 5 klasy od dolnego spalania- też 5 klasy ?! Przecież jak ktoś będzie chciał palić śmieci w piecu to nawet w piecu automatycznym to zrobi i to bez rusztu awaryjnego ! Proszę też pomyśleć o buforach ciepła które odbierają ciepło od kotłów zasypowych poprawiając ich sprawność porównywalną z kotłami automatycznymi ! Pokarzmy reszcie Polski że nasze województwo ma mądre władze, które w mądry skuteczny i niedrogi sposób zwalczyły smog !	zjawisko smogu. Do takich metod należy koncepcja tzw. „górnego spalania”. Na podstawie przeprowadzonej przez Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla w Zabrzu (IChPW), analizy zagadnienia, a także wykonanych wielu badań na stanowiskach testowych w laboratorium akredytowanym oraz w warunkach poligonowych, należy stwierdzić, że spalanie z zastosowaniem techniki rozpału złoża paliwa stałego „od góry” (tak zwane „górne spalanie”): - <u>nie zawsze jest wykonalne technicznie</u>: to znaczy możliwe do przeprowadzenia w każdym pozaklasowym urządzeniu grzewczym, np. ze względu na rozwiązania konstrukcyjne i wymiary elementów urządzenia, - <u>nie zawsze jest bezpieczne dla użytkownika</u>: co wynika zarówno z konstrukcji urządzenia grzewczego, jak i specyfiki układu kominowego (wartość i stabilizacja ciągu w czasie). Potwierdzają to wyniki przeprowadzonych testów badawczych na stanowisku wyposażonym w sprzęt pomiarowy i układy monitoringu, podczas badań prowadzonych przez doświadczonych pracowników zajmujących się na co dzień badaniem procesów spalania paliw stałych, - <u>nie zawsze prowadzi do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń</u>: co wykazano w testach spalania zarówno różnych węgli jak i biomasy przeprowadzonych w IChPW w ostatnich 2 latach, - <u>nie zawsze będzie możliwe do powszechnego wdrożenia</u>: głównie z uwagi na stan świadomości i przyzwyczajenia osób ogrzewających przez lata swoje mieszkania węglem. Należy podkreślić, że górne spalanie jest bardziej czasochłonne,
---	--

		a więc mniej wygodne w praktycznym codziennym stosowaniu (prawidłowo realizowane za każdym razem wymaga ponownego rozpalania kotła). Górne spalanie prowadzi ponadto w wielu przypadkach do obniżenia mocy kotła – a więc do zmniejszenia komfortu cieplnego użytkownika. Idea „górnego spalania”, czyli spalania współprądowego, nie jest niczym nowym. Jej stosowanie (w większości przypadków, gdzie jest to możliwe i bezpieczne) przynosi pozytywny efekt, ale należy pamiętać, że nie jest to efekt, który pozwoli na dotrzymanie standardów jakości powietrza. Nawet jeśli przyjąć, że wszystkie zainstalowane obecnie pozaklasowe kotły komorowe i piece będą od tej pory użytkowane metodą „górnego spalania”, biorąc pod uwagę najlepsze wyniki jakie uzyskano w laboratorium IChPW, które przeprowadziło liczne serie badawcze, nie jest możliwe osiągnięcie kryteriów emisji nawet 3 klasy wg. PN-EN 303-5:2012. Uchwała dopuszcza do eksploatacji kotły z ręcznym załadunkiem paliwa, z uwagi na fakt, że obecnie na rynku dostępne są kotły zasypowe spełniające standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń według normy PN-EN 303-5:2012. Zgodnie z tą normą graniczne wartości emisji zanieczyszczeń w kotle z ręcznym sposobem zasilania paliwem są niewiele większe. W przypadku pyłu różnica ta wynosi 20 mg/m^3, podczas gdy kocioł pozaklasowy emituje kilkaset razy więcej tego zanieczyszczenia. Kotły tego typu wskazane są także w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia
--	--	--

		2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe. Dopuszczenie do użytku jedynie kotłów automatycznych niesie ryzyko naruszenia zasady równego traktowania producentów kotłów, tym samym zasady stosowania uczciwej konkurencji.
182	<u>Pan R. P., wiadomość e-mail z dnia 6 lutego 2017 r.</u> Szanowny Panie Przewodniczący! Z dużą uwagą przestudiowałem przygotowany przez Zarząd Województwa Śląskiego projekt uchwały w sprawie wprowadzeniu ograniczeń w spalaniu paliw stałych. Jest to, bez wątpienia, bardzo potrzebny krok umożliwiony przez ostatnią nowelizację prawa ochrony środowiska. Rozumiem potrzebę zachowania równowagi między koniecznością istotnego zmniejszenia emisji szkodliwych substancji, a kosztami, dlatego trudno oczekiwać bardziej stanowczych kroków w wypadku istniejących obiektów. Tym niemniej, wydaje mi się, że można wprowadzić bardziej restrykcyjne przepisy w odniesieniu do nowych obiektów (§6 uchwały). W przypadku obiektów w budowie, obowiązujące warunki techniczne jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie [Dz.U. 2013 poz. 926] narzucają wymagania odnośnie izolacyjności przegród budynku. Od 1.01.2017 normy uległy zaostrzeniu, dalsze zaostrzenie ma nastąpić od 2020 roku. W konsekwencji wszystkie nowo budowane budynki muszą być w znacznym stopniu energooszczędne. Wydatki na ogrzewanie dla takich budynków są tak znacznie ograniczone, że nie stanowi problemu wykorzystywanie do ogrzewania gazu ziemnego lub nawet energii elektrycznej. Z tych powodów uzasadnionym byłby całkowity zakaz montażu instalacji na paliwa stałe w przypadku nowo budowanych obiektów, z pewnym niewielkim okresem przejściowym. Na nowych osiedlach domów jednorodzinnych można zaobserwować okazałe wille ogrzewane węglem, co świadczy o bardzo niskiej świadomości społecznej związanej z emisją szkodliwych substancji. Odgórny przepis zabraniający instalacji na paliwa stałe w nowych obiektach będzie istotnym wkładem w poprawę jakości powietrza w przyszłości oraz podniesienia świadomości inwestorów. Mam nadzieję, że uchwała zostanie przyjęta i będzie początkiem ograniczenia szkodliwych emisji, które w przypadku pyłu zawieszonego i benzo[a]pirenu są w województwie śląskim rekordowe w skali europejskiej.	Uwaga nie uwzględniona. Zakaz stosowania urządzeń grzewczych na paliwa stałe w przypadku instalacji uruchamianych po raz pierwszy jest niezgodny z art. 32. Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.”
183	<u>Pan G. M., wiadomość e-mail z dnia 6 lutego 2017 r.</u> Zapytanie :czy zakaz palenia flotem i mułem nie jest na wyrost ,czy ktoś przeprowadził rozeznanie rynku czy jest wystarczająca ilość węgla ,czy kotły w których ludzie palą nadają się na palenie węglem ,czy stać ludzi na przejście od razu na inne paliwo bo mnie nie Może trzeba przyjrzeć się takiej sprawie jak gdzie są składowane odpady z elektrowni i ciepłowni chodzi o sadze ,bo z tego co mi wiadomo nieuczciwi sprzedawcy opału mieszają go z flotem czy mułem. Ne tylko Polska ma smog proszę sobie poczytać wiadomości ze świata . Mówi się o złym powietrzu to proszę mi	Uwaga rozpatrzona.

	wytlumaczyć skąd się wzięło tyle nowych gatunków ptaków ,kleszczy i ślimaków winniczków a mieszkam w okolicy Pszczyny . Już teraz ludzie kupowali po 1 tonie opału (mułu) a co będzie jak trzeba węgiel kupić co jest dużo droższy i podrożeje z pewnością ,już słyszałem opinie że jak nie będzie czym to śmieciami zaczną palić.	
184	<u>Pan R. K., wiadomość e-mail z dnia 6 lutego 2017 r.</u> Dzień dobry Dziękuję za szybką odpowiedź. Zmiany planowane są bardzo szybkie. Z materiałów wynika, że ok 700 tys kotłowni jest do modernizacji. W Polsce nie mamy takich mocy produkcyjnych (wliczając w to woj. Małopolskie). Proponuje aby 4 klasa była równoważna z 5 kl. chociaż ze 2 lata, oraz można ją było eksploatować do wypalenia kotła i montować w nowych domach. Różnice w emisjach i sprawnościach są niewielkie. Niektóre miasta i gminy dotują w tym roku kotły kotły 4 i 5 kl. I pytanie o eko projekt (Nox), woj. Małopolskie to wprowadziło, czy u nas też jest ten pomysł, który praktycznie eliminuje kotły węglowe?	Uwaga nie uwzględniona. Uchwała dopuszcza użytkowanie kotła minimum klasy 5 według normy PN-EN 303-5:2012, co wynika z faktu, że bardzo zła jakość powietrza w województwie śląskim wymusza ograniczenie emisji do poziomu możliwie najniższego. Potwierdza to analiza efektów dla wariantów regulacji ograniczających emisję z sektora indywidualnego ogrzewania przeprowadzona dla województwa małopolskiego. Wykazała ona, że zarówno kontynuacja prowadzenia dotychczasowych działań bez uregulowania emisji z kotłów na poziomie województwa, jak również regulacje które wprowadzą łagodniejsze wymagania na poziomie klasy 3 lub 4 według normy PN-EN 303-5:2012, nie przyniosą wystarczającego efektu w postaci dotrzymania norm jakości powietrza.
185	<u>Pan Aleksander Sobolewski, Dyrektor Instytutu Chemicznej Przeróbki Węgla, wiadomość e-mail z dnia 6 lutego 2017 r. i list polecony z dnia 6.02.2017</u> Opinia Instytutu Chemicznej Przeróbki Węgla odnośnie projektu Uchwały w sprawie: wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Przedłożony do konsultacji społecznych projekt uchwały w sprawie: wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, dotyczy bardzo istotnego zagadnienia, jakim jest poprawa jakości powietrza w województwie śląskim. Wprowadzenie i egzekwowanie proponowanych zapisów, w szczególności tych wymienionych w § 4 i § 5, z pewnością przyczyni się do wymiernej poprawy jakości powietrza w województwie. Szczególnie istotne jest tutaj wprowadzenie zakazu stosowania paliw o dużym potencjale emisyjnym, a zwłaszcza: 1) węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla, 2) mułów i flotokoncentratów węglowych,	Uwagi uwzględnione częściowo. Zgodnie z art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska uchwała antysmogowa określa rodzaje lub jakość paliw dopuszczonych do stosowania lub których stosowanie jest zakazane. Projekt uchwały wskazuje paliwa, których stosowanie jest zakazane, w związku z czym wszystkie paliwa stałe nie wymienione w projekcie dopuszczone są do stosowania. Uchwała dopuszcza użytkowanie kotła minimum klasy 5 docelowo we wszystkich instalacjach użytkowanych

3) paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem mułów lub flotokoncentratów węglowych. Paliwa te, spalane najczęściej w pozaklasowych kotłach zasypowych, w największym stopniu przyczyniają się do zanieczyszczenia atmosfery pyłami oraz benzo(α)pirenem (BaP). Jednakże, analizując treść całej uchwały można dojść do wniosku, że eliminuje ona możliwość spalania wszystkich paliw węglowych w kotłach pozaklasowych, w sektorze ogrzewnictwa komunalno-bytowego. Takie podejście wydaje się być merytorycznie niezasadne, szczególnie jeśli wziąć pod uwagę, że na rynku od wielu lat dostępne są niskoemisyjne paliwa węglowe, wytworzone poprzez termiczną obróbkę węgla w temperaturze min. 450°C. W związku z powyższym proponujemy uzupełnienie zapisów uchwały w następującym brzmieniu (proponowane zmiany zaznaczono kolorem czerwonym): § 4. W instalacjach wskazanych w § 2 dopuszcza się stosowanie paliwa stałego, pod warunkiem: 1) braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej, i 2) spalania paliwa w instalacjach z automatycznym sposobem zasilania paliwa bez rusztu awaryjnego, które spełniają minimum standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń normy PN-EN 303-5:2012 dla urządzeń z automatycznym sposobem zasilania zasypu paliwem paliwa, co potwierdza się zaświadczeniem wydanym przez jednostkę posiadającą w tym zakresie akredytację Polskiego Centrum Akredytacji, lub innej jednostki akredytującej w Europie, będącej sygnatariuszem wielostronnego porozumienia o wzajemnym uznawaniu akredytacji EA (European co-operation for Accreditation) lub 3) spalania paliwa, które powstało w wyniku termicznej obróbki węgla w temperaturze min. 450°C, w pozaklasowym kotle z ręcznym zasypem paliwa, pod warunkiem, że powoduje ono emisję zanieczyszczeń nie większą niż w przypadku kotłów 3 klasy, co potwierdzone musi być świadectwem sporządzonym w oparciu o wyniki badań emisyjnych, przeprowadzonych z użyciem kotła spełniającego wymagania pkt. 4.1-4.3 normy PN-EN 303-5:2012, zgodnie z akredytowaną procedurą, spójną z metodyką opisaną w normie PN-EN 303-5:2012. Świadectwo takie powinno być wydane przez jednostkę posiadającą akredytację Polskiego Centrum Akredytacji lub innej jednostki akredytującej w Europie, będącej sygnatariuszem wielostronnego porozumienia o wzajemnym uznawaniu akredytacji EA (European co-operation for Accreditation), w zakresie umożliwiającym przeprowadzenie badań niezbędnych do wystawienia świadectwa. Po §7 dodaje się nowy paragraf, o brzmieniu: §8 Zapisy §4 pkt.3 obowiązują do dnia 31.12.2027. Uzasadnienie Przyjęcie uchwały w sprawie: wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw w obecnym kształcie niesie ze sobą szereg negatywnych konsekwencji o charakterze gospodarczym, społecznym i ekonomicznym. W szczególności: 1. Ustawowe umocowanie niskoemisyjnych paliw węglowych Obecne zapisy uchwały zakładają całkowitą eliminację szerokiej gamy paliw węglowych z sektora komunalno-bytowego (projekt uchwały nie zawiera zapisów dotyczących tych paliw, dlatego należy założyć,	w ogrzewnictwie indywidualnym, co wynika z faktu, że bardzo zła jakość powietrza w województwie śląskim wymusza ograniczenie emisji do poziomu możliwie najniższego. Potwierdza to analiza efektów dla wariantów regulacji ograniczających emisję z sektora indywidualnego ogrzewania przeprowadzona dla województwa małopolskiego. Wykazała ona, że zarówno kontynuacja prowadzenia dotychczasowych działań bez uregulowania emisji z kotłów na poziomie województwa, jak również regulacje które wprowadzą łagodniejsze wymagania na poziomie klasy 3 lub 4 według normy PN-EN 303-5:2012, nie przyniosą wystarczającego efektu w postaci dotrzymania norm jakości powietrza.
---	--

że nie będzie wolno ich stosować). O ile jest to zasadne w przypadku typowego węgla, którego potencjał emisyjny zawsze jest stosunkowo duży, o tyle eliminowanie czystych, niskoemisyjnych paliw węglowych, które można produkować z węgla w specjalnie do tego przystosowanych instalacjach, nie znajduje uzasadnienia merytorycznego. Co więcej, należy zwrócić uwagę na to, iż aktualnie obowiązująca Ustawa o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (z roku 2015) obejmuje „paliwa stałe otrzymywane w procesie przeróbki termicznej węgla kamiennego w temperaturze powyżej 450°C”, a aktualnie opracowywane rozporządzenia wykonawcze do tej ustawy definiują jakość tych paliw, która powinna być spełniona celem dopuszczenia ich do obrotu na terenie RP.

2. Obniżenie emisji bez ingerencji w infrastrukturę grzewczą

Aktualnie, większość kotłów użytkowanych w województwie śląskim to przestarzałe, pozaklasowe kotły zasypowe, które opalane są niskiej jakości węglem, przyczyniając się do silnego zanieczyszczenia powietrza pyłem i BaP. Wymiana tych kotłów na instalacje spełniające standard emisyjny kotła klasy 5 (które to kotły dopuszczone są do stosowania w myśl treści projektu uchwały) będzie procesem długotrwałym oraz kosztownym. Fakt ten stoi w sprzeczności z oczekiwaniami społeczeństwa w zakresie szybkiej poprawy stanu jakości powietrza w sezonie grzewczym. Problem ten można w łatwy sposób rozwiązać, dopuszczając czasowo do użytkowania kotły pozaklasowe, ale tylko pod warunkiem stosowania w nich kwalifikowanych paliw niskoemisyjnych, produkowanych w wyniku termicznej obróbki węgla w temperaturze min. 450°C. Tak przyjęta minimalna temperatura odgazowania węgla gwarantuje, iż uzyskany produkt końcowy będzie charakteryzował się odpowiednio niską zawartością części lotnych, które uwalniane są podczas spalania, przyczyniając się do emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Na podstawie naszych wieloletnich doświadczeń, związanych z badaniem paliw i procesu spalania paliw stałych w różnych kotłach, możemy potwierdzić, iż w przypadku opalania kotłów pozaklasowych węglowymi paliwami niskoemisyjnymi, spełniają one 3 klasę pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń według normy PN-EN 303-5:2012.

3. Koks opałowy

Przykładem paliwa niskoemisyjnego jest koks opałowy, który nie jest nowym produktem na rynku paliw. Stosowany jest on od wielu lat, przy czym jego popularność nie jest duża, głównie ze względu na wyższą w stosunku do węgla cenę. Polska jest jednym z największych producentów koksu, w tym koksu opałowego, w Unii Europejskiej. Koks opałowy powstaje w wyniku odgazowania węgla kamiennego, w temp. >900°C. W kraju, produkcja koksu opałowego oraz przemysłowego (są to identyczne rodzaje koksu, trafiające do różnych odbiorców – indywidualnych i przemysłowych) kształtuje się na poziomie ok. 900 000 ton rocznie. Uzyskany w wyniku prawidłowo prowadzonego procesu koks charakteryzuje się zawartością części lotnych <1%, zawartością popiołu <10%, zawartością siarki <0,6%, wartością opałową >28MJ/kg i uziarnieniem >5mm (z niewielką ilością podziarna). Taki rozkład parametrów jakościowych paliwa jednoznacznie wskazuje, iż jego potencjał emisyjny jest znacznie niższy w stosunku do węgla kamiennego. Potwierdzają to również testy, polegające na pomiarze ilości zanieczyszczeń uwalnianych podczas spalania koksu w pozaklasowym kotle o ręcznym zasypie paliwa, pracującym na ustalonych parametrach procesowych. W stosunku do sortymentowego węgla kamiennego, ilość pyłu emitowana podczas spalania koksu jest 7-10 razy mniejsza, a ilość BaP – 5-10 razy mniejsza. W wyniku badań potwierdzono, że pozaklasowy kocioł zasypowy opalany koksem opałowym spełnia 3 klasę pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń według normy PN-EN 303-5:2012.

4. Dedykowane paliwo niskoemisyjne

Przykładem dedykowanego dla kotłów zasypowych paliwa niskoemisyjnego jest półkoks, czyli przetworzony w temperaturze $>450^{\circ}\text{C}$ węgiel kamienny. Produkt ten charakteryzuje się właściwościami podobnymi do koksu opałowego, tj. zawartością części lotnych $<8\%$, zawartością popiołu $<10\%$, zawartością siarki $<0,6\%$, wartością opałową $>28\text{MJ/kg}$. Zalety wynikające ze spalania tego paliwa w kotłach pozaklasowych zostały potwierdzone podczas testów laboratoryjnych, jak również pilotowych, realizowanych w gospodarstwach domowych południowej Polski (testy spalania 2000 ton Błękitnego Węgla w sezonie grzewczym 2015/16). Wyniki testów, jak również symulacji komputerowych wskazują jednoznacznie, że zastąpienie niskojakościowego węgla Błękitnym Węglem, przy zachowaniu aktualnej infrastruktury grzewczej spowoduje, iż wartości koncentracji PM_{10} w powietrzu będą kształtowały się na poziomie znacząco niższym niż poziom dopuszczalny, tj. $<40\mu\text{g/m}^3$, nawet przy pogodzie smogowej.

5. Realna możliwość osiągnięcia 5 klasy dla kotłów automatycznych.

Należy zwrócić uwagę na to, że poziom emisji zanieczyszczeń do środowiska, uwalnianych podczas spalania paliwa zależy zarówno od jakości kotła, jak też jakości paliwa. Wprowadzając do uchwały aktualny zapis zawarty w § 3.2 należy mieć na uwadze, że każdy kocioł spełniający standard emisyjny zgodny z 5 klasą będzie ten standard spełniał wyłącznie wtedy, gdy będzie on pracował na odpowiednich parametrach oraz gdy będzie opalany węglem o parametrach wzorcowych (opisanych w normie PN-EN 303-5). Węgla o tak wysokich parametrach są trudno dostępne na krajowym rynku. Jeśli natomiast założyć stosowanie w kotłach 5 klasy węgla produkowanych przez krajowych producentów lub pracę kotłów na innych niż nominalne parametrach, to można przyjąć, że będą one osiągały 3 lub co najwyżej 4 klasę. W związku z tym można stwierdzić, że wielkość emisji zanieczyszczeń do atmosfery, powstającej podczas spalania paliw niskoemisyjnych w pozaklasowych kotłach zasypowych, nie będzie zasadniczo odbiegać od wielkości emisji ze spalania typowych węgla krajowych w kotłach spełniających wymagania normowe 5 klasy.

6. Zagospodarowanie produkowanych obecnie węgla

Z punktu widzenia gospodarki przyjęcie zapisów uchwały spowoduje, że duże wolumeny węgla kamiennego, które zostaną wycofane z sektora gospodarki komunalno-bytowej, w szczególności niskojakościowego węgla o dużej spiekalności (węgle typu 33 i 34.1 wg polskiej klasyfikacji), pozostaną niezagospodarowane, przyczyniając się do istotnego zaburzenia w działaniu krajowych spółek górniczych (w znamienitej większości funkcjonujących na terenie województwa śląskiego). Węgiel ten nie nadaje się do produkcji wysokojakościowego koksu wielkopieczowego, ale doskonale sprawdza się w produkcji czystego paliwa niskoemisyjnego, tj. koksu opałowego lub półkoksa.

Podsumowując przedstawione wyżej argumenty, propozycja wprowadzenia zapisów dotyczących możliwości stosowania kwalifikowanych węglowych paliw niskoemisyjnych w sektorze gospodarki komunalno-bytowej wydaje się być w pełni zasadna. Stanowi ona rozsądną i mniej kosztowną alternatywę na najbliższe 10 lat, w stosunku do szybkiej wymiany wszystkich instalacji grzewczych na kotły 5 klasy, a przede wszystkim umożliwia efektywne dążenie do poprawy jakości powietrza od razu, bez okresów przejściowych związanych z wymianą infrastruktury grzewczej. Co więcej, umożliwia dalsze działanie krajowemu górnictwu, które mogłoby wykorzystywać produkty usunięte z rynku paliw dla gospodarki bytowo-komunalnej, do produkcji paliw niskoemisyjnych. Brak proponowanych zapisów w uchwale spowoduje zaniechanie rozwoju technologii paliw niskoemisyjnych, a uchwała w obecnej formie przyczyni się do eliminowania węgla „a priori”, zamiast promowania, rozwoju i wdrażania „czystych technologii węglowych” dla poprawy stanu jakości powietrza w Polsce.

186	<u>Pan D. T., wiadomość e-mail z dnia 6 lutego 2017 r.</u> Chciałbym się podzielić moim zdaniem na temat uchwały antysmogowej. Uważam że założenia tej uchwały niestety nie poprawia jakości naszego powietrza. Panie Wojewodo czy uważa pan że ludzie którzy dziś palą flotem czy mułem bo poprostu ich nie stać na lepsze paliwo, zaczną palić węglem, eko groszkiem albo zmieniają kotły na gazowe czy olejowe? Niestety same dofinansowania do kotłów nie pomogą, ludzi nie będzie stać na zakup drogiego już eko groszku który jeszcze zdrożeje. Czy jest pan w stanie zapewnić że eko groszek będzie ogólnie dostępny jak już teraz są problemy z jego dostępnością. Ludzie wymienią kotły na ekologiczne a nie będzie ich stać na kupno opału albo wogóle tego opału nie będzie. Nie mówię tu o wiele droższym ogrzewaniu gazowym czy olejowym. Uważam że cała ta nagonka na smog w tym roku to akcja propagandowa by napchać portfele producentów kotłów, dostawców rosyjskiego gazu itp. Czy 5, 10, 15 lat temu smogu nie było? Mieliśmy wtedy lepsze powietrze? Wtedy kiedy nie było segregacji śmieci, kiedy jeszcze stare pokolenie wogóle o ekologii nie myślało, kiedy ludzie palili śmieci na potęgę, wtedy smogu nie było? Owszem uważam że o jakość naszego powietrza trzeba walczyć ale trzeba szukać innych rozwiązań bo ludzi nie stać na te zmiany, efekt tej uchwały będzie odwrotny od oczekiwań bo ludzie dopiero zaczną palić śmieciami a państwo będzie ich za to karać ale to będzie karanie za biedę niestety a to nie jest zgodne z konstytucją. Trzeba szukać innych rozwiązań, może zastosowanie filtrów na każdym kominie, przecież elektrownie jakoś funkcjonują. Panie Wojewodo ekologia jest fajna ale trzeba mieć na nią pieniądze. Uważam że założenia tej uchwały są niestety oderwane od naszej śląskiej rzeczywistości...	Uwaga rozpatrzona.
187	<u>Pani M. i Pan J. S., mieszkańcy m. Rybnika, wiadomość e-mail z dnia 6 lutego 2017 r.</u> W związku z konsultacjami społecznymi dot. projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw wnoszę uwagi co do w/w uchwały tj.: mieszkamy w państwie demokratycznym i chcemy mieć możliwość wyboru, jak mamy ogrzewać SWÓJ dom. Nie można narzucać ludziom, obowiązku podłączania się do sieci gazowej - boję się gazu. Posiadamy kocioł do C.O., który spełnia wszystkie obecne wymagania, czyli klasy 5 i nim chcemy ogrzewać swój dom.	Uwaga uwzględniona. Zapis dotyczący podłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej został usunięty z zapisów uchwały. Kategoryzacja według technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia do sieci może być niezgodna z art. 32. Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Ponadto warunek „braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej” nie mieści się w ustawowym zakresie regulacji określonym w art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.
188	<u>Pan Ł. B., pan M. B., wiadomość e-mail z dnia 6 lutego 2017 r.</u> W związku z ogłoszeniem przez Urząd Marszałkowski woj. Śląskiego treści tzw. uchwały antysmogowej dla woj. Śląskiego kierujemy na ręce Pana Marszałka uwagi oraz propozycje zmian jej treści. Nasz udział	Uwagi uwzględnione częściowo. Uchwała dopuszcza użytkowanie kominków pod warunkiem, że spełnią one

w konsultacjach uzasadniamy najwyższym zainteresowaniem wprowadzenia w naszym województwie prawa, które pozwoli poprawić fatalny stan powietrza przy jednoczesnym dbaniu o czynnik ekonomiczny dla jego mieszkańców. Jako działacze społeczni zajmujący się od kilku lat edukacją społeczną w dziedzinie ekonomicznego i ekologicznego ogrzewania budynków, posiadamy szeroką wiedzę i doświadczenie w dziedzinie m.in. spalania paliw stałych, eksploatacji oraz konstrukcji kotłów i pieców. Nasze doświadczenie w tej dziedzinie pozwala nam wyciągnąć odpowiednie wnioski, które to następnie pozwalają sformułować założenia i tezy określające przyczyny oraz skutki fatalnego stanu powietrza w naszym regionie. Należy pogratulować Zarządowi Województwa chęci wprowadzenia stosownych regulacji, które mają posłużyć jako środek pozwalający wyegzekwować od społeczeństwa, w oparciu o dostępne środki techniczne, działań prowadzących do dostosowania stanu powietrza w woj. śląskim do standardów przyjętych w unii europejskiej. Taki krok to odważne i odpowiedzialne działanie, zważywszy na to iż można przypuszczać, że opór społeczny dla wprowadzanych zmian, pokierowany obawą o materialną stronę przedsięwzięcia dotyczącą jednak większość mieszkańców, może mieć negatywny odbiór społeczny. Tym samym uważa się że zmiany powinny być w należyty sposób przekazane oraz wytłumaczone społeczeństwu, aby zrozumienie problemu zarówno dla organu wprowadzającego oraz dla odbiorców, nie budziły większych kontrowersji i nie były powodem niezadowolenia społecznego. Analizując przedstawioną treść uchwały stwierdza się że nie wszystkie planowane regulacje zostały dostatecznie przeanalizowane, a konsekwencje ich wprowadzenia prawdopodobnie nie zostały do końca przewidziane. Dlatego posiłkując się wiedzą oraz obserwacjami zdobytymi podczas pracy wśród społeczeństwa, współpracy w wieloma Urzędami miast i gmin naszego regionu, prowadząc wykłady i pokazy dotyczące czystego spalania paliw stałych pozwalamy sobie przedstawić Państwu uwagi oraz propozycje zmian opiniowanej uchwały, które pozwolą lepiej rozeznaczyć temat i wyeliminować z niej pewne kwestie mogące ograniczyć lub zniweczyć jej główne założenie – poprawę jakości powietrza. I. Uwagi zgłaszane do przedstawionej treści uchwały antysmogowej 1. Rodzaje urządzeń dla których uchwała będzie miała zastosowanie Uchwała wprowadza ograniczenia w stosowaniu urządzeń grzewczych w asortymencie kotłów oraz pieców z wykluczeniem kominków. Nie jest to w żaden sposób zrozumiałe z uwagi na fakt, iż każdy kominek jest konstrukcyjnie jednym z tych dwóch urządzeń (kocioł lub piec), w zależności od tego czy posiada on płaszcz wodny (wówczas jest kotłem) lub czy go nie posiada (wówczas kominek jest piecem). Dodatkowo należy nadmienić iż kominki (w szczególności te tańsze, marketowe, najczęściej stosowane) posiadają bardzo niską sprawność cieplną w granicach 20-40%. Nawet najgorszy kocioł komorowy posiada sprawność przekraczającą te wartości. Częstą praktyką jest jednak traktowanie kominka z płaszczem wodnym jako jedyne zainstalowane lub jedyne wykorzystywane w danym gospodarstwie domowym urządzenie grzewcze. Tym samym pozostawienie tych urządzeń bez regulacji w treści uchwały spowoduje, że dajemy przyzwolenie na posiadanie urządzenia tak samo szkodzącego środowisku, ale o jeszcze mniejszej sprawności w stosunku do kotłów węglowych. Z doświadczenia wiemy że często ludzie, jako paliwo podstawowe w kominkach wykorzystywanych do ogrzewania budynków, stosują węgiel kamienny. Nie ujmując kominków w treści uchwały, pozostawiamy możliwość zamiany koniecznych do wyeliminowania z użytkowania kotłów zasypowych niskiej jakości kominkami z płaszczem wodnym o niższej sprawności, co spotęguję nasilenie problemu niskiej emisji w naszym regionie. Spodziewać się można także że rynek kotlarski z uwagi na zapotrzebowanie na rynku pójdzie za ciosem i w szybkim tempie przekształci kotły zasypowe na „kotły	parametry techniczne określone w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe. Nie uwzględnienie w projekcie uchwały instalacji w postaci kominków może być traktowane jako nierówne traktowanie mieszkańców i może być sprzeczne z art. 32 Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Istotne jest także to, że kominki są prostymi instalacjami, w których oprócz drewna można spalić także inne rodzaje paliwa, a także odpady. Według danych publikowanych przez EMEP/EEA wielkość emisji generowanej przez standardowy kominek, zakładając, że jest w nim spalane drewno, dedykowane do tego typu instalacji, jest porównywalna do emisji powodowanej przez zwykły piec kaflowy. Brak regulacji w zakresie kominków spowoduje pozostawienie poza kontrolą istotnego źródła emisji do powietrza oraz będzie stanowiło ryzyko zwiększenia oddziaływania tych źródeł na jakość powietrza poprzez wzrost wykorzystania kominków jako źródła ogrzewania budynków. Zapis dotyczący parametrów kotłów, jakie mają spełniać jasno precyzuje, że dopuszczone są kotły spełniające standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń według normy PN-EN 303-5:2012.
---	---

z ozdobną szybą” zmieniając im nazwę na kominek. Okazać się może że nadal będziemy mieli na rynku te same urządzenia ale zmieni się jedynie ich wygląd zewnętrzny i nazwa. Należy nadmienić iż istnieją kominki oraz piece akumulacyjne które swoją budową oraz stosując odpowiednie techniki spalania drewna, umożliwiają spalanie w sposób wysoce efektywny. Tym samym konieczne jest aby wszystkie kominki niskiej sprawności zostały wymienione na tego typu konstrukcje. Pozostawienie tekstu uchwały bez zmiany będzie niestety rodzilo patologię.

2. Kotły 5 klasy – techniczne aspekty ich zastosowania w starym budownictwie

Fot.

Uchwała dopuszcza stosowanie kotłów automatycznych na paliwa stałe które spełniają minimum standard emisyjny zgodny z 5 klasą wg PN-EN 303-5:2012. Należy w treści uchwały jednoznacznie określić czy chodzi tutaj jedynie o standard emisyjny czy o uzyskanie przez dane urządzenie 5 klasy wg PN-EN 303-5:2012. Zauważmy że uzyskanie tzw. 5 klasy wiąże się też z uzyskaniem sprawności urządzenia powyżej 88,3%. Jest to aspekt o tyle istotny, iż starsze budynki w których przewody kominowe zostały wzniesione metodą tradycyjną murowaną, nie nadają się na zastosowanie tego typu urządzeń bez dostosowania przewodów kominowych do odpowiednich standardów. Bardzo niska temperatura spalin (rzędu nawet 50-60°C) powoduje wytrącanie w kominie kondensatu, który spływając po jego wewnętrznych ściankach, wnika w strukturę muru, niszczy zaprawę i w krótkim czasie jest w stanie przeniknąć przez mur komina, tworząc na ścianach pomieszczeń mieszkalnych siarkowo-smoliste wykwity. Z uwagi na powyższe proponuje się pozostanie jedynie przy warunku spełnienia norm emisyjnych dla 5 klasy jako znaczących dla środowiska a dopuszczenie kotłów o obniżonej sprawności w stosunku do wymagań 5 klasy, z uwagi na zapewnienie dostatecznie wysokiej temperatury spalin, pozwalającej eksploatować te urządzenia w połączeniu z ceramicznymi kominami, nieodpornymi na wilgotne spaliny. Należy nadmienić iż remont komina w celu dostosowania do standardów kotłów 5 klasy niejednokrotnie zbliży się lub nawet przekroczy koszt wymiany samego kotła (wkłady ceramiczne, rozwiercanie, szlamowanie itd. – wkłady z blachy nierdzewnej nie posiadają dopuszczenia do pracy z mokrymi spalinami węglowymi, gdyż są nieodporne na długotrwałe działanie kwasu siarkowego – to rozwiązanie dedykowane jest do kotłów gazowych).

Fot.

Należy w tym miejscu przypomnieć iż województwo śląskie to także budynki ponad stuletnie, o standardzie nieco odbiegającym od współczesnych. Budynki te nie posiadają nowych szczelnych okien, drzwi, nie ma możliwości przeprowadzenia w nich termomodernizacji (budynek na zdjęciu), a co najważniejsze nie posiadają instalacji CO. Budynki ogrzewane są najczęściej prostymi piecami typu „koza”, piecokuchniami, piecami kaflowymi itp. W tym przypadku żaden kocioł 5 klasy nie znajdzie tutaj zastosowania. Po pierwsze realia polskiego emeryta nie bardzo pozwalają na wielotysięczne inwestycje. Po drugie nowoczesne rozwiązania mają się nijak do technicznych aspektów tego typu obiektów.

3. Eliminacja kotłów z ręcznym załadunkiem paliwa - konsekwencje

Uchwała dopuszcza stosowanie kotłów na paliwa stałe jedynie z automatycznym podawaniem paliwa bez rusztu awaryjnego. Tym samym eliminuje się możliwość zastosowania kotła z ręcznym załadunkiem paliwa. Jako uzasadnienie tego obostrzenia podaje się m.in. to iż w kotłach zasypowych możliwe jest spalanie „węgla niskiej jakości” oraz spalanie odpadów. Należy nadmienić iż zarówno jedno jak i drugie tak samo możliwe jest w kotłach z automatycznym podawaniem paliwa 5 klasy wg PN-EN 303-5:2012 bez tzw. rusztu awaryjnego. Kotły automatyczne z powodzeniem spalają zakazany węgiel brunatny, produkty węglowe

W województwie śląskim, ze względu na szerokie zjawisko ubóstwa energetycznego oraz duży udział starej struktury zabudowy, piece, czy pieco-kuchnie są wciąż użytkowane, zwłaszcza w centrach miast. Należy mieć jednak na uwadze, że ich konstrukcja, podobnie jak w przypadku kominków, pozwala na spalanie każdego rodzaju paliwa, a także odpadów. Według danych EMEP/EEA urządzenia te charakteryzują się niską efektywnością energetyczną od 40 -50%, co skutkuje znaczącą wielkością emitowanych zanieczyszczeń (głównie pył i B(a)P) w wyniku niepełnego procesu spalania. Ponadto brak podstaw do wyłączania spod zakresu uchwały tego typu instalacji, które byłoby sprzeczne z zasadą równości wyrażoną w art. 32 Konstytucji RP. Jednocześnie Zarząd Województwa Śląskiego zdaje sobie sprawę, że ze względu na ubóstwo energetyczne niezbędna będzie pomoc gmin, WFOŚiGW, a także uruchomienie dotacji z poziomu rządowego zgodnie z zapowiedziami ze strony rządowej.

Uchwała dopuszcza do eksploatacji kotły z ręcznym załadunkiem paliwa, z uwagi na fakt, że obecnie na rynku dostępne są kotły zasypowe spełniające standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń według normy PN-EN 303-5:2012. Zgodnie z tą normą graniczne wartości emisji zanieczyszczeń w kotle z ręcznym sposobem zasilania paliwem są niewiele większe. W przypadku pyłu różnica ta wynosi 20 mg/m³, podczas gdy kocioł pozaklasowy emituje kilkaset razy więcej tego zanieczyszczenia. Kotły tego

powstające np. z flotokoncentratu (reklamowane jako ekologiczne paliwo VARMO: <http://www.varmo.com.pl/>), miały węglowe o udziale frakcji <3mm powyżej 15% itd. Możliwość spalania w kotłach automatycznych 5 klasy odpadów przedstawia następujący film : <https://youtu.be/6akSnSKEhn8> .

Opinia co poniektórych „ekspertów” twierdzących że tego typu kotły to uniemożliwiają jest co najmniej optymistycznym życzeniem. Idąc dalej za sposobem uzasadnienia takiej regulacji, można ją przyrównać do konieczności wyeliminowania z możliwości użytkowania samochodów osobowych osobom prywatnym, gdyż mogą one być powodem śmierci osób postronnych w przypadku, kiedy samochodem kieruje np. osoba będąca pod wpływem alkoholu i spowoduje ona wypadek komunikacyjny. Jako jedynym możliwym rozwiązaniem powinno się pozostawić transport publiczny. Takie zapisy stawiają w roli podejrzanych popełnienia wykroczenia wszystkie osoby korzystające z urządzeń grzewczych opalanych paliwem stałym co jest niedopuszczalne, gdyż karalny jest dopiero sam czyn spalania niebezpiecznych odpadów poza instalacjami do tego przeznaczonymi. Jednocześnie warto zauważyć, że statystyki Straży Miejskich z różnych miast pokazują wykrywalność spalania niebezpiecznych odpadów na poziomie zaledwie 5-15% ogółu przeprowadzonych kontroli. Oznacza to, że większość kontrolowanych osób powoduje uciążliwe zadymienie spalając legalne paliwa. Z drugiej strony system kontroli kotłowni jest dalece niewydolny, w gminach nieposiadających swojej straży – wręcz nie istnieje.

Znacznie poważniejszą konsekwencją eliminacji kotłów z ręcznym załadunkiem paliwa jest zupełna eliminacja możliwości spalania po 2028r. w urządzeniach grzewczych (poza wspomnianymi wcześniej niskosprawnymi kominkami) paliwa typu sezonowane drewno kawałkowe oraz węgiel w sortymencie orzech II i wyższe. Nie istnieją bowiem kotły automatyczne na w/w paliwa. Czy jesteście Państwo świadomi że Wasza decyzja spowoduje że wszelki węgiel jaki będą wydobywały nasze kopalnie będzie musiał być mielony do sortymentu co najwyżej groszek? Proces mielenia węgla zwiększy koszt jego zakupu a samo mielenie spowoduje powstanie większej ilości frakcji drobnych, które się także ogranicza (flotokoncentrat, drobne miały, muły). Czy fakt tego iż łatwe do uzyskania i tanie paliwo jak drewno, które zwłaszcza w terenach wiejskich i górskich, jest pozyskiwane z wycinek oraz własnych arealów leśnych przestanie mieć zastosowanie w ogrzewaniu budynków? Kogoś kto palił drewnem zmusimy do przejścia na ogrzewanie węglowe. Taka regulacja będzie miała negatywne skutki zwłaszcza do mniej zamożnej części naszego społeczeństwa. Należy nadmienić iż na rynku znajduje się obecnie cały szereg urządzeń które działają na zasadzie zgazowania drewna (np.: <https://www.zbozi.cz/dum-byt-a-zahrada/vytapeni-a-ohrev/kotle/?vyrobce=atmos&emisni-trida=5>) oraz (według stanu na styczeń 2017) dwa kotły zasypowe dolnego spalania które spełniają wymagania emisyjne 5 klasy normy PN-EN 303-5:2012 działające również na zasadzie zgazowania zarówno drewna jak i węgla (kocioł MPM DS II oraz EKO-WERY) . W projekcie uchwały eliminacja kotłów z ręcznym załadunkiem paliwa została uzasadniona następująco: „Rozwój techniki sprawia, że w każdej dziedzinie, prymitywne, działające periodyczne urządzenia są zastępowane takimi, w których procesy są realizowane w sposób ciągły. Umożliwia to rzeczywiste, a nie intuicyjne sterowanie procesem oraz optymalizację i kontrolę procesu, co w przypadku urządzeń grzewczych (kotły z automatycznym podawaniem paliwa) przekłada się na wyższą sprawność i niższe wskaźniki emisji zanieczyszczeń. Kotły zasypowe ze względu na jednorazową ilość paliwa wprowadzanego do urządzenia oraz sposób podawania powietrza do spalania, są konstrukcjami o ograniczonej możliwości regulacji ich parametrów procesowych. Z tego względu, w urządzeniach tego typu, możliwa jest właściwie tylko zgrubna regulacja temperatury wody zasilającej układ c.o., co m.in. wpływa niekorzystnie na komfort cieplny

typu wskazane są także w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe. Dopuszczenie do użytku jedynie kotłów automatycznych niesie ryzyko naruszenia zasady równego traktowania producentów kotłów, tym samym zasady stosowania uczciwej konkurencji.

Pomimo, że w uchwale brakuje zapisu o zakazie instalacji rusztu awaryjnego, nie powinien być on stosowany w instalacjach grzewczych. Certyfikacja kotłów udzielana zgodnie z normą PN-EN 303-5:2012 nie obejmuje urządzeń typu ruszt awaryjny. Urządzenia te umożliwiają niekontrolowane wykorzystanie paliw nie przeznaczonych do spalania w kotłach danego typu (w tym odpadów), na które kocioł nie został certyfikowany. Jednocześnie zapis zakazujący instalacji rusztu awaryjnego w konstrukcji kotłów znajduje się w projekcie z dnia 17 lutego 2017 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe.

użytkownika. Brak możliwości właściwej regulacji skutkuje jednak przede wszystkim znaczną emisją zanieczyszczeń z procesu spalania oraz niską sprawnością, potęgowaną przez możliwość spalania nieodpowiednich paliw (flotokoncentraty), paliw niskiej jakości (muły i węgle brunatne) czy wręcz odpadów.” Autor w/w fragmentu zupełnie przemilczał fakt istnienia nowoczesnych kotłów z ręcznym załadunkiem paliwa, w których proces spalania prowadzony jest w sposób ciągły, które spełniają nieomal identyczne kryteria emisyjne 5. klasy jak kotły automatyczne, a różnią się od nich jedynie ręcznym sposobem załadunku paliwa. Kocioł zgazowujący paliwo typu drewno oraz węgiel (kotły z dolnym spalaniem jak np. MPM DS II, EKO-WERY, Viadrus Hercules U32 itd) nie odbiegają znacząco sprawnością od kotłów automatycznych.

MPM DS. II – sprawność cieplna 82,9%

EKO-WERY – sprawność 88,5%

Viadrus Hercules U32 – sprawność 89,9 %

Każdy z tych kotłów sterowany jest tzw. miarkownikiem ciągu który na zasadzie termostatu reguluje dostarczanie powietrza pierwotnego potrzebnego do spalania paliwa a powietrze dopalające spaliny tzw. wtórne, transportowane jest specjalnymi kanałami do komory wymiennika ciepła. Nie ma mowy o żadnej zgrubnej regulacji temperatury i problemie w dostosowaniu jej do komfortu cieplnego użytkownika. Tego typu argumenty może podnosić jedynie osoba która albo nie jest zorientowana w asortymencie aktualnie dostępnych urządzeń grzewczych, albo nie ma pojęcia o sposobie regulacji termostatycznej kotłów na paliwa stałe z ręcznym załadunkiem paliwa. Kocioł z ręcznym załadunkiem paliwa działa bezproblemowo tak samo jak automatyczny i tak samo można go płynnie regulować bez użycia elektroniki. Instalacja takiego kotła w połączeniu z buforem ciepła tworzy układ dużo bardziej sprawny a niżeli każdy kocioł automatyczny, gdyż nie jest wymagane ciągłe działanie kotła a jedynie dostarczanie energii cieplnej do bufora w momencie, kiedy zaczyna jej w nim brakować.

Bufor działa na zasadzie akumulatora który magazynuje wytworzoną z najwyższą możliwą sprawnością w kotle energię cieplną, transportując ją dalej do instalacji tylko w tym momencie, kiedy jest ona potrzebna. Tym samym okresowe rozpalamie kotła z ręcznym podawaniem paliwa jest jego największą zaletą a nie wadą. Takie prowadzenie procesu spalania gwarantuje pracę kotła zawsze z najwyższą sprawnością, gdyż kocioł pracuje z pełną swoją mocą.

Rys.

Kotły automatyczne z uwagi na częste przewymiarowanie instalowanych urządzeń, często pracują poniżej minimalnej badanej mocy kotła, przy której musi on spełniać parametry 5 klasy czyli 30%, co powoduje iż jego sprawność gwałtownie maleje, a emisja zanieczyszczeń do atmosfery znacząco przekracza te, deklarowane w certyfikatach. Tego typu sytuację możemy zauważyć m.in. w filmie zrealizowanym na rzecz kampanii „Nadchodzi Błękit” przez Miasto Rybnik:

https://www.youtube.com/watch?v=bKOY_Wegkts. Pani M. J., bohaterka filmu, prezentuje zainstalowane urządzenie grzewcze zakupione z wykorzystaniem dofinansowania z Rybnickiego magistratu. Zainstalowany kocioł 5 klasy o mocy 24 kW jest ok dwukrotnie przewymiarowany w stosunku do budynku po gruntownej termomodernizacji który ogrzewa. Kocioł ten jak widać praktycznie nie pracuje tylko stoi i paliwo miast spalać się w nim – kisi się. Kocioł ten nawet nigdy nie zbliży się do osiągnięcia 5 klasowych które ma w swoim certyfikacie. Urządzenie pracuje ciągle poniżej 30% mocy i większość czasu jest w odstawieniu, dlatego emisja z tego kotła w połączeniu z zabrudzeniem wymiennika, które drastycznie obniża jego sprawność, być może co najwyżej pracuje w 4 klasie a najpewniej w 3 klasie PN-EN 303-5:2012 lub poniżej. Wnioskuje się

zatem nad kontrolą nad instalowanymi urządzeniami m.in. poprzez obowiązkowe wykonywanie obliczeń zapotrzebowania na ciepło danego budynku i dopiero na tej podstawie dobierać moc cieplną urządzenia. Dodatkowo wydaje się być zasadnym by urządzenia grzewcze w naszych domach były rejestrowane w urzędach miast i gmin w celu stworzenia bazy która pozwoli egzekwować wprowadzone przepisy. Pozyskiwanie danych można pobierać na zasadzie corocznej ankiety dołączanej do korespondencji dotyczącej podatku od nieruchomości wysyłanej do mieszkańców.

4. Ruszt awaryjny w kotle 5 klasy

Nie do końca przemyślanym wydaje się aspekt uzasadnienia eliminacji z kotłów automatycznych tzw. „rusztu awaryjnego”. Jako podstawowy problem jego stosowania jest możliwość spalania na nim niebezpiecznych odpadów. Należy nadmienić że ruszt awaryjny jak sama nazwa wskazuje jest potrzebny w momencie kiedy jakaś część elementów niezbędnych do pracy kotła ulega awarii lub długotrwale nie jest dostarczana energia elektryczna (awaria sieci, zerwane przewody itp.). W takim przypadku posiadacz kotła bez rusztu jest chyba jedynie zdany na uniknięcie zamarznięcia we własnym domu poprzez grzanie grzejnikami elektrycznymi. Jako podstawową przyczyną konieczności usuwania z konstrukcji kotłów tego typu rozwiązań powinno być podane możliwość spalania paliw poprzez spalanie PRZECIWPŁĄDOWE, czyli takie w którym paliwo podawane jest na żar w odwrotnym kierunku w stosunku do przepływu powietrza. Właśnie proces spalania prowadzony przeciwprądowo jest główną przyczyną problemu jaki mamy w tej chwili związany z tzw. niską emisją.

Kuriozalnym wydaje się że w żadnym miejscu w uchwale antysmogowej nie jest ten problem ujęty. Alternatywnym procesem spalania paliw stałych jest tzw. spalanie WSPÓŁPŁĄDOWE realizowane przede wszystkim w:

- Kotłach z automatycznym podawaniem paliwa
- Kotłach z ręcznym podawaniem paliwa w konstrukcji dolnego spalania
- W kotłach z ręcznym podawaniem paliwa w konstrukcji górnego spalania rozpalanymi cyklicznie w górnej warstwie zasypu paliwa

Więcej na ten temat można przeczytać tutaj: <https://www.ogrzewnictwo.pl/artykuly/co-to-jestspalanie-wspolpradowe-dr-inz-jacek-zawistowski>. Należy zatem rozróżnić diametralnie wśród kotłów z ręcznym podawaniem paliwa kotły w których spalanie przebiega w sposób współprądowy oraz przeciwprądowy i podać do wiadomości publicznej najistotniejszą przyczynę powstawania zanieczyszczeń emitowanych do powietrza. Spalanie współprądowe charakteryzują się wizualnie brakiem emisji do atmosfery charakterystycznych kłębow dymu wywołanego suchą destylacją węgla i drewna. Pełne spalanie paliwa realizowane w urządzeniach działających na zasadzie spalania współprądowego eliminują ten efekt do minimum dlatego uznaje się je za czyste techniki spalania paliw stałych.

Fot.

5. Konieczne uzupełnienia i wyjaśnienia treści uchwały

Wnosi się o konkretne uzasadnienie i wykazanie sposobu weryfikacji ograniczeń płynących z przyjętych wymagań dotyczących zakazów stosowania paliw.

- Jako eliminację z możliwości stosowania mułów i flotokonzentratów powinno się podać przede wszystkim niemożliwość spalania tych paliw w procesie współprądowym z uwagi na uziarnienie. Proces współprądowy spalania paliw stałych wymaga możliwości przepływu przez paliwo powietrza głównego (pierwotnego) które to przy uziarnieniu paliwa poniżej 2-3mm nie jest w żaden sposób możliwe. Dla podanych w uzasadnieniu

efektów porównawczych spalania węgla kamiennego oraz mułu i flotokonzentratu proszę o przedstawienie w jakim procesie spalania był spalany węgiel kamienny (typ kotła oraz sposób jego eksploatacji oraz podanie wyników badań o których się wspomina). Należało by przeprowadzić badania porównawcze spalania paliw stałych które zostały wyeliminowane do stosowania w kotłach automatycznych realizujących proces spalania w sposób współprądowy. Chodzi tutaj głównie o węgiel brunatny, brykiet węglowy wykonany z flotokonzentratu np. VARMO, miały węglowe o zawartości frakcji <3mm powyżej 15%. Występuje prawdopodobieństwo że eliminacja tych paliw wcale nie jest konieczna przy odpowiednio przeprowadzonym procesie spalania paliwa tj. współprądowym realizowanym w kotłach automatycznych. W uzasadnieniu podano iż szacuje się że podczas spalania mułów i flotokonzentratów emisja pyłów jest 10-50 krotnie wyższa. Uważa się że w tak poważnym dokumencie którym jest Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego podawane dane powinny być efektem przeprowadzonych badań, do których wyników ma się wgląd, a nie powinny być efektem szacunków.

- Podanie metodologii kontroli zawartości frakcji <3mm w paliwie węglowym. W obecnej sytuacji prawnej osoba fizyczna nabywająca węgiel nie ma żadnej gwarancji co do jego parametrów jakościowych – jak więc można obciążać ją odpowiedzialnością za niedotrzymanie owych parametrów przez paliwo, którym pali? Proszę pamiętać że węgiel jest materiałem kruchym i jego transport oraz przemieszczanie podczas załadunku powoduje odłączanie się drobniejszych frakcji od tych grubszych, tym samym w pewnym momencie nawet z „ekogroszku” o uziarnieniu 5-25mm pozostaje na końcu miał w którym frakcja <3mm może być zdecydowanie o większym udziale aniżeli 15%. Wymóg ten wydaje się więc niemożliwy do wyegzekwowania w warunkach domowej kotłowni.

- Podanie metodologii egzekwowania zakazu spalania drewna o wilgotności powyżej 20%. Zgodnie z brzmieniem projektu uchwały, sam fakt posiadania niesezonowanego drewna nie może być podstawą do nałożenia kary, bowiem zakazane jest spalanie drewna o wilgotności ponad 20%, a nie tylko jego posiadanie. Natomiast drewno załadowane do urządzenia grzewczego pod wpływem temperatury ulega szybkiemu rozkładowi, którego pierwszym etapem jest odparowanie zawartej w nim wody.

- Na stronie 13 projektu uchwały wykorzystano wykres pochodzący z naszej strony: <http://czysteogrzewanie.pl/kociol/ranking-kotlow-weglowych/norma-pn-en-303-5-2012/> Wszystkie materiały zawarte na stronie są objęte licencją Creative Commons BY-SA . Zgodnie z jej zasadami należy wspomnieć, że tekst / grafika zostały wzięte ze strony CzysteOgrzewanie.pl

Przypomina się że w proponowanych regulacjach związanych z eliminacją co do możliwości stosowania tzw. „paliw niskiej jakości” w zupełności pominięto aspekt stosowania odpowiedniego typu węgla. „Propozycję wymagań jakościowych dla węgla jako paliwa dla sektora komunalno-bytowego” przedstawiła w 2013 r Polska Izba Ekologii w opracowaniu dr inż. K. K., dr inż. L. K. oraz mgr inż. K. W..

http://www.pie.pl/materialy/_upload/file/Propozycja_wymagan_jakosciowych.pdf

Podane w dokumencie parametry węgla jasno eliminują stosowanie węgla wysokich typów o oznaczniku 33 oraz 34. Są to węgle opisane jako gazowe oraz gazowo-koksujące, których zastosowanie w sektorze komunalno-bytowym powinno być uniemożliwione z uwagi na wysoką ich spiekalność oraz wysoką zawartość gazów koksowniczych oraz smół, które powodują m.in. niemożliwe poprawne ich spalanie w kotłach zarówno zasypowych oraz automatycznych, oraz poważne problemy z eksploatacją urządzeń grzewczych przy ich zastosowaniu. Tym samym jako możliwym do stosowania węglem powinien być jedynie węgiel typu 31 lub 32.1 dla kotłów automatycznych oraz 31 oraz 32 dla kotłów zasypowych. Są to węgle

opisane jako płomienne lub gazowo płomienne, pozwalające na możliwe pełne ich spalanie bez negatywnych efektów związanych z spiekalnością i wytwarzaniem dużej ilości gazów i smół. Dopiero wprowadzenie takich regulacji pozwoli na wyeliminowanie tzw. „węgla złej jakości”. Zwraca się także uwagę iż z wielu źródeł między innymi WIOŚ Katowice, Alarmów Smogowych itd. płyną informacje jakoby głównym aspektem dotyczącym przydatności węgla do użytkowania w sektorze komunalno-bytowym była jego kaloryczność. Podkreśla się że węgle typu 33 oraz 34 cechują się najwyższą możliwą kalorycznością przekraczającą 30 MJ/kg a nie są to wcale odpowiednie produkty dla ww. sektora, tylko węgle przemysłowe (mające zastosowanie m.in. w hutnictwie oraz gazownictwie).

II. Uzasadnienie przedstawionych uwag oraz propozycje zmiany treści uchwały.

1. Rzetelne wyjaśnienie przyczyn zanieczyszczenia powietrza spowodowane spalaniem paliw

Uważamy, że podstawowym aspektem opiniowanej uchwały powinna być konieczność przedstawienia najistotniejszej przyczyny występowania nieodpowiedniego stanu powietrza w naszym kraju. Jako przyczynę tego stanu powinno się przedstawić następujące zdanie: „najgorsze gatunki węgla wykorzystywane są w spalaniu przeciwpądowym”. Jest to cytāt wypowiedziany przez dr A. S. – dyrektora ICHPW z Zabrze na jednej z corocznych konferencji instytutu, odbywających się w Sosnowcu.

Wspomniane spalanie przeciwpądowe to nic innego jak nieprawidłowy proces prowadzenia spalania, którego nie spalone produkty wydzielane podczas odgazowania węgla oraz drewna trafiają do atmosfery poprzez przewody kominowe w naszych budynkach. Jest to główna i mająca najważniejsze znaczenie przyczyna powstawania efektu smogu w naszym kraju (oraz innych w których budynki ogrzewane są poprzez spalanie paliw stałych w indywidualnych paleniskach).

Efektēm niepełnego spalania paliw stałych jest emisja do atmosfery w postaci kłębow dymu m.in.

- Węglowodorów aromatycznym w tym benzo(a)pirenu

- Tlenku węgla

- Sadzy (czysty węgiel)

- Pyłów z mineralnych składników węgla (popiół)

Praktycznie wszystkie składniki dymu (oprócz popiołu) są substancjami palnymi, które powinny ulec spalaniu w kotle czy piecu. Jako przykład powinno nam tutaj posłużyć doświadczenie laboratoryjne przedstawiające SUCHĄ DESTYLACJĘ WĘGLA KAMIENNEGO:

<https://www.youtube.com/watch?v=WQNs51guTWg>

W przedstawionym doświadczeniu podgrzewany węgiel ulega procesowi pirolizy, w wyniku której mamy do czynienia z powstaniem części stałych (koks i smoły), części ciekłych (woda pogazowa) oraz części lotnych które to stanowią gaz palny. Właśnie dzięki częściom lotnym w trakcie palenia widzimy płomienie w kolorze żółto - pomarańczowym. Spalaniu koksu towarzyszą natomiast małe płomyki o kolorze niebieskim oraz intensywne żarzenie.

Rys.

Powyższa grafika pokazuje etapy spalania się węgla. Części lotne w węglu zaczynają się uwalniać w temperaturze ok 200°C, jednak możliwe ich zapalenie rozpoczyna się w momencie osiągnięcia temperatury min 400°C. Ten fakt tłumaczy nam dlaczego węgiel i drewno wrzucone na żar zaczyna intensywnie odgazowywać, jednak gazy te nie ulegają spalaniu. W składzie węgla części lotnych jest ok 30% objętości. W drewnie ta sytuacja jest odwrotna - części lotnych jest aż ok. 70%, a tylko 30% części stałej. Tym samym można stwierdzić że podczas nieprawidłowo przeprowadzonego procesu spalania węgla oraz

drewna, w wyniku którego uwalniające się gazy nie ulegają zapłonowi, z uwagi na zbyt niską temperaturę nad zasypem, marnotrawiona jest spora część paliwa. Niestety z uwagi na konstrukcję kotłów, niespalone gazy trafiają do przewodu kominowego a następnie są wyrzucane kominem w formie kłębow wszelakiego koloru dymu. Dym czarny świadczy o wysokiej temperaturze spalania jednak niedostatecznej ilości tlenu (tworzy się sadza). Dym biało – szary jest wynikiem spalania w niedostatecznej temperaturze z uwagi na zbyt małą ilość powietrza napędzającego palenisko (węgiel zostaje „uwędzony” a nie spalony)

2. Dlaczego nasze kotły kopcą?

Jak wcześniej wykazano, kopcący komin oznacza nic innego jak prowadzenie procesu spalania przeciwprądowo. Pojęcie to oznacza tyle co przeciwstawienie się prądowi powietrza głównego w kotle, biegnącego zawsze od rusztu do komina przez żar, prądowi paliwa ładowanego do kotła w przeciwnym kierunku w stosunku do żaru a niżeli powietrze

Rys.

Biorąc pod uwagę podane wcześniej informacje, można przeanalizować dlaczego opał zasypany na żar w kotle w którym ciąg powietrza biegnie spod rusztu w kierunku ujścia spalin z komory paleniskowej znajdującego się na jej górze (tzw. górne spalanie) zaczyna intensywnie odgazowywać wypuszczając kominem kłęby dymu.

Rys.

W górnych warstwach zasypanego paliwa panuje już odpowiednia temperatura do odgazowania, ale nadal zbyt niska by ulatniające się gazy mogły się zapalić. Dodatkowo w to miejsce nie dociera odpowiednia ilość tlenu z uwagi na to iż jest on zużywany w niższych partach zasypu. Dymienie występuje tak długo, dopóki części lotne (30% w węglu i 70% w drewnie) nie zostaną z paliwa usunięte. Tym samym w wyniku procesu spalania przeciwprądowego min 30% opału łąduje niespalone w powietrzu.

3. Problem - metoda spalania oraz paliwo nie dostosowana do konstrukcji kotła!

Kotły zamontowane w naszych kotłowniach to z reguły (ok 95% całości) kotły z tzw. górnym spalaniem. Oznacza to że komora tego kotła posiada ujście spalin u góry komory załadunkowej, będącej jednocześnie komorą paleniskową. Tego typu paleniska są efektem tego iż jest to najprostsze i najłatwiejsze do obsługi i działające w sposób intuicyjny urządzenie jakie wymyślił człowiek, przeznaczone do spalania paliw stałych. Charakteryzuje się tym iż za jego pomocą można bez większych problemów spalać pełen asortyment dostępnych paliw stałych takich jak: węgiel kamienny wszystkich typów, drewno, trociny, miały węglowe, muły i flotokoncentraty. Niestety najpoważniejszą wadą tego typu palenisk to wspomniane wcześniej prowadzenie procesu spalania przeciwprądowo tj. z towarzystwem kłębow dymu emitowanych do powietrza.

Rys.

Dla tego typu kotłów jedynym paliwem które pozwala na nieemisyjne spalanie jest paliwo odgazowane (pozbawione części lotnych) czyli koks węgla kamiennego oraz drewna (węgiel drzewny). Wystarczyło by zmienić paliwo jakim zasila się tego typu kotły i sytuacja (zgodnie z prezentowanymi danymi emisyjnymi na stronie 14) uległa by zdecydowanej poprawie. Niestety w obecnych czasach paliwa wstępnie przetworzone typu koks mają znacznie wyższą cenę a niżeli węgiel kamienny, dlatego główny wybór co do paliwa dla tego typu kotłów pada na to drugie. Co gorsza, producenci kotłów tego typu jako paliwo podstawowe podają właśnie węgiel kamienny typu 32.1, a jako metodę spalania wskazują właśnie rozpalanie na ruszcie z późniejszym zasypywaniem żaru świeżym paliwem (przeciwprądowo). Tak jak wcześniej wspomniano w tego typu kotłach możliwe jest spalanie wszelkiego typu asortymentu paliwa bez większych przeszkód

technicznych, dlatego tego typu kotły zyskały na największej popularności i zalały rynek. Drugim typem konstrukcji kotłów które także zalicza się do wcześniej podanych 95% rynku, są kotły górno – dolnego spalania, w których to komora paleniskowa otwarta jest zarówno u góry jak i u dołu kotła. Rys. W kotłach górno-dolnego spalania połączono dwie metody spalania paliwa, czyli tzw. górne spalanie oraz dolne spalanie. Tego typu kocioł jest nieco mniej emisyjnym urządzeniem w stosunku do kotła z górnym spalaniem, ale nadal łączy w sobie cechy spalania przeciwprądowego z współprądowym. 4. Dlaczego nowoczesne kotły retortowe nie kopcą? Główną cechą charakteryzującą nowoczesne kotły wyposażone w automatyczny załadunek paliwa, zwane potocznie kotłami retortowymi, jest prowadzenie procesu spalania paliwa w sposób współprądowy. Spalanie współprądowe jest przeciwieństwem do spalania przeciwprądowego. Przy tego typu procesie opał podawany jest na żar w kierunku tożsamym z kierunkiem przepływu powietrza (prąd powietrza jest zgodny z prądem paliwa) Rys. Przy tego typu prowadzeniu procesu spalania, części lotne węgla wytworzone przy odgazowaniu opału są kierowane w stronę żaru, gdzie panuje dostatecznie wysoka temperatura do tego, aby przy odpowiednim dostępie tlenu dostarczanego zarówno z powietrzem głównym, a także z ewentualnym powietrzem wtórnym (dopalającym – podanym za żarem) spalanie części lotnych było kompletne, a w jego wyniku do atmosfery były emitowane jedynie CO₂, NO_x oraz H₂O. Aby zrozumieć ideę tego typu spalania należy ponownie przedstawić schemat spalania paliwa w warstwie o odwróconym przepływie powietrza. Rys. Porównanie poziomów pomiędzy spalaniem przeciwprądowym i współprądowym w różnego typu urządzeniach pokazuje niniejszy wykres który można znaleźć w opracowaniu dr inż. J. Z. (wieloletniego pracownika ICHPW) http://www.rynekinstalacyjny.pl/artykul/id604,wspolczesne-kotly-weglowe-dla-ogrzewnictwa-indywidualnego?print=1 Rys. Na podstawie wyników podanych w tabeli nr 1, można stwierdzić iż spalanie przeciwprądowe węglem sortymentu orzech redukuje emisję pyłów o 90%, WWA o 99% oraz B(a)P o 97% a jeżeli spalanie w tych kotłach koksu. Dodatkowo można porównać emisję kotła ze spalaniem przeciwprądowym w stosunku do kotła dolnego spalania ze spalaniem współprądowym. Emisja zanieczyszczeń w kotle ze spalaniem współprądowym pyłów maleje o 84%, WWA o 98% a B(a)P o 90%. Podstawowym problemem technologicznym koniecznym do uzyskania spalania współprądowego jest kwestia tego, iż ciąg powietrza w kotle zawsze biegnie w górę - od popielnika poprzez ruszt, czopuch, aż do komina. Dlatego w kotłach zasypowych w których realizowane jest spalanie współprądowe komora zasypowa otwarta jest tylko na dole tworząc tzw. konstrukcje dolnego spalania Rys. W tego typu konstrukcji komora załadowcza paliwa nie jest komorą spalania. Spalanie odbywa się na zasadzie zgazowywania opału i wypalania jego części lotnych w kanałach wymiennika ciepła. Odpowiednio skonstruowany kocioł dolnego spalania wyposażony we wszystkie elementy umożliwiające poprawne przeprowadzenie procesu spalania tj. podawanie powietrza wtórnego (dopalającego) do kanałów	
--	--

wymiennika za żarem oraz odpowiednio wykonany palnik ceramiczny który powoduje odpowiednie podgrzanie spalin, umożliwiając spalanie z efektywnością porównywalną z kotłami retortowymi. Jednym z dwóch przykładów kotła (stan na luty 2017r.), który otrzymał certyfikat potwierdzający spełnienie wymagań emisji zanieczyszczeń 5 klasy wg PN-EN 303-5:2012 jest kocioł MPM DS II produkowany przez firmę MPM PROJEKT z Rożwienicy woj. Podkarpackie.

Rys.

Eksploatację kotła przedstawia film nakręcony przez jednego z użytkowników urządzenia:

<https://www.youtube.com/watch?v=qL3qg0jm2y4>

Jak widzimy proces spalania w tego typu kotle przebiega zupełnie inaczej w stosunku do tego jakie mamy wyobrażenie o spalaniu w tradycyjnym kotle zasypowym. W tym przypadku dosypanie paliwa (tutaj drewna) nie wieże się z żadnym wydymianiem a jedynie z dostarczeniem kolejnych porcji opału który pozwoli nam ogrzać instalację. Nasuwa się zatem pytanie czy tego typu konstrukcje są czymś zupełnie nowym na rynku i dlaczego kotły stosowane masowo w naszych domach nie posiadają konstrukcji dolnego spalania? Główną przyczyną wydaje się przede wszystkim ograniczony asortyment paliw jakie można w tego typu konstrukcji kotła spalić. Taki kocioł potrzebuje do swojej pracy węgiel o odpowiedniej granulacji (czym grubszy tym lepszy). Minimalnym rozsądnym sortymentem staje się orzech II. Dla spalania bez problemów potrzebny jest także węgiel odpowiedniego typu (posiadający niską spiekalność) czyli 31.2 do maksymalnie 32.1. W takim kotle nie da się także spalać mułu i flotokoncentratu gdyż miałkie paliwo blokuje przepływ powietrza z rusztu do czopucha co uniemożliwia prowadzenia procesu spalania. Tym samym można stwierdzić że samo dopuszczenie do stosowania tylko odpowiednich kotłów wyeliminowało by w sposób naturalny tzw. „paliwa niskiej jakości” bez czekania na ustawę na poziomie Państwowym.

5. Mamy kopcające kotły. Co z nimi zrobić do 2026r aby nie kopciły?

Uchwała antysmogowa zakłada iż aktualnie zainstalowane urządzenia grzewcze będą mogły być legalnie użytkowane najpóźniej do końca 2025r. Po tym czasie zostaną w użyciu jedynie kotły min. klasy 3, a po 2027r pozostaną tylko urządzenia 5 klasy. Jak wykazano w powyższych wnioskach, samo zlikwidowanie paliw typu muł i flotokoncentrat nie przyniesie znaczącej poprawy powietrza.

Nadal będzie można spalać przeciwprądowo węgiel powodując tym samym powstawanie sporej ilości zanieczyszczeń. Idąc wraz z nowymi trendami dotyczącymi wiedzy w spalaniu paliw, poszczególni producenci kotłów zaczęli implementować do swoich instrukcji metodę spalania współprądowego w kotłach z górnym spalaniem potocznie nazywaną metodą „palenia od góry”. Dla niektórych producentów np. DEFRO, HEITZ (Skwiercz-Instal), HEIZTECHNIK, PEREKO, KLIMOSZ itd. metoda rozpalania od góry albo jest podstawową lub zalecaną metodą rozpalania kotłów (<http://www.skwiercz-instal.pl/upload/m%20skwiercz/instrukcja/Heitz%20MINI%2012-25%20Skos.pdf>).

Już wcześniej tego typu metoda była stosowana w kotłach zasypowych opalanych węglem sortymentu miał. Można popatrzeć na wyniki badań tej metody spalania w tabeli nr 1 dokumentu dr inż. Jacka Zawistowskiego (wspomnianego na str. 14). Okazuje się że spalanie w górnej części złoża pozwala uzyskać wyniki redukcji pyłów o ok 65%, WWA o 98% a B(a)P o 90% w stosunku do spalania przeciwprądowego. Metoda ta jest promowana na zachodzie przez m.in. odpowiedniki naszego Ministerstwa Środowiska, skierowana głównie do najbardziej popularnego w tych krajach spalania drewna w piecach i kominkach: http://czysteogrzewanie.pl/jak-palic-w-piecu/jak-palic-czystoweglem/#Europa_promuje_rozpalanie_od_gory

U nas w kraju metodę rekomendują m.in. - Krajowa Izba Kominarska - WIOŚ Katowice – Ł. F. : http://www.radio.katowice.pl/zobacz,26039,Ekspert-radzajak-palic-w-piecu-ekonomicznie-i-ekologicznie-.html#.WJc90PnhCUk - dr inż. S. S. - Politechnika Łódzka, A. K. – Centrum Nauki Kopernik http://czysteogrzewanie.pl/wp-content/uploads/2014/03/trojka_palenie_bez_dymu.wav - Doświadczeni kominarze : https://www.youtube.com/watch?v=ZWSvvpwKP-0 - Cech Zdunów Polski - Wiodący producenci pieców akumulacyjnych i kominków: https://www.youtube.com/watch?v=3m-dWmU-cvQ Metoda „palenia od góry” zaczerpnięta jest tak naprawdę z działania palnika w kotle retortowym w którym to właśnie w taki sposób spalane jest paliwo. Rys. Jak się okazuje w podobny sposób można eksploatować wszelkie kotły oraz piece (w tym także kominki) w konstrukcji górnego spalania. Jest to metoda która przynosi same pozytywne efekty, zarówno ekologiczne jak i ekonomiczne. Posiłkując się zagranicznymi badaniami (m.in. z RPA, Portugalii czy Szwajcarii) można założyć że jest się w stanie uzyskać redukcję zanieczyszczeń w postaci pyłów o ok 50-80% oraz B(a)P o ok 90% w stosunku do spalania przeciwpłądowego. Stosowanie metody „palenia od góry” powoduje znaczące także oszczędności w opale. Okazuje się że ogrzewając ten sam dom do tej samej temperatury wewnętrznej zużywa się średnio ok. 30% mniej opału. Jako promotorzy tej metody spalania paliw stałych w kotłach zaspawowych górnego spalania podjęliśmy współpracę z wieloma miastami i gminami w całej Polsce prezentując aspekty ekonomicznego palenia w kotłach i piecach oraz wykonując pokazy porównawcze palenia współpłądowego oraz przeciwpłądowego. Jesteśmy częścią portalu www.czysteogrzewanie.pl który to jest ambasadorem promowania czystych technik spalania. Do naszych największych osiągnięć jak do tej pory jest udział w II Dniach Energii odbywających się na Katowickim rynku, wystąpienie w programie „Fakty o poranku” TVP3 Wrocław (https://wroclaw.tvp.pl/28693926/ekonomiczne-palenie-w-piecu-tomozliwe), współpraca z Urzędami Miast i Gmin, Strażą Miejską Fot. Podobne do naszych prezentacje rozpoczęły organizować m.in. Eko - Patrol Straży Miejskiej w Kielcach (https://www.youtube.com/watch?v=eNQedDMadiY) który prowadzi szeroką kampanię na temat promowania czystych technik spalania paliw. Analizując przedstawione powyżej informacje można dojść do wniosku iż stereotyp kopącego komina w domu opalanym węglem czy drewnem to efekt niewiedzy oraz dezinformacji. Na szczęście kończy się społeczne przyzwolenie na tego typu efekt złego prowadzenia procesu spalania. Niestety środowiska ekologiczne typu Alarmy Smogowe napędziły fale nienawiści międzyludzkiej uzasadniając efekt nadmiernego kopczenia z komina paleniem węgla niskiej jakości lub spalaniem odpadów. Niestety jak pokazują statystyki kontroli nie jest to prawda. „Węgiel niskiej jakości” to określenie umowne nie mające umocowania w żadnych normach. Dla zwykłego zjadacza chleba, to co nie jest zakazane – jest legalne. Unormujmy rynek węglowy a dopiero wówczas możemy wymagać trzymania się reguł. Zgłoszenia kopających kominów do funkcjonariuszy straży miejskiej to ostatnio plaga. Co jednak z tego gdy kończą się ona jak chociażby w tym przypadku:	
---	--

<https://www.youtube.com/watch?v=J2TE0iOvTK0>

<http://wroclaw.wyborcza.pl/wroclaw/1,142076,21294105,jak-strazniczka-zaglada-do-pieca-naszareporterka-na-patrolu.html?disableRedirects=true>

O wiele zasadniejszym było by postępować jak wspomniany Eko Patrol w Kielcach, edukując ludzi o alternatywnych metodach spalania paliw. Likwidując paliwa których spalić się w sposób czysty nie da, konieczna jest także delegalizacja nadmiernego dymienia z komina, które to powinno być zakwalifikowane jako uciążliwość społeczna bądź uciążliwość dla środowiska. Nie chodzi tutaj o kolejny sposób na wlepianie kolejnych mandatów. Tłumacząc powody kopcenia przeciętnemu użytkownikowi kotłowni oraz informując odpowiednio o innych sposobach spalania paliw można mieć prawo do egzekwowania takiego zapisu. Nie można pozostawiać bez odpowiedzialności użytkownika kotłowni, jeżeli stanowi on problem dla otoczenia. Jeżeli ktoś użytkuje urządzenia grzewcze w sposób nieodpowiedni, musi za efekty tego wziąć odpowiedzialność. Czy dla pojazdu który przekracza dozwoloną prędkość i zostaje zatrzymany, mandat wędruje do producenta auta gdyż ten umożliwił technicznie poruszanie się tym pojazdem ponad dozwolone prędkości? Nie.

Dlatego wnioskujemy o dopisanie takiej regulacji do treści uchwały. Pozwoli ona mieć prawną podstawę do egzekwowania konieczności racjonalnego spalania paliw stałych zarówno w kotłach zasypowych jak i automatycznych. Kocioł automatyczny także można ustawić w taki sposób, że będzie on nadmiernie dymił bądź będzie w nim prowadzony proces spalania przeciwpładowego np. na ruszcie awaryjnym. Przy braku delegalizacji kopcenia dojdziemy do kuriozalnej sytuacji że nadal będzie ono legalne, jednak już w kotłach z naklejką – 5 klasa wg PN-EN 303-5:2012.

6. Dofinansowania do wymiany kotłów w ramach PONE

Programy ograniczania niskiej emisji (PONE) oraz dofinansowania do wymiany kotłów w ich imieniu to żadna nowość. Początek tego typu programów to wczesne lata 90 ubiegłego stulecia. Ludzie z chęcią korzystali z dofinansowań z tego typu programów, ograniczając koszty zakupu urządzeń grzewczych do swoich domostw. Podstawą do tego typu klasyfikacji były świadectwa badania na „znak bezpieczeństwa ekologicznego”. Tym samym łamie to niejako stwierdzenie użyte w uchwale że zainstalowane aktualnie kotły nie posiadają spełniają żadnych norm. Spora część urządzeń sprzedawanych do dnia dzisiejszego posiada te świadectwa i można z powodzeniem wyszukać je w sieci na stronach poszczególnych producentów. Niestety jak widać na przełomie lat, wcześniejszy program wymiany kotłów nie przyniósł zadowalającego efektu. Należy zatem zadać pytanie - dlaczego tak się stało? Podstawowym aspektem jest to że kotły posiadające wspomniane wcześniej świadectwa nie są niczym innym jak kotłami w których proces spalania odbywa się właśnie przeciwpładowo, a aktualnie w żargonie ludzi walczących ze smogiem zmieniły nazwę na kopciuchy i śmieciuchy. Są to głównie kotły w konstrukcji górnego oraz górno – dolnego spalania. Zastanawiające też są wyniki jakie podawane są w owych świadectwach. Poziomu emisji zanieczyszczeń z tych kotłów nie powstydził by się czasami nawet dzisiaj niejedyn kocioł automatyczny. Dlatego należy dokonać wyjaśnienia tej dziwnej sytuacji, zwłaszcza z uwagi na to iż dzisiejsze certyfikaty dla kotłów wydają te same jednostki certyfikujące np. ICHPW z Zabrze. Należy zapytać dlaczego takie świadectwa były wydawane dla urządzeń, które jakoby ze swojej natury, eksploatowane poprzez spalanie przeciwpładowe wykazywały wielokrotnie wyższe poziomy emisji a niżeli kotły w których proces spalania przebiegał współpładowo.

**Rysunki i fotografie zamieszczone w treści niniejszej uwagi są dostępne do wglądu w siedzibie tut. Urzędu.*

189	<u>Koalicja Antysmogowa w Bielsku-Białej, wiadomość e-mail z dnia 6 lutego 2017 r.</u> Uwagi Koalicji Antysmogowej w Bielsku-Białej do uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw Po zapoznaniu się z projektem uchwały Koalicja stwierdza, że proponowane zapisy zmierzają w dobrym kierunku. Uchwała posiada jednak istotne słabości, które warto wskazać i podjąć próbę ich naprawy jeszcze na etapie konsultacji społecznych. Do podstawowych słabości zaliczamy: 1. Uchwała nie wskazuje źródeł finansowania działań, narzuconych postanowieniami uchwały; uważamy, że integralną częścią uchwały powinien stać się załącznik, zawierający plan finansowy Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w zakresie przedsięwzięć ograniczających emisję zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego. Dotacje i pożyczki z WFOŚ stanowią główne źródło finansowania gminnych programów ograniczania niskiej emisji; jeżeli narzucane są nowe reguły, ograniczenia i zadania, wraz z nimi samorząd województwa powinien zagwarantować stabilny wzrost środków dostępnych dla gmin. 2. Całość zadań kontrolnych w związku z zakazem palenia mułów i flotokoncentratów węglowych oraz ich pochodnych spoczywa na barkach gmin. Większość gmin, szczególnie gmin wiejskich, nie posiada żadnych instytucjonalnych i technicznych możliwości skutecznej kontroli palenisk, a te w których istnieje straż miejska lub wyspecjalizowane komórki urzędu, potrzebują wsparcia szkoleniowego i sprzętowego. Naszym zdaniem samorząd województwa, o ile nie chce by uchwała pozostała jedynie na papierze, musi przedstawić konkretny plan działań wspierających gminy w wykonywaniu ich zadań kontrolnych, także przy wykorzystaniu środków z WFOŚ. 3. Uchwała w par.4 dopuszcza stosowanie paliwa stałego w przypadku „braku technicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej”, nie formułując jednocześnie żadnych kryteriów stosowania tego wyjątku. W efekcie przepis może pozostać martwy lub w każdej gminie będą stosowane inne kryteria ekonomiczne. Sformułowanie takich wojewódzkich kryteriów będzie możliwe, o ile załącznikiem do uchwały stanie się plan finansowy, o którym piszemy w pkt.1, bowiem może i powinien on zawierać jasne kryteria, od których spełnienia będzie zależeć dofinansowanie z WFOŚ. 4. Według projektu uchwały wymóg posiadania kotłów z automatycznym podajnikiem klasy 5 w nowych budynkach, przy wydawaniu pozwoleń na budowę, wchodzi w życie dopiero od 1 września 2018 roku. Naszym zdaniem nie ma przeszkód, by wymóg ten zaczął obowiązywać już po 6 miesiącach od wejścia w życie uchwały. 5. Na rynku dostępne są kotły zasypowe dolnego spalania spełniające wymagania 5 klasy normy PN-EN 303-5:2012, których zakup jest wyraźnie tańszy od odpowiedników retortowych. Uważamy, że w art.4 uchwały należy dopuścić do użytku także urządzenia, które spełniają analogiczne standardy emisyjne jak dopuszczone uchwałą kotły z automatycznym sposobem zasilania paliwa. Zakaz palenia mułem i flotokoncentratami węglowymi nie będzie skuteczny, jeśli równoległe nie wprowadzi się zakazu obrotu tymi paliwami. Wprowadzenie takiego zakazu nie leży w kompetencjach samorządu województwa, uważamy jednak, że Sejmik Województwa Śląskiego powinien podjąć działania na forum Związku Województw RP oraz Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego w celu wywarcia odpowiedniego nacisku na rząd.	Uwagi uwzględnione częściowo. Zapisy dotyczące dofinansowania wykraczają poza zakres uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska. Zapis dotyczący podłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej został usunięty z zapisów uchwały. Kategoryzacja według technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia do sieci może być niezgodna z art. 32. Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Ponadto warunek „braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej” nie mieści się w ustawowym zakresie regulacji określonym w art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska. W przypadku instalacji, których pierwsze uruchomienie nastąpi 1 września 2017 r. obowiązuje kocioł klasy 5. Termin ten podyktowany jest tym, aby w pierwszej kolejności ograniczyć powstawanie nowych źródeł emisji. Uchwała dopuszcza do eksploatacji kotły z ręcznym załadunkiem paliwa, z uwagi na fakt, że obecnie na rynku dostępne są kotły zasypowe spełniające standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń według normy PN-EN 303-5:2012. Zgodnie z tą normą graniczne wartości emisji zanieczyszczeń w kotle z ręcznym sposobem zasilania paliwem są niewiele większe. W przypadku pyłu różnica ta wynosi 20 mg/m³, podczas gdy
-----	--	---

		kocioł pozaklasowy emituje kilkaset razy więcej tego zanieczyszczenia. Kotły tego typu wskazane są także w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe. Dopuszczenie do użytku jedynie kotłów automatycznych niesie ryzyko naruszenia zasady równego traktowania producentów kotłów, tym samym zasady stosowania uczciwej konkurencji.
190	<u>Pan K. S., pismo z dnia 6 lutego 2017 r.</u> W związku z projektem uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie: wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, proponuję uwzględnić następujące uwagi do tego projektu wynikłe po licznych konsultacjach z obywatelami oraz przedsiębiorcami: 1. Inicjatywa podjęcia Uchwały jest oceniana w lokalnej społeczności jako niezwykle ważna i wymagająca jak najszybszej finalizacji - dla ukierunkowania koniecznych działań dla niezwłocznej eliminacji, a co najmniej ograniczenia smogu, stanowiącego poważne zagrożenie dla zdrowia obecnego i przyszłych pokoleń. Konieczność ukierunkowania tych działań nie może jednak powodować skutków niezamierzonych i zbędnych z punktu widzenia celu Uchwały, a szkodliwych ekonomicznie i społecznie. 2. O ile uzasadniony jest zakaz spalania mułów i węgla brunatnych ze względu na ich zanieczyszczenie w postaci dużej zawartości popiołu oraz siarki, co powoduje ich niską kaloryczność, to zakaz spalania flotokoncentratu jest nieuzasadniony. Świadczą o tym takie parametry jak minimalna zawartość popiołu a także siarki co ma istotny wpływ na środowisko o czym tak dużo piszecie w projekcie uchwały. Flotokoncentrat wypełnia lukę pomiędzy stosunkowo drogimi, a nie zawsze dobrej jakości paliwami takimi jak „Orzech” oraz „Groszek” (nie zawsze ekologicznymi), a co najważniejsze stanowi alternatywę dla ludzi o mniejszej zasobności portfela (głównie emeryci i renciści). Uchwała wprowadza całkowicie nieuzasadniony zakaz stosowania flotokoncentratu, który jest wysokojakościowym paliwem o niskiej szkodliwości dla środowiska (np. wg publikowanych danych Ruchu Marcel KWK ROW jest to produkt o wartości opałowej min. 22 000 kJ/kg, zawartości siarki max 0,6% oraz zawartości popiołu max 7,0% - a więc o parametrach jakościowych znacznie przewyższających średnie normy paliw kwalifikowanych). 3. Zakaz stosowania paliw stałych produkowanych z węgla kamiennego, w których zawartość frakcji 0-3,0 mm jest większa niż 15% spowoduje prawdopodobnie całkowite wyeliminowanie z rynku krajowego	Uwagi nie uwzględnione. Zapisy uchwały dotyczące zakazu stosowania w instalacjach grzewczych mułu i flotokoncentratu są zgodne z projektem Rozporządzenia Ministra Energii z dnia 27 stycznia 2017 w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych, gdzie muł i flotokoncentrat węglowy został przeznaczony do spalania w instalacjach o nominalnej mocy cieplnej nie mniejszej niż 1 MW, w związku z czym nie został dopuszczony do stosowania w sektorze komunalno-bytowym. Poziom emisji zanieczyszczeń do powietrza uwalnianych podczas spalania paliwa zależy zarówno od jakości kotła, jak też jakości paliwa. Każdy kocioł spełniający standard emisyjny zgodny z 5 klasą będzie ten standard spełniał wyłącznie wtedy, gdy będzie on pracował na odpowiednich parametrach oraz gdy będzie opalany węglem o parametrach wzorcowych (opisanych w normie PN-EN 303-5). Projekt uchwały dopuści kotły klasy 5 z ręcznym załadunkiem paliwa, które

	wysokojakościowych miałów o wartości opałowej 26 000 – 29 000 kJ/kg, gdyż ten warunek spełni niewiele kopalń. Oznacza to dla polskiego górnictwa utratę rynku zbytu na setki tysięcy ton miałów dostarczanych do drobnych odbiorców w naszym województwie. Wymiana pieców na paliwa stałe na kotły 5 klasy pod względem zanieczyszczeń jest jak najbardziej zasadne (choć kosztowne), jednak nie jest możliwe obecnie wyprodukowanie niezbędnej wówczas ilości groszku spełniającego wymogi ekologiczne. Już w tym sezonie grzewczym występują ogromne braki węgla we wszystkich sortymentach nie mówiąc już o „Groszku ekologicznym”. 4. Wiele gospodarstw wyposażyło swoje kotłownie w kotły stalowe z podajnikiem tłokowym, przystosowane do wysokoefektywnego spalania węgla w typie miał i flot. Są to kotły nowoczesne posiadające świadectwo potwierdzające zgodność z kryteriami emisyjnymi, mające „znak bezpieczeństwa ekologicznego kotłów małej mocy na paliwa stałe”. Poniesione niemałe nakłady przez obywateli na ww. kotły (które staną się bezużyteczne) – to uboczny skutek projektu przedmiotowej uchwały. 5. Projektowane zakazy wymuszą na kopalniach znalezienie alternatywnych rynków zbytu (jednak ich poszukiwanie poza granicami kraju wyłącznie spowoduje obniżenie ceny zbytu i pogorszenie rentowności produkcji, nie przynosząc założonego skutku w postaci ograniczenia poziomu emisji) oraz dodatkowe nakłady inwestycyjne z uwagi na konieczność modyfikacji profilu produkcji. Eksploracja coraz niżej zalegających pokładów powoduje, że typ węgla nie odpowiada rosnącym normom ekologicznym i nie nadaje się do spalania w kotłach z podajnikami. Wzrost kosztów i ograniczenie wielkości sprzedaży w oczywisty sposób pogorszy sytuację ekonomiczno-finansową branży wydobywczej (już obecnie trudną i ratowaną wysiłkiem nie tylko samego górnictwa), stwarzając ryzyko poważnej redukcji miejsc pracy. 6. Wnioski: a) Całkowite wyeliminowanie z rynku ww. paliw oraz zastosowanie wyłącznie paliw kwalifikowanych jest niemożliwe z uwagi na zbyt niską wielkość ich produkcji w kraju. Polskie Kopalnie nie są w stanie zaspokoić potrzeb rynku; b) Wyeliminowanie w tak krótkim czasie paliwa jakim jest flotokoncentrat, który zapełnia pewną niszę rynkową jest całkowicie nieuzasadnione, a wręcz spowoduje perturbacje na i tak zachwianym rynku paliw stałych; c) Celowym wydaje się – w miejsce eliminowania z obrotu paliw stałych o drobnej frakcji – wprowadzenie mechanizmów ekonomicznych zachęcających inwestorów (w tym same kopalnie) do wdrażania przetwórstwa takich frakcji (np. poprzez produkcję brykietów z zastosowaniem takiego węgla i ekologicznie obojętnych lepiszcze); d) Zakaz sprzedaży paliw stałych typu muły i flotokoncentraty z dużym prawdopodobieństwem spowoduje jeszcze większe zanieczyszczenie środowiska przez spalanie „wszystkiego, co się da”, a więc plastików, gumy, śmieci itp. To byłaby katastrofa dla środowiska, w którym żyjemy.	uzyskują certyfikat wyłącznie przy zastosowaniu węgla kamiennego o uziarnieniu minimum 25mm. Jednocześnie konstrukcja tych kotłów umożliwia spalanie innych paliw, w tym np. miałów o uziarnieniu poniżej 3 mm, co będzie skutkowało nie dotrzymaniem przez kocioł standardów emisyjnych. Jednocześnie należy zauważyć, że zapisy uchwały nie eliminują stosowania miałów węglowych o uziarnieniu równym/większym niż 3 mm.
191	<u>Pan J. K., mieszkaniec m. Rybnika, wiadomość e-mail z dnia 6 lutego 2017 r.</u> Proszę o dokonanie zmian w §4 projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Sformułowanie §4 w aktualnym brzmieniu nakazuje właścicielom budynków posiadających instalację gazową podłączenie się do niej źródłem grzewczym i od września tego roku ogrzewać budynek gazem. Jest to nie	Uwaga uwzględniona. Zapis dotyczący podłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej został usunięty z zapisów uchwały. Kategoryzacja według technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia do

	sprawiedliwe społecznie, ponieważ osoby posiadające budynki mieszkalne nie mające możliwości podłączenia się do gazu mogą wymieniać swoje „kopciuchy” w dłuższej perspektywie, wynikającej z §9 w/w projektu uchwały. Ponadto dostosowanie instalacji grzewczej do ogrzewania gazem wymaga poniesienia kosztów inwestycyjnych (zakup kotła, zakup wkładu kominowego i ewentualnie termostatów), nie mówiąc już o znalezieniu instalatora, który zamontuje to wszystko. Poniesienie tak wysokich kosztów w tak krótkim czasie jest nie możliwe lub co najmniej trudne, nie wspominając o wyżej wspomnianym instalatorze, który będąc świadomy sytuacji na rynku i dużego popytu na jego usługi podniesie cenę. Nie mówię nawet o fakcie, że fizycznie nie będzie tylu instalatorów, którzy by w pół roku obsłużyli tylu mieszkańców województwa Śląskiego. Proszę o informację, w jaki sposób uwzględniliście Państwo mój postulat.	sieci może być niezgodna z art. 32. Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Ponadto warunek „braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej” nie mieści się w ustawowym zakresie regulacji określonym w art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.
192	<u>Pan B. L., mieszkaniec gm. Chybie, wiadomość e-mail z dnia 6 lutego 2017 r.</u> http://www.hkslazar.pl/produkty,kotly-co-holz-master,52,83.html http://www.cichewicz.pl/kociol-c-o-sigma-20-kw Szanowni państwo. Po rozmowie telefonicznej z państwem przesyłam przykładowe linki, które odsyłają na strony polskich producentów kotłów CO zgasowujących drewno, czyli popularnie zwanych kotłami na „holcgaz”. Kotły te spełniają wysokie normy dot. czystości emitowanych spalin. Spalanie w nich drewna jest o wiele bardziej przyjazne dla środowiska i ludzi niż spalanie drewna w kominkach, dla których to państwo w projekcie uchwały zrobiliście wyjątek. Wspólną cechą tego typów kotłów i kominków jest konieczność "ręcznego" dokładania, jednak różnica jakości spalin emitowanych przez te źródła ciepła jest ogromna. Kotły zgasowujące drewno są wyposażone w zaawansowane sterowniki elektroniczne, stwarzające i utrzymujące optymalne warunki spalania w nich paliwa jakim jest gaz drzewny. Szanowni państwo z góry dziękuję za zapoznanie się z treścią mojego maila i proszę o zapoznanie się tematem kotłów zgasowujących drewno, które są być może mało znane jednak łatwo dostępne, produkowane w Polsce, a przede wszystkim spełniające oczekiwaną 5 klasę czystości spalin wg normy PN-EN 303-5 : 2012.	Uwaga uwzględniona. Uchwała dopuszcza do użytkowania kotły klasy 5 zgasowujące paliwo, z uwagi, że charakteryzują się one niską emisją zanieczyszczeń i możliwością stosowania drewna kawałkowego. Ze względów technicznych w kotłach automatycznych klasy 5 nie ma możliwości stosowania tego typu paliwa. Drewno jest istotnym surowcem energetycznym dla wielu mieszkańców województwa śląskiego.
193	<u>Pan P. T., wiadomość e-mail z dnia 6 lutego 2017 r.</u> Dzień dobry, Mam jedną uwagę, mianowicie: Projekt ustawy zakazuje spalania określonych paliw od dnia 1 września 2017 roku - wydaje mi się, że termin powinien być bardziej odległy, ponieważ osoby które zakupią paliwa do dnia podpisania uchwały (na podstawie doniesień prasowych będzie to luty-marzec) nie będą w stanie go wykorzystać. Aktualnie spalanie tych paliw jest legalne więc obywatele mają prawo zakupu w/w paliw. W przypadku gdy ktoś zakupi w lutym/marcu kilka ton paliwa które zostanie zakazane prawdopodobnie nie będzie w stanie go spalić do dnia 1 września 2017. W związku z tym opał będzie palony w lecie bądź zakaz nie będzie przestrzegany od 1 września 2017 - trudno będzie zmusić ludzi żeby wyrzucili do kosza opał który zakupili. Proszę wziąć też pod uwagę, że półroczny okres od podpisania uchwały do wejścia w życie zakazu przypada na okres	Uwaga nie uwzględniona. Zgodnie z art. 3 ust. 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach każda substancja lub przedmiot, których posiadacz pozbysza się, zamierza się pozbyć lub do których pozbycia się jest obowiązany, rozumiana jest jako odpad. W związku z tym, gdy 1 września 2017 r. w gospodarstwach domowych pozostaną zapasy węgla nie spełniającego wymagań określonych w § 6, należy zwrócić się do

	niegrzewczy.	gminy celem odebrania przez nią zgłoszonego odpadu.
194	<u>Pan K. I., mieszkaniec m. Cieszyna, wiadomość e-mail z dnia 6 lutego 2017 r.</u> Witam W związku z ogłoszeniem o prowadzeniu konsultacji dotyczących projektu uchwały w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw zgłaszam następujące uwagi: - projekt uchwały nie przewiduje okresu przejściowego wejścia w życie dla budynków ogrzewanych obecnie paliwem stałym, a posiadających przyłączy do sieci gazowej lub mających techniczne możliwości wykonania takiego przyłącza. Zgodnie z zapisami niniejszego projektu konieczność przyłącza do sieci ciepłowniczej lub wyposażenie ich w kocioł gazowy jest obowiązkowe od dnia 1.09.2017 r. Należy również zaznaczyć, że wykonanie przyłącza budynku do sieci gazowej to inwestycja kosztowna i czasochłonna więc może się okazać, że spełnienie wymogu uchwały będzie technicznie niemożliwe do wykonywania. - należy zauważyć, że budynki wykonane przed rokiem 2000 w zdecydowanej większości wymagają wykonania termomodernizacji ponieważ ogrzewanie ich gazem w obecnym stanie technicznym jest ekonomicznie nie uzasadnione. Wykonanie termomodernizacji budynku jednorodzinnego wiąże się z koniecznością poniesienia wysokich kosztów inwestycji, które mogą okazać się dla wielu właścicieli niemożliwe do poniesienia. Natomiast projekt uchwały wymusza podjęcie takich działań z dnia na dzień bez możliwości odpowiedniego przygotowania się do wykonania inwestycji. - ograniczenie możliwości ogrzewania budynków gazem lub paliwem stałym w kotłach kl. 5 spowoduje ograniczenie konkurencji i wzrost cen zarówno za zakup paliw oraz kotłów spełniających wymagane kryteria - uchwałodawca powinien przewidzieć, że wprowadzenie ograniczeń w stosowanych kotłach może spowodować, że producenci nie będą w stanie zaspokoić popytu - projekt uchwały oraz uzasadnienie nie zawierają informacji na temat skutków finansowych dla właścicieli budynków, które będą wymagały gruntownej modernizacji, a oczywiste jest, że wspomniane programy dofinansowania nie będą w stanie pokryć znaczącej części kosztów - należy wprowadzić możliwość wyboru dla ogrzewania budynków gazem lub paliwem stałym, w przypadku, gdy taki budynek posiada przyłączy do sieci gazowej lub do których przyłączy może być wykonane, brak takiej możliwości ogranicza prawa właścicieli do decydowania o wyborze sposobu ogrzewania budynku w sposób najbardziej wydajny i ekonomicznie uzasadniony Reasumując należy stwierdzić, że ograniczanie niskiej emisji jest jak najbardziej zasadne. Należy jednak zwrócić uwagę, na skutki finansowe jakie będą zmuszeni ponieść mieszkańcy województwa oraz czas jaki jest potrzebny do dostosowania zwłaszcza starszych budynków by mogły być ogrzewane w sposób efektywny gazem. Dlatego też konieczne są okresy przejściowe również dla tych budynków które są wyposażone w przyłączy do sieci gazowej.	Uwaga uwzględniona. Zapis dotyczący podłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej został usunięty z zapisów uchwały. Kategoryzacja według technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia do sieci może być niezgodna z art. 32. Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Ponadto warunek „braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej” nie mieści się w ustawowym zakresie regulacji określonym w art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.
195	<u>Pani B. B., wiadomość e-mail z dnia 6 lutego 2017 r.</u> Dzień dobry W związku z projektem uchwały antysmogowej Sejmiku Województwa śląskie pragnę zauważyć, iż nie ma żadnych informacji na temat podmiotu, który będzie weryfikował i przeprowadzał kontrole indywidualnych	Uwaga rozpatrzona. Zapisy dotyczące kontroli przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska w zakresie objętym

	posesji jak i zakładów Proszę o udzielenie informacji zwrotnej w jaki sposób Gminy będą zobligowane do stosowania uchwały (bo że działania w temacie smogu są potrzebne jest oczywiste) Na dzień dzisiejszy pilną potrzebą jest z wprowadzenie nie tylko ograniczeń w zakresie dopuszczalnych instalacji i spalnego materiału ale również określenie ścieżki prowadzenia kontroli/wskazanie odpowiedzialnych do prowadzenia kontroli podmiotów i szeroko rozumianej edukacji mieszkańców/przygotowanie ulotek informacyjnych o zagrożeniach zdrowia i konsekwencji dla środowiska (nie zawsze właściciele czytają informacje na stronach internetowych lub słuchają wiadomości w TV, ale jak już dostaną coś do poczytania do ręki....) jakość powietrza powinna być ważna dla każdego z nas	właściwością organów reguluje art. 379 ustawy Prawo ochrony środowiska, w myśl których podmioty eksploatujące instalacje są zobowiązane do okazania na żądanie organów uprawnionych do przeprowadzenia kontroli, dokumentów potwierdzających spełnienie wymagań określonych w niniejszej uchwale dla użytkowanej instalacji.
196	<u>TAURON Wydobyć S.A., wiadomość e-mail z dnia 6 lutego 2017 r.</u> TAURON Wydobyć S.A. jako producent węgla jest świadomy konieczności podejmowania działań w zakresie poprawy jakości powietrza w Polsce, w tym w województwie śląskim, dlatego uważamy, iż głównym celem wprowadzenia przedmiotowej uchwały powinno być ograniczenie powstawania nowych źródeł emisji poprzez zakaz instalowania kotłów pozaklasowych, ale przede wszystkim eliminacja spalania paliw złej jakości, tj. mułów i flotokonzentratów węglowych, wilgotnego drewna, węgla brunatnego, co znalazło swoje odzwierciedlenie w projekcie uchwały. Nie należy zapominać, iż kluczowym problemem związanym z zanieczyszczeniem powietrza jest spalanie śmieci i odpadów w celach grzewczych, czego świadomość mają wszystkie zaangażowane strony. Należy także zwrócić uwagę na istotny wpływ transportu kołowego na zanieczyszczenie powietrza i problemy niskiej emisji, szczególnie w tak zurbanizowanym terenie, jakim jest aglomeracja śląska. Po zapoznaniu się z treścią projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, w ramach konsultacji społecznych, przedstawiamy nasze stanowisko w sprawie przedmiotowego projektu. Przez wiele lat w Polsce nie wprowadzano żadnych uregulowań, mających na celu wyeliminowanie z rynku tradycyjnych nieautomatyzowanych kotłów zasypowych, przeznaczonych głównie do spalania węgla z grupy sortymentów grubych i miałów. Przy uwzględnieniu powszechności rozwiązań grzewczych, wykorzystujących paliwa stałe, wydaje się zasadne, by wprowadzane zmiany w zakresie eliminacji kotłów pozaklasowych były dokonywane w sposób ewolucyjny. Rozwiązania w tym zakresie powinny być wzorowane na rozwiązaniach stosowanych w przypadku wprowadzania norm emisyjnych EURO w branży motoryzacyjnej, gdzie spełnienie coraz bardziej restrykcyjnych norm było rozłożone w czasie i nie wiązało się z wprowadzaniem dat granicznych dla wycofania z użycia samochodów nie spełniających w/w norm. Coraz bardziej restrykcyjne standardy dotyczyły tylko i wyłącznie nowo wprowadzanych do użytku pojazdów, natomiast nie dotyczyły samochodów już jeżdżących, które zostały wyeliminowane dopiero w wyniku zakończenia eksploatacji. Podobnie powinno być w przypadku kotłów. Wnioskujemy, aby w projekcie przedmiotowej uchwały były wyznaczane daty graniczne, do których należy zakończyć użytkowanie wszystkich, nawet sprawnych, kotłów niespełniających wskazanych w uchwale wymogów. Normy powinny dotyczyć wyłącznie kotłów nowo instalowanych. W przypadku kotłów już funkcjonujących, szczególnie reprezentujących pod względem standardu emisji klasę 3 oraz klasę 4, niespełniających wymogów	Uwagi uwzględnione częściowo. Uchwała dopuszcza użytkowanie kotła minimum klasy 5 docelowo we wszystkich instalacjach użytkowanych w ogrzewnictwie indywidualnym, co wynika z faktu, że bardzo zła jakość powietrza w województwie śląskim wymusza ograniczenie emisji do poziomu możliwie najniższego. Potwierdza to analiza efektów dla wariantów regulacji ograniczających emisję z sektora indywidualnego ogrzewania przeprowadzona dla województwa małopolskiego. Wykazała ona, że zarówno kontynuacja prowadzenia dotychczasowych działań bez uregulowania emisji z kotłów na poziomie województwa, jak również regulacje które wprowadzą łagodniejsze wymagania na poziomie klasy 3 lub 4 według normy PN-EN 303-5:2012, nie przyniosą wystarczającego efektu w postaci dotrzymania norm jakości powietrza. Uchwała dopuszcza do eksploatacji kotły z ręcznym załadunkiem paliwa, z uwagi na fakt, że obecnie na rynku dostępne są kotły zasypowe spełniające standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń według normy PN-EN 303-

określonych dla klasy 5 w normie PN-EN 303-5:2012, jak również w rozporządzeniu Komisji EU 2015/1189, ich wycofanie powinno mieć miejsce tylko i wyłącznie w wyniku zakończenia eksploatacji. Projekt uchwały przewiduje, iż od 1 września 2017 roku wszystkie nowo instalowane na terenie województwa śląskiego kotły na paliwo stałe powinny spełniać standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń normy PN-EN 303-5:2012, przy czym stosowane mogą być wyłącznie urządzenia z automatycznym sposobem zasilania paliwem. Przedmiotowa uchwała w przedstawionej do konsultacji postaci nie dopuszcza zatem możliwości stosowania kotłów klasy 5 z ręcznym sposobem zasilania paliwem, które spełniają wymogi w zakresie emisji określone w normie PN-EN 303-5:2012. Pragniemy zauważyć, iż wchodzące w życie z dniem 1 stycznia 2020 roku rozporządzenie Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 roku w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe, daje możliwość stosowania kotłów z ręcznym sposobem zasilania paliwem. Należy również zaznaczyć, że obecnie dostępne na rynku kotły klasy 5 z automatycznym sposobem zasilania paliwem wymagają pod względem jakościowym paliwa, które w Polsce produkuje się tylko w niewielkiej ilości. Zatem efektem wprowadzenia przedmiotowej uchwały w przedstawionej do konsultacji formie, będzie wzrost importu tego typu węgla i pogorszenie sytuacji firm z branży górniczej, które mogą utracić dużą część swoich przychodów. Biorąc powyższe pod uwagę, wnioskujemy, aby w § 4 pkt 2) przedmiotowej uchwały uwzględnić możliwość spalania paliw w instalacjach klasy 5 również z ręcznym sposobem podawania paliwa. Takie rozwiązanie pozwoli na stosowanie w tego typu urządzeniach wysokiej jakości węgla kamiennego różnego sortymentu, nie tylko groszków o ograniczonej dostępności. Zapisy § 5 projektu uchwały wprowadzają zakaz stosowania jako paliwa węgla brunatnego, mułów i flotokonzentratów węglowych, wilgotnego drewna, ale jednocześnie w wymienionym paragrafie projektu uchwały znalazł się zakaz stosowania paliw stałych produkowanych z węgla kamiennego, w których zawartość frakcji o uziarnieniu mniejszym niż 3 mm jest większa niż 15 %. Zakłady Górnicze należące do TAURON Wydobywanie S.A. poddają wydobyty węgiel kamienny pełnemu procesowi wzbogacania. Produktami wzbogacania są w dużej mierze miały o granulacji od 0 do 20 mm. Znajdujące się w nich ziarna poniżej 3 mm (w ilości około 35%) są czystymi ziarnami węglowymi, pozbawionymi innych substancji mineralnych. Zawartość popiołu frakcji poniżej 3 mm wynosi ok. 9 %. Powstałe w procesie wzbogacania produkty uboczne, tj.: niskoenergetyczne i wysoko zapozielone muły, są w całości dostarczane do energetyki zawodowej i nie są sprzedawane w sektorze komunalno-bytowym. Reasumując, proponujemy wprowadzenie następujących zmian w projekcie uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw: 1) uchwale proponujemy dodać zapis mówiący, iż spełnienie wymagań zawartych w uchwale dla instalacji, w których następuje spalanie paliw stałych, dotyczy tylko instalacji nowo uruchamianych lub alternatywnie, że nie dotyczy podmiotów, które w momencie wejścia w życie uchwały eksploatują kotły bez rusztu awaryjnego, minimum 3 klasy pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń według normy PN-EN 303-5:2012, 2) w § 4 pkt 2) przedmiotowej uchwały należy uwzględnić możliwość spalania paliw w instalacjach z automatycznym oraz ręcznym sposobem zasilania paliwa bez rusztu awaryjnego, które spełniają minimum	5:2012. Zgodnie z tą normą graniczne wartości emisji zanieczyszczeń w kotle z ręcznym sposobem zasilania paliwem są niewiele większe. W przypadku pyłu różnica ta wynosi 20 mg/m³, podczas gdy kocioł pozaklasowy emituje kilkaset razy więcej tego zanieczyszczenia. Kotły tego typu wskazane są także w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe. Dopuszczenie do użytku jedynie kotłów automatycznych niesie ryzyko naruszenia zasady równego traktowania producentów kotłów, tym samym zasady stosowania uczciwej konkurencji. Poziom emisji zanieczyszczeń do powietrza uwalnianych podczas spalania paliwa zależy zarówno od jakości kotła, jak też jakości paliwa. Każdy kocioł spełniający standard emisyjny zgodny z 5 klasą będzie ten standard spełniał wyłącznie wtedy, gdy będzie on pracował na odpowiednich parametrach oraz gdy będzie opalany węglem o parametrach wzorcowych (opisanych w normie PN-EN 303-5). Projekt uchwały dopuści kotły klasy 5 z ręcznym załadunkiem paliwa, które uzyskują certyfikat wyłącznie przy zastosowaniu węgla kamiennego o uziarnieniu minimum 25mm. Jednocześnie konstrukcja tych kotłów umożliwia spalanie innych paliw, w tym np. miałów o uziarnieniu poniżej 3 mm, co będzie skutkowało nie dotrzymaniem przez kocioł standardów emisyjnych. Jednocześnie należy zauważyć, że zapisy uchwały nie eliminują stosowania miałów
--	---

	standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń normy PN-EN 303-5:2012, 3) należy zmienić brzmienie § 5 pkt 4) na następujący: w instalacjach wskazanych w § 2 zakazuje się stosowania: „4) paliw stałych produkowanych z węgla kamiennego, w których zawartość frakcji o uziarnieniu mniejszym niż 3 mm jest większa niż 35%” lub alternatywnie: „4) paliw stałych produkowanych z węgla kamiennego, w których zawartość frakcji o uziarnieniu mniejszym niż 1 mm jest większa niż 15 %”.	węglowych o uziarnieniu równym/większym niż 3 mm.
197	<u>Polski Klub Ekologiczny, pismo z dnia 6 lutego 2017 r.</u> Szanowni Państwo, Polski Klub Ekologiczny Koło Miejskie w Gliwicach przedstawia następujące uwagi do projektu uchwały: uchwała powinna oprócz zakazu spalania paliw mówić o długofalowych działaniach mających na celu poprawę powietrza w woj. śląskim, łącznie z konkretnym rozpisaniem na poszczególne działania budżetem: 1. dofinansowanie dla podłączania budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej do zbiorczych systemów grzewczych i obligatoryjność ich podłączania zawsze, gdy jest to możliwe (nawet w przypadku uboższych dzielnic – mając na uwadze wyższy interes społeczny) 2. nałożenie opłaty „smogowej” na właścicieli posiadłości, w których istnieje możliwość przyłączenia się do zbiorczych systemów grzewczych, a którzy odmawiają tego przyłączenia 3. dofinansowanie wymiany kotłów i stosowania nowatorskich technologii (spełniających normy spalania na poziomie kotła klasy 5) pozwalających na ograniczenie zanieczyszczenia powietrza, tam gdzie podłączenie jest niemożliwe. 4. zachęty finansowe dla deweloperów do stosowania nowoczesnych, wysoce efektywnych energetycznie technologii – w tym budowlanych i energetycznych (budynki o niskiej stracie energii ale i np. instalowanie kolektorów słonecznych, fotowoltaiki itp.) 5. wymóg ww. w stosunku do inwestycji publicznych 6. prowadzenie permanentnej kampanii informacyjno-edukacyjnej skierowanej do społeczeństwa z podziałem na grupy docelowe: mieszkańców, którzy mają znaczący wpływ na jakość powietrza i resztę społeczeństwa. W tym działaniu ważny jest też uczciwy i rzetelny system monitorowania i informowania społeczeństwa o stanie powietrza. Kampania powinna być prowadzona we współpracy: samorządów i instytucji państwowych (np. odr-y, mopsy, szkoły, itp.) organizacji pozarządowych i przedsiębiorców 7. wsparcie naukowców/przedsiębiorców w zakresie innowacyjnych technologii możliwych do stosowania na szeroką skalę 8. Uchwała formułuje zbyt odległe okresy wymiany pieców, w tym także tych zainstalowanych w przeszłości z udziałem środków WFOŚ (§7). Termin wymiany pieców pozaklasowych powinien być skrócony do max. 3 lat, ze wsparciem ze środków publicznych w przypadku podjęcia działań w perspektywie 2 okresów grzewczych. WFOŚ winien w tym celu kontynuować swój program pilotażowy, dedykowany mieszkańcom domków jednorodzinnych a samorzady lokalne uruchomić więcej środków z GFOŚ na wymianę pieców w budownictwie komunalnym.	Uwagi nie uwzględnione. Zapisy dotyczące dofinansowania wykraczają poza zakres uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska. Zapis dotyczący podłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej został usunięty z zapisów uchwały. Kategoryzacja według technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia do sieci może być niezgodna z art. 32. Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Ponadto warunek „braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej” nie mieści się w ustawowym zakresie regulacji określonym w art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska. Ze względów technicznych i finansowych niemożliwa jest wymiana wszystkich urządzeń w krótkim czasie na klasę 5, dlatego wprowadzono wymóg w sposób stopniowy określając 3 daty graniczne w zależności od wieku użytkowanego kotła.
198	<u>Izba Gospodarcza Sprzedawców Polskiego Węgla, wiadomość e-mail z dnia 6 lutego 2017 r.</u> Działając w imieniu Izby Gospodarczej Sprzedawców Polskiego Węgla, z powołaniem na uprawnienia do reprezentacji ww. podmiotu wskazane w załączonym wydruku KRS, w związku z przystąpieniem przez	Uwagi uwzględnione częściowo. Zgodnie z art. 96 ust. 6 i 7 ustawy Prawo ochrony środowiska, uchwała może

Sejmik Województwa Śląskiego do prac nad projektem uchwały w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji w których następuje spalanie paliw, jak również w związku z prowadzonymi konsultacjami społecznymi w tym zakresie, niniejszym poniżej przedstawiamy uwagi i wnioski do przedstawionego projektu uchwały. Brak delegacji ustawowej do wprowadzenia mechanizmów zaproponowanych w uchwale W pierwszej kolejności należy wskazać, że wbrew nadanej uchwale nazwie, jest ona dużo dalej idąca, aniżeli tylko wprowadzająca ograniczenia i zakazy w zakresie eksploatacji instalacji. Istotnym bowiem jest, że jest to de facto uchwała powodująca konieczność wymiany dotychczas użytkowanych instalacji, gdyż nie wprowadza się ograniczeń lub zakazów, ale mechanizmy wprowadzone za pomocą tej uchwały, wpływają na całkowitą zmianę nie tyle sposobu eksploataowania, ale na zmianę przedmiotu eksploataowania. Zgodnie z treścią art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska, sejmik województwa może, w drodze uchwały, w celu zapobieżenia negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi lub na środowisko, wprowadzić ograniczenia lub zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Uchwała określać ma rodzaje podmiotów lub instalacji, dla których wprowadza się ograniczenia lub zakazy, nadto rodzaje lub jakość paliw dopuszczonych do stosowania lub których stosowanie jest zakazane na obszarze, o którym mowa w pkt 1, lub parametry techniczne lub rozwiązania techniczne lub parametry emisji instalacji, w których następuje spalanie paliw, dopuszczonych do stosowania na tym obszarze. Ponadto uchwała może określać sposób lub cel wykorzystania paliw, który jest objęty ograniczeniami określonymi w uchwale. Delegacja ustawowa wyrażona zatem w art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska, nie upoważnia sejmiku województwa do nakazania wymiany instalacji na inne, a jedynie upoważnia do ograniczenia eksploatacji instalacji, ale jedynie instalacji już istniejących. Sprzeczność uchwały z normami prawnymi wyższego rzędu Obecnie obowiązują następujące Unijne regulacje dotyczące omawianego zakresu: 1. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiająca ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią; 2. Rozporządzenie Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 roku w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe; 3. Rozporządzenie Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe. W żadnym z zapisów tych aktów nie jest wskazane, aby dopełnienie norm emisyjnych, musiało wiązać się z całkowitą wymianą instalacji. Wręcz przeciwnie, w założeniach do wskazanych rozporządzeń wskazuje się, że celem realizacji ich zapisów, należy w pierwszej kolejności wykorzystać dostępne technologie, tak aby nie generować kosztów zakupu instalacji. Niewątpliwym jest, że przepisy prawa miejscowego zajmującego najniższe miejsce w hierarchii aktów prawnych, muszą być zgodne z aktami prawnymi wyższego rzędu, w tym z prawem unijnym w którego skład wchodzi Rozporządzenie Komisji Europejskiej. Jeżeli zatem przepisy Dyrektywy oraz Rozporządzeń unijnych, na które powołuje się projekt uchwały, nie nakazują wymiany instalacji, to nieuprawnionym jest żądanie dokonania takiej wymiany w przepisach prawa miejscowego. Ponadto wskazać należy, że przepisy wyżej wskazanych Dyrektywy oraz Rozporządzeń unijnych wyraźnie	określać parametry techniczne lub rozwiązania techniczne lub parametry emisji instalacji, w których następuje spalanie paliw, dopuszczonych do stosowania, w związku z czym obowiązek użytkowania kotłów spełniających minimum standard emisyjny zgodny z klasą 5 wg normy PN-EN 303-5:201 nie wykracza poza art. 96. W zapisach uchwały nie ma określenia „wymiana instalacji.” W treści § 4 wskazano, że dopuszcza się wyłącznie eksploatację instalacji, które spełniają minimum standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń normy PN-EN 303-5:2012, co potwierdza się zaświadczeniem wydanym przez jednostkę posiadającą w tym zakresie akredytację Polskiego Centrum Akredytacji, lub innej jednostki akredytującej w Europie, będącej sygnatariuszem wielostronnego porozumienia o wzajemnym uznawaniu akredytacji EA. Uchwała dopuszcza do eksploatacji kotły z ręcznym załadunkiem paliwa, z uwagi na fakt, że obecnie na rynku dostępne są kotły zasypowe spełniające standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń według normy PN-EN 303-5:2012. Zgodnie z tą normą graniczne wartości emisji zanieczyszczeń w kotle z ręcznym sposobem zasilania paliwem są niewiele większe. W przypadku pyłu różnica ta wynosi 20 mg/m³, podczas gdy kocioł pozaklasowy emituje kilkaset razy więcej tego zanieczyszczenia. Kotły tego typu wskazane są także w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia
--	--

dopuszczają możliwość eksploatacji instalacji z ręcznym podawaniem paliwa. Z treści tych aktów prawnych nie wynika zakaz używania instalacji wyposażonych w ruszt awaryjny lub elementy umożliwiające jego zamontowanie, jak również nie wynika zakaz możliwości montowania dodatkowych urządzeń redukujących emisję. Co również istotne, przepisy wskazanych wyżej unijnych aktów prawnych, przewidują wyłączenia w zakresie ich stosowania. W Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1185 wskazano bowiem, że rozporządzenie nie ma zastosowania do: 1. miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe przeznaczonych do spalania wyłącznie biomasy nieдрzewnej; 2. miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe przeznaczonych wyłącznie do użytku na zewnątrz; 3. miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe, których bezpośrednia moc cieplna wynosi mniej niż 6 % 4. łącznej bezpośredniej i pośredniej mocy cieplnej przy nominalnej mocy cieplnej; 5. miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe, które nie są zmontowane fabrycznie ani nie są dostarczane jako prefabrykowane komponenty lub części przez jednego producenta i muszą być zmontowane na miejscu; 6. produktów do ogrzewania powietrznego; 7. pieców do saun. W Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 wskazano natomiast, że nie ma ono zastosowania do: 1. kotłów wytwarzających energię cieplną wyłącznie na potrzeby zapewnienia ciepłej wody użytkowej; 2. kotłów przeznaczonych do ogrzewania i rozprowadzania gazowych nośników ciepła, takich jak para lub powietrze; 3. kotłów kogeneracyjnych na paliwo stałe o maksymalnej mocy elektrycznej 50 kW lub większej; 4. kotłów na biomasę nieдрzewną. Wyłączeń takich nie ma natomiast w projekcie przedmiotowej uchwały, co oznacza, że również i w tym aspekcie, akt uchwała antysmogowa dla Śląska, będąca aktem prawa miejscowego, bardziej rygorystycznie normuje prawa i obowiązki mieszkańców, niż wynika to z przepisów Rozporządzeń unijnych, mających bezpośrednie działanie w sferze prawnej każdego obywatela Państwa członkowskiego. W projekcie uchwały antysmogowej, wskazano późniejszą datę graniczną -1 stycznia 2024 i 1 stycznia 2026 roku. W związku z powyższym, w tym zakresie uchwała antysmogowa normuje zakazy niezgodne z treści prawa unijnego. Uwagi do literalnej treści zapisów uchwały Odnosząc się do literalnej wykładni projektu uchwały, należy wskazać, że w § 4 ust. 1 uchwały nie jest doprecyzowany zapis dotyczący ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu do sieci ciepłowniczej lub sieci gazowej. „Ekonomiczne możliwości” dotyczą dostawcy ciepła lub gazu czy też użytkownika, który zazwyczaj partycypuje w kosztach podłączenia się do sieci. Dokonując szerokiej analizy projektu uchwały, nasuwa się pytanie o użyte w nim pojęcie „systemu centralnego ogrzewania”. Nie jest bowiem jasne co należy rozumieć pod tym pojęciem. Określenie definicji tego pojęcia na potrzeby uchwały jest to o tyle istotne, że z punktu widzenia systemu powietrznego centralnego ogrzewania kominkowego, ogrzewanie takie również należałoby zakwalifikować do systemu centralnego ogrzewania, w ramach którego ciepło przenosi się za pośrednictwem powietrza a nie wody.	2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe. Dopuszczenie do użytku jedynie kotłów automatycznych niesie ryzyko naruszenia zasady równego traktowania producentów kotłów, tym samym zasady stosowania uczciwej konkurencji. Pomimo, że w uchwale brakuje zapisu o zakazie instalacji rusztu awaryjnego, nie powinien być on stosowany w instalacjach grzewczych. Certyfikacja kotłów udzielana zgodnie z normą PN-EN 303-5:2012 nie obejmuje urządzeń typu ruszt awaryjny. Urządzenia te umożliwiają niekontrolowane wykorzystanie paliw nie przeznaczonych do spalania w kotłach danego typu (w tym odpadów), na które kocioł nie został certyfikowany. Jednocześnie zapis zakazujący instalacji rusztu awaryjnego w konstrukcji kotłów znajduje się w projekcie z dnia 17 lutego 2017 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe. Zapis dotyczący podłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej został usunięty z zapisów uchwały. Kategoryzacja według technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia do sieci może być niezgodna z art. 32. Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Ponadto warunek „braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej”
---	---

Autorzy projektu uchwały nie zakwalifikowali kominków domowych jako instalacje wskazane w § 2. Jeżeli taki rzeczywiście był zamysł, to autorzy projektu nie uwzględnili zupełnie wyżej powołanej już instalacji w postaci powietrznego centralnego ogrzewania kominkowego, które należałoby zaliczyć do systemu centralnego ogrzewania. W projekcie uchwały nie wzięto pod uwagę możliwości zastosowania dodatkowych urządzeń redukujących emisję, w tym elektrofiltrów. W założeniach do Rozporządzenia Komisji (US) 2015/1185 wskazano, że „Zużycie energii przez miejscowe ogrzewacze pomieszczeń na paliwo stałe można obniżyć, stosując istniejące niechronione prawem rozwiązania techniczne, bez zwiększania łącznych kosztów zakupu i obsługi tych produktów” oraz że „Emisje z miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe można bardziej obniżyć, stosując istniejące niechronione prawem rozwiązania techniczne, bez zwiększania łącznych kosztów zakupu i obsługi tych produktów”. Podobnie wskazano w założeniach do Rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1189 uznając że „Zużycie energii i emisje kotłów na paliwo stałe można zmniejszyć przez zastosowanie istniejących, niezastrzeżonych technologii bez zwiększenia łącznych kosztów zakupu i eksploatacji tych produktów.”, a nadto wskazano, że „Wymogi dotyczące ekoprojektu nie powinny mieć wpływu na funkcjonalność lub przystępność ekonomiczną kotłów na paliwo stałe z punktu widzenia użytkowników, a także nie powinny mieć negatywnego wpływu na zdrowie, bezpieczeństwo lub środowisko.” Z powyższych zapisów wynika jasno, że według założeń ekoprojektu, celem ograniczenia emisji, należy w pierwszej kolejności wykorzystać rozwiązanie techniczne mniej kosztowne i ingerujące w system ogrzewania pomieszczeń, a więc w pierwszej kolejności należy wykorzystać np. systemu filtrujące. W przypadku braku takich rozwiązań i możliwości, można dopiero rozważyć możliwość wymiany kotłów na nowe. Podobnie rzecz się miała w przypadku wprowadzania ograniczeń emisyjnych w autach, gdzie nie zabroniono korzystania z paliwa, ale wprowadzono nakaz montowania katalizatorów samochodowych, a Policja uzyskała uprawnienia do kontrolowania poziomu zanieczyszczeń spalin samochodowych. Tego rodzaju rozwiązania można byłoby wprowadzić w przypadku eksploatacji kotłów, piecyków i kominków, niemniej zaproponowane przepisy uchwały, z punktu widzenia władz niejako ułatwią kontrolę przepisów, gdyż oczywistym jest, że fizycznie łatwiej będzie skontrolować dokumentację, niż dokonać kontroli dymu wydobywającego się z kominów. Nie można jednak z uwagi na ułatwienia kontroli, nakazać mieszkańcom wymiany instalacji, w przypadku gdy jest możliwość osiągnięcia tego samego celu za pomocą innych, tańszych dla mieszkańców środków. Uchwała pośrednio wprowadza ograniczenia w zakresie sprzedaży i korzystania z węgla o uziarnieniu większym niż nadającym się do obsługi pieców z podajnikami automatycznymi, de facto całkowicie wyeliminowuje obrót takim paliwem stałym. Jeżeli bowiem w zakresie pieców do zasilania centralnego ogrzewania, nakazuje się używać piece z podajnikami automatycznymi, a więc w zasadzie jedynie spalającymi węgiel sortymentu groszek, to nie będzie rynku zbytu na pozostały sortyment węgla, o większym uziarnieniu. Stąd niejako mimo wskazania w paragrafie 5 uchwały, jedynie zakazu używania węgla brunatnego, mułków, flotokoncentratów i paliwa o uziarnieniu 0-3 mm, to wprowadzenie ograniczeń w parametrach pieców i kotłów wskazanych w paragrafie 7, powoduje że zakaz ten rozciąga się na dużo większy sortyment i rodzaj paliwa stałego zawierającego węgiel kamienny. W projekcie Uchwały wskazane jest by używane kotły posiadały automatyczny sposób zasilania paliwem a przecież Uchwała ta powinna obowiązywać przez najbliższe lata, więc dlaczego „z góry” ograniczać się przed rozwojem technologicznym. Już dzisiaj technologia pozwala na skonstruowanie kotłów bez podajnika automatycznego które będą spełniać standardy emisji 5 klasy. Dlaczego zamykać się przed konstrukcjami	nie mieści się w ustawowym zakresie regulacji określonym w art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska. Uchwała dopuszcza użytkowanie kominków pod warunkiem, że spełnią one parametry techniczne określone w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe. Nie uwzględnienie w projekcie uchwały instalacji w postaci kominków może być traktowane jako nierówne traktowanie mieszkańców i może być sprzeczne z art. 32 Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Istotne jest także to, że kominki są prostymi instalacjami, w których oprócz drewna można spalić także inne rodzaje paliwa, a także odpady. Według danych publikowanych przez EMEP/EEA wielkość emisji generowanej przez standardowy kominek, zakładając, że jest w nim spalane drewno, dedykowane do tego typu instalacji, jest porównywalna do emisji powodowanej przez zwykły piec kaflowy. Brak regulacji w zakresie kominków spowoduje pozostawienie poza kontrolą istotnego źródła emisji do powietrza oraz będzie stanowiło ryzyko zwiększenia oddziaływania tych źródeł na jakość powietrza poprzez wzrost wykorzystania kominków jako źródła ogrzewania budynków. Wykorzystanie elektrofiltrów jest
--	---

kotłów z dedykowanymi filtrami kominowymi, które będą spełniały cele antysmogowe ujęte w Uchwale. W tym miejscu wskazać również należy, że według wykładni projektu uchwały, obowiązywać będzie ona, a tym samym bezpośrednimi adresatami nakazów i zakazów z niej wynikających, będą podmioty eksploatujące instalacje, przy czym przez eksploatację rozumie się używanie, korzystanie z instalacji. Autorzy projektu uchwały pominęli jednak w jej treści niezwykle ważną kwestię, jaką jest sytuacja prawna i konsekwencje prawne oraz sankcje jakie wynikać będą dla osób niebędących właścicielami instalacji. Mowa tu o najemcach, dzierżawcach lub użytkownikach zależnych, którzy nie będą mieli żadnego wpływu oraz finansowych możliwości na zmianę i dostosowanie instalacji do nowych wymogów. Niemniej również w i takim przypadku, dla takich osób, uchwała przewiduje obowiązek jej przestrzegania oraz uprawnienia kontrolne. Ekonomiczne aspekty wprowadzenia uchwały Projekt uchwały skupia się wyłącznie na kotłach zupełnie pomijając kwestię paliw do tych kotłów (poza eliminacją węgla brunatnego, flotów i mułów). Jednakże, parametry emisyjne instalacji do spalania węgla, to wypadkowa parametrów technicznych kotła i stosowanego w nim paliwa. Kocioł 5 klasy, aby spełniać kryteria graniczne emisyjności dla tej klasy przewidziane – zgodnie z PN-EN 303-5:2012 powinien współpracować z dedykowanym paliwem: kaloryczność min. 28MJ/kg, wilgoć Wr max. 11%, popiół Ar 2-7%, części lotne min. 30%. Polska Norma nie mówi nic o spiekalności, która musi być niska w przypadku kotłów węglowych z automatycznym podajnikiem. Praktyka pokazuje, iż większość producentów kotłów 5 klasy w dokumentacji techniczno-ruchowej zaleca stosowanie paliwa o parametrach jak w PN-EN 303-5:2012 lub wyższych i o spiekalności poniżej 10 RI (Roga Index). Według naszej wiedzy, węgiel spełniający wymagania kotłów 5 klasy produkowany jest tylko przez 2 kopalnie i to w dodatku w ilościach nie większych niż 400 tys. ton rocznie a zapotrzebowanie na węgiel opałowy szacuje się na poziomie 9,5 mln ton. Jeżeli użytkownicy kotłów, będą spełniać wymogi stawiane przez producentów kotłów, zmuszeni będą spalać w swoich kotłach 5 klasy węgiel importowany. W przypadku uchwały w proponowanym wariantcie bezpośrednio zyskają importerzy węgla, straci zaś polskie górnictwo, które stopniowo z rynku węgla opałowego będzie wypierane. Warto przy tym zauważyć, że dla polskiego górnictwa, rynek węgla opałowego stanowi zbyt dla około 20% wydobywanego węgla co generuje aż 35% jego przychodów. Czy pisząc projekt uchwały uwzględniono koszty i straty producentów i dystrybutorów węgla, związane ze znacznym ograniczeniem rynków zbytu, łączące się z tym zwolnienia pracowników? Skutki ekonomiczne omawianej uchwały będą występowały przez wiele lat. Do tej pory nie widzieliśmy wyliczenia kosztów jakie muszą być poniesione by zrealizować założenia omawianej Uchwały. Jakie koszty są w stanie ponieść władze samorządowe, aby wesprzeć mieszkańców Śląska w wydatkach związanych z wymianą kotłów, bo przecież bezpośrednio przerzucenie niewątpliwie wysokich kosztów wprowadzenia uchwały na mieszkańców województwa, co sprzeczne jest z treścią przepisów unijnych dotyczących ekoprojektu, które wskazywały na wykorzystanie technologii i możliwości, najmniej kosztownych i nie powodujących konieczności zakupu nowych instalacji. Koszt ogrzania domu 180m² dla różnych paliw obrazuje powyższy diagram. Przy obecnych cenach koszt ogrzania domu węglem typu orzech jest zbliżony do kosztu ogrzania takiego samego domu ekogroszkiem (wyższą cenę za tonę ekogroszku rekompensuje wyższa sprawność kotła. Jednakże, zakładając, że 1/5 z obecnych kotłów węglowych zostanie zamieniona (po równo) na: ogrzewanie pelletem, gazem ziemnym	rozwiązaniem przejściowym, możliwym do zastosowania do czasu obowiązywania standardów emisyjnych zgodnych z klasą 5 kotła wg normy PN-EN 303-5:2012. Zgodnie z art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska uchwała antysmogowa określa rodzaje lub jakość paliw dopuszczonych do stosowania lub których stosowanie jest zakazane. Projekt uchwały wskazuje paliwa, których stosowanie jest zakazane, w związku z czym wszystkie paliwa stałe nie wymienione w projekcie dopuszczone są do stosowania. Uchwałodawca nie różnicuje adresatów uchwały z punktu widzenia posiadania przez nich tytułu prawnego do instalacji. Z punktu widzenia celów uchwały istotny jest rodzaj eksploatowanej instalacji.
---	---

	sieciowym, olejem opałowym, ciepłem sieciowym, gazem płynnym, czy prądem) – wygeneruje to dodatkowy koszt dla mieszkańców w wysokości 0,351 mld rocznie. Im większa liczba użytkowników zdecyduje się na odejście od węgla na rzecz innych paliw tym wyższy będzie dodatkowy koszt ogrzewania domów. Należy zwrócić uwagę, aby wprowadzając w życie uchwałę regulującą kwestię kotłów i paliw nie wpełchnąć najuboższych Ślązaków w ubóstwo energetyczne (drogie kotły, drogie paliwo, znikome wsparcie). Średnie wydatki na energię dla 4-osobowego gospodarstwa domowego w Polsce to 1 370 EUR vs. 2840 EUR średnio w całej UE. Średnie dochody dla takiego gospodarstwa domowego w Polsce to 14,8 tys. EUR wobec 47,5 tys. EUR średnio w EU. Polacy średnio już teraz wydają na energię 12% swego budżetu domowego, wobec 6% średnio w UE. Gospodarstwa wydające na energię powyżej 10% budżetu w większości krajów UE klasyfikowane są jako ubogie energetycznie, co kwalifikuje je do wsparcia ze strony państwa i samorządów. Województwo Śląskie jest drugim, po Małopolsce regionem, który wprowadza na swoim terenie obostrzenia dotyczące spalania paliw stałych w sektorze komunalno-bytowym. Oprócz tego Ministerstwo Rozwoju pracuje nad własnym projektem spalania w piecach o małej mocy. Projekty te w znacznej mierze różnią się od siebie, min. w zakresie: - dat obowiązywania (od 2017 roku – do 2026 roku) - dopuszczenia do spalania węgla brunatnego - dopuszczenia do spalania biomasy - dopuszczenia do użytkowania kominków - niedopuszczalnego uziarnienia węgla (0-1 mm – 5%, 0-3 mm – 15%) Nie jest wykluczone, że kolejne województwa zaczną wprowadzać własne regulacje antysmogowe, co doprowadzi do kuriozalnej sytuacji w której w jednym województwie będzie można spalać węgiel brunatny a w innym nie, lub też w jednym województwie ilość podziarna będzie 5 % a w innym 15 %. Taki stan wywoła spore zamieszanie wśród sprzedających kotły, biomasę czy też węgiel. Izba Gospodarcza Sprzedawców Polskiego Węgla postuluje, aby władze samorządowe wraz z Ministerstwem Rozwoju i innymi ministerstwami zaangażowanymi tym projektem opracowały wspólny projekt ustawy „antysmogowej” w taki sposób aby była jednolita na terenie całego kraju.	
199	<u>Pan M. S., wiadomość e-mail z dnia 6 lutego 2017 r.</u> Niniejszym przekazuję uwagi i wnioski do projektu ww. uchwały, sformułowane na podstawie konsultacji z mieszkańcami i Radą Sołecką sołectwa Książenice. 1. Uchwała „antysmogowa” jest bardzo potrzebna – pozwoli uregulować dziedzinę w której przez wiele lat panowała „wolna amerykanka” i brak jakichkolwiek zasad. 2. Niestety, jak to w naszym życiu publicznym często bywa – popadamy ze skrajności w skrajność – z braku jakichkolwiek zasad do zasad nadmiernie rygorystycznych. 3. Na poparcie zasługuje wniosek, aby w nowo budowanych obiektach używać pieców najwyższej, piątej klasy emisji. 4. Bardziej skomplikowana sytuacja ma miejsce w już eksploatowanych budynkach. Kocioł 5 klasy charakteryzuje się niską temperaturą spalin wylotowych, co w wielu przypadkach niesie konieczność przebudowy kominów i wyposażania je w specjalne wkłady. Piece automatyczne często wymagają także przebudowy instalacji centralnego ogrzewania, co powoduje, że koszty inwestycji będą znaczące (nawet ponad 20 000 zł na budynek). Różnica w cenie całkowitej inwestycji pomiędzy kotłem 4, a 5 klasy jest zbyt	Uwagi uwzględnione częściowo. Uchwała dopuszcza użytkowanie kotła minimum klasy 5 docelowo we wszystkich instalacjach użytkowanych w ogrzewnictwie indywidualnym, co wynika z faktu, że bardzo zła jakość powietrza w województwie śląskim wymusza ograniczenie emisji do poziomu możliwie najniższego. Potwierdza to analiza efektów dla wariantów regulacji ograniczających emisję z sektora indywidualnego ogrzewania przeprowadzona dla województwa małopolskiego. Wykazała ona, że zarówno kontynuacja prowadzenia

wysoka w stosunku do efektu ekologicznego. Wnoszę o możliwość instalowania w istniejących budynkach kotłów 4 klasy. Należy stosować prawo identycznie, jak w przypadku samochodów – nowe spełniają najnowsze normy, a w starszych nikt nie każe wymieniać silnika. 5. Z rozmów z osobami eksploatującymi piece z automatycznym podawaniem paliwa wynika, że kotły te wcale nie są bezobsługowe – wręcz przeciwnie – często wymagają skomplikowanych regulacji i ustawiania, zwłaszcza w momencie nowej dostawy paliwa. Obawiam się, że starsze i samotne osoby (na ogólną liczbę ok. 700 budynków w sołectwie Książenice mamy ok. 25 pojedynczych, samotnych osób w domach i ok. 15 starszych małżeństw) nie będą potrafiły obsługiwać takich kotłów. W sołectwie Książenice nie mamy gazu, ani możliwości korzystania z ciepłociągu. Obawiam się, aby rygorystyczne prawo nie doprowadziło do tragedii. Wnoszę o dopuszczenie z powodów humanitarnych stosowania pieców zasypowych 4 lub 5 generacji w wyjątkowych, opisanych powyżej przypadkach (np. za zgodą Burmistrza) 6. Uchwała nie dopuszcza kotłów zgazowujących paliwo, które charakteryzują się bardzo niską emisją zanieczyszczeń. Kotły te umożliwiają stosowania drewna kawałkowego w postaci polan. Wnoszę o dopuszczenie takich kotłów do eksploatacji (co być może także pozwoliłoby rozwiązać problem obsługi automatyki przez osoby starsze). Wielu mieszkańców Książenic posiada własny las, lub działkę, z których można pozyskać sporo drewna. 7. Proces wymiany istniejących źródeł ciepła w ciągu 10 najbliższych lat będzie bardzo trudny w realizacji. Dlatego w żadnym przypadku nie należy go skracać, jak postulują niektórzy uczestnicy konsultacji. 8. W sołectwie Książenice na ogólną liczbę ok. 2500 mieszkańców, ok. 650 pieców wymaga wymiany w związku z projektem uchwały. Roczny koszt inwestycji, zgodnie z proponowanym w uchwale harmonogramem jest porównywalny z kosztem działania szkoły podstawowej w naszym sołectwie. Gminy Czerwionka-Leszczyny nie stać na dopłaty dla wszystkich potrzebujących. Konieczne są dodatkowe zewnętrzne środki, które powinien zapewnić samorząd województwa. 9. W celu sprawdzenia skuteczności działań uchwały potrzebny jest monitoring jakości powietrza. Obecna sieć monitoringu niskiej emisji wymaga znacznego zagęszczenia. Internetowa stacja powinna znaleźć się w każdej dzielnicy / sołectwie. 10. Rygorystyczność uchwały sugeruje, że za smog odpowiedzialne są przede wszystkim domowe źródła ciepła. Wnoszę, aby z równą determinacją zająć się innymi źródłami smogu: - uporządkować chaos w planowaniu przestrzennym, który spowodował zabudowanie wielu tuneli przewietrzających miasta - zintegrować komunikację publiczną na terenie województwa. Przykładowo: Nasza wieś leży na granicy 3 gmin i zarazem 3 powiatów - graniczymy z miastem Rybnik (powiat grodzki) oraz miastem Knurów (powiat gliwicki). Organizacja komunikacji publicznej w naszej wsi, ze względu na układ granic, wymaga uzgodnień z władzami trzech gmin, w trzech powiatach. Nasi mieszkańcy, aby gdziekolwiek dojechać, muszą korzystać z usług 3 przewoźników (trzech związków komunikacyjnych) - KZK GOP, ZTZ Rybnik oraz MZK w Jastrzębiu-Zdroju. Każdy z przewoźników ma swoje bilety i swoje, niesynchronizowane rozkłady jazdy. Efekt – każdy kto może kupuje najtańszy samochód i jeździ nim, a nie komunikacją publiczną. To też powoduje wzrost smogu. Skoro można na terenie województwa narzucić takie same piece, to należy też narzucić przynajmniej takie same bilety. - rosnące koszty energii elektrycznej zawierają w sobie m.in. koszt walki z wysoce wątpliwym efektem	dotychczasowych działań bez uregulowania emisji z kotłów na poziomie województwa, jak również regulacje które wprowadzą łagodniejsze wymagania na poziomie klasy 3 lub 4 według normy PN-EN 303-5:2012, nie przyniosą wystarczającego efektu w postaci dotrzymania norm jakości powietrza. Uchwała dopuszcza do użytkowania kotły klasy 5 zgazowujące paliwo, z uwagi, że charakteryzują się one niską emisją zanieczyszczeń i możliwością stosowania drewna kawałkowego. Ze względów technicznych w kotłach automatycznych klasy 5 nie ma możliwości stosowania tego typu paliwa. Drewno jest istotnym surowcem energetycznym dla wielu mieszkańców województwa śląskiego. Terminy obowiązywania zapisów uchwały w zależności od wieku instalacji nie uległy zmianie. Monitoring jakości powietrza jest prowadzony w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska i należy do zadań wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska. Koordynowanie i organizowanie monitoringu jakości powietrza na obszarze województwa śląskiego należy do zadań i kompetencji Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach.
---	--

	cieplarnianym powodowanym rzekomo emisją dwutlenku węgla. Efekt – zamiast korzystać z prądu elektrycznego obciążonego kosztami emisji CO₂, spala się węgiel w sposób nieefektywny w gospodarstwie domowym. Należy wypowiedzieć wszelkie konwencje zmuszające do redukcji CO₂. Należy wprowadzić specjalną taryfę do ogrzewania prądem. Jeśli koszty smogu, są tak wysokie, jak nam się przedstawia – być może znacznie taniej byłoby dotować gaz i prąd.	
200	<u>Pan K. L., mieszkaniec m. Rybnika, wiadomość e-mail z dnia 6 lutego 2017 r.</u> Witam! Zakaz palenia mułem ok, bo to naprawdę syf. Flotokoncentrat to węgiel bardzo malej frakcji, ale dobry jakościowo. Szczególnie flotokoncentrat z Kopalni „Marcel”. Od 17 lat ogrzewam dom centralnym ogrzewaniem z piecem (Eco-Kielar) zasypowym z wymuszonym ciągiem przez wentylatorek. W tym okresie spalałem różne węgle, flotokoncentraty i muły. Do czasu aż spróbowałem flotokoncentrat z „Marcela”. Spalony muł pozostawiał w piecu około do 80% popiołu i wymagał częstego dokładania do pieca aby uzyskać zadowalającą temperaturę. Zaś flotokoncentrat z Marcela pozostawia około 12% do 13% popiołu. Mój komin kopci mniej niż od sąsiada, który pali węglem kawałkowym. Coś w tej Waszej uchwale jest nie tak. Nie widzę także w jaki sposób będę pokrywał koszty opalania gazem bo emerytury mi nikt nie podwyższy. Mój dom znajduje się na ul. Stawowej w Rybniku. W linii prostej około 4,5km od elektrowni Rybnik. Gdzie nadwyżki ciepła topi się w jeziorze rybnickim i chłodniach kominowych. Uchwała ta niczego nie rozwiązuje rozsądnie. Myślę że takich mieszkańców jak ja jest multum a uchwała wpędzi ich w problemy finansowe. Wnoszę o nie uchwalanie takiej uchwały w tej postaci. Jednocześnie wnoszę o rozważenie możliwości zastosowania fotowoltaiki do c.o. i c.w.u. przy preferowanej kredytowej pomocy Urzędu. Kredyt taki mógł by być spłacany np. ratalnie w wielkości rocznych kosztów zakupu węgla i nadwyżkami energii przekazywanymi do energetycznej sieci ogólnej. Życząc dobrych, rozsądnych i korzystnych dla nas wszystkich decyzji pozdrawiam Serdecznie Cały Nasz Śląski Sejmik	Uwaga nie uwzględniona. Zapisy uchwały dotyczące zakazu stosowania w instalacjach grzewczych mułu i flotokoncentratu są zgodne z projektem Rozporządzenia Ministra Energii z dnia 27 stycznia 2017 w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych, gdzie muł i flotokoncentrat węglowy został przeznaczony do spalania w instalacjach o nominalnej mocy cieplnej nie mniejszej niż 1 MW, w związku z czym nie został dopuszczony do stosowania w sektorze komunalno-bytowym.
201	<u>Pani E. B., wiadomość e-mail z dnia 6 lutego 2017 r.</u> Dzień Dobry korzystając z tej możliwości chciałam wypowiedzieć się odnośnie planowanej uchwały, niewątpliwie jest ona bardzo potrzebna w naszym regionie, w kwestii wymiany piecy c.o. uważam że należy zastanowić się nad możliwymi źródłami pozyskania środków finansowych na ten cel ponieważ koszt wymiany takiego pieca jest wysoki i nie każdego będzie na to stać. Już sam koszt ogrzewania w sezonie zimowym (nawet węglem) jest duży a co dopiero w przypadku konieczności wymiany pieca. W mojej ocenie dużym problemem jest też spalanie śmieci co powoduje zanieczyszczenie powietrza być może zasadne byłoby też wprowadzenie działań i regulacji prawnych z tym związanych (działania informacyjne, segregowanie odpadów, dodatkowe pojemniki na odpady segregowane, zbiórki odpadów wielogabarytowych)	Uwagi rozpatrzone.
202	<u>Pan M. S., wiadomość e-mail z dnia 6 lutego 2017 r.</u> Chciałem przedstawić Państwu moje uwagi dot. projektu uchwały antysmogowej. Jestem posiadaczem kotła automatycznego ECO 2 firmy Kielar, który spełnia parametry klasy 4. Użytkując	Uwagi nie uwzględnione. Uchwała dopuszcza użytkowanie kotła minimum klasy 5 docelowo we wszystkich

ten kocioł przez ponad 10 lat, obserwując jednocześnie ilość emitowanego dymu z kominów moich bliższych i dalszych sąsiadów, zastanawiam się nad sensem wprowadzania tak rygorystycznych kryteriów, jak te w projekcie uchwały. Odnoszę poparte wnikliwymi obserwacjami wrażenie, że ilość dymu emitowanego przez jeden tradycyjny zasypowy „kopciuch” spalający kiepskie paliwo (prawdopodobnie z domieszką odpadów pochodzenia innego niż węgiel i drewno) jest kilkadziesiąt lub nawet kilkaset razy większa niż z mojego kotła klasy 4.

W miejscowości, w której mieszkam, ilość kotłów automatycznych jest znikoma. Jakość naszego powietrza w pierwszej kolejności poprawiła by większa ich ilość (niekoniecznie od razu najwyższej i najdroższej klasy 5), jak również spalanie węgla wciąż mało znaną metodą „od góry”, którą można stosować również w większości tradycyjnych zasypowych kotłów.

Bardzo ważna jest jakość węgla, z którego zakupem niestety są regularne problemy. Użytkuję kocioł automatyczny od tak długiego czasu, że mogę z całą odpowiedzialnością wyrazić swoją negatywną opinię o jakości dostępnego tak na kopalniach jak i w składach opału węgla typu „ekogroszek”.

Można się zastanowić, jak będzie wyglądała sytuacja z dostępnością „ekogroszku” po wejściu proponowanych przepisów w życie. Przypuszczam, że niewielką ilość osób będzie stać na zmianę ogrzewania na np. gazowe, co zwiększy lawinowo zapotrzebowanie na ten sortyment węgla. Zapewne przy wzroście popytu i obecnych mocach produkcyjnych kopalń, cena tego węgla poszybkuje w górę...

Bardzo ważne jest stosowanie węgla wysokiej jakości, z czym jest naprawdę bardzo różnie. Kupowany węgiel pomimo deklarowanych parametrów „ekogroszku” potrafi mieć tak zmienne parametry, że przy cosezonowym zakupie nowej dostawy konieczne jest z reguły przeprogramowanie kotła. Ilość zanieczyszczeń powstających przy spalaniu zależy od jakości węgla może się też niesamowicie różnić. Oprócz klasy stosowanego kotła bardzo ważne jest też jego regularne czyszczenie. Bo cóż z tego że ktoś będzie posiadał kocioł klasy 5, kiedy zbierane przez kocioł zanieczyszczenia nie będą z niego usuwane...

Mój kocioł posiada tzw. palenisko awaryjne, co wynika z konstrukcji kotła żeliwnego. Niemniej przez cały okres jego eksploatacji nawet do głowy mi nie przyszło stosowanie paliwa innego niż „ekogroszek”. Proszę mi wierzyć, że kombinowanie z paleniem innego paliwa nie ma najmniejszego sensu. Nie po to kupuje się kocioł automatyczny, żeby palić w nim gruby węgiel lub muł węglowy. Nietrafione są tutaj też argumenty sprzedawców kotłów z paleniskami awaryjnymi, mówiącymi o zapewnieniu możliwości ogrzewania domów w czasie braku prądu. Do prawidłowej pracy tak kotła jak i instalacji prąd jest konieczny. Mała pojemność wodna kotła oraz nowoczesne instalacje wykonywane z cienkich rurek (często także ogrzewania podłogowe) nie działają bez pomp, do których zasilenia prąd elektryczny jest konieczny.

Wprowadzenie proponowanych rygorystycznych kryteriów przy ciągłym ubożeniu mieszkańców śląska, przyniesie wiele problemów społecznych. Przypuszczam, że większości osób nie będzie stać finansowo tak na wymianę kotła, jak i na przeróbkę starej instalacji na taką, która będzie spełniała nowe wymogi.

Trzeba pamiętać że dla spełnienia proponowanych przepisów konieczne są następujące zabiegi:

- wymiana kotła z częściową przeróbką instalacji,
- przeróbka komina (z uwagi na niską temperaturę spalin konieczne będzie zastosowanie wkładów w istniejących kominach, gdyż te nie „wytrzymają” takiej eksploatacji – a były przecież budowane zgodnie z obowiązującymi przepisami),
- coroczne zakupy paliwa klasy „ekogroszek”, którego dotychczasowa jakość pozostawia wiele do życzenia, a cena już dzisiaj jest wysoka.

instalacjach użytkowanych w ogrzewnictwie indywidualnym, co wynika z faktu, że bardzo zła jakość powietrza w województwie śląskim wymusza ograniczenie emisji do poziomu możliwie najniższego. Potwierdza to analiza efektów dla wariantów regulacji ograniczających emisję z sektora indywidualnego ogrzewania przeprowadzona dla województwa małopolskiego. Wykazała ona, że zarówno kontynuacja prowadzenia dotychczasowych działań bez uregulowania emisji z kotłów na poziomie województwa, jak również regulacje które wprowadzą łagodniejsze wymagania na poziomie klasy 3 lub 4 według normy PN-EN 303-5:2012, nie przyniosą wystarczającego efektu w postaci dotrzymania norm jakości powietrza.

Uchwała dopuszcza do eksploatacji kotły z ręcznym załadunkiem paliwa, z uwagi na fakt, że obecnie na rynku dostępne są kotły zasypowe spełniające standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń według normy PN-EN 303-5:2012. Zgodnie z tą normą graniczne wartości emisji zanieczyszczeń w kotle z ręcznym sposobem zasilania paliwem są niewiele większe. W przypadku pyłu różnica ta wynosi 20 mg/m³, podczas gdy kocioł pozaklasowy emituje kilkaset razy więcej tego zanieczyszczenia. Kotły tego typu wskazane są także w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe. Dopuszczenie do użytku jedynie kotłów automatycznych niesie

	Reasumując proponuję walkę ze smogiem poprzez uniemożliwienie spalania kiepskiej jakości paliw w niskosprawnych kotłach, a pozostawienie możliwości użytkowania kotłów klas 3 i 4, jak również umożliwienie stosowania kotłów zasypowych przy stosowaniu w nich palenia metodą „od góry”. W obu tych przypadkach emisja zanieczyszczeń jest moim zdaniem na poziomie akceptowalnym. Pozwoli to również mieszkańcom naszego województwa przetrwać finansowo wprowadzenie nowych przepisów, bowiem w proponowanej formule mogą się one stać martwym prawem (ludzi po prostu nie będzie stać na dostosowanie się do nowych zasad, czego nie zmienią nawet duże dopłaty do wymiany kotłów).	ryzyko naruszenia zasady równego traktowania producentów kotłów, tym samym zasady stosowania uczciwej konkurencji. W ostatnim czasie pojawiają się różne rozwiązania, które w sposób łatwy i bezinwestycyjny mają istotnie ograniczyć zjawisko smogu. Do takich metod należy koncepcja tzw. „górnego spalania”. Na podstawie przeprowadzonej przez Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla w Zabrzu (IChPW), analizy zagadnienia, a także wykonanych wielu badań na stanowiskach testowych w laboratorium akredytowanym oraz w warunkach poligonowych, należy stwierdzić, że spalanie z zastosowaniem techniki rozpału złoża paliwa stałego „od góry” (tak zwane „górne spalanie”): - <u>nie zawsze jest wykonalne technicznie</u>: to znaczy możliwe do przeprowadzenia w każdym pozaklasowym urządzeniu grzewczym, np. ze względu na rozwiązania konstrukcyjne i wymiary elementów urządzenia, - <u>nie zawsze jest bezpieczne dla użytkownika</u>: co wynika zarówno z konstrukcji urządzenia grzewczego, jak i specyfiki układu kominowego (wartość i stabilizacja ciągu w czasie). Potwierdzają to wyniki przeprowadzonych testów badawczych na stanowisku wyposażonym w sprzęt pomiarowy i układy monitoringu, podczas badań prowadzonych przez doświadczonych pracowników zajmujących się na co dzień badaniem procesów spalania paliw stałych, - <u>nie zawsze prowadzi do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń</u>: co wykazano w testach spalania zarówno różnych węgla jak i biomasy przeprowadzonych w IChPW
--	--	--

		w ostatnich 2 latach, - nie zawsze będzie możliwe do powszechnego wdrożenia: głównie z uwagi na stan świadomości i przyzwyczajenia osób ogrzewających przez lata swoje mieszkania węglem. Należy podkreślić, że górne spalanie jest bardziej czasochłonne, a więc mniej wygodne w praktycznym codziennym stosowaniu (prawidłowo realizowane za każdym razem wymaga ponownego rozpalania kotła). Górne spalanie prowadzi ponadto w wielu przypadkach do obniżenia mocy kotła – a więc do zmniejszenia komfortu cieplnego użytkownika. Idea „górnego spalania”, czyli spalania współprądowego, nie jest niczym nowym. Jej stosowanie (w większości przypadków, gdzie jest to możliwe i bezpieczne) przynosi pozytywny efekt, ale należy pamiętać, że nie jest to efekt, który pozwoli na dotrzymanie standardów jakości powietrza. Nawet jeśli przyjąć, że wszystkie zainstalowane obecnie pozaklasowe kotły komorowe i piece będą od tej pory użytkowane metodą „górnego spalania”, biorąc pod uwagę najlepsze wyniki jakie uzyskano w laboratorium IChPW, które przeprowadziło liczne serie badawcze, nie jest możliwe osiągnięcie kryteriów emisji nawet 3 klasy wg. PN-EN 303-5:2012.
203	<u>Pan S. K., mieszkaniec m. Orzesza, wiadomość e-mail z dnia 6 lutego 2017 r.</u> Ta uchwała „antysmogowa” drodzy Państwo to chyba nawet na kolanie nie była pisana... Jak zwykle mądry Polak po szkodzie! Budzicie się Państwo z ręką w nocniku, a problem jest znany od tak dawna... Temat niskiej emisji w Polsce jest teraz naprawdę na TOP-ie i stąd chyba tak szybka reakcja Sejmiku Woj. Śląskiego na zaistniałą sytuację... Szlag mnie trafia gdy ciągle czytam o palonych śmieciach. Śląsk to kopalnie i górnicy którzy mają deputat węglowy i węgiel nabywają bezpośrednio z kopalni, chociaż są i tacy którzy deputat sprzedają i kupują muł	Uwagi uwzględnione częściowo. Zapis dotyczący podłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej został usunięty z zapisów uchwały. Kategoryzacja według technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia do sieci może być niezgodna z art. 32. Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa

	albo flot. Pozostali zakupują przeważnie węgiel bezpośrednio w kopalni bo tak jest najtaniej i pewny produkt bez różnej domieszki. I teraz sedno sprawy — węgiel z okolicznych kopalń to typ 34, i 33. Znający temat wiedzą co to oznacza. Przy tradycyjnym paleniu gęsty czarny i smolisty dym a wspomagany wentylatorem w kotle to mamy parowóz ruszający ze stacji kolejowej. I to jest ten smog drodzy eksperci a nie powtarzana jak mantra formułka ” najgorsze i złej jakości paliwa spalane w domowych kotłach”. Skąd brać węgiel, skoro uważacie, że palimy najgorszym paliwem? Gdyby większość z nas stosowała palenie od góry, problem byłby z pewno-ścią mniejszy. Zastanawiam się tylko jak to będzie z egzekwowaniem tej uchwały...? Co z nami których nie będzie stać na wydanie 10000 czy 18000 tys zł lub nawet więcej na modernizację kotłowni i komina i całej instalacji (niektórzy mogą dalej użytkować instalację grzewczą grawitacyjną...)? Dla pracujących nad uchwałą to jedna pensja, a dla innych to kilkuletnie oszczędności. W tej wersji ta uchwała to kolejny bubel jakich w Polsce pełno, nie realnej do spełnienia. Uważam że lepiej by było : - uświadamiać ludzi jak palić w piecach, jakieś kampanie związane z tym tematem - nie zmuszać do gazu i nie zmuszać do podłączenia się do centralnej sieci ciepłowniczej; nie wszędzie są w ogóle takie możliwości techniczne, a o finansowych to nawet nie wspomnę! - automatyczne kotły 5 klasy bez rusztu awaryjnego – potrzebują zasilania elektrycznego, co w przypadku braku dostawy prądu w przypadku trwania ostrej zimy i znacznych opadów śniegu– dochodzą dwa problemy... brak zasilania rezerwowego energii elektrycznej – kolejna nie tania inwestycja w postaci agregatu prądotwórczego + brak możliwości rozpalenia w kotle tradycyjnie (brak rusztu awaryjnego) żeby chociażby coś nagrzać!! - z gazem OK bardzo wygodne czyste rozwiązanie – przypuszczam, że wszyscy odbiorcy przyłączeni do sieci gazowej bardzo chcieliby opalać gazem swoje domy... , ale niestety ceny gazu dla indywidualnych odbiorców są potwornie drogie !!!! Mieszkamy na zurbanizowanym Śląsku gdzie dostęp do sieci gazowych jest znaczny – może jako województwo powalczyć o dobre ceny dla indywidualnych odbiorców lub stowrzyć jakiś system dopłat dla ludzi którzy zdecydują się używać paliwa gazowego na cele grzewcze!!! - sieci ciepłownicze – Przy dużych zakładach może i byłyby możliwości, ale kto się za to będzie chciał brać ... - łatwo się pisze... o pieniądzach się nic nie pisze a broń Boże mówi – to jest duża sprawa i bardzo czasochłonna – decyzję środowiskową, pozw. Na budowę, znalezienie chętnych... - wg mnie w naszym tak różnym regionie ciężkie do realizacji ! - Cena węgla do kotła 5 generacji 1000 zł na tonę!!!! - a co z kopalniami które sprzedają muł i flotokoncentrat... - jakie straty ma państwo przy takim pomyśle... - kotły zasypowe są OK tylko trzeba w nich potrafić palić !!!!! - palić od góry !!!!!!!!! - ludzie segregują śmieci!!!!!! mało kto pali śmieciami chyba, że Ci najubożsi !!!! KTO ZA TO WSZYSTKO ZAPŁACI ??????????!!!!!!!!!!!!!!!!!!!! NIE MA ŻADNYCH KONKRETÓW O FORMACH DOFINANSOWAŃ ?????????!!!!!! PROSZĘ WZIĄĆ PRZYKŁAD OD SĄSIADÓW CZECHÓW !!!!!!!!!!!!!	równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Ponadto warunek „braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej” nie mieści się w ustawowym zakresie regulacji określonym w art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska. Uchwała dopuszcza użytkowanie kotła minimum klasy 5 docelowo we wszystkich instalacjach użytkowanych w ogrzewnictwie indywidualnym, co wynika z faktu, że bardzo zła jakość powietrza w województwie śląskim wymusza ograniczenie emisji do poziomu możliwie najniższego. Potwierdza to analiza efektów dla wariantów regulacji ograniczających emisję z sektora indywidualnego ogrzewania przeprowadzona dla województwa małopolskiego. Wykazała ona, że zarówno kontynuacja prowadzenia dotychczasowych działań bez uregulowania emisji z kotłów na poziomie województwa, jak również regulacje które wprowadzą łagodniejsze wymagania na poziomie klasy 3 lub 4 według normy PN-EN 303-5:2012, nie przyniosą wystarczającego efektu w postaci dotrzymania norm jakości powietrza.
204	<u>Pan P. G., mieszkaniec m. Radlina, wiadomość e-mail z dnia 6 lutego 2017 r.</u> Zgłaszam swoje uwagi do Projektu uchwały	Uwagi rozpatrzone. Uchwała dopuszcza do eksploatacji kotły

Nie jestem nastawiony krytycznie do programu ograniczenia niskiej emisji , wręcz przeciwnie chciałbym przedstawić pewne rozwiązania o które warto by uchwałę rozszerzyć. Zwracam uwagę, że wspomniane kotły klasy V oprócz tego, że są w pełni zautomatyzowane to dodatkowo są bardzo masywne (ok. 400kg lub więcej) a ich wielkość powoduje, że nawet nie ma możliwości zainstalowania takiego kotła w piwnicy. Przykładowo zejście po schodach. Jest to pewien problem techniczny i w ten sposób jedynym wyjściem pozostają tylko piece gazowe. Ograniczenie niskiej emisji nie tylko wymianą pieców można osiągnąć. 1) Warto jest promować choćby metodę samego rozpalania pieca od góry gdzie skutek ograniczenia emisji jest natychmiastowy zwłaszcza w starych „kopciachach” 2) Warto jest wdrożyć metodę odzysku ciepła ze ścieków zwłaszcza w obiektach użytku publicznego pływalnie, hale sportowe itp. Woda z pod pryszniców jest ciepła i czysta i budowa prostych układów odzysku ciepła przyniosła by duże korzyści Sam zbudowałem prosty układ odzysku ciepła ze ścieków dla jednej umywalki -zmierzyłem sprawność ok. 30% odzysku energii . 3) Proszę zwrócić uwagę jak ogromna ilość energii z chłodni przykładowo Elektrowni Rybnik idzie w powietrze Ciepło odpadowe elektrowni to balast, którego trzeba się pozbyć by maszyna mogła pracować. Kiedyś nie można było nigdzie wykorzystać ciepłej wody z chłodni o temperaturze 35-40st. C -obecna technika grzewcza już na to pozwala choćby w systemach ogrzewania podłogowego. Zwracam tylko uwagę na możliwość takiego działania . Przykładowo podam, że jeden blok Elketowni Rybnik 200MW produkuje 300MW ciepła odpadowego To ogromna energia warto ją sprzytkować choćby tylko w części	z ręcznym załadunkiem paliwa, z uwagi na fakt, że obecnie na rynku dostępne są kotły zasypowe spełniające standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń według normy PN-EN 303-5:2012. Zgodnie z tą normą graniczne wartości emisji zanieczyszczeń w kotle z ręcznym sposobem zasilania paliwem są niewiele większe. W przypadku pyłu różnica ta wynosi 20 mg/m³, podczas gdy kocioł pozaklasowy emituje kilkaset razy więcej tego zanieczyszczenia. Kotły tego typu wskazane są także w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe. Dopuszczenie do użytku jedynie kotłów automatycznych niesie ryzyko naruszenia zasady równego traktowania producentów kotłów, tym samym zasady stosowania uczciwej konkurencji. W ostatnim czasie pojawiają się różne rozwiązania, które w sposób łatwy i bezinwestycyjny mają istotnie ograniczyć zjawisko smogu. Do takich metod należy koncepcja tzw. „górnego spalania”. Na podstawie przeprowadzonej przez Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla w Zabrzu (IChPW), analizy zagadnienia, a także wykonanych wielu badań na stanowiskach testowych w laboratorium akredytowanym oraz w warunkach poligonowych, należy stwierdzić, że spalanie z zastosowaniem techniki rozpału złoża paliwa stałego „od góry” (tak zwane „górnego spalanie”): - <u>nie zawsze jest wykonalne technicznie: to</u>
---	---

		znaczy możliwe do przeprowadzenia w każdym pozaklasowym urządzeniu grzewczym, np. ze względu na rozwiązania konstrukcyjne i wymiary elementów urządzenia, - <u>nie zawsze jest bezpieczne dla użytkownika</u>: co wynika zarówno z konstrukcji urządzenia grzewczego, jak i specyfiki układu kominowego (wartość i stabilizacja ciągu w czasie). Potwierdzają to wyniki przeprowadzonych testów badawczych na stanowisku wyposażonym w sprzęt pomiarowy i układy monitoringu, podczas badań prowadzonych przez doświadczonych pracowników zajmujących się na co dzień badaniem procesów spalania paliw stałych, - <u>nie zawsze prowadzi do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń</u>: co wykazano w testach spalania zarówno różnych węgli jak i biomasy przeprowadzonych w IChPW w ostatnich 2 latach, - <u>nie zawsze będzie możliwe do powszechnego wdrożenia</u>: głównie z uwagi na stan świadomości i przyzwyczajenia osób ogrzewających przez lata swoje mieszkania węglem. Należy podkreślić, że górne spalanie jest bardziej czasochłonne, a więc mniej wygodne w praktycznym codziennym stosowaniu (prawidłowo realizowane za każdym razem wymaga ponownego rozpalania kotła). Górne spalanie prowadzi ponadto w wielu przypadkach do obniżenia mocy kotła – a więc do zmniejszenia komfortu cieplnego użytkownika. Idea „górnego spalania”, czyli spalania współprądowego, nie jest niczym nowym. Jej stosowanie (w większości przypadków, gdzie jest to możliwe i bezpieczne) przynosi pozytywny efekt, ale należy
--	--	--

		pamiętać, że nie jest to efekt, który pozwoli na dotrzymanie standardów jakości powietrza. Nawet jeśli przyjąć, że wszystkie zainstalowane obecnie pozaklasowe kotły komorowe i piece będą od tej pory użytkowane metodą „górnego spalania”, biorąc pod uwagę najlepsze wyniki jakie uzyskano w laboratorium IChPW, które przeprowadziło liczne serie badawcze, nie jest możliwe osiągnięcie kryteriów emisji nawet 3 klasy wg. PN-EN 303-5:2012.
205	<u>Pan A. K., mieszkaniec m. Ustroń, wiadomość e-mail z dnia 6 lutego 2017 r.</u> Dzień Dobry ! JESTEM ZA CZYSTYM POWIETRZEM i PRZECIW KOPCĄCYM KOMINOM ALE : czytam projekt uchwały antysmogowej i nie widzę żadnego bezpośredniego / chyba że zawaluowanego/ podejścia do rozwiązania sprawy takich emitatorów ciepła jak PIECE KAFLOWE CZY PIECE i PIECYKI KOMINKOWE. Czy Państwo sobie wyobrażają że istniejące piece wyżej wspomniane znikną ? Że kuchenne piece przestaną funkcjonować ? W terenie w którym mieszkam w dużym stopniu wykorzystuje się drewno /i to sie nie zmienia/, gdzie w dziesiątkach górskich / i nie tylko/ domów jedynym źródłem ciepła jest piec kaflowy lub kominkowy a nie kotłownia , a deputaty górnicze „nakręcają” używanie węgla. I czy one więcej kopcą niż pominięte przez Was kominki ? Rozwiązanie problemu to nie tylko kotłownie w których chcecie kotły 5 klasy. Nie wszyscy kotłownie mają lub będą je mieli, nie wszyscy będą wymieniać piece / piecyki/ na centralne ogrzewanie / kotły/. Pochylcie sie nad mniejszymi. Proszę sobie podpatrzeć jak rozwiązali ten temat w Sejmiku Województwa Małopolskiego uchwałą z 23.01.2017 nr. XXXII/452/17. wprowadzając w jej tekst – „nowo powstałe jak i istniejące KOMINKI , ogrzewacze pomieszczeń , piece kaflowe , „kozy” i inne” - i że można je usprawnić NAKAZUJĄC doposażenie ich w urządzenia redukujące wysoką , niekorzystną emisję do wymaganej poprzez tzw. elektrofiltiry np. na kominie. Rozwiązania takie są Państwu znane. To rozwiązanie szeroko już stosowane w przemyśle - pozwoli również na skuteczne zablokowanie palenia BYLE CZYM. Popieram tezę by stosować paliwa stałe wysokiej jakości - tylko niech one będą , a zadbanie o to żeby tylko takie były - należy do Was czyli do władzy. Proszę o uwzględnienie moich uwag.	Uwaga nie uwzględniona. Wykorzystanie elektrofiltrów jest rozwiązaniem przejściowym, możliwym do zastosowania do czasu wymiany.

206	<u>Pan P. A., mieszkaniec m. Orzesza, wiadomość e-mail z dnia 6 lutego 2017 r.</u> Jestem mieszkańcem Orzesza i popieram w całej rozciągłości projekt uchwały antysmogowej i widzę konieczność jej wdrożenia możliwie jak najszybciej. Jakość powietrza w miejscu mojego zamieszkania jest katastrofalna szczególnie w okresie grzewczym. Mieszkam na dużym osiedlu domków jednorodzinnych, które powstało w latach 60 i 70 -tych ubiegłego wieku. Zabudowa jest bardzo gęsta, gdyż w tamtych czasach miasto rozparcelowało grunty skarbu państwa na bardzo małe działki, takie widocznie były wówczas wytyczne. Właśnie gęsta zabudowa tworzy koszmar smogowy w okresie grzewczym i nie tylko. Pikanterii dodaje fakt, że całe osiedle oraz jego okolice jest zgazyfikowane!!!!, każda posesja jest podłączona do sieci gazowej, jednak tylko nieliczni właściciele posesji ogrzewają domy gazem, większość ogrzewa byle czym i również myślę że śmieciami, do tego w bezklasowych kotłach. Najwyższy czas by ustanowić takie prawo by tam gdzie są warunki techniczne zmusić właścicieli bez możliwości wyboru do wykorzystania tego paliwa. Zawsze będzie podnoszony problem ceny gazu i tu myślę że jest pole do działania władz centralnych i samorządowych wszystkich szczebli. Można by np. znacznie wyżej opodatkować posesje nie korzystające przy istniejących warunkach z paliwa gazowego, lub dotować koszty gazu wykorzystywanego do celów grzewczych, jest oczywiste że wymagałoby to odpowiednich uregulowań prawnych na wszystkich szczeblach. Projekt uchwały uważam że jest dobrym ale w zasadzie jednym z pierwszych kroków do załatwienia problemu zanieczyszczania powietrza, niezbędne są kolejne działania systemowe i wielokierunkowe. Osobiście złożyłem już dwa wnioski obywatelskie do samorządu z propozycjami działania w kierunku poprawy czystości powietrza w Orzeszu. Konsultowana społecznie niniejsza uchwała antysmogowa , po jej uchwaleniu z pewnością wesprze działania samorządów w tym temacie w całym województwie.	Uwaga rozpatrzona.
207	<u>Pan K. M., wiadomość e-mail z dnia 6 lutego 2017 r.</u> Szanowni Państwo! Projekt zakłada wprowadzenie uchwały na terenie całego województwa, dokładnie określa zakres kar i organy kontroli i tym wszystkim zakazom, restrykcjom, kontrolom przeciwstawiać „miętko” w uzasadnieniu zapisaną MOŻLIWOŚĆ dofinansowania działań z RPO WSL jednocześnie bardzo słusznie stwierdzając: „W celu wykonania zapisów uchwały, zwłaszcza dotyczących wymiany instalacji grzewczych niezbędne jest zapewnienie dofinansowania działań w tym zakresie, zarówno na poziomie kraju, jak i regionu.”. Wiadomym jest, że nie wszystkie gminy wprowadzają dotację projektów w zakresie: 1. Modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej oraz wielorodzinnych budynków mieszkalnych. 2. Likwidacja „niskiej emisji” poprzez wymianę/modernizację indywidualnych źródeł ciepła lub podłączanie budynków do sieciowych nośników ciepła. 3. Budowa instalacji OZE w modernizowanych energetycznie budynkach. Dlatego moją uwagą czy też wnioskiem jest by, jeżeli Sejmik Województwa Śląskiego nie posiada władzy w zakresie zmuszenia gmin do wprowadzenia dofinansowania ww. projektów, to uchwałę wprowadzić dla gmin które takie projekty posiadają, wtedy hasła „zapewnieniu dofinansowania działań” przestaną być jedynie hasłami a organy samorządowe zaczną traktować mieszkańców podmiotowo. Powiązanie wprowadzenia uchwały z obowiązkiem gmin dofinansowania projektów „ekologicznych” wydaje się właśnie	Uwaga nie uwzględniona. Zapisy niniejszej uchwały obejmują całe województwo śląskie. Wynika to z faktu, że problem z przekroczeniami poziomów dopuszczalnych stężeń pyłu zawieszonego o frakcji cząstek PM10 i PM2,5 oraz wartości docelowych benzo(a)pirenu dotyczy obszaru całego województwa.

	zapewnieniem dofinansowania działań dla wykonania zapisów uchwały! Rozumiem, że to działanie dla dobra ogółu jednak w tym przypadku uderza to w mieszkańców i to mieszkańców mniej uposażonych. Oczywiście słuszności uchwały absolutnie nie podważam, żałuję jednak, że Sejmik mocy takiej nie ma by na swoim terenie zakazać - nie używania, ale sprzedaży paliw stałych "złej jakości" co byłoby efektywniejsze!	
208	<u>Pan G. G., mieszkaniec m. Chorzowa, wiadomość e-mail z dnia 6 lutego 2017 r.</u> Szanowni Państwo, W pełni popieram wprowadzanie tego typu działań w kierunku ograniczenia emisji i smogu! Wyjątkowo długo jest ignorowany fakt, że emisja dymu, szkodliwych substancji i pyłów jest formą agresji, która uprzykrza życie innym mieszkańcom. Różne formy agresji są zabronione i jest to niezależne od sytuacji materialnej i innych czynników. Tutaj powinno być podobnie – jeśli są osoby, które mają trudność ze sfinansowaniem opału, to należy rozwiązywać ten problem, ale nie powinno to uzasadniać możliwości palenia śmieci lub złego jakościowo opału w złej jakości kotle. To niszczy zdrowie, życie i majątek inny osób, które nie mają jak od tego „uciec”. Warto też zwrócić uwagę na koszty materialne, gdyż temat kosztów zdrowotnych jest oczywiście najważniejszy i szeroko komentowany. Natomiast bardzo szybkie brudzenie się mieszkań, brudzenie i szybsza erozja elewacji budynków itd., to są dodatkowo olbrzymie koszty finansowe. To też czynnik, który powoduje, że mieszkamy w brudnych i szarych miastach, gdyż nie ma możliwości odświeżania elewacji budynków co kilka lat, a często nowe elewacje są już po 1-2 sezonach mocno zabrudzone. Biorąc pod uwagę wszystkie te czynniki, zdecydowanie popieram przepisy ograniczające możliwości zanieczyszczania. Najlepszym rozwiązaniem byłoby po prostu wyeliminowanie kotłów na paliwa stałe w ogóle, niezależnie od ich kategorii. Każde inne rozwiązanie, poza tym, że utrzyma istotną (choć pewnie znacznie mniejszą niż obecnie) emisję, to będzie generowało bardzo duże problemy w zakresie weryfikacji i egzekwowania przepisów. Trudno monitorować tak masowe zjawisko jak palenie w piecach odnośnie jakości stosowanego paliwa, tego czy nie są palone śmieci i odpady oraz jakości zainstalowanych kotłów. Masowe kontrole nigdy nie spotkają się ze społeczną aprobatą. To powoduje ryzyko, że przepisy pozostaną w dużej mierze trudne do wyegzekwowania. Natomiast gdyby przyjąć za cel docelową eliminację kotłów na paliwa stałe w ogóle, wtedy sytuacja się znacznie uprości, weryfikacja i egzekwowanie przepisów stałoby się znacznie łatwiejsze i w praktyce wykonalne. Oczywiście powinien to być proces rozłożony na wiele lat, ale zachęcam, aby takie działania podjąć!	Uwaga nie uwzględniona. Z wielu względów, głównie społecznych, technicznych, ekonomicznych oraz wynikających ze specyfiki obszaru Śląska nie jest możliwa eliminacja spalania węgla w sektorze komunalno-bytowym.
209	<u>Pan M. K., wiadomość e-mail z dnia 6 lutego 2017 r.</u> Szanowni Państwo, dobre prawo musi być mądre, racjonalne i egzekwowalne. Wasz projekt nie jest ani mądry, ani racjonalny, ani egzekwowalny. Przy pisaniu moich uwag posiłkowałem się analizą przeprowadzoną przez Pana W. T. i zamieszczoną na stronie http://czysteogrzewanie.pl, z którą całkowicie się zgadzam i popieram postawione tam postulaty. Nie można Wam odmówić dobrych chęci, bo założenia są przecież słuszne, ale wykonanie jest przeważnie tragiczne. Projekt wygląda jakby napisały go zza biurka osoby, które o ogrzewaniu domu nie mają bladego pojęcia. Podstawowy zarzut - brak jakiejkolwiek rzetelnej i merytorycznej analizy stanu obecnego i możliwych	Uwagi uwzględnione częściowo. Uchwała dopuszcza użytkowanie kominków pod warunkiem, że spełnią one parametry techniczne określone w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy

wariantów wyjścia z tragicznej smogowej sytuacji: - nie wiadomo jaki dokładnie jest wpływ przemysłu i transportu na stan powietrza; - nie wiadomo ile wnoszą kiepskie paliwa i złe kotły - brak naukowych danych o emisji z różnych rodzajów kotłów i paliw (cytowane dane to jedynie szacunki); - nie wiadomo też ile kotłów i pieców będzie wymagało wymiany; - nie wiadomo jaki będzie tego koszt; Z braku rzetelnej analizy wstępnej wynikają błędne i nic nie wnoszące proponowane zapisy konsultowanej uchwały: - wobec planu likwidacji kotłów zasypowych niezrozumiałe jest, że uchwała nie obejmie kominków, które niczym się od kotłów zasypowych nie różnią gdy chodzi o możliwą emisję w przypadku złej obsługi! Nadal będzie można dowolnie kopcić kominkiem, o ile tylko nie będą spalane odpady ani zbyt wilgotne drewno. - kto i jak będzie sprawdzał i egzekwował prawidłową wilgotność drewna opałowego? - jedynie ZAKAZ SPRZEDAŻY osobom fizycznym (jak ma to miejsce np. w Czechach) mułu i flotu może usunąć te paliwa z rynku, - uchwała w ogóle nie wspomina o spalaniu węgla koksującego typu 34, powszechnie spalanego na Górnym Śląsku - a przecież ten typ węgla jest źródłem wielkiej ilości trudnopalnych smolistych gazów; - dlaczego uchwała dopuszcza jedynie korzystanie z automatycznych kotłów 5. klasy, a całkowicie zabrania się używania kotłów ZASYPOWYCH 5. klasy? W ten sposób całe województwo zostanie pozbawione możliwości spalania np. drewna kawałkowego – bowiem nie istnieją kotły automatyczne na to paliwo. Ekstremalnie czysty i efektywny kocioł zgazowujący drewno jest przecież kotłem zasypowym! Na rynku są dostępne kotły zasypowe 5. klasy (dolnego spalania i zgazowujące) umożliwiające czyste spalanie węgla i drewna! Wprowadzenie tych nieprzemyślanych regulacji spowoduje obciążenie ludzi znaczącymi kosztami (to nie tylko koszt wymiany kotła!): - konieczność wymiany tysięcy (ilu...?) kotłów na automatyczne spowoduje gwałtowny skok popytu, co zapewne będzie skutkowało wzrostem ich cen; - proponowane regulacje spowodują gwałtowny skok cen węgla sortymentu ekogroszek (popyt na paliwa do kotłów automatycznych skoczy gwałtownie!); co się stanie z innymi sortymentami węgla (orzech, kostka)? - wymiana kotła wiąże się w 99% przypadków z koniecznością modernizacji komina (konieczność stosowania ceramicznego wkładu kominowego); - nie bierzcie Państwo pod uwagę wzrostu bieżących kosztów ogrzewania i możliwości ich poniesienia przez ludzi niezamożnych. I na koniec - jak zamierzacie Państwo egzekwować zaproponowane przepisy...? Przecież zakaz spalania odpadów obowiązuje już od dawna - i co, problem zniknął? Moim zdaniem problem jakości powietrza na Górnym Śląsku (i poza nim) jest obecnie jednym z najważniejszych do rozwiązania przez władze państwowe i samorządowe w Polsce. Podejdźcie Państwo rzetelnie i mądrze do tematu, poradźcie się fachowców, zapytajcie jak dali sobie radę Czesi. Proszę Państwa o ponowne przemyślenie tej kwestii i przygotowanie mądrych, racjonalnych i egzekwowalnych przepisów, których wprowadzenie w życie pozwoli nam wszystkim odetchnąć czystym powietrzem.	pomieszczeń na paliwo stałe. Nie uwzględnienie w projekcie uchwały instalacji w postaci kominków może być traktowane jako nierówne traktowanie mieszkańców i może być sprzeczne z art. 32 Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Istotne jest także to, że kominki są prostymi instalacjami, w których oprócz drewna można spalić także inne rodzaje paliwa, a także odpady. Według danych publikowanych przez EMEP/EEA wielkość emisji generowanej przez standardowy kominek, zakładając, że jest w nim spalane drewno, dedykowane do tego typu instalacji, jest porównywalna do emisji powodowanej przez zwykły piec kaflowy. Brak regulacji w zakresie kominków spowoduje pozostawienie poza kontrolą istotnego źródła emisji do powietrza oraz będzie stanowiło ryzyko zwiększenia oddziaływania tych źródeł na jakość powietrza poprzez wzrost wykorzystania kominków jako źródła ogrzewania budynków. Do sprawdzenia wilgotności drewna stosuje się urządzenia elektroniczne tzw. wilgotnościomierze do drewna. Mieszkańcy, którzy spalają drewno powinni zwrócić przede wszystkim uwagę na czas jego suszenia. Przyjmuje się, że sezonowanie drewna przez okres 2 lat daje możliwość uzyskania parametrów wilgotności drewna, które spełnią wymagania uchwały. Regulacje dotyczące sprzedaży, bądź obrotu paliwami wykraczają poza zakres możliwych zapisów uchwały w myśl art. 96
---	--

		ustawy Prawo ochrony środowiska. Z uwagi na trudność spalania w warunkach domowych węgla przeznaczonego do instalacji o dużej mocy, użytkownik kotła o małej mocy nie będzie takiego paliwa stosował. Uchwała dopuszcza do eksploatacji kotły z ręcznym załadunkiem paliwa, z uwagi na fakt, że obecnie na rynku dostępne są kotły zasypowe spełniające standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń według normy PN-EN 303-5:2012. Zgodnie z tą normą graniczne wartości emisji zanieczyszczeń w kotle z ręcznym sposobem zasilania paliwem są niewiele większe. W przypadku pyłu różnica ta wynosi 20 mg/m³, podczas gdy kocioł pozaklasowy emituje kilkaset razy więcej tego zanieczyszczenia. Kotły tego typu wskazane są także w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe. Dopuszczenie do użytku jedynie kotłów automatycznych niesie ryzyko naruszenia zasady równego traktowania producentów kotłów, tym samym zasady stosowania uczciwej konkurencji.
210	<u>Pani L. S., wiadomość e-mail z dnia 6 lutego 2017 r.</u> Uchwała antysmogowa jest przedsięwzięciem koniecznym, ale - jak mi się wydaje - nieskoordynowanym z innymi działaniami lokalnych władz. Czy Urząd Wojewódzki i Urząd Miasta Katowice znajdują się na różnych planetach? Mieszkam w Katowicach od trzech lat (wcześniej całe życie w Łodzi) i z zainteresowaniem śledzę wszelkie doniesienia o sytuacji ekologicznej w regionie. Dlatego dziwi mnie fakt, że w czasie kiedy marszałek Saługa wygłasza piękne słowa o podjęciu walki ze smogiem i wsłuchiwanie się w głosy mieszkańców, kiedy w czasie smogu ogłasza się dni z bezpłatną komunikacją miejską, Urząd Miasta	Uwaga rozpatrzona.

	Katowice przyjmuje uchwałę o budowie nowych dróg na południu miasta (m.in. między ul. Armii Krajowej i ul. Kościuszki), na terenie, gdzie jednorodzinne domy w okresie jesienno-zimowym produkują takie ilości dymu, że nie widać świata za oknem. O ile wiem, na początku ubiegłego roku, w czasie publicznej dyskusji na temat budowy tych dróg urzędnicy odrzucili w całości wszystkie wnioski lokalnej społeczności. Tak więc może z czasem znikną dymiące piece, ale mieszkańców zabiją spaliny samochodowe i hałas. Mówię o terenach m.in. Kostuchny - przepięknych łąkach, po których biegają sarny, bażanty i lisy. Może zatem należy przyrzeć się raz jeszcze uchwałom Urzędu Miasta w sprawie „Studium zagospodarowania przestrzennego (II edycja, Załącznik nr 4 - Kierunki rozwoju transportu indywidualnego)” i zrezygnować z budowy dróg dla samochodów na rzecz np. ścieżek rowerowych. Zachód Europy, który ma bez porównania czystsze niż my powietrze, odchodzi od budowy nowych dróg w obrębie miast - pragnę tu powołać się na mądry wywiad z dr. H. I. z Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, specjalistą w dziedzinie ekonomiki transportu (Gazeta Wyborcza z 21.10.2016 r). Uważam, że walka ze smogiem musi być prowadzona na wielu frontach, musi być związana nie tylko z wymianą starych kotłów i wyeliminowaniu złej jakości opału, ale musi też korygować przyszłe zamierzenia, dotyczące niektórych inwestycji drogowych, transportu publicznego i rozwoju terenów zielonych.	
211	<u>Pan J. Z., mieszkaniec m. Orzesza, wiadomość e-mail z dnia 6 lutego 2017 r.</u> Niniejszym składam zastrzeżenie do projektu uchwały, iż nie uwzględnia: - kosztów wynikających z przedwczesnej wymiany kotłów będących w eksploatacji, a posiadających wydłużony okres żywotności (np. : Kotły żeliwne Klimosz - Viadrus, czy podobne, które spełniały normy ekologiczne w chwili zakupu), - rosnącej świadomości proekologicznej społeczeństwa, - adekwatnej rekompensaty finansowej proponowanych zmian.	Uwagi rozpatrzone.
212	<u>Pan T. O., wiadomość e-mail z dnia 6 lutego 2017 r.</u> Uchwała wydłuża w paragrafie 9 okres wymiany pieców. Lecz nie daje okresu przejściowego dla obiektów które mają możliwość podpięcia do instalacji wymienionych w paragrafie 4 ust 1. Uważam że w paragrafie 9 powinien zostać również wskazany taki okres przejściowy. Przy stosowaniu okresów przejściowych nakazał bym w uchwale opalanie kotłów tak zwaną metodą palenia od góry. Znacznie ogranicza ona uwalnianie szkodliwych substancji do środowiska.	Uwagi nie uwzględnione. Zapis dotyczący podłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej został usunięty z zapisów uchwały. Kategoryzacja według technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia do sieci może być niezgodna z art. 32. Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Ponadto warunek „braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej” nie mieści się w ustawowym zakresie regulacji określonym w art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.

		Zapis dotyczący sposobu użytkowania instalacji wykracza poza możliwe zapisy uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.
213	<u>Pan B. S., mieszkaniec m. Raciborza, wiadomość e-mail z dnia 6 lutego 2017 r.</u> Chciałbym stanowczo zgłosić że moim zdaniem okres 10 lat na wymianę wszystkich piecy starego typu jest za długi. W naszym mieście odkąd zamontowano czujniki powietrza okazuje się że mamy dramatycznie przekroczone normy PM10. Mierniki looko2 były sorawdżane certyfikowanym pyłomierzem i okazuje się że pokazują praktycznie to samo co certyfikowany pyłomierz że są wiarygodne. Dlatego apeluję o skrócenie okresu wymiany piecy wszystkich w eoj.Śląskim do 2022roku.Oraz aby przepisy uchwały antysmogowej weszły w życie nie po roku od podpisania ale w ciągu dwóch tygodni od jego uchwalenia i przyjęcia przez Zarząd Sejmiku. Ponadto proszę aby zakazać używania kominków które zostały całkowicie pominięte i są de facto tym czym piec kopciuch zasypowy. Nie powielajmy błędów zachodu gdzie np. we Francji miasteczka w kotlinach tak jak Racibórz są spowite smogiem z ogrzewania kominkami. Pozatym proszę aby zakazać używania węgla w domowych paleniskach od rodzaju typu 33 który to węgiel produkuje duże ilości trudno palnych smół i również bardzo zatrzuwa atmosfere. „Na Śląsku powszechnie spala się węgle typu 34, bo takie kopalnie ludzie mają najbliżej a wielu dostaje ten węgiel z deputatu. Są to węgle koksujące, niezdadne do spalania w domowych kotłach, ponieważ przy spalaniu skleją się, pęcznią ale przede wszystkim produkują wielkie ilości trudnopalnych smolistych gazów. Wszyscy recytują wierszyki o złym mule węglowym, a o problemie węgla koksujących nie mówi nikt, bo z wypowiadających się w temacie powietrza mało kto ma jakiegokolwiek pojęcie o węglu. Sprawy nie poruszono w uchwale, a powinno się tam znaleźć ograniczenie w stosowaniu węgla typu wyższego niż 33. Choć to w zasadzie – podobnie jak problem mułu – skutecznie da się rozwiązać jedynie u źródła.” cytat za blog Czyste Ogrzewanie. Proszę również aby wpisać do uchwały aby w okresie poza okresem grzewczym I nie można było ogrzewać kuchni do gotowania czy do grzania wody użytkowej piecy na paliwo stałe nawet 5 klasy. Lecz tylko gazem ciepłem systemowym lub prądem lub pompy ciepła do ogrzewania ciepłej wody UŻYTKOWEJ. Gdyż obecnie w wielu wioskach i na osiedlach gdy jest ciepło ludzie palą w piecach i zatrzuwają atmosfere na osiedlach i miastach. Proszę o wprowadzenie jasnego przepisu że jeżeli jest obok sieć centralnego ogrzewania lub gazowa to tak jak w przypadku kanalizacji trzeba się do niej przyłączyć lub przejść na ogrzewanie gazowe. Zapis w typie że ekonomicznie musi być uzasadnione jedt zły miom zdaniem gdyż będzie furtką aby udowodnić że delikwent który truje miasto o osiedle mimo że ma pod nosem sieć C.O. i gazowa powie że dalej będzie palił starym piecem jeszcze przez kolejne lata bo ustawa mu na to pozwala a wielu ludzi w tym czasie zachoruje na raka i zawał serca czy udar mózgu chorób ściśle związanych z zanieczyszczonym powietrzem. Teraz niestety w moim mieście na osiedlach gdzie 90 % mieszkańców ma ciepło systemowe z ciepłowni potrafi być zatrzuwane przez parę budynków wspólnot mieszkaniowych lub przez parę domków jednorodzinnych i mimo protestów większości mieszkańców prezydent czy starosta nie mogą zrobić bo twierdzą że nie mogą zmusić na podstawie obecnych przepisów do zmiany ogrzewania na ekologiczne tych nielicznych na osiedlach tzw trucielei i zadymiaczy podwojek ulic i osiedli. Trzeba dać gminą jasny instrument aby mogły w trybie pilnym wydawać decyzję w świetle prawa zmiany typu ogrzewania. Ponadto wnoszę aby zrobić zapis aby gminy mogły bez względu	Uwagi nie uwzględnione. Ze względów technicznych i finansowych niemożliwa jest wymiana wszystkich urządzeń w krótkim czasie na klasę 5, dlatego wprowadzono wymóg w sposób stopniowy określając 3 daty graniczne w zależności od wieku użytkowanego kotła. Wejście w życie uchwały określono na 1 września 2017 roku. Uchwała dopuszcza użytkowanie kominków pod warunkiem, że spełnią one parametry techniczne określone w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe. Nie uwzględnienie w projekcie uchwały instalacji w postaci kominków może być traktowane jako nierówne traktowanie mieszkańców i może być sprzeczne z art. 32 Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Istotne jest także to, że kominki są prostymi instalacjami, w których oprócz drewna można spalić także inne rodzaje paliwa, a także odpady. Według danych publikowanych przez EMEP/EEA wielkość emisji generowanej przez standardowy kominek, zakładając, że jest w nim spalane

na ilość mieszkańców miast wydawać przez prezydenta wojtę czy starostę zakaz poruszania się samochodów prywatnych gdy jest duży smog lub gdy jest mniejszy aby wydawać zskaz poruszania się połowy zarejestrowanych samochodów wg tablic rejestracyjnych parzystych i nie parzystych teraz takich uprawnień chyba nie mają małe miasta. Ponadto proszę aby zrobić zapis aby prezydent wojt itd mógł wydać uchwałę stref w miastach wolnych od ogrzewania paliwami stałymi. Np w promieniu 1.5 km od rynku miasta strefa ogrzewania tylko na gaz lub prąd lub ciepła systemowego. Takie strefy byłyby przeciwwagą dla totalnie zatrutych miast i byłyby swoistym azylem czystego powietrza. Badania pokazały że w zależności od typu ogrzewania w danej dzielnicy miasta powietrze może być diametralnie czystsze niż w sąsiedniej dzielnicy gdzie wszyscy palą w piecach węglem itp paliwami stałymi. Ponadto proszę o wpisanie wg mnie o ważnego uprawnienia dla prezydenta wojtę itp aby w razie dużego smogu mógł wydać nakaz wygaszenia piecy starego typu i przejście na ogrzewanie grzejnikami elektrycznymi lub gazem do czasu przyścia wiatru i poprawy jakości powietrza. Do tej pory mamy sytuację że smog może trwać i tydzień z 500% przekroczeniami i tylko się czeka na zmianę pogody zamiast wymusić w interesie ogólnym wygaszenie piecy i tym samym zlikwidowania źródła smogu w krótkim czasie. Uważam że życie i zdrowie tysięcy mieszkańców jest ważniejsze niż pseudo swobody obywatelskie bo takie głosy by się mogły pojawić wówczas. Jak poważna jest sytuacja pokazuje info grafika która ukazała się na ONECIE pokazująca że Śląskie ma pierwsze miejsce w Polsce w zachorowalności na raka z 19 przypadkami na 100 tys mieszkańców podczas gdy np w woj Pomorskim ten wskaźnik wynosi 9 zachorowań na 100 tys.. Następne miejsca mają Małopolska i Mazowieckie. Proponuję aby wpisać aby ustalić normy np przy pomocy dymomierza aby była dodatkowa możliwość kontroli spalin cykliczna co parę lat z kominów specjalnymi czujnikami aby w razie przekroczenia pewnych norm eliminować takie źródła ogrzewania. Wreszcie proszę aby w związku z chronicznym brakiem pieniędzy na walkę z niską emisją w naszym województwie powołać specjalny fundusz aby firmy czy osoby prywatne mogły wspierać finansowo i aby pieniądze z tego zebrane szły na rozwój sieci ciepłych wymiany piecy i na dotację do termomodernizacji. Oraz aby oprócz takiego woj funduszu gminy zostały zobowiązane do tworzenia swoich lokalnych funduszy w tym samym celu. Wreszcie wnoszę aby zrobić zapis uwzględniający drzewa i zielen miejską jako skuteczne żywe filtry powietrza w okresie smogu letniego. I aby zrobić zapis dotyczący uwzględnienia zieleni w miastach oraz aby wpisać minimalny procent jakie miasta z budżetu powinny przeznaczać na walkę z niską emisją swoich dochodów rocznych bo obecnie często miliony złotych są wydawane bezsensownie podczas gdy miasta i mieszkańcy duszą się w smogu i tracą zdrowie i życie..	drewno, dedykowane do tego typu instalacji, jest porównywalna do emisji spowodowanej przez zwykły piec kaflowy. Brak regulacji w zakresie kominków spowoduje pozostawienie poza kontrolą istotnego źródła emisji do powietrza oraz będzie stanowiło ryzyko zwiększenia oddziaływania tych źródeł na jakość powietrza poprzez wzrost wykorzystania kominków jako źródła ogrzewania budynków. Z uwagi na trudność spalania w warunkach domowych węgla przeznaczonego do instalacji o dużej mocy, użytkownik kotła o małej mocy nie będzie takiego paliwa stosował. Projekt uchwały zakłada wymianę pozaklasowych instalacji grzewczych oraz wprowadza ograniczenia w zakresie stosowania paliw stałych obejmujących cały rok kalendarzowy, w związku z czym oczekiwana poprawa jakości powietrza będzie dotyczyła także sezonu niegrzewczego. Ponadto, wprowadzenie proponowanego zakazu spowodowałoby brak możliwości przygotowania c.w.u. w budynkach, w których jedynym źródłem ciepła jest instalacja przeznaczona do spalania węgla kamiennego. Zapis dotyczący podłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej został usunięty z zapisów uchwały. Kategoryzacja według technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia do sieci może być niezgodna z art. 32. Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Ponadto warunek „braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia
---	--

		obiekty budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej” nie mieści się w ustawowym zakresie regulacji określonym w art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.
214	<u>Polski Klub Ekologiczny – Koło w Tychach, wiadomość e-mail z dnia 6 lutego 2017 r.</u> Szanowni Państwo! Zarząd PKE – Koła w Tychach, w ramach konsultacji społecznych, zwraca się z prośbą o konieczne wprowadzenie naszej uwagi dotyczącej paragrafu 4, punktu 2), aby uwzględnić wszystkie kotły klasy 5 z ręcznym lub automatycznym sposobem podawania paliwa, a spełniające graniczne wartości emisji zanieczyszczeń wg norm. Nie należy natomiast ograniczać tylko do kotłów o instalacji z automatycznym sposobem podawania paliwa. Nie można również ograniczać innych innowacyjnych rozwiązań, które zapewnić mogą graniczne wartości emisji zanieczyszczeń, zapewniając jednocześnie wymagania co najmniej dla kotłów klasy 5. Przekazujemy stanowisko Polskiej Izby Ekologii na rzecz ograniczenia niskiej emisji wraz z zagadnieniami legislacyjnymi urządzeń grzewczych małej mocy, węgiel,(ale nie tylko). Dokumentacja jest zamieszczona pod linkiem http://www.pie.pl/aktualnosci/stanowisko-pie-ws-dzialan-rekomendowanych-przez-kerm-na-rzecz-poprawy-jakosci-po.html Należy również zwrócić szczególną uwagę na konieczność podnoszenia świadomości mieszkańców oraz użytkowników kotłów na temat przyczyn i szkodliwości niskiej emisji i smogu. Jest to proces trudny, wymagający różnych sposobów, ale jako PKE – Koło w Tychach deklarujemy też z naszej strony chęć działania na ten temat.	Uwaga uwzględniona. Uchwała dopuszcza do eksploatacji kotły z ręcznym załadunkiem paliwa, z uwagi na fakt, że obecnie na rynku dostępne są kotły zaspowowe spełniające standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń według normy PN-EN 303-5:2012. Zgodnie z tą normą graniczne wartości emisji zanieczyszczeń w kotle z ręcznym sposobem zasilania paliwem są niewiele większe. W przypadku pyłu różnica ta wynosi 20 mg/m³, podczas gdy kocioł pozaklasowy emituje kilkaset razy więcej tego zanieczyszczenia. Kotły tego typu wskazane są także w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe. Dopuszczenie do użytku jedynie kotłów automatycznych niesie ryzyko naruszenia zasady równego traktowania producentów kotłów, tym samym zasady stosowania uczciwej konkurencji.
215	<u>Pan A. P., mieszkaniec m. Pszczyny, wiadomość e-mail z dnia 6 lutego 2017 r.</u> Kilka słów komentarza - W & 4 pod tzw ekonomicznym czynnikiem jest furtka /olbrzymia dziura/ np. mam luksusowe auta itp, ale mnie nie stać!!! i już. Tą furtkę trzeba zamknąć, albo ściśle określić stan dochodów u opornych/np. roczny PIT dużo tu powie/ -MEDIA DZISIAJ PODAŁY : na Śląsku wybudowano teraz nowy obiekt w którym są 72 KOMINY z powodów ekonomicznych przyszłych mieszkańców będą kopcić a teraz już kpią z proponowanej ustawy antysmogowej	Uwagi nie uwzględnione. Zapis dotyczący podłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej został usunięty z zapisów uchwały. Kategoryzacja według technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia do sieci może być niezgodna z art. 32.

	. - Terminy proponowane (nawet w rozbiciu) są tragicznie długie. np.&7 termin 11lat - brutalnie zapytam ilu pomysłodawców tej uchwały i nie tylko nie przeżyje tego okresu z powodu smogu!!!!. Tym bardziej że tyle lat nic w tej sprawie nie robiono. A realnie będą to terminy kilkudziesięcioletnie. A patrząc z punktu użytkownika mułu itp - jak mi piec wysiądzie w okresie tych 10 lat to kupię lub zrobię sobie zwykły piec , będzie i tak tańszy niż dotowany. A piece 5 generacji zdrożają bo nadchodzą żniwa (ta ustawa). Pewnie powstaną domowe magazyny mułu itp- przyjdzie kontrola, no to przecież muszę to wypalić a może potem na lewo dokupię i co? - Kontrole Upoważnione służby mogą pobierać próbki do analizy, za to płaci urząd czyli my wszyscy jesteśmy karani dlaczego? Błąd - tam gdzie stwierdzi się przekroczenie norm, musi całość płacić winny a nie urząd czyli my!!! To skutecznie powinno ich odstraszyć bo koszty nie są małe. Egzekwowanie jakości palenia (ściśle i ostre kontrole) są tu bardzo ważne, bo inaczej omijanie będzie powszechne. - Ponadto należy pomyśleć jak dotrzeć do umysłów zatruwaczy, a nawet indywidualnie wyperswadować im złą logikę. Już teraz po kilku miesiącach kontroli zadymiaczy widać gdzie się zreflektowano i tych upartych (co mi zrobicie?) Straże Miejskie już to wiedzą - Brakuje pieniędzy na dopłaty do wymiany czy ociepleń - może dałoby się zmobilizować kościół do istotnego włączenia się do rozwiązania tego problemu i wspomżenia z ambon, konfesonatów bo to co robi to tyle ile robiły władze dotychczas czyli prawie nic. Przecież trucie ludzi /zabijanie/ to chyba co najmniej grzech ciężki. Byłoby bardzo wskazane istotne wsparcie finansowe ze strony kościoła szczególnie tym najbiedniejszym.	Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Ponadto warunek „braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej” nie mieści się w ustawowym zakresie regulacji określonym w art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska. Ze względów technicznych i finansowych niemożliwa jest wymiana wszystkich urządzeń w krótkim czasie na klasę 5, dlatego wprowadzono wymóg w sposób stopniowy określając 3 daty graniczne w zależności od wieku użytkowanego kotła. Wysokość grzywny za nie przestrzeganie ograniczeń, nakazów lub zakazów, określonych w uchwale sejmiku województwa określa art. 24 Kodeksu wykroczeń oraz art. 96 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia.
216	<u>Gliwicki Alarm Smogowy, wiadomość e-mail z dnia 6 lutego 2017 r.</u> W imieniu Gliwickiego Alarmu Smogowego popieramy projekt uchwały dotyczącej wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. 1. Postulujemy jednocześnie o wprowadzenie bezwzględnego zakazu sprzedaży detalicznej paliw wymienionych w §5 projektu uchwały. Obawiamy się, że sam zakaz stosowania, może okazać się niewystarczający i trudny do wyegzekwowania. Jeżeli wprowadzenie takiego zakazu przez Sejmik Województwa Śląskiego nie jest możliwe ze względów prawnych, to apelujemy do Radnych Sejmiku, aby jednocześnie z omawianą uchwałą wystosowali apel do władz centralnych, o wprowadzenie takiego zakazu. Uzasadnienie: Sam zakaz stosowania w instalacjach grzewczych paliw wymienionych w §5 będzie bardzo trudny do wyegzekwowania. Przeprowadzenie skutecznej kontroli poprzez analizę popiołu na obecność śladów ze spalania niedozwolonych paliw, będzie wymagało opracowania naukowych podstaw do interpretacji wyników. 2. Postulujemy także o rozszerzenie tej uchwały o zapisy dotyczące egzekwowania prawa dotyczącego jakości spalin samochodowych.	Uwagi nie uwzględnione. Uwagi wykraczają poza zakres możliwych zapisów uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.

	Uzasadnienie: Transport samochodowy jest drugim, po domowych piecach, źródłem zanieczyszczenia powietrza i należy stopniowo przywrócić kontrolę spalin podczas przeglądów rejestracyjnych samochodów. W okresie początkowym kierowcy powinni być informowani, że spaliny z ich samochodów przekraczają dopuszczalne prawem normy. Po okresie informowania pojazdy przekraczające normy, nie powinny być dopuszczane do ruchu.	
217	<u>Pan P. S., wiadomość e-mail z dnia 6 lutego 2017 r.</u> Szanowni Państwo, W kwestii walki ze smogiem w województwie śląskim, pragnę zwrócić uwagę, by poza (lub zamiast) wymianą pieców w prywatnych lokalach w kamienicach i blokach rozważyć możliwość podłączania lokali do sieci instalacji centralnego ogrzewania.	Uwaga nie uwzględniona. Obligatoryjne podłączenie do sieci wykracza poza zakres możliwych zapisów uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.
218	<u>Pan K. B., wiadomość e-mail z dnia 6 lutego 2017 r.</u> W imieniu swoim i rodziny popieram w całości projekt uchwały w sprawie: wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw Mamy do projektu tej uchwały jeden bardzo istotny postulat – wprowadzenie bezwzględnego zakazu sprzedaży detalicznej paliw wymienionych w §5 projektu tej uchwały. Sam zakaz stosowania w instalacjach grzewczych paliw wymienionych w §5 będzie bardzo trudny do wyegzekwowania a w zasadzie niemożliwy. Złapanie kogoś na „gorącym uczynku” dokładania do pieca tych odpadów jest bardzo mało prawdopodobny a analiza popiołu na obecność śladów z spalania np. mułu będzie wymagała opracowania naukowych podstaw do interpretacji wyników analizy. Popiół ze zwykłego węgla bardzo nieznacznie różni się od popiołu ze spalania np. mułu czy flotokoncentratu i trzeba mieć rzeczowe podstawy do postawieniu komuś zarzutów. Wielokrotnie łatwiej skontrolować to co mają na sprzedaż składy węgla których jest co najwyżej kilkanaście w jednym mieście. Jeżeli ze względów prawnych niemożliwe jest wprowadzenie zakazu detalicznej sprzedaży odpadów węglowych przez Sejmik Województwa Śląskiego to apelujemy do Radnych Sejmiku aby jednocześnie z omawianą uchwałą uchwalili apel do władz centralnych - w imieniu Społeczeństwa Województwa Śląskiego - o wprowadzenie takiego zakazu. Należy także ustalić kto ma kontrolować przestrzeganie tego zakazu i jakie kary mają grozić za jego naruszenie. Postuluję także o rozszerzenie tej uchwały o wyegzekwowanie prawa o jakości spalin samochodowych. Transport samochodowy jest drugim po domowych piecach źródłem zanieczyszczenia powietrza i należy stopniowo przywrócić kontrolę spalin podczas przeglądów rejestracyjnych samochodów. W pierwszym roku kierowcy powinni być tylko informowani że spaliny z ich samochodów przekraczają dopuszczalne normy zawartości składników szkodliwych, a w następnych latach pojazdy szczególnie mocno zanieczyszczające powietrze nie powinny być dopuszczane do ruchu.	Uwagi nie uwzględnione. Uwagi wykraczają poza zakres możliwych zapisów uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.
219	<u>Śląska Rada Wojewódzka Partii Razem, wiadomość e-mail z dnia 6 lutego 2017 r.</u> Cieszymy się, że radni Sejmiku Województwa Śląskiego, podążając za rozwiązaniami przyjętymi w województwie małopolskim, zdecydowali się na podjęcie zdecydowanych działań w walce z niską emisją	Uwagi uwzględnione częściowo. Uchwała dopuszcza użytkowanie kominków pod warunkiem, że spełnią one

w województwie śląskim. Katastrofalna jakość powietrza, zwłaszcza w sezonie grzewczym, nakazuje wszystkim mieszkańcom – zwłaszcza władzom – podjęcie wszelkich możliwych kroków w celu ochrony zdrowia i życia mieszkanki i mieszkańców przed zgubnymi skutkami ekspozycji na działanie pyłów PM10, PM2,5 oraz szkodliwych związków lotnych. Wprowadzenie zakazu użycia paliw wysokoemisyjnych oraz dat granicznych dla wymiany kotłów na zgodne z wymogami normy PN-EN 303-5:2012 uważamy za działania rozsądne i potrzebne. Jednak projekt uchwały ma poważne braki. 1. Porównując projekt uchwały z bliźniaczym dokumentem przyjętym w Małopolsce, widzimy brak regulacji dotyczących kominków. Uważamy, że regulacja w proponowanym zakresie jest głęboko niesprawiedliwa dla użytkowników innych niż kominki urządzeń grzewczych, którzy spalają sezonowane drewno na dokładnie tych samych zasadach. Należałoby albo włączyć do uchwały kominki i określić dla nich normy emisyjne, albo zrezygnować z zapisów całkowicie eliminujących kotły zasypowe, jednocześnie dokładnie określając normy emisyjne dla ww. 2. Projekt uchwały nie określa, kto i za pomocą jakich narzędzi będzie kontrolował jakość drewna, którego wilgotność w stanie roboczym nie będzie mogła przekraczać 20% (§ 5, pkt 5). Dotyczy to zwłaszcza przypadków, w których użytkownik ma dostęp do drewna z własnego źródła (np. wierzba wysokoenergetyczna, uprawiana na własny użytek przez niektórych użytkowników kotłów zasypowych i kominków). 3. Projekt uchwały w § 4 pkt 1 stwierdza, że W instalacjach wskazanych w § 2 dopuszcza się stosowanie paliwa stałego, pod warunkiem: braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej W Projekcie ani Uzasadnieniu nie znajdziemy jednak definicji i kryteriów dotyczących ekonomicznych uwarunkowań, które zezwolą na stosowanie paliwa stałego. Takie zapisy muszą znaleźć się w projekcie uchwały – pozostawienie ich w gestii jednostek samorządowych i planów ograniczenia niskiej emisji może skutkować zwiększeniem liczby gospodarstw domowych dotkniętych ubóstwem energetycznym. Rekomendujemy przyjęcie zapisów dopuszczających możliwość używania instalacji innych niż podłączenie do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej w przypadku, gdy gospodarstwo domowe na podstawie kalkulacji rocznej będzie wydawało na ogrzewanie więcej niż 10% dochodu (norma przyjęta w 2001 roku w Wielkiej Brytanii). 4. Dalej, w punkcie 2 niniejszego paragrafu dopuszcza się stosowanie paliwa stałego pod warunkiem: spalania paliwa w instalacjach z automatycznym sposobem zasilania paliwa bez rusztu awaryjnego, które spełniają minimum standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń normy PN-EN 303-5:2012 dla urządzeń z automatycznym sposobem zasilania paliwem Prawie identyczny zapis znajduje się w uchwale dla województwa małopolskiego. W przypadku Małopolski zapis wynika z szeroko zakrojonych badań dotyczących procentowego udziału poszczególnych sektorów w niskiej emisji i został poprzedzony bardzo szczegółową analizą danych dedykowanych dla województwa. W przypadku projektu uchwały dla województwa śląskiego takich opracowań nie upubliczniono. Nasuwa się pytanie, na jakiej podstawie – poza klonowaniem rozwiązań sąsiadów – wpisano do uchwały tak drakońskie normy dla kotłów? Zgodnie z normą PN-EN 303-5:2012 różnica w efektywności między kotłami 3 i 5 klasy nie jest aż tak znacząca (ok. 78% dla klasy 3 i ok. 88% dla klasy 5). Zakaz instalowania kotłów bezklasowych	parametry techniczne określone w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe. Nie uwzględnienie w projekcie uchwały instalacji w postaci kominków może być traktowane jako nierówne traktowanie mieszkańców i może być sprzeczne z art. 32 Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Istotne jest także to, że kominki są prostymi instalacjami, w których oprócz drewna można spalić także inne rodzaje paliwa, a także odpady. Według danych publikowanych przez EMEP/EEA wielkość emisji generowanej przez standardowy kominek, zakładając, że jest w nim spalane drewno, dedykowane do tego typu instalacji, jest porównywalna do emisji powodowanej przez zwykły piec kaflowy. Brak regulacji w zakresie kominków spowoduje pozostawienie poza kontrolą istotnego źródła emisji do powietrza oraz będzie stanowiło ryzyko zwiększenia oddziaływania tych źródeł na jakość powietrza poprzez wzrost wykorzystania kominków jako źródła ogrzewania budynków. Do sprawdzenia wilgotności drewna stosuje się urządzenia elektroniczne tzw. wilgotnościomierze do drewna. Mieszkańcy, którzy spalają drewno powinni zwrócić przede wszystkim uwagę na czas jego suszenia. Przyjmuje się, że sezonowanie drewna przez okres 2 lat daje
--	---

nie podlega żadnej dyskusji. Natomiast regulacje zmuszające użytkowników do instalacji najdroższych kotłów na rynku, których efektywność w kilkuletniej perspektywie nie została nawet zmierzona (bo nie ma rynku kotłów podajnikowych na węgiel 5 klasy, które są w użyciu dłużej niż 2 lata), mogą okazać się szkodliwe i przede wszystkim – doprowadzić do sytuacji, w której mieszkańcy województwa zostaną zmuszeni do zainstalowania źródeł ciepła, na które ich zwyczajnie nie stać. Dodatkowo, na rynku dostępne są kotły zasypowe dolnego spalania spełniające wymagania 5 klasy normy PN-EN 303-5:2012. Są kilkukrotnie tańsze od odpowiedników retortowych i przy obecnym poziomie dopłat koszt zakupu takiego kotła stanowi 50% kosztów, które musi ponieść użytkownik kupując i instalując kocioł retortowy spełniający wymogi 5 klasy – i to już po odliczeniu dopłaty. Ponadto z rynku eliminuje się kotły retortowe z rusztem awaryjnym. Taki ruszt nie służy do spalania odpadów, tylko daje możliwości ogrzania gospodarstwa domowego w razie awarii systemu zasilania. Teoretyczna możliwość spalania odpadów istnieje także w najlepszych kotłach retortowych 5 klasy – dla chcącego nic trudnego. Powinniśmy kłaść nacisk na wzmocnienie kompetencji gmin w zakresie kontroli palenisk, a nie eliminować rozwiązania awaryjne. 5. Uchwała nie podejmuje tematu ogrzewania bieżącej wody za pomocą kotłów na paliwa stałe poza okresem grzewczym. Uważamy, że powinny zostać wprowadzone godzinowe ograniczenia w eksploatacji kotłów w godzinach 12.00–21.00. 6. Uchwała nie zawiera wytycznych dla Rady WFOŚiGW dotyczących dystrybucji środków na PONE dla poszczególnych gmin. Wprowadzając regulacje, które nakazują modernizację kotłowni, musimy mieć pewność, że będą środki na dofinansowania i że zostaną sprawiedliwie rozlokowane. W naszej ocenie najbardziej sprawiedliwe byłoby rozdzielanie środków według kryterium liczebności gminy oraz kryterium stopnia zanieczyszczenia powietrza zgodnie z danymi zbiorczymi WIOŚ. Producenci kotłów, lobbyści, dostawcy gazu, OZE, lobby węglowe i inne grupy biznesowe nas nie interesują. Interesują nas ludzie, których nie będzie stać na proponowane w obecnym kształcie rozwiązania. Zdajemy sobie sprawę, że to w gestii poszczególnych gmin leżą programy ograniczania niskiej emisji oraz wnioski o dofinansowanie z WIOŚiGW. Jednak nie można ustanawiać prawa lokalnego, które nie tylko nie zapewni ochrony najuboższym, ale także może przyczyniać się do poszerzania zjawiska ubóstwa energetycznego. Uważamy, że do tekstu uchwały powinny zostać wpisane zalecane dla gminnych programów PONE minimalne procentowe pułapy dofinansowania do kotła na poziomie 80% oraz zobowiązanie do tworzenia programów dofinansowań do paliw. Takie rozwiązania – zanim sejmik podjął uchwałę dla Małopolski – stosowane były w gminie Kraków i tylko dlatego uchwała mogła przyjąć obecny kształt. Nie możemy powielać tych rozwiązań bez gwarancji, że ofiarą – jak zwykle – nie padną najuboższe rodziny.	możliwość uzyskania parametrów wilgotności drewna, które spełnią wymagania uchwały. Zapis dotyczący podłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej został usunięty z zapisów uchwały. Kategoryzacja według technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia do sieci może być niezgodna z art. 32. Konstytucji RP – „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Ponadto warunek „braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej” nie mieści się w ustawowym zakresie regulacji określonym w art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska. Uchwała dopuszcza użytkowanie kotła minimum klasy 5 docelowo we wszystkich instalacjach użytkowanych w ogrzewnictwie indywidualnym, co wynika z faktu, że bardzo zła jakość powietrza w województwie śląskim wymusza ograniczenie emisji do poziomu możliwie najniższego. Potwierdza to analiza efektów dla wariantów regulacji ograniczających emisję z sektora indywidualnego ogrzewania przeprowadzona dla województwa małopolskiego. Wykazała ona, że zarówno kontynuacja prowadzenia dotychczasowych działań bez uregulowania emisji z kotłów na poziomie województwa, jak również regulacje które wprowadzą łagodniejsze wymagania na poziomie klasy 3 lub 4 według normy PN-EN 303-5:2012, nie przyniosą wystarczającego efektu w postaci dotrzymania norm jakości powietrza.
--	--

		Uchwała dopuszcza do eksploatacji kotły z ręcznym załadunkiem paliwa, z uwagi na fakt, że obecnie na rynku dostępne są kotły zasypowe spełniające standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń według normy PN-EN 303-5:2012. Zgodnie z tą normą graniczne wartości emisji zanieczyszczeń w kotle z ręcznym sposobem zasilania paliwem są niewiele większe. W przypadku pyłu różnica ta wynosi 20 mg/m^3, podczas gdy kocioł pozaklasowy emituje kilkaset razy więcej tego zanieczyszczenia. Kotły tego typu wskazane są także w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe. Dopuszczenie do użytku jedynie kotłów automatycznych niesie ryzyko naruszenia zasady równego traktowania producentów kotłów, tym samym zasady stosowania uczciwej konkurencji. Pomimo, że w uchwale brakuje zapisu o zakazie instalacji rusztu awaryjnego, nie powinien być on stosowany w instalacjach grzewczych. Certyfikacja kotłów udzielana zgodnie z normą PN-EN 303-5:2012 nie obejmuje urządzeń typu ruszt awaryjny. Urządzenia te umożliwiają niekontrolowane wykorzystanie paliw nie przeznaczonych do spalania w kotłach danego typu (w tym odpadów), na które kocioł nie został certyfikowany. Jednocześnie zapis zakazujący instalacji rusztu awaryjnego w konstrukcji kotłów znajduje się w projekcie z dnia 17 lutego
--	--	--

		2017 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe. Projekt uchwały zakłada wymianę pozaklasowych instalacji grzewczych oraz wprowadza ograniczenia w zakresie stosowania paliw stałych obejmujących cały rok kalendarzowy, w związku z czym oczekiwana poprawa jakości powietrza będzie dotyczyła także sezonu niegrzewczego. Ponadto, wprowadzenie proponowanego zakazu spowodowałoby brak możliwości przygotowania c.w.u. w budynkach, w których jedynym źródłem ciepła jest instalacja przeznaczona do spalania węgla kamiennego. Zapisy dotyczące dofinansowania wykraczają poza zakres uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.
220	<u>Pan Z. P., mieszkaniec gm. Świerklany, wiadomość e-mail z dnia 6 lutego 2017 r.</u> Proszę o dokonanie zmian w §4 projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Sformułowanie §4 w aktualnym brzmieniu nakazuje właścicielom budynków posiadających instalację gazową podłączenie się do niej źródłem grzewczym i od września tego roku ogrzewać budynek gazem. Jest to nie sprawiedliwe społecznie, ponieważ osoby posiadające budynki mieszkalne nie mające możliwości podłączenia się do gazu mogą wymieniać swoje „kopciuchy” w dłuższej perspektywie, wynikającej z §9 w/w projektu uchwały. Ponadto dostosowanie instalacji grzewczej do ogrzewania gazem wymaga poniesienia kosztów inwestycyjnych (zakup kotła, zakup wkładu kominowego i ewentualnie termostatów), nie mówiąc już o znalezieniu instalatora, który zamontuje to wszystko. Poniesienie tak wysokich kosztów w tak krótkim czasie jest nie możliwe lub co najmniej trudne, nie wspominając o wyżej wspomnianym instalatorze, który będąc świadomy sytuacji na rynku i dużego popytu na jego usługi podniesie cenę. Nie mówię nawet o fakcie, że fizycznie nie będzie tylu instalatorów, którzy by w pół roku obsłużyli tylu mieszkańców województwa Śląskiego. Proszę o informację, w jaki sposób uwzględniście Państwo mój postulat.	Uwaga uwzględniona. Zapis dotyczący podłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej został usunięty z zapisów uchwały. Kategoryzacja według technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia do sieci może być niezgodna z art. 32. Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Ponadto warunek „braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej” nie mieści się w ustawowym zakresie regulacji określonym w art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.

221	<u>Pan M. G., mieszkaniec gm. Opatów, wiadomość e-mail z dnia 6 lutego 2017 r.</u> Witam serdecznie. Przeglądając lokalną prasę natknąłem się na artykuł że zarząd województwa śląskiego przyjął projekt ustawy antysmogowej. Mieszkam co prawda w północnej części województwa śląskiego, zwanego „zielonym wierzchołkiem śląska” powiat Kłobuck, gdzie samo zjawisko smogu nie jest aż tak mocno uciążliwe, to jednak przy niskim ciśnieniu atmosferycznym, zapach, albo raczej smród tego czym palimy snuje się po ziemi trafiając do naszego organizmu. Uważam że w pierwszej kolejności należało by zakazać handlu niskiej jakości paliwami, i wprowadzić normy produkcji pieców w klasie 5 a sprawa wymiany kotłów centralnego ogrzewania domów jednorodzinnych rozwiąże się sama ponieważ żywotność kotła co. wynosi max 10 lat, a przy używaniu złej jakości paliw nawet krócej. Od pewnego czasu zacząłem przyglądać się rozwiązaniom alternatywnych źródeł energii. Po pierwsze ze względu na ekologię, po drugie rachunek ekonomiczny, konkretnie miałem na myśli system fotowoltaiczny który daje możliwość produkcji energii elektrycznej, na własne potrzeby, a co za tym idzie ogrzewanie domu piecem na prąd. Unia Europejska w roku 2009 wyznaczyła krajom członkowskim cel zwiększenia udziału produkcji energii z odnawialnych źródeł. W przypadku Polski cel na 2020 rok wynosi 15%, a średnia unijna celów wszystkich państw ma wynosić 20%. W Polsce również rośnie zapotrzebowanie na energię i w 2020 roku może zacząć go brakować, a wtedy zaczną się pojawiać przerwy w dostawie prądu z sieci. Między innymi dlatego, a także aby uświadomić obywateli z korzyści jakie dają Odnawialne Źródła Energii, cyklicznie ogłaszane są różne dofinansowania na OZE, które często finansują nawet połowę kosztów związanych z kupnem i montażem instalacji. I stąd moje pytanie „dlaczego tylko „cyklicznie” i nie we wszystkich regionach kraju ? Dlaczego zniknął kredyt „PROSUMENT” w Banku Ochrony Środowiska ? I jeszcze jedno moje pytanie jakie środki przeznaczył Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na ten cel w roku 2017. i kolejnych latach?	Uwagi rozpatrzone. Regulacje dotyczące sprzedaży, bądź obrotu paliwami oraz urządzeniami grzewczymi wykraczają poza zakres możliwych zapisów uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.
222	<u>Pan A. M., wiadomość e-mail z dnia 6 lutego 2017 r.</u> Witam Państwa, Może skutecznym rozwiązaniem byłoby obniżenie podatku od nieruchomości dla osób które zastąpiły ogrzewanie węglowe ogrzewaniem gazowym czy też budując nowy dom przewidziały w nim instalację gazową. Uważamy, że powinny być zachęty dla osób, które wybierają ekologiczne źródła energii.	Uwaga nie uwzględniona. Uwaga wykracza poza zakres możliwych zapisów uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.
223	<u>Pan P. P., mieszkaniec m. Rybnika, wiadomość e-mail z dnia 6 lutego 2017 r.</u> W związku z powstającym projektem Ustawy anty smogowej i planowanym zakazem od 01-09-2017 palenia floto koncentratem i mułem zastanawiam się co mam zrobić w następującym przypadku. W roku 2016 nabyłem 14 ton flotokoncentratu w promocyjnej cenie około 270,00. Na dzień dzisiejszy zostało mi do wypalenia ok 10 ton flotokoncentratu co zrobić w przypadku gdy do dnia 1.09.2017 opał nie zostanie w całości spalony ? Ponieważ już w danej chwili jestem pewien że opał nie zostanie do tego czasu spalony? Śmiem podejrzewać że a nawet twierdzić nie tylko Ja znajdę się w takiej sytuacji A mnóstwo mieszkańców Śląska.	Uwaga rozpatrzona. Zgodnie z art. 3 ust. 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach każda substancja lub przedmiot, których posiadacz pozbysza się, zamierza się pozbyć lub do których pozbycia się jest obowiązany, rozumiana jest jako odpad. W związku z tym, gdy 1 września 2017 r.

	Zrozumiał bym gdyby od 1.09.2017r. wprowadzono zakaz handlu opałami niskokalorycznymi i złej jakości z osobami indywidulnymi , a od 1.09.2018r wprowadzono by zakaz palenia opałem nisko kalorycznym – flotokoncentratem i mułem. Pozwalało by to zużyć zmagazynowany opał który zostanie niespalony po sezonie 2016/2017. A w roku 2018 do1.09 na zmianę kotła c.o. na bardziej ekologiczny tj. klasy 5. W innym przypadku będę narażony na ogromne straty a także koszty związane z utylizacją niespalonego opału którego spalanie po wejściu ustawy „Antysmogowej” w obecnym kształcie z dniem 1.09.2017r. będzie nielegalne i będzie groziło wysokimi karami Zwracam się z prośba o udzielenie odpowiedzi .	w gospodarstwach domowych pozostałą zapasy węgla nie spełniające wymagań określonych w § 6, należy zwrócić się do gminy celem odebrania przez nią zgłoszonego odpadu.
224	<u>Pani E. F., wiadomość e-mail z dnia 6 lutego 2017 r.</u> Szanowni Państwo, Jeżeli zostajemy przy możliwości palenia węglem to moim zdaniem terminy wymian pieców są za długie i max okres na wymianę pieców powinien wynosić 5 lat. 10 letni okres to 10 lat wdychania trucizn. Pokażmy, że nie tylko Kraków stać na trudne decyzje. dlaczego w Katowicach tak jak w Krakowie nie można zakazać palenia węglem np. od 2020 roku, żeby pokazać, że choćby stolica województwa, która jest jednym z najbogatszych miast może mieć czyste powietrze i tym samym przyciągać nowych mieszkańców? Dodatkowo dla zachęty powinny być dotacje na wymianę piecy, ale tylko w klasie V. I oczywiście kary powinny być odpowiednio wysokie za nieprzestrzeganie przepisów. Takie, by były dotkliwe. Można także rozważyć instalację czujników na każdym z kominów wielomieszkaniowych budynków a przy zakupie nowego pieca taki obowiązek powinien być przerzucony na mieszkańca. Jest to bardzo niewielki koszt a wtedy można by w łatwy sposób monitorować czym są ogrzewane mieszkania.	Uwagi nie uwzględnione. Ze względów technicznych i finansowych niemożliwa jest wymiana wszystkich urządzeń w krótkim czasie na klasę 5, dlatego wprowadzono wymóg w sposób stopniowy określając 3 daty graniczne w zależności od wieku użytkowanego kotła. Wysokość grzywny za nie przestrzeganie ograniczeń, nakazów lub zakazów, określonych w uchwale sejmiku województwa określa art. 24 Kodeksu wykroczeń oraz art. 96 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia. Zapis dotyczący instalacji czujnika na kominie wykracza poza zakres możliwych zapisów uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.
225	<u>Pan D. K., mieszkaniec m. Żory, wiadomość e-mail z dnia 6 lutego 2017 r.</u> Witam, zapoznałem się z projektem uchwały oraz uzasadnieniem. Proszę jednak o doprecyzowanie zapisów paragrafu 4, ppkt. 1) w zakresie sformułowania „braku (...) ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej”. „§ 4. W instalacjach wskazanych w § 2 dopuszcza się stosowanie paliwa stałego, pod warunkiem: 1) braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej,” Jest to o tyle istotne, że np. w moim przypadku chciałbym wymienić piec na najnowszy klasy 5, jednak nie wiem czy w świetle nowych przepisów otrzymam na to zgodę, gdyż dom jest podłączony do sieci gazowej, a tuż obok prowadzona jest sieć ciepłownicza. W obecnej sytuacji ekonomicznej (mojej i żony) ogrzewanie	Uwaga uwzględniona. Zapis dotyczący podłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej został usunięty z zapisów uchwały. Kategoryzacja według technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia do sieci może być niezgodna z art. 32. Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Ponadto warunek „braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia

	domu za pomocą gazu lub ciepła z sieci ciepłowniczej jest nieekonomiczne. Wymiana pieca na nowszy klasy 5 będzie dla nas jednorazowo większym wydatkiem, ale późniejszy zakup paliwa np. ekogroszku będzie się mieścić w granicach naszych możliwości finansowych. I tak już wodę użytkową ogrzewamy za pomocą junkersów-piecyków gazowych, a nie kotłem c.o. Biorąc także pod uwagę fakt, że mój piec kwalifikuje się do wymiany do końca 2021 r. oraz, że planujemy w przyszłości ocieplenie domu, instalacja kotła klasy 5 byłaby dla nas najbardziej do przyjęcia. Stąd prośba, by doprecyzować jak miałyby wyglądać badanie „ekonomicznych możliwości”, gdyż - tak jak piszę wyżej - nie chcę, by doszło do sytuacji, że ktoś, kto ma do domu doprowadzony gaz lub blisko posesji ma sieć ciepłowniczą będzie zmuszany przepisami prawa do jej podłączenia - zamiast kupna kotła najnowszej generacji - kosztem obniżenia standardów życia swojej rodziny, co prowadzić może do niewydolności finansowej gospodarstwa domowego. Liczę także na to, że samorząd województwa uruchomi dopłaty do termomodernizacji oraz wymiany kotłów. Nie ukrywam, że zasadnym byłoby wpierw docieplenie budynków, a później ocenianie, czy najbardziej opłacalne będzie palenie węglem, gazem czy podłączenie do sieci ciepłowniczej. Ja sam chętnie podpiąłbym się do sieci ciepłowniczej lub przerzucił się na kocioł gazowy pod warunkiem, że roczne koszty byłyby porównywalne do sezonowego kosztu zakupu opału, przy utrzymaniu podobnego poziomu ciepła w domu. Łączę wyrazy szacunku i mam nadzieję, że planowany przez Państwa proces podjęcia uchwały jak i same jej zapisy będą przeprowadzane i konstruowane z głową, mądrze, z korzyścią dla wszystkich i bez szkody dla najgorzej sytuowanych.	obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej” nie mieści się w ustawowym zakresie regulacji określonym w art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.
226	<u>Pani M. S., wiadomość e-mail z dnia 6 lutego 2017 r.</u> Uwagi do uchwały antysmogowej 1. Czy możliwe jest przyspieszenie wprowadzenia obowiązku instalacji kotłów z automatycznym sposobem zasilania paliwa, bez rusztu awaryjnego, spełniających minimum standard emisyjny zgodny z 5 klasą w nowopowstałych budynkach. Data obowiązywania od 1 stycznia 2018 sprawi, że wiele osób będzie jeszcze miało czas wyposażyć się w tzw. „kopciuchy”. Ponadto uważam, że należałoby zakazać produkcji i sprzedaży pieców niespełniających wyżej wskazanych kryteriów. 2. Czy będą podane jakieś dokładniejsze kryteria określające interpretację zapisu z § 4 mówiącego o: „braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej”. Moim zdaniem zapis w obecnej formie będzie po prostu ignorowany, ponieważ każdy będzie w stanie znaleźć furtkę, która pozwoli mu nie stosować się do tego zapisu. 3. W § 5 pojawia się zakaz stosowania wymienionych w nim paliw, m.in. mułów i flotokoncentratów węglowych. Zakaz taki jest bardzo wskazany, ale moim zdaniem nie przyniesie on zbyt dużej poprawy, jeśli: - kontrola spalanych paliw będzie przeprowadzana tak jak w chwili obecnej, czyli prawie wcale. Gminy obecnie nie są zbyt zainteresowane kontrolowaniem swoich mieszkańców, tłumacząc się zbyt dużym kosztem takiej kontroli. Żeby została ona przeprowadzona, trzeba do urzędu gminy złożyć stosowne pismem zawiadomienie, co moim zdaniem jest rozwiązaniem, które sprawi, że nikt takiego zawiadomienia nie złoży, żeby nie narazić się swoim sąsiadom i współmieszkańcom miejscowości. W mniejszych miejscowościach, gdzie nie ma Straży Miejskiej lub Gminnej, mieszkańcy chcący zgłosić podejrzenie spalania zakazanych obecnie odpadów odsyłani są na Policję, która nie ma odpowiednich możliwości żeby przeprowadzić kontrolę lub nie jest chętna żeby podejmować takie działania.	Uwagi nie uwzględnione. Ze względów technicznych i finansowych niemożliwa jest wymiana wszystkich urządzeń w krótkim czasie na klasę 5, dlatego wprowadzono wymóg w sposób stopniowy określając 3 daty graniczne w zależności od wieku użytkowanego kotła. Zapis dotyczący podłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej został usunięty z zapisów uchwały. Kategoryzacja według technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia do sieci może być niezgodna z art. 32. Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Ponadto warunek „braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej”

	- Nie pojawi się równoczesny zakaz sprzedaży paliw wymienionych w § 5 . Bez takiego zakazu i bez skutecznego mechanizmu kontroli spalanych odpadów nic się nie zmieni i wszyscy będą palić tym czym chcą, ignorując zakaz. W związku z powyższym proszę o ujęcie w uchwale również zakazu sprzedaży paliw wymienionych w § 5 . Ponadto bardzo prosiłabym o wskazanie organów odpowiedzialnych za kontrolę domowych palenisk, sposób przeprowadzania kontroli oraz jasno wyznaczyć w jakim przypadku kontrola powinna zostać przeprowadzona - czyli np. w przypadku wydobywania się ciemnego dymu z komina, który jest oznaką, że pali się albo paliwem złej jakości albo śmieciami/oponami. Być może takie jasne określenie oznak palenia złym paliwem pomoże przełamać barierę, jaką mają ludzie, żeby zgłaszać podejrzenie spalania nieodpowiednich paliw. Dodatkowo, moim zdaniem, bardzo wskazane byłoby zobowiązanie gmin do kontrolowania ilości oddawanych śmieci przez poszczególne gospodarstwa domowe. Zbyt mała ilość oddawanych śmieci segregowalnych - czyli m.in. plastików powinna być wskazaniem do okresowej kontroli palenisk. Z własnej obserwacji widzę, że często te domy które często kopcą, nie oddają prawie wcale śmieci segregowalnych. Kolejnym ważnym elementem walki z zanieczyszczeniem powietrza powinno być moim zdaniem obowiązkowe zamontowanie czujników jakości powietrza w każdej gminie i udostępnienie mieszkańcom wyników odczytów. W dni, kiedy jakość powietrza jest wyjątkowo zła, obligatoryjnie powinien być wysyłany komunikat do wszystkich placówek oświatowych, żeby w te dni nie wychodzono z dziećmi na spacer, a zajęcia nie odbywały się na zewnątrz. Nie wiem na ile jest to wykonalne w ramach tej uchwały, ale bez edukacji, uświadamiania i dostępu do informacji dot. jakości powietrza w konkretnych miejscowościach, żadne inne działania nie będą przynosić efektu. Bardzo dziękuję za możliwość wyrażenia mojego zdania i przedstawienia moich uwag do uchwały antysmogowej.	nie mieści się w ustawowym zakresie regulacji określonym w art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska. Zapisy dotyczące kontroli przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska w zakresie objętym właściwością organów reguluje art. 379 ustawy Prawo ochrony środowiska, w myśl których podmioty eksploatujące instalacje są zobowiązane do okazania na żądanie organów uprawnionych do przeprowadzenia kontroli, dokumentów potwierdzających spełnienie wymagań określonych w niniejszej uchwale dla użytkowanej instalacji Regulacje dotyczące sprzedaży, bądź obrotu wykraczają poza zakres możliwych zapisów uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska. Regulacje dotyczące kontroli ilości oddawanych śmieci wykraczają poza zakres możliwych zapisów uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska. Monitoring jakości powietrza jest prowadzony w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska i należy do zadań wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska. Koordynowanie i organizowanie monitoringu jakości powietrza na obszarze województwa śląskiego należy do zadań i kompetencji Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach.
227	<u>Pani A. K., wiadomość e-mail z dnia 6 lutego 2017 r.</u> Szanowni Państwo, w świetle zagrożenia życia obywateli szczególnie mieszkających na Śląsku, z powodu skażonego smogiem powietrza wnioskuję: o przesunięcie daty obowiązywania ustawy antysmogowej na termin od zaraz-	Uwagi nie uwzględnione. Regulacje dotyczące nakładania kar w przypadku sprzedaży, bądź nabywania paliwa wykraczają poza zakres możliwych zapisów uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.

	0 nalożenie wielotysięcznych kar na Sprzedających i Kupujących miał węglowy o dużej zawartości siarki / nigdzie w Europie nie jest od dawna komercjolizowany/,- Nalożenie wielotysięcznych kar na domostwa które spalają smieci / łatwe do ustalenia przez pracowników odbierających odpady komunalne/ w koncu do zakazu w najbliższej przyszłości ogrzewania domow węglem / w wielu krajach Europy tak jest dawna/ a w jego miejsce zaproponowac PELET,GAZ,OLEJ GRZEWCZY lub inne źródła. Należy też edukowac społeczeństwo poprzez srodki medialne a szczególnie Telewizję o smiertelnym zagrożeniu i chorobach które powstają na skutek spalania plastykow oraz smieci i taniego miału węglowego w kotłowniach przydomowych. Mieszkam na wsi i na codzien obserwuję „zadowolonych spryciarzy” którzy ogrzewają się plastikami i innymi odpadami oraz radują się z pozyskanych „oszczędności.” I na koniec : wnioskuję o wyposażenie straży miejskiej w odpowiednie czytniki rodzaju spalin aby udowodnic sprawcy że w jego peicu były palone plastyki,smieci i temu podobne.Wiem,że Truciele zabezpieczają się przed nagłą kontrolą w sposób,że obok pieca zawsze stoi wiadro z gatunkowym węglem / na wszelki wypadek/. Dziękuję	Wysokość grzywny za nie przestrzeganie ograniczeń, nakazów lub zakazów, określonych w uchwale sejmiku województwa określa art. 24 Kodeksu wykroczeń oraz art. 96 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia. Z wielu względów, głównie społecznych, technicznych, ekonomicznych oraz wynikających ze specyfiki obszaru Śląska nie jest możliwa eliminacja spalania węgla w sektorze komunalno-bytowym. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2014 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji oraz pomiarów ilości pobieranej wody nie obejmuje sektora komunalno-bytowego, w związku z czym obecnie nie ma możliwości dokonywania pomiarów emisji w indywidualnych gospodarstwach domowych.
228	<u>Stowarzyszenie Ośrodek Studiów o Mieście Gliwice, wiadomość e-mail z dnia 6 lutego 2017 r.</u> Szanowni Państwo, Stowarzyszenie Ośrodek Studiów o Mieście Gliwice pragnie przedstawić swoje uwagi dotyczące projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie: wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. § 2. Rodzaje instalacji, dla których wprowadza się niniejszą uchwałą ograniczenia w zakresie ich eksploatacji, to instalacje, w których - w celu ogrzewania obiektów budowlanych, przygotowywania ciepłej wody użytkowej lub przygotowywania posiłków - następuje spalanie paliw stałych w rozumieniu art. 2 pkt 4a ustawy z dnia 25 sierpnia 2006r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (t.j. Dz. U. 2014 r. poz. 1728 z późn. zm.), w szczególności kocioł i piec za wyjątkiem kominków, jeżeli: - dostarczają ciepło do systemu centralnego ogrzewania lub - wydzielają ciepło lub - wydzielają ciepło i przenoszą je do innego nośnika. Jeśli przepisy nie obejmą kominków, także tych, które służą do ogrzewania mieszkań, będą one niekompletne. Coraz więcej osób decyduje się na montaż kominka jako głównego lub dodatkowego źródła ciepła. Pozostawienie tej formy spalania bez szczegółowych regulacji daje ogromne pole do nadużyć. Poza samym uwzględnieniem tego rodzaju instalacji, należałoby opisać definicję pojęcia kominek, na potrzeby	Uwagi uwzględnione częściowo. Uchwała dopuszcza użytkowanie kominków pod warunkiem, że spełnią one parametry techniczne określone w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe. Nie uwzględnienie w projekcie uchwały instalacji w postaci kominków może być traktowane jako nierówne traktowanie mieszkańców i może być sprzeczne z art. 32 Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze

niniejszej uchwały. § 4. W instalacjach wskazanych w § 2 dopuszcza się stosowanie paliwa stałego, pod warunkiem: - braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej, - spalania paliwa w instalacjach z automatycznym sposobem zasilania paliwa bez rusztu awaryjnego, które spełniają minimum standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń normy PN-EN 303-5:2012 dla urządzeń z automatycznym sposobem zasilania paliwem, co potwierdza się zaświadczeniem wydanym przez jednostkę posiadającą w tym zakresie akredytację Polskiego Centrum Akredytacji, lub innej jednostki akredytującej w Europie, będącej sygnatariuszem wielostronnego porozumienia o wzajemnym uznawaniu akredytacji EA (European co-operation for Accreditation). Należałoby doprecyzować zapis „brak ekonomicznej możliwości”. Jeśli ktoś subiektywnie uzna, że nie stać go na ogrzewanie gazowe lub sieciowe, to wystarczy? Kto i w jaki sposób będzie to oceniał, jakie kryteria będą brane pod uwagę? Dlaczego instalacje nieautomatyczne, które spełniają takie same normy jak instalacje automatyczne nie będą dopuszczone do użytku? Instalacje z automatycznym sposobem zasilania nie zapewniają pełnego bezpieczeństwa grzewczego. Co w przypadku awarii sieci elektrycznej i przerw w dostawach prądu? Zakup agregatu prądotwórczego to kolejny wydatek podnoszący koszty instalacji grzewczej. § 5. W instalacjach wskazanych w § 2 zakazuje się stosowania: 1) węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla, 2) mułów i flotokoncentratów węglowych, tj. paliw o uziarnieniu mniejszym niż 3mm, 3) paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem mułów lub flotokoncentratów węglowych, 4) paliw stałych produkowanych z węgla kamiennego, w których zawartość frakcji o uziarnieniu mniejszym niż 3mm jest większa niż 15%, 5) drewna, którego wilgotność w stanie roboczym przekracza 20%. Dla łatwości i jasności zrozumienia przepisów należałoby wprowadzić definicje mokrego drewna i umieścić zapis „mokre drewno” zamiast „drewna... ..w stanie roboczym”. W uchwale powinien znaleźć się zapis rekomendujący wprowadzenie norm jakościowych oznaczających kaloryczność węgla kamiennego, będący umocowaniem planów ministerialnych nad wprowadzeniem normowania jakości paliw kopalnych. W jaki sposób będzie sprawdzana wilgotność drewna i kto będzie do tego zobligowany? Czy sprzedawcy drewna opałowego będą zobowiązani do określenia jego wilgotności na metce? Kto sfinansuje dostosowanie instalacji do przewidywanych norm? Czy zostaną określone minimalne kwoty dopłat i dotacji? Co z lokalami należącymi do zasobów gminy? Czy planowane jest wsparcie do comiesięcznych opłat za ogrzewanie, np. gazowe, które mogą okazać się zdecydowanie ponad możliwości finansowe użytkownika? W projekcie uchwały została całkowicie pominięta nieprzetworzona biomasa. Czy będzie dozwolone jej spalanie, a także w jakich rodzajach instalacji grzewczych. Zwalczając niską emisję należy wręcz wprowadzać zielone źródła alternatywne i wszelkie eko rozwiązania. Uchwał powinna zawierać punkt	publiczne.” Istotne jest także to, że kominki są prostymi instalacjami, w których oprócz drewna można spalić także inne rodzaje paliwa, a także odpady. Według danych publikowanych przez EMEP/EEA wielkość emisji generowanej przez standardowy kominek, zakładając, że jest w nim spalane drewno, dedykowane do tego typu instalacji, jest porównywalna do emisji powodowanej przez zwykły piec kaflowy. Brak regulacji w zakresie kominków spowoduje pozostawienie poza kontrolą istotnego źródła emisji do powietrza oraz będzie stanowiło ryzyko zwiększenia oddziaływania tych źródeł na jakość powietrza poprzez wzrost wykorzystania kominków jako źródła ogrzewania budynków. Zapis dotyczący podłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej został usunięty z zapisów uchwały. Kategoryzacja według technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia do sieci może być niezgodna z art. 32. Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Ponadto warunek „braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej” nie mieści się w ustawowym zakresie regulacji określonym w art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska. Uchwała dopuszcza do eksploatacji kotły z ręcznym załadunkiem paliwa, z uwagi na fakt, że obecnie na rynku dostępne są kotły zasypowe spełniające standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem
---	---

	dotyczący instalacji na biomasę.	granicznych wartości emisji zanieczyszczeń według normy PN-EN 303-5:2012. Zgodnie z tą normą graniczne wartości emisji zanieczyszczeń w kotle z ręcznym sposobem zasilania paliwem są niewiele większe. W przypadku pyłu różnica ta wynosi 20 mg/m^3, podczas gdy kocioł pozaklasowy emituje kilkaset razy więcej tego zanieczyszczenia. Kotły tego typu wskazane są także w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe. Dopuszczenie do użytku jedynie kotłów automatycznych niesie ryzyko naruszenia zasady równego traktowania producentów kotłów, tym samym zasady stosowania uczciwej konkurencji. Zapis dotyczący zakazu stosowania drewna, którego wilgotność w stanie roboczym przekracza 20%, został zamieniony na biomasę stałą, której wilgotność w stanie roboczym przekracza 20%. Jednocześnie dopuszczalna zawartość wilgoci jasno wskazuje jakiego paliwa stosować nie można. Wymagania jakościowe dla paliw stałych określa projekt Rozporządzenia z dnia 27 stycznia 2017 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych. Do sprawdzenia wilgotności drewna stosuje się urządzenia elektroniczne tzw. wilgotnościomierze do drewna. Mieszkańcy, którzy spalają drewno powinni zwrócić przede wszystkim uwagę na czas jego suszenia. Przyjmuje się, że sezonowanie drewna przez okres 2 lat daje
--	----------------------------------	--

		możliwość uzyskania parametrów wilgotności drewna, które spełnią wymagania uchwały. Zapisy dotyczące dofinansowania wykraczają poza zakres uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska. Zgodnie z art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska uchwała antysmogowa określa rodzaje lub jakość paliw dopuszczonych do stosowania lub których stosowanie jest zakazane. Projekt uchwały wskazuje paliwa, których stosowanie jest zakazane, w związku z czym wszystkie paliwa stałe nie wymienione w projekcie dopuszczone są do stosowania.
229	<u>JSW KOKS S.A., wiadomość e-mail z dnia 6 lutego 2017 r.</u> Szanowny Panie Marszałku, W imieniu Zarządu JSW KOKS S.A. dziękujemy za zaproszenie do udziału w konsultacjach dotyczących projektu uchwały antysmogowej, którą zamierza podjąć Sejmik Województwa Śląskiego. Jako jeden z największych producentów koksu w Polsce i Unii Europejskiej – JSW KOKS S.A. zawsze zwracała uwagę na skuteczną ochronę środowiska. Nasza firma przeprowadziła szereg inwestycji związanych z ochroną środowiska o wartości liczonej w miliardach złotych. Nawiązując do pisma nr OS-PS.704.2.2017; OS-PS.KW-00026/17 z dnia 19 stycznia 2017 r. w imieniu Zarządu JSW KOKS S.A. proponujemy wprowadzenie w projekcie uchwały w § 5, punkt 3, zmiany, tak, aby punkt 3 paragrafu otrzymał brzmienie: „§ 5 3) paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem mułów lub flotokoncentratów węglowych z wyłączeniem koksu opałowego.” Koks opałowy jest bowiem jednym z najbardziej ekologicznych paliw stałych, co zostało udowodnione w wielu publikacjach naukowych. W szczególności: 1) koks opałowy jest jednym z najłatwiej dostępnych węglowych paliw stałych na Polskim rynku. 2) produkcja koksu opałowego opiera się o krajowe, wysokiej jakości węgle koksujące, gwarantujące ustabilizowane parametry otrzymywanego paliwa. 3) olbrzymią dodatkową zaletą płynącą z zastosowania koksu opałowego jest brak potrzeby inwestowania w tworzenie nowych linii produkcyjnych. 4) palenie koksem w ogrzewnictwie indywidualnym (domach jednorodzinnych) może być realizowane w dotychczas eksploatowanych piecach węglowych, przy czym ich konstrukcja musi wytrzymywać wysokie temperatury rzędu 1 000 °C. Zaleca się wykorzystanie żeliwnych kotłów górnego spalania z ręcznym	Uwaga uwzględniona. Zapis dotyczący zakazu stosowania paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem mułów i flotokoncentratów węglowych został zmieniony na zakaz stosowania mieszanek produkowanych z wykorzystaniem mułów i flotokoncentratów.

	załadunkiem paliwa. Indywidualny klient może palić koksem opałowym w połączeniu z węglem, co dodatkowo znacznie obniża koszty ogrzewania. 5) zakup nowego kotła przystosowanego do palenia koksem jest niższy od ceny kotłów klasy 5 przeznaczonych dla ekogroszku czy biomasy. Aby uzyskać dofinansowanie ze strony państwa należy nabywać kotły z najwyższą klasą według normy PN-EN 303-5:2012. 6) przywrócenie podaży na koks opałowy wiąże się z zawianiem współpracy pomiędzy producentami koksu a producentami kotłów przy jednoczesnym wsparciu jednostek badawczych i instytucji samorządowych. 7) badanie emisyjności koksu opałowego potwierdza znaczne ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza – szczególnie w zakresie pyłu całkowitego i benzo(a)pirenu – w porównaniu do paliw konkurencyjnych, 8) bardzo istotnym narzędziem pozwalającym na przywrócenie świadomości społeczeństwa o tym, że Polska posiada na wyciągnięcie ręki niedrogi niskoemisyjne węglowe paliwo stałe jest rzetelna informacja. 9) ograniczenie niskiej emisji uda się osiągnąć nie tylko poprzez sam zakup nowych pieców lub paliw niskoemisyjnych, ale przede wszystkim poprzez właściwą technikę spalania, spalanie paliw kwalifikowanych do danego typu pieca oraz dobrze funkcjonujący system kominowy. 10) należy wyeliminować wykorzystanie paliw niekwalifikowanych w instalacjach do tego nie przystosowanych sektora komunalno-bytowego oraz wyeliminować proces współspalania odpadów poprzez wprowadzenie stosownych przepisów i uregulowań dotyczących standardów emisji dla instalacji <1MW. Dodatkowo należy wprowadzić standardy jakościowe dla paliw stałych, a także prowadzić skuteczny nadzór nad ich rynkiem.	
230	<u>Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku, pismo PeUP z dnia 6 lutego 2017 r.</u> Niska emisja to rzeczywisty i poważny problem naszego województwa. Tym samym działania władz samorządowych miast i gmin na rzecz przeciwdziałania temu zjawisku należy ocenić jako słuszne i potrzebne. W związku z powyższym, jako przedstawiciele gmin i powiatów z terenu Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego zmagającego się z narastającym problemem zanieczyszczenia powietrza apelujemy, aby w treści uchwały antysmogowej zwrócić uwagę na następujące kwestie: 1. Należy określić termin stosowania warunku określonego w § 4 pkt. 1 w związku z § 9 (różne interpretacje). 2. § 4 powinien mieć nowe brzmienie o następującej treści: „Brak technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej z punktu widzenia przedsiębiorcy dostarczającego media”. Obecna wersja będzie rozumiana dosłownie, a samo stwierdzenie „technicznych i ekonomicznych” będzie mogło uzasadnić nie podłączenie budynku do sieci z punktu widzenia ekonomicznych ograniczeń właściciela nieruchomości. 3. Rekomendujemy, aby usunąć z § 4 i 7 uchwały zapis „bez rusztu awaryjnego”. Kotły z automatycznym sposobem podawania paliwa są certyfikowane wg normy dla palenisk z takim właśnie sposobem podawania paliwa. Wymóg kotła klasy V jest wystarczający. Wyklucza to stosowanie paleniska w dodatkowej komorze (podawanie ręczne). Nie powinno wykluczać typowego awaryjnego rusztu stosowanego w miejsce retorty na wypadek awarii. 4. § 6 powinien uwzględniać następujący fakt – uchwała w stawianych warunkach § 4 nie może dotyczyć	Uwagi uwzględnione częściowo. Zapis dotyczący podłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej został usunięty z zapisów uchwały. Kategoryzacja według technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia do sieci może być niezgodna z art. 32. Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Ponadto warunek „braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej” nie mieści się w ustawowym zakresie regulacji określonym w art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska. Pomimo, że w uchwale brakuje zapisu o zakazie instalacji rusztu awaryjnego, nie

	montażu kotłów na paliwa stałe w obiektach budowlanych, dla których uzyskano prawomocne pozwolenie na budowę lub dokonano skutecznego zgłoszenia robót budowlanych, przed wejściem w życie uchwały. Decyzja taka, określająca rodzaj kotła, jest prawem nabytym właściciela w oparciu o przepisy prawa budowlanego. 5. Rekomendujemy również, by nie zmieniać terminów proponowanych w § 9 uchwały. Zarówno Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku, jak również przedstawiciele Grupy roboczej ds. ograniczania niskiej emisji z terenu Subregionu Zachodniego poparli wyżej wymienione inicjatywy rekomendując je do uwzględnienia w zapisach uchwały antysmogowej.	powinien być on stosowany w instalacjach grzewczych. Certyfikacja kotłów udzielana zgodnie z normą PN-EN 303-5:2012 nie obejmuje urządzeń typu ruszt awaryjny. Urządzenia te umożliwiają niekontrolowane wykorzystanie paliw nie przeznaczonych do spalania w kotłach danego typu (w tym odpadów), na które kocioł nie został certyfikowany. Jednocześnie zapis zakazujący instalacji rusztu awaryjnego w konstrukcji kotłów znajduje się w projekcie z dnia 17 lutego 2017 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe. Zapis dotyczący instalacji w nowych obiektach budowlanych został usunięty z zapisów uchwały. Regulacja ta niejako nabrała nowego brzmienia, która wskazuje, że w przypadku instalacji, których pierwsze uruchomienie nastąpi 1 września 2017 r. obowiązuje kocioł klasy 5. Terminy obowiązywania wymiany poszczególnych instalacji w zależności od wieku kotła nie uległy zmianie.
231	<u>Pan Wojciech Kozak, Wicemarszałek Województwa Małopolskiego, pismo z dnia 6 lutego 2017 r.</u> Szanowny Panie Marszałku, Z satysfakcją przyjąłem informację o zainicjowanych przez Pana pracach nad uchwałą wprowadzającą ograniczenia w zakresie eksploatacji instalacji na paliwa stałe na obszarze całego województwa śląskiego. Uważam, że w obliczu zagrożenia jakim jest zanieczyszczenie powietrza na obszarze naszych województw oraz jego wpływ na zdrowie i życie mieszkańców, konieczne jest podjęcie zdecydowanych i skutecznych działań w celu poprawy sytuacji. Brak dostatecznego wsparcia z poziomu krajowego powoduje, że kluczowe są decyzje i działania, które leżą w kompetencji samorządów regionalnych i lokalnych. Województwo Małopolskie jako pierwsze podjęło właściwe rozwiązania prawne w postaci przyjętej 15 stycznia 2016 r. uchwały w sprawie wprowadzenia na obszarze Gminy Miejskiej Kraków ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw oraz przyjętej 23 stycznia 2017 r. uchwały w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa małopolskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Efektem wdrożenia tych regulacji powinna być znacząca poprawa jakości powietrza w Małopolsce w perspektywie już do roku 2023. Pierwsze efekty „uchwały	Uwagi uwzględnione częściowo. W § 2 zmieniono podstawę prawną, ponieważ poprzednio przywołany przepis prawa nie obejmował takich paliw jak węgiel brunatny i biomasa. Treść § 2 uchwały została zmieniona, aby ograniczenia lub zakazy dotyczyły wszystkich instalacji poniżej 1 MW na paliwa stałe, w tym także wykorzystywanych w procesach produkcyjnych lub technologicznych. Uchwała dopuszcza użytkowanie kominków pod warunkiem, że spełnią one

krakowskiej” w postaci 12 tys. zlikwidowanych palenisk węglowych w latach 2013-2016 oraz spadku średniorocznych stężeń pyłu zawieszonego, dowodzi słuszności przyjętych rozwiązań. Poziomy zanieczyszczenia powietrza nie są jednak uzależnione wyłącznie od lokalnych źródeł emisji, stąd konieczne są działania na większym obszarze. Analizy przygotowane w ramach aktualizacji Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego wskazały na znaczący udział zanieczyszczeń pochodzących spoza obszaru Małopolski. W sposób szczególny problem ten dotyczy Małopolski zachodniej graniczącej z śląskimi gminami. W przypadku Olkusza, Trzebini, Bolesławia i Kęt udział napływu został oszacowany na poziomie od 37% do 47% występujących stężeń średniorocznych pyłu PM10 i PM2,5 oraz od 19% do 28% stężeń średniorocznych benzo(a)pirenu. Co istotne, ekspertyza wykazała, że mimo ogromnego wysiłku wymaganego do wdrożenia tzw. uchwały antysmogowej w Małopolsce, bez podjęcia zdecydowanych działań ograniczających emisje ze strony województwa śląskiego, w zachodniej Małopolsce nadal będą występowały przekroczenia poziomów dopuszczalnych pyłu PM10, PM2,5 i benzo(a)pirenu. Obecne działania podjęte przez Województwo Śląskie, dają nadzieję na kompleksowe rozwiązanie problemu złej jakości powietrza na tym obszarze. Uważam za niezwykle istotne, by regulacje wprowadzające ograniczenia w zakresie eksploatacji instalacji na paliwa stałe obowiązujące na obszarze naszych województw były w maksymalnym stopniu spójne, a wręcz bliźniacze. Skala problemu zanieczyszczenia powietrza jest podobna w obu województwach. Przyjęcie podobnych regulacji będzie również korzystne dla mieszkańców po obu stronach granicy, producentów i instalatorów urządzeń grzewczych oraz dostawców paliw. Wyznaczy również standardy dla podobnych regulacji w kolejnych regionach w Polsce. Poniżej przedstawiam szczegółowe uwagi do zapisów projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, skierowanej do konsultacji społecznych 12 stycznia br. Zgłaszane uwagi, wynikają także z doświadczeń Województwa Małopolskiego przy tworzeniu podobnych uchwał i uwzględniają wytyczne wskazane w wyrokach sądów administracyjnych. Ze względu na zakres i wagę uchwały samorząd województwa musi się liczyć z dużym prawdopodobieństwem zaskarżenia uchwały do sądu administracyjnego. W §2 projektu uchwały przywołana została definicja paliw stałych określona w art. 2 pkt 4a ustawy z dnia 25 sierpnia 2006r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw. Zgodnie z tą definicją paliwa stałe to „węgiel kamienny, brykiety, pelety zawierające co najmniej 90% węgla kamiennego, muły węglowe oraz flotokoncentraty” oraz „paliwo stałe otrzymywane w procesie przeróbki termicznej węgla kamiennego w temperaturze powyżej 450°C”. Przy zastosowaniu takiej definicji z zakresu uchwały wyłączone zostaną instalacje do spalania węgla brunatnego, biomasy a nawet mieszanek węgla kamiennego, w których dodatki w postaci np. biomasy lub węgla brunatnego wyniosą ponad 10%. W takiej sytuacji regulacja będzie mogła być w prosty sposób ominięta i nie spełni swojego celu. Zasadne byłoby odwołanie się do szerszego rozumienia pojęcia paliwa stałego zawartego w ustawie Prawo energetyczne. Treść przywołanego zapisu projektu uchwały jest niezgodna z jej uzasadnieniem, w którym odwołano się do definicji paliwa właśnie z ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 1059 z późn. zm.). Określono również, że uchwała dotyczy tylko instalacji w których spalane są paliwa „w celu ogrzewania obiektów budowlanych, przygotowywania ciepłej wody użytkowej lub przygotowania posiłków”. Takie sformułowanie stanowi duże ryzyko na etapie egzekwowania przepisu – użytkownik instalacji może	parametry techniczne określone w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe. Nie uwzględnienie w projekcie uchwały instalacji w postaci kominków może być traktowane jako nierówne traktowanie mieszkańców i może być sprzeczne z art. 32 Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Istotne jest także to, że kominki są prostymi instalacjami, w których oprócz drewna można spalić także inne rodzaje paliwa, a także odpady. Według danych publikowanych przez EMEP/EEA wielkość emisji generowanej przez standardowy kominek, zakładając, że jest w nim spalane drewno, dedykowane do tego typu instalacji, jest porównywalna do emisji powodowanej przez zwykły piec kaflowy. Brak regulacji w zakresie kominków spowoduje pozostawienie poza kontrolą istotnego źródła emisji do powietrza oraz będzie stanowiło ryzyko zwiększenia oddziaływania tych źródeł na jakość powietrza poprzez wzrost wykorzystania kominków jako źródła ogrzewania budynków. Zapis dotyczący podłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej został usunięty z zapisów uchwały. Kategoryzacja według technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia do sieci może być niezgodna z art. 32. Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa
---	---

twierdzić, że wykorzystuje ją w innym celu niż wskazany w uchwale. Poza zakresem uchwały zostawia się w szczególności eksploatację instalacji dla celów działalności gospodarczej nie wymagającej stosownego pozwolenia lub zgłoszenia. Zapis ten jako nieprecyzyjny oraz różnicujący podmioty objęte jej zakresem może być również przyczyną stwierdzenia nieważności uchwały w przypadku jej zaskarżenia do sądu administracyjnego. Przy pozostawieniu wskazanych sformułowań zasadne byłoby przynajmniej wyraźne wyjaśnienie dlaczego ograniczono się do wybranych celów i czym uzasadnia się różne traktowanie podmiotów eksploatujących instalacje. W §2 pojawił się również zapis wykluczający kominki z przyjętej regulacji. Wprowadzenie wyjątku dla kominków nie ma uzasadnienia merytorycznego. Emisja pyłu z kominków może być wyższa niż z kotłów węglowych. Jak przytoczono w uzasadnieniu do uchwały Sejmiku Województwa Małopolskiego dla miasta Krakowa, zgodnie z raportem technicznym Europejskiej Agencji Środowiska dotyczącym wskazówek inwentaryzacji emisji zanieczyszczeń („EMEP/EEA emission inventory guidebook 2013”) średnia emisja pyłu PM10 ze spalania biomasy w energooszczędnych piecach i kominkach (380 g/GJ) jest o 70% wyższa niż ze spalania węgla w kotłach o mocy do 50 kW (225 g/GJ). Kominki otwarte emitują natomiast prawie 4-krotnie więcej pyłu PM10 niż kotły węglowe (840 g/GJ). Brak regulacji w zakresie kominków spowoduje pozostawienie poza kontrolą istotnego źródła emisji do powietrza oraz będzie stanowił ryzyko zwiększenia oddziaływania tych źródeł na jakość powietrza poprzez wzrost wykorzystania kominków jako źródła ogrzewania budynków. Ponadto wyłączenie kominków z przygotowywanej regulacji może być przyczyną uznania przepisów za dyskryminujące osoby używające jedne źródła ogrzewania wobec innych, a tym samym naruszenia zasady równości wobec prawa wyrażonej w art. 32 Konstytucji RP. Należy także zauważyć, że w polskim ustawodawstwie nie ma definicji pojęcia „kominek”, którym posłużono się w projekcie uchwały, co może się spotkać z zarzutami jej niejednoznaczności, a ponadto wiązać się z ryzykiem stosowania przez sprzedawców instalacji różnych nazw dla oferowanych instalacji. Dodatkowo w żadnej części uzasadnienia nie wyjaśniono dlaczego kominki są wyłączone spod zakresu uchwały. Określony w §4 pkt 1) projektu uchwały warunek „braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej” nie mieści się w ustawowym zakresie regulacji określonym w art. 96 ust. 6 i 7 ustawy Prawo ochrony środowiska. Należy przy tym zwrócić uwagę, że określenie „brak technicznych lub ekonomicznych możliwości” jest niejednoznaczne i nie obiektywne. Możliwości techniczne i ekonomiczne są również zmienne w czasie ze względu na rozwój technologii oraz zasobności mieszkańców. Przepis w tym kształcie będzie powodował szereg niejasności i może być przyczyną stwierdzenia nieważności uchwały. Projekt uchwały zakłada dopuszczenie do stosowania kotłów spełniających wymagania emisyjne dla klasy 5 według normy PN-EN 303-5:2012. Zwracam uwagę, że norma ta powstała przed przyjęciem w 2015 roku Rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe, oraz różni się od wymagań ww. rozporządzenia. Należy spodziewać się, że w najbliższych latach może ona zostać unieważniona lub dostosowana do wymagań Rozporządzenia Komisji 2015/1189. Ważną kwestią jest fakt, że norma PN-EN 303-5:2012 jest regulacją dobrowolną, a producenci kotłów nie mają obowiązku jej stosowania. Natomiast w przypadku rozporządzenia Komisji 2015/1189, zgodnie z zapisami Artykułu 9, weszło ono w życie na terenie całej Unii Europejskiej 10 sierpnia 2015 r. oraz „wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich”.	równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Ponadto warunek „braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej” nie mieści się w ustawowym zakresie regulacji określonym w art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska. W paragrafie 4 użyto zwrotu „minimum standard emisyjny zgodny z klasą 5 pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń normy PN-EN 303-5:2012”, co wskazuje na możliwość użytkowania kotłów zgodnie z wymogami ekoprojektu. W przypadku instalacji, których pierwsze uruchomienie nastąpi 1 września 2017 r. obowiązuje kocioł klasy 5. Termin ten podyktowany jest tym, aby w pierwszej kolejności ograniczyć powstawanie nowych źródeł emisji. Ze względów technicznych i finansowych niemożliwa jest wymiana wszystkich urządzeń w krótkim czasie na klasę 5, dlatego wprowadzono wymóg w sposób stopniowy określając 3 daty graniczne w zależności od wieku użytkowanego kotła.
--	--

Załącznik II do Rozporządzenia wyznacza parametry emisji i efektywności energetycznej obowiązujące dla wszystkich kotłów wprowadzanych do obrotu i sprzedaży od 2020 roku. Podstawowe różnice między kotłami spełniającymi wymagania ekoprojektu a kotłami spełniającymi wymagania klasy 5 według normy PN-EN 303-5:2012 to konieczność dotrzymania parametrów emisji dla sezonowego ogrzewania pomieszczeń z uwzględnieniem pracy kotła przez 85% czasu z mocą minimalną, podczas, gdy wymagania normy odnoszą się jedynie do emisji pyłu przy pracy kotła z maksymalną mocą. Wymagania ekoprojektu w większym stopniu oddają więc rzeczywiste warunki użytkowania instalacji grzewczych. Ze względu na powyższe, uważam za uzasadnione przyjęcie regulacji opierającej się na zharmonizowanych wymaganiach unijnych.

Przepis §6 projektu uchwały odwołuje się do procesu budowlanego, co może być uznane za przekroczenie delegacji określonej w art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska. Ustawa daje uprawnienia do określenia wymagań w zakresie eksploatacji instalacji, a nie montażu instalacji bądź ingerowania w proces budowy lub uzyskania pozwolenia na użytkowanie. Nie sposób uznać, że ingerowanie w normy prawa budowlanego stanowi „parametr techniczny” lub „rozwiązanie techniczne”, które wymienia art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska. Pozostawienie przepisu w takiej formie będzie mogło stanowić podstawę do stwierdzenia nieważności uchwały ze względu na przekroczenie delegacji ustawowej. Bezpieczniejszym rozwiązaniem realizującym te same cele wydaje się odwołanie do momentu rozpoczęcia eksploatacji instalacji.

Z § 9 pkt 2) projektu uchwały wynika, że wymagania dla nowo eksploatowanych instalacji miałyby wejść w życie dopiero 1 października 2018 r.. Oznacza to przyzwolenie przez ponad 1,5 roku na instalowanie kotłów nie spełniających żadnych wymagań w zakresie emisji zanieczyszczeń. W obliczu obecnej sytuacji w zakresie zanieczyszczenia powietrza na obszarze naszych województw, należy uznać ten termin za zdecydowanie zbyt odległy. Zwracam uwagę, że nawet projekt rozporządzenia Ministra Rozwoju przewiduje, że już od 1 października 2017 r. zakazana będzie sprzedaż i instalowanie kotłów o parametrach emisji przekraczających wymagania jak dla klasy 5.

Ponadto obecny zapis §6 wprowadza wymagania emisyjne jedynie dla kotłów instalowanych w nowo powstających budynkach. Przepis ten nie obejmuje więc kotłów instalowanych w istniejących budynkach w ramach wymiany starych wyeksploatowanych kotłów na nowe. Takie podejście jest błędne, gdyż znacząco zmniejsza efekty regulacji w postaci ograniczenia powstawania nowych źródeł emisji. W tym zakresie również projekt rozporządzenia Ministra Rozwoju zawiera bardziej jednoznaczne zapisy, gdyż obejmuje wszystkie nowo instalowane kotły.

Zwracam uwagę, że przewidziane w §9 projektu uchwały uzależnienie terminu wejścia w życie wymagań dla instalacji spalania paliw w zależności od ich wieku, może być uznane za przekroczenie delegacji ustawowej określonej w art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska. Zgodnie z tym przepisem uchwała może określić „parametry techniczne lub rozwiązania techniczne lub parametry emisji instalacji”, natomiast wieku instalacji nie można uznać za jej parametr techniczny.

Przewidywane terminy wejścia w życie uchwały w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, należy określić jako dalece niesatysfakcjonujące. Biorąc pod uwagę występujące w ostatnich tygodniach bardzo wysokie poziomy zanieczyszczenia powietrza w Małopolsce i na Śląsku, należy podjąć zdecydowane działania, by eliminować źródła emisji już przed kolejnym sezonem grzewczym. Przede wszystkim należy przewidzieć szybsze wejście w życie zapisów ograniczających powstawanie nowych źródeł emisji, natomiast kotły nie spełniające wymagań w zakresie emisji zanieczyszczeń, powinny być wyeliminowane w ciągu najbliższych 6

	lat. Wyrażam nadzieję, że wysiłki naszych województw na rzecz poprawy jakości powietrza, przyniosą szybkie efekty i będą stanowiły inspirację dla innych regionów w kraju. Liczę również na wsparcie wdrożenia podejmowanych regulacji ze strony władz krajowych. Współpraca Małopolski i Śląska w zakresie ochrony powietrza została już potwierdzona przyjęciem „Strategii dla Rozwoju Polski Południowej w obszarze województw małopolskiego i śląskiego do roku 2020” oraz wspólną realizacją projektu zintegrowanego LIFE. Daje podstawy do współdziałania przy wdrażaniu przepisów antysmogowych w kolejnych latach.	
232	<u>Polska Grupa Górnicza Sp. z o.o., wiadomość e-mail z dnia 6 lutego 2017 r.</u> Polska Grupa Górnicza Sp. z o.o. jako największy producent paliw dla sektora komunalno-bytowego jest żywo zainteresowana współpracą nad kształtem uchwały w sprawie wprowadzenia ograniczeń i zakazów w zakresie jakości paliw oraz parametrów technicznych instalacji, w których następuje spalanie paliw, mających obowiązywać na obszarze województwa śląskiego. Z uwagi na projektowaną uchwałę Polska Grupa Górnicza Sp. z o.o. pragnie zgłosić uwagi do w/w projektu. W projektowanej uchwale §5 pkt 2 wprowadza zakaz stosowania „mułów i flotokonzentratów węglowych, tj. paliw o uziarnieniu mniejszym niż 3 mm”. Dodatkowo §5 pkt 4 mówi o zakazie stosowania „paliw stałych produkowanych z węgla kamiennego, w których zawartość frakcji o uziarnieniu mniejszym niż 3 mm jest większa niż 15%”. Jednocześnie w uzasadnieniu do projektowanej uchwały wskazano, iż „Wprowadzenie dla wszystkich paliw stałych dopuszczalnej zawartości frakcji <3 mm na poziomie 15% zabezpieczy przed procederem dodawania mułów i flotokonzentratów do miałów węglowych”. W powyższych zapisach wprowadzono niezgodne z polską normalizacją uziarnienie dla sortymentów mułowych. Uprzejmie informujemy, że Polska Norma „PN-G-97001:1982 Węgiel kamienny. Sortymenty” jednoznacznie określa uziarnienie sortymentów mułowych w granicach 0-1 mm. Dlatego też wprowadzone zakazy w §5 pkt. 2 oraz §5 pkt 4 nie dotyczą tylko sortymentów mułowych, ale również miałów węglowych, które stanowią około 30 % udziału paliw na rynku komunalno bytowym i mogą być ekologicznie spalane w kotłach 4 i 5 klasy. W związku z powyższym pragniemy silnie podkreślić, iż wprowadzenie ww. zapisów spowoduje jednocześnie wykluczenie stosowania nie tylko sortymentów niepożądanych tj. mułowych, ale również wysokoenergetycznych wzbogacanych sortymentów miałowych (MI, MII). Jest to bardzo niekorzystne ze względu na ograniczone możliwości podaży węgla z polskich kopalń do zasilania automatycznych kotłów 5 klasy. Jeżeli zamiarem projektodawcy jest wyeliminowanie mułów i flotokonzentratów z rynku paliw dostępnych dla sektora komunalno-bytowego, należy zakazać ich użytkowania bez jednoczesnej eliminacji dobrych jakościowo paliw w sortymentach MI oraz MII. Jednocześnie pragniemy podkreślić, iż PGG w pełni popiera zasadność wyeliminowania spalania sortymentów mułowych (0-1 mm) tj. flotokonzentratów i mułów w kotłach < 1 MW. Produkty te, wprowadzane na rynek przez firmy handlujące opalem, w głównej mierze bazują na sortymentach mułowych pozyskiwanych z osadników pozostałych po zamkniętych kopalniach w minionych latach. Ich obecność na rynku węgla opałowego, z konsekwencją zanieczyszczania środowiska, negatywnie wpływa na wizerunek naszej firmy. Dla skutecznego wyeliminowania spalania sortymentów mułowych proponujemy w zapisach dotyczących	Uwagi uwzględnione częściowo. Poziom emisji zanieczyszczeń do powietrza uwalnianych podczas spalania paliwa zależy zarówno od jakości kotła, jak też jakości paliwa. Każdy kocioł spełniający standard emisyjny zgodny z 5 klasą będzie ten standard spełniał wyłącznie wtedy, gdy będzie on pracował na odpowiednich parametrach oraz gdy będzie opalany węglem o parametrach wzorcowych (opisanych w normie PN-EN 303-5). Projekt uchwały dopuści kotły klasy 5 z ręcznym załadunkiem paliwa, które uzyskują certyfikat wyłącznie przy zastosowaniu węgla kamiennego o uziarnieniu minimum 25mm. Jednocześnie konstrukcja tych kotłów umożliwia spalanie innych paliw, w tym np. miałów o uziarnieniu poniżej 3 mm, co będzie skutkowało nie dotrzymaniem przez kocioł standardów emisyjnych. Jednocześnie należy zauważyć, że zapisy uchwały nie eliminują stosowania miałów węglowych o uziarnieniu równym/większym niż 3 mm. Uchwała dopuszcza do eksploatacji kotły z ręcznym załadunkiem paliwa, z uwagi na fakt, że obecnie na rynku dostępne są kotły zasypowe spełniające standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń według normy PN-EN 303-5:2012. Zgodnie z tą normą graniczne

ograniczeń uziarnienia paliw wprowadzić w miejsce 0-3 mm prawidłowe zgodne z Polską Normą uziarnienie sortymentów mułowych tj. 0-1 mm. Dodatkowo w uzasadnieniu wskazano, iż „Co istotne, proponowane wartości graniczne zawartości frakcji <3 mm nie wymagają żadnych istotnych modyfikacji oraz inwestycji w infrastrukturę zakładów przerobczych. Zapisy zaproponowanych wartości stanowią tym samym dobrze wyważony kompromis pomiędzy ochroną środowiska a interesem producentów paliw”. Powyższy zapis nie jest zgodny z aktualną technologią stosowaną w Zakładach Mechanicznej Przeróbki Węgla. Informujemy, że wysoka skuteczność procesu odsiewania ziaren poniżej 3 mm jest możliwa jedynie w procesie przesiewania na mokro. Skuteczne odsianie frakcji ziarnowej poniżej 3 mm teoretycznie jest możliwe, jednakże w praktyce takie działanie wymaga poniesienia znacznych nakładów finansowych zarówno w aspekcie tworzenia nowych węzłów technologicznych jak i rozbudowy istniejących węzłów obiegu wodno-mułowego wraz z instalacjami do odwadniania produktu finalnego tego obiegu. Przewidywany koszt takiej inwestycji szacowany jest na około 25 mln zł dla jednego zakładu przerobczego. Bardzo niekorzystnym dla PGG jest proponowany zakaz używania kotłów zasypowych. W uzasadnieniu uchwały czytamy „Chociaż norma PN-EN 303-5:2012 dotyczy zarówno kotłów automatycznych, jak i zasypowych, uchwała dopuszcza jedynie te pierwsze. Uzasadnieniem takiej regulacji jest możliwość spalania odpadów w kotłach bez automatycznego załadunku paliwa. Z tej samej przyczyny uchwała zakazuje użytkowania kotłów wyposażonych w ruszt awaryjny.” Wykluczenie kotłów zasypowych z rynku z uwagi na możliwość spalania w nich niewłaściwego paliwa, w tym odpadów, uderza bezpośrednio w rynek węgla. Należy mieć na uwadze, że Rozporządzenie Komisji (UE) 1189/2015 z dnia 28.04.2015 r. dopuszcza kotły z ręcznym zasypem stanowiąc dla nich wymogi emisyjne. W trakcie trwania konsultacji społecznych omawianej uchwały w dniu 01.02.2017 r. przedstawiciele zarówno producentów kotłów jak i ICHPW zwracali uwagę, iż na podstawie ww. Rozporządzenia UE prowadzone są intensywne prace w celu dostosowania kotłów zasypowych do nowych wymogów ekologicznych. Jednocześnie pragniemy podkreślić, że sortymenty grube do zasilania kotłów zasypowych tj. orzech czy kostka, są węglami głęboko wzbogaconymi, o bardzo wysokich parametrach jakościowych i niskiej zawartości popiołu i stanowią przeważającą większość wśród producentów zasilających sektor komunalno bytowy. Wprowadzenie tejże uchwały spowoduje zablokowanie rozwoju kotłów zasypowych i trwale wyeliminuje je wraz z węglami grubymi z lokalnego rynku. Zatem konsekwencją spalania odpadów zostanie obciążone głównie górnictwo i branża kotlarska, która podjęła wysiłek i koszty modernizacji kotłów zasypowych. Uważamy, że proponowane rozwiązanie nie będzie dostatecznie skuteczne w krajowych realiach. Proponujemy pozostawienie możliwości użytkowania kotłów z ręcznym podawaniem paliwa. Jednocześnie widzimy konieczność zwiększenia ekologicznego uświadamiania społeczeństwa oraz wdrożenia skutecznych mechanizmów kontroli jakości paliw kupowanych przez użytkowników kotłów. Podsumowując skutki dla PGG wynikające z uchwały w aktualnej postaci należy stwierdzić, że docelowo na ternie woj. śląskiego, które stanowi ok. 13 % krajowego rynku tzw. sektora drobnych odbiorców, wyeliminuje ona możliwość spalania w kotłach < 1MW węgla: - liczbie Rogi (spiekalności) >40, - sortymentów grubych, - ekologicznych miałów węglowych, które na dzień dzisiejszy zawierają frakcję ziarnową 1-3 mm.	wartości emisji zanieczyszczeń w kotle z ręcznym sposobem zasilania paliwem są niewiele większe. W przypadku pyłu różnica ta wynosi 20 mg/m³, podczas gdy kocioł pozaklasowy emituje kilkaset razy więcej tego zanieczyszczenia. Kotły tego typu wskazane są także w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe. Dopuszczenie do użytku jedynie kotłów automatycznych niesie ryzyko naruszenia zasady równego traktowania producentów kotłów, tym samym zasady stosowania uczciwej konkurencji. Zapis dotyczący podłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej został usunięty z zapisów uchwały. Kategoryzacja według technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia do sieci może być niezgodna z art. 32. Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Ponadto warunek „braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej” nie mieści się w ustawowym zakresie regulacji określonym w art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska.
---	---

	Polska Grupa Górnicza Sp. z o.o. rozumie potrzebę poprawy jakości powietrza w województwie śląskim. Projektodawca powinien mieć jednak na uwadze, iż przy ograniczonej podaży węgla krajowych mogących spełnić wymogi automatycznych kotłów węglowych 5 klasy, proponowana uchwała otworzy rynek dla węgla importowanego, przynosząc jednocześnie znaczące straty finansowe dla krajowego górnictwa. Prosimy ponadto o doprecyzowanie warunków/kryteriów stosowania paliwa stałego w zależności od technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej. Polska Grupa Górnicza Sp. z o.o. pragnie podkreślić, że docenia i popiera wysiłek włożony przez Zarząd Województwa Śląskiego oraz troskę, jaką wykazuje on dla zdrowia wszystkich mieszkańców województwa. Proponowane brzmienie Uchwały jest ogromnym krokiem, który przyczyni się do poprawy jakości życia obecnych i przyszłych pokoleń. Prosimy jednakże o wzięcie pod uwagę również aspektów górniczych oraz kosztów społecznych przedstawionych w piśmie. Zaznaczyć również należy, iż norma PN-EN 303-5:2012 E nie jest aktem obligatoryjnym, a kraje członkowskie UE mogą lecz nie muszą wprowadzać regulacji harmonizacyjnych wcześniej niż od 1 stycznia 2020 roku, co PGG uwzględnia w dotychczasowych planach inwestycyjnych. Pragniemy podkreślić, iż z uwagi na projektowaną uchwałę PGG aby wyprodukować nowo zdefiniowane paliwa dla kotłów 5 klasy, musi opracować i wdrożyć technologie wymagające znaczących inwestycji i czasu realizacji. Polska Grupa Górnicza uważa, iż tak ważna uchwała powinna bez szkody dla działań ekologicznych brać pod uwagę również interesy producentów paliw stałych w Polsce.	
233	<u>Pani M. P., mieszkanka gm. Chybie, fax z dnia 6 lutego 2017 r.</u> Po analizie projektu uchwały i uzasadnienia w imieniu wielu mieszkańców, wyrażam sprzeciw poczynaniom Zarządu Sejmiku Województwa Śląskiego w stosunku do mieszkańców woj. śląskiego. Zasadne jest podejmowanie działań przeciwsmogowych, ale muszą one obejmować wszystkie czynniki powodujące ten smog, a nie tylko podjąć restrykcyjne działania w stosunku do najsłabszych osób – mieszkańców województwa, również swoich wyborców. Uzasadnienie nie w pełni jest słuszne i jest zbyt jednostronne (jakby pisane przez ekologów – fanatyków), gdyż nie obejmuje innych ważnych czynników mających wpływ na zanieczyszczenie powietrza. Nie ma tutaj badań dotyczących zanieczyszczeń z kominów przemysłowych znajdujących się na terenie województwa (po lub nie zastosowaniu filtrów), zanieczyszczeń z samochodów (stojących codziennie w korku np. od strony Sosnowca), zanieczyszczeń z samolotów latających z Pyrzowic, zanieczyszczeń z jeżdżących autobusów (miejskich i prywatnych) i inne czynniki mające wpływ na kumulację zanieczyszczeń tworzących smog. W uzasadnieniu jest podana informacja, że z badań w ramach Programu ochrony powietrza dla woj. śląskiego z 2014r. wynika, że największy wpływ na jakość powietrza tj. 51% całkowitej emisji powodują indywidualne urządzenia grzewcze na paliwa stałe. Na jakiej podstawie to stwierdzono, jak to zbadano, latano nad kominami i sumowano wyniki? Dlaczego nic nie zrobiono od tego czasu, co z pozostałymi 50% zanieczyszczeń? Zdarzają się przypadki, że ludzie spalają odpady, dotyczy to zarówno kotłów CO, jak i pieców domowych ale czy to jest powód aby stosować takie restrykcyjne przepisy. Przed wprowadzeniem tzw. „ustawy śmieciowej” palono o wiele więcej, prawie wszystko, a takiego smogu nie było. Oglądając różne reportaże w telewizji wielokrotnie są pokazywane miejscowości, gdzie działalność gospodarcza podmiotu powoduje zanieczyszczenia dla otoczenia, choroby mieszkańców, odór i wówczas często się okazuje, że badanie zanieczyszczenia powietrza przez podmiot gospodarczy (oddziaływanie na środowisko) jest zupełnie inne niż badanie wykonane na zlecenie mieszkańców. To pokazuje, że analiza wyników zależy od zamawiającego (płacącego za usługę). W uzasadnieniu jest również podana informacja	Uwagi nie uwzględnione. Zapisy dotyczące dofinansowania wykraczają poza zakres uchwały w myśl art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska. Zapisy uchwały dotyczące zakazu stosowania w instalacjach grzewczych mułu i flotokoncentratu są zgodne z projektem Rozporządzenia Ministra Energii z dnia 27 stycznia 2017 w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych, gdzie muł i flotokoncentrat węglowy został przeznaczony do spalania w instalacjach o nominalnej mocy cieplnej nie mniejszej niż 1 MW, w związku z czym nie został dopuszczony do stosowania w sektorze komunalno-bytowym.

o przeprowadzonych badaniach nad wpływem zanieczyszczeń na stan zdrowia. Z pewnością zanieczyszczenie powietrza ma wpływ na zdrowie, ale opis tego w uzasadnieniu uchwały to już interpretacja na konkretne potrzeby (zamawiającego taką analizę) zwłaszcza, gdy weźmie się pod uwagę wydłużenie wieku emerytalnego ze względu na wydłużenie wieku życia. Skoro wydłużył się wiek dożycia, to można wysnuć wnioski, że ten smog nie jest tak szkodliwy a wręcz odwrotnie. Szukając informacji na temat tych badań zdrowotnych, nie znalazłam informacji, gdzie pracowały osoby chorujące, czy są lub były osobami palącymi (ktoś palił w rodzinie), natomiast jeżeli chodzi o choroby dzieci nie znalazłam informacji na temat związku chorób z terminami szczepień (a myślę, że powinny te badania być powiązane, bo nikt tego nie czyni, a badania robiły osoby związane z epidemiologią – Sanepid kontroluje szczepienia). Zwiększenie zachorowalności mieszkańców może mieć raczej związek z pogarszającym się stanem służby zdrowia (POZ – lekarze rodzinni nie mają interesu w kierowaniu na badanie, bo to jest ich koszt, w ostateczności kierują do szpitala lub zawozi tam pacjenta pogotowie ratunkowe, ale często za późno na leczenie). Łatwiej aplikować pacjentowi leki, które sam musi wykupić, a często ze względu na działania niepożądane są zmieniane. Ponadto smog występuje, gdy jest mała lub większa mgła i są to warunki atmosferyczne sprzyjające występowaniu różnych chorób np. ataki astmy, kaszlu, zaburzenia pracy serca, itp. W przypadku wyżej opisanym dotyczącym konkretnego przedsiębiorcy „eksperci” podkreślają, że nie ma bezpośredniego związku zanieczyszczenia powietrza z chorobami, choć statystyki pokazywały o ile wzrosły przypadki chorób nowotworowych po wprowadzeniu tej działalności. Analizując podstawy wyciągania wniosków zawarte w uzasadnieniu uchwały można stwierdzić, że jest to demagogia na konkretne potrzeby. Najważniejsza sprawa zawarta w tej uchwale dotyczy zakazu palenia mułem i flotokoncentratem węglowym, a w terminie późniejszym całkowitym zakazem używania pieców i kotłów węglowych nie spełniających standardów emisyjnych klasy 5, co jest równoznaczne z zastosowaniem pieców z podajnikiem na eko-groszek. Projekt uchwały nie przewiduje innych działań, np. badanie groszku do pieców klasy 5 z podajnikiem, gdyż sprzedawany węgiel do tych pieców jest bardzo różnej jakości. Można to ocenić widząc dym z takiego pieca, który jest gęsty, czarny (jakby palono opony), a dym z pieca palonego flotokoncentratem o kaloryczności ok. 20,5 Mj/kg jest delikatny i jasny. To co jest bardziej szkodliwe, czy eksperci, na których się powołano w uzasadnieniu tego nie badali, choć tak dokładnie analizowano kaloryczność opału, skąd były pobierane próbki do analizy. Badania wykonywano w warunkach laboratoryjnych, które nie odzwierciedlają palenia w kotle lub piecu w warunkach naturalnych. Emisja zanieczyszczeń do powietrza jest uzależniona od wielu czynników m.in. wysokości komina, który jest pierwszym filtrem tych zanieczyszczeń, które osadzają się w postaci sadzy, smoły, zależy od sposobu palenia itp. Chyba nie ma mieszkańca, który nie chciałby posiadać pieca CO z podajnikiem i nie musiałby kilkakrotnie w ciągu dnia kontrolować pieca i podkładać paliwa. Przyczyną są finanse rodzin, czy osób starszych. Węgiel do pieców z podajnikiem jest bardzo drogi. Obecnie koszt 1t wynosi ok. 850 zł, tańszy często jest zanieczyszczony, co powoduje blokadę pieca i zimno w domu. Kiedy zaczęto sprzedaż pieców z podajnikiem cena węgla wynosiła ok. 250 zł, a teraz trzy razy więcej. W celu opalania budynku mieszkalnego takim kotłem dom musi być dobrze ocieplony (ściany, strop), wymienione okna, drzwi itd., co jest bardzo dużym kosztem dla rodziny, zwłaszcza przy niewysokich dochodach, a jeszcze trzeba kupić kocioł, zapłacić za instalację i corocznie ponosić duże wydatki na zakup opału, energii elektrycznej bez której piec nie działa, koszty serwisu kotła (fragment nieczytelny) już po 4 latach). Po przyjęciu tej uchwały oczywiste jest, że wzrosną ceny kotłów z podajnikiem oraz opału do takiego pieca. W uchwale nie ma żadnej wzmianki o dofinansowaniu Urzędu Marszałkowskiego do wykonania tych

	zmian, czy do zakupu opału. W uzasadnieniu jest ogólna informacja o możliwości skorzystania z RPO WSL na lata 2014-2020. Z tego programu mogą skorzystać jednostki samorządu terytorialnego dla swoich mieszkańców. Jednostki samorządowe korzystały już z programów niskiej emisji i były one bez korzyści dla mieszkańców, gdyż jednostka samorządowa przejmując obowiązki inwestora wybierała piec, wybierała firmę instalującą i koszt, który płacił mieszkaniec (po odliczeniu dofinansowania), był czasem wyższy lub taki sam niż koszt mieszkańca, który sam dokonywał tych zmian nie korzystając z programu i mógł sam dokonać wyboru kotła z podajnikiem. W przypadku ocieplenia domu jednorodzinnego zapewne będzie potrzebny plan, audyt energetyczny, kosztorys, co dodatkowo podwyższy koszty. Z powyższego wynika, że korzystanie z dofinansowania dotyczy osób o zasobnych portfelach. A co z mieszkańcami, którzy nie posiadają środków finansowych na realizację, tej bardzo drogiej uchwały? Będą notoryczne kary grzywny, o których nie zapomniano wspomnieć w uzasadnieniu do uchwały, czy może demontaż kotłów nie spełniających warunków uchwały i pozostawienie ludzi w chłodzie. Rozmawiając z wieloma mieszkańcami słyszy się opinie, że należy kontrolować osoby spalające odpady np. plastik, pampersy, gumę, płyty meblowe i inne, co jest wyczuwalne na zewnątrz. Dotyczy to również mieszkańców palących w piecach kuchennych, czy pokojowych również w kamienicach w miastach, które często są w zasobach miast. Ponadto brak alternatywnego źródła ogrzewania w przypadku dłuższej awarii energii elektrycznej, bez której te kotły nie działają. W uzasadnieniu do uchwały brak jest wskazanych prognoz o ile się zmniejszy emisja zanieczyszczenia powietrza po likwidacji pieców z ręcznym załadunkiem paliwa, bo zanieczyszczenie nie zniknie, ale może się tylko zmniejszyć. Należy opracować rzetelny program zmniejszania emisji zanieczyszczeń do powietrza, gdyż demagogia zawarta w uzasadnieniu, nie rozwiąże całościowo problemu, a służy nawet nie reklamie, a przymusu do zakupu kotłów z podajnikiem i eko-groszku, który często nie ma nic wspólnego z ekologią, a wręcz przeciwnie. Zarząd Sejmiku Województwa Śląskiego przyjął od Urzędu Marszałkowskiego projekt uchwały na wzór Małopolskiego Sejmiku, ale nie wziął pod uwagę, że w Krakowie w latach 2014-2016 za 3 mln zł opracowano „Atlas pokrycia terenu i przewietrzenia Krakowa”, gdyż mają wiedzę, że zabudowa miejska w ostatnich latach powoduje brak przewietrzania miasta i utrzymywania się zanieczyszczeń. Tym się Zarząd Sejmiku Województwa Śląskiego Sejmiku nie zajął, lecz uderza w najbardziej potrzebujących mieszkańców.	
234	<u>Pan P. J., wiadomość e-mail z dnia 6 lutego 2017 r.</u> Moim zdaniem, powinniśmy na jeden sezon grzewczy wyeliminować z użycia najgorsze asortymenty materiałów opałowych i kontynuować kontrole dotyczące spalanych materiałów, oczywiście karać niezdyscyplinowanych. Następnie po obserwacji jakości powietrza, podjąć dalsze kroki jeżeli brak będzie zadowalającej poprawy. Nieporozumieniem chyba jest to, że kotły zasypowe spełniające 5 klasę jakości spalania mają być wyeliminowane z użycia, tylko ze względu na to, że można w nim spalić śmieci. W kominku też można to zrobić, a większość deweloperów oddaje nowe mieszkania z ogrzewaniem gazowym, ale jest i kominek jako awaryjna alternatywa, a może i estetyczna. Kotły z automatycznym podajnikiem i ogrzewanie gazowe, zależne są od zasilania elektrycznego, a bywają awarie sieci, czasami choć sporadycznie kilkudniowe i wtedy nie ma awaryjnej alternatywy. No jedynie na wyposażeniu każdy musiałby mieć agregat prądotwórczy, który można by też zaliczyć do wyposażenia CO i objąć dofinansowaniem. Gorzej z użyciem agregatu mieliby mieszkańcy domów wielorodzinnych.	Uwagi uwzględnione. Uchwała dopuszcza do eksploatacji kotły z ręcznym załadunkiem paliwa, z uwagi na fakt, że obecnie na rynku dostępne są kotły zasypowe spełniające standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń według normy PN-EN 303-5:2012. Zgodnie z tą normą graniczne wartości emisji zanieczyszczeń w kotle z ręcznym sposobem zasilania paliwem są niewiele większe. W przypadku pyłu różnica ta wynosi 20 mg/m³, podczas gdy

Wprowadzając do użytku kotły z automatycznym podajnikiem (na ekogroszek) zmusimy producentów do rozdrabniania grubego asortymentu na groszek, a przy tym powstaną odpady, pył węglowy, który producent będzie musiał zutylizować, a to podniesie cenę tego produktu. Pracowałem w kopalni i zawsze była presja na gruby asortyment, bo lepszy i droższy, a teraz relacje chyba się odwrócą i grubego nie będzie w czym spalić Zagadkowe dla mnie jest pojęcie braku ekonomicznej możliwości podpięcia sieci ciepłowniczej. Kto o tym będzie decydował? jeżeli technicznie jest to możliwe (powiedzmy nitka 30 m), ale dom bardzo stary z ośmioma lokalami bez izolacji poziomej, bez modernizacji cieplnej z drewnianymi stropami. Jaki będzie koszt ogrzania 1 m, czy mieszkańców będzie na to stać. Słyszałem już o cenie 4 zł za metr, wychodzi z tego ładna suma. Są to koszty po inwestycji na którą też trzeba mieć fundusze. Koszt pełnej modernizacji, będzie wyższy od ceny nowego lokalu w może mniej atrakcyjnej lokalizacji. W moim mniemaniu, realizacja założeń tej uchwały powinna być podzielona na etapy i wdrażana w zależności od osiągniętych efektów wcześniejszych wdrożeń. Z mojej strony jest poparcie na walkę ze smogiem, choć dotyczy to mnie osobiście, bo ogrzewam piecami kaflowymi, lecz dokładam starań by było to jak najmniej dokuczliwe dla otoczenia. Palenie kroczące stosuje od lat, a teraz praktykuje palenie od góry, choć przy przygotowywaniu do palenia ładnie się pobrudzę bo mało miejsca. Zauważyłem, że sadza jest mniej tłusta, łatwiej się zmywa, tylko dużo więcej drewna trzeba mieć na sezon grzewczy. Życzę powodzenia w realizacji walki ze smogiem i podjęcia słuszych decyzji, które będą dotyczyć wszystkich mieszkańców naszego województwa, tych zamożniejszych i tych ubogich. Dopisuje jeszcze jedną uwagę dotyczącą zmuszenia mieszkańców do korzystania wyłącznie z kotłów z automatycznym podajnikiem. Przyjmijmy, że w domku jednorodzinnym jest piec kuchenny w kuchni i piece kaflowe w pokojach bez kotłowni, gdzie mieszkańcy postawią ten kocioł? w pokoju obok telewizora, czy w kuchni przy stole? Ponowie zapytanie, kto będzie decydował o kryteriach ekonomicznych i technicznych?	kocioł pozaklasowy emituje kilkaset razy więcej tego zanieczyszczenia. Kotły tego typu wskazane są także w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe. Dopuszczenie do użytku jedynie kotłów automatycznych niesie ryzyko naruszenia zasady równego traktowania producentów kotłów, tym samym zasady stosowania uczciwej konkurencji. Zapis dotyczący podłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej został usunięty z zapisów uchwały. Kategoryzacja według technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia do sieci może być niezgodna z art. 32. Konstytucji RP - „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Ponadto warunek „braku technicznych lub ekonomicznych możliwości podłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej centralnej lub sieci gazowej” nie mieści się w ustawowym zakresie regulacji określonym w art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska. Dopuszczenie w projekcie uchwały kotłów zasypowych klasy 5 umożliwia dostosowanie się do nowego prawa nawet przy ograniczonej powierzchni/możliwościach ekonomicznych. Brak technicznych możliwości zainstalowania w budynku kotła klasy 5 zobowiązuje właściciela nieruchomości do ogrzewania budynku przy zastosowaniu
---	---

		innych źródeł ciepła, tj. sieć ciepłownicza, sieć gazowa, energia elektryczna, odnawialne źródła energii.
235	<u>Platforma Producentów Urządzeń Grzewczych na Paliwa Stałe działająca przy Polskiej Izbie Ekologii, wiadomość e-mail z dnia 6 lutego 2017 r.</u> § 4 ust. 2 Proponuję się wprowadzić następujący zapis zastępujący dotychczasowy: „Spalania paliwa w instalacjach z automatycznym sposobem zasilania paliwa bez rusztu awaryjnego, które spełniają minimum standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń normy PN-EN 303-5:2012 dla urządzeń z automatycznym sposobem zasilania paliwem i/lub spełniają kryteria Rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe, co potwierdza się zaświadczeniem wydanym przez jednostkę posiadającą w tym zakresie akredytację Polskiego Centrum Akredytacji, lub innej jednostki akredytowanej w Europie, będącej sygnatariuszem wielostronnego porozumienia o wzajemnym uznawaniu akredytacji EA (European co-operation for Accreditation).” Różnica zaakcentowana jest kolorem czzerwonym. Konieczny jest zapis mówiący o kotłach spełniających kryteria ekoprojektu, gdyż od 2020 roku będzie to jedyna terminologia obowiązująca w całej Unii Europejskiej. § 5 ust. 4 Proponuję się wprowadzić następujący zapis zastępujący dotychczasowy: „paliw stałych produkowanych z węgla kamiennego, w których zawartość frakcji o uziarnieniu mniejszym niż 4mm jest większa niż 5%” Dotychczasowy zapis może doprowadzić do sytuacji, kiedy to do obrotu może być wprowadzony gorszy jakościowo węgiel. § 7 Proponuję się wprowadzić następujący zapis zastępujący dotychczasowy: „Dla podmiotów, o których mowa w § 3, eksploatujących kotły bez rusztu awaryjnego, minimum 3 klasy pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń według normy PN-EN 303-5:2012, co potwierdza się zaświadczeniem wydanym przez jednostkę posiadającą w tym zakresie akredytację Polskiego Centrum Akredytacji lub innej jednostki akredytowanej w Europie, będącej sygnatariuszem wielostronnego porozumienia o wzajemnym uznawaniu akredytacji EA (European co-operation for Accreditation), obowiązek użytkowania kotła spełniającego standard emisyjny kotła klasy 5 i/lub kryteria Ekoprojektu ma zastosowanie od dnia 1 stycznia 2028 roku.” Różnica zaakcentowana jest kolorem czzerwonym. Konieczny jest zapis mówiący o kotłach spełniających kryteria ekoprojektu, gdyż od 2020 roku będzie to jedyna terminologia obowiązująca w całej Unii Europejskiej. § 9 Dla przejrzystości proponuje się dodatkowy zapis tabelaryczny uchwały:	Uwagi nie uwzględnione. W przytoczonym paragrafie użyto zwrotu „minimum standard emisyjny zgodny z klasą 5 pod względem granicznych wartości emisji zanieczyszczeń normy PN-EN 303-5:2012”, co wskazuje na możliwość użytkowania kotłów zgodnie z wymogami ekoprojektu. Zapis - „paliw stałych produkowanych z węgla kamiennego, w których zawartość frakcji o uziarnieniu mniejszym niż 3 mm jest większa niż 15%” pozostaje bez zmian. Wydaje się, że zaproponowane wartości stanowią dobrze wyważony kompromis pomiędzy ochroną środowiska a interesem producentów paliw. Daty wejścia w życie poszczególnych zapisów uchwały ujęto w formie tabelarycznej w uzasadnieniu do uchwały.

	<table><tr><td colspan="2">Obszar obowiązywania uchwały</td><td colspan="2">całe województwo śląskie</td></tr><tr><td rowspan="8">KOTŁY NA PALIWA STAŁE</td><td>obowiązująca klasa kotła</td><td colspan="2">klasa 5 wg normy EN 303-5:2012 i/lub spełniające kryteria Ekoprojektu. Kotły nie mogą posiadać rusztu awaryjnego oraz możliwości jego zamontowania</td></tr><tr><td rowspan="7">użytkownicy kotłów na paliwa stałe</td><td>status użytkownika</td><td>data wejścia w życie</td></tr><tr><td>posiadacz kotła bez tabliczki znamionowej lub 10 lat od daty produkcji</td><td>1 styczeń 2022</td></tr><tr><td>kocioł od 5 do 10 lat od daty produkcji</td><td>1 styczeń 2024</td></tr><tr><td>poniżej 5 lat od daty produkcji</td><td>1 styczeń 2026</td></tr><tr><td>kotły minimum 3 klasy wg normy EN 303-5:2012, ale bez rusztu awaryjnego</td><td>1 styczeń 2028</td></tr><tr><td>dla obiektów budowlanych, których budowa nie została jeszcze zakończona lub nie wydano zezwolenia na ich użytkowanie</td><td>1 wrzesień 2018</td></tr><tr><td>nowe budynki pod warunkiem braku możliwości podłączenia do ciepła sieciowego</td><td>1 wrzesień 2017</td></tr><tr><td rowspan="4">PALIWA STAŁE</td><td>wprowadzenie ograniczeń</td><td colspan="2">TAK</td></tr><tr><td rowspan="3">jakość paliwa stałego</td><td>rodzaj paliwa stałego</td><td>zakazane paliwa stałe</td></tr><tr><td>węgiel</td><td>Węgiel brunatny, muły i flotokoncentraty węglowe oraz pochodne paliwa stałe</td></tr><tr><td>biomasa</td><td>o wilgotności powyżej 20%</td></tr></table>	Obszar obowiązywania uchwały		całe województwo śląskie		KOTŁY NA PALIWA STAŁE	obowiązująca klasa kotła	klasa 5 wg normy EN 303-5:2012 i/lub spełniające kryteria Ekoprojektu. Kotły nie mogą posiadać rusztu awaryjnego oraz możliwości jego zamontowania		użytkownicy kotłów na paliwa stałe	status użytkownika	data wejścia w życie	posiadacz kotła bez tabliczki znamionowej lub 10 lat od daty produkcji	1 styczeń 2022	kocioł od 5 do 10 lat od daty produkcji	1 styczeń 2024	poniżej 5 lat od daty produkcji	1 styczeń 2026	kotły minimum 3 klasy wg normy EN 303-5:2012, ale bez rusztu awaryjnego	1 styczeń 2028	dla obiektów budowlanych, których budowa nie została jeszcze zakończona lub nie wydano zezwolenia na ich użytkowanie	1 wrzesień 2018	nowe budynki pod warunkiem braku możliwości podłączenia do ciepła sieciowego	1 wrzesień 2017	PALIWA STAŁE	wprowadzenie ograniczeń	TAK		jakość paliwa stałego	rodzaj paliwa stałego	zakazane paliwa stałe	węgiel	Węgiel brunatny, muły i flotokoncentraty węglowe oraz pochodne paliwa stałe	biomasa	o wilgotności powyżej 20%	
Obszar obowiązywania uchwały		całe województwo śląskie																																		
KOTŁY NA PALIWA STAŁE	obowiązująca klasa kotła	klasa 5 wg normy EN 303-5:2012 i/lub spełniające kryteria Ekoprojektu. Kotły nie mogą posiadać rusztu awaryjnego oraz możliwości jego zamontowania																																		
	użytkownicy kotłów na paliwa stałe	status użytkownika	data wejścia w życie																																	
		posiadacz kotła bez tabliczki znamionowej lub 10 lat od daty produkcji	1 styczeń 2022																																	
		kocioł od 5 do 10 lat od daty produkcji	1 styczeń 2024																																	
		poniżej 5 lat od daty produkcji	1 styczeń 2026																																	
		kotły minimum 3 klasy wg normy EN 303-5:2012, ale bez rusztu awaryjnego	1 styczeń 2028																																	
		dla obiektów budowlanych, których budowa nie została jeszcze zakończona lub nie wydano zezwolenia na ich użytkowanie	1 wrzesień 2018																																	
		nowe budynki pod warunkiem braku możliwości podłączenia do ciepła sieciowego	1 wrzesień 2017																																	
PALIWA STAŁE	wprowadzenie ograniczeń	TAK																																		
	jakość paliwa stałego	rodzaj paliwa stałego	zakazane paliwa stałe																																	
		węgiel	Węgiel brunatny, muły i flotokoncentraty węglowe oraz pochodne paliwa stałe																																	
		biomasa	o wilgotności powyżej 20%																																	
	<u>PO TERMINIE</u>																																			
236	<u>Pan R. M., mieszkaniec gm. Pawłowice, wiadomość e-mail z dnia 7 lutego 2017 r.</u> Na początku chcę podziękować za podjęcie ważnego problemu, który choć istnieje przecież od dziesięcioleci, to dopiero w ostatnich kilku latach stał się coraz bardziej medialny. Nie ma jednak co ukrywać, że podjęcie problemu jest spóźnione o lata. Przechodząc do meritum, po pierwsze zgadzam się z koniecznością wprowadzenia zakazu palenia najtańszym i najgorszym jakościowo paliwem stałym, czyli mułem i flotokoncentratem. Najtańszym, ale w porównaniu z innymi odmianami węgla jak choćby miałem, wcale nie takim tanim, skoro trzeba go więcej spalić w sezonie. Druga kwestia która mnie najbardziej zastanawia to proponowane w Państwa uchwale okresy graniczne eksploatacji już zainstalowanych kotłów. O ile wymóg instalowania w nowych budynkach kotłów o najwyższych parametrach można uznać za słuszny, to czy nie byłoby dobrym rozwiązaniem pozostawienie dotychczasowych kotłów do momentu ich naturalnego zużycia i wtedy zastąpienie ich kotłami nowej generacji? Tym bardziej, że żaden z nich, nawet zainstalowany w tym roku nie będzie pracował dłużej niż 15	Uwaga nie rozpatrzona z uwagi na fakt, że została wniesiona po terminie.																																		

	lat. Może warto rozważyć stopniowe wprowadzanie obostrzeń, zaczynając najpierw od samego paliwa. Dopiero po kilku sezonach grzewczych podczas których monitorowano by jakość powietrza, można wprowadzić by kolejne obostrzenia, tym razem związane z samymi kotłami. Warto w tym względzie wzorować się na rynku motoryzacyjnym, gdzie najpierw z paliwa wyeliminowano ołów i siarkę, a dopiero później wprowadzano kolejne normy emisji spalin dla silników. Co ciekawe wraz z kolejnymi normami, nie eliminowano administracyjnie starych konstrukcyjnie silników, tylko samoistnie znikwały one z dróg. Taka zaproponowana przeze mnie forma walki ze smogiem, byłaby bardziej ewolucyjna niż rewolucyjna, co byłoby łatwiejsze do zaakceptowania przez społeczeństwo, z całą pewnością nie gotowe do nagłych i dużych inwestycji, nawet pomimo ewentualnych dopłat. Należy też wziąć pod uwagę beneficjentów dotychczasowych dopłat, którzy byliby zmuszeni do kolejnej wymiany. Czy przypadkiem też nie można by uznać dotychczasowych dopłat za marnotrawstwo, skoro piece zakupione kilka lat temu nie spełniałyby nowych, bardzo wyśrubowanych norm?	
237	<u>Pan T. J., wiadomość e-mail z dnia 9 lutego 2017 r.</u> Witam, lepiej późno niż wcale, toteż mimo upływu terminu przesyłam uwagi w ramach Konsultacji społecznych i opiniowania projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Sama inicjatywa i uchwała są cenne. Ma kilka wad i niedoróbek, które zmuszają mnie do przesłania uwag. Otóż: 1. Nie zgadzam się na wyłączenie z ograniczeń dotyczących paliwa kominków. 2. Nie zgadzam się na stosowanie przymusu przyłączania się do sieci (jeżeli istnieje) ciepłowniczej czy gazowej. 3. Nie zgadzam się na eliminację kotłów zasypowych i „jedynie słuszny wybór” kotłów z automatyką podawania paliwa. 4. Zgadzam się w całości na ograniczenia z paragrafu 5, tylko kto będzie mierzył wilgotność drewna. Pragnąłbym również aby nasza władza, niezależnie od wysokości, na której siedzi pamiętała o edukacji, tu: dotyczącej technologii spalania węgla, drewna. Może wpisać w takiej uchwale konieczność i obligatoryjność prowadzenia akcji edukacyjnych przez (założmy) samorządy, cechy i izby rzemieślnicze, inne (jakie ?) podmioty. I jeszcze ostatnie skojarzenia - a co w przypadku gdy kocioł będzie starszego typu a ja wyposażę go w elektrofiltr ?	Uwaga nie rozpatrzona z uwagi na fakt, że została wniesiona po terminie.
238	<u>Pan L. P., mieszkaniec m. Rybnika, wiadomość e-mail z dnia 12 lutego 2017 r.</u> Szanowni Państwo, Instalacja centralnego ogrzewania w moim domu zasilana jest z kotła żeliwnego Viadrus Hercules U22 w którym spalany jest wyłącznie koks opałowy sortymentu Orzech II, kupowany w Koksowni Dębieńsko. Posiadam i przechowuję dokumenty zakupu tego paliwa. Eksploatowany kocioł posiada „Świadectwo badania na znak bezpieczeństwa ekologicznego nr 0024” wydane przez Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla w Zabrze (kopia w załączeniu). Dokument ten wydano	Uwaga nie rozpatrzona z uwagi na fakt, że została wniesiona po terminie.

	dla przypadku spalania w tym kotle węgla kamiennego sortymentu Orzech I a więc paliwa uwalniającego do atmosfery znacznie wyższe stężenia zanieczyszczeń niż koks opałowy. Badań dla przypadku spalania koksu w kotle Viadrus Hercules U22 podobno nie wykonywano. Zapoznałem się z projektem „Uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw”. Ponadto przejrzałem dokument o nazwie: „Propozycja kryteriów energetyczno-emisyjnych dla kotłów c.o. opalanych paliwami stałymi promowanymi w ramach Programów Ograniczania Niskiej Emisji (PONE)” opracowany przez Polska Izbę Ekologii w Katowicach w 2013 roku. W powyższych dokumentach nie ma żadnej, nawet najdrobniejszej wzmianki odnośnie do koksu, jako paliwa stosowanego w domowych kotłach centralnego ogrzewania. Uprzejmie proszę o następujące informacje: 1. Czy w moim przypadku będą mnie obowiązywały zapisy zawarte w Tabeli zamieszczonej na stronie 17 wspomnianego powyżej projektu Uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego ... <table><tr><td>Kotły klasy 5</td><td> • 1 września 2018 r. - dla nowych obiektów budowlanych • 1 stycznia 2022 r. - dla instalacji wskazanych w § 2 powyżej 10 lat od daty produkcji (lub bez tabliczki znamionowej), • 1 stycznia 2024 r. – dla instalacji wskazanych w § 2 od 5 do 10 lat od daty produkcji, • 1 stycznia 2026 r. – dla instalacji wskazanych w § 2 poniżej 5 lat od daty produkcji, • 1 stycznia 2028 – dla kotłów klasy 3 i 4 </td></tr></table> 2. Na jakie kary administracyjne będę narażony w przypadku dalszego stosowania spalania koksu w posiadanym kotle zasypowym ? Pragnę nadmienić, że jestem gotów nabyć własnym kosztem stosowny analizator spalin, mierzący w sposób ciągły poziom zanieczyszczeń emitowanych na wylocie z komina do którego podłączony jest eksploatowany kocioł Viadrus Hercules U22.	Kotły klasy 5	• 1 września 2018 r. - dla nowych obiektów budowlanych • 1 stycznia 2022 r. - dla instalacji wskazanych w § 2 powyżej 10 lat od daty produkcji (lub bez tabliczki znamionowej), • 1 stycznia 2024 r. – dla instalacji wskazanych w § 2 od 5 do 10 lat od daty produkcji, • 1 stycznia 2026 r. – dla instalacji wskazanych w § 2 poniżej 5 lat od daty produkcji, • 1 stycznia 2028 – dla kotłów klasy 3 i 4	
Kotły klasy 5	• 1 września 2018 r. - dla nowych obiektów budowlanych • 1 stycznia 2022 r. - dla instalacji wskazanych w § 2 powyżej 10 lat od daty produkcji (lub bez tabliczki znamionowej), • 1 stycznia 2024 r. – dla instalacji wskazanych w § 2 od 5 do 10 lat od daty produkcji, • 1 stycznia 2026 r. – dla instalacji wskazanych w § 2 poniżej 5 lat od daty produkcji, • 1 stycznia 2028 – dla kotłów klasy 3 i 4			
239	<u>Oddział Zagłębia Węglowego Stowarzyszenia Elektryków Polskich, pismo z dnia 15 lutego 2017 r.</u> Oddział Zagłębia Węglowego Stowarzyszenia Elektryków Polskich zrzeszający liczną rzeszę inżynierów i techników, naukowców i praktyków związanych z szeroko pojętą elektryką i energetyką – pozytywnie przyjmuje wprowadzenie na obszarze Województwa Śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji niespełniających wymogów ekologii i stosowną uchwałę podjętą w tym względzie przez Urząd Marszałkowski. Z naszej strony dostrzegamy kilka następujących kierunków działań w sprawie poprawy jakości powietrza i ograniczenia zjawiska smogu. 1. Działania na rzecz zastąpienia pieców grzewczych opalanych powszechnie węglem w starym budownictwie mieszkaniowym urządzeniami nowszej generacji – układami ogrzewania elektrycznego pracującymi w tzw. dolinie obciążenia przy jednoczesnym, co ważne, obniżeniu kosztów energii	Uwaga nie rozpatrzona z uwagi na fakt, że została wniesiona po terminie.		

	elektrycznej pobieranej na ten cel, rezygnacji z opłat za dodatkową moc zamówioną i opłat za przyłączenie w/w urządzeń do sieci. 2. Efektem dodatkowym poprzedniego działania będzie wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną w dolinach obciążenia, co spowoduje wyrównanie dobowej krzywej obciążenia, wyeliminowanie zbędnych odstawień bloków energetycznych i ich ponownych rozruchów, w trakcie których prawie niemożliwe jest dotrzymanie dopuszczalnych parametrów emisji zanieczyszczeń. 3. Opracowanie i wdrożenie realnych programów dostarczenia ciepła do mieszkań, pozwalających na przejście na ogrzewanie z lokalnych wysokosprawnych kotłowni gazowych lub olejowych, a najlepiej z centralnych źródeł ciepła. W tym dalszy rozwój sieci ciepłowniczych dostarczających ciepło wytwarzane w elektrociepłowniach zawodowych. 4. Stworzenie gwarantowanych przez Państwo możliwości uzyskania niskooprocentowanego kredytu na modernizację instalacji grzewczych zanieczyszczających środowisko naturalne. 5. Dofinansowanie instalacji nowoczesnych paneli grzewczych, zatwierdzenie standardowych projektów, zapewnienie prostej eksploatacji w/w instalacji grzewczej, a zwłaszcza możliwości regulacji tego ogrzewania, bezpośrednia możliwość racjonalizacji zużycia wytwarzanego ciepła przez użytkownika, proste czytelne opomiarowanie zużycia energii elektrycznej – to niezaprzeczalne korzyści tego sposobu ogrzewania, zapewniające oczekiwane efekty. 6. Uruchomienie kompetentnych ośrodków pomocy dydaktycznej, projektowej i instalacyjnej służących wszechstronną pomocą obywatelom w rozwiązywaniu ich problemów w zakresie likwidacji starych emisjogennych systemów ogrzewania i wdrażania wysokosprawnych systemów ogrzewania elektrycznego. Oferujemy tu włączenie się do ewentualnych działań. 7. Opracowanie i realizacja polityki Państwa w zakresie elektromobilności uwzględniającej: • stosowanie dopłat przy zakupie samochodów elektrycznych; • szybka budowa „Punktów ładowania samochodów elektrycznych”; • ustalenie stref wjazdu tylko pojazdów elektrycznych do centrów miast; • wspomaganie tworzenia wypożyczalni samochodów elektrycznych. 8. Intensyfikacja działań na rzecz wspierania budowy małych ekologicznych źródeł energii i ułatwienie ich przyłączenia do sieci. Jednocześnie ze swej strony Oddział Zagłębia Węglowego Stowarzyszenia Elektryków Polskich posiadając odpowiedni potencjał naukowy i techniczny, poprzez własny Ośrodek Rzeczoznawstwa może aktywnie włączyć się w działania związane z poruszonymi tematami. Deklarując gotowość współpracy technicznej, rzeczoznawczej i szkoleniowej jesteśmy przygotowani do złożenia odpowiednich ofert oraz założeń do realizacji wspólnych przedsięwzięć.	
240	<u>Pan P. H., wiadomość e-mail z dnia 17 lutego 2017 r.</u> Witam, Proponowany przez Państwa projekt uchwały „w sprawie: wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw” jest kompletnie pozbawiony racji bytu i pozbawia ludzi możliwości wyboru źródła/sposobu ogrzewania domu.	Uwaga nie rozpatrzona z uwagi na fakt, że została wniesiona po terminie.

	Jak można zabronić instalowania w domu kotłowni nie automatycznych piątej klasy (np. kotły do zgazowania drewna czy zasypowych kotłowni na węgiel spełniających tę klasę)? Ceny opału dającego się spalić w takim automatycznym kotle będą kosmiczne, ze względu na popyt. Wymiana kotła to nie wszystko - konieczne jest także zainstalowanie ceramicznego wkładu ceramicznego w kominie, to także koszty. Proponowana uchwała to fikcja, czy ktoś zastanowił się w ogóle nad kosztami, które musi ponieść użytkownik? Co w przypadku awarii w dostawie energii elektrycznej? Automatyka przestaje działać i co wtedy? Ogrzewanie w domu? Mając kocioł automatyczny z rusztem awaryjnym (no i oczywiście kocioł zasypowy 5 klasy) można spalić węgiel/drewno i jakos przetrwać. Nikt już chyba nie pamięta jak przed paroma laty tygodniami ludzie byli pozbawieni energii elektrycznej, po tym jak oblodzone, łamiące się galezie/drzewa pozrywały trakcję elektryczną. Nie robcie rewolucji, tylko ewolucje, bo sama idea zmiany sposobu ogrzewania jest słuszna, sam mam dosyć kopających kominów, ale nie wtedy droga!	
241	<u>Pan T. F., wiadomość e-mail z dnia 24 lutego 2017 r.</u> Witam, jako że aktualnie przeprowadzacie Państwo konsultacje w sprawie działań antysmogowych chciałbym nadmienić że nie należy pomijać kotłowni z ręcznym załadunkiem na suche drewno kawałkowe, czyli tzw. kotłowni zgazujących, które bez problemu uzyskują 5 klasę emisji, i np. w Niemczech są wręcz dotowane. Najbardziej znani producenci to np. : firma Atmos, oraz kotły ORLAN Super i Orligno 200, ich emisje i certyfikaty są na: http://kotly.com.pl/download/pl/ Jeżeli jestem trochę spóźniony to przepraszam ale mimo wszystko proszę o uwzględnienie tej opinii. Od 13 lat zajmuję się dystrybucją ekologicznych źródeł ciepła więc wiedzę na ten temat posiadam. Nasza firma od jeszcze dłuższego czasu zajmuje się tematem więc nawet TVP ostatnio to doceniła.	Uwaga nie rozpatrzona z uwagi na fakt, że została wniesiona po terminie.

Wszelkie załączniki, które zostały przesłane wraz z uwagami zamieszczonymi w powyższej tabeli są dostępne do wglądu w siedzibie tut. Urzędu.

Dokonano anonimizacji w zakresie danych teleadresowych, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1764). Osobami dokonującymi wyłączenia jawności są: Damian Olma, Katarzyna Korszun-Kłak i Magdalena Kapuśniak.